

ISBN 978-973-558-536-5

NOI FIZICIENI ÎN CĂUTAREA TIMPULUI TRECUT (1965-1970)

NOI FIZICIENI ÎN CĂUTAREA TIMPULUI TRECUT (1965-1970)

UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI

ARS DOCENDI

NOI
Fizicieni în căutarea timpului trecut
(1965 - 1970)

MOTTO

*Tinerețea nu este o etapă a vieții, ci este o stare de spirit ...
Tinerețea înseamnă o victorie a curajului asupra timidității, a poftelor de
aventură asupra dorinței de confort. Aceasta există la un om de șaiszeci de ani
mai degrabă decât la unul de douăzeci. Nu devii bătrân fiindcă ai trăit niște ani; devii
bătrân fiindcă ți-ai trădat idealurile...*

*Fie că are șaiszeci sau șaisprezece ani, tânăr este cel care continuă
să se mire și să se simtă încântat. Este omul care, asemenea copilului
nesățios, întreabă: « și pe urmă... ? ».
Este cel care găsește bucuria jocului vieții....*

*Dacă într-o zi inima nu va mai fi receptivă, iar spiritul tău va fi acoperit de
zăpada cinismului și de gheața pesimismului, atunci vei îmbătrâni chiar
și la douăzeci de ani; dar atâta timp cât vei putea primi valurile de optimism,
există speranța că vei muri tânăr, chiar și la optzeci de ani.*

Samuel Ullman, „Youth”

Editor: **Ioan Crăciun**
Tehnoredactare: **Autorii**
Copertă: **Șerban Georgescu**
DTP: **Ars Docendi**

Editura ARS DOCENDI – Universitatea din București
Editură cu profil academic și cultural recunoscută de
CONSILIUL NAȚIONAL AL CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR

Șos. Panduri 90-94, sector 5, București
Tel./Fax: +4 021 410 25 75
www.arsdocendi.ro
office@arsdocendi.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

NOI

Fizicieni în căutarea timpului trecut (1965-1970)

ed. îngrijită de Șerban Georgescu,
Silvia Mateescu, Laura Țugulea
București: Ars Docendi, 2011

I. Georgescu, Șerban (ed.)

II. Mateescu, Silvia (ed.)

III. Țugulea, Laura (ed.)

ISBN 978-973-558-536-5
53:929

Copyright © Autorii, 2011

Tipărit la Tipografia Editurii Ars Docendi

Printed in Romania

NOI
*Fizicieni în căutarea
timpului trecut
(1965-1970)*

*Ediție îngrijită de
Șerban Georgescu
Silvia Mateescu, Laura Țugulea*

*Dedicăm această carte
profesorilor și înaintașilor noștri,
copiilor și nepoților noștri și
tuturor celor care iubesc FIZICA*

PREFAȚĂ

26 iunie 2010: promoția Fizică 1970, întâlnire după 40 de ani, *amfiteatrul Spiru Haret*, revedere, emoții, amintiri individuale, amintiri comune, fotografii vechi și noi, flori, profesori, bucurie mare, promisiuni, proiecte pe care le-am putea realiza împreună. Printre proiecte – o carte, o carte a noastră al cărei titlu să fie „**NOI**”, o carte despre noi toți și despre fiecare în parte, o carte care să ne amintească de vremuri trecute, de studenția și tinerețea noastră, care să ne ajute să ne cunoaștem mai bine acum, după atâția ani! „Noi”, cei care am fost și suntem slujitori și iubitori ai fizicii, dar și ai generațiilor care au crescut lângă noi și cu ajutorul nostru: copii, nepoți, elevi, studenți sau tineri cercetători, aici în România sau în lumea largă.

Întâlnirea noastră la 40 de ani de la absolvirea facultății „a declanșat momentul de fuziune ideatică pe baza căruia această carte a fost posibilă înainte ca participanții și chiar organizatorii să se plictisească”, cum spunea, foarte plastic, colegul-nostru-scriitor. Ceea ce contează este că, odată regăsiți peste timp (sau timpul regăsit?!), am reușit să ne aducem aminte de acei ani minunați și să întreținem o legătură de suflet!

Cartea noastră cuprinde „pagini personale” în care s-au adunat, pe lângă CV-uri, impresii, gânduri și amintiri, însoțite de poze din anii facultății și din prezent. Se cuvin mulțumiri tuturor celor care au contribuit și mulțumiri deosebite celor care au scris despre colegii noștri care nu mai sunt și față de care ne simțim datori. Colegii noștri: Anca Ștefănescu, Lulu Cădere (de’ Versailles), RIM (de Radu Ilarion Munteanu e vorba), Nick Mazilu (tocmai din America!) și Mitică Popescu au răspuns cu entuziasm propunerilor noastre; ei au scris și „suplimente”, capitole mai mici sau mai mari din Cartea noastră. Ideea unui format liber a fost foarte bună. Singura restricție impusă a fost să nu vorbim de rău pe nimeni, fie coleg, fie profesor. Ne bucură foarte mult că a fost respectată. Avem convingerea că ar fi fost respectată și dacă nu ar fi fost impusă.

Varianța electronică a cărții noastre va fi găzduită pe pagina web a Universității din București, la ALUMNI. Sperăm să stârnească imbolduri în rândul celor mai tineri decât noi. Poate ne vor urma exemplul în a scrie despre anii studenției în această universitate sau... poate, pe cei mult mai tineri, îi va determina să aleagă drumul mai dificil, dar atât de frumos al studiilor în domeniul FIZICII, al științelor.

În încheiere, un citat semnat de Șerban, șeful nostru de promoție și inițiatorul proiectului: „Combinând amintirile mai vechi cu cele mai noi am ajuns la concluzia că am fost o generație mai deosebită. Fiecare poate să creadă așa despre generația lui, dar simt că eu am mai multă dreptate. Fiecare dintre cei care au scris ceva în această carte, a adus o imagine personală asupra noastră. Poate că puse la un loc, vom obține o imagine mai adevărată despre noi”.

Șerban, Silvia, Laura
februarie 2011

În loc de introducere

Am intrat în Universitate în anul în care aceasta împlinea centenarul. Așa fusesem anunțați într-un discurs oficial. Era în timpul Olimpiadei de la Tokyo. Era și anul în care, în urma intervenției directe ale thailandezului U Thant, atunci Secretar General al ONU, fuseseră eliberați deținuții politici, dar asta aveam s-o aflăm mult mai târziu. Am terminat cu promoția următoare, bisasem anul II. În vara lui '80, la sărbătorirea a zece ani de la absolvire, peste 50% din colegi erau plecați în străinătate. De capul lor. Acum, la 40 de ani, ne-am adunat mai mulți. Motivele sunt două, corelate. Pe de o parte, un anumit procent din cei plecați nu numai în primii zece ani ci și după, au simțit nevoia acestei revederi, pe de altă parte e o măsură a eficacității grupului organizator. Dacă mă luați repede, nici acum, la mai bine de cinci luni de la eveniment, nu știu exact componența grupului, dar din acesta s-au distins doi colegi. Unul calm, cu o minte organizată, capabil din tinerețe de a exporta liniște, echilibru și ordine în exteriorul cutiei craniene acum practic lipsită de pilozitate și o colegă la fel de capabilă de export de calități umane, anume de entuziasm. Toți cei implicați în această lucrare colectivă știu despre cine vorbesc și mă scutesc să le dau numele. Calitățile exportabile și exportate de cei doi, completate de munca discretă dar tenace a restului echipei organizatoare, s-a întâmplat în mod fericit să fie aproape complementare. Ceea ce a dus la o anume sinergie.

Prima imagine, în colțul dintre strada Academiei (ce șansă să ai o aripă de facultate pe o atare stradă) cu Edgar Quinet, colț pe lângă care, timp de 40 de ani n-am putut trece fără un junghi nostalgic, a fost a câtorva băieți. Cu toții recognoscibili imediat, anii și-au făcut ei treaba, au mai lucrat la faciesuri, dar expresiile faciale erau nu atât surprinzător cât mai ales tonic de identice. Ba unu-doi se și mirau că-i recunoști. De parcă ar fi fost posibil altfel.

Ideea cărții a apărut nu din spuma mării, cartea are prea puțin din nuri Afroditei, ci din efervescența (nu cumva cuvântul ăsta cu iz științific duce chiar la spumă?) măsurabilă, dacă vreunui coleg i-ar fi trăznit prin cap să inventeze un dispozitiv de măsură a efervescenței emoționale. În fond, nici n-are importanță. Strict istoric, a fost Joe, AKA *tatalor*, cel care a anunțat posibilitatea, ca unul din modurile de valorificare a brumei de bani rămași. A fost reluată din volé și ținută în aer ca într-un spectacol de jonglerie cu mingea de fotbal.

Firește, lucrurile s-au mișcat cu lentoare imaginabilă și anticipabilă. Dar rostul acestui text introductiv nu-i nici pe departe cel de a face istoria procesului de fabricație, ci de a încerca să descifreze câteva sensuri ale faptului. Căci dacă nu e, pare-se, singular, e și mai departe de a fi un obicei. Nu toate promoțiile se întâlnesc după 40 de ani, și mai puține țin să *rotunjească*, să *împlinească* faptul întâlnirii cu un *hronic și cântec al vârstelor* prin care am trecut. Dacă perifriza e acceptabilă.

Cred că am un mic avantaj în perspectiva descifrării aderenței spontane la această inițiativă pornită inițial din considerente cărora nu mi-e teamă să le spun contabile. Faptul că am trait, în facultate, doi ani în promoția precedentă, înaintea altor patru în aceasta. Am avut de la primul seminar în noua grupă și, Doamne, sunt exact 46 de ani de atunci, sentimentul lipsit de echivoc că e altă lume. Mai vie, mai spontană, mai copilărească chiar. Fără a fi cu nimic inferioară în plan intelectual mai rigidei comunități cu care

intrasem în Universitate atunci, în anul centenarului. A avut și promoția *noastră* și citiți cu atenție cuvântul, căci exprimă limpede atât trecerea mea *cu arme și bagaje* în noul mediu, acesta, care a reușit performanța de a se reuni după o perioadă dublă decât cea a mușchetarilor lui Dumas père, marele amator de omlete *à la Nantes*, cât și adoptarea mea spontană, împreună cu câțiva nou veniți, de către ceea ce a fost odată, ca niciodată, grupa 213. Fără îndoială, domnilor colegi, vă veți fi așteptat din partea mea la expresii mai plastice și mai chisnovatice decât clișeul cu *arme și bagaje*. Dar banalitatea lui e scrisă adânc. Care erau armele mele, la începutul unei perestroici *avant la lettre*? Dar bagajele? Armele erau plusul de experiență, un an e enorm când cei din jur îl încep abia pe al doilea, eu mai văzusem filmul anului doi și mi-am zis că rostul meu e să joc cumva rolul pietricelelor, nu lăsate în urmă de Hansel și Gretel, ca să știe cum să ajungă acasă, ci prefirate de ființele copacilor înșiși, ca să le facă copiilor de poveste, da, toți erau de poveste, în cel mai bun sens al cuvântului, dar mai ales al purității sufletești, calea mai lesnicioasă. Bagajele erau... husele armelor. Plus un pariu personal, dar care nu-și are în nici un caz locul într-o prefață la o carte a promoției. Promoție care mai avea să aștepte 4 ani până să se materializeze și de 10 ori pe atât până să inventeze *cartea* ca relicvă arheologică, iertați-mi tendința perpetuă de a uzita de perifrază, dar toți l-am iubit pe Bogardo, cum toți l-am iubit pe Mandi, *cu cărțile-flăcări citite-mpreună de noi*. Țsta îmi pare acum a fi rostul acestei cărți, mai mult decât de a servi ca bază de date, ea e, cel puțin pentru tânărul care refuză să îmbătrânească și se bucură infantil că și-a păstrat mintea la fel de șuie ca atunci. E un simbol al acelor cărți-flăcări care ne-au format personalitatea colectivă.

Ce-ar mai fi de spus? Dar nu, nu pot rosti fraza asta, e titlul unei cărți a lui Dan Petrescu, prietenul intelectualilor ieșeni Liviu Cangeopol și Liviu Antonesei și cumnatul regretatului Nené Culianu. Mai tineri ca noi, dar atinși de același vânt al primăverii de la Praga. V-o amintiți pe Rika Zarái, în toamna irepetabilului an '68, de la care nici o aniversare rotundă n-are de-a face cu afacerea noastră, cum cânta *C'était a Prague, il y a plus longtemp, c'était a Prague, et je venais d'avoir vingt ans...* Noi nu mai aveam, tehnic vorbind, 20 de ani în anul de grație 1968, dar atmosfera întâlnirii din vară îmi cântă polifonic la ambele urechi, cea stângă, cu care aude Castor și cea dreaptă, cu care aude Pollux, că promoția asta a avut același spirit. Nu i-a trăsnit nimănui prin cap să dea foc mașinilor la Paris, în mai, luna trandafirilor, când generalul De Gaulle făcea ultima sa vizită ca Șef de stat la București și a trecut la 3,14 metri de mine, ieșind din aula Universității noastre, nici să strige, la început de toamnă, pe străzile Orașului de Aur, unde *colegul nostru* Johannes Kepler elaborase empiric legile după care se structurează acum programele de fabricat astrograme, în fața tancurilor imperiale, Lenin, trezește-te! Au înnebunit! Dar am avut și noi mica noastră partitură un an mai târziu, când unul din colegii noștri, poate cel mai plin de humor, fu recunoscut de un politruc șef după inimitabilii lui pantaloni în dungi rosso-nere, fără a avea habar că-s culorile lui AC Milan. Am fost singura facultate care a refuzat să-l condamne, cu mânie proletară, înainte de a afla ce se întâmplase. Promoția noastră n-a fost numai entuziastă și mobilă emoțional, a fost carteziană și profund democratică, într-un gest colectiv de judo intelectual care a produs menisc la falcă politrucilor. Lasă că nici politrucii noștri nu aveau vocație de

politruci. Asta era piesa, asta o jucau, dar n-am simțit timp de șase ani la nici unul că ar fi jucat-o cu convingere.

Ei, câte n-ar mai fi de povestit despre ce înseamnă în capul meu pătrat, de lemn ciobit, cartea asta. Dar trebuie să mă opresc înainte de a plictisi iremediabil. Știu de pe acuma că va exista cineva, o colegă pe care abia acum, după 40 de ani, o admir, care va fi întrucâtva iritată de stilul pe care-l va denumi *funambulesc*. Am învățat, însă, de la chinezi, oamenii cu cel mai acut simț al humorului, că e preferabil să surâzi decât să râzi. Deși scriitorul maghiar Örkény István spune că *nu râdem pentru că suntem veseli, suntem veseli pentru că râdem*. Când urechea mea interioară va auzi adjectivul spectacular și pitoresc nerostit de distinsa mea colegă, îmi voi surâde în barbă. Și-mi voi spune că a noastră carte există numai și numai pentru că *toate astea trebuiau să poarte un nume*.

Radu Ilarion Munteanu
octombrie 2010

Página personal

NAE ANGHELIDE (1935-1975)

Pe Nae Anghelide l-am cunoscut prin 1966, eu fiind student în anul II la fizică, el fiind student tot în anul II (tot la fizică), dar la a doua facultate, cu ordinul 300. Făcuse înainte chimia și era asistent la Facultatea de chimie.

Am aflat că era pasionat de munte și mai ales, de Piatra Craiului.

Era și un talentat fotograf al muntelui. Îmi amintesc ca i-am făcut o vizită acasă (unde, pe Calea Călărașilor) și mi-a

arătat aparatul de fotografiat (un Rolleiflex pentru film lat) și o serie de poze (alb-negru) cu peisaje montane – m-au frapat cele de iarnă. Am aflat, mai târziu, că a fost autorul unor albume. Din păcate, nu am reușit să văd nici unul.

Ceea ce vreau să vă povestesc în legătură cu Nae este legat de excursia pe care am făcut-o în vacanța dintre anul II și III în Piatra Craiului, cu baza la cabana de la Plaiul Foi. Eram patru: Nae, Adriana Mihăilescu (devenită, ulterior, Ștefănescu), Ionică Sabba Ștefănescu și cu mine. După câteva ascensiuni „standard”, într-o bună zi, Nae ne-a propus să mergem pe Brâul de Mijloc, un traseu descoperit de el. Noi, fără multă experiență în alpinism, nu ne-am dat seama de dificultatea traseului. A concurat și o ploaie mărunță care făcea pietrele umede. Am alunecat de câteva ori, dar am scăpat întreg. Atunci am văzut ce înseamnă un traseu alpin și cât de priceput și de pasionat era Nae. Tot timpul, Nae și-a păstrat buna dispoziție și ne-a încurajat. Din păcate, nu am avut un aparat de fotografiat la noi și nu a rămas nici o poză... Poza atașată, am găsit-o cu greu pe internet și nu pare a fi în Piatra Craiului.

Pasiunea lui Nae pentru Piatra Craiului l-a dus și la sfârșitul prematur, tot în Piatra Craiului, în vara lui 1975. Despre asta s-a scris mult și mai pot fi găsite ecouri pe internet.

În timpul facultății, enunțasem, împreună cu Nae, un principiu (principiul Nae-Joe): „principalul în viață este să trăiești”. Din păcate, Nae l-a încălcat. Eu încerc, încă, să-l respect.

*Șerban (Joe) Georgescu
noiembrie 2010*

MARIA ANTAL (BUBU) (1946-2009)

Păpușa*

Anul acesta, prin aprilie-mai, am început s-o caut pe Bubu, pentru a o anunța de iminenta revedere din iunie, după 40 de ani, a colegilor de facultate. După mai multe piste false, mi-am adus aminte că fusese un timp, prin anii '80, profesoară de fizică la Liceul IMGB, colegă cu o bună prietenă a mea, profesoară de chimie la același liceu. Cu ajutorul prietenei mele, am reușit să dau de un fir și, în final să aflu vestea care a picat ca un trăsnet: Bubu nu mai este printre noi!

Anul trecut, cele două fete ale ei au încercat tot posibilul ca să o salveze de o boală necruțătoare, una în America, alta în Elveția, dar, din păcate, nu s-a mai putut face nimic.

Îmi amintesc de ea, ca de o fată frumoasă ca o zi de primăvară, plină de un optimism molipsitor și debordant, veselă tot timpul, cu un simț al umorului „autoironic”, care, însoțit și de accentul și de pronunția defectuoasă în românește, pe care le au mulți unguri – ea era din Sf. Gheorghe – te făceau „să mori de râs”!

Am fost colege de cameră în anul IV în căminul de la Drept, alături de alte trei fete, cameră care avea vedere spre Bulevard, cu o terasă mare, unde, de multe ori, stăteam la soare.

De la ea am învățat să tricotez și să fac diferite „aplicații decorative” pe bluze și rochii, în special cu mărgeluțe mici, mici, pe care le prindeam cu acul, dar și cu alte panglici și pănglicuțe.

Am niște poze cu ea dintr-o zi de iarnă strălucitoare, cu mult alb și soare, zi în care am hotărât amândouă să facem ceea ce azi s-ar numi o „ședință foto”, făcând și schimb de haine.

Mi-au rămas de atunci doar trei poze: eu îmbrăcată cu paltonul ei din stofă verde-turcoaz (care e și culoarea mea preferată), foarte elegant, cu guler de blană – palton la care „râvneam” în secret – și cu niște clipsuri, tot ale ei, aceeași culoare, care contrastau plăcut cu maroul blănii – păcat că pe atunci se făceau numai poze alb-negru; ea, cu haina mea din piele, negrul asortându-se perfect cu părul ei roșcat; noi două pe marginea patului ei, după ce încercase să-mi schimb „coafula”, să-i dea o altă linie, cum credea ea că mi-ar sta mai bine.

Am fost împreună și în vacanța de pomină de la Costinești, în vara lui '69, când au venit mulți colegi de-ai noștri: Anca și Liviu, Liliana și Ticuță, Lia și Sorin, Bubu, Pisti, Joe. Am câteva poze pe plajă la care mă uit și mă minunez: ce tineri eram! Când au trecut

atâția ani peste noi? Aș fi vrut s-o văd pe Bubu la vârsta noastră! Îmi vine în minte acum poemul într-un vers „Murmur etern” al lui Ion Pillat: „În golul scoicii marea; în suflet nemuriri”.

Din păcate, după facultate, viața ne-a dus pe cărări diferite, și, din cauza multiplelor probleme ivite odată cu postura mea de tânără mamă, am pierdut legătura cu Bubu.

Am aflat mai târziu, prin anii '80, că s-a căsătorit cu un coleg de-al nostru, Mircea Panait, și că locuiește în București. Se pare, însă, că această căsătorie nu a durat, deși aveau împreună două fete (nu sunt sigură, dar parcă așa știam, că ar fi gemene).

Prima ei fotografie din această carte este un dar pentru mine, pe care mi-a scris următoarea dedicație: „În amintirea frumoasei noastre prietenii, pentru Silvia, de la Bubu” (23 mai '69).

În încheiere, vreau să vă aduc aminte ce spunea Gabriel Garcia Marquez, că „moartea nu vine cu bătrânețea, ci cu uitarea”. Să nu o uităm pe Bubu!

*Silvia Șilae (Mateescu)
noiembrie 2010*

Despre Bubu, așa cum o știu eu...

Știu că mintea omenească are tendința de a „cosmetiza” amintirile, pentru a-și crea, în mod involuntar, o stare de confort, dar, credeți-mă, ceea ce vă voi spune despre Bubu este exact cum a fost.

De-abia începusem anul I la Facultatea de Fizică, încă nu mă obișnuisem cu căminul, cu colegile și, peste toate emoțiile și tatonările de început, la primele seminarii de „Analiză matematică”, era o „tăcere”... Așa că făcusem rost de Demidovitch – în franceză – și începusem, în mod metodic, să-l „dovedesc”... Ca să nu o deranjez pe Ani Adamszki, colega mea de cameră de atunci, lucram până târziu, la o măsuță din intrândurile de pe culoar.

Într-o noapte, s-a apropiat de mine o fată blondă, înaltă, cu o figură de păpușică și, zâmbind dulce, a spus: „eu nu știe românește; arată tu și la mine”...

... Și așa, puțin câte puțin, a început Bubu să poată înțelege enunțurile problemelor, traduse de mine în românește, și-apoi să lucreze lângă mine, cuminte, întrebându-mă când se împotmolea.

Era înduioșător de ascultătoare și recunoscătoare.

La prima sesiune de examene, a reușit să nu rămână cu restanțe și era mândră și fericită. O văd și acum, zâmbitoare și încrezătoare în viitor.

În anul II, deja începuse să vorbească bine românește, însă accentul și-l păstrase. Era nostimă foc! Începuse să ne povestească, mie și Lilianei, cu un umor trist, despre viața ei la Sfântu Gheorghe, despre ciocnirile dintre români și unguri, despre părinții ei, care nu concepeau ca fetele lor să se căsătorească cu „români”, despre sora ei, care făcea

o mulțime de ghidușii, unele chiar primejdioase... Umorul ei nu era mereu trist sau nostalgic. De cele mai multe ori, ne relata câte o întâmplare trăită de ea sau de alții; reușea să vadă partea hilară a fiecărei povești și imita personajele, pe rând, schimbându-și vocea și mimica. Era atât de vie, de veselă, de amuzantă...

Avea un talent extraordinar de a povesti „ilustrativ”.

N-am să uit cum a luptat, efectiv, la examenul de electrodinamică: dl. prof. Novacu avea un mod foarte alambicat de a calcula nota și, pentru a-l convinge să-i dea nota de trecere, Bubu a răspuns, rând pe rând, la 5 subiecte! Prof. Novacu spunea că nu l-a convins, iar ea insista să mai tragă un bilet! Și... l-a convins, până la urmă. A fost o adevărată luptătoare.

... Mi-a fost foarte dragă...

Speram să o întâlnesc la festivitatea de 40 de ani de la terminarea facultății; nu știam că nu mai e printre noi.

Lumea aceasta este, sigur, mai tristă fără Bubu.

Anca Ștefănescu (Iordănescu)
noiembrie 2010

* - în ungurește, la „păpușă”, se spune „baba”, de unde Bubu!

MARIA AXINTE (MILICA)

În 25 august 1965 am plecat la București cu un tren personal – de noapte – ca să mă înscriu pentru examenul de admitere la Facultatea de Fizică.

Aveam adresa unei mătuși care nu mă văzuse de nouă ani.

Duceam cu mine un geamantan mic, de carton, plin cu cărți și două mari vise:

să urmez facultatea de fizică nucleară

și

să scriu o carte...

N-am scris nici o carte. Nu am avut talentul necesar.

M-am oprit la prima pagină:

„Gloduri mari, adânci ...
te trag înapoi...”

A, da ! Aveam 18 ani!

Toți am fost cândva foarte tineri.

Am fost mai mulți.

Unii au plecat dintre noi. DINCOLO.

Cu ochii striviți:

aprimem pentru ei o lacrimă,
depunem o floare.

Nu i-am uitat.

Ne amintim uneori de ei. Dar nu atât cât ar merita.

Răzbate câte un detaliu care-i definea, cum ar fi locul pe care-l ocupau în amfiteatru sau, poate, un tic, o sprânceană ridicată.

Apoi imaginea se acoperă cu o ceață groasă, ca o spaimă.

Se retrage încet, încetișor și gata... dispare, nu mai e...

Da, toți, ei și noi – cei de Aici – am fost cândva foarte tineri... Ne-am întâlnit prima dată în marile amfiteatre, pentru examenul de admitere din 2 septembrie 1965.

Au urmat 5 ani frumoși dar și duri.

Învățam că există incertitudini și relativitate, că există afinități și saturație; că există numere magice... că există particule stranii...

Nu am amintirea liliacului înflorit, nici a mirosului florilor de tei sau a celor de salcâm. Dar am amintirea tramvaielor 13, 14 și 26. Am amintirea marilor biblioteci, a sălilor de concerte, a balcoanelor studențești de la Operă. Am amintirea cozilor la secretariat în zilele când se dădea bursa, cei 30 sau 31 de lei.

Am avut profesori, asistenți – un colectiv de cadre didactice valoros, care merită un permanent omagiu.

Au imprimat facultății prestigiul, au știut să-i păstreze faima pe plan internațional.

I-am respectat.

1965

Am mândria că am fost studenta profesorului Șerban Țițeica, a profesorului Alexandru Berinde, a profesorului Marius Petrașcu.

Nu l-am uitat pe profesorul Valeriu Novacu care ținea cursul de electrodinamică. Ar fi fost și greu de dat uitării... Era foarte scump la note. Avea o latură simpatică atunci când ne vorbea despre „JiJi Thomson” sau despre „giauli” (adică jouli).

Nu l-am uitat nici pe profesorul Corciovei care ne ținea la cursul de termodinamică o jumătate de oră în plus. Așa că trecea de ora 21, nu mai aveam cerneală în stilou iar noi, cei de la cămin, nu mai apucam masa de seară. Când predă, stătea cu fața la tablă, cu mâna în șold și noi nu vedeam și nici nu auzeam prea bine ce scria și ce vorbea.

1980

Când făcea prezența, pe mine și pe Mariana Chiriță ne întreba dacă suntem surori... Pe amândouă ne chema Maria. Îi explicam: „e vorba de prenume domn’ profesor.”

Nu l-am uitat pe profesorul Liviu Todor care ne spunea:

„calculatorul este o cutie neagră în care intră ceva și iese ceva”.

Cursul de calcul numeric și noțiunile despre limbajul ALGOOL (vă mai amintiți de acest limbaj?) mi-au fost de folos mai târziu. Cu multă ușurință, mi-am însușit limbajul COBOL în care am lucrat 11 ani.

Am avut norocul să fiu studenta D-nei Martha Stan care predă atât de captivant cursul de chimie generală (pe „Panduri”). Îmi zbura somnul... de dimineață.

Da, am avut norocul să avem profesori care ne-au respectat.

Unii au plecat. Tot ACOLO, adică DINCOLO...

Pentru ei înălțăm o rugă, depunem o floare, vărsăm o lacrimă peste filele îngălbenite ale cursurilor...

Ei, în anii de facultate am suferit și unele nedreptăți.

De exemplu, în anul întâi am primit o notă nejustificat de mică la examenul de mecanică fizică și nu am înțeles de ce se adăugau la unii colegi – câte 50 de sutimi la media generală...

Pe unele dintre ele le-am uitat.

A rămas una, ultima... de neuitat, de neînțeles: repartiția la locul de muncă... (și doar aveam... un „Dosar curat”).

Aceasta avea să schimbe pentru totdeauna imaginea despre oameni, despre viață, pe care o construisem cu atâta grijă și să-mi dispară încrederea...

Trec peste cele cinci luni când am activat în învățământ, la o școală din Bacău. După mai multe drumuri la Ministerul Învățământului, la Ministerul Chimiei, am reușit să intru în industrie.

Nu am părăsit fizica.

Am lucrat în cercetare și informatică pe Platforma Petrochimică Borzești, unde era o activitate frenetică, un program strict și unde portarii erau foarte vigilenți.

În 1974, în cadrul platformei industriale, s-a înființat „Centrul de calcul” care a fost dotat cu un calculator (nou-nouț) Felix-256 (nu erau prea multe în țară...). Am optat pentru schimbarea locului de muncă. Am urmat și un curs post-universitar „Analiști (proiectanți) sisteme informatice” (1975). Așa cum am mai spus, mi-a venit foarte ușor să-mi însușesc limbajul COBOL – în care am lucrat frecvent (ca analist-programator) – și limbajul FORTRAN (ca pe o fantezie, nu era adecvat problemelor curente). Am fost propusă, datorită performanțelor mele, pentru o funcție foarte înaltă care mă cam speria... Nici o problemă, am avut... noroc. Ulterior, s-a descoperit că „Dosarul” meu nu mai era așa de „curat”, iar eu nu eram membră de partid. Am uitat să vă spun că între timp fusesem – pentru o scurtă perioadă – căsătorită cu un fiu de preot care nu era în grațiile oficialităților.

În 1985, am fost invitată să revin în cadrul Serviciului Cercetare, care aparținea de ICECHIM, la fostul meu loc de muncă. Am urmat cursul post-universitar de utilizare a izotopilor radioactivi (C.U.I.R.), în cadrul Facultății de Fizică, sub patronajul domnului profesor Călin Beșliu.

Următorii ani, până am ieșit la pensie, am avut funcția de fizician, ulterior – în urma unui examen – de cercetător, șefă a două unități nucleare și a două unități de tehnică nucleară.

La cele două difractometre de raze X (nemțești) am făcut studii de analiză structurală calitativă și cantitativă a policristalelor (a oxizilor de fier și a catalizatorilor pe bază de oxizi de fier și zinc), studii de structuri spinelice.

Am pus la punct metodologia de determinare a constantei de rețea, a distanței interplanare în cazul cristalelor cubice și o metodă de finețe, anume: determinarea dimensiunii medii a cristalelor.

Deoarece la microscopul electronic volumul de calcul era foarte mare (se făceau determinări statistice de dimensiuni de particule de latex), am elaborat programe de calcul pentru micile calculatoare de birou. Vă amintiți de „Felix 130P”? A fost o treabă, nu grea, dar migăloasă, deoarece trebuia să mă încadrez în 96 de pași și, ca să cuprind întreaga lucrare, am procedat la fragmentarea pe etape.

Așa am putut să elaborez și un program de determinare a suprafeței specifice a catalizatorului prin metoda absorbției azotului. De asemenea, am transpus în pași de program metoda celor mai mici pătrate și metoda de calcul pentru eroarea medie pătratică de selecție, banda de dispersie și încă multe alte lucrări.

Ar mai fi câte ceva de spus, de exemplu, despre gravimetria termică (studii și determinări cu ajutorul Derivatografului Q – 1500D). Dar, poate, altădată...

Și nu v-am spus nimic despre cei peste 150 de elevi pe care i-am pregătit pentru treaptă sau facultate. Unii au ajuns ingineri, doctori, profesori, farmaciști. Unul dintre ei face parte din echipa tehnică de aviație NATO.

1983

1994

2010

Viața are sinuozități... Nu am avut niciodată vreun privilegiu.

Când viața devenise infernal de grea atât în provincie, cât și în capitală, când nechezolul era la mare preț, eram mulțumită că fac o navetă mai ușoară, într-un oraș curat. Când veneam în delegație la ICECHIM sau la Măgurele, simțeam că am mai mult timp în orașul meu, Onești.

Dar să vă spun un secret: nu m-am simțit bine niciodată printre chimiști...

Oare, voi vă amintiți de mine?

Eu sunt fata aceea care stătea în primele rânduri, poate chiar în primul rând, în partea dreaptă în amfiteatru, care avea mereu în rezervă o călimară cu cerneală, care vorbea puțin și care purta la cursuri niște ochelari cu lentile verzui...

Acum nu mai port ochelari.

Eu nu v-am uitat,

Milica

Dacă vreodată, din întâmplare, veți trece prin orașul Târgu Ocna și dacă veți vizita liceul „Costache Negri”, acolo, chiar la intrare, pe peretele din stânga, veți vedea scris, la promoția 1965, numele meu,

Axinte Maria

CURRICULUM VITAE

INFORMAȚII PERSONALE

Nume: Axinte Maria
Adresa: Bd. Belvedere Nr. 3, Sc.4, Ap.40, Onești, Județ Bacău, ROMÂNIA
Telefon: 0748368445
E-mail: maxinte2002@gmail.com
Naționalitate: Română
Data nașterii: 08.04.1947

EXPERIENȚA DE MUNCĂ

Perioada: 13 .02.1971 - 01.05.1997 am lucrat pe Platforma Industrială Borzești care și-a schimbat de câteva ori numele până când... s-a dezmembrat.

13 .02 .1971 - 01.04.1974 am fost angajată la Grupul Industrial Petrochimic Borzești (G.I.P. Borzești), Uzina de Cauciuc, Serviciul Cercetare. Ocupația sau poziția deținută: fizician.

01.04 1974 - 01.04.1985 am fost angajată la Combinatul Petrochimic Borzești, (C.P. Borzești, fost G.I.P. Borzești), Centrul de Calcul. Ocupația sau poziția deținută: programator.

01.04.1985 - 01.05.1997 am fost angajată la filiala ICECHIM de la Combinatul Petrochimic Borzești, (Uzina de Cauciuc). Ocupația sau poziția deținută: fizician, cercetător științific (din 1990).

EDUCAȚIE ȘI FORMARE

În anul universitar 1987/1988 am absolvit cursul postuniversitar în domeniul de specializare „Utilizarea izotopilor radioactivi”.

Numele și tipul instituției de învățământ și formare profesională: Universitatea București, Facultatea de Fizică.

În perioada 05.01.1976 - 11. 09. 1976 am absolvit cursul postuniversitar „Analiști (proiectanți) sisteme informatice”.

Numele și tipul instituției de învățământ și formare profesională: Centrul de prelucrare automată a datelor și consultanță.

Citesc și înțeleg în limba franceză, engleză și (încă puțin) rusă.

NICOLINA (NELI) BABINEAC

M-am născut la 7 decembrie 1947 într-o comună din Bucovina, numită Dorna Cândrenilor, așezată la poalele Oușorului, un munte singuratic și falnic. Nu am copilărit în această comună, ci într-un orașel aflat doar la 8 km de aceasta, numit după o legendă a Dorinei, Vatra Dornei. În acest orașel de munte am trăit și am profesat până la ieșirea mea la pensie (doar cu o mică întrerupere a anilor de studenție și a celor doi ani de apostolat la Bacău).

Fiind un orașel de munte, nu era prea dezvoltat industrial, însă era avantajat de alte posibilități, în sensul că era o stațiune balneoclimaterică renumită și în orice anotimp era vizitat de turiști atât din țară, cât și din străinătate, oferindu-ți posibilitatea să intri în contact cu fel de fel de oameni și să câștigi experiențe noi. Atracția orașului o mai constituia și parcul natural, în care mergeai pe alei ce treceau printre brazi falnici și unde erai întâmpinat de veverițe foarte prietenoase. Vara, urcând pe aleile parcului puteai ajunge la „12 Apostoli”, în Munții Călimani, și pe o mulțime de alte trasee, care constituiau pentru copii un prilej de relaxare fără costuri prea mari. Iarna, aveai posibilitatea să schiezi pe pârtia de deasupra parcului. Adică, aveai parte de o copilărie liberă, alături de prietenii munți.

Orașul a fost construit în perioada dominației austro-ungare și, în consecință, aici locuiau germani, unguri, evrei, români, ucraineni și țigani, care trăiau într-o bună armonie. Ca atare, la cămin și la școală am avut colegi de toate naționalitățile și cu care am rămas într-o bună relație și în prezent.

Școala primară am făcut-o într-o școală de cartier, nu în centrul orașului. După cum am spus, am avut colegi de toate felurile, de etnii diferite și de condiții materiale diferite, dar care n-au constituit un obstacol în a lega prietenii trainice. Am avut o învățătoare în vârstă, dar care ne-a învățat cum nu se poate mai bine, pregătindu-ne pentru ceea ce avea să urmeze.

Școala elementară, clasele V-VII, am urmat-o la Liceul teoretic din oraș. Aici am avut profesori remarcabili la limba română, la matematică și la fizică, ce au reușit să-mi cultive plăcerea de a citi, de a gândi logic și de a căuta să-mi explic cât mai multe din lumea înconjurătoare.

Atât la școala primară, cât și la școala elementară, am fost o elevă foarte conștiincioasă, cu rezultate remarcabile atât la învățătură, cât și la activitățile sportive și artistice.

La liceu am optat pentru profilul real, deoarece îmi plăceau foarte mult științele exacte, în special matematica. Am avut rezultate foarte bune la olimpiadele de matematică și fizică, unde în clasa a X-a am luat o mențiune pe țară.

Deoarece învățam pentru toate disciplinele cuprinse în programa școlară, nu eram hotărâtă spre ce să mă îndrept. Îmi doream să urmez cursurile facultății de medicină, să ajung medic chirurg. Regret că nu mi-am urmat acest gând, dar cum nu oamenii își aleg destinul, ci destinul îi alege pe oameni, așa și eu am ales altceva.

1970

Uneori soarta hotărăște pentru noi și noi urmăm acest drum. Nu întotdeauna facem ce vrem, iar căile destinului sunt greu de înțeles. Ultimul lucru la care mă gândeam că aş putea să-l fac era acela de a ajunge profesoară, deoarece am văzut cât de complexă și solicitantă era această meserie. De aceea, am ales să urmez Fizica, gândindu-mă că ar fi mai multe posibilități după absolvirea acestei facultăți, deși îmi plăcea mult mai mult matematica. Mă gândeam însă, că dacă ar fi să ajung profesoară, nu aş fi putut concepe că cineva nu poate învăța matematica, pe când fizica da.

Deci, în ultimul trimestru din clasa a XI-a m-am hotărât că voi da admitere la Facultatea de Fizică, însă părinții mei știau că învăț pentru Medicină. Am luat bacalaureatul cu medie foarte mare și, bineînțeles, cu 10 la fizică. Am învățat toată vara și în toamna lui 1965 am dat admitere la Universitatea București, Facultatea de Fizică, unde am reușit destul de bine.

La admitere m-am simțit atrasă de Rodica Gostian, cu care eram în amfiteatrul în care am susținut probele scrise. De atunci, am devenit bune prietene și prietenia noastră continuă și va continua până când vom părăsi această lume.

În timpul anilor de studenție am legat multe prietenii, am avut șansa de a cunoaște niște tineri de o mare valoare, cu calități deosebite, atât intelectuale cât și umane, și mă simt foarte bogată din acest punct de vedere. Aș aminti câțiva dintre ei, așa cum îmi vin în minte: Șerban Georgescu, Dan Macovei, Nicu Luca, Pisti Vajda, Mitică Popescu, Vladimir Georgescu, Crina Culică, Adriana Șerban, Ana Adorian, Cristina Bătătorescu, Miki Chiriță, Mori Zala, Ana Adamschi, Silvia Setnic, Silvia Șilaev, Ileana Pelivan cu nedespărțita Veronica, Meme Georgescu, Rodica Gavrilă, Ani Murtaza, Stoicescu, Migri și Ducu Stoica și încă lista ar putea continua până la cei 155 de colegi.

6 iulie 1980

Anii de studenție au fost foarte frumoși și cu bune și cu rele, cu examene la cursuri frumoase și la cursuri mai puțin accesibile. Am avut șansa de a avea profesori de marcă, de la care am învățat și carte, dar și ce înseamnă să fii cu adevărat un bun dascăl. Nu am simțit în anii de studenție că acești profesori ar fi încercat să ne pună într-o lumină nefavorabilă chiar dacă nu stăpâneam foarte bine toate cunoștințele. Îmi amintesc cu multă plăcere de orele de curs ale domnilor Ciobanu, Ionescu-Bujor și Gavrilă, ale doamnei Florescu, de practica de la I.F.B. și de la Măgurele, și de atâtea altele.

Îmi aduc aminte cu nespusă plăcere de viața de la cămin. Fiind singură la părinți, nu credeam că o să mă pot adapta la viața de colectiv, dar aici am învățat ce este iubirea și bunătatea și că dacă acestea ar fi înlăturate, toată bucuria vieții dispare. Ne adunam seara și ne apucam de depănat amintiri, sau povesteam ce cărți am citit, sau comentam filmele și spectacolele vizionate. Aveam o viață plină din toate punctele de vedere, deși eram studenți la o facultate cotate printre cele mai grele.

În pofida faptului că mulți veneam din provincie, în semestrul al II-lea din anul I am legat relații de prietenie și cu bucureștenii, care au trecut acea barieră de delimitare a capitalei de restul țării. Meritul a fost și al lor și al nostru.

Îmi vin în minte tot felul de amintiri legate de excursiile făcute la Sinaia și la Predeal, de reuniunile studențești de la Drept sau de la Grajdurile Regale, de excursia din Deltă, de vacanțele de la Costinești, de seminariile de la care mai chiuleam și mergeam la Cofetăria „Albinuța” cu condica, sau la „Buturugă” în Cișmigiu, de petrecerile de la Ani Murtaza și câte alte amintiri. Eram tineri și nebunatici, nu ne era frică de nimic. Consider că am trăit cu intensitate acei ani, chiar dacă am mai avut și greutăți.

Timpul este generos cu noi, ne dă tot ce am pierdut, prin înțelepciune și amintiri.

Cei cinci ani de studenție au trecut pe nesimțite și iată-ne absolvenți în 1970, plecând cu speranțe mari la repartițiile care se făceau, în acel an, la Cluj. Cu câtă dezamăgire în suflet am plecat unii dintre noi și din cauza repartițiilor, dar mai ales a despărțirilor noastre, împrăștiindu-ne în toate colțurile țării.

De ce am fugit, de aceea nu am scăpat. Am ajuns profesoară de fizică.

În perioada 1970-1972 am predat la Liceul Pedagogic și la Liceul Bacovia din Bacău, unde am primit botezul pentru viața de dascăl. Am avut un mentor foarte bun în directorul Liceului Bacovia, domnul Diaconescu, profesor de matematică, un om de o mare valoare, care m-a inițiat în tainele meseriei de profesor și căruia îi sunt veșnic recunoscătoare, deoarece sfaturile lui mi-au fost de un real folos în anii care au urmat.

În februarie 1972 am primit în dar de la Dumnezeu primul meu copil, pe Erich, care mi-a bucurat și îmi bucură și îmi luminează, în continuare, zilele.

Deoarece la Bacău stăteam în gazdă și era destul de complicat, m-am gândit că e mai bine să revin în orașul meu, să predau la liceul unde am fost și eu elevă. Astfel, în toamna lui 1972, am venit profesoară la Vatra Dornei, unde am predat neîntrerupt până în iulie 2005 când am ieșit la pensie.

În august 1975, am mai fost hărăzită cu o fetiță, Sandra, care și ea, împreună cu cei doi băieți ai ei, sunt bucuria vieții mele. Deci, în plan personal am fost împlinită cu cei doi copii, care, la rândul lor, sunt realizați în plan personal și profesional.

Pentru mine ca profesoară a început o etapă nouă. Era altceva decât ceea ce visasem, trebuia să-mi dovedesc că pot face acele lucruri pe care am crezut că nu le pot face. Am pornit de la această idee: copiii ne privesc, ne iubesc, și doresc să ne imite, copiii se nasc nevinovați și sunt ca niște bureți care absorb tot ce le transmitem. Aceasta era provocarea mea.

Am pornit de la cei trei pași: întrebi, crezi și ai credință. Nu știu care este cheia succesului, dar eșecul este garantat dacă vrei să mulțumești pe toată lumea. De aceea, eu mi-am ales să îi mulțumesc pe copiii (elevii) cu care aveam să lucrez, propunându-mi să-i înțeleg și să-i iubesc fără limite.

Liceul teoretic din Vatra Dornei cuprindea și clasele I-VIII și mi-am propus să încep să predau și elevilor din clasa a VI-a. Bine am făcut, deoarece efortul mi-a fost răsplătit cu numeroase premii la olimpiadele județene și pe țară.

Mă pot bucura și chiar mândri cu copiii cărora le-am predat, deoarece mulți dintre ei au ajuns cadre universitare, ingineri de prestigiu, atât în țară, cât și în străinătate, și cel mai măgulitor este faptul că am un număr foarte mare de profesori de fizică și fizicieni de valoare în SUA, Germania, Franța, Australia, Noua Zeelandă, Canada, Suedia, ș.a.

Ca profesor, mi-am luat toate gradele posibile. Am fost profesor evidențiat cu lucrări metodice și cu probleme propuse în Gazeta de Matematică și Fizică și la sesiunile de comunicări științifice ale profesorilor de fizică.

Am făcut totul cu multă dragoste și pasiune în viața de profesor și dacă ar trebui să o iau de la capăt, aș proceda la fel, deoarece fără dragoste și pasiune viața în sine este goală, fără nici un sens.

Am ajuns la concluzia că dacă îți este rău, nu-ți rămâne altceva decât să transformi răul în bine și că viața este o serie de progrese în care noi avem rolul principal, iar prietenii și familia sunt acolo pentru a te ajuta să îți găsești drumul atunci când te-ai rătăcit.

Din păcate, timpul nu se oprește în loc, se scurge mai departe. Trece. Trecutul crește, viitorul scade, dar nimic nu este greu de îndeplinit pe lumea aceasta pentru cei hotărâți.

Și într-o notă optimistă închei: „Astăzi este prima zi din ceea ce mi-a mai rămas de trăit!” Și câte îmi doresc să mai făptuiesc!

*La întâlnirea de
la facultate din
26 iunie 2010.*

Un gând bun pentru colegii mei,

Neli Babineac

CRISTINA BĂTĂTORESCU (LUCA)

M-am născut la Codlea, dar am locuit cu părinții la Brașov: am urmat Școala Germană „J. Honterus” și Liceul „Andrei Șaguna”.

Copil fiind, îmi doream să devin artistă, ulterior am dorit să fiu medic. Tatăl meu mi-a demontat cu multă dibăcie aceste opțiuni, spunându-mi că un artist reproduce textul scris de alții, regizorul îi indică cum să se miște, alții îl îmbracă, machiază etc... medicul, oricât de bun ar fi, nu poate face imposibilul și am să fiu mereu tristă când nu pot salva viața cuiva. În schimb, dacă o să doresc să devin profesoară, textul este al meu, regia și scenariul îmi aparțin, așa că pot să-mi pun în evidență talentul actoresc într-un context mult mai complex. În plus, am mereu un „auditoriu” tânăr și nici nu voi observa trecerea anilor până când voi ieși la pensie. Așa s-a și întâmplat.

Am fost printre puținii studenți de la acea vreme, care urmând Facultatea de Fizică, am dorit de la început să ajung în învățământ după absolvire.

Pensionarea m-a surprins acolo unde mi-am început școala, adică la Liceul „J. Honterus” din Brașov. Nu mi-a venit să cred când a sosit timpul să mă despart de „pasiunea vieții mele” și că au trecut anii și am îmbătrânit.

1965

Ce am lucrat în 40 de ani

Am fost repartizată la Liceul Bicăz, iar soțul meu, Nicu Luca, în cercetare la Săvinești. Ambii ne aflam pentru prima oară în acea zonă, dar cum am ajuns, am primit un apartament complet mobilat în Piatra Neamț de la Combinatul Săvinești, ceea ce ne-a ușurat foarte mult stagiatura. Deși am fost înconjurați cu multă ospitalitate și prietenie din partea moldovenilor, tot ne socoteam „exilați” față de Brașov sau București. Am căutat cu disperare o cale să plecăm de acolo.

După primul an de activitate la școală, mi s-a propus să lucrez la Comitetul Municipal al UTC în funcția de Secretar cu probleme școlare. Am acceptat, după un serios consiliu familial, sperând că astfel găsim mai ușor drumul Bucureștiului. Așa s-a și întâmplat.

Doi ani am lucrat acolo, timp în care n-am prea știut ce trebuia să fac în acea muncă, după care m-am trezit „promovată” în funcția de Secretar cu probleme școlare al CC al UTC.

Așa am ajuns la București. La 25 de ani, m-am trezit cu secretară tehnică la ușă și mașină de serviciu la scară, în funcția de ministru adjunct al tineretului. Dacă o să-mi scriu memoriile, voi descrie, cel puțin într-un volum, toate pățaniile trăite de mine cu acel prilej. Cert este că a fost un adevărat șoc o astfel de ascensiune, dar i-am supraviețuit.

Văzând acum de sus în jos lucrurile, am început să deslușesc sensul muncii organizației de tineret în școli. Am găsit util să militez pentru transformarea elevului din

obiect în subiect al procesului instructiv-educativ, să-l implic, prin organizația de tineret, în conducerea treburilor școlii, la activități în cercuri pe discipline, olimpiade și concursuri, sesiuni științifice, acțiuni literar-artistice, dar și activități politice și de muncă patriotică. Multe abuzuri constatate la organizarea și desfășurarea, mai ales a muncii patriotice, nu le-am putut remedia sau înlătura, ceea ce a constituit o nemulțumire majoră în acel timp.

Petrecerea timpului liber al elevilor intra tot în domeniul meu de activitate, răspunzând de organizarea taberelor de tot felul din țară și străinătate. Cea mai mare tabără a fost la Năvodari. Acolo am avut o plăcută surpriză, s-o întâlnesc pe Ani (Murtaza) Erhan în calitate de însoțitoare de grup de elevi. Nu mai știam de mult una de cealaltă. Ani, ca și celelalte cadre însoțitoare de la Năvodari, a fost instruită că vine „controlul” de la CC, o șefă foarte rea, „tovarășa Luca”, așa că să fie foarte atentă cum își face treaba. Ani n-a știut că „aia rea” sunt eu, iar când am dat ochii una de alta, vă imaginați ce bucurie ne-a cuprins! Toată noaptea am stat de povești. Ce grozavii mi-a povestit Ani că se petreceau până la sosirea în tabără și chiar în timpul taberei, de m-am speriat, de ce cuib de viespi urma să răspund eu. Nimeni n-a avut curajul să-mi spună adevărul, așa cum a făcut-o Ani. Păcat că nu m-am întâlnit cu cât mai mulți colegi în acele timpuri, că poate mai reușeam să dreg unele din relele semnalate.

Concomitent cu funcția mea de la tineret, eram și vicepreședintă la pionieri, în conducerea Ministerului Învățământului, a organizației de femei etc.

În munca de îndrumare și control am fost în toate județele țării, am cunoscut multe din particularitățile și frumusețile țării noastre, am discutat cu mulți oameni din cele mai diferite straturi sociale. Am participat totodată la multe congrese și conferințe în țară și peste hotare.

Afirm cu toată sinceritatea, că acei ani au însemnat o „a doua facultate” pentru mine, am înțeles câte ceva din ce înseamnă conducerea la nivel național și reprezentarea internațională.

Tineretea nu este veșnică, așa că după 1980 am fost trecută la Sindicatele din Învățământ, iar în perioada 1986-1992, am lucrat în Ministerul Învățământului ca inspector principal de specialitate. În această perioadă m-am ocupat să-mi dau gradele didactice la care am primit un substanțial ajutor profesional și moral din partea bunei mele prietene Rodica (Gostian) Bena. Mi-au fost alături și Rodica (Gavrilă) Ionescu, Ileana Piturescu și Meme Georgescu.

Din 1992 până în 2006 am revenit la catedră în diferite școli din București și Brașov.

Familia

La terminarea facultății m-am căsătorit cu Nicu Luca, având ca un bun exemplu familial pe Migri și Ducu Stoica. Căsnicia noastră a fost foarte frumoasă, am crezut amândoi că ea reprezintă „o rezonanță perfectă” a aspirațiilor, dorințelor și reprezentărilor

noastre. Am trecut împreună peste multe bucurii și supărări, rămânând mereu cei mai buni prieteni, soți și părinți. Din păcate, în 1994 Nicu s-a îmbolnăvit și a părăsit această viață.

Adrian Luca – născut în 1978, are acum 32 ani. A terminat Electronica la Politehnica din București și lucrează în IT.

Până acum nu sunt soacră și nici bunică.

Amintiri din facultate

Desigur, am rămas cu foarte multe amintiri din timpul studenției, ce pot reprezenta un alt volum din memoriile mele încă nescrise... Mă rezum la cele mai semnificative.

Fiind căministă la Grozăvești, am fost colegă de cameră cu brașoveanca Migri Coban (Stoica), cu care s-a legat o foarte bună prietenie, care durează până azi, chiar dacă ne despart geografic continente.

Viața de cămin a însemnat foarte mult pentru dezvoltarea personalității mele prin închegarea unui colectiv de prieteni dintre colegii de grupă: Rodica Gostian, Rodica Gavrilă, Ani Murtaza, Neli Babineac, Crina Culică, Mori Zala, Elena Apostol, Liviu Giurgiu, Radu Munteanu, Ducu Stoica, Romică Furtună ș.a. Această prietenie și-a dovedit trăinicia de peste 40 de ani.

Ne grăbeam să ajungem în amfiteatre ca să fim în primele rânduri la audierea excepționalelor cursuri ținute de eminenții noștri profesori, cum a fost acad. Șerban Țițeica și mulți alții, de la care sorbeam fiecare demonstrație de înalt nivel științific, subtilele legături științifico-filosofice făcute, sau chiar glumele lor, alese cu mult tâlc și plasate nu întâmplător în prelegerile lor.

Deși totul părea foarte bine înțeles la cursuri, „deștelenirea” lor a fost prilejul unor intense discuții între noi căminiștii. Urma apoi fuga la BCU sau BCS ca să facem rost de cărțile recomandate pentru pregătirea examenelor noastre. Aceasta a fost o activitate importantă în viața noastră studențească, nu lipsită de competitivitate creatoare și mult haz.

Din viața de căminist nu pot uita cum împărțeam pachetele cu bunătăți primite de acasă, prăjiturile d-nei Gostian fiind devorate de multe ori chiar în ziua sosirii lor.

Chefurile noastre din casa familiei Murtaza, erau atât de frumoase și plăcute, că imaginile de atunci ni le-am reamintit cu multă plăcere și la aniversarea noastră din iunie 2010. Excursiile făcute acasă la Rodica Gostian (la Ghelari), acasă la Radu Munteanu (la Onești), excursiile din Bucegi, Ciucaș și din Deltă, sunt doar câteva din exemplele elocvente cum am înțeles noi să îmbinăm învățătura cu petrecerea timpului liber.

Doresc să amintesc în mod deosebit de prezența colegului nostru Valentin Ceaușescu, care m-a copleșit cu modestia și ținuta sa impecabilă ca un student „ca oricare altul”. Toți îl urmăream cu coada ochiului, dar nu am observat nimic ieșit din comun la el, în afară de faptul că în pauze fuma, împreună cu prietena lui, țigările Kent lungi. Ori de

câte ori vroiam să-l propunem în prezidiul ședințelor ASC, ne refuza categoric. Nu s-a implicat în nici o activitate politică, s-a mulțumit doar cu activitatea sa profesională.

CURRICULUM VITAE

Data nașterii:	21 iulie 1947
Localitatea:	Codlea – Brașov
Studii:	1954 – 1961 – Școala Generală nr. 4 (J. Honterus), Brașov 1961 – 1965 – Școala Medie nr. 1 (A. Șaguna), Brașov 1965 – 1970 – Universitatea București - Facultatea de Fizică
Limbi străine:	Germană, engleză, rusă
Locuri de muncă:	1970 ian. – aug. 1970 – Școala Generală nr. 195 București 1970 – 1971 – Liceul Bicz - jud. Neamț Școala Generală nr. 9 Piatra Neamț 1970 – 1972 – Comitetul Municipal UTC Piatra Neamț Funcția: Secretar cu probleme de școli 1973 – 1980 – Comitetul Central al UTC Funcția: Secretar cu probleme de școli Echivalent: Ministru adjunct al Tineretului 1980 – 1986 – Uniunea Sindicatelor din Învățământ, Știință și Cultură Funcția: Secretarul Uniunii 1986 – 1992 – Ministerul Învățământului Funcția: Inspector principal de specialitate 1992 – 1999 – Școlile Generale nr. 72 și 73, București 1999 – 2006 – Liceul Teoretic „J. Honterus”, Brașov
Alte funcții:	1973 – 1980 – Vicepreședinte al Consiliului Național al Organizației Pionierilor – membru al Biroului Executiv al Ministerului Învățământului – membru al Biroului Consiliului Național al Femeilor – membru al Biroului Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste – Vicepreședinte al Federației Române de Scrimă 1997 – prezent – membru al Comitetului Director al Fundației „Acad. Gh. Vrânceanu”

Calificări: 1975 – Definitivatul în învățământ
1975 – 1980 – Doctorand în Știința Conducerii
Academia „Ștefan Gheorghiu”
1991 – Gradul II în învățământ
1995 – Gradul I în învățământ

Participări internaționale: Congrese ale Organizațiilor de Tineret:
1974 – Franța,
1975 – Ungaria și R. F. Germania,
1978 – Bulgaria,
1979 – Sudan

Conferințe CAER ale Miniștrilor Învățământului și
Secretarilor Comitetelor Centrale de Tineret cu probleme
de școli:
1976 – R. D. Germană,
1977 – Bulgaria,
1980 – Ungaria

Conferința de Pace a Organizațiilor de Tineret, 1977,
Budapesta, Ungaria
Congresul Femeilor din Cuba – 1976
Congrese ale Sindicatelor:
1984 – Austria
1985 – Cehoslovacia

Bursa ONU: 1986 – Biroul Internațional al Muncii,
Geneva, Elveția

Parteneriat școlar: 1994 – R. F. Germania,
Frankfurt / Main

Perfecționări ale cadrelor didactice prin Centrul German
de la Mediaș: R. F. Germania: 2001, 2002

Stare civilă: 1970 căsătorită – Luca
1978 se naște Adrian
1994 Luca Nicolae (soțul) – decedat

ANCA BROTE (MUSTĂȚEA)

De ce am ales să urmez Fizica și nu Medicina (singurele mele opțiuni)? Mi s-a părut că pot obține un randament bun între efort și rezultate. În liceu participam la olimpiade regionale deși citeam mult beletristică și nu fizică! Raționamentul a fost greșit. La Universitate altele erau standardele. În plus, la mine la Botoșani se meditau doar corigenții. În București, însă, elevii buni se pregăteau cu profesori acasă pentru a fi cu mult mai buni.

În primii ani, matematica ne-a triat rapid și drastic. Nu m-am numărat, nici pe departe, printre cei valoroși. La primul seminar din anul întâi, domnul asistent Ichim m-a invitat la tablă pentru o recapitulare a cunoștințelor din liceu. Cerul s-a prăbușit! Nu auzisem de a și non-a, de implicații logice, ulterior nici de matrici sau șiruri Cauchy, iar nelipsitul epsilon „oricât de mic” atrăgea o... ceață densă. Am urmat totuși primii doi ani (altfel minunați) păstrându-mi chiar și bursa, aproape vitală pentru cei aflați departe de casă și de familie.

La sfârșitul anului al II-lea m-am săturat însă de Fizică și am hotărât să o abandonez definitiv. Vara trecea greu și supărarea părinților era tot mai apăsătoare. În toamnă, mama mi-a pus în față două alternative: continui facultatea sau mă duc suplinitoare la Agaton, un sat din apropierea Botoșaniului unde locuia lăptăreasa noastră. Am reluat deci anul al II-lea (obligatorii matematica și încă două materii). Din nou seminarii cu domnul Ichim, dar de data asta a fost bine. La examen, profesorul Marinescu a făcut o remarcă mobilizatoare: „Domnișoară, iată că se poate!”.

Și a fost din ce în ce mai bine, până la sfârșit. În septembrie 1971, fără „pile și proptețe”, eram în București, la Institutul de Meteorologie și Hidrologie ca „angajată în baza repartiției guvernamentale”.

În 1978 m-am căsătorit și am tras marele loz câștigător al vieții – un soț deosebit (dar și bun prieten în același timp). El a fost sursa mea de echilibru în următorii 32 ani. Am un fiu care a terminat Matematica la Universitatea din București și acum este cadru universitar în Politehnică.

Momentul pensionării, în vara anului 2006, nu mi-a făcut deloc plăcere. În 35 ani de activitate, timp de 25 de ani am lucrat în program de tură, zi și noapte, cu sentimentul utilității mele imediate și certe. Cred că statutul de pensionară nu mă va bucura vreodată.

Revenind la amintirile din facultate, atât în promoția '70, cât și în '71 a predominat partea bună și frumoasă a vieții. Tristețile au fost puține și estompate de bucuria examenelor promovate, a camaraderiei necondiționate, de plăcerea lecturilor, a concertelor de la Ateneu, Sala Radio sau Catedrala Sf. Iosif, a filmelor bune din cinematografele de pe marile bulevarde (să nu vă gândiți la Paris!), de satisfacția de a urma o facultate de elită (așa era privită Fizica în perioada aceea).

Proaspăt licențiată în fizică.

Anii mei de studenție au coincis cu un început de bunăstare în România socialistă. Camerele din Căminul Studentesc Grozăvești aveau standarde de hotel, cantinei nu aveai prea multe de reproșat. Dacă erai bursier, dădeai 1-2 meditații și primeai un mic stipendiu din partea familiei, puteai să-ți cumperi cărți și discuri, uneori să cumperi și cosmeticele franțuzești din magazinele de lux de lângă statuia lui Mihai Viteazu (locul era cunoscut ca fiind „La coada calului”). Intrarea în muzee și expoziții nu costa mult (vă amintiți de controversatele sculpturi ale lui Henry Moore?), nici biletele la cinematograful. Pentru filmele bune, însă, erau cozi, motiv pentru care mai și chiuleam de la seminarii. Atunci

Meteorolog cu experiență.

am văzut (și nu o singură dată): Pădurea de mesteceni, Viridiana, Zorba Grecul, Jurnalul unei cameriste și multe altele. La început din snobism, apoi din pură plăcere, nu lipseam de la serile de poezie și dans modern unde vedetă era Miriam Răducanu. O amintire minunată: într-o zi, pentru a merge la o repetiție cu public a unui concert dirijat de Ionel Perlea am hotărât, cu entuziasm, să chiulim toți, studenți și asistentă, doamna Ileana Andreescu!

Am organizat și excursii la munte, în echipamente modeste și cu hrana în rucsac. Odată, la Sinaia, ne-am permis, totuși, să intrăm la cazinou doar pentru un ceai sau o cafea fierbinte. Evident, era un gest de teribilism, cu atât mai mult cu cât arătam ca vai de lume, cu hainele ude și bocancii grei de apă. Dar ce conta? Eram atât de veseli!...

Cu siguranță multe momente au fost foarte frumoase și pentru că le-am trăit în grup (ne-am asociat spontan câțiva dintre noi și, la început, mai mereu eram împreună). Incontestabil, leader era Nelu Georgescu, cel mai bun dintre noi în toate cele. Modest și prietenos, s-a bucurat de toată prețuirea noastră. Ana Adorian vorbea puțin, dar întotdeauna cu umor; Michi Chiriță avea un haz teribil și îi simțeam acut lipsa dacă nu era cu noi; Nana Orbeșteanu, nonconformistă și niciodată stresată la examene; Mihai Șubă, cu vocație de „Gică Contra”; Dorian Șaru, fire blândă ce părea mereu „picat din cer”.

Uneori îi cooptam pe mult prea liniștitul Eugen Reisler, pe Neli Babineac – specialistă în ale fotbalului, cu un râs frumos și molipsitor, pe Veronica Lăcătușu și Ileana Pelivan – prezențe foarte plăcute, dar care nu prea agreau ideea de a lipsi de la cursuri și seminarii. Le „pedepseam” uneori rugându-le să ia notițe cu indigo.

Întâlnirile noastre erau, de cele mai multe ori, la Cofetăria „Albina”, pe strada Academiei. Aici, cu un corn de 40 bani și un ness în față, puteam să ne contrazicem ore în șir pe diverse teme. Făceam ceea ce astăzi se cheamă „debate”. Indiferent de subiectul abordat, Mihai Șubă avea un adevăr „absolut”, al lui. De altfel, la orele de Socialism științific desfășurate pe atunci destul de liber, Mihai era „combatantul” de serviciu, năucindu-l pe asistent cu avalanșa de argumente pro și contra, spre deliciul nostru care ne minunam de cât de repede trecea timpul la aceste seminarii.

Deși nu ne întâlneam în același grup, între Solange Nahman, Silvia Setnic și mine a fost o relație deosebită: toate trei eram din Botoșani, toate trei aveam părinți prea

îngrijorați să nu ne înfometăm. Doamne, ce pachete cu dulciuri primea Silvia de acasă! În prima noastră vacanță studențească de vară am hotărât, Silvia și cu mine (jur că nu a fost ideea mea!) să ne apucăm de învățat Electrodinamica din anul următor. Auzisem că se trecea cam greu de acest examen. În podul casei ei am găsit însă o ladă cu cărți vechi, unele în franceză. Am amânat studiul... Pe Solange nu mi-o pot imagina altfel decât rezervată și amabilă, întotdeauna spunând ceva care să te bucure.

Provineam dintr-o familie prea strictă și libertatea din studenție era pentru mine amețitoare. Am avut noroc că fratele mai mare, artist plastic, a vegheat să o folosesc frumos. Eram umbra lui. Amândoi îi adoram pe Beatles, dansam cu frenezie shake și rock'n'roll. El se preocupa să am un „look” modern (neapărat tunsă scurt și în mini). Tot el mi-a dirijat lecturile și m-a făcut să îndrăgesc casele vechi și frumoase din Cotroceni, de pe Dealul Uranus sau zona Mitropoliei. După ce a cunoscut o parte din grupul meu de viitori fizicieni, a recunoscut că „nu sunteți atât de încuiați pe cât se crede”. A fost ca un premiu I cu coroană!

Viața cam fără griji, chiar boemă, din studenție, am plătit-o cu toții greu, mai târziu, îndeosebi în anii '80. Treptat am luat locul părinților noștri cu evocări de genul „Vai ce cafea bună se găsea la Podul Hașdeu”, „Ce cataif, ce cremșnit erau la Polar”, „La Beldiman cumpăram, fără coadă, șuncă de Praga” etc. Căldura caloriferelor parcă plecase definitiv pe geamurile căminului din Grozăvești, lăsate deschise chiar și pe timp de ger, atât de cald fusese odinioară înăuntru. Cărțile bune deveniseră rare. Ele erau mai degrabă „scăpări” ale cenzurii. Se făcea tot mai cenușiu în jur, dar aveam acasă o familie dragă, aveam câțiva prieteni (alții decât cei din facultate) și dorința de a trăi frumos chiar și în aceste condiții. Mă întreb dacă atunci, la 20 ani, am avut, eu sau colegii din jur, vreo reacție de opoziție față de regimul politic al țării. Nu-mi amintesc de atitudini ferme sau măcar în glumă (bancurile cu tentă politică au apărut mai târziu). Doar mirajul unei plecări în Vest ne tulbura statu-quo-ul (toți aveam cunoștințe care mai și plecau).

Și totuși am participat la o mică „nebunie”! Într-un sfârșit de iunie tot grupul ne-am gândit să sărbătorim încheierea sesiunii de examene. Târziu în noapte, am hotărât să ne plimbăm pe Kiseleff, prin fața Ambasadei Sovietice. Vorbeam cam tare și toți deodată. Din întineric a apărut un milițian întrebând: „Măi, ce înseamnă gălăgia asta?”. Răspunsul a venit prompt: „‘Gălăgie’ scrie în dicționar ce înseamnă!”. Ne-am trezit rapid înghesuți într-o dubă și duși la Miliția Capitalei de pe Calea Victoriei. Am dat declarații despre noi, despre părinți etc. Lucrurile luaseră o întorsătură deloc veselă. Lacrimi (cu rimel) la noi fetele, tăcere demnă (cum altfel?) la băieți. Ne-a salvat tot un bun coleg ai cărui părinți erau suficient de cunoscuți pentru a constitui garanția eliberării noastre, nu fără apostrofările de rigoare: „Studenți sunteți voi? Noaptea umblați pe străzi în loc să învățați?”. La poartă ne-a revenit glasul și curajul de a protesta. Un tovarăș ne-a ajuns din urmă și ne-a întrebat, printre dinți, dacă vrem să ne întoarcem... Mi-am amintit de Gherla, de „Nu te pune, băi, cu Meliția”, și am luat-o din loc.

Am multe impresii și amintiri despre cursuri, despre profesori și asistenți, despre examene. Mecanica cuantică a fost o materie foarte dificilă, dar am avut profesori cu adevărat remarcabili (Mihai Gavrilă, doamna Florescu) ale căror cursuri erau riguroase până la pedanterie. De fapt, toți membrii catedrei aveau clasă și ținută de autentici universitari. Aceași impresie o făcea asupra noastră doamna profesor Marta Stan, la

chimie. În plus era mereu elegantă. Avea o dicție și o intonație remarcabile, „like the Queen” (cum ar spune, admirativ, un englez mai puțin școlit despre cineva care vorbește corect engleza!). De la cursul de Mecanică teoretică al profesorului C. Ionescu-Bujor era păcat să lipsești și suportul de curs te atrăgea la studiu.

Cu totul aparte a fost și profesorul A. Corciovei. Știam cât era de cunoscut și apreciat ca om de știință, dar catedra nu i se potrivea. Ne-a ținut cursul de Termodinamică într-un mod prea savant și dezordonat, iar obsesia evidentă de a nu se murdări cu creta pe mâini îmi distrăgea serios atenția. La examen (proba orală) am știut bine primele două subiecte, de al treilea nici nu auzisem. După un timp de gândire am mărturisit că, de fapt, nu citisem ultimele cursuri. Bunul profesor, mereu „pierdut” prin teorie, a exclamat consternat: „Cum, nu ați avut curiozitatea să parcurgeți cursul meu până la capăt?”. Nu puteam să-i spun că nu curiozitatea mi-a lipsit!...

Seminarul de Termodinamică era însă cam „subțire”. Asistentul nostru, domnul Zaharia, părea mai mereu plictisit. A fost vizibil interesat, chiar entuziast, o singură dată, atunci când ne-a vorbit despre zero absolut și moartea termică a întregului Univers, care părea să fie iminentă. Într-o zi, ne-a propus o clasică problemă cu ciclul Carnot. Era banală și toți am terminat-o repede. În clasă domnea o liniște somnolentă, domnul Zaharia se uita pe fereastră în atelierele studenților de la Arhitectură (întotdeauna era frustrant să-i privești cum lucrau cu muzică, nu ca noi...). La tablă se nimerise să fie Nelu Georgescu. Din plictiseală, Nelu a schițat frumos cilindrul cu piston (îi desenase și tija) cerut de problemă, dar a cocoțat greutatea în vârful tijei („ca să nu se dezechilibreze mașina”, a explicat el, impasibil). Mare, mare supărare a fost! Seminarul s-a terminat furtunos, în hazul nostru stăpânit cu greu.

Cam toate materiile au fost dificile, mai mult sau mai puțin. Faptul că nu prea am avut cărți și cursuri adecvate a constituit un dezavantaj serios. Abia în anul 1970, cred, a apărut în librării „Fizica Modernă” de R. Feynman. Să tot înveți după o astfel de carte! Îmi vine în minte cursul nostru de Electricitate, de fapt un tom gros, același de mulți ani, cu greșeli de tipar și nu numai. Pe copertă era precizat:

„Pentru uzul studenților”. Nu întâmplător, pe mai toate exemplarele din biblioteca facultății, peste litera „Z” era suprapus un „D”, scris mare și apăsat.

Nu regret alegerea făcută în urmă cu 45 de ani. Fizica m-a ajutat să fiu mai pragmatică și mai riguroasă. Tot ea mi-a facilitat întâlnirea cu meteorologia, o activitate potrivită firii mele – intuitivă și mai puțin analitică. În fine, dacă astăzi ar trebui să aleg ce anume vreau să studiez, m-aș gândi mai mult, dar printre opțiuni ar fi și Fizica.

*În prag de pensie,
cu familia prin lume.*

CURRICULUM VITAE

Anca Brote (Mustăța)

M-am născut în 14 august 1947 la Românești, județul Botoșani.

Am fost studentă a Facultății de fizică între anii 1965 și 1971, obținând licența în Fizica atmosferei.

În 1971 am fost repartizată la Institutul de Meteorologie și Hidrologie din București unde am lucrat până în decembrie 1990. Prin concurs și după criterii specifice activității institutului, am obținut următoarele calificări: cercetător, cercetător principal III, cercetător principal II.

În perioada decembrie 1990 – iulie 2006 am fost angajată a serviciului meteorologic din Administrația Română a Serviciilor de Trafic Aerian, serviciu răspunzător de protecția meteorologică a aviației civile. Aici, conform reglementărilor Autorității Aeronautice Civile din România, am obținut licența de funcționare ca meteorolog, meteorolog aeronautic I, șef de tură.

Am urmat 6 cursuri de specializare (3 în țară și, după 1990, alte 3 în Marea Britanie). Activitatea de bază am desfășurat-o între 1980 și 2006 ca specialist în prognoza vremii în servicii operaționale cu program de tură, zi și noapte. Preocupările de cercetare au vizat doar aspecte aplicative și nu fundamentale. În acest sens, am participat la efectuarea de studii și contracte de cercetare, am întocmit referate de specialitate, singură sau coautor, am elaborat lucrări prezentate la sesiuni sau în publicații de specialitate, am scris în cărți și reviste despre meteorologie în scopul popularizării ei ca știință.

În 1978 m-am căsătorit. Soțul meu a fost geograf ca formație, doctor în hidrologie și cercetător principal I în Institutul Național de Hidrologie și Gospodărire a Apelor din București. Fiul nostru, matematician, este asistent la catedra Matematici I din Universitatea Politehnică București.

Am două hobby-uri: mersul pe jos și, în sezonul cald, viața la țară.

DIMITRIE CĂDERE

Studenția muzicală

Dan și Christian, copiii

*Cu Doina, alături
de 35 de ani*

În general

Am o fire optimistă și sunt adeptul sistemelor deschise. Încerc să nu mă iau prea în serios, dar să fiu serios în ceea ce fac. Admir simțul umorului și pe cei care îl stăpânesc. Îmi plac paradoxurile și accept relativitatea – puține lucruri sunt definitive pe lumea asta. Mi-e teamă de confuzii – cea mai primejdioasă fiind după mine cea dintre *formă* și *fond*.

Mă atrage frumosul, mai ales muzica, pictura, natura și locurile încărcate cu istorie. Mai fac și puțin sport: schi, înot și bicicletă – dar prin coclauri nu pe asfalt. Din toate câte ceva – ce pot, când pot, cum pot și cât pot, niciodată destul.

În meserie

După terminarea studiilor am lucrat la ex-ICCE Băneasa (componente electronice) în cercetare aplicată, în condiții bune, cu câțiva colegi și colege de facultate, mai ales de la Corp Solid. Domenii: tehnologie planară pentru semiconductori, monocristale de siliciu și circuite integrate hibride – primele din România. Ajunsesem șef de colectiv și cercetător științific. La sfârșitul anului 1979, la câteva zile după ce prototipul unui regulator de tensiune auto a fost încercat cu succes pe Dacia superiorului meu ierarhic, am plecat în Franța – se aprobase pașaportul pe care îl ceream de ani de zile! Sătul de multe, pe care le știm cu toții, hotărâsem să nu mă mai întorc...

Franța mi-a dat șansa să continui și să dezvolt cele începute în microelectronică, fiind angajat de o multinațională specializată în prospecția geofizică (descoperirea și monitorizarea zăcămintelor de petrol și gaze naturale). Afacerea, extrem de rentabilă, a dat aripi proiectelor mele – aici am înțeles cum totul devine posibil când sunt mijloace. Am putut crea un laborator pentru circuite miniaturizate specifice cerințelor companiei, pe care le-am făcut să funcționeze la 200°C, apoi le-am produs în serie cu un partener industrial în prima jumătate a anilor '80. Pe scurt, eram capabili să punem electronica unui calculator în volumul unui pachet de țigări și să-l facem să funcționeze într-un cuptor, alături de un pui pus la fript ! După o criză majoră în sectorul hidrocarburilor, prin 1986-87, am trecut la o nouă activitate – proiectarea și realizarea unor familii de captoare

monocristaline inedite, pentru măsurarea presiunilor până la 2000 bar și a temperaturilor până la 300°C cu rezoluții până la 0,1 mbar. Simpatice! Am instalat un nou laborator pentru această filieră, producția rămânând internă din motive strategice. În tot acest timp mi-a plăcut ce fac, viața profesională a fost plină și interesantă, într-un mediu motivant, cu multe contacte și deplasări. Am scris câte ceva, am niște brevete, am predat din când în când pe la facultăți și centre de formație.

Nu totul a fost simplu; de multe ori a trebuit luptat, unele rezultate venind în mod neobișnuit, prin transgresarea sistemului. N-am fost niciodată un om de « aparat »; de câteva ori am fost chiar pe muchie de cuțit pe plan relațional / administrativ apărând soluții tehnice pe care le consideram valabile. Cu timpul însă lucrurile s-au mai liniștit – avantajul vârstei! Am ieșit la pensie în februarie 2010, continuând să colaborez episodic cu fosta mea echipă.

În celelalte – pentru minte și suflet

Meseria, captivantă, mă putea amenința să devin unilateral. Ar fi fost păcat în Franța și mai ales la Paris! Descoperind aici multe lucruri de care simțeam că am nevoie m-am lansat și în alte direcții, dincolo de fizică, mai ales în domeniul religiei și a legăturilor sale cu știința. Nivel amator, bineînțeles.

Cunoscând spre sfârșitul anilor '90 câțiva preoți tineri veniți din țară pentru a restructura Biserica ortodoxă română locală, am fost impresionat de curățenia lor sufletească și de credința lor profundă. M-am alăturat lor și i-am urmat. Mulți sunt acum episcopi în occident, în slujba Domnului și a oamenilor, relația dintre Creator și creaturi având și aici nevoie de o punere la punct radicală. Mitropolitul Iosif (al Europei Occidentale și Meridionale) a invitat la Paris părinți duhovnici iubiti în țară, bunăoară Ioan de la Recea, Teofil de la Sâmbăta, Rafail Noica. Ei ne-au adus un suflu românesc autentic și ne-au apropiat de Dumnezeu prin trăirea « transcendentului care coboară », cum spune Lucian Blaga. Ne-am legat temeinic, i-am întâlnit de mai multe ori, au fost la noi în casă și noi la ei la mănăstiri. Mai recent, în parohia unde mergem de obicei slujește fiul unei foste colege de promoție...

În familie

După frământările sentimentale ale primei tinereți – când știam să recunosc fetele serioase, dar nu prea știam cum să mă port cu ele – am întâlnit-o pe cea care a avut darul să mă privească dincolo de ochi și să vadă ceva ce nimeni nu zărise încă. A avut încredere și în mine și în ea. Și curaj... S-a dedicat familiei pe care am întemeiat-o, trecând de la studiile de chimie universitare la practica subtilă a alchimiei sufletești și a făcut cu devotament, răbdare și tenacitate o treabă minunată, pentru care copiii și cu mine îi suntem profund recunoscători. Nașul nostru de căsătorie este un coleg de promoție! Doina mi-a fost alături și la bine și la greu, întotdeauna am putut conta pe ea. A fost mama adoptivă a studenților români de la Paris din anii '90, a căror cămin era la noi acasă. Acum, își dăruiește surplusul de energie și timp acțiunilor de caritate. Avem doi flăcăi de care suntem mândri, ambii specializați în informatică – rețele și securitate pentru Dan (n. 1976), doctorat în algoritmică pentru Christian (n. 1984). Mezinul, deși născut în Franța, este un român get-beget, vorbește fără accent și se ocupă, cu mai mulți prieteni, de două

orfelinate din România. Amândoi copiii sunt pasionați de fotografie, de multimedia în general și de muzică în special. Aparatura lor mă face să visez...

In memoriam

Dan Slăvescu: în 1965 șase colegi de la Școala Centrală / Grădina Icoanei din București, dintre care trei din aceeași clasă, au reușit examenul de admitere la Facultatea de Fizică. Printre ei Dan, care a urmat anul întâi alături de noi și a preferat după aceea să treacă la Conservator. Proiectul său era să devină inginer de sunet. Am făcut muzică împreună încă din liceu și am rămas prieteni buni pe mai departe. A plecat în Germania la începutul anilor '70 unde s-a specializat în informatică, a fondat o familie și a avut doi copii – un băiat și o fată. Ne-am văzut ultima oară în 1995 la Paris când am petrecut un sfârșit de an de neuitat, la care s-au alăturat și alți prieteni veniți de departe pentru Crăciun și Anul Nou. Dan s-a stins în 2002 după o lungă și grea suferință, lăsând un gol imens în inimile celor care îl îndrăgeau. Era talentat, generos și înțelegător, apropiat și primitor, zâmbitor și glumeț. Știa să-i asculte pe ceilalți și era gata întotdeauna să-i ajute în necazurile de tot felul. Un om deosebit, un suflet ales, o amintire de neșters.

Alice Croitoru: și ea colegă de liceu, în clasă paralelă. Speram s-o revăd la întâlnirea din iunie, dar nu era. Am aflat mai târziu că a plecat dintre noi... Păstrez vii amintirile de pe vremea când eram colegi de liceu și văd și acum – pe fotografiile de demult și cu ochii minții – o fată fină, cultivată, discretă, cu un surâs ștrengar în colțul buzelor. O întâlneam nu numai pe culoarele școlii (clasele noastre erau alături), ci și la muzee, expoziții, piese de teatru și concerte. Ne împrutam reciproc între colegi albume cu reproduceri de artă și Alice era în circuit. Am avut ocazia să discutăm despre centrele noastre de interes de atunci, legate în general de lecturi. Orientarea ei în fenomenul cultural era pertinentă și avea la bază o mare sensibilitate. Alice știa să meargă la esențial cu naturalețe și bun simț. Cred că era copil unic și părinții – pe care i-am cunoscut – o iubeau ca pe lumina ochilor. Alice va rămâne mereu o rază de lumină pentru cei care au cunoscut-o.

În final

Un gând bun tuturor, ziua de 26 iunie 2010 a fost catalizatorul acestor rânduri. Mi-a trezit multe amintiri... M-am bucurat nespus să vă întâlnesc! Într-un fel sau altul mulți dintre voi mi-ați fost alături în toți acești 40 de ani! Sper să ne revedem mai des! Acum avem mai mult timp, dar nu mai avem prea mult timp...

Câteva amintiri din facultate

Profesorul Nicolae Bărbulescu, decanul Facultății când am intrat noi, un om distins și elegant, un domn! Cursul său de termodinamică, în anul II, era un model de organizare științifică și pedagogică. Venea să ne vadă la laborator și găsea timp să stea de vorbă cu noi, părintește. Era exigent dar înțelegător, știa să asculte și să ajute la nevoie.

Profesorul Gheorghe Brătescu, șeful catedrei de Optică, din aceeași generație cu D-l Bărbulescu. Am trecut cu el un examen de neuitat. Cursul său era excelent și laboratorul îmi plăcea mult – o parte din instrumente erau adevărate piese de muzeu. Din păcate, n-am prea învățat în timpul anului, așa că în preajma examenului am « îngrășat

porcu' », prezentându-mă cu câteva lacune. Pe biletul de la oral erau 3 subiecte și unul nu îl știam ; știam însă bine ce îl preceda și ce îi urma. Am încercat cu disperare să fac legătura în speranța că va ieși ceva acceptabil. D-l Brătescu zâmbea la început, dar în fața perseverenței mele de a răspunde pe alături la întrebările sale s-a încruntat brusc și mi-a spus:

- Domnule Cădere, dumneata ești un încăpățânat!

Am înghețat... Un moment de tăcere, totul părea pierdut... Apoi a continuat surâzător:

- Bravo! Încăpățânarea e o calitate! Ai nota 9!

Ufff !

Profesorul Dinu de socialism « științific », era un personaj interesant, un exponent al perioadei de pseudo-liberalizare de după 1965. Materia sa nu era pasiunea noastră, dar acest om informat și lucid vorbea liber și cu talent, spunând lucrurilor pe nume; eram în anii 67-68. Deși cursul său avea loc luni dimineața de la 7h30 la 9h30 amfiteatrul era plin, venea să-l asculte lume din afară. Făcea de fapt o analiză realistă a situației politice de atunci, doar cu vagi referințe la « fundamentalele » genului. Duminica seara mă culcam în general târziu, dar n-am lipsit niciodată. La examen, am tras un bilet, clasic, m-am pregătit și am așteptat să fiu chemat. Când mi-a venit rândul, am mers la catedră și am citit subiectul scris pe bilet. D-l Dinu mi-a spus :

- Lăsați asta, spuneți-mi mai bine care e părerea dumneavoastră despre atitudinea PCUS pe plan internațional.

I-am debeat cu îndrăzneală sinteza unui reportaj ascultat cu câteva zile înainte la Europa Liberă și mi-a dat nota 10!

Mă gândesc cu emoție la Ion Bunget, un om sensibil, de o finețe rară, care își iubea și ajuta studenții ca un frate mai mare. Am petrecut momente frumoase la facultate și în afară – venea la petrecerile noastre de colegi « solidiști ».

Aurel Meșter mi-a lăsat o amintire pitorească, a fost o adevărată simpatie între noi. Era sfătos și apropiat de studenți, logica lui era imparabilă, se voia convingător și de cele mai multe ori reușea!

Anexe

Pentru cine e curios și (mai) are răbdare, câteva ilustrări ale celor scrise mai sus:

<http://www.orthodoxeroumain.com/noel.htm>

<http://www.orthodoxpress.com/index.php?group=display&action=article&numero=293&page=5>

<http://www.faqs.org/patents/inv/559500>

http://www.implu.com/patent_applicant/70100

<http://www.muzicisifaze.com/interviu.php?id=5>

MARIA-ANA (MIKI) CHIRIȚĂ (MANU)

11.01 2011. Am împlinit 64 de ani și 5 luni; am tot 1,49 m înălțime și o greutate de 48 kg, pe care mă strădui să o mențin constantă de 33 de ani încoace. Pentru mine e o condiție obligatorie pentru a putea ține isonul, cât de cât, unui soț cu patru ani mai tânăr, care aleargă la două-trei zile câte un semimaraton. De patru ani mă simt încă nesimțit de bine în postura de mereu tânără pensionară, cu toate că nu mai reușesc decât câte o alergare la trei-patru zile de maximum 5 km, însoțită și stimulată de câinii vagabonzi ai cartierului, pe câmpul aflat la vreo 200 m de locuință. Mă consolez cu ideea că mă descurc încă destul de bine după două nașteri consecutive, creșterea și educarea, cu oarecare succes, a doi copii, o fată Liana de 34 ani (Dipl-Sportwissenschaftlerin absolventă a DSHS

1970

Köln, căsătorită cu un fost coleg de liceu, stabilită pe pământ german și, în curând, mămică) și un băiat, Petre, 33 ani specializat în IT, necăsătorit, cu fire de artist.

După terminarea facultății, a urmat o perioadă foarte grea în viața mea. Îmi dau seama acum că ea a fost necesară pentru înțelegerea lumii în care trăiam, pentru a-mi defini un scop în viață și pentru a-mi asuma responsabilități pentru îndeplinirea lui. Trec în revistă fugitiv doar câteva evenimente: repartiția la „Liceul Voineasa”; naveta cu șoferii iadului care lucrau pe marele șantier al hidrocentralei de pe Lotru; agresiunea unui director troglodit de care m-a salvat admiterea la Cursurile Postuniversitare de la ansamblul subcritic „HELEN” de la Măgurele, încheiate în coadă de pește, din lipsă de fonduri; întoarcerea acasă la Sibiu; căsătoria la aproape 29 de ani, urmată imediat de nașterea celor doi copii; un șir întreg de umilințe pentru găsirea unei locuințe, pentru procurarea hranei, sau pentru găsirea, la fiecare început de an școlar, la Inspectoratul Școlar, a unui post de suplinitor, aproape de fiecare dată în altă școală, cu alți zeci și sute de elevi proveniți cu precădere din familii defavorizate social și, bineînțeles, cu un nivel scăzut de educație. Toate acestea au dezvoltat în mine dorința de a **acționa** într-un fel, spre a fi mai aproape de nevoile copiilor, mai ales a celor foarte mulți care, fie trăiesc cu cheia de gât, fie sunt lăsați în grija unor bunici neputincioși, fie, mai rău, sunt exploatați de proprii lor părinți.

Oportunitatea a apărut pentru mine atunci când, în 1992, în urma strădaniei unor remarcabili oameni de cultură (amintesc doar pe trei dintre ei: Mihail Șora, Andrei Pleșu și Gheorghe Ștefan), a fost recunoscută ca Alternativă Educațională de Stat, alternativa bazată pe Pedagogia Waldorf. Împreună cu un grup de membri ai Societății Antroposofice din România care activau la Sibiu, am pus bazele primelor clase Waldorf din Sibiu și mai apoi din comuna Roșia, situată la aproximativ 15 km de Sibiu. Prin efortul nostru și cu sprijinul material exclusiv al prietenilor din afara granițelor țării, am recondiționat și amenajat spațiile necesare funcționării acestor clase și le-am dotat cu materialele necesare activităților copiilor în orele la clasă și în afara lor. Clasele au evoluat frumos în primii șase ani, în pofida unei concurențe neloiale și a unui atac agresiv din partea „atotștiutorilor” și „știutorilor de nimic” care au propagat cu insistență

ideea că învățământul Waldorf ar fi *numai* pentru copii handicapați. Pentru că ideea era împărtășită și exprimată public de cea mai înaltă autoritate a Inspectoratului Școlar, clasele Waldorf au rezistat eroic doar din dorința și prin străduința elevilor, a părinților și a unui grup inimos de dascăli. Ultima promoție a încheiat ciclul liceal cu examen de bacalaureat promovat în integralitate în anul ieșirii mele la pensie în calitate de director al Liceului Waldorf Sibiu. De ce mi s-a lipit de suflet Pedagogia Waldorf? E o lungă poveste, care a început din anii studenției, când am primit primele impulsuri în gândirea mea filosofică de la distinsul și înțeleptul nostru coleg, Ion (Nelu) Vladimir Georgescu. Pedagogia Waldorf, orientată antroposofic, se bazează pe o viziune *unitară* asupra *științei, artei și religiei* și își propune să dezvolte, în *egală* măsură și *armonios*, forțele care animă *voința, simțirea și gândirea* în ființa omului, folosind ca instrument elementul *artistic*. (Nu uitați că Homo Sapiens, care a supraviețuit celui de Neanderthal era „artist”). Selectând câteva date din biografia mea, o să înțelegeți mai bine opțiunea mea „artistică”.

Împreună cu copiii, la școala Waldorf.

Așadar, m-am născut în data de 11 august 1946 în Alba Iulia, în plină secetă (ea era cauza pentru care rămăsesem atât de mică, argumenta mama ori de câte ori mă plângeam de statura mea; și tot ea mă consola: „fata mea, vrabia PUI moare”), într-o casă aflată cu două numere mai sus de cea în care, după patru ani, s-a născut viitorul meu soț. Am ales să fac parte dintr-o familie de oameni modești, cinstiți, foarte iubitori și veseli, care muncind din greu (mama, asistentă socială și tata, maestru armurier), ne-au asigurat mie și fratelui meu o educație corectă și o copilărie absolut fericită, în care doar vag am simțit ecoul constrângerilor financiare și de opinie impuse de perioada grea de după război. La vârsta de doi ani, familia mea s-a mutat la Sibiu și am locuit, până la vârsta de 15 ani, într-o casă dintr-un cartier aristocratic cu populație preponderent germană, a cărei proprietăreasă, văduvă de război, era de origine austriacă. Ei îi datorez profunda mea recunoștință pentru grija cu care m-a ocrotit în toată perioada, destul de mare, în care părinții erau plecați la serviciu. Cu toate că ocupam doar o cameră de 4 x 5 mp din acea casă, aveam acces la toate dependențele și, mai ales, eram „stăpâni” pe curtea plină de flori și tufe cu miresme îmbătătoare în mai toate anotimpurile, în mijlocul căreia se ridica falnic un cireș. În el am exersat primele procedee de cățărare ce mi-au servit mai târziu la

trecerea cu ușurință, de câteva ori, prin „Strunga Dracului” și creasta „Șerbota” din Munții Făgărașului. Dacă distinsa doamnă Colonel Wagner nu s-ar fi îngrijit să-mi îndeplinească codițele, să-mi pună pachetul cu mâncare (pâine cu marmeladă sau pâine cu unsoare) și să mă trimită la școală la ora opt fără un sfert, când ai mei erau demult plecați la muncă, aș fi ajuns la școală, așa cum o făcusem la grădiniță, doar ca să îmi iau vacanță. Tot ea mă supraveghea la întoarcerea de la școală și mă ajuta să-mi fac temele cât mai rapid, ca s-o „tai” apoi la joacă pe stradă, lăsându-le celor mari liniștea necesară pentru tihna de după o zi de muncă.

Deși la vârsta de trei ani am învățat primele figuri de balet în sala mare a oglinzilor de la Casa Ofițerilor (actualul F.D.G.R) și am avut prima trăire extrasensorială privindu-mi imaginea multiplicată la infinit între oglinzi paralele, deși am continuat de două ori pe săptămână până în clasa a VII-a studiul dansului, picioarele mele apăreau adesea, spre stupefacția și indignarea „maestrei”, pline de julituri rezultate din poziția de centru înaintaș în echipa de fotbal a băieților de pe strada mea. Poate spre a stăvili elanul meu „băiețesc”, ai mei „și-au rupt de la gură” ca să angajeze un profesor de muzică pentru a-mi testa sensibilitatea muzicală. Descoperindu-mi auzul foarte sensibil la diezi și bemoli, acesta trebuia să mă învețe să cânt la mandolină. Cum instrumentul nu-mi era tocmai pe plac, i-am folosit mai mult cutia de rezonanță pentru a face vocalize și a cânta șlagarele vremii, învățate de la prietenele mele de naționalitate germană. Împreună cu ele am luat și primele lecții de înot, ski alpin și patinaj, sporturi pe care le practic și astăzi cu deosebită plăcere. Ele m-au ajutat să-mi mențin nu numai sănătatea fizică, dar și pe cea sufletească-spirituală necesară pentru a depăși momentele critice ale vieții. Pentru unii ar putea fi de mirare, dar am terminat ciclul primar (de 7 clase) pe un loc fruntaș fără meditații-consultații sau alte nenorociri de soiul ăsta care s-au abătut pe capul bieților copii din ziua de azi.

Liceul l-am început locuind în casă nouă, un apartament ceva mai spațios la parterul unui bloc cu două etaje, situat în apropierea centrului orașului, cu o curte interioară suficient de mare, ca prin strădania mea și a părinților (fratele era plecat deja la București, la facultatea de matematică) să putem reface în miniatură „paradisul pierdut” al grădinii copilăriei. Atunci mi-a fost probabil cultivată plăcerea de a lucra în grădină, de a iubi plantele și frumosul în mediul ambiental, plăcere cu care am rămas până astăzi și care m-a împiedicat să încep mai curând scrierea acestor rânduri.

Liceul, ... ce să zic? Liceul l-am petrecut într-o veselie. Eram iubită de colegii mei, mai ales pentru faptul că la orele de dirigenție dădeam câte un recital din repertoriul cântăreților la modă ai acelei vremi (Vico Torriani, Nicola Di Bari, Gigliola Cinquetti și, mai ales, Rita Pavone) și scurtam, în felul acesta, timpul de cicăleală al dirigintei pentru notele slabe sau trăsnăile făcute de unul sau altul dintre colegi. Mă ajutau, în schimb, cei mai buni matematicieni ai clasei să rezolv în fiecare lună câteva probleme din Gazeta Matematică, să trimit rezolvările prin poștă la Gazetă, pentru a prezenta apoi recipisa severului nostru profesor de matematică. „Recipisa” era pașaportul nostru de trecere în trimestrul următor. Dintre toate materiile, mărturisesc că cel mai mult mi-a plăcut Biologia, pentru că îndrăgisem plantele de mic copil și Fizica, pentru că profesorul nostru nu ne plictisea prea mult cu probleme abstracte, ci ne dezvăluia acțiunea legilor fizicii prin magia experimentelor. Așa se face că media generală cea mai mare (9,75) am avut-o la fizică și asta a contat în alegerea parcursului meu viitor.

Nu întâmplător v-am povestit atâtea despre perioada copilăriei și cea de început a adolescenței, pentru că, prima mea opțiune a fost cariera artistică și talentul meu s-a exprimat chiar în primul an după terminarea liceului prin participarea, ca prim solistă de muzica „ușoară”, în câteva Spectacole de Varietăți regizate de maestrul Avram Besoiu. Neobrăzarea mea de a cânta melodii din repertoriul străin în limba de origine a acestora nu a prea fost pe placul autorităților culturale ale vremii și cosmopolitismul meu a fost taxat dur la un spectacol gen concurs, la care s-a „stricat” sonorizarea în timp ce cântam eu; mi-am pierdut vocea în eter și cu asta am pus punct carierei mele artistice și am decis să „mă dedic științei”. În câteva luni în care locul de învățătură mi-a fost Biblioteca „Astra”, am reușit, se pare, să acumulez suficiente cunoștințe ca să pot depăși examenul de admitere la Facultatea de Fizică – Universitatea București. Am reușit neașteptat de bine situându-mă cu media pe la mijlocul listei de admiși (trebuie să recunosc că la acest lucru a contribuit și media generală obținută, cum vă spuneam, la fizică). Bucuria celui moment am împărtășit-o împreună cu Nicoleta Racikovski, căreia îi păstrez o caldă amintire pentru calmul și înțelepciunea vorbelor ei de duh.

Ei bine, reușita asta mi-a dat din nou aripi și primii doi ani de facultate am zburdat într-o veselie mai mult prin Cișmigiu, Herăstrău, Grădina Botanică, sau cârciumile „Șapte Craci” și cele de la „Șosea”, decât la cursuri și seminarii. Bineînțeles nu singură, pentru că nimerisem într-o grupă de pomină cu dragii mei colegi Anca Broți, Nana Orbeșteanu, Ana Adorian, Neli Babineac, Șaru Dorian, Eugen Reisler, Nelu Georgescu, Mihai Șubă, Costică Stoicescu și mai apoi, Pop Eugen și Vernel (de la Câmpina, la care am sărbătorit cu o parte din cei amintiți, cel mai nebun revelion din viața mea)...

A urmat, cum era de așteptat, lovitura de grație a anului II – examenul de Matematici Superioare cu d-nul profesor Marinescu – examen pe care l-am trecut cu greu la re-re-examinare. Examenul acela a însemnat însă, într-un fel, aducerea mea cu picioarele pe pământ, așa încât, din anul III și mai ales anul IV, când ne-am reorganizat pe specialități și m-am văzut la „Fizică Nucleară”, mi-am zis: „sună frumos, sunt cineva, nu trebuie să mă mai fac de rușine”. Și trebuie să le mulțumesc, pentru că am reușit acest lucru, dragilor mei colegi Ștefan

Cu Miki Naum.

(Pisti) Vajda, Mihai (Misai) Lupu și Șerban (Joe) Georgescu cu mințile lor sclipitoare, care m-au ajutat, în câte rânduri și nu numai pe mine, să „descifrez” cursurile, și inteligențelor noastre colege Magda Ploeanu, Rodica Gostian, Miki Naum, de la care împrumutam cursuri, pentru că reușeau să „stenografieze” cu o viteză și acuratețe incredibilă dizertațiile profesorilor noștri. Toate se desfășurau grație relațiilor cu totul deosebite stabilite între noi ca și „căminiști”. Acum mi se pare uimitor cât de benefic și frumos a funcționat acea comunitate în care, nu numai că ne ajutam în sesiunile de examene, dar ne cumpăram și foloseam în comun reșou, fier de călcat, uscător de păr, ne împrumutam reciproc hainele cele mai bune și ne înfrumusețam pentru spectacole sau

întâlniri de amor, ne bucuram de fiecare dată când cineva primea un pachet de acasă, pentru că de el beneficiam cu toții.

O relație cu totul specială am avut-o cu Ana Adorian, căreia îi mulțumesc pentru generozitatea cu care m-a primit în casa minunaților ei părinți și în cercul prietenilor ei. Cu ea și cu încă două prietene, „4 grații și toate 4” + îngerii noștri păzitori, am trăit cea mai temerară aventură a cuceririi piscurilor Munților Făgăraș, într-un traseu cu popasuri de o zi la cabanele Suru, Negoiu și Bâlea Lac, nu tocmai ușor, dar care ne-a prilejuit cu atât mai mult satisfacția autodepășirii.

Vă mai marturisesc că mă pot considera un om fericit, pentru că am beneficiat și de *prietenia adevărată* a unor colegi minunați ca Miki Naum, Migri și Ducu Stoica sau Nana Orbeșteanu, care mi-au sărit în ajutor în cele mai grele momente ale vieții mele și pentru care nu găsesc cuvinte de mulțumire. Și spun că sunt un om fericit, pentru că prietenia am primit-o încă o dată cu generozitate de la cei care și-au împlinit destinul departe de locurile natale, când Nana Orbeșteanu și soțul ei Gerfried mi-au oferit prilejul și bucuria să vizitez timp de două luni Lumea Nouă, m-au plimbat prin toate muzeele New York-ului și pe coasta de est a Atlanticului. Pisti Vajda și soția lui Mariana mi-au oferit ospitalitatea și o plimbare de neuitat prin Philadelphia, Washington și Princeton. Mihai Lupu și grijulia lui soție, Iuliana, m-au ospătat cu mâncăruri tradiționale românești și mi-au oferit prilejul, inimaginabil pentru mine, să simt pe pielea mea stropii Cascadei Niagara. Și cum aș putea uita plimbarea pe care mi-a oferit-o, cu atâtă bucurie, regretatul nostru coleg și prieten Șaru Dorian, care mi-a arătat New York-ul într-un splendid apus de soare, de la înălțimea etajului 88 al turnului Empire State.

Dragii mei colegi și prieteni dragi, îmi cer scuze dacă, pe alocuri, v-am plictisit cu stilul meu faulknerian și nu pot să vă spun mai mult decât atât: vă mulțumesc din suflet tuturor că ați făcut și faceți parte din viața mea.

Cu soțul meu, Petre.

La banchetul din 26 iunie 2010.

GRIGORETA MIHAELA COBAN (STOICA)

1972

1997

2007

Școala

Sunt codleancă, adică născută în orașul florilor, de care mi-e foarte dor. M-am născut acasă, pe 30 ianuarie 1947, în timp ce la etajul de sus, un alt viitor fizician, Dan Gheorghe, se boteza și făcea gălăgie. Măgura Codlei, Mărul Dulce, strada Vulturilor și dudul din fața casei în care mă cățăram când mi-era foame, sunt câteva din amintirile ce nu mă părăsesc. Am devenit brașoveancă la șapte ani.

În școala primară aveam clase numai cu fete, dar ne uitam prin găurile gardului la jocurile băieților în pauză. Prima mea învățătoare, Doamna Rusu, m-a învățat să scriu cu dreapta, însă tot cu stânga cos sau țin racheta de tenis, că nu pot spune exact că joc.

În paralel cu școala generală, am făcut și șapte clase la școala de muzică, așa că visez ca la pensie să dau lecții de pian la copilași. Între timp, „m-a dat” mama și la balet, la Casa Armatei și la desen, la Palatul Pionierilor, dar nu s-a prea prins de mine arta. Ba am mers o vreme și la gimnastică, la Școala Sportivă din Șchei, dar la proba cu urcatul pe sfoară nu am rezistat și m-am lăsat păgubașă.

Liceul l-am început și terminat la „Unirea”, Brașov. În primele zile de școală, după admiterea în a VIII-a, eram amărâtă că nu cunoșteam mai pe nimeni. Dar, într-o pauză, a venit la mine o fată cu fața smeadă și cu codițe, pieptănată cu cărare pe mijloc și mi-a spus pe un ton oficial: „Eu sunt Sanda Rădilă”. Și uite așa, ne-am împrietenit pe viață și mi-a trecut oftatul. Aveam clase de români și clase de maghiari. Îmi amintesc cum fugeam prin toată curtea în pauze; într-a opta încă nu mă prindea nici un băiat, mai târziu, gata, erau ei mai iuți. Sau jucam handbal. Una din zilele săptămânii era dedicată practicii în producție, la Metrom. Acolo lucram la tot felul de mașini, dar cea mai mare era mașina de honuit. Așa că la absolvire m-am trezit și cu diploma de lăcătuș-mecanic-montator.

Urma examenul de admitere la facultate. Mama a vrut să verifice ce știu și m-a trimis la Doamna Nicolescu, pentru matematică și la Domnul Lang, pentru fizică. Doamna Nicolescu semăna cu mama: știa multe, dar vorbea puțin, era severă, dar și blândă și răbdătoare. La Domnul Lang eram trei fete: Lidia, Mariana și cu mine. Când dânsul ne-a întrebat unde vrem să dăm examen, toate am răspuns: la Politehnică. El s-a luat cu mâinile de cap. „Ce să faceți voi, fete, la Politehnică, apoi în fabrică? Plus că nu aveți vacanță, ci practică toată vara”. Și uite așa, am ales eu fizica, nu electronica. Lumea

e mică: acum Pisti Vajda, cu care petrecem și acum zile minunate, e rudă cu Domnul Lang. Sunt cumnați. La baza „fizicii” mele a fost Domnul Guja, profesorul de fizică în liceu. A picat pe mulți, dar cum aveam „grupe de întraajutorare” și locuiam și aproape de școală, veneau colegi la mine și, uite așa, învățam la fizică. La fel și la istorie. Dar Domnul Nicoară, cel mai grozav profesor de istorie și om de vastă cultură, m-a dezvățat de obiceiul de a fușări lecțiile în pauze. El mi-a deschis apetitul nu numai pentru istorie, ci și pentru cunoaștere, în general. Și acum îi folosesc numele ca detaliu personal pe internet.

Studenție

Deci, în septembrie 1965, am plecat la București la examenul de admitere la fizică. Eram chemați după nume și, când am auzit la un moment dat... Ceaușescu Valentin..., îmi venea să fug. Și așa eram timorată, mai lipseau ... vedetele. Dar am trecut de admitere și așa am început viața de căministă, întâi la Grozăvești, apoi la 6 Martie. La Universitate, mi-era drag să străbat coridoarele încărcate de istorie, asemenea „sălii pașilor pierduți” de la Universitatea din Iași, unde a studiat mama mea.

Primul meu drum a fost la D-na Munteanu, secretara facultății, care a topit toată teama mea de nou într-o clipă.

Necazul cel mai mare a fost laboratorul de raze X cu Csiki, unde plângeam că nu înțelegeam o iotă din Laue-gramele alea, și ironie, am lucrat în principal cu raze X.

La cămin, am nimerit în cameră cu Cristina Bătătorescu, brașoveancă și ea. Și acum îmi vine în minte baticuțul ei alb cu mărgele ce îl puneau evlavios în fiecare seară, ca și cântecele ce le cântam amândouă pe acoperișul de la Grozăvești.

Cum se pot uita acei ani, când Anca și Liliana, cu care ne-am revăzut de curând, mă trezeau în fiecare dimineață ca să fugim la cursuri? Și mă așezau cam în prima bancă mereu.

Și filmele de pe 6 Martie, și șahul și bonurile de la cantina sportivă ce ajungeau la Șerban, și poeziile de la Dan Brezeanu...

Dar veneau și sesiunile. Cel mai plăcut lucru în sesiune era să mă duc la Anca în cameră și să o ascult cât de frumos povestește un curs. Oricum, plecam de la ea sigură că o să știu să răspund la examen. Și apoi, pachetele de la Sighișoara pentru Liliana, ce bune erau! Erau un răsfăț mare.

Da, viața la cămin era plină de vervă și veselie multă. Am rămas special atunci, de 2 mai 1967, când s-a serbat Ziua Tineretului în Herăstrău (în anii următori... nimic!!). Mai ții mine, Neli? Ne-am dus amândouă acolo cu doi frați din Constanța și acolo m-am întâlnit cu Ducu și ne-am rătăcit de voi? Ei, ce viață! Să știi că avem pe verighetă acea zi.

Din anul II, ne mutasem la 6 Martie, unde serbam evenimente cu hârtie igienică fâlfâind lungi la toate geamurile, sau de Craciun abia așteptam studenții de la Conservator să cânte colinde pe sub ferestre. Eram în cameră cu Bubu, mucalită, gata să îți servească o ironie fină dacă ziceai vreo prostie. Ce-ai făcut Bubu, draga noastră? Oare o să le găsim pe fetele tale? Seamănă cu tine? Să știi că nu te uităm. Ca și pe ceilalți ce nu mai sunt printre noi. Această carte despre promoția noastră va fi ca o prelungire a tinereții noastre împreună și va fi ca o scânteie în memoria voastră, dragilor Bubu, și Nicu, și Vlad, și Soare, și Florina și... cam 15 la număr după cum îmi scrie Joe.

Călătorii

Între anii 1975 și 1980, am fost toți, adică noi și cei doi băieți ai noștri, în Dubna, Rusia, unde am lucrat amândoi la Institutul de Cercetări Nucleare. În anii următori am fost la conferințe de semiconductori în Bulgaria, Cehia și Iugoslavia. În octombrie 1997 am plecat spre Statele Unite pentru că primise Ducu un contract pe trei luni la Reactorul Universitar din Columbia, Missouri. Au urmat o perioadă de muncă în California, apoi mutarea în Tennessee, în 1998, apoi vreo 17 prelungiri. Așa că încă locuim în Tennessee și lucrăm la Laboratorul Național, Oak Ridge, la vreo 25 de minute de casă.

Familia

De Anul Nou, când vom păși în 2011, voi serba 42 de ani de căsnicie cu Ducu. Avem împreună doi băieți. Cu fiul cel mare eram deja gravidă – dar nu știam încă – atunci când am mers la Cluj, la repartiție și apoi la Rodica Gostian la Ghelar, unde începeam ziua cu o țuică pe cinste. Cel mare, „Mstislav”, cum zicea Joe să îi punem numele, este fizician, e căsătorit și are o fetiță de trei ani. Locuiesc în Ann Arbor, Michigan. Fiul cel mic, businessman-ul familiei, locuiește în același oraș cu noi, Knoxville, TN, împreună cu soția și o fetiță de trei ani. Așa ne-am îmbogățit noi: avem o mândrețe de băieți, două nurori grozave și două nepoțele și mai grozave.

Hobby-uri

Îmi place să conduc mașina, să dansez după muzica de Joe Dassin, sau să joc bridge cu Lia și Sorin. Pe vremuri îmi plăcea și fizica. Cursurile profesorilor Constantinescu, Rosenberg, Bally sau Ciobanu mi-au folosit din plin când am studiat dispozitivele cu siliciu la Institutul de Cercetări pentru Componente Electronice. Mai de curând, m-am acomodat și cu cercetarea metalelor, care pare un hobby cu viitor, dacă ne gândim că vrem mașini ușoare și avioane care să nu cadă. În principal, mă uit cu raze X sau neutroni la fața nevăzută a materiei. Însă cel mai interesant hobby e să fiu bunică.

Gânduri de încheiere

Multe mulțumiri Silviei și lui Joe pentru inițiativa în toate cele. Abia aștept o viitoare întâlnire la care să nu lipsim și să povestim mai mult. Noi am fost numai la întâlnirea de 10 ani. Iar la întâlnire, profesorul Constantinescu, auzind că avem doi băieți, ne spunea: „să îi învățați să joace tenis și să schieze, că o să vă mulțumească atunci când vor fi mari”. Mda, noi am patinat în Brașov sau am mers pe munte și la mare cu ei. Rezultatul e că unul e puțin sportiv, dar altul aleargă maratoane, super-maratoane și triatloane. Și, credeți-mă, o face cu dăruire și pentru toată familia. El ne repetă mereu ceva ce trebuie să vă amintesc și vouă: Mișcarea e viață!!!

Așa că, sănătate la toți și... pe curând?

CURRICULUM VITAE

EDUCAȚIE

- *Inginer, Doctorat în Ingineria și Știința Materialelor*, mai 2007, Departamentul de Ingineria și Știința Materialelor, Universitatea Tennessee, Knoxville, TN, SUA; titlul tezei: „*Equal-Channel Angular Processing: Experiment and Theory*”, Conducător științific: Prof. Dr. Peter K. Liaw.
- *Fizician, Specialitatea Fizica Corpului Solid*, Iunie 1970, Facultatea de Fizică, Universitatea București, România; titlul lucrării de diplomă: „*Curentul Exces în Diode Tunel de GaAs*”, Conducător științific: Prof. Dr. Cristian Constantinescu.

OCUPAȚIE:

- Fizician / cercetător

LOCURI DE MUNCĂ

- *Sursa „Spallation” de Neutroni, Grupul de Difracție, Laboratorul Național Oak Ridge, Tennessee*, Aprilie 2010-prezent.
- *Departamentul de Ingineria și Știința Materialelor, Universitatea Tennessee, Knoxville [UTK], TN*, Aug. '00 – Mar. '07.
- *Detecția Radiațiilor*, Sunnyvale, California, Feb. '98 – Sept. '98.
- *Institutul de Cercetare pentru Componente Electronice, București, România* Oct. '86 – Oct. '97.
- *Institutul Unificat de Cercetări Nucleare, Dubna, Rusia*, Ian. '76 – Dec. '80.
- *Institutul de Cercetare pentru Componente Electronice, București, România* Dec. '70 – Dec. '75.

EXPERIENȚA PROFESIONALĂ

- Studiul cinematic al recristalizării aliajelor de Al și Mg prin difracție de neutroni.
- Proiectare și execuție echipament de deformare severă pentru producerea materialelor cu granulație ultrafină; aplicații la producerea aliajelor de Cu, Al și Mg.
- Experiment și modelare a deformărilor severe pe baza teoriei liniilor de alunecare
- Comportare mecanică și caracterizare structurală a aliajelor de Al și Mg.
- Metode de caracterizare prin difracție de raze X și neutroni a aliajelor metalice; analiza de profile, analiza Rietveld, evoluția texturii cristalografice pentru aliajele de Al și Mg obținute prin laminare și extrudare și / sau deformare plastică severă.
- Metode de caracterizare pentru tehnologia dispozitivelor semiconductoare cu siliciu: difracție de raze X, topografie de raze X, orientare lingouri, spectrometrie de infraroșu.
- Studiul defectelor cristalografice induse în semiconductori la procesarea plachetelor de siliciu și fabricarea dispozitivelor bipolare, MOS, CMOS; caracterizări prin difracție de raze X a cristalelor și filmelor multistrat [Si și compuși AIII BV]: structuri heteroepitaxiale, supraconductori, filme metalice.

- Procesare/caracterizare/fiabilitate pentru dispozitivele semiconductoare, în special circuite integrate și dispozitive optoelectronice.
- Patent privind tehnologia de creștere a productivității celulelor solare la 95%.
- Efectul radiațiilor nucleare asupra dispozitivelor de siliciu.
- Dozimetrie și spectrometrie de neutroni rapizi pentru aplicații medicale.

MEMBRU ÎN SOCIETĂȚI PROFESIONALE

- Membru al Societății Americane a Metalelor [ASM International] din anul 2000
- Membru al Societății Metalelor, Mineralelor și Materialelor [TMS] din anul 2001

LIMBI CUNOSCUTE

Română, rusă, franceză, engleză

PUBLICAȚII

- Peste 100 lucrări publicate în jurnale de specialitate, prezentări și postere la conferințe naționale și internaționale.
- Un patent în domeniul tehnologiei semiconductorilor: D. Sachelarie, M. Stoica, A. Bădoiu, „Procedura de Realizare a Celulelor Solare cu Siliciu” *Patent - RO 99204*, România, 1988.

HRISTINA-DOMNICA CULICĂ (CRINA)

Date personale

Nu știu alții cum sunt, dar... (ca să-l parafrazez pe Creangă) eu când îmi amintesc de primii pași în viața școlară, mă emoționez la gândul că am fost martorii acelui uriaș progres: am început cu tăblița de ardezie și condei, caiete tip I și creion, tocul cu peniță și scrisul caracterelor cu „grosimi”, iar la terminarea facultății deja ne familiarizam cu calculatoarele cu cartele perforate!

M-am născut, am copilărit și am terminat școala în orașul de pe malul Borcei – Călărași – o urbe patriarhală, „multietnică”, la margine de țară, într-o familie de intelectuali cu preocupări umaniste: tatăl – jurist, arheolog și scriitor; mama – profesoară de limbi străine și literatură română. Dintr-un spirit de frondă, și pentru a-mi epata părinții care mă copleșeau cu personalitatea lor, cu încăpățânarea caracteristică capricornilor, m-am orientat spre științele exacte, acolo unde ei „nu aveau acces”. A contribuit la aceasta și pasiunea mea pentru literatura SF pe care am descoperit-o (literatura SF) încă din cursul gimnazial și căreia i-am rămas fidelă și astăzi. Îmi amintesc că la sfârșitul celor șapte clase gimnaziale (am dat și examen de absolvire, vă mai amintiți? căci pe vremea aceea învățământul obligatoriu era de șapte clase) am declarat că mă voi face „inginer constructor de nave cosmice”. Nu mi-a ieșit chiar așa, dar am ajuns la facultatea de fizică, convinsă fiind că fizica este „mama științelor naturii”, cea care îți poate oferi răspunsuri la marile „enigme ale Terrei”.

Am absolvit secția de Optică și Spectroscopie în 1971, „grație” unui bis în anul III de facultate, pe motive de electrodinamică, marca profesor Valer Novacu.

După absolvirea facultății m-am stabilit în Slatina, prin repartitia guvernamentală care m-a trimis la ALRO Slatina, pe atunci Uzina de Aluminiu. Îmi amintesc că la repartitie, când am avut de ales între Slatina și Mediaș, am optat pentru Slatina pe unicul criteriu că este așezată pe malul unei ape – Oltul.

M-am căsătorit în 1973. Soțul era profesor de sport, vânător și pescar amator. Fiul meu, Christian-Mihail Lupașcu, s-a născut în 1975. A urmat școala în Slatina și Facultatea de Cibernetică, Informatică și Statistică Economică din cadrul ASE București. În prezent, are propria firmă de soft, locuiește în București, este căsătorit și are doi băieți gemeni: Șerban-Mihail și Horia-Gabriel, proaspăt școlari în clasa întâi. Timpul a trecut și Șerban mă întreabă: „bunica, atunci când tati meu era mic așa ca mine, tu erai tânără ca mami și după aceea te-ai făcut bătrână?”.

M-am despărțit de soțul meu în 1985, iar din 2005 am revenit în Călărași, unde locuiesc și în prezent.

Activitatea profesională

Mi-am început activitatea ca fizician în cadrul laboratorului de analize fizico-spectrale de la Uzina de Aluminiu Slatina în august 1971, unde, până la sosirea mea,

1966

lucrase un fost coleg de facultate al profesorului Mihai Gavrilă. După zece luni, am fost „investită” în funcția de șef al laboratorului în care se analiza întreaga producție care ieșea pe poarta fabricii. Răspundere mare, remunerație mică... cu o clasă de salarizare sub ingineri...

Am făcut cam de toate, de la activitatea artistică în cadrul brigăzii artistice de amatori, grafice de lucru pentru oamenii din subordine, cursuri de perfecționare cu laboranții, până la instrucțiuni de lucru și STAS-uri pentru analize, activitate în cadrul organizației de tineret UTC, mai puțin fizica pentru care mă pregătisem în facultate.

Am pus în funcțiune un laborator de difractometrie de raze X și, împreună cu un colectiv de cercetători de la ICECHIM, am pus la punct metoda difractometrică de determinare a excesului de AlF_3 din electrolitul cuvelor de aluminiu. Aveam un difractometru rusesc din gama URS din 1964 pe care, în 1975, l-am înlocuit cu altul, tot rusesc, de tip DRON și abia după 1989, cu un difractometru Philips.

M-am ocupat de dotarea cu aparatură modernă a laboratorului pe care îl conduceam, în condițiile în care nu era deloc ușor să-ți motivezi cererea de aparatură nouă și modernă. Partea bună a acestor achiziționări de aparatură a fost că beneficiai de așa numitul ‘training’ la sediul firmei furnizoare, prilej cu care mai ieșeai în afară și vedeai cum se lucrează.

Am dotat și pus în funcțiune un laborator de metalografie pentru secția de turnătorie a fabricii.

Având în subordine nu numai laboranții, dar și o grupă de strungari și de controlori de calitate care recoltau și pregăteau probele în vederea analizelor, a trebuit să mă documentez și în aceste direcții. La strungărie, mi-au fost de folos cunoștințele dobândite în anul I de facultate. Metalurgia aluminiului a trebuit să o deslușesc din cărți și pe viu. În rest, am muncit, chiar și în schimburi, cu „avânt revoluționar”, așa cum am fost educați de școală și familie.

M-am pensionat în anul 2000 având grupa II de muncă.

Din ianuarie 2008 și până în vara lui 2010 am lucrat la un laborator particular de analize medicale din Călărași, unde am întocmit documentația pentru acreditare RENAR (proceduri generale și operaționale, cursuri de perfecționare, programe de audit intern, control extern etc.) în calitate de manager al calității.

*Banchet 1980.
Între Meme și
Rodica Gostian.*

Anii de facultate – colegi și profesori

De-a lungul timpului, unele amintiri s-au estompat, altele au rămas vii în memorie. Îmi amintesc emoția cu care am așteptat să-mi cunosc colega de cameră din anul I – Rodica Gostian și dezamăgirea pe care am simțit-o aflând că nu este în aceeași grupă (116) și nici macăr în aceeași serie cu mine. Apoi, nu pot uita primele ore de curs și seminariile care nu semănau de loc cu orele de la școală. De Rodica mă leagă și astăzi o veche prietenie, care s-a consolidat de-a lungul anilor. Mama Rodicăi făcea niște prăjituri minunate din care ne înfruptam cu nesaț de fiecare dată.

Pe Neli Babineac am remarcat-o pentru pasiunea ei pentru filmele artistice (obișnuiam să luăm la rând cinematografele de pe bulevard) și, nu în ultimul rând, pentru alunele de pădure pe care le primea de acasă și pe care le ronțăiam iarna în cămin.

Cu Marika Zala am legat prietenie mai târziu, dar prietenia noastră s-a cimentat prin preferințele comune de literatură, muzică și artă. Era ceva special de parcă am fi fost surori.

Personalitatea lui Migri Coban m-a fascinat din prima clipă când am întâlnit-o pe culoarele facultății, mai ales că degaja un optimism în tot ceea ce făcea sau spunea.

De unii dintre băieții colegi mă leagă amintirea idilelor pline de candoare pe care le-am trăit, cu bucuriile, emoțiile și supărările fără de care le-am fi uitat de mult.

Întâmplări din facultate ar fi multe de povestit, unele nostime altele mai puțin. Îmi amintesc că în primul an, pe la începutul lui aprilie, mi s-a „subtilizat” cartela de masă din buzunarul pardesiului, la cantina Grozăvești. Cum nu mi se trimiteau pachete de acasă, a trebuit să mă descurc cumva. Atunci, niște cunoștințe de la Filozofie (George Țărnea și Șerban Cionoff) m-au „adoptat” și m-au învățat cum se mănâncă de la bandă!

Cu nepoții, 2010.

Nu știu dacă știți de ce pe Nelu Oprea l-au poreclit băieții Picuță: într-un grup se discuta despre Picasso; Nelu Oprea a întrebat plin de candoare: ce e aia Picasso? Și atunci băieții l-au mângâiat „Picuță”.

O altă întâmplare nostimă a fost când am stabilit cu colegul de grupă Nicu Luca să ne întâlnim la Hipodrom, iar eu l-am așteptat într-un capăt al parcului, iar el m-a așteptat în celălalt capăt și..., bineînțeles, că nu ne-am întâlnit. Sau, când am fost într-un weekend la munte, mai multi colegi, iar

eu cu Ani Murtaza și Romică Moraru am plecat dis de dimineață, pe 15 martie, fără să mănânc, doar cu o cafea sorbită în grabă, de la Cota 1400 la Peștera, prin zăpada abundentă care, pe alocuri, ajungea până la genunchi. Până seara am obosit și, pentru că se întunecase deja, am rătăcit puțin și drumul. Atunci, Romică a lăsat-o pe Ani să mă păzească să nu adorm și a plecat la cabană după ajutoare. Îmi amintesc că m-au susținut doi colegi ca să merg, cineva mi-a băgat în gură o lămâie întreagă al carei gust nu l-am simțit de fel, iar la cabană m-au fricționat cu votcă și mi-au dat și să bea din ea, eu nesimțind, nici de această dată, nici un gust. Deși, după spusele celor din jur, arătam pe jumătate din cât eram, după jumătate de oră mi-am revenit și m-am alăturat grupului care dansa.

Despre profesorii noștri ce pot să spun? Am fost întotdeauna mândră că am avut profesori de talia lui Șerban Țițeica, Mihai Gavrilă, Vasile Mihu, Th. V. Ionescu, Gh. Marinescu, Margareta Giurgea, Dorel Bally (căruia, în glumă, îi spuneam Borel Dalli – frate vitreg cu pictorul Dalli), Iancu Iova (care mi-a fost și îndrumător la lucrarea de diplomă), Viorica Florescu, oameni verticali, cu solide cunoștințe și care posedau arta –

pentru că este într-adevăr o artă – de a împărtăși învățăceilor din acestea și de a le sădi în suflete dragostea pentru meseria aleasă.

Gânduri pentru colegi

Coșbuc spunea: „O luptă-i viața, deci – te luptă”. Cu bune, cu rele, viața merită să fie trăită, chiar dacă drumul nu ne este întotdeauna presărat cu petale de trandafiri, dar să nu uităm „că numa-n lacuri cu noroi pe fund cresc nuferi” cum spunea Blaga.

Și să profităm de timpul ce ne-a mai rămas pentru a ne întâlni mai des, de a povesti ce au mai făcut nepoții noștri, să vărsăm o lacrimă pentru cei ce ne-au părăsit prea devreme și să rămânem mereu tineri în inimile noastre, așa cum eram în timpul studenției!

CURRICULUM VITAE

INFORMAȚII PERSONALE	
Nume	Hristina Domnica Culică
Adresă	Str. Flacăra Nr. 24, Bloc B7, Sc. C, et. 2, ap. 6, Călărași, jud. Călărași, România
Data nașterii	08 ianuarie 1948
EXPERIENȚĂ PROFESIONALĂ	2008-2010 - S.C. C.M. Dr. Topologeanu Gabriela S.R.L. - Laborator de analize medicale - Managerul calității 1971-2000 - ALRO S.A. SLATINA - Direcția de calitate, Laborator de analize fizico-spectrale și Laborator de analize difractometrice Rontgen - Șef Laborator
EDUCAȚIE ȘI FORMARE	1965-1971 - Universitatea București, Facultatea de Fizică, Secția: Optică și spectroscopie Diploma de absolvire Nr.12534/16.09.1972
APTITUDINI ȘI COMPETENȚE PERSONALE	
Limba maternă	- română
Limbi străine cunoscute	- engleză, franceză
Aptitudini și competențe sociale	- munca în echipă
Aptitudini și competențe organizatorice	- Conducere și coordonare activitate de laborator
Aptitudini și competențe tehnice	- Utilizare calculator, aparatură de laborator
Permis de conducere	- permis de conducere categoria B din 1986

LUCIAN DIAMANDESCU

Viața personală

M-am născut în dimineața zilei de 10 mai 1947, în comuna Beceni (fostă Cărpiniștea), județul Buzău, localitate situată pe valea Slănicului în Subcarpații de Curbură. La primele întrebări despre această lume mi-au răspuns minunații mei părinți Elena și Nicolae Diamandescu. Privind înapoi în timp îmi dau seama că pasiunea mea pentru cunoașterea fenomenelor naturii a încolțit răsfoind manualul de fizică de gimnaziu al sorei mele (cu trei ani mai în vârstă decât mine). În perioada liceului teoretic am cochetat și cu ideea de a deveni medic, inginerii din familie mă sfătuiau pentru Politehnică, dar antrenamentul de la olimpiadele de fizică, matematică și chimie mi-a spus că trebuie să urmez fizica; și iată-mă la București, la Facultatea de Fizică, imediat după terminarea liceului. O nouă lume se deschidea în viața mea: noi colegi – noi realități, noi și interesante cunoștințe de asimilat. Îmi amintesc cu nostalgie și recunoștință de marii profesori pe care am avut șansa să îi avem mentori și formatori în domeniu (Ș. Țițeica, M. Gavrilă, A. Gelberg, A. Săndulescu, G. Brătescu, C. Vrejoiu, Th. V. Ionescu, S. Turbatu) – pentru a nu menționa decât câteva nume, dar și de discuțiile filosofice care de multe ori se terminau către dimineață, în căminele studențești pe unde am locuit în timpul anilor de studiu.

În 1973 m-am căsătorit cu Teodota Cristina, profesor de franceză (secretar-traducător la Serviciul cultural și științific al Ambasadei Franței la București pentru mai mult de 30 de ani). Fiul nostru (Dragoș) este absolvent al Politehnicii bucureștene (Departamentul în limba franceză), actualmente „technical manager” la compania Microsoft. Dragoș este căsătorit din 2006 cu Alina („account manager” compania Vodafone) și au o fiică – Eliza-Elena în vârstă de 2 ani și 7 luni –, comoara noastră comună, mai vorbărească decât noi toți și mare pasionată de puzzle-uri.

Profesie

După terminarea facultății în 1970, am lucrat o perioadă foarte scurtă la Institutul de Fizică București, la secția de Fizica plasmei.

Am fost solicitat apoi să mă alătur tânărului grup de Spectroscopie Mössbauer condus de regretatul profesor Dan Barb, grație specializării în spectroscopie nucleară și tezei de absolvire în tehnica rezonanței gama emisă fără recul (efect Mössbauer). Am avut șansa de a lucra într-un grup de profesioniști și buni colegi.

Am elaborat metodologii de lucru și programe de calcul adecvate pentru prelucrarea datelor experimentale.

Am susținut teza de doctorat în 1980 pe problematică de efect Mössbauer în sisteme paramagnetice în prezența interacțiilor hiperfine dependente de timp (forma

Foto 1. În laboratorul de spectroscopie Mössbauer (2010).

liniei-relaxare electronică); aplicațiile temei sunt relevante mai ales în zilele noastre, în nanomateriale avansate.

O altă temă importantă abordată în condițiile crizei energetice și a cerințelor conservării calității mediului ambiant a fost sinteza și studiul oxizilor complecși (magnetici, semiconductori etc.) în condiții solvotermale sau mecanochimice. Condițiile de sinteză la temperaturi și presiuni moderate, cât și proprietățile structurale și de material au fost investigate pentru o gamă largă de oxizi pe bază de Fe, Sn, In, Ti. Au fost relevate proprietățile fizico-chimice și s-au obținut senzori de gaze toxice și catalizatori cu proprietăți superioare. Rezultatele au fost și sunt în continuare subiectul unor brevete și al publicațiilor în circuitul ISI.

Între anii 1993-2001, am avut stagii de lucru (totalizând 2 ani) la invitația Universității Ca'Foscari Venezia-Italia (Departamentul de Chimie-Fizică, grup profesor Sandro Calogero) în probleme de spectroscopie Mössbauer și Termoluminescență, în special pentru aplicații în autentificarea și datarea reperelor arheologice (ceramici) și geologice (sedimente oceanice din zona Antarctica).

Am participat la realizarea aparatului de termoluminescență, a programelor de calcul pentru extragerea informației din curbele aferente, am deschis un 'site' public de datări și am avut satisfacția de a data sau autentifica atât repere ceramice importante ale culturii italiene, cât și sedimente oceanice. Fotografia No. 2 a fost realizată în ziua în care am reușit evidențierea efectului de termoluminescență în ceramici antice pe instalația construită în laboratorul Departamentului de Chimie-Fizică din Veneția.

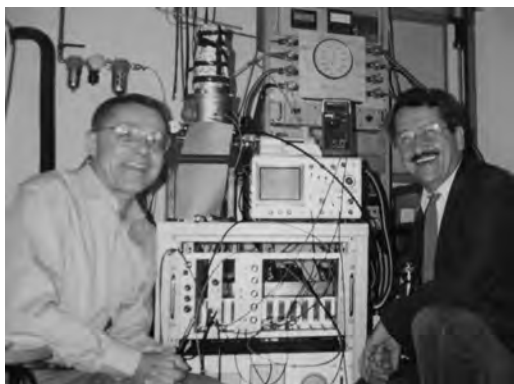

Foto 2. Instalația de datare prin termoluminescență (Veneția 1993; stânga: prof. Sandro Calogero).

Foto 3. Camera de depunere a instalației de Ablajie Laser Pulsată (stânga: prof. M. Sorescu). Imagine din revista SPECTRUM a Universității Duquesne 2003.

A fost o colaborare fructuoasă care mi-a oferit și posibilitatea de a-mi folosi multe din cunoștințele acumulate în domeniul fizicii nucleare, corpului solid, chimiei, tehnologiei pulberilor inorganice.

În perioada octombrie 2002 - octombrie 2004, activitatea de cercetare s-a desfășurat ca „research scholar” la Departamentul de Fizică, Universitatea Duquesne Pittsburg Pennsylvania, în cadrul unui grant finanțat de Departamentul de Energie (DOE) al SUA.

Ablația laser pulsată, activarea mecanică energetică, metoda solvotermală urmate de caracterizarea structurală și de material au fost abordate pentru obținerea unor materiale avansate la scală nanometrică, pentru aplicații în stocarea magnetică a informației, sensing și cataliză. Colaborarea cu grupul de la Duquesne continuă fructuos în ciuda miilor de kilometri care ne separă.

În ultimii ani m-am ocupat de probleme ale sistemelor nanometrice pe bază de TiO_2 pentru aplicații fotocatalitice, realizând materiale cu performanțe superioare celor comercializate în prezent. Structura sistemelor nanometrice oxidice complexe, obținute în condiții neenergofage și prietenoase mediului ambiant, este o preocupare continuă a mea și a grupului de colaboratori din Institutul Național pentru Fizica Materialelor București (INCDFM).

Gânduri pentru colegi

Reunirea noastră din iunie 2010 a fost un moment de mare emoție. Am aflat cu satisfacție de realizările deosebite ale colegilor, indiferent pe ce meridian sunt acum. Toate acestea pledează pentru calitatea și soliditatea pregătirii în domeniu pe parcursul anilor de studiu și un mare merit aparține profesorilor noștri pe care îi stimez și cărora le mulțumesc și pe această cale. Pentru că am fost în permanență un ‘căminist’ convins, îmi aduc aminte mereu de colegii Nicu Iacob, Cristian Florea, Ștefan Vajda, Sandu Vasile, Costel Tudor, Constantin Furtună, Decebal Popa, Florea Manea, ca să nu enumăr decât foarte puțini dintre colegii de care mă leagă multe amintiri mai vesele sau mai triste din viața de student.

Foto 4 & 5. Studenție ce frumoși sunt anii tăi!

*(stânga: prin Cișmigiu, după cursul de franceză de la Schitu Măgureanu;
dreapta: revelion studențesc 1965-1966).*

Eram în anul I, la primul curs de Analiză matematică. La catedră urcă un domn mic de statură care se prezintă: numele meu, *care nu aș dori să se confirme la examenul din iarnă*, este Turbatu Stelian! A fost un răs general... cu îngrijorare. Numele nu s-a confirmat niciodată, cel puțin în anii în care l-am avut profesor; cursul era deosebit de clar, predat cu mult aplomb și bună dispoziție și cu toții am învățat cu mare plăcere.

Îmi amintesc, de asemenea, cu respect, de cursul de „Analitică” al D-lui profesor Ilie Popescu. După ce la un curs a prezentat parabola, hiperbola și elipsa în multe detalii, sala este întrebată:

- Ce spuneți, elipsa are asimptote?

Tăcere generală...

Răspunde dl. profesor pentru noi:

- Elipsa are asimptote, dar sunt imaginare!

Cursul era de o rigoare ‘matematică’, iar sobrietatea d-lui profesor impunea în plus un respect deosebit.

Cine (din grupa 112) nu își mai aduce aminte de seminariile de Astronomie? Asistenta de atunci (d-na Ciudin) era foarte exigentă, mai ales când se impunea cunoașterea riguroasă a convențiilor de semn pe sfera unitate. Asistam deseori la ‘duelurile’ științifice pe care le avea, mai ales cu regretatul coleg Octavian Focșăneanu, un foarte bun coleg și prieten, unul dintre cei mai buni studenți ai promoției 1970. Ce utile ar fi fost și pe atunci niște calculatoare rapide în problemele de trigonometrie sferică!

Timpul liber era dedicat lecturilor, muzicii (cântam la acordeon și clavieră – acompaniat de colegul Sandu Vasile la chitară!), sportului (în echipele de volei și handbal ale facultății de fizică), vizionării filmelor de pe marile ecrane, iar în cămin, campionatelor de *Canasta* – bun exercițiu de memorie și de tactică de joc. Reuniunile studențești erau mereu bine apreciate, dar nu erau prea frecvente (sau poate nu le onoram noi pe toate!). Amintiri plăcute au fost evident mai multe, dar timpul a mai șters din nefericire unele dintre ele.

Aș dori să mulțumesc oragnizatorilor revederii din iunie 2010 și să mă asociez ideii de a ne revedea cât mai des, chiar mai mult de o dată la cinci ani.

*Dragi salutări pentru toți colegii
promoției 1970 a Facultății de Fizică
București!*

Foto 6. La birou (INCDFM, 2010).

CURRICULUM VITAE

Lucian Constantin Diamandescu

Doctor în fizică, Cercetător științific gr. I

Institutul Național de Cercetare Dezvoltare pentru Fizica Materialelor,

Str. Atomiștilor 105-bis, C.P. MG-7,

București-Măgurele, 77125, România

diamand@infim.ro

ldiamandescu@gmail.com

telefon: +40-21-369.01.70 interior 180

fax: +40-21-369.01.77

Educație:

- *Facultatea de Fizică, Universitatea București. Diplomă de Licență în Fizică (echivalent cu MS, la sfârșitul celor 5 ani), masterat în spectroscopie nucleară; Universitatea București (Iunie 1970)*
- *1980 Doctor în fizică (Fizica corpului solid)*
- *1984 Translator autorizat (Engleză - Fizică)*

Profil profesional:

- *Caracterizare structurală prin difracție de raze X (XRD) și spectroscopie Mössbauer*
- *Sinteze solvotermale și mecanochimice ale materialelor avansate la scara nano*
- *Materiale fotocatalitice nanoscalate pe bază de TiO₂*
- *Autentificarea prin termoluminescență și datarea materialelor arheologice și a sedimentelor oceanice.*
- *Programare Fortran*

Contribuții originale în domeniile:

- * *SPECTROSCOPIE MÖSSBAUER (forma liniei, efecte dinamice, programe de calcul, aplicații în chimie, metalurgie și geologie, superconductori HT_C).*
- * *DIFRAȚIA DE RAZE X (rafinare RIETVELD).*
- * *PROCESE SOLVOTERMALE ȘI MECANOCIMICE (oxizi magnetici, cinetica de reacție, materiale pentru senzori și catalitice, aplicații industriale).*
- * *SINTEZA ȘI CARACTERIZAREA MATERIALELOR FOTOCATALITICE NANOSCALATE PE BAZĂ DE TiO₂*
- * *TERMOLUMINESCENȚA ÎN STUDIUL ȘI DATAREA MATERIALELOR ARHEOLOGICE ȘI GEOLOGICE.*

Experiența profesională în principalele stagii de lucru în străinătate:

- Universitatea Veneția, Italia, 1993 și 2000-2001 „burse de cercetare pe termen lung” câștigate în competiție internațională, privind Spectroscopia Mössbauer, termoluminescența și difracția de raze X în știința materialelor; Institutul de Tehnologie din Tokyo (Japonia) și Institutul de Chimia Stării Condensate, Bordeaux (Franța) în domeniul sintezei solvotermale (1997).
- « Senior scientist » la Universitatea Duquesne (Pittsburgh, SUA), Departamentul de Fizică (2002-2004) în domeniul ablației laser, proceselor solvotermale și mecanochimice la scală nano, XRD și spectroscopiei Mössbauer.

Membru în societăți internaționale:

- Membru al „European Physics Society”, EPS 948097 (1994)
- Membru al „Materials Research Society”, USA (2003)
- Membru al „European Materials Technology Platform EuMaT” (2005)

Alte activități:

- 1998 - prezent, referent: „Romanian Journal of Physics”, „Romanian Reports in Physics”.
- 1999 - prezent, expert evaluator: CNCSIS: Consiliul Național de Cercetare Științifică Universitară.
- 2001 - prezent, conducător de doctorat (Fizica stării solide), Facultatea de Fizică, Universitatea București.
- 2002 - prezent, expert evaluator: PNCDI Programul Național de Cercetare-Dezvoltare și Inovare din România.
- 2005 - prezent, referent: Elsevier Science.
- 2009 - prezent, membru al Redacției editoriale, „Digest Journal of Nanomaterials and Biostructures”.

Publicații:

- Peste 120 publicații ISI în domeniul „Științei materialelor”, „Metode de spectroscopie Mössbauer”, „Difracția razelor X” și „Termoluminescență” (nume autor: *L. Diamandescu*)
- 4 Brevete de invenție
- Peste 500 citări ISI ale lucrărilor științifice publicate
- Citări selectate în cărți / compendii:
 1. **Thosar B.V.** în „*Advances in Mössbauer Spectroscopy*” Elsevier Sci. publ. Comp. Amsterdam, Oxford, New York, 1983.
 2. **Bowen H.L.** în „*Mössbauer Spectroscopy Applied to Magnetism and Materials Science Vol. 1* Ed. G. J. Long, F. Grandjean pag. 120, 1995).

3. **Segal D** în «*Materials Science and Technology*» Vol. 17A, Ed. R.W. Cahn, P. Haasen, E. J. Kramer, VCH Publishers, New York, 1996 (Cap. *Chemical Preparation of Powders*).
4. **G. W. Burr** în „*Volumetric storage*” in *ENCYCLOPEDIA OF OPTICAL ENGINEERING*, ed. R. B. Johnson and R. G. Driggers, Marcel Dekker, New York (2002).
5. **G. Albanese and A. Deriu** în *Landolt-Börnstein - Group III Condensed Matter Publisher: Springer-Verlag Heidelberg, ISSN:1616-9549, Volum 27/Subvolum G / 1992 Titlul: Metallic Inorganic Compounds Based on Transition Elements - Various Other Oxides, Capitol:pag.216 – 224, July 2003, 6.3.12 References for 6.3 Hexagonal ferrites.*

Premii și recunoașteri internaționale:

- Premiul anual de fizică „Ștefan Procopiu”, pe anul 1998, acordat de Academia Română de Științe.
- Who’s Who in the World, World –16, BCN 27896786 (1999).
- Who’s Who in America, Science and Engineering 5th Edition, Science-05, PWONC (1999) and 2009 Edition.
- Who’s Who in the World, ediția „25th Silver Anniversary” (2008) și edițiile 2009 - 2011.

DOBOȘ ION

1965

1995

2010

Date personale

Încep, ca toată lumea, cu locurile în care m-am născut – Sascut-sat – un loc binecuvântat de Dumnezeu, situat pe firul unui pârau, care în 1943, când m-am născut eu, nu seca niciodată; acum rareori îl mai văd curgând. Și este satul ăsta adăpostit între două dealuri pline cu salcâmi și livezi, care se terminau în vârful dealului cu niște vii și ogoare pline de rod pe acele timpuri. Aveam doi câini, Hector și Turcu, cu care străbăteam cărările dintre aceste minunății și nu cred că au fost în viață perioade mai fericite și lipsite de griji decât acele vremuri. Școala primară (șapte clase cum era în acele timpuri), am făcut-o la școala din sat, învățători fiindu-mi, mai întâi, Domnul și apoi Doamna Negoită, părinții exploratorului polar Teodor Negoită. De la Dumnealor, odihnească-i Dumnezeu în pace, am învățat să scriu și am prins dragul de a citi cărțile pe care le primeam de la Dâșii, din biblioteca școlii. Când am trecut în clasa a cincea, deja îmi făceam singur rost de cărți și dispăream prin cotloanele numai de mine știute de pe cele două dealuri cu cărțile mele și nu coboram decât când auzeam vocea mamei care striga „Hai măi băiete, că am turnat mămăliga”. Părinților mei, oameni harnici, gospodari cu stare, categorisiți chiaburi după 1948, nu prea le plăcea să mă vadă tot timpul citind în timp ce tot satul era la muncă. Și uite așa, m-au cadorisit cu două capre cu care puteam să citesc și să hoinăresc atât în Poiana Popii, cât și la Groapa Mihului, cum se numeau cele două dealuri din fața și din spatele casei, având drept călăuză pe Turcu, câinele credincios, care niciodată nu m-a părăsit. Am două surori mai mari care erau adoptate de familii de muncitori pentru a avea origine socială sănătoasă și a li se permite intrarea la liceu. În vacanțe, veneau acasă și cum apăruse pe lume, în 1948, și fratele meu mai mic, vara eram o trupă de patru copii, care întotdeauna aducea bucurie în casă.

În 1956, am profitat de o lipsă de vigilență a organelor de partid și am intrat la liceul din Adjud, unde am avut ocazia să mă înscriu la un club de radioamatori și să învăț, încă de la vârsta de 13 ani, câte ceva despre radio și transmisia undelor electromagnetice. Tata avea un tractor și o batoză și în fiecare vară era repartizat de la raion să asigure treieratul într-o comună cât mai departe de casă. Așa că am lăsat caprele în grija fratelui meu și îmi petreceam vara pe arie la treierat, sculându-mă dimineața, înainte de ora cinci,

pentru a gresa toate lagărele batozei și stând toată ziua la taclale cu oamenii care își așteptau rândul să intre la treier cu căruțele cu snopi de grâu.

În primăvara lui 1959, m-a chemat secretarul de partid al liceului zicându-mi că, dacă tata nu predă tractorul și batoza la SMT și nu se înscrie la întovărășire, mă dă afară din liceu. M-am dus plângând la tata, care trecuse prin multe și care mi-a zis: „Urcă-te pe tractor și du-le pe toate la SMT. Eu mă duc să fac cererea de înscriere la întovărășire. Dar trebuie să încerci să te întreții singur la școală”. Și uite așa, ajutat de Domnul profesor Corobană, care îmi recomanda elevii din clasele 5-7 care au nevoie de meditații și au posibilitate să plătească, am început să dau lecții de matematică. După un an, în iunie 1960, am dat examenul de maturitate și la 10 seara, când s-au afișat rezultatele, Domnul Diaconu, directorul școlii, m-a luat de mână, m-a tras deoparte și după ce m-a felicitat, mi-a zis: „Tu, dacă vrei să faci ceva în viață, te duci la școala de muncitori cu înaltă calificare și după ce lucrezi câțiva ani, poți să te duci la facultate”. Așa am ajuns la Școala Tehnică Făgăraș, trimis de Combinatul de Cauciuc Sintetic Onești și de unde, în 1962, m-am întors Mecanic de Aparare Măsură și Control și am lucrat la atelierul de Potențiometre Electronice Automate, care asigură montarea și întreținerea sistemelor de măsură și reglare automată a temperaturii în instalațiile combinatului.

În decembrie 1963, am fost recrutat și am făcut armata la transmisiuni, până în iulie 1965, când întorcându-mă acasă, colegii mei care tocmai terminau facultatea m-au întrebat: „Ce faci, nu dai la facultate, că acum ești muncitor, nu te mai întreabă nimeni nimic”. Și am ajuns la Facultatea de Fizică, socotind eu, că doar pentru facultatea asta am timp să mă pregătesc după cinci ani de întrerupere.

În anul V, m-am căsătorit cu Luiza și ea tot fizician și avem două fete mai frumoase și mai dulci decât toți copiii din lume. După terminarea facultății, ambele fete s-au stabilit în Franța. Cea mare, care a terminat Cibernetică Economică la ASE, este auditor șef la un consorțiu de bănci din Paris, iar cea mică, care a terminat Sociologia, este inspector de resurse umane la o filială a Renault din Lyon. Amândouă sunt căsătorite, dar până acum nu am nepoți.

Activitatea profesională

După doi ani de lucru în cadrul Combinatului de Cauciuc Sintetic Onești, unde am învățat multe despre sistemele automate de măsură și reglare a temperaturii, în fiecare vară din vacanțele de la facultate am lucrat fie la întreținerea diferitelor sisteme de măsură și reglare în diverse întreprinderi, fie la montajul unor sisteme automate de măsură și reglare pe diferite șantiere. Când am fost repartizat la ITN la terminarea facultății, aveam deja o experiență de aproape patru ani de lucru cu aparatură de măsură și control, așa că am fost primit cu brațele deschise în cadrul colectivului ce avea drept obiect de cercetare proprietățile fizice ale materialelor structurale ale combustibilului nuclear. Prima lucrare mai importantă a fost proiectarea și realizarea unui dispozitiv pentru determinarea conținutului de apă în pastilele sinterizate de bioxid de uraniu.

În aprilie 1975, am fost trimis pentru șase luni la Centrul Nuclear Constituyentes din Buenos Aires Argentina, cu o bursă PNUD, pentru studierea modalităților de determinare a texturii tuburilor de Zircaloy 4 prin metode de difracție de raze X. La întoarcere, secția noastră s-a mutat la noul sediu din Mioveni, unde am început amenajarea

laboratorului de încercări pentru caracterizarea materialelor structurale. M-am mutat cu familia la Pitești din decembrie 1975 și am participat la mai multe lucrări de cercetare în domeniu, elaborând rapoartele corespunzătoare de cercetare.

În anul 1977, după cutremur, institutul nostru, care între timp devenise IRNE, eu devenind cercetător principal gradul III, a primit din partea Olandei un microscop electronic Philips de transmisie, de ultimă generație. Din păcate, în gară, la descărcare, microscopul, care era vidat, a fost greșit agățat în macara și depozitat cu semnul care arăta că trebuie depozitat cu vârful coloanei în sus, exact invers. Astfel, s-au fisurat elemente de etanșare, interiorul coloanei a pierdut vidul și intrând vapori de apă, s-a oxidat. Am fost desemnat de conducerea institutului să mă ocup de punerea lui în funcțiune. La sosirea specialistului firmei, acesta și-a declinat competența de a pune în funcțiune acest microscop. Cu ajutorul unor tehnicieni de înaltă clasă, menționându-l aici pe Cornel Gorcinski, am reușit să curățim și să brazăm componentele distruse și să punem în funcțiune, împreună cu specialistul firmei, microscopul, ajungând la rezoluția de 1,4 Å, cât era în specificația tehnică a aparatului. Și așa, microscopul nostru a ajuns să fie pomenit în reclamele de duranță ale produselor Philips (dar tot macaraua a fost cauza distrugerii lui, deoarece la înființarea Fabricii de Combustibil Nuclear, după 1989, a fost necesară mutarea lui și a fost scăpat pentru ultima oară din macara).

După 1977, am devenit și conducătorul colectivului care se întărise puternic cu încă vreo șapte absolvenți de la fizică sau de la centrale nucleare.

În anii 1978 -1979, am elaborat primul Manual de Asigurarea Calității în Fabricația de Combustibil Nuclear. În decembrie 1979, am participat la un curs de Asigurarea Calității în construcția de centrale nucleare, organizat pentru o perioadă de o lună, la Madrid, de către AIEA. La întoarcere, am definitivat Manualul de Asigurarea Calității în Fabricația de Combustibil Nuclear, care urma să se aplice în SPEC (Secția de Producție Combustibil Nuclear), care tocmai luase ființă.

Între timp, colectivul nostru a primit și sarcina de a asigura controlul nedistructiv al țevilor de Zircaloy 4 folosite ca material de întecuire pentru combustibilul nuclear. Am condus lucrările de proiectare și execuție a primei instalații de control nedistructiv cu ultrasunete, cu care am controlat primul lot de tuburi pentru fabricația elementelor combustibile nucleare în SPEC.

În 1982, s-au complicat lucrurile din cauza faptului că, deși cei din organizația de partid m-au felicitat și au aplaudat cererea mea de intrare în partid, eu nu am fost acceptat de către comitetul orășenesc de partid deoarece eram „și intelectual și fiu de chiabur”. Făcusem această cerere pentru că mi se respinsese cererea de înscriere la doctorat, pe motiv ca nu sunt membru de partid. Rezultatul a fost demisia mea în octombrie 1982 și reîntoarcerea în București, ca inginer proiectant la IPROLAM București unde, până în 1989, am condus un colectiv de proiectare și execuție de instalații de control nedistructiv, destinate industriei metalurgice.

După revoluție, am fost un an la ICPE, ocupându-mă de instalații de monitorizare prin emisie acustică și un an profesor de fizică la Liceul Agricol din Sascut, pentru a recupera câte ceva din averea familiei. În perioada 1992-1995, am fost inspectorul de șantier al CNCAN la construcția și punerea în funcțiune a unității 1 de la CNE Cernavodă. În 1995 m-am reîntors în București și, pentru un an, am fost Director pentru

cercetare și asigurarea calității la FAST-ECO. În 1996, am ocupat prin concurs postul de Director la Agenția Națională pentru Energie Atomică și din anul 1997 până în 2001, am fost Directorul General al acestei Agenții.

În aprilie 2001 am ieșit la pensie deoarece începuseră să apară cerințe de apartenență politică și eu am fost toată viața departe de politică (nu am fost pionier, utc-ist sau membru pcr). Am mai lucrat pe post de director la diferite societăți comerciale din domeniu până în aprilie 2009. Din lipsă de spațiu, nu am menționat realizările mele de-a lungul acestor perioade.

Amintiri despre colegi

Las bunilor mei prieteni Mircea Porumbreanu, Adam Ștrul și Niculăiță Mazilu să povestească mai multe despre acest subiect. Îmi e teamă că nu am talentul necesar pentru a reda în totalitate savoarea și frumusețea acelor ani. Un gând pios, de aducere aminte și pomenire a bunului nostru coleg Ioan Focșăneanu Moțoc, cu care, din când în când, mai făceam câte o plimbare prin Herăstrău și schimbam gânduri și idei de viitor.

Gânduri pentru colegi

Acum două săptămâni, am schimbat și la ochiul drept cristalinul, așa că acum am doi ochi din plastic. Dar nu las grijile să ia locul visurilor. Încă mai visez să mă întorc la dealurile mele din copilărie și să mi-l iau drept călăuză pe strănepotul cătelului Turcu, să mă conducă pe cărările numai de el cunoscute. „Îmbătrânirea nu e pe gustul meu, dar e singura metodă de a trăi mai mult” (Sainte-Beuve). Visați cu toții dragi colegi și să ne întâlnim sănătoși și visători cât mai repede și cât mai des!

București, 22 octombrie 2010

CURRICULUM VITAE

1. Nume:	DOBOȘ ION
2. Data și locul nașterii:	12 ianuarie 1943 – Sascul-Bacău, România
3. Naționalitate:	Română
4. Pregătire profesională:	Facultatea de Fizică, Specializare 6 luni în Metode de determinare a texturii materialelor prin raze X (6 luni, CNEA, Buenos Aires, Argentina), Curs internațional de Asigurarea calității în construcție și exploatare centrale nucleare (o lună, Madrid, Spania), Pregătire privind Politicile și Principiile de operare ale centralelor nucleare electrice CANDU (două luni, Ottawa, Point Lepreau, Canada), Curs internațional de management în depozitarea combustibilului nuclear ars (o lună, Madrid, Spania), Pregătire în Managementul deșeurilor radioactive și dezafectarea instalațiilor nucleare (două luni, ENRESA, Madrid, Spania).

5. Experiența profesională

Data: de la / la	Octombrie 2008 – aprilie 2009
Localitatea	București
Compania / Organizația	ONET TECHNOLOGIES ROMANIA SA
Poziție	Manager SMC
Atribuții, responsabilități	Managementul Sistemelor de Asigurare a Calității
Data: de la / la	Mai 2004 – Octombrie 2008
Localitatea	București
Compania / Organizația	GAAD INDUSTRIAL SRL Sucursala București
Poziție	Director Sucursala București
Atribuții, responsabilități	Managementul sucursalei în activitățile : ➤ Asistență tehnică în domeniul nuclear ➤ Management deșeuri radioactive ➤ Dezafectare facilități nucleare ➤ Consultanță tehnică ➤ Director al subcontractorului național la RO – 5812.06.02 PHARE Project
Data: de la / la	Mai 2001 – Dec. 2002
Localitatea	București
Compania / Organizația	NuclearMontaj și ICPMRR
Poziție	Inginer Asigurarea Calității
Atribuții, responsabilități	Elaborare și implementare de proceduri și instrucțiuni de Asigurarea Calității
Data: de la / la	Oct.1996 – Aprilie 2001 (pensionat la limită de vârstă)
Localitatea	București
Compania / Organizația	Agencia Națională pentru Energia Atomică - ANEA
Poziție	Director (1996), Director General (1997-2001)

Atribuții, responsabilități	➤ Coordonarea activității de cercetare în domeniul nuclear ca președinte al comisiei de specialitate ➤ Coordonarea activităților de cooperare tehnică cu Agenția Internațională pentru Energia Atomică și cu alte organizații internaționale de specialitate și profesionale din domeniul nuclear ➤ Coordonarea activităților de cooperare tehnică bilaterală cu diverse state în domeniul nuclear ➤ Coordonarea activității unității de cercetare în domeniul fuziunii, constituită în cadrul contractului de asociere a României cu Comisia Europeană-EURATOM, contract semnat în urma inițiativei personale de a interveni pe lângă experții de specialitate ai Comisiei Europene ➤ Membru în Comitetul Consultativ „FUSION” al Euratom ca reprezentant al „Asociației Euratom-Unitatea Română de Cercetare în domeniul fuziunii”
Data: de la / la	1995 – 1996
Localitatea	București
Compania / Organizația	FAST-ECO – Fabrica de echipamente științifice și ecologice
Poziție	Director Cercetare și Asigurarea Calității
Atribuții, responsabilități	➤ Conducerea activităților de cercetare și proiectare ➤ Conducerea activităților de elaborare și implementare a documentației Sistemului de Management al Calității
Data: de la / la	1991 – 1995
Localitatea	București și Cernavodă
Compania / Organizația	Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare – CNCAN
Poziție	Inspector de specialitate gr. I
Atribuții, responsabilități	Securitate Nucleară și Asigurarea Calității în construcția, în punerea în funcțiune și operarea Centralei Nucleareoelectrice Cernavodă Unitatea 1
Data: de la / la	1982 – 1990
Localitatea	București

Compania / Organizația	Institutul de Proiectare Secții și Uzine de Laminare (IPROLAM)
Poziție	Șef Proiect IP II
Atribuții, responsabilități	Cercetare, proiectare și fabricație echipamente automate de control nedistructiv cu ultrasunete pentru produse metalurgice
Data: de la / la	1972 – 1982
Localitatea	București și Pitești
Compania / Organizația	Institutul pentru Tehnologii Nucleare ITN ('72-'76); Institutul de Reactori Nucleari Energetici IRNE ('76-'82)
Poziție	Cercetător științific, și după 1975 CP III
Atribuții, responsabilități	➤ Control materiale structurale componente ale elementelor combustibile nucleare, ➤ Cercetare și proiectare echipamente de control materiale structurale componente ale elementelor combustibile nucleare, ➤ Elaborare și implementare a Programului de Asigurare a Calității pentru fabricarea fascicolelor de elemente combustibile nucleare pentru reactori nucleari CANDU
Data: de la / la	1962 – 1964
Localitatea	Onești
Compania / Organizația	Combinatul de Cauciuc Sintetic Onești – CAROM
Poziție	Mecanic Aparată de Măsură și Control
Atribuții, responsabilități	➤ Participare la punerea în funcțiune a secțiilor combinatului ca specialist în sisteme automate de control al proceselor tehnologice

6. Realizări mai importante:

Echipamentele de control al materialelor structurale din fabricația elementelor combustibile nucleare, Programul de Asigurarea Calității în fabricația de elemente combustibile nucleare, Proiectare și execuție Instalații automate de Control Nedistructiv cu Ultrasunete (ICNUS), după cum urmează: ICNUS-01 control țevi cu țeava în mișcare de rototranslație, ICNUS-01N control țevi în domeniul nuclear cu cuvă rotitoare, ICNUS-02 control bare, ICNUS-03 control lingouri și ICNUS-04 control table groase din aluminiu pentru aripa de avion.

7. Lucrări publicate

1. Improvement of fuel element reliability by insertion of UO₂ micro spheres between pellets and clad. - Proceeding of symposium: fabrication of water reactors fuel elements, Prague, 1978, IAEA, SM 233/42.
2. Experience gained in the fabrication of experimental fuel rods with natural uranium and zircaloy 4 cladding for irradiation experiments. - Proceeding of symposium: Fabrication of water reactors fuel elements. - Prague, 1978, IAEA, SM 233/41.
3. A comparison of equation for metal powder compacting. Revue Roumaine de Physique no. 6/1979.
4. Implication on sintering process by using zinc stearate as one additive in uranium green pellets, Revue Roumaine de Physique no.2/1980.
5. The influence of particle size upon the sinterability of UO₂ pellets. Revue Roumaine de Physique no.4/1980.
6. The influence of some factors upon forces transmission during UO₂ powders compacting. Revue Roumaine de Physique no.10/1980
7. Nuclear Power – Present and Future Option for Romania
Proceeding of the International Conference: „Nuclear Power
Competitiveness in the next two decades”. Buenos Aires, Argentina,
November 18-21, 1996

București, 25.11.2010

RODICA-ELENA DUȘOIU (CHIȘ)

1968

M-am născut în Piatra-Neamț, oraș întemeiat de Ștefan cel Mare, într-o zi „norocoasă” de marți 13 mai (luna florilor) 1947, așadar o ființă solară, romantică, tenace și răbdătoare (zodia Taurului). Adolescența mi-am petrecut-o într-o casă pitorească înconjurată de o imensă livadă care, pentru mine la vârsta copilăriei, ascundea multe taine și cotloane secrete, unde adesea mă piteam ca să citesc, fără încuviințarea mamei, literatură beletristică sau poezioare primite la școală din partea admiratorilor mei, având în vedere că eram tot timpul premiantă până în clasa a VII-a, campioană la săniuș, mare organizatoare de serbări și lider de gașcă pentru toată strada, când vedetismul meu s-a prăbușit brusc. Tatăl meu, „dușman al poporului, uzurpator al orânduirii socialiste etc.” a fost arestat și condamnat la 8 ani de închisoare (Gherla, Aiud, Tg. Ocna). Drept urmare, deși în clasa a VII-a am fost premiantă pe școală, nu am fost admisă la liceu în Piatra-Neamț și am fugit la

Timișoara, unde am făcut clasa a VIII-a de liceu, după care m-am transferat la Liceul „Calistrat Hogaș” din Piatra-Neamț. Culmea ridicolului a fost că, imediat după transfer, bucurându-mă de simpatia colegilor de clasă, am fost aleasă organizatoare UTC, ulterior destituită, după ce s-a aflat că sunt fiică de „trădător”.

A doua parte a adolescenței m-a schimbat foarte mult. Din fetița exuberantă, veselă și curajoasă (campioană la sărit garduri și urcat în copaci) am devenit foarte timidă, complexată și speriată de viață.

Am intrat onorabil la Facultatea de Fizică (obiect la care în liceu am participat la mai multe olimpiade pe țară). Am clacat puțin în anul I și mai tare în anul II (spasmofilie, anemie și astenie), drept pentru care am repetat medical anul II și am terminat facultatea cu un an mai târziu decât voi, dragi colegi.

Mi-am revenit foarte repede, am terminat tot onorabil facultatea (Secția Optică și Spectroscopie), pot să spun că am fost printre favoriții doamnei profesoare Margareta Giurgea și domnului profesor Atanasie Truțea, care mi-a fost și conducătorul lucrării de diplomă.

Am ales, la Cluj, repartitia guvernamentală la Institutul de Fiziologie Normală și Patologică „Daniel Danielopolu” din București, în cercetare medicală, ceea ce m-a bucurat foarte mult, pentru că adevărata mea vocație și pasiune au fost întotdeauna științele naturii și, în special, medicina, dar consideram că eram prea impresionabilă pentru a urma această vocație.

În 1972 m-am căsătorit cu un inginer fizician, absolvent al Facultății de Electronică, cercetător la IFA, Secția Laseri, Ioan Chiș. O mare realizare a mea a fost că am reușit să-i stric și lui dosarul. În consecință, nici unul dintre noi nu a reușit să se înscrie la doctorat, deși am făcut nenumărate memorii, anticamere și audiențe la municipiul de partid și Comitetul Central al PCR. Această mare amărăciune am depășit-o prin

pasiunea noastră pentru munte, pentru drumeții și pentru artă. Avem și am avut prieteni minunați care ne-au făcut viața frumoasă, cu care am vernisat și marcat evenimentele fericite pe care le-am trăit.

I-am pedepsit și pe securisto-comuniști, pentru că ne-am „infiltrat” într-un apartament vis-à-vis de Sala Palatului, unde locuim și astăzi, și unde „mai ieri” aveau loc triumfalele congrese PCR.

Avem o fiică foarte deșteaptă care a absolvit facultatea în Franța.

Activitatea profesională, pe care am desfășurat-o nu numai din obligație, ci și cu pasiune, s-a concretizat într-un număr de peste 50 lucrări științifice publicate în reviste de specialitate românești și străine, precum și numeroase participări la conferințe și congrese interne și internaționale.

1989

Până la pensionare am rămas în IFNP o „tânără speranță”, având în vedere că media de vârstă atât a cercetătorilor, cât și a aparatului de cercetare era trecută de a treia tinerețe. Cercetarea fundamentală în domeniul fiziologiei este considerată filosofia cercetării medicale și presupune o colaborare interdisciplinară. Cu dotarea tehnică existentă după 1985, cercetarea era ca și cum studieai cântecul unei privighetori cu o râșniță din epoca de piatră. Această stare de fapt m-a determinat ca din 1998 să mă dedic altor activități.

2010

Fugim mereu la Tărtășești, la 28 km de București, unde avem, din 1991, o casă primitoare și unde mi-am transferat cercetarea științifică de la ființe la plante (flori și legume). Avem și mai mulți prieteni necuvântători în curte (majoritatea grație consătenilor ne iubitori de animale neproductive) adică, cinci câini (Carla, Alma, Leea, Husky și Mucky) și cinci pisici (Rossi, Tzutzi, Samy, Norocel și Gonzo).

Am toate motivele să fiu optimistă și încrezătoare în viitor, mai ales că știu cu certitudine că urmează o nouă primăvară, anotimpul meu preferat.

CURRICULUM VITAE

Experiența profesională

1971-1998: Institutul de Fiziologie Normală și Patologică
„D. Danielopolu” București

Funcția: 1971-1981 - Fizician
 1981-1992 - Cercetător științific
 1992-1998 - Cercetător științific principal

Activitatea științifică: - peste 50 articole în reviste românești și străine
 - participări la conferințe interne și internaționale

Direcții de cercetare:

- Implicația variației câmpurilor de energie ale proteinelor sanguine și a sodiului în dinamica funcționării normale a creierului;
- Determinarea stării sodiului în serul sanguin și corelarea cu parametrii funcționali ai copiilor;
- Perturbări ale mecanismelor de transport ale sodiului în organism, semnificația funcțională a acestor procese în tulburările esențiale de comportament la animal și om;
- Influența regimului hiperclorosodic asupra echilibrului hidrosalinic și al comportamentului la cobai;
- Studii privind modificări ale EEG în condiții de aport sporit de sodiu la animale normofuncționale comparativ cu animale ce prezintă convulsii audiogene;
- Studii privind influența litiului asupra reactivității cerebrale, în condiția de perturbare a mecanismelor serotoninergice la cobai;
- Particularități ale interacției ionului de litiu cu unii aminoacizi aromatici;
- Studii comparative ale potențialelor EEG la om și la cobai, prin prelucrare automată, în electroencefalografie asistată de calculator;
- Influența litiului asupra nivelului cerebral al serotoninei și eliminarea renală a sodiului, potasiului și apei la cobaii normali și cei susceptibili de convulsii audigene.

Tehnici de laborator:

- Spectrofotofluorimetrie
- pH-metrie
- Flamfotometrie
- Explorare EEG
- Ultracentrifugare
- Măsurarea parametrilor hemodinamici
- Electroforeza pe hârtie și în coloană de lichid
- Prelucrarea computerizată a semnalelor analogice

Experiența didactică

- 1993-1996: - Asistent asociat la catedra de Biofizică a Facultăților de
Medicină ale
- Universității „Spiru Haret” București și
- Universității „Atheneum” București
- 1978-1982: - Coordonator lucrări de diplomă pentru studenții Facultății de
Fizică, secția Macromolecule

Pregătire școlară

- 1971: - Diploma de absolvire a Facultății de Fizică, Secția „Optică
și Spectroscopie”, Universitatea București
- 1984: Școala de vară de Biofizică „Apa și ionii în sistemele biologice”
- 1986: Curs de programare în Basic

Hobby - călătorii, grădinărit, arta plastică, antichități (pendule, ceasuri).

Date personale

Vârsta: 63 ani
Căsătorită, o fată
Carnet conducere categoria B

IRENE EHRENKRANZ (FISHLER)

1970

1994

Amintiri din copilărie

M-am născut în primăvara anului 1946, la București. Primii 6 ani i-am petrecut la Oradea, unde tatăl meu a obținut un post de medic pediatru. Mama lucra ca educatoare. Am avut mare noroc: nicidecum nu am fost nevoită „să mă duc la doctor”, iar în fiecare dimineață o luam pe mama de mână și mergeam împreună la grădiniță sau la căminul de zi.

Clasa întâi am făcut-o la Școala elementară de fete „Lucaci”, la București, în apropierea Liceului de băieți „Matei Basarab”, unde învăța fratele meu. În fotografia păstrată din acel an de școală se văd fetițele șezând țepele în bănci, îmbrăcate în uniforme de culoare închisă, cu gulerase albe împodobite cu o fundă mare, albă, la gât.

Din clasa a II-a am trecut la Școala elementară cu limba de predare germană. Clădirea se afla în curtea Bisericii Luterane. Acolo încă nu se purtau uniforme, se dădeau mult mai puține teme pentru acasă, erau și băieți, învățătura era dulce și surâzătoare, se cânta o mulțime, participam la un cerc de dans. Am fost nevoită să călătoresc, mult și singură, cu tot felul de mijloace de transport, devenind foarte independentă și o bună cunoscătoare a capitalei. Elevii veneau din toate colțurile orașului, astfel încât și vizitele la prieteni deveneau aventuri prin cartierele bucureștene.

În urma construcției Sălii Palatului și a sistematizării pieței din jurul Sălii, clădirea istorică a școlii a fost dărâmată. În vacanța de primăvară din 1959, toți elevii și profesorii au transportat conținutul „mobil” al școlii până în strada Nuferilor, în clădirea mică și modestă lipită de blocul cel mare al Radiodifuziunii Române. În toiul acelei agitații, eu cu încă patru colege și cu minunata profesoară de limba rusă Bulhardt stăteam pitite într-o încăpere izolată din Str. Luterană și făceam repetiții intense la o piesă în limba rusă! Urma să participăm la un concurs școlar de „spectacole în limba rusă” în sala ARLUS și eram foarte ambițioase. Deodată se deschide ușa și apare diriginta care răcnește (pe românește): „Casa arde și baba se piaptână?!”. Ne-a luat în cancelarie și ne-a aruncat

fiecăreia câte un teanc de caiete, cărți și cataloage în brațe. Ne-a zis: „Dați-i drumu’, fuga, până-n clădirea din Nuferilor, pe urmă sunteți libere. Dar, să nu vă prind că vă rătăciți prin Cișmigiu!” Aveam 13 ani și ne prăpădeam de râs...

La un moment dat, s-a adăugat o clasă de liceu și școala a devenit Liceul Nr. 21, cu limba de predare germană. Eu am făcut parte din cea de a patra promoție a liceului și am dat bacalaureatul în 1964.

Am fost copii fericiți și „bine crescuți”. Școala ne-a insuflat dragostea de țară; nu, nu prin îndoctrinare, ci umblând cu traista pe umăr și cu toiagul în mână. În clasa a IV-a am primit cadou un rucsac, cu care am cutreierat țara în lung și-n lat, de la Vama Buzăului până-n Parâng, din Delta Dunării până la Vișeu de Sus, în Maramureș. Am vizitat orașe și cetăți și ne-am cățarat pe Muntele Roșu, la Babele și în Făgăraș, am făcut baie în râuri și lacuri, am fost în tabere de schi la Predeal și la Diham. Aproape fiecare excursie trebuia să se termine în Piața Bisericii Negre din Brașov, la o cofetărie, cu o prăjitură bună. Ce profesori! Dl. și dna. Braedt și dna. Werner merită câte un monument, fiecare. Să nu-l uităm pe Nicolae Saftu (de la „Drumeții veseli” – vă amintiți?), senzaționalul profesor de literatură română. Timp de patru ani am participat la Cercul Literar condus de dl. Saftu, cel adorat de toți.

În fiecare an avea loc marele spectacol de muzică și dans „Sărbătoarea primăverii”, la care participau toate clasele, părinți și profesori, corul excelent și orchestra de cameră în care instrumentiștii erau foști elevi. În vacanța de iarnă, toată lumea se pregătea pentru Marele Bal Mascat de Anul Nou de la Casa de Cultură „Friedrich Schiller”.

Educație bună, instruire excelentă în materiile umaniste; doar la matematică și fizică eram cam slabi. Cum ne continuăm drumul în viață? Învățând, învățând, învățând! Dar, unde?

Universitățile mele

Grea hotărâre! La 17 ani?! La fiecare două luni mă entuziasmam pentru un alt studiu. Am început cu medicina, am trecut la psihologie, apoi m-am hotărât pentru pedagogie preșcolară (inexistentă în România). Până la urmă, spre bucuria scumpei mele profesoare de germană, am zis: germanistica. Numai că atunci a intervenit fratele meu, absolvent de filologie: „Să nu te prind la filologie! Îți plac matematica și fizica. Du-te și învață o meserie serioasă!”

OK. Atunci – fizica. Toată lumea mulțumită. Dar, ghinionul meu: în 1964, s-a adăugat la media de la admitere și o medie a tuturor notelor obținute în clasele a VIII-a – a XI-a, plus nota de la bacalaureat. La examenul oral la optică – materia mea preferată – trag un bilet de pe care citesc: „Presiunea luminii”. Atât. În manual scria despre asta un rând și jumătate. Atât am scris și eu. Examinatorul nu părea mulțumit. N-am fost admisă.

Imediat, am dat admiterea la Institutul Pedagogic, secția „Matematică”. Am trecut cu succes primul semestru, am mai stat pe-acolo și în al doilea, dar în sesiune am hotărât că nu-mi place acolo. M-am apucat să învăț pentru o nouă sesiune de admitere la Fizică. N-am vrut să aud de meditari și diverși sfetnici. Am avut un singur și minunat ajutor: pe Andi. Și el se hotărâse să dea admiterea la Electronică, la Politehnică. Ne-am pregătit în paralel, la aceleași materii, învățând până seara. În fiecare seară, începeam consultațiile telefonice. Vorbeam până rezolvam toate problemele dificile, apoi ne întâlneam și făceam

o plimbare pe cheiul Dâmboviței sau în Parcul Libertății. Amândoi am reușit frumos la admitere, în anul 1965.

Colegii și dascălii

În prima zi de școală, undeva, pe un coridor, erau lipite pe perete listele cu împărțirea pe grupe. În înghesuiala creată o aud pe o fată de lângă mine spunând: „Uite, eu sunt aici, în grupa 115!”. Îi zic: „Înseamnă că suntem în aceeași grupă. Vrei să stai cu mine-n bancă?” Era Solange. Și – vorba filmului: „It was the beginning of a wonderful friendship”.

Foarte repede ne-am dat seama că avem un geniu în grupă. Era și modest, și extrem de amabil. Nu-și pierdea răbdarea când, înainte de fiecare seminar la matematică, multă lume se aduna în banca lui și îi ceream să „comparăm rezultatele”. Era Ionică Ștefănescu-Sabba. Ce băiat! Cel mai mult pălăvrăgeam cu el la orele de engleză (avansați). Am învățat cu plăcere engleză cu dl. R. Căplescu, ceea ce ne-a prins bine în continuare. Cu Ionică și cu Adriana ne-am mai văzut, o dată sau de două ori, în cursul vacanțelor, când el venea acasă de la studiile în Anglia.

Mai erau doi băieți, adevărați cavaleri, cu care mă întâlneam în aulă, la cursuri: George Stihî și Dan Constantinescu. Erau foarte înalți, așa că ședeam în ultima bancă. De-acolo nu se prea auzea și cu greu se vedea ce se petrecea jos, la tablă. De Dan mă lega prietenia și admirația comună pentru poetul, dascălul și omul de cultură Florin Mugur. Din păcate, de atunci, n-am mai auzit de ei.

Cursurile care mi-au făcut plăcere au fost: mecanica teoretică, matematici superioare (prof. Marinescu avea darul să transmită frumusețea, aproape poetică, a demonstrațiilor), electrodinamica și mecanica cuantică. Seminariile care m-au amuzat: astronomie (am făcut o pasiune pentru trigonometria sferică) și calcul numeric: limbajul ALGOL – ce noutate! Mi-au plăcut toate orele de laboratoare.

Profesorii care au rămas de neuitat au fost dna. prof. Margareta Giurgea la spectroscopie, dl. prof. Dorel Bally – la spectroscopie raze X (singurul curs ținut în jurul mesei rotunde, singurul examen cu toate caietele pe masă) și dna. Adelina Lupu, pe-atunci asistenta noastră la laboratorul de spectroscopie. În ultimii doi ani de studiu mergeam la facultate cu atâta plăcere, încât îmi doream să nu se mai termine. Dar, iată, și acești ani frumoși au trecut în zbor.

Viața devine serioasă

Am lucrat aproape doi ani la I.O.R. (Industria Optice Române) București. La secția de Cercetare, eram un grup mare și vesel de oameni tineri. Mare lucru n-am învățat acolo: nu mi s-a dat ocazia. Țin minte că am pregătit un referat despre „sticla optică”. Tocmai începusem să mă ocup de o problemă în microscopie, „microscop cu contrast de fază”, când am fost anunțată că mi s-a aprobat cererea de emigrare în Israel. O lună mai târziu, am aterizat, împreună cu soțul meu, Andi, în Israel.

Privite retrospectiv, începuturile noastre aici au o aură romantică. În realitate, am pornit lupta pentru existență. Andi, electronistul, a găsit repede de lucru, în Haifa. Eu, fiziciană – nicidecum. Tocmai începusem să mă descurc, oarecum, cu alfabetul ebraic, când mi s-a oferit posibilitatea să urmez un curs intensiv pentru profesori de liceu

imigranți. Șase luni mai târziu, am trecut examenele necesare și am obținut permisul de profesare („teacher’s licence”), valabil pentru predarea fizicii la clasele a VII-a – a XII-a.

Colegilor și colegilor care au lucrat cu elevi, în școli, nu trebuie să le explic ce înseamnă să „stai în clasă”, să privești cei 40 de adolescenți (de 13-16 ani) și să te întrebi la fiecare oră: în ce dispoziție se află clasa (acea personalitate amorfă, nedefinită, cu 40 de perechi de ochi)? Ceilalți colegi nu știu despre ce vorbim, așa-i?

Singurul lucru care m-a neliniștit de la început a fost teama de „plafonare”, de plictiseală sau chiar de regresie intelectuală. Care-i soluția? Ați ghicit: învățați, învățați, învățați! Dat fiind că am fost angajată la „clasele intermediare” (Junior High School), în cadrul colectivului de Științe Naturale (Sciences), și dat fiind că la fiecare 2-3 ani apărea câte un manual nou, o programă școlară nouă sau un „proiect” nou, am predat subiecte diferite și sucite. De exemplu: Structura materiei; Chimie și electricitate; Energia (4 programe diferite); Reproducerea (la plante, animale și oameni); Nutriția și digestia; Mecanica; Sisteme ecologice; Apa – izvorul vieții; Lumina, culorile și vederea; Genetica; „În lumea microparticulelor”; Adaptarea animalelor la mediul înconjurător; Pădurea și vegetația mediteraneană; Păsări migratoare; Poluarea și apărarea naturii etc.

S-a întâmplat destul de des și să ies dintre zidurile școlii. Am făcut cu elevii cel puțin 150 de activități în afara clasei, am îndrumat zeci de excursii în natură, am fost cu ei în pădure să studiem flora mediteraneană, am tăiat crengi și am curățat cărările – pentru evitarea incendiilor în pădurile recent plantate – m-am bălăcit cu ei în mare adunând arici de mare, caracatițe și alte viețuitoare ciudate, am vizitat în mod regulat Muzeul Tehnic din Haifa, exemplificând diverse principii ale fizicii cu ajutorul exponatelor „hands-on” ale muzeului. Am făcut multe excursii prin Parcul Național Carmel (e lângă casă), dar și în orașe istorice (Ierusalim, Safed, Cesareea, Akko) sau în așezări agricole moderne.

Mi-am cunoscut patria, nu numai cu elevii, ci și cu familia. Cât timp copiii mei au avut vârsta potrivită, am făcut parte dintr-un Cerc de Drumeție. În plus, băieții noștri au fost ani de zile membri în organizația de tineret a Societății Pentru Apărarea Naturii. După cum vedeți, tradiția școlii la care învățasem în București s-a păstrat.

Ce-am făcut în timpul meu liber? Mai ales, ședinte și învățătură: peste 2000 de ore de curs...

Și, nu, nu m-am plictisit nici o clipă. Dar, am obosit. În 2001 am ieșit la pensie. Desigur, continui să învăț. De-abia aștept să iasă și Andi la pensie. Are 37 de ani vechime în cercetarea și proiectarea aparatelor de diagnosticare în medicina nucleară. De-abia aștept ca băieții mei (minunați, of course!), în vârstă de 35 și 29 de ani, să se aranjeze la casele lor și să ne mărească familia.

Gânduri către colegi

Prin martie 2010, m-a sunat, de la Paris, prietena de-o viață. Îmi zice: „Cum, chiar ai de gând să te duci până la București să-ți întâlnești foștii colegi?” Pentru prima oară după 40 de ani?? Nu știi ce-a pățit Horia? S-a dus și el să-și vadă colegii de liceu, după 40 de ani. A ajuns cu întârziere, până a găsit vechea clădire a școlii, a alergat pe scări și coridoare. Ajunge cu respirația tăiată la camera corectă, deschide în grabă ușa, privește consternat persoanele așezate în bănci, iese și trânteste ușa exclamând: Of! Am greșit clasa. ACEȘTIA NU SUNT colegii mei!”

Eu am avut curajul să mă prezint la întâlnire. A fost foarte plăcut și interesant. Organizarea și atmosfera au fost perfecte. Mi-a făcut o deosebită plăcere să-i cunosc pe Șerban și pe Silvia, să stau la masă și să conversez cu Laura, cu Florina și Crina. Am schimbat cuvinte amuzante și cu Rodica G., Anca, Liliana, Costel B., Radu, Dan G., Pista, Jean, Nae D. Mulțumim pentru ospitalitate și pentru... țuică!

Ridic încă un păhărel în sănătatea tuturor!

Irene Fishler, Haifa, Israel, octombrie 2010

CRISTIAN FLOREA

Amintiri din timpul facultății

2001

Integrala pe frontiera indo-pakistaneză

Prin 1967, cursul de științe sociale, pentru noi studenții de la fizică, era ținut de un profesor mai vârstnic, cred că-l chema Dinu. Omul ne făcea părtași în amphi de lucruri pe care doar pe la Europa Liberă le mai auzeam. Pe scurt, făcea săli pline. Cursul cu pricina fusese așezat la prima oră (ingrată), de dimineață. Unul dintre cei mai simpatici colegi, C.S., un muscelean înalt și frumos ca un brad și cu o minte sclipitoare, făcuse noapte albă și venise tacticos, după periplul nocturn, direct la cursul lui Dinu, unde adormise în a doua oră cu nasul în caietul de notițe. Posibil, fiindcă nu se așezase în primele rânduri din amphi, locuri expuse și în general ocupate de fetele cuminiți și întotdeauna prezente, într-unul dintre cele trei amfiteatre din clădirea de atunci a fizicii, situată în aripa universității paralelă cu biblioteca „Eminescu”. Dacă memoria nu-mi joacă feste, cred că eram în amphi-ul Curie.

După primele două ore de curs de științe sociale, urmau alte două ore de curs, de data asta de matematici (ecuațiile fizicii). Pe la jumătatea primei ore de curs de matematici, ne pomenim cu C. S. că se înalță de la locul lui, se uită la noi cu o privire încărcată de nedumerire și rostește apăsător: „așa ceva nu se poate!”. Omul își ia frumos caietul de notițe, se extrage dintre rândurile de bănci și ...părăsește amphi-ul. Profesorul de matematici, care-i ținea locul titularului în ziua cu pricina, îl ignoră cu eleganță și-și continuă cursul. La pauză, câțiva amici îl interpelăm pe C. S. care ne mărturisește, cu caietul în brațe, în care își notase conștiincios informația pe care o percepușe, că adormise la ora de științe sociale, unde prof-ul ne prezenta contextul geografic și istoric în care se plasau conflictele care se iscaseră, încă o dată, pe frontiera care separă acum fostele colonii britanice devenite state independente: India actuală și Pakistanul de vest de atunci. C. S. adoarme, deci, la puțin timp după ce-și notase „pe frontiera indo – pakistaneză” și se trezește o oră mai târziu, în vreme ce profesorul de matematici integra de mama focului pe frontieră, pregătindu-ne să transformăm circulația unui vector în flux de rotor al aceluși vector, prin suprafața limitată de frontiera cu pricina. Păi să nu te sperii de așa ceva?

Alte amintiri răzlețe

În rest, cred c-ar fi puțin dificil să scriu eu singur o carte despre tot ce-mi vine în minte când mă gândesc la anii aceia: cum mi-am exprimat în 1965, când eram în anul întâi, la miezul nopții, în camera de 13 paturi de la Regnault, nedumerirea mea față de interpelarea unui coleg asupra uzurpării numelui oltenilor de la un râu, Oltul, care venea din Ardeal și care separa ținutul de restul țării, atunci când râul care străbătea regiunea era Jiul. I-am zis atunci colegului că și eu eram nedumerit de toponimia brașovenilor care locuiau la poalele Tâmppei.

Sau să-mi aduc aminte cum m-a trimis Corciovei după o colegă la cămin, fiindcă

nu putea să-și țină cursul de solid iradiat, în anul cinci, fără ca ea să fie prezentă: nu absentase niciodată și Aretin era îngrijorat să nu care cumva să fie bolnavă.

Sau să-mi aduc aminte de aserțiunea lui Novacu în legătură cu originea mea greacă. Novacu formulase o întrebare pe care i-o pusese unui coleg care împărțea tabla cu mine la oralul de electrodinamică: „pe ce curbă anume se integra circulația vectorului câmp magnetic”, întrebare la care colegul ezita. Atunci, Novacu se răsuțește către mine și mă întrebă, în timp ce eu eram în plină transformare a lui Minkowski pentru elementele quadri matricei de câmp electromagnetic: „dumneata, de care Basarab Nicolescu zice că ești ,tare’, ce părere ai?” și eu îi răspund: „pe un cerc”! „Da de ce?” zice Novacu. Și eu, cu gândul aiurea, îi răspund: „fiindcă n-are ,colțuri’, este rectificabil, și pot să-i scriu cu ușurință o relație analitică în planul xy ”. La care, Novacu îmi zice: „domnule, dumneata ești grec”! Eu mă arăt nedumerit de „conjectură” și el, Novacu, îmi răspunde: „fiindcă ei, grecii, laudau perfecțiunea sferei și acum dumneata

Sylvie și cu mine în toamna lui „Atoms in action”

Cu nevastă-mea actuală și din toate timpurile.

cu cercul...” Și mie-mi sare țandăra, și-i răspund că „pilitura de fier” este cea care materializează linia de câmp, și cum subiectul colegului era „legea circuitală a lui Ampère, „concernatul” luase curentul „infini” vertical și considerase un plan ortogonal orizontal, în care puneai pilitura de fier, care se distribuia „materializând” liniile câmpului magnetic fără surse localizate pe cercuri concentrice în jurul curentului. Atâta mi-a trebuit, ca să mă țină Novacu la tablă vreo patru ceasuri și să-mi ceară să răspund la toate întrebările la care vreunul dintre colegi avea vreo ezitare.

Acum sunt în România unde îmi fac o parte din „vacances de la tous-saints” și particip la o sesiune a Academiei și a lui IFIN (fostul reactor); am pus în fișierul comprimat, printre altele, și afișul cu prezentarea ce o făcui ieri la Măgurele unde îmi puseră o poză în care nu sunt așa de frumos... îmbrăcat ca în realitatea de zi cu zi!. În fișierul comprimat am pus o grămadă de lucruri: scuzați-mă pentru „grămadă”. În detalii, sunt poze din „tinerețea noastră” unde am plăcerea secretă să am și un photo cu Sylvie și cu mine în toamna lui „Atoms in action” și una cu nevastă-mea actuală și din toate timpurile. Poza cea mai recentă (din 2010) am atașat-o la mini-CV.

Am și o poză din 2001, când m-au numit șeful deparatamentului de fizică de la ESIEE

La IFIN, nov. 2010

2010

În succesiunea lui Albert Fert (prix Nobel de physique en 2007, da' eu nu știam de asta pe vremea cu pricina, adică faptul că Albert va fi fost fiind în 2007 prix Nobel) și arătam foarte „plin” de mine... altfel aș fi fost mai trist, da' , ... asta nu-mi stă în caracter. În rest, regret că am ratat (din binecuvântate pricini obiectivo-subiective...) întâlnirea din vara asta de la București cu promoția. O fac parte-remise pentru cea de 50 de ani, and so on.

O tempora, o mores!

Cristii Florea, noiembrie 2010

Mini CV

Cristian FLOREA

Data și locul nașterii: 23 decembrie 1947 / CRAIOVA / ROMÂNIA

1954 – 1965: studii primare și secundare la Craiova (Școala Obedeanu + SM1 = actualul liceu Carol I)

1965 – 1970: studii superioare (Universitatea București, Facultatea de Fizică, Secția de fizică nucleară)

1970 – 1977: cercetător la IFA + doctorat fizică (rezonanță magnetică)

1977 – 1990: asistent, șef de lucrări, conferențiar la Politehnica din București – departamentul de fizică

1990 – prezent: cercetător științific - profesor (conferențiar + profesor universitar HDR la ESIEE Engineering – Universitatea Paris Est + membru al consiliului de direcție al LOA

= Laboratoire d'Optique Appliquée, UMR 7639 du CNRS, Laboratoire commun de l'ENSTA ParisTech et de l'école Polytechnique de Palaiseau).

Căsătorit, un copil, trei nepoți.

Detalii... miscellaneous

Domeniile de cercetare în care am lucrat și am publicat sunt: rezonanța magnetică, solide iradiate, medii laser și aplicații ale laserilor în telecomunicații. Am publicat 128 de lucrări în reviste și în proceedings de congrese. Am redactat și publicat 12 cursuri universitare de fizică (4 în România și 8 în Franța). Am condus și conduc teze de doctorat. Particip și asigur responsabilitate managerială și științifică la contracte europene din domeniul laserilor și al aplicațiilor laser. Am fost șeful departamentului de fizică de la ESIEE între 2001 și 2004. ESIEE este o mare școală franceză de ingineri în domeniul electric (electronică și informatică). ESIEE a deținut între 2000 și 2002 președenția Congregației Marilor Școli (Conférence des Grandes Ecoles en France). Din martie 2009 fac parte din consiliul de direcție al lui LOA (Laboratoire d'Optique Appliquée) un laborator leader european și mondial în domeniul impulsurilor laser ultracurte (attosecunde) și al laserilor de mare putere (PW). Am fost chairman la o serie de congrese de specialitate (solide iradiate, laseri și aplicații). Fac parte din boards-urile câtorva reviste de fizică. Sunt membru al fundației Horia Hulubei din România.

Sunt căsătorit din 1971. Am un copil, o fată, care și-a făcut studiile superioare în France (écoles d'ingénieurs + ESSEC = grande école de management); acum ea este cadru superior: inginer șef de proiect în cadrul companiei SFR – VODAFONE. Fata mea este măritată din 1997. Ginerele meu este un fost elev al lui École des Mines de Paris; acum el este director la ERAMET, un grup multinațional din domeniul minier și metalurgic. Au trei copii: o fată de 12 ani și o pereche de gemene care au patru ani.

FOCȘĂNEANU I. IOAN OCTAVIAN MOȚOC (TAVI) (1938-1995)

Amintiri despre un coleg de excepție

L-am cunoscut, fiind, chiar de la început în aceeași grupă, 112, alături de Lucian Diamandescu, Silvia Șilaev (Mateescu), Valentin Ceașescu, Ana Adamszky (Moțoc), „Nicușor” Iacob, „Nea Marin” Inocențiu, și ceilalți colegi.

Seminariile (și lucrările de laborator) ne ofereau ocazia să ne cunoaștem între noi mult mai îndeaproape. Aici eram solicitați să ieșim „la tablă” și să rezolvăm diferite probleme sau exerciții, „pe cont propriu”, fiind ajutați doar „in extremis” de către dascăli. Admiterea la cursurile facultății, ne-a păstrat, în virtutea inerției, spiritul de competiție, și ne „observam” reciproc cu atenție pentru a stabili o „ierarhie” valorică. Deși era cu 9 ani mai în vârstă decât noi cei din generația „standard”, după primele seminarii s-a detașat prin ambiție și cunoștințe ca „lider” al grupei. Noi îl apelam cu „domnule Focșăneanu”.

Prima noastră sesiune de examene (februarie 1966) a confirmat aceasta, Tavi făcând parte din „grupul celor 8” care au terminat cu nota 10 toate cele trei examene ale sesiunii, din totalul de peste 155 studenți din anul I, alături de un alt mult regretat coleg din grupa 113, „Romică” Furtună. Îmi aduc aminte și de colocviul la educație fizică, unde regretata și mult iubita doamnă Caraiman ne dădea ultimele sfaturi pentru a fi considerați „admiși”. Printre altele, trebuia să alergăm 1000 m într-un timp sub 4 minute. Eu nu alergasem niciodată mai mult de 400 m, deci habar nu aveam cât de repede trebuia să alerg și dacă reușeam să termin în barem. Am alergat ca la 400 m, iar pe la sfârșit simțeam că mă sufoc. După ce am trecut linia de sosire, m-am îndreptat spre cea mai apropiată tufă, cu un scop pe care nu-l voi divulga, dar spre surprinderea mea acolo l-am întâlnit pe Tavi, care tocmai isprăvisese „aghesmuirea” acelei tufe. Așa am tras concluzia că a trecut linia de sosire înaintea mea, dar cu aceleași eforturi la limita puterilor. În fine, ambii am „trecut” colocviul.

În anul IV a ales secția de electroradiofizică, unde a avut alți colegi, de exemplu Liviu Giurgiu, dar și acolo a continuat cu ambiția și determinarea necesară lucrului bine făcut.

A absolvit facultatea cu o medie foarte mare. Din păcate, nu știu unde a fost repartizat, dar prin 1973-74 a dorit să lucreze chiar în laboratorul unde, 10 ani mai târziu, prin concurs de împrejurări, mi-am început ultimii 25 de ani de „carieră”. Am aflat că nu a fost primit când s-a aflat cât de valoros este, pe motiv că este „supracalificat”.

Craiova 1968. Sus: Tavi Focșăneanu, Silvia Șilaev, Gina Pietricică, Lucian Diamandescu; jos: Mariana Pătru și Ivon Enculescu.

Între 1995-96, am bătut împreună cu mama mea în lung și-n lat Institutul Oncologic București (IOB), unde am fost ajutat să rezolv mai ușor și mai repede problemele de viață și de moarte pe care le presupune lupta cu cancerul. Colegii fizicieni care m-au ajutat și nu numai atunci, m-au întrebat dacă nu am fost coleg cu domnul Focșăneanu. Când le-am răspuns că în anii I-III am fost chiar colegi de grupă, m-au dus într-un birou, pe care l-au păstrat exact așa cum l-a lăsat Tavi atunci când a plecat spre mai multă liniște, spre liniștea eternă... Aici la IOB a avut niște rezultate remarcabile, dar, ca o concluzie personală, a fi un bun fizician în mediul de aici, unde limita dintre viață și moarte este atât de fragilă, trebuie să ai nervi de oțel, să ai puterea și autocontrolul de a nu te implica emoțional, altfel acest mediu „dăunează grav sănătății”.

Din păcate, am rămas foarte departe de trăirile lui emoționale, ca să-mi pot explica plecarea lui prematură dintre noi.

Odihnească-se în pace!!! A mai vărsat o lacrimă, al lui admirator și fost coleg, „deciBel” Popa.

*Decebal Popa
noiembrie 2010*

CONSTANTIN (ROMICĂ) FURTUNĂ (1947-2001)

Ar fi fost în firea lucrurilor ca aceste date biografice să le furnizeze soțul meu, dar în viață nu se întâmplă întotdeauna așa cum ne dorim.

Soțul meu, Romică, s-a născut în anul 1947 în orașul Tg. Ocna, județul Bacău. Copilăria și adolescența le-a petrecut în Tg. Ocna, Suta Seacă, județul Dâmbovița și în Ploiești, județul Prahova. A absolvit Liceul „I. L. Caragiale” din orașul Ploiești, secția reală, în anul 1965. În același an, a participat la olimpiada națională de fizică unde a fost premiat.

Eu și soțul meu am fost colegi de clasă la liceu, am fost prieteni din clasa a IX-a, am reușit la admitere în același an, dar la facultăți diferite, eu urmând Farmacia, el Fizica. În anul 1966 a decedat tatăl lui. A fost marcat de aceasta și s-a considerat din acel moment capul familiei, având și un frate mai mic cu patru ani decât el.

Prietenia noastră a fost de durată, eram nedespărțiți, i-am cunoscut aproape toți colegii de facultate, mergeam în excursii împreună și, de asemenea, la seratele dansante de la „Drept” și „303”. La sfârșitul anului IV, ne-am căsătorit. Am locuit împreună la căminele de familiști din Grozăvești și la sfârșitul anului V (1970), a venit pe lume primul nostru copil, Adrian.

În anul 1974 s-a născut al doilea copil, Răzvan.

Soțul meu a fost repartizat în București, la Institutul de Studii și Proiectări Energetice (ISPE) din B-dul Lacul Tei, unde a înființat primul colectiv de dozimetrie. Îi plăcea ceea ce făcea, era exigent atât cu el, cât și cu cei din jur. A fost preocupat permanent de formarea unei noi generații de specialiști în dozimetrie.

În anul 1975 a fost plecat la specializare în Finlanda. După 1989, a mers în țările nordice și apoi în SUA, în interes de serviciu.

Din anul 1977 până în anul 1990, a lucrat la IRNE proaspăt înființat, în compartimentul proiectare, de pe platforma Măgurele.

A urmat o perioadă mai grea, când a trebuit să facă naveta zilnic, la început de la Ploiești, unde locuiam, apoi din București.

Din anul 1990 până la sfârșitul anului 1993, a lucrat din nou la ISPE ca șef al colectivului de Dozimetrie.

Și-a iubit profesia, și-a iubit familia, era mândru de băieții lui. A fost un soț și un tată bun.

S-a pensionat pe caz de boală în anul 1994, având serioase probleme cardiovasculare.

Deși era suferind, m-a susținut în activitatea de privatizare a Farmaciei unde lucram, fiind un om activ și implicându-se ori de câte ori era nevoie.

În anul 1996 a devenit bunic, s-a născut Cosmin Constantin, primul lui nepot pe care îl adora.

În următorii ani, starea lui de sănătate nu s-a îmbunătățit, cu toate că s-a îngrijit permanent. Pe 14 martie 2001, inima lui a încetat să mai bată, deși era într-o perioadă în care se simțea mai bine și ne făceam planuri de viitor.

Bucuria lui cea mai mare, era că aștepta al doilea nepot, Vlad Andrei, care s-a născut la două luni și jumătate după decesul lui. S-ar fi bucurat enorm să participe și la căsătoria lui Răzvan. Cu siguranță ar fi fost fericit să-și vadă și nepoatele: Andreea Daria și Ana-Maria.

Poate, cine știe, ne vede pe toți, se bucură și ne protejează.

L-am iubit cu toții și dispariția lui prematură a lăsat un mare gol în inimile noastre.

*Mariana, Adrian și Răzvan
ianuarie 2011*

Gânduri despre Romică

Cu Romică am fost colegă la liceul „I. L. Caragiale” din Ploiești, la secția „real”, colegă în seria A în primii trei ani de facultate, colegă în secția de „Fizică nucleară” în anii IV și V, dar totdeauna „în paralel”, niciodată în aceeași clasă sau grupă. El a ales fizica energiilor înalte, eu fizica reactorilor nucleari. Ne întâlneam deseori și în tren – și el, ca și mine, locuind atât de aproape, pleca aproape săptămânal sâmbăta, acasă la părinți – de cele mai multe ori însoțit și de Mariana, studentă la farmacie, viitoarea soție.

N-aș putea spune că a fost o competiție între noi, cel puțin nu una declarată, dar trebuie să recunosc că îi urmăream performanțele și încercam să mă compar cu el; încă de la admitere știu că m-am uitat pe listele cu rezultate și după numele lui, și tot ce pot să vă spun este că, în general, notele noastre erau comparabile. Chiar și mediile de absolvire au fost apropiate. Și nu vreau să mă fac greșit înțeleasă, nu o făceam din invidie, ci dintr-un spirit de solidaritate, din sentimentul că eram pregătiți și formați de către aceiași profesori din liceu, pe care trebuia să-i reprezentăm cu cinste.

Mi-amintesc că niciodată nu am stat prea mult „la taclale”, veșnic era grăbit și cred că nu își dezmințea numele de Furtună, cu o singură excepție: în excursia de studii de la Craiova, când am dezbătut probleme „existențiale” într-o plimbare de vreo două ore pe aleile minunatului parc al orașului.

După absolvirea facultății, Romică a fost repartizat la Institutul de Studii și Proiectări Energetice din București (ISPE), din B-dul Lacul Tei, unde era coleg și cu Miky Naum. Timp de șapte ani nu l-am mai văzut decât ocazional, tot în tren în drum spre Ploiești. Viața a făcut ca în 1977 să ne regăsim toți trei: colegi de servicii la Institutul de Reactori Nucleari Energetici (IRNE) proaspăt înființat – compartimentul proiectare, de pe platforma Măgurele. Nici unul dintre noi nu era mulțumit de această schimbare survenită „prin decret prezidențial” în destinul fiecăruia: Romică pentru că trebuia să facă naveta zilnic, la început chiar de la Ploiești, unde locuia, până la Măgurele – ulterior s-a

1980

mutat în București; eu, pentru că îmi devenise clar că nu mai exista cale de întoarcere, iar cercetarea era definitiv pierdută pentru mine.

Nu am lucrat împreună, eu eram în Secția de securitate nucleară, iar el în Colectivul de dozimetrie, unde a devenit și șef după 1990, dar evident că eram în relații de colaborare permanentă. În rapoartele de securitate pentru un obiectiv nuclear, pe care le făceam noi în secția noastră, trebuia mereu să includem un capitol privind aparatura de măsurare a nivelului diverselor tipuri de radiații, ca și a diverselor eliberări de radio-activitate sub formă lichidă sau gazoasă – și mă refer în special la centrala de la Cernavodă – capitol pentru elaborarea căruia colaboram mult și fructuos cu Romică. Având preocupări complementare în privința protecției la radiații, comunicam pe aceeași frecvență, vorbeam aceeași limbă, lucrările se armonizau perfect. Și-a iubit profesia și acest lucru se putea vedea în tot ceea ce realiza. A avut, de asemenea, preocuparea de a forma o nouă generație de specialiști în dozimetria radiațiilor. Roadele preocupării lui sunt vizibile și astăzi.

După căsătorie, a devenit tatăl a doi băieți cu care se mândrea. Vorbea cu mare drag, dar și cu un respect aparte despre familia lui. Pe când făcea naveta zilnic Ploiești – Măgurele, recunoștea că îi este foarte greu, dar se obișnuise. Ne povestea cu mult haz cum decurgea o călătorie dus-întors cu un tren plin-ochi de navetiști de cu totul alte profesii. S-ar putea ca acea perioadă să-l fi obosit mult, la serviciu se prezenta însă impecabil: proaspăt, binevoitor, operativ în rezolvarea problemelor.

A fost un bun coleg, iar dispariția lui neașteptată ne-a șocat și ne-a mâhnit profund. L-am plâns ca pe un frate!

Silvia Șilaev (Mateescu)

Amintiri despre un coleg greu de uitat: Furtună C. Constantin (Romică)

Noi îi spuneam „Romică”.

A absolvit în 1965 Liceul „I. L. Caragiale”, liceu de prestigiu din Ploiești, secția reală, unde de la „realiști” țin să-l menționez pe absolventul de excepție al facultății de fizică, Nicolescu Basarab și pe „umaniștii” Nichita Stănescu și Eugen Simion.

După reușita de la examenul de admitere, a fost repartizat în seria A, grupa 113, alături de Rodica Gostian, Liviu Giurgiu, Ilie Ivanov, Simona Ioniță și ceilalți.

A ales să locuiască în căminul studențesc, un mediu foarte propice pentru cunoaștere reciprocă, inclusiv a preocupărilor extrașcolare. Personal l-am remarcat prin faptul că a fost primul care mi-a „demolat” teoria conform căreia, dacă ești foarte bun la sport, nu poți fi și foarte bun la învățătură și reciproc. Eu l-am văzut cum juca fotbal chiar și la o „miuță” împreună cu un alt „expert” în fotbal, Sorin Borca. Chiar dacă eu eram la nivel de „începător” ca jucător, ca și prietenul meu Radu Munteanu, aveam „ochi” pentru cei care știau „meserie”. Mare mi-a fost mirarea să-l găsesc în „grupul celor 8” care au terminat prima sesiune de examene cu 10 „pe linie”! Mulți dintre noi aveam o pasiune pentru fizică și matematică, dar aveam o experiență de comunicare în general relativ redusă. Nu eram deosebit de sociabili, chiar și unii dintre căminiști. Nu era cazul lui Romică. Se avea bine cu toată lumea, iar dacă se supăra ocazional, îi trecea repede.

Era foarte prezentabil, așa că nu cred că i-a fost prea greu să-și găsească o prietenă, blondă și simpatică, studentă la farmacie, Mariana, care i-a și devenit apoi parteneră de viață. S-a integrat bine atât în socialism, cât și în capitalism, fiind dotat cu calitățile necesare reușitei în mediul social ambiant, mai ales cu cea mai importantă, aceea de adaptare rapidă, care necesită un tip special de inteligență. Dar reușita, succesul, presupune eforturi, și aici ne împărțim în cei care își dozează efortul, cu prețul unei automulțumiri mai mult sau mai puțin creștinești, și cei ca Hillary și Tensing, care își pun viața în primejdie pentru a urca mai sus, mai repede, mai bine. Noi, „homo sapiens sapiens”, avem nevoie și de unii și de ceilalți!

Dragă Romică, ne lipsești foarte mult!

Cu condoleanțe pentru Mariana & familia,

Decebal Popa

DAN GALERIU

CURRICULUM VITAE

1. Nume: Galeriu
2. Prenume: Dan Călin Constantin
3. Data și locul nașterii: 01.12.1947,
București
4. Cetățenie: română
5. Stare civilă: divorțat

1980

6. Studii:

Instituția	Universitatea București	Institutul de Fizică Atomică	AECL-IAEA
Perioada:	1.09.1965-1.07.1970	1.09.1977-1.07.1987	8.08. 1992-30.11.1993
Grade sau diplome obținute	Licențiat în fizică	Doctor în fizică	Stagiu postdoctoral Protecție la radiații

Notă - pregătire militară: ofițer rezervă Apărare civilă – arma nucleară

7. **Titlul științific:** Doctor în fizică (1987)*

8. Experiența profesională:

Perioada:	1.09.1970- prezent (cu intermitențe)	1.04.2005- 1.06.2005	20.10.1996- 1.04.1997	10.08.1992- 30.11.1994
Locul:	București	Japonia	Japonia	Canada
Instituția:	IFIN	Kyoto University	NIRS - Chiba	AECL-Chalk River
Funcția:	Cercetător, CP III, CPII, CPI	Profesor invitat	Specialist străin invitat	Bursier IAEA și cercetător asociat
Descriere:	Fiziune nucleară-experiment și teorie, tehnici nucleare, fizica mediului, radioecologie, securitate nucleară, radio-protecție	Lecții despre radio-ecologia tritiului și ^{14}C ; lucru în colaborare - tritiu în mediul acvatic și regnul animal	Lecții despre evaluare radioecologică, experiența internațională, tritiu în mediu, lucru în colaborare-metabolismul tritiului	Tehnici de monitorizare a tritiului în mediu și personal; dezvoltare de modele pentru transferul în mediu și personal al radionuclizilor, radio-protecție

9. Locul de muncă actual și funcția: IFIN-HH, București, CPI

Japonia, 2010.

La Aix-en-Provence, cu Philippe Guetat.

10. Vechime la locul de muncă actual: 36 ani.

11. Lucrări elaborate și / sau publicate: Reviste străine cu referenți: 54 ; Conferințe internaționale: 66; Rapoarte internaționale 15 ; rapoarte ale AECL, AECB: 5; Lecții invitate 23.

12. Membru al asociațiilor profesionale:

2005 - prezent Editorial board Journal of Environmental Radioactivity
1997 - prezent International Society for Life Information Science (Japonia)
1991 - prezent International Union of Radioecology
1994 - 1997 Health Physics Society
1992 - prezent IAEA Expert team (dose assessment, emergency)
1988 - 1992 European Physical Society
1999 - prezent Societatea Română de Radioprotecție

13. Limbi străine cunoscute: Engleza, Franceza, Rusa

14. Alte competențe: Responsabil al părții române în cercetările internaționale de validare a modelelor biosferice pentru evaluare radiologică VAMP BIOMMOVS BIOMASS 1990-2001. Responsabil științific pentru România în programul EC RODOS.

15. Specializări și calificări:

Țara	Perioada și domeniul
Canada	1992-1994 - Socializare prin AIEA - protecție la radiații

16. Experiența acumulată în alte programe naționale/internaționale:

Programul/Proiectul	Funcția	Perioada
AIEA-TA ROM /09/006	Manager	1.01.1991-30.05.1993

AIEA-TA ROM/09/013	Manager	1.01.1993-1.10.1996
E C F13PCT920022	Specialist participant	1.10.1993-1.07.1996
EC ERB-CTPDCT 92-5096	Participant	1.01.1993-1.10.1996
E C F13P-CT92-0036	Participant	1.09.1994-1.01.1996
E C IC15-CT96-0318 (RODOS)	Responsabil științific	1.04.1997-1.12.1999
Royal Society grant	Responsabil român	1.04.2000-1.04.2002
E C DSSNET FIS5-1999-00257	Participant	1.01 2000 – 30.09 2004
FASSET FIGE-CT-2000-00102	Consultant extern	1.01.2000- 30.05 - 2004
EPIC ICA2-CT-2000-10032	Consultant extern	1.01.2000- 30.05 - 2004
E C EVANET HYDRA FIGE - 2001 – 20125	Participant	1.01 2000 – 30.09 2004
E.C. ICA1-CT-2000-70023, IDRANAP	Manager WP 3	1.04-2000-1.04 2004
CERES 73	Director	2001-2004
Program Nucleu PN 0601	Participant	2003-2005
Program Nucleu PN 0301	Participant	2003-2005
CEEX, Modul 1, Contract ..05-D11-40/06.10.05.	Participant	2005-2008
CEEX, Modul 3, Contract 81 EMRAS	Director	2006-2007
SECURITATE, Contract 34 SECTRIT	Director	2006
Program Nucleu, PN..063504.01	Participant	2006-prezent
AIAE-EMRAS	Reprezentant pt. România	2003-2007

17. Alte mențiuni: Premiul D. Hurmuzescu al Academiei Române pentru studii privind fiziunea - 1983
Royal Society grant - 2000

18. Proiecte

- 1998-2000 Real on Time Decission Support System -RODOS, E C IC15-CT96-0318, responsabil științific al părții române și dezvoltare modele.
- 2000-2002 Modelarea holistică a transferului tritiului în lanțul alimentar, Royal Society grant-responsabil al părții române, dezvoltare de modele.
- 2001-2004 CERES 73. Dinamica tritiului în mamifere: contaminarea produselor animale și implicații pentru dozimetria umană, director de proiect, dezvoltare de modele.
- 2003-2005 Program Nucleu PN 0601 Metode și coduri de calcul pentru predicția și evaluarea impactului de mediu și sanitar al dezafectării obiectivelor nucleare, consultant.

- 2002-2004 PN 2003.01 Modelarea fenomenologiei fizice a migrației în factori geofizici a radionuclizilor și compușilor cu potențial poluant. Modelare, consultant, responsabil faze.
- 2002-2004 EEC contract RODOS-DSSNET Real on time, on line decision support system for the management of nuclear emergency in Europe. Participant.
- 2002-2004 EEC contract EVANET-HYDRA dezvoltare modele.
- 2001-2004 EEC contract IDRANAP (responsabil WP3) Centru de excelență, grup tritiu.

19. Diverse

- 1999-2003 IAEA BIOMAS (Biosphere System Description and Radionuclide Transport Modelling) reprezentant al părții române, dezvoltare de modele.
- 2003-2006 IAEA-EMRAS Environmental modelling for radiological safety; reprezentant al părții române și activ în grupul de tritiu.
- 2002-2003 ECC FASSET (Framework for Assessment of Environmental impact) și EPIC (environmental processes in arctic), consultant extern, dezvoltare de modele.
- 2005 profesor invitat la Universitatea Kyoto-Japonia.

LISTA DE LUCRĂRI

**Teza de doctorat: „Mecanisme în competiție în fisiunea indusă de helioni. Rolul efectelor de pătură”*

ARTICOLE ÎN REVISTE

- Tritiul în mediul înconjurător (10 lucrări)
- Metabolismul tritiului (13 lucrări)
- Radioactivitatea mediului, evaluare radiologică (17 lucrări)
- Fizică nucleară (15 lucrări)

CONFERINȚE INTERNAȚIONALE

- Tritiul în mediul înconjurător (17 lucrări)
- Metabolismul tritiului (23 lucrări)
- Radioactivitatea mediului, evaluare radiologică (12 lucrări)
- Gheorghe R, Tulbure R, Toro L, Gheorghe D, Galeriu D, Ciupagea F, Barbu Environmental indicators for epidemiological studies on population at risk after Chernobyl accident, European International Radiation protection association Congress 2006, IRPA2006 (www.irpa2006europe.com/ proceedings of full papers).

Fizică nucleară (6 lucrări)

Conferințe și workshop-uri fără proceeding-uri (11 contribuții)

- D. Galeriu, A. Melintescu, „Animal Scenarios”, 3rd Combined Meeting of IAEA’s EMRAS Programme, 21-25 November 2005, Vienna, Austria
(<http://www-ns.iaea.org/projects/emras/>)

- Galeriu, H. Takeda, A. Melintescu, N. Crout, N. Beresford, „Dynamics of C-14 in wild animals – a model proposal”, IUR Workshop on Radioecology and Waste, Madrid, Spain, 3 – 4 Nov. 2003 (<http://www.iur-uir.org/news.cgi?id=14&page=2&theme=>)
- D. Galeriu, N. A. Beresford, N. M. J. Crout, A. Melintescu, H. Takeda, „Biological and Carbon Half -Times of Farm and Wild Animals”, IUR Waste Task Force Meeting „Radioecology and Waste”, 27 – 28 February 2003, Merlewood, Cumbria, UK (<http://www.iur-uir.org/news.cgi?id=9&page=2&theme=>)

CONTRIBUȚII LA RAPOARTE INTERNAȚIONALE (15)

1. Dan Galeriu, Niculina Păunescu, Nicolae Mocanu, Anca Melintescu, „A Data Base for Tritium Level Around a Chronic Source”, Report WP3 , EC Center of Excellence IDRANAP 58-03/2003. (<http://idranap.nipne.ro/reports-5.html>)
2. Păunescu Niculina and Dan Galeriu. Unified procedures for tritium concentration determination in environmental samples. Report WP3 IDRANAP 44-03/2003 (<http://idranap.nipne.ro/reports-4.html> idranap.nipne.ro/pdf/wp03-44-03.pdf -)
3. D. Galeriu contributor Deliverable 3 to EC project EPIC (Environmental Protection from Ionising Contaminants) ICA2-CT-2000-10032 (www.ERICA-projects.org)
4. Testing of environmental transfer models using Chernobyl fallout data from the Iput River catchment area, Bryansk Region, Russian Federation. Report of the Dose Reconstruction Working Group of BIOMASS Theme 2. Biosphere Modelling and Assessment Methods (BIOMASS) programme. International Atomic Energy Agency, Vienna, IAEA-BIOMASS-4. (http://www.pub.iaea.org/MTCD/publications/PDF/Biomass4_web.pdf)

RAPOARTE ÎN CONTUL AECL ȘI AECB (5)

PREZENTĂRI PLENARE ȘI LECTURI INVITATE (23)

RODICA GAVRILĂ (IONESCU-ANDREI)

Înainte de 1965

M-am născut pe 22 februarie 1947 în București, într-o iarnă cu zăpezi cât casa și viscole de care s-a pomenit mult după aceea, la ora 1 din noapte, ceea ce mi-a dat mai târziu șansa de a fi o matinală. După doi ani, a venit pe lume fratele meu Șerban, de care am fost și sunt foarte legată sufletește, deși nu-l văd decât foarte rar, fiind stabilit în Washington. Copilăria ne-am trăit-o la Buzău, într-o căsuță cu curte generoasă și cu pomi fructiferi. Deși tata a lipsit de lângă noi ani buni având domiciliu forțat undeva prin Moldova, mama s-a zbatut să avem o viață fără lipsuri din munca ei de profesoară cu catedra împărțită pe la vreo 4-5 școli (era doctor în filosofie, dar schimbările politice au marginalizat-o și au obligat-o să se adapteze).

1969-1970

M-am bucurat de timpuriu de cărțile din biblioteca familiei pe care le citeam în tandem cu fratele meu, iarna la gura sobei, vara în pivnița răcoroasă de sub casă. Din 1952, am împărțit casa cu familia unui ofițer de securitate impus chiriaș de organele politice. Mama i-a meditat fiica la economie politică pentru facultate și lucrurile s-au mai aranjat în viața noastră. Când am trecut în clasa a III-a s-a întors și tata, dar bucuria n-a ținut mult, căci acum era revizor contabil în regiunea Ploiești și nu stătea acasă decât două zile pe lună, cel mult. Mama se lupta în continuare cu lemnele, cusutul hainelor din pantalonii uzați ai tatei și alimentația noastră, iar noi învățasem deja rostul cartelelor, al cozilor la pâine și gaz și tocmeala cu țișăncile pentru ouă și găini contra haine vechi. Școala primară am făcut-o la Liceul Eminescu, pe atunci școala de fete, destul de anostă și frustrantă sub raport afectiv, dar mai ales intelectual.

Dar norocul a dat peste mine în clasa a V-a, când am realizat ce profesori deosebiți ne predau. Aproape fără excepție, erau intelectuali veritabili, cu ținută morală și profesională impecabile, cu maniere desprinse din alte vremi. Am îndrăgit istoria, matematica, germana și chiar limba rusă pentru profesorii care predau aceste discipline cu limpezime și metodă, cu umor și seninătate în total contrast cu vremurile. În clasa a VI-a am început fizica și nu pricepeam nimic din ce ni se cerea. Doamna era merceolog la bază și la prima cântărire a ieșit de un patru. Seara, am luat foarte nedumerită cartea să văd ce spusesem anapoda și n-am mai putut-o lăsa din mână până n-am terminat-o. Ba încă, a doua zi am împrumutat de la fetele mai mari și cartea de a VII-a, apoi pe cea de a VIII-a și am început să dezleg cele câteva probleme. Mi-am dat repede seama că era o materie deosebit de nostimă, dar la care accesul îmi era limitat de lipsa cunoștințelor de matematică, așa că m-am luptat anii aceea cu geometria, trigonometria, algebra, devansând cu destul de mult programa școlară doar de dragul fizicii. În anii următori, profesorul de fizică mi-a dat aripi și terminam gimnaziul știind exact ce voi face – facultatea de fizică.

Am intrat la liceu în primul an în care la admitere nu se mai puneau baza doar pe dosar, ci și pe cunoștințele de matematică și română. În timpul liceului, am aprofundat

matematica, fizica și chimia atât pentru frumusețea disciplinelor, cât și pentru calitatea profesorilor: dl. Costiuc, dna. Pinghel și dra. Albu. Deși timpurile se mai schimbaseră, părinții insistau în continuare să înveț cât se poate de bine, pentru că numai astfel aveam șansa, cu dosarul nostru „distrus”, să acced la o facultate în București.

Și am reușit în 1965 să devin studentă a Facultății de Fizică...

Între 1965 și 1970

În prima zi de facultate, am avut și prima întâlnire cu colegii din grupa 113 la seminarul de Analiză al d-lui Băraitaru. Deși plecasem de la cămin din vreme, nu știu cum m-am rătăcit, așa că am întârziat câteva minute.

De emoție și rușine, m-am așezat în prima bancă de la ușă și nu mi-am privit de loc colegii toată ora. Abia în pauză, am văzut că ședeam lângă un băiețel cu ochii foarte negri și zâmbitori. Era Mircea Porumbreanu, cu care, de atunci, am rămas prieteni pe viață. Apoi am înregistrat-o pe Cristina Bătătorescu, șefa cu condica, pe care cunoscând-o mai bine, am apreciat-o pentru franchețe și tact. În aceeași zi, am remarcat-o pe Ani Murtaza pentru originalitatea și dezinhibarea comportării sale, pentru hazul înnăscut și talentul de povestitor. Apoi i-am cunoscut familia și m-am simțit adoptată de d-na Smaranda, omul cel mai generos de care îmi amintesc... Nu pot uita drumurile pe jos de la facultate, prin Cotroceni către casa Anișoarei din Maria Cunțan, și nici „ceaiurile” organizate de grupa noastră acolo, cu mijloace modeste, dar cu multă dragoste și prietenie. Ne-am unit nebanuit de repede și profund. Am apreciat-o pe Rodica Gostian pentru robustețea caracterului, inteligență și puterea de muncă, pe Liviu Giurgiu pentru umor și căldura sufletească, pe Ducu pentru profunzimea gândirii, pe regretatul Romică Furtună pentru inteligență, motivare dar și ambiție frumoasă, pe Mori Zala pentru cultură și rafinament, pe Monica și Sofica pentru delicatețea lor, pe Ivanov pentru strășnicia convingerilor, iar pe Florică Manea pentru discreție... Dacă am uitat pe cineva, de vină sunt cei vreo 40 de ani care s-au scurs de atunci. Dragi mi-au devenit și ceilalți colegi din grupele de biofizică, grupa 111 și grupa 112. La cămin i-am cunoscut încet, încet și pe cei de la seria B. Îmi admiram colegii pentru punctualitatea cu care veneau la cursuri, laboratoare și seminarii, dar și la orele de pregătire suplimentară de chimie. Pe fetele din București, le admiram îndeosebi, căci deși foarte bine îmbrăcate, chiar elegante și emancipate, deveneau foarte serioase când era vorba de studiu. Prima sesiune a venit ca un trăsnet pe capetele noastre: cel mai greu mi s-a părut învățarea teoriei predate la curs. Mă descurcam mai ușor cu problemele aplicative atât la matematică, cât și la cursurile de fizică experimentală. Necesitatea studierii teoriei am realizat-o de abia în anul II, când, neînțelegând unele porțiuni predate la cursul de termodinamică, am început să consult cărți la biblioteca facultății. Atunci mi s-a deschis o poartă la care nici nu bătusem: cea a legăturilor între fenomen și matematizarea acestuia, am trecut de la înțelegerea formalismului la înțelesul fizicii.

Toată recunoștința mea se îndreaptă către dascălii noștri din anii I, II, și III. Nimic din ceea ce am asimilat atunci nu a rămas nefolosit în cariera mea ulterioară, dar mai ales în ultimii 20 de ani, de când mă ocup de copiii capabili de performanță în fizică. Și în primul rând, metoda de a aborda un conținut științific cu grad de dificultate ridicat fără prejudecăți și punând totul din nou sub semnul întrebării.

Din anul IV mi-au rămas amintiri grozave de la cursurile de complemente de matematici și de nucleu cu dna prof. Florescu și, respectiv, cu dl prof. Săndulescu. Recunosc cinstit că dacă nu erau Doina și Ion Corcoțoi care să mă mai cheme pe la cursuri și Florin cu care să mai deslușim câte un curs al d-lui prof. Corciovei la Teoria Solidului, aș fi stat numai în bibliotecă să citesc beletristică. Apăruseră de câțiva ani cărțile din colecția Secolului XX și cele de la Meridiane și colecția Globus, se făceau traduceri masive din literatura universală și circulau foarte multe prin cămin (pe la Mori Zala, Crina Culică, Florina Opreș, Michi Chiriță, Rodica Gostian și alte fete culte).

În vara lui 1969 am făcut practică la IFB unde i-am fost repartizată d-lui prof. Ciobanu. Stilul d-lui era să te trimită în bibliotecă după ce-ți repartiza o problemă și să te seminarizeze la sfârșitul programului. Sistemul m-a prins și am beneficiat cât am putut, deși prietenul meu din vremea aceea și actualul meu bărbat era cam intrigat de prizonieratul meu și bătea Calea Victoriei așteptându-mă să fiu eliberată. L-am reîntâlnit pe dl Prof. Ciobanu în 1993, când mi-a fost conducătorul lucrării de gradul I despre statistici cuantice și parcă nimic nu se schimbase în 20 de ani. Aceeași seriozitate și înalt profesionalism cu care îți impunea să abordezi tema.

În vara lui 1970 mi-am susținut diploma cu d-l. prof. Săndulescu, președintele comisiei fiind d-l. prof. Țițeica.

Am fost repartizată la o școală generală din Popa Nan.

După 1970

Am suferit un șoc, constatând că preocupările la care mi se reducea activitatea profesională erau alfabetizarea copiilor din cartierul Dudești, recensământul anual prin maghernițe dubioase, starea toaletelor localului de școală, despre care directoarea putea vorbi ore întregi la consiliu etc. În fiecare zi, primeam observații cu privire la lungimea fustelor, la mărimea mărgelilor și la culoarea fardului..., dar nimic despre ore, nivel de pregătire, eforturi didactice etc., așa că m-am îmbolnăvit de un icter mecanic ale cărui urmări le resimt și azi.

În 1972, am fost transferată, prin restrângerea activității la Liceul IOR, unde am funcționat până în 1990. Fiind afiliat uzinei, eram foarte „securizați” și îndrumați pe „calea cea bună”. Despre un eventual transfer nici nu putea fi vorba. Între timp, mă mai obișnuisem cu rigorile (munci voluntare, curățenia claselor, a parcului IOR, întâmpinări pe zloată și ploaie, cartofi și ceapă la Glina) și descoperisem câțiva elevi care meritau să te ocupi de educația și instrucția lor. Proveneau din mediul rural, tratau școala și dascălii cu respect, iar unii dintre ei erau sclipitori. Azi, din micuții ucenici opticieni și montatori au devenit avocați, judecători, medici și ingineri.

Între 1977 și 1981, am fost detașată în Maroc, într-un orașel de munte, Azrou, la cel mai vechi liceu din țară. Acolo, am înțeles cum funcționează selecția și competiția reală între elevi și m-am dedicat cu seriozitate predării fizicii și chimiei, mai întâi la clasele terminale de Științe matematice, apoi la anul pregătitor. Marea majoritate a elevilor absolvenți reușeau după un bacalaureat foarte dur și corect să intre la marile școli politehnice din Franța (Grenoble, Toulouse, Dijon sau chiar Paris). Am amintiri foarte frumoase legate de colaborarea cu elevii și colegii marocani (berberi foarte dotați pentru științe), cât și cu colegii francezi și belgieni.

Din 1990, m-am putut, în sfârșit, transfera și am ales Liceul Matei Basarab de al cărui laborator m-am îndrăgostit și căruia i-am dedicat câteva vacanțe pentru a-l face util pregătirii olimpicilor din școală, apoi din sector și municipiu. Din 1993, am început să mă ocup, împreună cu alți doi colegi, de scrierea unor materiale destinate elevilor cu preocupări în domeniul fizicii (ghiduri de laborator, culegeri de probleme, manuale școlare). Între 1999 și 2005, am ținut cursuri la Centrul de pregătire al elevilor capabili de performanță (zis de excelență) și am colaborat prin subiecte de examen și corectură la olimpiadele școlare municipale și naționale.

În 2006 am ieșit la pensie și, înainte chiar de a primi decizia de pensionare, am semnat contractul de angajare la Liceul Internațional de Informatică în calitate de profesor de fizică (colaborasem la pregătirea olimpicilor lor încă din 2002) și director de studii. Acesta este un liceu particular, care și-a făcut un titlu de glorie din a invita cei mai talentați elevi de gimnaziu din țară să studieze ca interni, asigurându-le gratis școlarizarea și pregătirea suplimentară la 2-3 discipline intensiv, și recompensându-i cu burse pentru rezultate deosebite la concursuri și olimpiade. În calitate de director, am „fabricat” dosarele de acreditare pe care am reușit s-o obținem pentru toate profilele liceale și pentru gimnaziu în 2008. De la 1 septembrie 2009, am rămas numai cu norma didactică în care intră și pregătirea intensivă la fizică și astronomie (circa 12 ore săptămânal pentru fiecare nivel).

Rezultatele vorbesc de la sine. Numai în anul școlar trecut, 30 de elevi ai liceului au obținut medalii la olimpiadele internaționale de matematică, informatică, fizică, astrofizică și astronomie. Majoritatea elevilor pe care i-am pregătit sunt acum studenți sau doctoranzi în afara țării (Princeton, MIT, Stanford, Cambridge) și, din păcate, nu au intenții imediate de întoarcere.

În plan personal

M-am căsătorit, după terminarea facultății, cu pictorul Ionescu Andrei Adrian și avem împreună trei copii: Ioan (36 ani) – actor la Teatrul Național din București, absolvent IATC, Constantin (26 ani) absolvent Limbi Germanice (lucrează în domeniul IT) și Victor (22 ani) masterand la Arte Plastice, secția grafică.

În existența noastră s-au succedat perioade bune și mai puțin bune, ca în visul cu 7 vaci grase, urmate de alte 7 slabe...

Am depășit multe dificultăți mai ales de ordin material, în perioada 1970-1975, când am reușit, după multe eforturi să ne construim un apartament de două camere (după ce ne mutasem de vreo 12 ori). În aceeași perioadă, bărbatul meu făcea naveta ca profesor pe jumătate de normă, iar femeia la copil ne costa un salariu.

O altă perioadă de coșmar (de astă dată pentru aproape toată societatea) au fost ultimii ani ai dictaturii: lipsa medicamentelor și alimentelor, cozile nesfârșite, teama de a-ți exprima orice opinie, teroarea inoculată în fiecare gând, supravegherea asiduă a fiecărui virtual oponent.

Ne trezeam cu telefoane în toiul nopții de la necunoscuți, ni se invitau în vizită persoane cunoscute tangențial cu mulți ani în urmă care ajungeau la adresă fără să le-o fi comunicat vreodată, eram provocați la discuții ciudate, pe muchie de cuțit... În același timp, starea sănătății bătrânilor noștri se deteriora rapid, iar mezinul se născuse cu o imunitate precară. Numai Dumnezeu ne-a dat forța de a trece peste acestea...

Îmi amintesc de venirea lui Mircea de la Cluj la București, când am umblat o după-amiază întreagă să facem rost de un salam pentru sarmale și n-am găsit. A fost punctul care a declanșat găsirea soluției salvatoare. Am analizat problema cu posibilități, puncte tari și puncte slabe și a rezultat că, deși eram gravidă cu mijlociul, îmi trebuia un al doilea job. Cum ceva geometrie știam și-mi făcusem singură rochii și pantaloni în tinerețe, mi-am construit tipare pentru două mășuri (42 și 46) pentru mai multe articole de îmbrăcăminte. Am cumpărat vopsele Gallus și câteva valuri de mătase și am dat drumul unui mic atelier. Produsele le depuneam la magazinele Fondului Plastic. Destul de repede, am amortizat cheltuielile și am intrat pe câștig, așa încât ne permiteam acum să cumpărăm alimente de la restaurant sau de la negru.

Vă spun toate aceste (poate) fleacuri, ca să înțelegeți de ce Revoluția a însemnat pentru noi cel mai important eveniment din viață. Am hotărât îndată să trăiesc în sfârșit făcându-mi meseria, fără să mai improvizez alte acțiuni. N-am reușit imediat, ci la vreo doi ani după aceea, când mi-a venit ideea închirierii frumosului nostru apartament din strada Franklin. După câțiva ani, reușisem să cumpărăm pentru fiecare copil câte o locuință, prefigurând vremurile ce aveau să vină...

Acum îmi aștept primul nepot și mă rog să vină sănătos într-o lume mai bună și mai curată...

Ioan și Victor.

Ianuarie 1990; Ioan, Constantin și Victor, la ruinele de la BCU.

Curriculum vitae

Informații personale

Nume / Prenume

**IONESCU-ANDREI RODICA ILEANA
(n. GAVRILĂ)**

Adresa(e)

Intr. Licurici, nr.1, bloc. 2, et. I, ap.3, sector 3,
București, România

Telefon(-oane)

0213272144 Mobil: 0743006882

E-mail(uri)

rodica2007ro@gmail.com

Naționalitate

Română

Data nașterii

22.02.1947

Experiența profesională

Perioada

1970-1972 profesoară de fizică la Școala gen. 76 Buc.
1972-1990 profesoară de fizică la Liceul IOR, Buc.
1977-1981 profesor detașat în Maroc, Azrou, Lycee
Tarik ibn Ziyad
1990-2006 prof. de fizică la C.N. „Matei Basarab” Buc.
2006-2011 prof de fizică la Liceul Internațional de
Informatică București

Educație și formare

Perioada

Curs pentru formatori în predarea integrată a științelor
(2000-2002) organizat de CEDU, Sinaia
Gradul didactic I (1993) cu lucrarea „Statistici cuantice”
Gradul didactic II (1985)
Definitivat în învățământ (1973)
Fac. de Fizică, Univ. București (abs.1970)

Aptitudini și competențe personale

Limba maternă

Română

Limba(i) străină(e)

1. Lb. franceză
2. Lb. engleză

ȘERBAN (JOE) GEORGESCU

Datorită poziției mele oarecum speciale în raport cu cartea, când am început să scriu aceste rânduri citisem deja poveștile colegilor mai harnici. Așa că, vreau-nu-vreau, va exista o *influență* din partea lor. Dar cred că e un lucru bun.

Date personale

M-am născut la 15 ianuarie 1947 la Craiova. Coincidența cu ziua nașterii lui Mihai Eminescu m-a urmărit toată viața. Evident că nu am îndrăznit comparații.

Căutându-mi rădăcinile, le-am găsit în Oltenia (Dobridor și Cernătești), Câmpulung Muscel și Brașov și, după unele însemnări ale bunicului meu, chiar în Muntenegru.

M-am născut în centrul Craiovei, dar istoria ne-a mutat când aveam doi ani la margine, în mahalaua Bariera Vâlcii.

Copil fiind, m-am adaptat la mediu și neavând un alt sistem de referință, nu m-am simțit rău.

Școala elementară Nr. 11 era foarte aproape. Deși mică – nu existau clase paralele – era bine întreținută. Învățătoarea, doamna Florica Popescu, era severă (avea „mână grea”), dar foarte corectă. Era foarte pretențioasă în ceea ce privește ortografia, dar a fost bine. Și în clasele V-VII am avut profesoare bune: doamna Vlădescu, la matematică, domna Nicola, la limba română, doamna Bărbulescu, la științele naturii.

Din păcate, la sistematizarea cartierului, școala a fost dărâmată...

În 1961 a trebuit să-mi aleg un liceu. Celebre erau (pentru băieți) Liceul Carol (pe atunci Școala Medie Nr. 1) și Frații Buzești (adică, Școala Medie Nr. 2). Am ales Liceul Carol, unde învățase și bunicul meu. Am intrat după multe emoții pentru că, între altele, enunțul problemei de la matematică era greșit: mi-a ieșit un număr neîntreg de oi și vaci. Emoțiile au fost dublate puțin și de dosar – în anul acela încă mai conta.

Primul contact cu liceul din centru a fost cam dur: prima notă la fizică a fost 7 (șapte) ceea ce – vorba lui Mircea Porumbreanu – se vede deja *influența* – m-a îndepărtat (cel puțin pe moment) de Nobel.

Liceul avea nouă clase paralele (de la A la I). Eu și colegul și prietenul meu Cristian Florea, am fost în A. Tot timpul liceului el avut premiul întâi, iar eu – premiul doi. Premiul trei îl lua Vasile Teodorescu, care a devenit, apoi, ofițer de miliție.

Domnul profesor de fizică, Victor Apostol, a avut cea mai puternică influență asupra mea și a lui Cristi. Așa am ajuns amândoi la Facultatea de Fizică. Îmi aduc aminte cum, după o serie de răspunsuri greșite la fizică, domnul Apostol ne-a dat următorul sfat: „Gândiți-vă foarte bine, inversați și spuneți cu voce tare”. Mi s-a părut un sfat foarte util.

Foarte bun profesor am avut și la limba franceză (avansați): domnul Tudor. Îmi aduc aminte de o teză intitulată: „Faites la description de la région d'Olténie”. O greșeală – un punct scăzut! Am luat 9 fiindcă am uitat un accent.

Profesor de limba română era domnul Banu. Într-o zi, ca să ne facă o mare „bucurie” ne-a adus un exemplar din Dacia Literară. I-a dat-o în mână șefului clasei,

1965

Cristi Florea, care, având un mic conflict cu un coleg, i-a dat în cap cu Dacia Literară! Vă puteţi închipui dezamăgirea domnului Banu...

Alţi profesori foarte buni au fost dl. Săvulescu la ştiinţele naturale, dl. Micu la chimie, dl. Dobre la matematică, şi alţii. Director era dl. Nicolae Andrei, fratele fostului ministru de externe, Ştefan Andrei.

O problemă destul de serioasă a fost examenul de maturitate. Urmând sfaturile unui prieten mai mare (foarte convenabile, de altfel) şi anume să învăţ la istorie după manualul de clasa a VII-a că are aceeaşi materie (Istoria Patriei), dar mai uşoară, am avut ghinionul să am un profesor foarte pretenţios la examen. Am reuşit să iau 5 şi să trec cu media generală 8.

Înainte de a încheia amintirile despre liceu, vreau să mai amintesc despre orele de fizică ținute de domnul Victor Apostol. În primul rând, ținea foarte mult la lucrările de laborator, ceea ce mi-a fost foarte util mai târziu. Apoi lecțiile erau foarte serioase și riguroase. Încearca să ne facă să înțelegem fenomenul. Mărturisesc că în timpul liceului nu m-am întrecut în rezolvarea de probleme de fizică. În schimb, încercam să fac, cu mijloacele de care puteam dispune, experiențe, ca să „sint” fenomenul.

Din „cauza” domnului profesor Apostol am participat, împreună cu colegul Cristi Florea, la toate olimpiadele de fizică (în clasa a X-a mențione și în clasa a XI- premiul III pe țară amândoi). Am aflat, mult mai târziu, că domnul Apostol se refugiase la Craiova împreună cu Liceul „Alecu Russo” din Chișinău. Dumnezeu să-l odihnească!

În 1970 am intrat la Facultatea de Fizică a Universității București. Am urmat Secția Corp solid.

În 1976 m-am căsătorit cu Rodica Paraschiv, absolventă în 1971 a Facultății de Fizică, Secția Reactori nucleari.

Avem doi copii: Sorina, născută în 1978, absolventă a Facultății de Limbi Străine a Universității București, în prezent lector de limba engleză la Universitatea Hyperion, și pe Șerban (născut în 1980), absolvent al Facultății de Matematică a Universității București, cu doctorat la Universitatea din Tokyo, în prezent la Fujitsu Anglia. Este căsătorit din 2008.

1970. La cămin, făcându-mă că citesc.

Activitatea profesională

După terminarea facultății am fost repartizat la Institutul de Fizică București (IFB). În 1970 avea sediul pe Calea Victoriei, lângă restaurantul Caraiman. În ianuarie 1971 institutul s-a mutat în localul nou din Militari. Nici aici nu a avut parte de liniște. S-a mutat în 1974 pe platforma Măgurele. Îmi aduc aminte ce spunea domnul Grigorovici (pe atunci, director adjunct la IFB): „trei mutări fac cât un incendiu!”. În ianuarie 1974 m-am transferat la IFA, în laboratorul condus de dl. Voicu Lupei. Apoi eu am rămas pe loc, dar cadrul s-a schimbat: în 1977, după reorganizare, laboratorul a făcut parte din Institutul de

Fizica și Tehnologia Aparatelor cu Radiații (IFTAR). Laboratorul se numea Medii Active Laser și Interacția Radiației cu Materia (MALIRM). În 1996, iar o reorganizare: institutul a devenit Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Fizica Laserilor, Plasmei și Radiației (INFLPR), iar laboratorul – Electronica Cuantică a Solidului (ECS). Din 2008 laboratorul a primit numele academicianului Ioan Ursu. Pentru moment, asta e situația.

La IFB, șef de secție era domnul Cristian Constantinescu care era în acea perioadă și decanul facultății de fizică, iar șef de laborator era domnul Nathan Croitoru. Studiam luminescența în roșu a diodelor de AlGaAs. Pe lângă asta, realizam contactele ohmice.

Așa cum am spus, în ianuarie 1974 m-am transferat la Institutul de Fizică Atomică (IFA). Acolo am întâlnit colegi de facultate: Adriana Mihăilescu (căsătorită Ștefănescu), Cristi Florea și Costică Stoicescu. Atunci, principalele activități erau Rezonanța Electronică de Spin și Rezonanța Magnetică Nucleară. Pe lângă asta, colegii de la fizică teoretică, Sorin Ciulli și Ionică Sabba Ștefănescu, țineau un curs de grupuri continue. Aceste noțiuni mi-au fost utile puțin mai târziu, când am abordat spectroscopia ionilor de pământuri rare în cristale.

Curând după transferul meu, a fost abordată în laborator creșterea și studiul cristalelor de interes laser. A fost, ca orice perioadă de pionierat, o perioadă ‘eroică’ și frumoasă. Stam nopțile lângă instalațiile de creșteri de cristale, ne bucuram când reușeam etc. Am reușit să creștem rubin, YAG (yttrium aluminum garnet – granat de yttriu și aluminiu), YAlO_3 , CaWO_4 , LiNbO_3 , LiTaO_3 , KCl, NaCl, LiF, NaF și altele. Nu pot uita momentul când am obținut efect laser pe o baghetă de YAG dopat cu Nd^{3+} , baghetă obținută dintr-un cristal crescut de noi și prelucrat de noi.

Pe baza cristalelor crescute au fost făcute studii serioase de spectroscopie optică, rezultatele fiind publicate în reviste foarte bune.

Un sistem laser foarte interesant s-a dovedit a fi Er:YAG (Er^{3+} substituie Y^{3+}). Datorită structurii speciale de nivele energetice, cu multe rezonanțe energetice, procesele de transfer de energie între ionii Er^{3+} sunt foarte importante. O aplicație foarte interesantă și utilă este laserul cu Er:YAG cu emisie la trei microni (mai exact, 2.94 μm). Funcționarea eficientă a acestui laser, în care timpul de viață al nivelului laser inferior este mult mai mare decât al nivelului laser superior, este posibilă tocmai datorită proceselor de transfer de energie. Având emisie la trei microni, lungime de undă foarte bine absorbită de apă, acest laser are largi aplicații în medicină. Pe baza acestui sistem mi-am scris și teza de doctorat intitulată „*Proprietățile spectroscopice ale unor noi medii active laser de tip Er:YAG*”, conducător științific fiind domnul Voicu Lupei, eu fiind primul său doctorand. Am susținut teza în iunie 1986.

Între anii 1977 și 1990 am avut o foarte bună colaborare cu Dr. V. I. Zhekov de la Institutul de Fizică Generală al Academiei de Științe de la Moscova (IOFAN). Din păcate, după 1990, am pierdut legătura cu el.

În ultimii ani, m-am ocupat cu studiul proprietăților spectroscopice ale unor cristale parțial dezordonate dopate cu ioni de pământuri rare și cu sinteza și studiul unor nanofosfori (oxidici sau fluoruri) dopați cu ioni de pământuri rare. O aplicație interesantă a acestor fosfori este cea de markeri fluorescenți în medicină și biologie.

Din 2001 sunt conducător de doctorat în cadrul Facultății de Fizică a Universității București. Până în prezent, trei dintre doctoranzii mei și-au luat titlul de doctor.

Anul viitor (2011), de 15 ianuarie, voi împlini 64 ani. Îmi doresc să mai pot activa o perioadă în cadrul laboratorului și să fiu, cumva, util. Sper să mai întârzie ziua în care să mă întreb: „asta a fost tot?”

Amintiri despre colegi și profesori

Titlul este destul de încăpător: colegi și profesori, în general. Colegii mei au înțeles însă titlul în sens mai restrâns: colegi și profesori din timpul facultății. Așa voi face și eu.

Desigur, primul contact cu facultatea a produs șocuri. Primul care a „ținut” să ne șocheze a fost domnul Ichim, asistent la cursul de matematică, ținut foarte frumos de domnul profesor Ilie Popescu. Domnul Ichim conta, probabil, pe efect.

O problemă dificilă a fost pentru mine înțelegerea spațiilor n -dimensionale. Nu mi le imaginam (nici nu aveam cum, mi-am dat seama mai târziu). Colegul meu Mihai Lupu, ca să mai toarne gaz peste foc, mi-a declarat că el își poate închipui și spații $n+1$ dimensionale.

O impresie deosebită mi-au făcut teoremele lui Cantor privind mulțimile infinite. Am fost foarte impresionat când am înțeles că se poate arăta că pe latura unui pătrat sunt tot atâtea puncte cât în tot pătratul.

Un alt șoc a fost căminul Regnault de pe intrarea Costache Negri. Eram 13 în cameră. În afară de colegul meu de liceu Cristi Florea, mai cunoșteam, de la olimpiada de fizică de la Iași, pe Sorin Borca, Romică Furtună și Mihai Lupu. Cu alții am făcut cunoștință atunci: Pisti Vajda, Ilie Ivanov, Neculai Mazilu, Bebe Covaci, Decebal Popa și (nea) Marin Inocențiu. Mai era Leri Roman, mai în vârstă ca noi (când se întorcea dimineața la cămin, Leri spunea: „am mai câștigat o noapte!”). Vă puteți închipui câte interacții erau posibile: $13 \times 12 / 2 = 78$ interacții de două persoane, dar erau și interacții de trei și de patru... În aceste condiții, reușeam să mă concentrez și să citesc la matematică din cartea lui Roșculeț. Poate că au fost și unele dezavantaje, totuși, a fost o viață foarte colorată. Culoarea devenea foarte intensă atunci când Neculai Mazilu aducea câte o damigeană de coniac...

Și mai era ceva deosebit: mecanicul de la calorifer ajuta studenții de la limbi străine la latină și franceză...

Împreună cu Mihai Lupu am hotărât că trebuie să învățăm limba engleză. Când m-a vizitat, după banchetul din 26 iunie 2010, Mihai mi-a amintit prima frază în limba engleză pe care o învățasem amândoi, acum 45 de ani: „To those who observe the nature from day to day, the coming of spring is announced, the first of all, by more light”.

În anul II, am stat la căminul Carpați, deasupra actualei librării Eminescu, vis à vis de facultate, în anul III la drept, în anul IV la regie și, în final, în anul V, în blocul E de la Grozăvești.

În anii IV și V am stat în cameră cu Mihai Lupu. Seara, înainte de culcare, citeam câte o poveste de E. A. Poe, ca să visăm frumos.

Despre „cuiele” facultății (în special examenul de la electrodinamică cu domnul profesor Valer Novacu) au mai vorbit și alți colegi. Am să pomenesc și eu câteva.

Cursul de matematică din anul II, ținut la un nivel foarte ridicat de domnul academician Gheorghe Marinescu, ne-a asigurat, după părerea mea, o bună bază pentru mecanica cuantică. Examenul la cursul său era cu totul deosebit: „bietul” student încerca

să-și monitorizeze răspunsurile după mimica feței profesorului. În cazul domnului Marinescu, acest lucru era imposibil. Nu exista nici o reacție! Asculta cu răbdare și când te opreai, întreba: „Ați terminat? Treceți la subiectul următor!”. La sfârșit cerea (sau nu cerea) carnetul și punea o notă între 5 și 10. Atât!

Seminarul de electrodinamică era ținut de domnul Basarab Nicolescu. Era un seminar care ne solicita puternic. Mi-a plăcut mult metoda imaginilor în problemele de electrostatică, metodă de care îmi amintesc și acum. Cursul – domnul Novacu. Existau (cum și-au adus aminte și alți colegi) niște manuale vechi, litografiate și pline de greșeli. În acel an (anul III) a apărut o nouă carte de electrodinamică a profesorului Novacu. Din păcate, și aceasta era plină de greșeli, mai ales la indicii din capitolul de relativitate. Mi-aduc aminte că circula la cămin o carte corectată, care ajunsese să fie de două ori mai groasă.

*La un 1 mai. De la stânga la dreapta:
Sorin Borca, Irina Russu, Laura Vicol,
I. Bunget, Lia Baciș și cu mine.*

În legătură cu acest examen, merită să povestesc următorul episod. În anul IV, printr-o întâmplare, am fost ales președintele Asociației Studenților din facultate. În acest fel, participam la Consiliile profesoriale conduse de decan, domnul Cristian Constantinescu. La un astfel de consiliu se discutau și rezultatele examenelor. Când i-a venit rândul, domnul Gavrilă a spus că la Mecanică Cuantică rezultatele au fost mediocre, „Am dat un singur 10, lui unu’ Georgescu”. La care domnul Th. Ionescu a replicat: „Uite-l, e aici”. Atunci, domnul Gavrilă a comentat: „Mă mir, cei care vin aici, nu prea iau 10 la cuantică”.

Așa cum au remarcat și alți colegi, un profesor deosebit a fost și domnul Aretin Corciovei. Am făcut cu el cursul de termodinamică. Deși scria foarte mic și vorbea uneori foarte încet, cursul era foarte interesant și frumusețea unor deducții sau concluzii compensa „cu vârf și îndesat” toate micile neajunsuri. Una peste alta, a ținut un curs, după părerea mea, cu totul remarcabil.

Cursul domnului Dorel Bally începea la 7 dimineața, deoarece, cum spunea domnia sa, „nu era rentier”. Cursul era clar, iar la examen ne dădea o serie de probleme „greșite”, noi trebuind să arătăm greșelile. Laboratorul de raze X îl făceam cu domnul Zoltan Csiki.

Mi-am lăsat examenul de electrodinamică în toamnă. Am reușit să învăț după „Classical electrodynamics” a lui Jackson pe care mi-o făcuse cadou Ionică Ștefănescu. Am reușit să iau 9.

Un alt „cui” era examenul de Mecanică cuantică. Cursul de două semestre (semestrul doi din anul III și primul semestru din anul IV) era ținut de domnul Mihai Gavrilă. Schimbându-se modul de examinare, examenul a fost numai scris. Spre surprinderea și bucuria mea, am reușit să iau 10.

Eu și Sorin Borca formam la laborator o grupă în care domnul Csiki avea deplină încredere. Țin minte și acum camera de difracție cu film Debye-Scherrer și Laue-gramele.

Când eram noi în anul IV și-a făcut debutul ca profesor domnul Gheorghe Ciobanu, la Teoria solidului. Iar un curs foarte bun, dacă mai țin minte și azi câte ceva...

Un alt curs bine ținut era cel de magnetism al domnului Mihai Rosenberg. Asistent era atunci domnul Ion Bunget.

În anul V, împreună cu câțiva colegi de cămin am început să jucăm „serios” canasta. Consideram că cine joacă canasta are șanse bune la repartiție. Și așa a și fost!

Despre integrala pe frontiera indo-pakistaneză, erou fiind colegul nostru Costică Stoicescu, după cum, desigur, ați ghicit, a povestit Cristi Florea. Am să adaug că Spe (așa era poreclit Costică) avea o deosebită slăbiciune pentru colegul nostru Mircea Spânu: Mircea îi purta ciorapii, iar când se întorcea la cămin după 12 noaptea, declara că îl cheamă Stoicescu.

Amintirile îmi vin într-o ordine ciudată. Îmi aduc aminte de un laborator din anul I. Eu făceam o grupă cu Cristi Florea. Adriana Șerban și Tatiana Toma făceau lucrarea cu principiul vaselor comunicante. Le-am luat tubul de legătură între vase și, totuși, lucrarea le-a reușit! Colegul nostru Bebe Covaci a reușit să obțină echivalentul mecanic al caloriei $4,18 \text{ J / calorie}$ cu un montaj care putea avea erori de 200%. Dar cine se poate împotrivi vigoriei tinereții?

Parcă îl văd pe Romică Furtună jucând șah fără piese cu Dan Cioroiu, pe Costel Boca dezvoltând poze la lumina roșie a țigării sau pe Spe dezlegând cuvinte încrucișate cu Dex-ul și alte dicționare alături. Sau pe Costel Soare pregătindu-se de însurat, sau pe Viorel Tomescu, umblând prin cămin în pijama și pălărie, fiindcă nu-și găsea fesul...

Și au trecut 40 de ani de la terminarea facultății...

Gânduri pentru colegi

Am participat la toate (puținele) întâlniri organizate: banchetul de la terminarea facultății, banchetul din iulie 1980 (cu ocazia împlinirii a 10 ani de la terminarea facultății) și la cel de 40 de ani de la absolvire. Cu ocazia ultimului banchet, am constatat cu multă bucurie că i-am recunoscut pe toți colegii. Deși anii care au trecut au lăsat urme, totuși ceva esențial și definitoriu pentru fiecare a rămas. Și am verificat asta și în cazul colegilor pe care nu îi mai văzusem de la terminarea facultății sau chiar mai de mult. Sper că mulți dintre colegi m-au recunoscut cu tot „deghizamentul” actual.

Combinând amintirile mai vechi cu cele mai noi am ajuns la concluzia că am fost o generație mai deosebită. Fiecare poate să creadă așa despre generația lui, dar simt că eu am mai multă dreptate.

Fiecare dintre cei care au scris ceva în această carte, a adus o imagine personală asupra noastră. Poate că puse la un loc, vom obține o imagine mai adevărată despre generația noastră.

1966. Cu Iliuță Ivanov,
la Curtea de Argeș.

Cu ocazia întâlnirii din iunie, am simțit că toți ne-am bucurat de revedere și că timpul a trecut mult prea repede. Nu avem decât o soluție: să ne întâlnim mai des!

CURRICULUM VITAE

1. DATE PERSONALE

Nume:	GEORGESCU
Prenume	VASILE-ȘERBAN
Data/Locul nașterii	15 ianuarie 1947, Craiova, Dolj, România
Naționalitatea	Română
Limbi cunoscute	Engleză (bine) Franceză (mediu), Rusă (mediu) Româna (limba maternă)
Locul de muncă	Institutul Național pentru Fizica Laserilor, Plasmei și Radiației Laboratorul Electronica Cuantică a Solidului Str. Atomistilor Nr. 409, Cutia Poștală MG-36, Măgurele, Ilfov, România Tel/Fax: +40 - 21 457-4433; Telefon +40 - 21 457-4550/58 / 2135 Tel. mobil 0731523306 E-mail: serban.georgescu@inflpr.ro Web. http://www.inflpr.ro , http://ecs.inflpr.ro

2. EDUCATIE

Doctorat în Fizică

Data / Instituția: iunie 1986 / Institutul de Fizică Atomică, București, România
Titlul tezei: *Proprietățile spectroscopice ale unor noi medii active laser de tip Er:YAG*

Specializare: Optică, spectroscopie și laseri

Diploma în Fizică

Data / Instituția: Septembrie 1965-iunie 1970, Facultatea de Fizică, Universitatea București, România

3. EXPERIENTA

Institutul Național pentru Fizica Laserilor, Plasmei și Radiației

Laboratorul Electronica Cuantică a Solidului

Str. Atomistilor Nr. 409, Cutia Poștală MG-36, Măgurele, Ilfov, **România**
Perioada / Funcția: 1996-prezent Cercetător Științific, gradul I.

University College Galway

Galway, **Irlanda**

Perioada / Funcția: 04.1993 – 08.1993 bursier PECO

Institutul pentru Fizică și Tehnologia Aparatelor cu Radiații

Laboratorul Medii Active Laser și Interacția Radiației cu Materia

Măgurele - București, **România**

Perioada / Funcția:	1993-1996	Cercetător Științific, gradul I
	1990-1993	Cercetător Științific, gradul II
	1988-1990	Cercetător Științific, gradul III
	1977-1988	Cercetător Științific

Institutul de Fizică Atomică

Măgurele - București, **România**

Perioada / Funcția: 1974-1977 Cercetător Științific

Institutul de Fizică București

București, **România**

Perioada / Funcția: 1970-1974 Fizician

4. PUBLICAȚII

Reviste 'peer review'	93 (74 cotate ISI)
Participări la Conferințe Internaționale	53 din care 44 publicate în Proceedings
Citări	508 (excluse autocitările)
Indice H	14

5. DOMENII DE INTERES

Spectroscopia materialelor dopate cu ioni de pământuri rare

Procese de luminescență în fosfori nanocristalini dopați cu ioni de pământuri rare;
Dinamica laserilor cu conversie superioară;
Investigații spectroscopice și structurale ale cristalelor parțial dezordonate dopate cu ioni de pământuri rare;
Procese de transfer de energie în laserii cu erbiu, cu emisie la 3-microni;
Procese de transfer de energie în medii active laser dopate cu neodim.

Aplicații ale nanofosforilor dopați cu ioni de pământuri rare în biologie și medicină (diagnostică, imagistică).

6. DIVERSE

Conducător de doctorat din 2001 (optică, spectroscopie, laseri)

‘Reviewer’

Optical Materials
IEEE Journal of Quantum Electronics
Journal of Alloys and Compounds
Journal of Sol-Gel Science and Technologies
Materials Science and Technology B
Journal of Optoelectronics and Advanced Materials
Romanian Journal of Physics
Romanian Reports in Physics

Premii

Premiul Academiei „Constantin Miculescu” pentru „Contribuții
la Fizica și Tehnologia Mediilor Active Laser”

LILIANA GHINEA (DRAGOMIR)

Mă bucur că am făcut parte dintr-un an de studiu al Facultății de Fizică București, an considerat de mulți ca fiind deosebit, fapt dovedit și acum, după 40 de ani când am reușit să ne revedem și, mai mult decât atât, să finalizăm această întâlnire prin editarea unei cărți document, prin care să imortalizăm o mică parte din poveștile noastre de viață.

Felicitări celor care au avut această idee și, mai ales, celor ce contribuie la finalizarea acestei propuneri.

În rândurile următoare voi încerca și eu, ca toți ceilalți, să surprind o parte din viața și activitatea mea, viață ce a început acum 64 de ani într-o comună din județul Mureș, acolo unde m-am născut și am crescut până la vârsta de patru ani.

M-am născut într-o familie de profesori și, cum la vremea aceea învățământul era în continuă dezvoltare, ne-am mutat în comuna Nadeș, la 20 km de Sighișoara. O comună mare, cu două școli generale, trei grădinițe, două biserici (una ortodoxă și una catolică), dispensar cu trei medici, bibliotecă, străzi largi și trotuare, case mari perfect aliniate, cu curți pline de flori și grădini bine îngrijite. În spatele caselor, se întindeau livezile de pomi fructiferi prin care alergam cât era ziua de lungă, însoțiți de zumzetul albinelor și de ciripitul păsărelor.

La vârsta de 12 ani, când am intrat în clasa a VII-a, tatăl meu a considerat că e bine să continui școala la Sighișoara, așa încât, de la acea vârstă și până când am terminat liceul, am locuit la internat, unde am învățat ce înseamnă disciplina nemțească, ore fixe de scolare, de culcare, program regulat de masă, ore de studiu, program de curățenie.

Liceul l-am urmat la Școala Medie nr. 2 din Sighișoara, școală situată în frumoasa cetate a Sighișoarei. Liceul avea clase cu predare în limba română și clase cu predare în limba germană, astfel încât marea majoritate a profesorilor erau nemți.

N-am să uit niciodată faptul că, pentru a ajunge la școală trebuia să urcăm zilnic 176 de trepte la capătul cărora ne aștepta profesorul de latină, care ne atrăgea atenția că tabla se șterge cu mâna stângă și se scrie cu mâna dreaptă, profesorul de fizică în laboratorul de fizică, unde nu intrai decât cu halat și în perfectă liniște. Nu voi uita nici orele de muzică conduse de fratele marelui Herlea, ținute într-o aulă imensă, unde am învățat să ascult muzică clasică, prilej de relaxare după orele de rusă, unde trebuia să memorăm rezumate de mai bine de o pagină.

În acești ani, am făcut parte din echipa de gimnastică a școlii, din echipa de dansuri, am jucat volei, am cântat în corul școlii, deci cu alte cuvinte, am făcut mai tot ce se putea face și asta pentru că, ceea ce mă caracterizează, este perseverența și optimismul.

A fost o perioadă frumoasă, într-un oraș cu o istorie veche și cu tradiții care se mențin și în ziua de azi când mai totul se schimbă.

Ambițioasă din fire, dar temperată prin sport, jocul în echipă m-a învățat să și pierd; din doi unul câștigă și altul pierde, iar competiția nu mai are sens dacă, de fiecare dată, câștigă același.

Și totuși, ceva nu am reușit, și anume nu am învățat să cânt la pian, lucru pe care-l regret acum, pentru că ni s-au creat toate condițiile (mie și surorii mele). Am avut un profesor de pian, dar, spre ghinionul nostru, orele de pian erau în același timp cu orele de religie de la biserică. Noi plecam de acasă la pian, dar ajungeam la biserică și eram foarte

fericite pentru că credeam că-l păcălim pe tata, dar mi-am dat seama, mai târziu, că de fapt ne păcăleam pe noi. La vremea aceea, religia era interzisă și știți cum este cu fructul oprit și, ca urmare, între lecțiile de pian și cele de religie noi am ales religia.

Încă din clasa a X-a, am început să mă gândesc ce-mi doresc să fac în viață și oscilam între profesia de medic și cea de profesor. Pentru că tatăl meu suferea de inimă, m-am gândit să urmez medicina, pentru a-l ajuta la nevoie. Am luat hotărârea în serios și am început să mă pregătesc în acest sens. Totul a mers foarte bine până când, într-o zi, la o lucrare de anatomie am luat nota 9 și nu 10 pentru că nu am reprodus doar schema profesoarei și am scris prea mult. M-am supărat foarte tare, am aruncat toate cărțile de anatomie și am renunțat la medicină în favoarea carierei de profesor și am hotărât că niciodată nu voi face greșeala profesoarei de anatomie.

Așa am ajuns la Facultatea de Fizică, pe care am preferat-o Facultății de Matematică, fiind convinsă că este mult mai ușor să te apropii de copii prin intermediul laboratorului. A urmat examenul de admitere, despre care am crezut că este cel mai greu lucru, contrazis însă chiar de examenele din prima sesiune.

1966

1968

1970

Acomodarea cu statutul de studentă a durat ceva vreme, fiind o mare deosebire între atmosfera de liceu și cea din facultate. Astfel, dacă în liceu fiecare an începea cu întâlnirea dintre elevii clasei cu dirigintele care avea grijă să ne informeze care sunt profesorii clasei, care este orarul, care este regulamentul școlii, ca studentă a trebuit mai întâi să mă descurc cu cazarea la cămin (din fericire, un cămin nou cu două studente în cameră și portar la intrare), pentru ca, mai apoi, să-mi copiez orarul de pe un perete de piatră rece și neprimitor.

Au urmat apoi cinci ani frumoși, poate cei mai frumoși, în care am cunoscut oameni deosebiți, atât printre profesori, cât și printre colegi, am legat noi prietenii, majoritatea dintre ele păstrându-le și până acum, la 40 de ani de la terminarea facultății. Am multe amintiri.

În anul I, am fost cazată în corpul A din complexul Grozăvești, la etajul V, în cameră cu MILICA. Eram în grupe diferite, cu orare diferite, astfel încât ne-am cunoscut mai bine abia în sesiune. În camera de lângă noi, locuia Bubu (Antal Maria

Magdalena), o unguroaică din Sf. Gheorghe, care nu știa aproape deloc limba română (ea susținuse examenul de admitere în limba maghiară).

Cu Bubu, la cămin.

Ea își pregătea examenele de început folosind un dicționar Român – Maghiar și, atunci când se împotmolea, ne cerea ajutorul. A trecut repede și bine peste toate greutățile, devenind una dintre cele mai simpatice colege.

Una dintre cele mai grele sesiuni mi s-a părut sesiunea din anul II din vară, cu nouă examene, majoritatea de un an, pe care le-am susținut în mai puțin de o lună. Printre acestea s-a numărat și examenul la Electricitate, pentru care învățam dintr-o carte împrumutată de la bibliotecă, care mirosea a șoareci. Mi-aduc aminte că am scos cartea pe geam și m-am rugat să plouă să-i mai treacă din miros și chiar a început să plouă. Am înțeles atunci că există un Dumnezeu care ne ascultă și ne ajută.

Împreună cu colega și prietena mea Anca Ștefănescu am trăit momente fericite, dar am trecut și peste multe hopuri. Ea, un om de mare caracter, m-a sprijinit și m-a îndrumat, iar eu am încercat să-i temperez emoțiile și, Doamne, ce emoții mai avea. Cu o zi înainte de examen, nu putea să mănânce nimic. Într-o zi toridă de vară, urcam pe B-dul 6 Martie către facultate, unde urma să susținem examenul de socialism și chiar i s-a făcut rău; dar, din fericire, și-a revenit repede și, bineînțeles, la examen a luat 10.

O pată de culoare printre noi a fost Migri (COBAN MIHAELA GRIGORETA). O persoană plină de viață, mereu veselă și care avea un stil aparte de a învăța. Spre exemplu, venea la noi în cameră, se întindea pe pat cu mâinile sub cap și ne spunea: „*voi citiți că eu ascult, nu am răbdare să citesc singură*”; și, culmea, chiar reușea să rețină ce-i citeam noi.

La sfârșitul anului III, am plecat în excursie de studii la Galați, prilej de distracție și relaxare. La întoarcere, s-a spart parbrizul autocarului, ceea ce a făcut să călătorim mai bine de jumătate de drum într-un curent de-ți vâjâiau urechile. Am ajuns acasă într-o luni seară frântă de oboseală, m-am culcat și m-am trezit miercuri seara înconjurată de toți din familie care nu știau ce se întâmplă cu mine.

Anul V a fost pentru mine un an de cumpănă. Înainte de sesiunea din iarnă, l-am pierdut pe tata, omul care mi-a fost un model în viață, îndrumător, dar și un sprijin real. Din acest motiv, dacă tata ar mai fi trăit, mi-aș fi luat repartiție în zona orașului Sighișoara, așa însă am hotărât că nu mai are sens să mă întorc acasă și mi-am luat repartiția la Dragalina – Ciulnița. La Dragalina am rămas doar un an, după care am venit în București, ca profesor suplinitor, până în anul 1977, an în care m-am titularizat, prin concurs, la Colegiul Tehnic Media, unde am rămas până în August 2005, atunci când m-am pensionat la vârsta de 59 de ani.

În toată această perioadă, am avut o activitate intensă, atât în ceea ce privește perfecționarea proprie, cât și în vederea formării numeroșilor elevi și profesori cu care am venit în contact.

Din 21 ianuarie 1990 și până la pensionare, am fost Directorul „Colegiului Tehnic Media”, liceu cu peste 1500 elevi, cu trei cămine, cantină, sală de sport și un atelier școală de dimensiunea unei tipografii de județ. Colegiul Media este singurul liceu din România care pregătește elevi în domeniul radio, televiziune și tipar, pe trei nivele de pregătire: școală profesională, liceu și școală postliceală.

În perioada 1994-1999, am avut prilejul să lucrez într-un program PHARE de reformă a învățământului profesional și tehnic. Prin intermediul acestui program, am cunoscut sisteme de învățământ din Irlanda, Suedia, Germania, Austria etc., am lucrat în echipă cu profesorii din aceste țări, am vizitat școli și am fost vizitați. Am absolvit cursuri de elaborare de curricula, cursuri de formare în țară și în străinătate. Am elaborat numeroase curriculumuri în domeniul cinematografilei și tipografiei, atât pentru școala profesională, cât și pentru școala postliceală, toate aceste specializări având ca bază de studiu fizica.

Din ianuarie 1998, liceul a devenit școală asociată UNESCO, prilej de a angrena elevii în noi proiecte și programe, în cadrul cărora am câștigat numeroase premii internaționale. În cadrul acestor programe, au fost angrenați și mulți profesori tineri, contribuind astfel la formarea lor atât ca oameni, cât și ca profesori.

cu textul: „Pleci cu adevărat?!... Ce trist!! Noi ce ne facem?!... Cui ne lași?!...”

1971

1980

Mi-a părut rău că-i păraseam, dar asta este, pentru toate există un sfârșit, pentru a urma un nou început.

Cu toate că m-am implicat mult în activitatea școlii, mi-am făcut timp și pentru a mă ocupa de familie – soțul și cei doi copii, dar ajută și de mama mea, care a locuit cu noi până în anul 2007, atunci când s-a stins din viață, la vârsta de 87 de ani.

Soțul, de formație istoric, a trebuit să-și schimbe meseria, astfel încât în anii '80 a devenit contabil și, ca urmare, și în prezent face contabilitate. Avem împreună doi copii: Silviu Cristian și Diana Ariana.

Cristi s-a născut în 1973 și este absolvent al Facultății de Automatică și Calculatoare, Specializarea Calculatoare și a unui master tot în Calculatoare. În prezent, este programator IT într-o firmă multinațională, este căsătorit și nu are copii. Este dedicat muncii în firmă și pasionat de călătorii în colțuri ale lumii cât mai îndepărtate.

Diana s-a născut în 1974 și este absolventă a Facultății de Cibernetică, Statistică și Informatică Economică și a unui master în Știință Politică. În prezent, este Director Financiar la o firmă privată, este căsătorită și are o fetiță de doi ani – Andreea Cezara. Andreea este un copil foarte vesel și simpatic, care ne ocupă acum aproape tot timpul, dând un nou sens vieții noastre.

Acum, nu-mi doresc decât să fim sănătoși, să ne putem bucura de viață și să reușim să organizăm o nouă întâlnire și cred că cel mai potrivit ar fi în 2015 la 45 de ani de la absolvire.

Un crâmpiei de autobiografie...

Am zis autobiografie pentru că noua denumire de curriculum vitae, deși îmi este mai familiară (am fost și mai sunt un fan al limbii latine), implică un set de reguli relativ rigide. Ceea ce nu e rău. Doar că aici nu își au rostul. CV-ul s-a comis iar autobiografia s-a demonetizat. Deci poate fi folosită la orice. Inclusiv pentru paginile de mai jos.

Cred că unul din primele lucruri din viață care m-a fascinat până la obsesie a fost un vechi aparat de radio Philips. Era frumos și mirosea tare bine (a pertinax încălzit). Pe atunci, locuiam în Brad într-o casă „cu curte” și aveam cam trei ani. Câmpulung-ul tocmai devenise Câmpulung Moldovenesc. Prinsesem deja, de ceva vreme, legătura dintre comutator, becul electric și electricitate într-o manieră satisfăcătoare. Doar că nu ajungeam la comutator cu nici un chip. Știam din experiență (!) că electricitatea mai face și alte lucruri (bateria ELBa aprindea becul lanternei, dar și pișca când puneam limba pe terminale). Priza electrică făcea motorul ventilatorului să se învârtă și să facă zgomot. Aprindea și veioza. La comutatorul ei ajungeam, dar nu reușeam să-l rotesc. Așa că îi puneam pe cei din jurul meu să o facă. Nu știam cum aprindeau veioza, dar era un fapt acceptat de mine cu ușurință. În plus, mi s-a spus că priza e foarte periculoasă. Nu aveam voie să ating nici o priză. De fapt, nici nu mă tenta. Erau negre și urâte. În schimb, radio-ul era fascinant. Învârteam de un buton și auzeam diverse posturi. Seara erau chiar multe, dar nu prea aveam acces. Dimineața, când aveam accesul liber la aparat (părinții mei erau la „servici”), spre neazul meu, erau mai puține. Problema mea era: de ce se aud mai multe posturi? Aș fi acceptat cu ușurință explicația dată de tatăl meu (curentul electric face să se audă vocile) dacă aș fi auzit un singur post. Doar aparatul era conectat la o priză. Dar de ce mai multe? și în diferite limbi, deci din locuri diferite?

Explicația a venit mult mai târziu. Într-o primă formă, peste cam șapte ani. O eternitate, la vârsta aceea. Între timp, ne mutasem „la bloc”, iar în mine se dezvoltă cea de a doua pasiune: astronomia. Deja ținusem o lecție despre sistemul planetar elevilor unei clase vecine. Învățătorul lor era și el pasionat de astronomie. M-a mirosit într-o pauză și m-a racolat, cu permisiunea învățătoarei mele. N-a fost o idee prea bună, elevii erau cu un an mai în vârstă și nu le-a convenit ca un puști dintr-o clasă inferioară să facă pe deșteptu' în fața lor.

Dar să revenim la bloc. Am avut norocul să am ca vecin de palier un inginer polonez, pasionat de electronică, refugiat în Brad. În loc să-mi răspundă la întrebarea „de ce se aud mai multe posturi din aparatul de radio”, mi-a împrumutat o carte de electricitate, spunându-mi că voi găsi acolo răspunsul, dacă o voi citi în întregime. Din păcate, nivelul cărții era prea ridicat pentru mine. Totuși, câte ceva am înțeles din electrostatică și electromagnetism. Nu mi-a reușit nici o experiență de electrostatică, cu excepția celor legate de triboelectricitate. Acestea nu m-au impresionat deloc. În schimb, primul meu electromagnet, făcut din liță pentru siguranțe, bobinată pe un cui și izolată cu

1966

hârtie de ziar a funcționat! Impresionat, vecinul inginer mi-a dăruit o carte de radiofonie. O am și acum. După terminarea școlii primare, ne-am mutat la Deva. Tot la bloc. O colonie de 12 miniblocuri, fiecare cu 6 apartamente. La un capăt al coloniei era școala, iar la capătul străzii era dealul cetății Devei. Locul era superb. Aflând de existența unui cerc de radiofonie la Casa Pionierilor, m-am înscris imediat. Aici, profesorul Ionel Ganea mi-a îndrumat primii pași. Abia acum, mi-am putut răspunde satisfăcător la întrebarea „de ce se aud mai multe posturi din aparatul de radio”, mai ales că am și construit două aparate cu tuburi. Desigur, răspunsul era în mare măsură, doar calitativ. Și trecuseră cam 10 ani de când îmi pusesem pentru prima dată întrebarea.

Tot cam atunci, am avut primul meu mare insucces profesional. Aflasem de la cerc și din revista „Știință și Tehnică” despre descoperirea unui nou dispozitiv: tranzistorul bipolar. Din păcate, încă nu existau pe piața românească. Având impresia că am înțeles cum funcționează, m-am decis să fac unul. Din două diode semiconductoare cehești. Acestea tocmai apăruseră în România. Numai că erau îngrozitor de scumpe. O diodă costa 25 lei (salariul mediu era în acea vreme cam 400 lei). Așa că am dat o vară întreagă meditații la matematică. Cu banii câștigați am cumparat diodele, am făcut montajul... și eșec! Era clar că îmi scăpase ceva esențial. Abia peste încă șapte ani, ca student la fizică, am înțeles despre ce era vorba. De fapt, acest eșec a fost mai târziu, la terminarea liceului, picătura care a înclinat balanța către facultatea de fizică. De tranzistoare adevărate am făcut rost abia peste un an, prin intermediul unui fost vecin de bloc, care primise aprobarea să facă o excursie în URSS. Am învățat rapid să-i polarizez corect, deși nu înțelegeam cum funcționează. Circuitele cu tranzistoare făcute de mine s-au dovedit a fi instabile și zgomotoase. Trebuie să recunosc faptul că m-au dezamăgit. Adevărul e că nici acele tranzistoare nu erau grozave, nici eu nu prea știam să le folosesc cum trebuie.

Factorul determinant în alegerea profesiei a apărut la liceu. Prima notă de 4 (insuficient), din viața mea, a fost la fizică, în prima clasa de liceu (clasa a VIII-a), la prima lecție de fizică. A fost un șoc pentru mine. Nota era însă pe deplin meritată: nu am știut să fac niște conversii între MKS și CGS. Sistemul MKSA îmi era familiar, dar CGS nu învățasem de loc. Așa că m-am pus pe treabă. Profesoara mea de fizică, doamna Eleonora Picu, a remarcat strădania mea și a început să-mi dea spre rezolvare, probleme din Revista de Matematică și Fizică. Plăcută ocupație. Singura etapă dezagreabilă era redactarea „pe curat” și trimiterea la revistă. Mai apoi, mi-a permis să intru în laboratorul de fizică al Liceului „Decebal” ceea ce a fost o încântare pentru mine. Era un laborator grozav, foarte bine utilat. Am văzut de-alungul anilor, multe laboratoare de fizică. Puține se pot compara cu acesta. Încet, încet, meseria de profesor de fizică a început să îmi pară mai interesantă decât cea de inginer electronist. În ultima clasă de liceu (clasa a XI-a), am pus mâna cu greu (de, tiraj limitat) pe noul ghid al universităților, ediția 1965. Spre surprinderea mea, am văzut că la Universitatea din București, la Facultatea de Fizică a apărut o nouă specializare: Electro-Radio Fizică. Exact ce îmi visam. Eram sigur că aici voi înțelege cauza marelui meu insucces profesional din anii '60. Hotărârea mea de a veni în București a fost de neclintit, în ciuda opoziției părinților, oarecum justificate (eram bolnăvicios, cu câteva boli cronice nu foarte bine definite, care aveau din când în când, puseuri alarmante).

Admiterea a fost extrem de stresantă. Erau mulți candidați și toți îmi păreau mai bine pregătiți ca mine. Totuși am reușit. Și încă onorabil. M-a impresionat bursa, cantina Victoria (3 mese pe zi), cazarea la căminul Carpați (vis-à-vis de facultate) și cei 30 lei pe lună de cheltuială (o călătorie cu tramvaiul costa 25 bani). Părea mai mult decât suficient și chiar a fost, o bucată de vreme. Am îndrăgit rapid Bucureștiul, care a rămas, peste decenii, orașul în care mă simt cel mai bine. În ciuda nenumăratelor reproșuri pe care i le aduc în fiecare zi.

În facultate, m-au impresionat încă de la început cursurile. Obiceiul de a se predă timp de două sau trei ore o singură materie mi se părea formidabil. Ca să nu mai vorbesc de faptul că toate cursurile erau de o rigoare de care, la liceu, nu prea avusesem parte. Desigur, cu excepția orelor de fizică și a altor trei sau patru materii. Mi-e greu să spun care curs mi-a plăcut mai mult. Profesori ca domnii Stelian Turbatu, Ion Popescu, Vasile Mișu, Nicolae Bărbulescu m-au obișnuit în anul I cu un standard de probitate profesională și înaltă ținută științifică pe care l-am regăsit, cu puține excepții, de-a lungul întregii facultăți la cursuri, seminarii și laboratoare. Laboratoarele totuși îmi păreau cam simple, deși, modul riguros de prelucrare a datelor experimentale mi-a plăcut mult. Îmi plăcea și cursul de chimie al doamnei profesor Marta Stan. Știam bine chimia de liceu, fără să mă pasioneze totuși. La examenul de maturitate luasem 10 cu distincție la chimie. N-am înțeles prea bine de ce. La fizică, după părerea mea, răspunsesem cel puțin la fel de bine și luasem doar 10.

Una din puținele surprize în facultate a fost pretenția doamnei profesor Marta Stan de învăța pe de rost tabelul lui Mendeleev. Nu-i înțelegeam rostul. Tabelul putea fi construit simplu, din element în element. De ce să-l memorez? A încărca neuronu' firav cu astfel de date, când erau atâtea lucruri interesante care meritau reținute, nu mi se părea o idee bună. Rezerva mea m-a costat scump. La examen, unul din subiecte a fost exact tabelul lui Mendeleev. Deși am răspuns perfect la celelalte două subiecte, am eșuat în încercarea de a lista pe tablă grupele elementelor, pe sărite. Am fost răsplătit cu nota 5. Îndărătnicia mea a contat mult în acordarea notei.

Despre colegii din grupa 113 ce să spun? Am avut parte de o grupă minunată, extrem de unită și solidară cu problemele fiecăruia din noi. Șefa noastră de grupă, Cristina Bătătorescu a contribuit mult la crearea acelei atmosfere deosebite. A și încasat-o de multe ori din cauza noastră, dar nu s-a supărat niciodată. Amintiri neprețuite mă leagă de colegii de grupă, dar asta e altă poveste.

Tot pe atunci, m-am împrietenit cu Nicu Luca. A venit la mine și m-a întrebat dacă îmi place electronica. Mănânci calule ovăz? Voia să facem un montaj cu tuburi, nu foarte complicat. Doar că nu știam nici unul din noi ce anume face, deși ne-am bătut capul ceva vreme. Așa că l-am făcut, iar apoi l-am studiat pe toate părțile. S-a dovedit a fi o sursă de curent constant. Era foarte potrivită pentru alimentarea tuburilor de descărcare, dar asta am aflat-o mult mai târziu. Apoi ne-am apucat să facem o sursă stabilizată de 400 V. Lecția cu legarea în serie a condensatoarelor, în scopul creșterii tensiunii de lucru a fost dramatică. A bubuit toată facultatea. Iar noi am învățat-o pentru întreaga viață. Până la urmă am făcut sursa să meargă, după ce am schimbat toate condensatoarele electrolitice. Mai apoi, la sugestia domnului profesor Ion Spânulescu, am demarat construcția unei surse de înaltă tensiune (100 kV). Am depășit cu greu dificultățile, în principal legate de

sărăcia pieții în componente de înaltă tensiune. Desigur, și lipsa noastră de experiență și-a spus cuvântul. Entuziasmul debordant și tenacitatea lui Nicu au fost determinante în terminarea cu bine a proiectului. Cred că pe atunci am înțeles pentru prima dată frumusețea electronicii profesionale. Spre deosebire de electronica domestică, aici nu se face niciodată nici un compromis. Așa cum nici Nicu nu făcea. Se cuvine să păstrez un moment de reculegere în amintirea admirabilului meu coleg și prieten.

Curriculum vitae

Informații personale

Nume / Prenume	GIURGIU Constantin Liviu	
Adresa	A21, 1 Alea Parva, cod poștal 061941, București, România	
Telefoane	021 778 23 85 acasă 021 457 59 00 serviciu	Mobil: 0723 286 513
Fax	021 457 59 00	
E-mail	liviu.giurgiu@gmail.com; liviu.giurgiu@g.unibuc.ro	
Căsuța poștală	CP 116, Oficiul poștal 74, București, sector 6	
Naționalitatea	română	
Data nașterii	23.08.1947	
Starea civilă	căsătorit cu Giurgiu Ecaterina	
Copii	Ana Iulia (n. 1977) și Simona Mihaela (n. 1981)	

Experiența profesională

Competențe profesionale	electronica, fizica plasmei, metrologie, spectroscopie hertziană, tehnica vidului;
-------------------------	--

Lucrări	4 manuale universitare (în colaborare); peste 160 lucrări (30 publicate în reviste de specialitate, 16 lucrări în proceeding-uri de conferințe interne și internaționale publicate în extenso, peste 50 lucrări prezentate la conferințe interne și internaționale, dar publicate sub formă de rezumate, peste 60 lucrări prezentate la Sesiunile Științifice ale Facultății de Fizică); 3 brevete de invenție;
Colaborări internaționale	IUCN Dubna, Zentrum fur Wissenschaftlichen Geratebau Berlin, Technischen Universität Dresden, Université Paris-Sud Orsay, Université de Provence, Physique des Interactions Ioniques et Moleculaires Marseille, INFN LNF Frascati;
Locul de muncă / Domeniul ocupațional	Universitatea din București, Facultatea de Fizică, Departamentul de Electricitate, Corp Solid și Biofizică / învățământ superior și cercetare științifică
Perioada	octombrie 1991 – prezent
Funcția sau postul ocupat	conferențiar universitar
Principalele activități și responsabilități	Cursuri: Electronică, Dispozitive și circuite electronice, Metrologie și metode de măsurare a mărimilor fizice, Maseri și aplicații; Director de proiect / responsabil științific / membru în colectivul de cercetare la un număr de 14 proiecte de cercetare (3 internaționale); Coordonator al direcției de master în Fizică Electronică și Metrologie; Membru în Consiliul Facultății;
Numele și adresa angajatorului	Facultatea de Fizică, Departamentul de Electricitate, Corp Solid și Biofizică, str. Atomiștilor, nr. 405, CP MG - 11, RO - 077125 Măgurele – Ilfov;
Tipul activității sau sectorul de activitate	învățământ superior și cercetare științifică;
Perioada	octombrie 1990 – septembrie 1991
Funcția sau postul ocupat	lector universitar
Principalele activități și responsabilități	Cursuri: Dispozitive și circuite electronice, Electronică aplicată; Membru în Consiliul Facultății;

Numele și adresa angajatorului	Facultatea de Fizică, Catedra de Electricitate și Biofizică, str. Atomiștilor, nr. 405, CP MG-11, RO-077125 Măgurele – Ilfov
Perioada	octombrie 1981 – septembrie 1990
Funcția sau postul ocupat	asistent universitar
Principalele activități și responsabilități	Cursuri și laboratoare: Dispozitive și circuite electronice, Electronică aplicată (seral/zi); Responsabil contracte de cercetare în domeniul etaloanelor atomice de frecvență; membru în Consiliul Facultății (1990-1991);
Numele și adresa angajatorului	Facultatea de Fizică, Catedra de Electricitate și Biofizică, str. Atomiștilor, nr. 405, CP MG-11, RO-077125 Măgurele - Ilfov
Perioada	august 1971 - martie 1975 – septembrie 1981
Funcția sau postul ocupat	Cercetător științific stagiar – cercetător științific
Principalele activități și responsabilități	membru în colectivul de cercetare „Orologiu Atomic” condus de dr. ing. Octav C. Gheorghiu; activitate didactică în regim de plata cu ora la Facultatea de Fizică a Universității din București (laboratoarele de Fizica Plasmei, Dispozitive și circuite electronice);
Numele și adresa angajatorului	Institutul de Fizică București (IFB) / Institutul de Fizica și Tehnologia Aparatelor cu Radiații (IFTAR), str. Atomiștilor, nr. 409, CP MG-36, RO-077125 Măgurele – Ilfov
Tipul activității sau sectorul de activitate	Cercetare științifică în domeniul fizicii plasmei și al aplicațiilor spectroscopiei hertziene în metrologie; învățământ (în regim de plata cu ora);
Educație și formare	
Perioada	ianuarie 1976 – iunie 1987
Calificarea / diploma obținută	doctor în fizică, specialitatea Fizica Plasmei
Discipline principale studiate / competențe dobândite	Teza de doctorat: „ <i>Efectele mediului ambiant asupra funcționării maserului cu hidrogen ca etalon de frecvență – timp</i> ”; Conducători științifici: acad. Ioan-Ioviț Popescu și dr. ing. Octav C. Gheorghiu;
Numele și tipul instituției de învățământ	Universitatea din București, Facultatea de Fizică

Perioada	octombrie 1965 – iunie 1971
Calificarea / diploma obținută	fizician diplomat, specializarea fizică electronică (electro-radiofizică);
Numele și tipul instituției de învățământ	Universitatea din București, Facultatea de Fizică
Perioada	septembrie 1960 – iunie 1965
Calificarea / diploma obținută	diploma de maturitate (bacalaureat)
Numele și tipul instituției de învățământ	Liceul Decebal, Deva, jud. Hunedoara
Aptitudini și competențe personale	
Limba maternă	română
Limbi străine	franceză (bine), engleză (mediocru), rusă (slab);
Pasiuni extraprofesionale	muzica simfonică (compozitori preferați: Beethoven, Schubert, Mozart, Chopin și Ana Iulia Giurgiu), literatura universală, turismul montan;
Permis de conducere	categoria B

29.12.2010

ELEONORA-RODICA GOSTIAN (BENA) (zisă Gosty, zisă Căpitanul)

M-am născut la Ghelar, (județul Hunedoara) cea mai cunoscută localitate din Ținutul Pădurenilor. La vremea aceea și cu mult înainte (se zice că de pe vremea dacilor!) aici se exploata fier (unii ziceau că și oameni!). Stăpânirea austro-ungară ne-a înzestrat cu curent electric, iluminat stradal, apă curentă (gratis pentru minieri), prăvălii și birturi, școli etc. Peisajul din „pădurenime” e neasemuit de frumos (pot să confirme asta cel puțin 12 colegi de pe lista promoției care m-au vizitat măcar o dată când eram studenți sau după aceea). Acum Ghelarul nu mai e ce a fost. Mina s-a închis, apa e rară și scumpă, au rămas birturile și prăvăliile („mult comerț, puțină muncă” – l-am citat pe Păunescu).

1965

Am urmat cursurile elementare la Ghelar, având o învățătoare în vârstă (atunci ziceam că e bătrână – avea 55 de ani!), înlocuită deseori la ore de soțul său care era director și care era departe de modelul dascălului de țară întruchipat de Dl. Trandafir (nici urmă de blândețe, în schimb mână forte, atât la figurat, cât mai ales la propriu). În clasele a V-a și a VI-a am avut noroc de o profesoară de matematică tânără, inimoasă și pricepută care ne-a pus în mână „Matematica distractivă”, Gazeta matematică, organiza concursuri etc. La fel au fost și ceilalți profesori (cred că trei în total!), așa că intrarea la cel mai bun liceu din regiune nu a fost o problemă. Liceul „Decebal” din Deva era un loc de învățământ foarte prestigios, era o mândrie să fii elev acolo. Mergeam la patru olimpiade pe an, doar la fizică am ajuns însă la faza finală în clasa a X-a; îmi plăcea foarte mult chimia, dar și latina, rusa și psihologia. Mi-a fost foarte greu să mă decid asupra facultății de urmat; rolul hotărâtor l-a avut profesoara de fizică, Doamna Picu; ea a rămas pentru mine un model de profesor: competentă, exigentă, dar în același timp caldă și prietenoasă.

Și iată-mă ajunsă în București, fără nici o rudă pe aici. Ca să poți sta la cămin pe timpul admiterii trebuia să te înscrii, ca să te înscrii trebuia să faci „micro”; la coada de la micro le-am cunoscut pe Migri Coban, Violeta Gaftoi, Neli Babineac, Maria (Miki) Chiriță etc. Mergeam și la cursurile de pregătire organizate la facultate; era plin amfiteatrul Bacaloglu și dl. asistent Popescu de la Electricitate (aveam să aflu mai târziu) îi scotea pe doritori la tablă să rezolve probleme. Dintre toți m-a impresionat Cristi Florea; era dezinvolt, destins, m-a prins o frică de admitere... Totuși, am reușit, iar la primul curs când am ajuns în fața amfiteatrului și le-am zis „servus” noilor mei colegi, am fost întâmpinată cu rezervă (m-a lămurit apoi Liviu Giurgiu că în „regat” nu se poartă salutul acesta). Am fost foarte dezamăgită...

La Căminul Grozăvești am stat în cameră cu Crina Culică; am fost și sunt în relații excelente cu ea și familia ei, reciproca fiind valabilă. Ne-am împrietenit și cu Neli Babineac, cu care mergeam la filme pe bulevard (am văzut într-o zi trei filme!), la Operă și la teatru. Miki Chiriță m-a dus la concertul de vioară al lui Isaac Stern de la Sala Palatului, i-am văzut apoi pe Sarita Montiel, Enrico Macias și alte celebrități care

concertau în București. Eram în grupă cu Rodica Gavrilă și pentru că aveam aceeași talie și fiecare câte două bluze și două fuste, le purtam cu rândul la facultate ca să ne dăm elegante. În anii III și IV am stat la „6 Martie”, cinci în cameră (Neli, Mari Zala, Crina, Nuți Apostol, apoi Cristina Bătătorescu și eu). Mari primea pachete cu cărți din colecția „Livre de poche” – citeam pe rupe autori francezi de avangardă, polițiste, literatură foarte bună în general, ne-o mai recomanda și tatăl Crinei, poetul Vasile Culică (îl găsiți în Istoria literaturii de Călinescu). Tot Mari primea și pachete cu „cârnați de la Partid”, o bunătate; primeam și eu pachete cu bunătăți dar mai rar, că erau ai mei departe. Cel mai des venea dl. Apostol-tatăl colegei Nuți Apostol – care „ne” aducea lactate – le devoram repede după care mâncam pâine prăjită cu muștar, nu mai era nimic la „rezerve”. Cristina Bătătorescu avea într-un geamantan ceai de bujori de munte și salam de Sibiu, apelam la ele doar la mare nevoie. Grupului de la cămin i s-a alăturat Ani Murtaza – ea era din București, deseori o vizitam acasă și ne înfruptam cu cârnați cu fasole, găluște cu prune sau cireșe din cireșul din curte. Într-o sesiune am învățat la ea acasă, stăteam noaptea și ne chinuiam cu cursurile lui P. P. Venea și Rodica Gavrilă ne „deștepta” – descifra mai repede ca noi („fă, țazo!, te-ai prins?”). La cămin eram mari amatoare de Rebus, stăteam noaptea „la buzunar” și dezlegam careuri începând cu cele de la urmă, că erau mai grele, cu Crina și Măriuca Velescu. De obicei, învățam la BCS, unde, pe lângă cărțile de fizică, ceream și câte o carte de literatură. Odată, în sesiunea din iarna anului III, când repetam la Astronomie, mi s-a alăturat (la cămin) Migri Coban. Ea avea o memorie extraordinară, nu scria nimic, eu citeam cu voce tare și ea reținea totul!

Am avut parte de profesori excepționali; i-am iubit și stimat pe toți; le port o vie recunoștință tuturor, de la fiecare am învățat lucruri minunate (chiar dacă pare scris în „limbaj de lemn”, e adevărat!). Aș vrea ca în profesia mea să fiu la tablă ca Șerban Țițeica sau Viorica Florescu, dar și ca Gheorghe Ciobanu sau Cristi Constantinescu. N-am să uit cursul d-lui Ciobanu de Teoria solidului, cu partea intitulată „Excitații elementare în fizica solidului”. Ne dăduse foi bătute la mașină, mi s-a părut foarte greu, l-am reluat peste ani și m-am luminat de plăcere. După caietele de seminar ale d-nei Florescu am reluat multe probleme de cuantică pe care le-am introdus într-o culegere de probleme scrisă pe când eram asistentă la Electronică. Nu m-am simțit nedreptățită la nici un examen, n-am copiat niciodată și nu am avut decât o singură restanță în anii de facultate. Încă am senzația că au trecut prea repede și revederile cu colegii și colegele de atunci sunt o reală plăcere pentru mine.

Din anul IV mă îngrozea gândul repartiției, care, orice s-ar spune, era o loterie – de fapt era frica de schimbare, tristețea că mă despart de lumea în care mă simțeam așa de bine. Îmi făceam curaj – cu optimismu-mi caracteristic – că oricare ar fi locul de muncă, o să mă acomodez și o să mă integrez repede. După simulacrul de repartiție de la Cluj (nu mai insist, e o acțiune pe care nu mi-o amintesc cu plăcere – aș zice că a umbrat anii de facultate), am ajuns la o școală din centrul Bucureștiului care tocmai aniversa 110 ani de la înființare. Copiii erau foarte drăguți, unii excepționali, i-am întâlnit peste ani la Automatică, Electronică sau bursieri la MIT i-am învățat cu mult entuziasm, chiar pasiune (concursuri, cercuri, olimpiade). Colegele de cancelarie erau și ele foarte drăguțe dar în același timp suspicioase, nu știau ce pile am avut că am ajuns la „așa o școală”.

2010

soțul meu, era tânăr profesor de matematică, știam de el din *Gazeta matematică*. Ne-am căsătorit în 1973 și ne-am mutat într-un bloc în Pantelimon, stăm și acum acolo.

*New York, 1995, pe
turnurile gemene.*

Cu ajutorul Cristinei Bătătorescu m-am transferat la Liceul „23 August” – cu niște clase afiliate vis-à-vis de casă. În 1978 am dat concurs pe un post de asistent la Catedra de Fizică din Politehnică; am întâlnit aici foști colegi de la facultate (Cristian Florea, Ilie Ivanov, Nuți Apostol-Slavnicu, Nușa Enescu-Niculescu) și acomodarea a fost mai ușoară. M-am înscris la doctorat în 1981, avându-l conducător științific pe prof. I. M. Popescu. Am lucrat în laboratorul de Cristale lichide din Politehnică, alături de colegi și colege foarte drăguți și competenți; cu ajutorul lor am finalizat în 1986 teza de doctorat „*Studii asupra interacției radiației laser cu cristale lichide*” și am publicat mai multe lucrări în acest domeniu. Am luat chiar și Premiul Academiei pentru unele din aceste lucrări. Continui și acum să lucrez în același laborator, am scris și două monografii în colaborare cu colectivul de aici. Am fost asistenta prof. G. Moisil la Electronică vreo zece ani de zile, apoi, după revoluție, am avansat în ierarhia universitară, ajungând în 2002 profesor. Am predat și la Mecanică și la Chimie, iar din 1995 predau la Electronică. Am scris ceva manuale pentru studenți (nu spun câte ca să nu-i dau ocazia colegului I. C. să facă observații malițioase), am colaborat la scrierea unor culegeri de probleme și îndrumare de laborator.

Soțul meu este conferențiar la Catedra de Matematici de la Universitatea Tehnică de Construcții; avem un fiu, Răzvan Iosif Lucian, absolvent la MIT, doctor în fizică teoretică la University of California Santa Barbara, în prezent director de cercetare la CEA Saclay, Franța. Fiul nostru este căsătorit cu Cristina, tot fiziciană, absolventă la Harvard, cu doctorat tot la Santa Barbara, în prezent conferențiar la Universitatea Paris XI. Au o fetiță de șapte ani, Ioana-Maria, o scumpete de fetiță care ne bucură pe toți.

Când îi vizităm în Franța, revedem Parisul, castelele de pe Loara, muzeele și expozițiile; de altfel, datorită fiului nostru, am vizitat tot ceea ce nu credeam vreodată că

am să văd: New-York, Boston, Los Angeles, Aspen-Colorado, Palm Springs, Palm Beach etc.

Pot să spun că am fost norocoasă în viață: am avut părinți excepționali, un soț excepțional, un fiu excepțional cu o familie minunată, colegi excepționali, șefi foarte buni. Mulțumesc Bunului Dumnezeu pentru toate!

Revederea cu colegii de promoție mi-a prilejuit emoții deosebite. Cei pe care nu i-am amintit, dar cu care am interacționat la un moment dat, să mă ierte. Le doresc tuturor fericire și voie bună! Abia aștept o nouă revedere!

CURRICULUM VITAE

Informații personale	
Nume / Prenume	Bena Eleonora-Rodica (Gostian)
Adresa	București, sect. 2, Șos. Pantelimon, Nr. 312, Bl. 6, ap. 39
Telefon	021 255 28 95
E-mail	rodicabena@yahoo.com
Data nașterii	8 decembrie 1947
Experiența profesională	2002 – prezent – Profesor universitar – Catedra de Fizică 1, Universitatea „POLITEHNICA”, București 1996 – 2002 – Conferențiar universitar – Catedra de Fizică, Universitatea „POLITEHNICA”, București 1990 – 1996 – Șef lucrări (lector universitar) - Catedra de Fizică, Universitatea „POLITEHNICA”, București 1978 – 1990 – Asistent universitar – Catedra de Fizică, Universitatea „POLITEHNICA” București 1976 – 1978 – Profesor – Liceul Industrial „23 August” București, sector 3 1970 – 1976 – Profesor – Școala Generală nr. 23, sector 2, București
Educație și formare	1981 – 1986 – Studii doctorale – IFTAR – (Institutul de Fizica și Tehnologia Aparatelor cu Radiații) 1986 – titlul și diploma de Doctor în Fizică, (teza de doctorat cu titlul „<i>Studii asupra interacției radiației laser cu cristale lichide</i>”) 1965 – 1970 – Facultatea de Fizică – Universitatea București 1970 – titlul și diploma de Licență în Fizică

	1961 – 1965 – Liceul „Decebal” din Deva 1965 – Diploma de Maturitate.
Activitate didactică	- lecții de fizică în învățământul gimnazial și liceal (8 ani) - lecții de seminar, laborator și curs la facultățile de chimie, electronică, mecanică.
Activitate științifică	- studii și cercetări în domeniul științei materialelor (proprietăți electrice, optice și magnetice ale cristalelor lichide, interacția acestora cu radiația laser.
Publicații:	
1. cărți	a) 2 monografii (în colaborare) - Proprietăți optice ale materialelor – 2001; - Tranziții Freedericksz în cristale lichide – 2008. b) 6 manuale (singură și în colaborare), o culegere de probleme (în colaborare), 2 îndrumare de laborator (în colaborare).
2. articole	- autoare sau coautoare a peste 40 de articole în reviste de specialitate din țară și străinătate; din acestea, aproximativ 20 sunt publicate în reviste cotate ISI.

INGEBORG HENNING (MÜLLER)

CURRICULUM VITAE

Data și locul nașterii: 2.10.1947, Cisnădie, județul Sibiu

Învățământ: - 1954-1961: Școala generală de 7 ani în limba germană, Cisnădie
- 1961-1965 Liceul în limba română, Cisnădie
- 1965-1970 Studiul Fizicii la Univ. București, Secția Geofizică

Locuri de muncă în România:

- 1970-72 Centrul de Meteorologie și Hidrologie Constanța, meteorolog
- 1972-76 Aeroportul „M. Kogălniceanu” Constanța, meteorolog în aviație
- 1976-82 Stația hidrologică marină Constanța, (Proгноze hidrometeorologice pentru Platforma petrolieră din Marea Neagră),
- 1978 Examen de cercetător științific

1980

1982: Plecarea oficială în Republica Federală Germania

Locuri de muncă în Germania:

1984: Universitatea Hohenheim, Stuttgart: Secția de Agrometeorologie
1985-1986: Universitatea Hohenheim, Stuttgart, Secția de pedologie (Știința solului)
1986- 2010: Universitatea Hohenheim, Stuttgart, Secția de Fizică și Meteorologie, meteorolog (Stația meteorologică Hohenheim), cercetător științific, practici de fizică și practici meteorologice de teren cu studenții (Micrometeorologie), cursuri de meteorologie și climatologie.

Noiembrie. 2010: Ieșirea la prepensie (2012 ieșirea oficială la pensie)

Situația familială: 1970-1980 căsătorită cu Erich A. (inginer electrotehnist); 1980 divorțată.
1990 Căsătorie cu Lothar Müller, fost economist (Mercedes), actual pensionar. Are o fiică din prima lui căsătorie (39 de ani), căsătorită, cu 2 copii (băiat și fată de 6 și 3 ani), lucrează la o bancă.

Hobbies: Călătorii prin lumea largă, plimbări pe munte sau în natură, istorie, istoria artei, teatru + balet (abonament), limbi străine, psihologie (mentalitatea diferiților oameni), paleoclimatologie etc.

Colega noastră Violeta Ana Gaftoi

În primul și în al doilea an am stat la căminul Grozăvești cu ea în cameră. Era frumușică foc, avea mulți admiratori, era foarte sufletistă, ne-am înțeles de minune. Nopti întregi ne-am povestit întâmplările din viața noastră de până atunci. Veneam din „lumi” așa diferite și totuși ne înțelegeam din prima clipă.

Știu că am vândut într-un semestru o cartelă de cantină și am mâncat împreună pe una, ca să putem merge la teatru, operă sau să facem excursii (în delta Dunării, în munți). Ne era veșnic foame. Noroc că puteam lua pâine câtă vroiam, chiar și în cameră. Când mergeam la operă (bilete cu 4 lei, în ultimul rând), stomacul făcea gălăgie de foame. Țineam mâinile strânse pe stomac, ca să nu deranjăm vecinii.

Uneori primeam pachete de mâncare de acasă. Îmi aduc aminte că odată Violeta primise un pachet cu brânză, pui fript, salam, ouă, prăjituri și că, de obicei, ne invitam reciproc la masă.

Ea mânca cu foarte mare poftă și, probabil, prea mult pentru un stomac redus ca al nostru. Noaptea m-am trezit și o auzeam gemând la spălător. I se făcuse rău și căzuse pe pardoseală, am ridicat-o, și-a revenit, am dus-o în pat. Nu știam cum s-o ajut. Ea mi-a spus că bunica ei îi pune un șervețel ud pe frunte, îi dădea puțin cărbune din sobă într-un pahar de apă și îi spunea „Tatăl nostru”. M-am gândit că un chibrit aprins și pus în apă are același efect carbonizator, dar eu nu știam „Tatăl nostru” decât în germană. A acceptat. Aș fi putut să-i spun și altă poezie, ea nu mă înțelegea... Dar s-a făcut bine! Nu știam că am forțe spirituale vindecătoare!

1966. La nunta Vioricăi Ivănescu. Primul rând, în dreapta: **Violeta**.

Violeta a cunoscut în anul II un student mexican de la inginerie petrolieră (Politehnica București) Demetrio Chavez. A fost o iubire nebună, cu toate fazele înălțătoare și de cădere, s-au căsătorit în anul III. Ea l-a ajutat mult să-și ia examenele, dar nu a reușit să le ia pe ale ei. S-a transferat la Iași, unde a terminat Fizica. Între timp, a născut o fetiță. Urmau să plece în Mexic, dar nu ajungeau banii pentru toți trei, așa că a plecat singură cu fetița la părinții lui, iar Chavez a urmat-o după 3-4 luni de lucru în Italia. Erau vremuri foarte grele. După un an, ea a găsit serviciu la Facultatea de Fizică din Mexico-City, unde preda cursuri de corp solid. A făcut multe publicații. După un an, a găsit și el serviciu la Politehnica din Mexico City. Au încă doi băieți.

Ei ne-au vizitat odată în Stuttgart, în drumul lor spre România. Ne tot invitau în Mexic, dar actualul meu soț nu vroia să deranjeze. În 1995, ne-am înscris din Germania într-o excursie organizată de două săptămâni în Mexic și am făcut o întrerupere de cinci zile în Mexico-City, unde au o casă frumoasă. Violeta și Chavez erau plini de suflet, ne-au plimbat prin Mexico-City și două zile la Acapulco, unde aveau o casă în construcție. Amândoi erau plini de elan, lucrau mult, ajutau pe copii. Violeta căzuse cu câteva luni în urmă, își fracturase coloana vertebrală, a fost de mai multe ori operată, avea o tijă de metal montată lângă coloana vertebrală. Se părea că totul este bine.

În 2006-2007 am primit o veste de la fiica ei Elenita, că a avut o comoție cerebrală, este paralizată, nu mai poate vorbi, este la pat. Toată familia era distrusă, ea era sufletul acesteia și a avut atâta energie o viață întreagă!

Am mai scris de câteva ori, dar nu am mai primit răspuns. Nu știu dacă mai trăiește. Ce nedreaptă este lumea cu oameni așa deosebiți! Mă gândesc de multe ori la ea.

*În primul rând: Adriana Șerban, Mihai Untea,
Violeta și Șerban Georgescu.*

Îmi aduc aminte cu plăcere de multe colege și mulți colegi de la cămin: Tatiana Toma (făcea niște prăjituri cu lămâie excelente), Liliana Popp din Bughea de Sus, care primea pachete imense de acasă și ne invita, de Adriana Șerban, de Margareta Ciobănaș, Nana Orbeșteanu, simpaticele Crina Culică, Neli Babineac, Rodica Gostian; Veronica Lăcătușu și Ileana Pelivan, care m-au ajutat la înțelegerea integralelor, Joe Georgescu, care ne-a ajutat la practica de chimie, Pisti care era mereu vesel, Doina Grimani care ședea întotdeauna în rândul I la „Meteorologia lui Moș Ploaie”, dragălașa Micky Chiriță, Zoe Cazacu, care ne dădea sfaturi bune pentru viață,... etc. etc.

Oh, ce trece vremea și ce necunosători ai vieții eram pe atunci!

ILIE (ILIUȚĂ) IVANOV (fizikant)

M-am născut la 5 iulie 1947, în comuna Toporu, județul Teleorman, din părinții Niculae și Cortesa care, refugiați din Cadrilater fiind, au tot migrat pe meleagurile minunate ale Patriei mele natale. Școala primară – clasele I-VI – le-am urmat în comuna Răsucenii de Sus, județul Giurgiu, iar clasa a VII-a am absolvit-o în municipiul Giurgiu, unde se stabilise prin căsătorie singura soră care mi-a rămas în viață. Altele două mai mari, au decedat. Una la șase luni de la naștere, cealaltă la doisprezece ani, în urma unei pneumonii contractate la ora de Sport.

În anul 1960 am intrat, prin concurs de admitere, în clasa a VIII-a la Liceul Ion Maiorescu din Giurgiu, liceu cu o bogată tradiție științifică și culturală. Pe aici au trecut multe capete ilustre ale științei și culturii românești, printre care Ion Barbu (Dan Barbilian), Miron Nicolescu, și alții. Doi ani mai târziu, s-a înființat Școala Medie Nr. 2, care a trebuit populată și cu elevi dintre cei mai buni. Așa s-a întâmplat că în anul 1965 am absolvit, cu diplomă de maturitate Școala Medie Nr. 2 din Giurgiu. La banchetul de absolvire, în urma unei altercații cu un fost coleg de liceu, am fost târât într-un scandal de care nu aveam nevoie la acel moment. Din confruntarea noastră fizică, băiatul fostului profesor de chimie (un om foarte influent în București și a cărui față era cadru didactic în Politehnică) aparținând găștii adverse, a rămas „Ciclop” pentru o bună perioadă de timp. Au urmat amenințările profesorului la adresa viitoarei mele cariere. M-am cam speriat (copil fiind, totuși) și de unde eram ferm decis să dau admitere la electronică, am ajuns la fizică. Fiind pasionat de științele exacte, după absolvire în anul 1970, m-am înscris la Facultatea de Matematică-Mecanică a Universității din București pe care – datorită unor evenimente importante în viața familiei – am absolvit-o în 1976.

Lucrarea pentru licență am susținut-o în 1977. A fost perioada când au venit pe lume cele două fete ale noastre, Mirela și Simona.

M-am înscris la doctorat în anul 1976. După 20 de ani, în 4 iulie 1996 am susținut Teza de Doctorat intitulată „*Contribuții la studiul regimurilor de funcționare ale laserilor ionici cu Ar, Kr și Xe*”, și am dobândit titlul de Doctor în Fizică.

În 1970, după absolvirea facultății de fizică, am fost repartizat prin decizie guvernamentală, la Institutul de Fizică Atomică, secția Laseri, unde am funcționat ca fizician până în anul 1978, când am susținut concurs pentru ocuparea unui post de asistent universitar la Catedra de Fizică a Institutului Politehnic din București. Din 14.07.1997 sunt Șef de lucrări la Catedra de Fizică a Universității Politehnica.

Activitatea profesională

◆ Am desfășurat și activități paralele cu funcția de bază. Astfel, am activat ca profesor

1965

de matematică suplinitor la Liceul Dimitrie Bolintineanu în anul 1974, ca asistent universitar în regim de plată cu ora în cadrul Catedrelor de Matematici 2 și 3 ale Politehnicii între anii 1991 și 1992 și ca profesor de matematică asociat la Liceul P.T.T.R București, între anii 1994-1996.

- ◆ Din iunie 1997 am promovat în funcția de Șef de Lucrări. Am scris o monografie despre laserii ionici cu gaze nobile, ce conține, în cea mai mare parte, rezultatele cercetărilor proprii în acest domeniu. Prin urmare, teza de doctorat este inclusă în bună măsură în această carte. Din cele 380 de pagini, cel puțin o treime reprezintă cercetările proprii.
- ◆ Am scris, de asemenea, o monografie de *Fizică nucleară și particule elementare*, care abordează atât bazele teoretice ale fizicii nucleului și particulelor elementare, cât și unele tehnici spectroscopice de investigare a domeniului nuclear.
- ◆ Pentru o mai completă pregătire fundamentală a studenților am scris în perioada 1998 – 2004, pe lângă cele două monografii, încă opt cărți incluzând cursuri, tratate universitare și o culegere de probleme.

M-a preocupat buna funcționare a laboratoarelor didactice, unde am transferat aparatură din institute de cercetări pentru autodotare și am montat un laser ionic cu gaze nobile, cu funcționare pulsată, pentru care am conceput câteva lucrări de laborator.

Am desfășurat, de asemenea, o activitate paralelă la IFIN – Măgurele, unde am predat în cadrul CPSCDN (Centrul de Pregătire și Specializare a Cadrelor din Domeniul Nuclear) cursuri de pregătire pentru cursanți din domeniul nuclear.

Activitatea tehnică

Am fost încadrat la Institutul de Fizică Atomică București, secția Laseri, prin repartitie guvernamentală, unde m-am ocupat cu studiul laserilor cu $\text{CO}_2\text{-N}_2\text{-He}$ de mare putere, din care au rezultat trei brevete de invenție, contracte economice și comunicări științifice. Paralel cu îndeplinirea sarcinilor profesionale, am abordat și domeniul laserilor ionici cu gaze nobile, fiind preocupat de construcția unor dispozitive laser cu emisie în Ar, Kr și Xe, care presupun elemente constructive mai sofisticate și pentru care se impun cercetări specifice detaliate. Astfel, a trebuit să elaborez o tehnologie de realizare a catodilor cu emisivitate sporită de tip „matrix” și „molded”, să stabilesc o metodă de activare și formare a catodilor, să studiez modul de obținere a unei configurații eficiente a structurii de grafit pentru a reduce efectul de pompă a gazului, să pun la punct o metodă eficientă de tratare a componentelor interne ale dispozitivului în vederea eliminării contaminării descărcării cu gaze reziduale, să proiectez și să experimentez montaje conexe pentru experimentări separate ale componentelor realizate înainte de a fi înglobate în dispozitiv, să găsesc soluții pentru reducerea la minimum a pulverizărilor și implantării produselor de pulverizare pe componente optice în contact cu acestea și, nu în ultimul rând, să rezolv toate problemele privind obținerea unor etanșeități la vid, care să

1977

permite funcționarea dispozitivului laser în regim semiînchis, pe o durată de timp apreciabilă. Toate aceste probleme tehnologice le-am rezolvat până în anul 1975, când am reușit în cadrul colectivului de cercetare din care am făcut parte, să finalizăm un dispozitiv laser cu emisie în undă continuă, în varianta cu oglinzi interne, care a funcționat 300 de ore la nivele de putere integrală extrasă de 3-4 W, nivel de putere performant la scară națională în 1975, pentru acest tip de laseri. Cercetările au continuat cu optimizarea parametrilor, astfel că în 1977 s-a obținut o variantă îmbunătățită, care a emis la nivele de putere integrală de 7 W.

Din 1978, am continuat să colaborez cu cercetători de la IFTAR. În cadrul grupului de cercetare condus de regretatul meu colaborator Guțu Iulian Laurențiu, părintele laserelor cu $\text{CO}_2\text{-N}_2\text{-He}$ de mare putere, s-au obținut câteva variante de laseri cu circulație transversală și centrifugală, care au fost comercializate cu foarte bune rezultate în țări ca Germania, Rusia, China, Japonia etc.

Pentru elaborarea tezei de doctorat, am construit în anul 1994 un laser ionic cu funcționare în impulsuri, ale cărui caracteristici constructive și funcționale sunt expuse pe larg în monografia publicată.

Activitatea științifică

Am absolvit cursurile secției „Spectroscopie” a Facultății de Fizică din Universitatea București, cu teza de licență intitulată *„Probabilități de tranziție în plasmă de argon la presiune supraatmosferică și în condițiile echilibrului termodinamic local”*. Cercetările, desfășurate sub îndrumarea competentă a Prof. Dr. Iancu Iova, au avut caracter experimental și au marcat primii pași în activitatea de cercetare ulterioară.

Teza pentru examenul de licență în matematică s-a intitulat *„Metode și modele matematice cu aplicații în fizica laserilor”* și a însemnat inițierea în modelarea matematică a fizicii laserilor. Începând cu 1970 și până în 1978, activitatea științifică am desfășurat-o în Secția Laseri a IFTAR și s-a materializat prin articole publicate în literatura de specialitate, comunicări la Sesiuni științifice și simpozioane, invenții brevetate și în cadrul contractelor de cercetare.

În cadrul activității de cercetare în Catedra de Fizică, am abordat în special acele tematici care s-au corelat cu finalizarea tezei de doctorat. În acest sens, am realizat în catedră un laser ionic cu Ar, Kr și Xe, în spiritul preocupărilor actuale în domeniu: tub de descărcare cu diametru mare (10 mm), posibilități de modificare parametrică a lungimii descărcării, optică funcțională în vizibil și ultraviolet pentru studiul emisiilor laser provenind din amestecurile de gaze nobile ionizate.

În urma abordării întregii problematice corelate cu elaborarea tezei de doctorat au rezultat printre altele:

- 1) dobândirea unor tehnici și tehnologii de realizare a dispozitivelor și componentelor laser cu emisie în gazele nobile, excitate atât în undă continuă (laserii CW), cât și în regim de pulsuri (laserii PL) cu materiale preponderent indigene și inteligență românească.
- 2) primul – și după știința mea, *singurul* – laser ionic cu gaze nobile în funcționare continuă, realizat în țară cu componente indigene, care a emis o putere laser integrală superioară watt-ului, cu o diminuare în putere printr-un factor de 0,3

după 300 de ore de funcționare continuă, manifestând în acest mod o fiabilitate satisfăcătoare și o bună duranță în comportarea componentelor, *cu referire specială la comportarea catozilor calzi pe bază de oxid realizați în exclusivitate de mine, conform rețetelor proprii stabilite în urma unor cercetări minuțioase și a unor testări exigente.*

- 3) stabilirea condițiilor de excitație și a plajei de valori ale presiunii de umplere pentru care se produce emisia laser PL în argon, krypton și xenon în diferite scheme de excitație pulsată și la diferite nivele ale excitației.
- 4) semnăturile integrale și spectrale ale emisiilor laser pentru diferite valori ale presiunilor de umplere și la nivele de excitație diferite etc.

Familia, pe care împreună cu soția, am reușit s-o construim, este produsul cel mai de preț al nostru cu bunele și relele sale. Copiii și nepoții, în ciuda unor inevitabile intemperii ale vieții, au rămas alături de noi. Avem două fete: cea mare, Mirela-Corina – inginer și cea mică Simona-Adina, absolventă de limbi străine, specialitățile germană și bulgară.

Soția mea, Ivanov Marieta, patruzeci de ani a fost un fidel slujbaş al Institutului de Fizică Atomică. Acum, deși, mulțumim Domnului, este sănătoasă, a fost pensionată pe caz de boală. Este vorba, nu de o suferință fizică personală, ci de boala întregii noastre Societăți, generată de Criza, mai degrabă morală decât economică, așa cum ne place s-o numim. Dar asta e o altă problemă. Ne bucurăm că o avem acasă lângă noi, unde ne este mult mai utilă. Printre multe altele, o ajută pe Simona să-l crească pe Matei – fiul său – care a venit de curând pe lume, alături de ceilalți nepoți, pentru a ne umple sufletele de bucurie și fericire.

Traseul pe care m-am înscris după absolvirea facultății nu a fost unul de invidiat.

Împreună cu fetele mele, Mirela și Simona.

Numele de Ivanov nu era unul prea românesc, deși sunt născut aici, în frumoasa și pitoreasca Românie. În plus, am și fost un tip cam recalcitrant ce am deranjat multă lume. De exemplu, pe timpul tovarășului Mihulecea, în modul cel mai pașnic, cu mâinile ridicate, am forțat ieșirea pe poarta Institutului într-o sâmbătă, fără bilet de voie. Nu erau telefoane mobile, iar eu trebuia să-mi recuperez copilul de la o colegă pe care o rugasem să ia fata

de la grădiniță și care se urca într-un autobuz ce pleca în alt cartier. Asta nu a plăcut nici fostului meu coleg de secție, Mișu Stiploșek, o figură cazonă – ce devenise, între timp, adjunctul Securistului – care m-a luat în vizor demarând o anchetă ce avea să sfârșească prin transferul meu la Politehnică. Acolo, din păcate, veneam după șapte ani de la absolvire și începeam de la zero. Întâmplător, acolo, nu mă aștepta nici mama, nici tata și nici măcar un unchi care – vorba regretatului Caragiu – să mă fi luat de moț și... Hopa Sus. Un deceniu mi-a trebuit să mă reintegrez parțial în preocupările foștilor mei colegi

din secția Laseri și asta, după accidentul fatal, soldat cu dispariția Securistului. După 1989, când nu se mai dădeau Caracterizări la sfârșit de an, am reușit, prin 1993, să mă separ într-un laborator, unde am făcut curățenie pe o masă lungă și am plătit cu salariul meu de Asistent, muncitori de la IFA să-mi confecționeze piesele metalice de care aveam nevoie pentru a construi un laser în impulsuri, cu care să-mi definitivez Teza. În următorii doi ani, obținusem efect și în xenon la presiuni foarte scăzute, unde descărcarea se întreține extrem de greu, pentru ca abia în 1996, să-mi pot susține teza.

Deși nu las în urma mea o avere spirituală importantă, de care să beneficieze urmașii, sunt fericit că m-am născut și îmi este pe zi ce trece mai greu să știu că evoluez pe latura descendentă a curbei și voi fi nevoit să mă despart irevocabil de cei pe care îi iubesc și cărora o să le lipsesc, așa cum am fost eu, bun sau rău.

Soția mea, Marieta, cu fetele și Matei.

Am amintiri dintre cele mai frumoase din timpul facultății. Cele romantice sunt lipsite de interes pentru cititor. Nebuniile însă..., iată câteva:

- Bătăia cu ceapa găsită în podul Căminului Renault, după ce consumasem cu toții produsele Pivnițelor Odobeștiului, aduse de Nic Mazilu.
- A doua zi, l-am rugat pe Piști să-mi citească demonstrația teoremei lui Rouché, că eram în Sesiune, iar eu boleam în pat și nu mă puteam ridica să citesc; a doua zi la examen, fix teorema lui Rouché mi-a căzut. Evident că nu-i reținusem demonstrația, deși Piști se străduise.
- Îmi plăcea să dorm ziua și, ca să nu întârzii la curs, îl rugam pe Mihai Lupu să mă scoale cu o jumătate de oră înainte de curs. Când mai rămânea o oră până la curs, Mihai începea să mă trezească anunțându-mă, din 5 în 5 minute, cât mai am de dormit.
- La căminul Carpați, la ora trei din noapte, se aruncau dulapuri și noptiere pe acoperișul din tablă al sălii de sport; urma „Concertul reproșurilor” prin urlete precum „bă boule bă!” și „apă caldă!”. Înnebunise Bombă, administratorul Căminului.

- În sesiune, la cămin, vopseam cu cremă de ghetă mânerul clanțelor ca să nu fim deranjați și lipeam pe ușă anunț: „vă rugăm țineți-ne de orice, numai de vorbă nu!”
- Nu în ultimul rând, mi-aș aminti de cămașa ieftină în carouri mari pe care am primit-o cadou de la sora mea și care le-a plăcut atât de mult băieților de la Cămin, încât vreo 10 dintre ei și-au cumpărat-o în două zile și ne-am așezat cu toții în prima bancă la cursuri. Câțiva dintre profesori au tresărit, crezând că e o formă de protest. Din fericire am fost ignorați. Se putea sfârși rău.
- Seriile spectrale pentru atomul de hidrogen pot fi reținute printr-un procedeu mnemotehnic învățând versurile parodiei:

„La izvorul cel din vale care susură pe prund
 Vin adesea să se adape
 Lyman, Balmer, Paschen, Bracket și din când în când și Pfund.”

A fost frumos, este frumos și...

„Restul... e tăcere.”

VERONICA-RODICA LĂCĂTUȘU, un CV atipic.

M-am născut la 17 Decembrie 1946 în Craiova, capitala ținutului Marilor Bani. Tatăl meu, Nichita Lăcătușu, era preot la biserica Sfinții Apostoli din Craiova (http://www.aman.ro/files/digitale/personalitati_doljene/personalitati_doljene.html), iar mama, Clementa Lăcătușu, ne avea pe noi, pe fratele meu și pe mine, sub supraveghere de maximă vigilență, ceea ce îi răpea tot timpul și îi dădea migrene. Cursul primar l-am urmat la „Obedeauu”, prima școală atestată documentar din Oltenia (<http://www.gds.ro/Cultura/2008-03-08/Scoala%20Obedeauu,%20un%20arc%20peste%20timp>). Liceul, după primul trimestru urmat „în exil”, într-o comună lângă Buzău, l-am continuat în Craiova la unul nou înființat, nr. 5. Între anii 1961-1965, când mi-am tocit eu coatele pe băncile lui, nu avea un nume ca toate celelalte licee cu ștaif din oraș. Trebuia să rămână într-un fel de anonimat pentru că acolo se refugiau copiii celor cu origine social-politică dubioasă. Acum se numește „Tudor Arghezi”.

În 1965, în septembrie, am venit, într-o doară, să dau admitere la Facultatea de Fizică din București, pe Academiei colț cu Edgar Quinet. Spre surprinderea mea, am reușit la examen, m-am văzut studentă în anul I și n-am mai avut loc de întors, așa că am mers până la capăt. Poza de alături este de pe Diploma de Licență.

În 1970, la repartiție, am ales, printr-o întâmplare, Institutul de Chimie Fizică, de a cărui existență nu aveam habar și nici nu știam ce fel de cercetări întreprinde, dar am „cercetat” acolo, de toate pentru toți, până în anul 1999. Am fost și cercetător științific, și cercetător gr. III și m-am oprit aici cu gradele. Într-un institut de chimie, fizicienii erau « buni la toate ».

Dacă vrei să consultați lista mea de lucrări din perioada aceea, vă ajută Google. Am scris lucrări în toate limbile pe care le cunosc, engleză, franceză, spaniolă și... română. Pe ultima o vorbesc, citesc și scriu destul de bine, adică, reușesc în cele mai multe situații să mă fac înțeleasă! Cunoașterea limbii române m-a ajutat să câștig ceva bani traducând din engleză filme documentare difuzate de canalul Discovery! Asta, fără să mai pun la socoteală meditațiile de fizică, unde limba română era esențială. Altfel, cum să te înțeleagă elevii! Pe vremea aceea arătam cam așa – vezi desenul alăturat (aveam un coleg foarte talentat la desen, Liviu Ovidiu Penea, cel care ilustrează cărțile lui RIM și care mi-a schițat acest „portret”). În martie 1999 m-am transferat la IFIN sau NIPNE (în engleză), la departamentul INIS (International Nuclear Information System). Aici am lucrat ca analist INIS până la sfârșitul anului 2008, fără să mă mișc din fața

calculatorului 8 ore pe zi, 5 zile pe săptămână.

(La Chimie-Fizică aveam o instalație de 5 m lungime în jurul căreia făceam zilnic curse contra cronometru și îmi mențineam condiția fizică). Acum, când sunt în „vacanța mare”, țin cont de sfaturile prietenilor și mă străduiesc să le urmez...

...pentru
că

București, 10 Decembrie 2010

LUCA NICOLAE (1948 - 1994)

S-a născut pe 18 ianuarie 1948 la Găești, județul Argeș; mama a fost casnică, iar tatăl său a fost maistru civil în cadrul armatei. Când a început școala, părinții lui s-au mutat în București. A terminat Liceul „Nicolae Bălcescu” (actualul „Sf. Sava”) din București.

De pe băncile școlii a fost interesat să efectueze experiențe de fizică și chimie, în așa fel încât era cât pe ce să „arunce în aer” tot liceul, încercând niște explozibil pentru confecționarea unor rachete, preocupare care n-a abandonat-o nici mai târziu. Radioamatorismul și electronica au fost pasiunile lui tot de pe băncile școlii.

În Facultate a fost în primii trei ani în grupa (1)-(2)-316, iar apoi a urmat secția electro-radiofizică.

După absolvire, în 1970, a fost repartizat, ca cercetător, la Serviciul de Cercetări al Uzinei de Fire Sintetice Săvinești, devenită imediat Centrala de Fire și Fibre Chimice Săvinești. Serviciul de Cercetări a devenit Centrul de Cercetări al Centralei. Aici a lucrat până în 1975, fiind cel mai bun specialist în analize cu Raze X. Tot la acest Centru, a lucrat și colegul nostru fizician și scriitor Costache Munteanu, promoția 1969, secția Macromolecule. Bun prieten cu Nicu și colaborator apropiat în numeroase teme de cercetare, își amintește următoarele:

- Nicu Luca a avut ca sarcină de serviciu efectuarea analizelor cu Raze X ale tuturor probelor din întreaga Centrală;
- a avut remarcabile preocupări personale legate de evaluarea structurii unor produși chimici de sinteză și îmbunătățirea proprietăților lor fizico-chimice;
- un studiu aparte l-a dedicat membranelor, domeniu de cercetare care, la acea vreme, se afla la începuturile sale chiar și pe plan internațional;
- aceste studii au constituit materialul necesar pentru depunerea primei sale invenții la OSIM, care ulterior a fost brevetată. Conținutul tezei sale de Doctorat a fost tot din acest domeniu, fiind înscris la profesorul Cristofor Simionescu de la Universitatea Iași;
- rezultate deosebite a obținut și în domeniul polimerilor compuși, realizând unii produși cu caracteristici mult superioare (fizico-chimice, electrice, dielectrice și altele);
- datorită preocupărilor și rezultatelor sale, a fost cooptat în foarte multe teme de cercetare ale colegilor din Centrul de Cercetări, dar și ale celor de la Institutul „Petru Poni” din Iași, Universitatea „A. I. Cuza” și Institutul Politehnic Iași;
- în cei cinci ani cât a lucrat la Săvinești, Nicu a obținut gradul superior de cercetător, cercetător științific III;
- din 1973, Institutul Politehnic Iași a înființat o Facultate de subingineri pe platforma Săvinești, unde Nicu a fost cadru didactic și a ținut cursuri și seminarii;
- a fost un coleg foarte iubit și respectat în Centrul de Cercetări, fiind prietenos, un suflet deschis, plin de optimism și dăruire;

- la Săvinești, era mereu solicitat la rezolvarea unor probleme ivite în secțiile de producție, ceea ce l-a făcut să fie cunoscut și iubit de foarte mulți;
- manierat în comportare și elegant în ținută, Nicu știa întotdeauna să aibă o vorbă bună pentru cel cu care purta o discuție, sau își încuraja din toată inima pe vreun prieten venit să se plângă de nedreptățile șefilor; uzina, ca oricare alt loc, fiind un univers în care se consumau drame, se ura și se iubea, sau se năștea gelozia față de reușitele cuiva; romanele lui Constantin Munteanu stau mărturie în acest sens, iar dacă cineva, vreodată, ar dori să înțeleagă ce a însemnat o zi în industria chimică („a noastră, a celor care am ridicat-o pe culmile cele mai de sus, pentru ca alții s-o vândă la fier vechi”, vorba lui C. M.), nu trebuie decât să citească romanul „Ziua magnoliilor viscolite”;

În 1975, Nicu s-a transferat ca cercetător la Catedra de Fizică a Politehnicii București, grupul de Holografie și Laseri.

Tot din 1975 a lucrat în paralel și la ICECHIM, la Laboratorul de Microscopie Electronică, desfășurând cercetări în domeniul științei materialelor (polimeri, macromolecule, membranologie).

În 1977, devine asistent la Catedra de Fizică a Politehnicii București.

În 1990, devine șef de lucrări la Catedra de Fizică a Facultății de Chimie din cadrul Universității București.

În această perioadă a predat cursuri la Facultatea de Metalurgie și la Facultatea de Chimie.

A condus lucrări de Diplomă la Facultatea de Chimie.

A colaborat la editarea de culegeri de probleme și îndrumare de laborator.

În 1992 și 1994 a avut două stagii de cercetare la Universitatea din Montpellier, Franța.

La Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci (OSIM) are brevetate șase invenții în domeniul membranologiei și polimerilor.

În încheierea prezentării activității sale profesionale trebuie remarcate următoarele:

- faptul că a avut un fler ieșit din comun în munca de cercetare, fiind deosebit de abil în mânăuirea aparaturii cu care a lucrat;
- a avut un talent didactic înnăscut, câștigând respectul, admirația și recunoștința studenților săi. El explica și cel mai sofisticat fenomen, deosebit de sugestiv și atractiv, astfel a făcut să devină nemuritoare prelegerile sale;
- a fost îndrăgit și apreciat în toate colectivele în care a lucrat.

Cristina, soția lui, își amintește

L-am cunoscut când am devenit colegi de grupă, era timid, modest, dar tenace și încrezător în „steaua lui norocoasă”. M-a impresionat prin preocupările sale în cadrul sesiunilor științifice studențești și ca fotograf amator, prelucrându-și singur fotografiile.

Printr-o împrejurare cu totul specială, la Revelionul din 1969, când am fost la nunta lui Migri și a lui Ducu Stoica, am înțeles că pot să-i răspund lui Nicu cu aceleași sentimente de iubire, cu care el mă întâmpinase deja. De atunci și până la terminarea facultății,

Nicu și Cristina la banchetul din 1970.

s-a fixat termenul pentru exact după repartiție, nu vă spun ce „cerere înduioșătoare” am scris Primarului sectorului I, ca să ne aprobe dispensa de timp, să fim căsătoriți înainte de repartiție. S-a aprobat!

Mulți colegi știu, le-am mulțumit atunci, că la Examenul de Stat n-am mai avut timp să ne așteptăm notele obținute, deoarece trebuia să facem un examen medical pentru actele căsătoriei, așa că notele noastre ne-au fost scrise pe peretele Facultății, lângă sala unde dădusem examenul.

Asta n-a fost de ajuns! Peripețiile au continuat. Căsătoria noastră era programată într-o zi de luni, 29 iunie 1970, iar pe 30 iunie urma să aibă loc repartiția la Cluj. Noi am gândit că este bine și frumos să adunăm familiile noastre în duminica precedentă căsătoriei, pentru o împăcare a părților și efectuarea unei „logodne” înaintea pasului final. Totul era pregătit, cu nași, preot și prezența familiilor noastre.

La locul și ora fixată au fost prezenți toți, mai puțin mirele cu ai săi.

Ce tragedie! Nu știam ce să cred! Toate eforturile mele să-l găsesc pe Nicu au fost zadarnice!

În noaptea de duminică spre luni, am stat în camera mea din căminul Grozăvești cu toate dragele mele prietene și colege și am croit planuri peste planuri, care mai de care mai științifico-fantastice, cum să-l salvăm pe Nicu, bănuind că este legat în casă și împiedicat de ai săi să ajungă la logodnă, deci și la căsătoria planificată. A fost de pomină acea noapte! În zorii zilei am ajuns la concluzia înțeleaptă: dar dacă și Nicu are un plan de evadare, să nu-l dăm peste cap cu inițiativa noastră. Așa că ne-am destrămat șezătoarea și, astfel, colegele și prietenele mele au mai găsit câteva ore de odihnă.

Dis de dimineață, aud o pietricică în geam: era mama, care, îndurerată, a venit să mă consoleze, să nu fac vreun gest disperat. În timp ce mă pregăteam să cobor, altă pietricică în geam: era Nicu. La intrarea în cămin, mama, când m-a văzut, mi-a întins brațele să mă cuprindă, dar eu am trecut în fugă pe lângă ea, direct în brațele lui Nicu. Mama ne-a întrebat nedumerită: „așa-i că nu vă mai căsătoriți?!” Noi i-am răspuns într-un glas: „ba da!!!” Și am alergat la Sfatul Popular să nu pierdem termenul fixat cu atâta greutate.

au urmat o grămadă de amintiri foarte dragi nouă, pluteam în paradisul plin de lumină al iubirii care ne legase deja.

Când s-a apropiat „repartiția”, pentru ca să nu ne despartă nimeni și nimic, am ajuns la concluzia să ne căsătorim, dar părinții noștri nu au privit cu ochi buni intenția noastră și ne-au tot îndemnat la reflecții mai profunde. Noi nu știam că trebuie un termen anumit între depunerea cererii de căsătorie și oficierea propriu-zisă, așa că atunci când ni

Eram doar în haine obișnuite de zi, am cumpărat în grabă niște flori, au fost prezenți doar colegii și prietenii noștri, dar eram nespus de fericiți că vom deveni o familie!

Colegii noștri au plecat în acea seară cu trenul la Cluj, noi i-am ajuns din urmă, zburând și la propriu și la figurat în dimineața zilei următoare.

Am fost repartizați împreună în județul Neamț. Acolo, a fost cel mai frumos timp al existenței noastre, locul în care nu mai pășisem până atunci, dar am fost dornici de afirmare, de definire a carierei și profesiei noastre, de încheiere a multor prietenii noi, de cunoaștere a ținuturilor minunate ale Moldovei.

Dumnezeu ne-a îndeplinit dorința de a ajunge la București, promovându-mă în conducerea Organizației de Tineret după trei ani. Dar Nicu nu putea să plece cu mine, deoarece nu-și terminase cercetările legate de lucrarea sa de Doctorat, așa că au mai trecut doi ani până când s-a transferat și el, în 1975, la Institutul Politehnic București.

De abia atunci, Nicu a început să înțeleagă ce însemna să fie soțul unei soții VIP: gospodina Cristina dispăruse; era de dimineața până seara târziu la „datorie”, așa că mamele noastre au preluat multe din treburile casei.

Viața de familie devenise stranie; Nicu era cel „casnic”, iar eu ajunsesem „musafir” în propria-mi casă.

Cercetător și cadru didactic, adică un om normal, Nicu a trebuit să mă însoțească la multe „protocoale” cu ocazia zilelor festive naționale, dineuri, recepții etc... Nu se simțea deloc bine în acest rol pe care era nevoit să-l joace, dar nu mi-a reproșat niciodată acest lucru.

A continuat munca în București la fel de serios și ambițios ca și la Săvinești, a adunat succese profesionale unul după altul, entuziasmat fiind de munca cu studenții și de rezultatele sale științifice. Recompensa pentru tot ceea ce a realizat a fost strict de ordin moral, nu a fost plecat peste hotare decât după Revoluție, dar venea mereu la aeroport în salonul de protocol, când mă conducea sau mă aștepta dintr-o delegație peste hotare.

În 1978 l-am născut pe Adrian, eu nu am avut concediu pre sau post natal, cel care s-a ocupat cu trup și suflet de fiul nostru a fost Nicu. Era foarte mândru să se plimbe cu el, iar mai târziu, să-l aducă la Politehnică, să se joace pe spațiile verzi, să-i construiască rachete sau să-i arate aparatele din laboratoare.

Odată cu încheierea muncii mele la tineret, a început și viața noastră de familie să devină mai normală, să existe și o mamă în casă, să ne ocupăm împreună de copil, să refacem cercul nostru de prieteni și să avem iar concedii împreună.

Viața nu este presărată doar cu roze...

Pe măsură ce treceau anii, lui Nicu nu-i mai ajungea timpul să cerceteze pe cât ar fi vrut, să breveteze invențiile sale, mai multe decât s-au brevetat, să-și îndrume studenții și să dea meditații. Avea proiecte din ce în ce mai mari și mai îndrăznețe și parcă-i fugea pământul de sub picioare.

Deși știa că este bolnav și trebuie să se relaxeze și să se odihnească foarte mult, pofta lui de muncă creștea mereu, până când a venit ziua capitulării definitive. Nu a apucat să împlinească 47 de ani, închizând ochii lui frumoși, mari și albaștri în ajunul sărbătorii de Sfântul Nicolae.

Sigur că aş mai avea multe de povestit, întâmplări frumoase, dar şi lucruri mai puţin plăcute din viaţa noastră, am dorit doar să creionez personalitatea lui minunată, un om altruist, dedicat trup şi suflet profesiei şi familiei sale.

Trebuie să recunosc că am rămas cu povara păcatului să nu-l fi iubit în măsura cu care el m-a iubit pe mine.

Optimist din fire, bucuros de viaţă, voie bună şi veselie, plin de bancuri şi vorbe de duh, când era nevoit să participe la pomenirea cuiva, obişnuia să spună, ceea ce nu credeam că se va spune şi pentru el: „Nasol moment... Mişto colivă!”

Dumnezeu să-l odihnească în pace!

Rodica Gostian (Bena) îşi aminteşte

Pe Nicu Luca l-am cunoscut încă din anul I, fiind coleg de grupă cu Crina, colega mea de cameră. Era bucureştean, dar foarte apropiat de căminişti; în anul IV s-a împrietenit cu Cristina Bătătorescu şi după o logodnă şi o cununie cu peripeţii au plecat în Moldova – el la Săvineşti, ea la Bicz.

Prin 1973 Cristina a venit în Bucureşti, iar prin 1975 a venit şi Nicu. Îi vizitam des la locuinţa lor de lângă Parcul Tineretului, mai ales după ce li s-a născut băiatul; ne plimbam cu copiii prin parc şi apoi mâncam „creier la pergament” şi beam vin la ei acasă.

Când am ajuns asistentă la Politehnică, el era deja acolo, aşa că a fost primul meu ghid prin laboratoarele didactice. Mi-a pornit toate lucrările şi mi-a arătat o sumedenie de „şmecherii” la unele lucrări. Cred că fără el n-aş fi văzut niciodată urmele particulelor alfa pe plăcuţele nucleare sau franjele de la dispozitivul Young. Avea o dexteritate experimentală extraordinară – ziceai că are spiriduşi la degete – şi un simţ practic deosebit (a şi avut o gramadă de brevete de invenţie).

Făceam parte din Clubul Select al Trabantiştilor, aveam o gramadă de amici din acelaşi club. Prin 1987 (cred) a schimbat Trabantul pe o Dacie, dar spiritul tot de trabantist i-a rămas. Era o sursă inepuizabilă de bancuri pe care le spunea cu un haz nebun. Deseori ni le reamintim şi-l cităm (vorba unui coleg – „ca pe clasici”).

În vara anului 1990 am plecat într-o excursie cu maşinile în Ungaria şi Cehoslovacia, cu întoarcere pe la Cernăuţi. N-am să uit cu câtă plăcere beam cu toţii bere Budweiser Budvar la Ceske Budejovice sau bere neagră la Praga. La întoarcere prin Maramureşul ucrainian, aproape de Cernăuţi, i s-a ars garnitura de chiulasă a Daciei; a improvizat ceva şi, cu un pic de ajutor, a ajuns la hotel.

În ultimii ani a lucrat foarte intens pentru finalizarea tezei de doctorat; a avut colaborări cu Universitatea din Montpellier, Franţa, unde a lăsat o impresie deosebită.

Nicu era un mare iubitor de cărţi. A rămas după el o bibliotecă ştiinţifică impresionantă (o parte e la noi acasă, alta la Catedra de Fizică 1 din Politehnică), pe care şi-a făcut-o bucată cu bucată, dând lecţii încă din anul I şi renunţând la o gramadă de lucruri pentru o carte. De câte ori deschid o carte rămasă de la Nicu, îmi aduc aminte de figura lui simpatică şi bonomă şi regret plecarea lui timpurie de printre noi.

MIHAIL LUPU

Viața personală

M-am născut la 28 martie 1947 în Tulgheș, județul Harghita. Când aveam șase ani, tatăl meu a obținut un post de medic în Sibiu, unde am petrecut copilăria și adolescența.

Mă consider un pragmatic, fiind pasionat de tot ce este practic. Am început să chibățez partide de șah înainte de a merge la școală și continui să joc cu plăcere câteva partide pe săptămână. REBUS a fost prima revistă care m-a publicat.

1970

2010

Am terminat liceul la Gheorghe Lazăr în Sibiu, participând de-a lungul celor patru ani la câteva olimpiade naționale de matematică și fizică. Acolo i-am întâlnit prima oară pe Șerban Georgescu, Florea Cristian și Sorin Borca, care mi-au devenit colegi la Universitatea din București.

Decizia de a urma Facultatea de Fizică a fost consecința premiului câștigat în ultimul an de liceu, la olimpiada de fizică. La una din seratele dansante de la ‘Drept’, am întâlnit-o pe Iuliana, viitoarea mea soție, și colegă de facultate cu doi ani mai mică. Continuăm să dansăm la clubul local și la toate ocaziile ce se ivesc.

Iubesc muzica clasică, la 50 de ani am învățat singur să cânt la pian și continui să-mi îmbogățesc repertoriul, înot și fac lungi plimbări în parcul orașului suburban unde locuim.

Îmi place natura, drumețim cu cortul de multe ori prin parcuri naționale și internaționale – atât cât timpul și resursele ne permit.

Locuim în zona New York, în apropiere de fiica noastră Felicia și cei doi nepoți – Lucas, 5 ani și Amalia, 2 ani și jumătate – ceea ce ne permite să vorbim românește cu ei și să ne bucurăm de prerogativele bunicilor.

Profesie

După terminarea facultății în 1970, am lucrat în domeniul nuclear la IFA și IRNE în colectivul experimental de cercetare, pe proiectele de caracterizare a condițiilor de iradiere a combustibilului nuclear. În timpul stagiului de specializare la Fontenay-aux-Roses și Saclay (1973-1974), m-am ocupat de spectrometria gama pe combustibil iradiat în centrale nucleare. La întoarcerea din Franța, ne-am mutat în Pitești unde am lucrat la IRNE, participând la instrumentarea buclelor de iradiere pentru testarea combustibilului

nuclear autohton, cu contribuții originale la calibrarea instalației de măsurare absolută, nedistructivă, a gradului de ardere și a distribuției de putere pe barele de combustibil.

În vara anului 1985 am evadat cu familia peste ocean, o aventură îndrăznească, în care curajul, determinarea și pronia cerească au jucat rolurile principale.

Din 1987 până în prezent, lucrez la compania americană EDAX ca software engineer, creând aplicații pentru instrumentele de microanaliză fabricate de companie: spectrometre de raze X cu detectori de siliciu și difractori Bragg, aparatură electronică de control a microscopelor electronice și de analiză a semnalelor video pe microscop. Continuitatea în domeniu mi-a permis să urmăresc evoluția incredibilă a tehnologiilor și platformelor de calcul folosite în microanaliză.

Câteva din aplicațiile favorite pe care le-am dezvoltat sunt:

- controlul de calitate a materialelor semiconductoare pentru producția de circuite electronice,
- măsurarea incluziunilor în procesul de fabricație a oțelurilor speciale,
- analiza judiciară a defectelor în motoarele de avioane,
- analiza judiciară a reziduurilor de arme de foc (laboratoare de criminalogie),
- control de proces în separarea mineralelor la exploatare miniere,
- măsurarea contaminării cu poluanți a mediului.

Piața de desfacere pentru astfel de produse se extinde an de an, majoritatea clienților fiind în Asia și Europa precum și marile laboratoare naționale de cercetări și universitățile Nord-Americane.

Viața studentască

Pentru un ardelean, viața de student în București a fost o adevărată lecție de viață.

Am învățat să mănânc de pe bandă atunci când porțiile erau mici și să fiu pe aproape când colegii primeau pachete de acasă (Ștefan Vajda și Cosma Bucur erau favoriții, ca să nu amintesc de vinul de Odobești, primit de Nae Mazilu).

M-am obișnuit cu farsele colegilor din anul întâi la căminul Carpați: dispariția hainelor și a prosopului din sala de duș comună sau subtilizarea saltelelor de pe paturile celor ce se întorceau târziu în dormitorul comun!

Serile dansante la ‘Drept’ și ‘303’, care de multe ori începeau sau se terminau cu adevărate bătălii, m-au călit în lupta perpetuă între universitari și politehniști.

Laboratoarele și seminarele lui Hristev, Rogai și Vladucă erau favoritele mele, preferând rezolvarea problemelor și mai puțin cursurile teoretice.

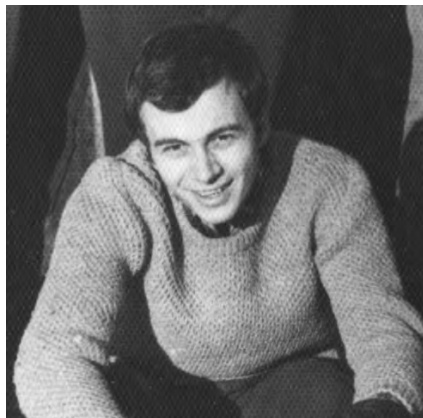
Am avut norocul și bucuria să audiez memorabile cursuri ale profesorilor Șerban Țițeica, Mihai Gavrilă, Stelian Turbatu și Vasile Dinu. La prelegerile lor, amfiteatrele se umpleau la capacitate maximă cu studenții de la fizică, dar și de la alte facultăți, care doreau să-și lărgesc și completeze orizontul.

Gânduri pentru colegi

Am fost plăcut impresionat de revederea după 40 de ani (parafrazând romanul lui Dumas ‘După 20 de ani’, propun ‘După 40 de ani’, ca titlu al cărții!). Multe mulțumiri lui Joe (Șerban Georgescu) & CO pentru inițiativă, organizare și dedicație. Sper să ne putem revedea mai des și până atunci să auzim numai de bine.

DAN MACOVEI

Am fost din capul locului un entuziast susținător al ideii unei Cărți ‘Promoția ‘70’. Fără să mă gândesc că va trebui să și scriu ceva. În urmă cu o săptămână am primit un frumos mesaj-îndemn de la Silvia Șilaev Mateescu, aducător aminte că termenul pentru trimiterea contribuțiilor e pe-aproape. De atunci, în fiecare seară las totul de-o parte, mă așez la masă cu un teanc de foi albe în față și mă pregătesc să scriu. Pentru atmosferă, încep prin a reciti – de fiecare dată cu aceeași plăcere – paginile-model ale Silviei, continui cu mail-ul îndreptar de la Joe și îmi pun ordine în amintiri. După două ore mă scol resemnat, cu coala de hârtie la fel de albă ca la început, într-o penurie revoltătoare de inspirație. Dar, astăzi e joi, mai sunt doar trei zile până la deadline și, fie ce-o fi, încep să scriu!

1969

M-am născut în iulie 1947 la Hîrșova, în Dobrogea. A fost unul din multele locuri în care tata, ca militar, a tot fost mutat, ducând după el o soție puțin încântată de perspectiva împachetat-despachetatului și a camerelor mobilate, cu chirie. Abia spre sfârșitul anilor ‘50 ne-am stabilit definitiv în Constanța. Mama a fost învățătoare, dar pentru scurt timp. Cu o origine socială ‘nesănătoasă’, a fost disponibilizată în 1948. A suferit, îi plăcea mult munca la catedră, dar căpăta mai mult timp pentru a-și crește singurul copil, care eram eu. M-a crescut destul de răsfățat, deși cu exigențe la care nu renunțase nici când eram om în toată firea. Nu suporta minciuna, lipsa de punctualitate și promisiunile neonorate. Știa însă, ca nimeni altul, să-mi insuflă încredere în mine, să-mi asculte confidențele, să-mi dea povețe. Tata era mai puțin înclinat spre subtilități pedagogice, dar mai tolerant cu defectele lui fiu-său. Cred că și-ar fi dorit totuși un băiat mai sportiv și mai zvăpăiat, așa cum fusese el însuși în tinerețe, în locul copilului cuminte și destul de anost pe care-l avea.

Din școala primară îmi amintesc strădania cu care Domnul învățător Radu ne învăța ortografia și gramatica limbii române. La examenul de trecere în clasa a V-a, așa cum se dădea atunci, ne-a dictat, printre altele: „dusu-m-am și m-am tot dus, și-napoi nu m-am întors”. Cei mai mulți dintre noi au scris-o corect.

În clasa a V-a m-am mutat la Liceul ‘Mihai Eminescu’ din Constanța, unde am învățat până la terminarea școlii. Încerc și acum o emoție puternică de câte ori trec prin fața Liceului. Am avut profesori minunați: Dna. Dragu – la fizică, Dna. Stanciu – la istorie, Dl. Bîgu – la limba română, Dra. Profiriu – la matematică. N-o să citească niciunul din ei rândurile astea, dar ce mult mi-aș fi dorit să știe prețuirea pe care o au și acum în inima mea. Mi s-a întâmplat atunci un lucru pe care azi îl regret. Învățam temeinic, cu multă sârguință, și la finele clasei a V-a am luat premiul I. A început să-mi placă. Treptat, bucuria cunoașterii se însoțea tot mai mult cu ambiția de a fi tot timpul pe podiumul premianților. Ce prostie! La vârsta la care alții trăiau emoția și înfrigurarea unei întâlniri

cu o fată, eu stăteam în cumpănă între un asemenea eveniment și teza de a doua zi la geografie. Cel mai adesea, a învins geografia. De altfel, n-am excelat niciodată la acest capitol. Fata căreia îi făceam o curte nebună și îngrozitor de stângace, pe la 15 ani, nu dădea doi bani pe mine. Prefera un coleg de-al meu, fotogenic, cu simț al umorului și jucător de fotbal la juniorii Farului Constanța.

În vara lui '65 am dat Bacalaureatul (examenul de Maturitate) și am început să mă pregătesc pentru admiterea la Facultatea de Fizică. Mă speria ideea unui eșec și mă mai linișteam la gândul că tata, la o adică, ar fi putut să-mi aranjeze stagiul militar la vreo unitate din Constanța, aproape de casă. N-a fost cazul. Am intrat cu o medie bună la Facultate, fiind sărbătorit ca un erou de toată familia. Anul care a urmat, în special semestrul I, a fost însă un coșmar. Nu înțelegeam nimic din ce ni se predă, nu știam cum să învăț, nu știam să-mi iau notițe. Nu mai era nimic ca la liceu. Încercam și un soi de frustrare. Învățasem toată vara și luasem examenul, gata! Nu meritam puțină tihnă? Mă uitam cu jind la Joe, Piști, Mihai Lupu, Lia, Sorin, la inegalabilul Ionică (și mulți, mulți alții, iertați-mi omisiunile, lista invidiilor mele e lungă). Cât de ușor pricepeau totul, parcă fără efort! De ce nu puteam și eu? Îmi era greu s-o recunosc, dar facultatea asta părea peste puterile mele. Pe de altă parte, ce puteam să fac? Să abandonez totul și să plec la armată? Oricum chestia asta venea de la sine odată cu pierderea anului, ceea ce îmi părea tot mai mult de neevitat. Am trecut totuși cu bine sesiunea din iarnă, fără victorii strălucite, dar nici cu restanțe. În semestrul II am început să mă mai vindec de temerile și deriva de început. Începea chiar să-mi placă ce învățam. Nu chiar la toate materiile, dar era un semn încurajator. Au urmat alți doi ani dificili, fie cu năucitor de multe examene (anul II), fie cu examene grele peste poate (anul III, „...dacă vrei să dai de dracu’ / dă examen cu Novacu / iupai-dia, iupai-da...”). Minune, le-am trecut!

În anul IV m-am înscris la Secția de Corp Solid, avându-i ca profesori pe Mihai Rosenberg, Cristian Constantinescu, Dorel Bally, Aretin Corciovei, Gheorghe Ciobanu. Și, bineînțeles, ‘Magistrul’ – Profesorul Mihai Gavrilă cu celebrul său curs de Mecanică Cuantică.

Mi-am ales ca lucrare de diplomă *Rezonanța magnetică nucleară* (RMN), la Prof. Rosenberg. Subiectul era atrăgător, bibliografia prietenoasă și am început să scriu cu plăcere teza. Neglijând însă partea experimentală, de care mi-a amintit o muștruluală severă a D-lui Rosenberg (nu eram așa vinovat, nu prea se făcuseră experimente RMN la IFB în timpul practicii). Cu trei săptămâni înainte de licență, am primit câteva spectre experimentale, care trebuiau interpretate. Nu mai știu unde m-am încurcat cu analiza lor, dar lucrurile nu mergeau și timpul era tot mai scurt. Am cerut atunci ajutorul bunului nostru coleg Nae Mazilu. Nu-mi aduc aminte de ce tocmai Nae, interacția noastră fusese slabă până atunci. Știu că mă revoltase afirmația lui, prin anul I sau II, că nu citește ziarele și se simte foarte bine așa. Nu le citeam nici eu, dar asta mi se părea de neacceptat doar la alții (mă speria lucrurile care mă puteau intriga la vremea aceea). Bunul Nae și-a pierdut vreo două nopți, în holul căminului nostru din Grozăvești, descifrându-mi cu răbdare misterele spectrelor RMN. M-am prezentat cu teza la Dl. Rosenberg, i-a plăcut și am trecut cu bine licența.

La terminarea facultății, în 1970, am fost repartizat la Institutul de Fizică București (IFB), în grupul de difracție de raze X condus de Dr. Rodica Mănăilă, specialist renumit

în domeniu (s-a stins în aprilie 2002, la o Conferință Internațională). Aici am avut șansa de a fi adoptat în grupul larg de învățăcei ai Profesorului Radu Grigorovici, membru al Academiei (plecat și el dintre noi în urmă cu doi ani). Profesorul Grigorovici era unul din Seniorii fizicii românești, alături de Horia Hulubei, Eugen Bădăraș, Șerban Țițeica, Margareta Giurgea. Inițiasă Școala Românească de semiconductori amorfi și era cunoscut în toată lumea prin lucrările sale de pionierat. Dincolo de statura sa profesională, cei care îl cunoșteau îndeaproape rămâneau vrăjiți de farmecul omului de aleasă cultură, îndrăgostit de filosofii germani, de literatură și istorie, de muzica lui Brahms, Mozart sau Beethoven. O interpreta admirabil la pian.

Cu Răzvan și Irina în 1993.

la punct cu teoria metodei, cu modul de extragere a informației structurale. Unul din difractometrele RX a fost adaptat pentru măsurători de absorbție și spre sfârșitul anilor '70 ne număram printre puținele grupuri din Europa cu rezultate EXAFS. Am aplicat metoda la descrierea structurală a platinei din catalizatorii de reformare a benzinelor, iar rezultatele obținute au alcătuit teza de doctorat, susținută în 1983.

De câte ori am ocazia, lucrez și azi cu aceeași plăcere EXAFS (prima dragoste). Am lucrat o vreme spectroscopie de fotoelectroni (XPS), utilizată în studiul suprafețelor. În câteva rânduri, am avut sentimentul că rezultatele obținute sunt cu adevărat utile, ajutând efectiv la înțelegerea unor fenomene sau în proiectarea unui material. Au fost clipele în care m-am simțit împlinit profesional.

Last but not least, familia. M-am căsătorit în 1975. Soția mea, Adriana, făcuse trei ani la biologie, dar întrerupsese studiile din motive medicale. Am suferit amândoi din cauza asta și am trecut prin multe clipe dificile. Viața ne-a adus însă și bucurii. La un an de la căsătorie, s-a născut Irina, iar la doi ani după ea – Răzvan. Irina a urmat Facultatea de Limbi Străine (engleză și cehă, pasiune pentru Kundera), iar Răzvan – Electrotehnica. Irina are azi un job de traducător, Răzvan lucrează la o bancă, într-un departament de informatică și analiză de risc (într-o traducere cu totul aproximativă; el îmi tot explică ce face acolo, dar capul meu e mic pentru așa pălărie).

Am fost fericit când fiecare din ei și-a găsit jumătatea. La nunțile lor mi-am dorit să mă-mbăt, dar fișa postului (socru mic/mare) nu mi-a permis. Am acum patru copii, îi iubesc la fel de mult pe toți. De curând, cercul s-a închis. Eu i-am făcut pe ei, iar ei m-au

făcut bunic. Irina și Liviu îl au pe Răducu, de aproape trei ani jumătate, Răzvan și Monica o au pe Sofia, care face în curând un an.

Nu cred să am vreodata curajul unui bilanț. Aș zice totuși că, pe lângă defecte, am avut o calitate: dorința puternică de a învăța de la alții, de a mă remodela astfel încât să nu înșel (prea tare) așteptările celor din jur. Am început-o cu voi, colegii de facultate. Fără s-o știți, m-ați schimbat mult în bine. Am avut apoi șansa să întâlnesc oameni cu totul speciali în Institut, care și-au lăsat furată meseria de om și fizician. M-am lăsat transformat de Adriana, fac același lucru, azi, și cu copiii. Ei sunt însă mai exigenți și mai puțin dispuși să tacă elegant la neroziile rostite de Tata.

Cu soția mea, Adriana, în 2010.

E încă timp de mai bine. La urma urmei, 63 de ani marchează doar un debut într-o a doua tinerețe. Ștergeți din dicționare durerile de șale și colesterol mărit. Ignorați din când în când sfaturile nutriționiștilor. Și, mai ales, lăsați-vă copleșiți de frumos și iubire!

CURRICULUM VITAE

Data și locul nașterii: 26 iulie 1947, Hârșova

Stare civilă: căsătorit, doi copii

Studii, titluri: 1961-1965 Liceul „Mihai Eminescu”, Constanța
1965-1970 Facultatea de Fizică (Universitatea București), Secția Corp Solid

Lucrare de diplomă: *Rezonanța magnetică nucleară*

Conducător științific: Prof. Mihai Rosenberg

1983 Doctorat în fizică, Institutul de Fizică și Tehnologia Materialelor
Titlul tezei: *Structura materialelor oxidice dezordonate*

Conducător științific: Acad. Radu Grigorovici

Poziția actuală: Cercetător științific gradul I

Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Fizica Materialelor
(INCDFM), București-Măgurele

Specializări: Fizica stării solide. Determinări structurale și chimice prin spectroscopii de raze X (EXAFS, XANES) și fotoelectroni (XPS).

Domenii de interes, tematici:

- Configurații structurale locale în sisteme cu diluție ridicată (dopanți, specii înalt dispersate): catalizatori metalici suportați, fotocatalizatori dopați (metale de tranziție, pământuri rare, azot), $\text{SiO}_2\text{:Er}$ (aplicații în optoelectronică) etc.
- Studiul suprafețelor (compoziție, stări de valență, liganzi chimici) prin XPS: straturi subțiri, materiale nanocompozite.
- Legătura chimică și redistribuirea sarcinii electronice în aliaje ale aurului.
- Straturi subțiri preparate prin co-evaporarea fullerinelor (C_{60}) cu metale de tranziție și pământuri rare. Interacții, structură, compoziție.
- Aliaje cvasi-cristaline (icosaedrale) Al-Mn cu pământuri rare.
- Dezvoltări de programe de calcul pentru analiza datelor în spectroscopia EXAFS.

Stagii de lucru: Facilități de utilizare a radiației de sincrotron: Daresbury Laboratory, BSRF-Beijing, LURE-Orsay, HASYLAB-Hamburg.

Publicații: 50 lucrări publicate (sau în curs de publicare) în reviste internaționale indexate ISI.

Premii: Premiul *Constantin Miculescu* (Fizică, 2001) al Academiei Române.

Asociații profesionale: membru al Societății Române de Cataliză

EUGEN-IOAN MARICA (1947-2005)

(Momente comune)

Din păcate Eugen nu mai este, să aleagă el însuși o întâmplare amuzantă pentru partea a doua a cărții. Îmi revine mie, ca prieten apropiat, să aleg două momente pe care, povestindu-le oral familiei, membrii acesteia (a doua soție și al doilea fiu) au râs până s-au înecat și au recunoscut sincron că îl caracterizează.

Primul moment s-a petrecut prin anul V (1969/70), în cantina Grozăvești eram la masă Eugen, colega și buna mea prietenă și cu mine. Ultimii doi împărțeau aceeași tavă cu mâncare, ciorba fiind dublă, la cerere.

Discutam de Adriano Celentano, unul dintre cântăreții preferați, în egală măsură, de Eugen și de mine. Se așează la masă un guguf. Suportă el cât suportă, dar nu rezistă mult și, tocmai când eu terminasem jumătatea de felul doi, lăsându-i prietenei desertul, numai ce intervine: „Ce-o tot frecați cu Celentano, e comercial”. Nu l-am băgat în seamă, dar am remarcat acea lucire fulgurantă în ochii prietenului meu, care anunța un jab la falcă. Guguful perseverează: „...și, în definitiv, nici n-are voce”. Cu Eugen de față eu nu-mi prea permiteam, decât rar, dar inocent-troznitor, replici de KO. Liniștit, Eugen, om de spectacol, șterge tacticos cuțitul (care, evident, nu tăia neam) cu o coajă de pâine, îl studiază, îl privește pe energumen și dă sentința: „așa e precum spui, amice. N-are pic de voce. Dar face ce vrea cu ea.”

Al doilea e întrucâtva riscant, dar... Amicus Plato... Eram în sala de mese a unei cabane din Bucegi, cam toată gașca montagnardă a promoției. Eu simt că prietena mea are oarece de tănuț cu Piști, protectorul ei și, ca să nu pierd vremea, o iau la slow pe o colegă. Drăguță. Nu precizez secția, ca să minimizez riscul identificării. Cam cât durează o repriză de fotbal încerc s-o trag de limbă pe colega drăguță asupra mecanismului recunoașterii de către filamentele neurale specializate a moleculelor dizolvate în aer, baza simțului mirosului. Eugen știa că eu știu că asta îl pasiona pe el atunci, a mirosit provocarea, a răbdat cât a răbdat și cu 17 secunde înainte ca prietena mea să isprăvească de a-i smulge lui Piști mărturisiri complete în problema care-o interesa, ia altă colegă la un rock-and-roll, pe care eu, în nemernicia mea și cu complicitatea colegei drăguțe îl dansam tot slow, se face că-i scapă respectiva din mâini, numa cât să mă îmburde (ardelenism, dar cu Eugen am fost și compatriot). Băiat educat, am încercat reflex să-i asigur securitatea colegei drăguțe. Rezultatul a fost un inelegant plonjon pe podeaua dată cu creolină a sălii cabanei. De deasupra mea, Eugen și-a rostit sec sentința: „Mă boule, dacă te interesează mecansimul mirosurilor de ce drakku bați capu' trei sfert' de oră, când puteai trage blugii de pe ea... în primele 3 minute”. Tonul râsului l-am dat eu, urmat de Piști, colega drăguță a roșit... drăguț, apoi, panta rhei.

Autodenunț și precizare (ca să nu ratez nici ocazia de a-l parafraza pe Radu Cosașu): cum eu, ca narator, sau povestaș, ad libitum, eram personaj secundar în ambele momente, n-am de gând să înfloresc amintiri personale la pagina mea. Treaba redactorului

1980

de carte, în fond poate admite o licență, deși, alfabetic, între MA și Mu se inserează destule pagini aparținând altor colegi și ne poate plasa paginile alături. Sau, dacă partea profesională fi-va separată de cea colorată, aceste rânduri îi pot reprezenta simultan pe Marica Eugen Ioan și pe Munteanu Radu-Ilarion.

Ce-ar mai fi de spus? Pe 7 ianuarie, când îl sunam să-l firitisesc pentru ultima dată în seria solstițială, începută cu data nașterii lui Ștefan, apoi pe 24, Sfânta Eugenia, apoi pe 27 de Sfântul Ștefan, apoi pe 1 ianuarie de aniversarea lui, când îl sunam, cum spun, răspundea monochord, cu aceeași glumă răsuflată: „La mulți ani și ție, băiete”. „Mie, de ce?”, mă miram ipocrit. „Pentru că tu ești un Ion.... ilar.”

Radu Ilarion Munteanu

CURRICULUM VITAE

Nume: Marica

Prenume: Eugen Ioan

Data și locul nașterii: 01.01.1947, Sibiu

Părinții: Marica Ioan, funcționar superior în regionala CFR Brașov

Marica Mariana, funcționară în aceeași regională

Școli absolvite: Școala generală la Sibiu, promoția 1961

Liceul Gheorghe Lazăr Sibiu, promoția 1965

Facultatea de Fizică, Universitatea București, Specializarea: biofizică

Limbi străine: Engleza, lectură, conversație, scris, nivel superior

Franceza – idem

Germana, idem, nivel mediu

Rusa, idem, nivel mediu

Starea civilă: căsătorit cu Milena Răsvan, în 1973, divorțat în 1980. Din căsătorie rezultă băiatul Răzvan Marica, născut pe 08.04.1977.

Recăsătorit cu Irina Enescu în 1993. Rezultă băiatul Ștefan, născut pe 08.12.1994.

Activitate profesională: repartizat de comisia guvernamentală în iulie 1970, după absolvire, la Anticorozivul, transferat în toamna aceluiași an în interesul serviciului la Institutul de Cercetări Chimico-Farmaceutice, unde activează în laboratorul de biosinteză. În această calitate a pus în funcțiune mai multe linii de fabricație specifice la Fabrica de Antibiotice Iași. Din 1983, este transferat în interesul serviciului la Institutul de Energetică Chimică și Biochimică, din Cadrul ICECHIM, unde activează în laboratorul de biosinteză. A realizat un mare număr de tehnologii de biosinteză, în colaborare cu colegi biologi, care furnizau sușele bacteriene necesare. S-a specializat în proiectarea și optimizarea reactoarelor de biosinteză, automatizarea și dirijarea proceselor de biosinteză cu ajutorul tehnicii de calcul. A participat cu un mare număr de lucrări la diferite

manifestări științifice interne și internaționale, între care, toate congresele internaționale de Chimie găzduite de România. În anul 1994, devine șeful laboratorului de biosinteză, pe care îl reorganizează potrivit propriei concepții manageriale, ameliorând eficiența procesului de cercetare.

Titlul de Doctor în Științe Biofizice îl obține în anul 2004, în urma susținerii tezei intitulate *Bioprosesarea materialelor în reactoare cu microunde* al cărei subiect reprezintă sinteza experienței profesionale de o viață, sub conducerea profesorului universitar dr. M. D. Nicu.

Decedat în noiembrie 2005, în urma unei afecțiuni galopante, consecință probabilă, după avizul specialiștilor, a riscurilor la care s-a supus în mediul profesional, din pasiune pentru știință în general și pentru propria specialitate, în particular.

Lista (selectivă) de lucrări științifice:

- 1 A. Chirvase, M. Caramihai, E. Marica, A. Popa, G. Musca, R. Giurca, F. Macovei, R. Bulaceanu. „Model matematic al bioconversiei alcoolului etilic la acetaldehidă”, *Revista Română de Chimie*, 37, p. 561, 1986.
- 2 I. Dumitrache, R. Giurca, F. Munteanu, M. Caramihai, E. Marica, A. Chirvase, D. Dobrescu, F. Macovei. „Conducerea on-line a proceselor de biosinteză (1)”, *Revista Română de Chimie*, 37, p. 865, 1986.
- 3 G. Musca, M. Caramihai, A. Chirvase, E. Marica, F. Macovei, C. Jinga, „Conducerea on-line a proceselor de biosinteză (2)”, *Revista de Chimie*, 38, p. 698, 1987.
- 4 A. Slavov, S. Chiliment, G. Dima, E. Marica, T. Loloiu, V. Rădulescu, „Processing and chemical testing of a Brassica oleracea raw extract”, *Revista de Chimie* 51 (2), 152-157 (2000).
- 5 Radu, N., Rau, I., Marica, E., Meghea, A., 2004, „Environmental impact by nutrients recovering from industrial effluents”, pp 509, *Journal of Environmental Protection and Ecology* Vol. 5, no 3, Bulgaria, ISSN 1311-5065.
- 6 Radu, N., Marica, E., Sandru, L., Rau, I., „Biological activity tests for phosphate materials isolated by flotation” – National Congress of Biotechnology with International communion, October 2003 Romania (paper published on Compact Disc).
- 7 Nicoleta Radu, Eugen Marica, Lucia Sandru, Ileana Rau, Aurelia Meghea, – „Biological activity of micellar biomass resulted from antibiotic manufacture”. National Congress of Biotechnology with International communion, October 2003 Romania (paper published on Compact Disc).
- 8 Nicoleta Radu, Eugen Marica, Lucia Sandru, Elena Bucur, Gabriel Nedelcu, - „Agrochemical efficiency of fertilizers”, National Congress of Biotechnology with International communion, October 2003 Romania (paper published on Compact Disc).

- 9 Zambila, N., Radu, N., Chirvase, A. A., Marica, E. 2005, „Biofertilisers with nitrogen fixing bacteria on organomineral support”, Ed. AISTEDA, 13, București, ISBN 973-8408-12-1.
- 10 A. A. Caramihai, F. Chirvase, F. Macovei, E. Marica „Mathematical Aspects of Biotechnological Processes” (in Romanian) Authors: M - 2nd Symp. Biotech. & Bioeng. Comm., Rom. Acad., Mars, 1986, Bucharest, Romania, pag. 29.

Brevete de invenție:

- 1 Fodder biomass based on Hansenula Polymorpha – contains ash, phosphorus, calcium, magnesium, total nitrogen, total protein, and is obtained by processing mutant Hansenula polymorpha, Patent Number(s): RO113797-B1 Inventor(s): GHERGHEATA E., SASARMAN E., NICULESCU S., MARICA E.
- 2 Yarrowia lipolytica mutant – obtained in order to extract proteins from fat is used in producing fodder rich in amino acids with sulphur, Patent Number(s): RO113867-B1 Inventor(s): POPOVICI S., SERBAN S., NICULESCU S., MARICA E.
- 3 Proteolytic mutant Bacillus licheniformis R 28 - and its obtaining process, Patent Number(s): RO113569-B1 Inventor(s): MIHAILCIUC S. M., CUTOV T., BAY E., MARICA E., ROMAN M., BRATULESCU V.
- 4 New saccharomyces cerevisiae Sc (OAT) mutant for alcohol fermentation – obtained from Sc1 parenteral group by treatment with N-methyl-N'-nitro-N-nitroso-guanidine, Patent Number(s): RO111471-B; RO111471-B1 Inventor(s): POPOVICI S., SERBAN S., NICULESCU S., MARICA E.
- 5 Large scale culturing of animal cells for prepn. of antigens, viral vaccines and proteinic principles – Patent Number(s): RO106760-B1 Inventor(s): CHIRVASE A., MARICA E., PETRASINCU D., PAVEL D., GEORGESCU M., CARAMIHAI D., JINGA C., DEACONEASA V.
- 6 Protein concentrate prepn. by semi-continuous aerobic fermentation – culture medium contg. mineral substances, maize extract and methanol, Patent Number(s): RO87225-A Inventor(s): PAMFIL M., PARASCHIV M., OLARESCU N., CERCEL M., VAMANU A., NISTOR M., ARIZAN R., MARICA E.
- 7 L-Lysine prepn. by fermentation - comprises gradual carbon source addn. to culture medium at microorganism starvation moment, Patent Number(s): RO72660-A Inventor(s): NITELEA I., IONESCU C., MARICA E., DOBRESCU D.

*Pe-atunci, prin anii '60-
'70 ai veacului trecut,
încercam acea atitudine
fermă față de viață...*

*... care s-a cimentat
ulterior, odată cu
marile ei fericiri...*

*pentru a rotunji
personalitatea de astăzi,
mândria părinților spirituali!*

Iată-ne, deci! Sunt acum mai bine de patru decenii de când, în alt timp și spațiu, ne-am despărțit, în dimineața vieții noastre, plecând de la sânul facultății în care, cu cinci ani mai înainte, în aceeași dimineață, intrasem privind uimiți în jurul nostru, căutând timid solidaritate printre cei ca noi, încercând să găsim loc viselor ce ne-au legănat copilăria, și pe care, evident, le plasasem în cu totul altă parte. Spațiul avea pe atunci iz de vechi laborator – coborât parcă din atmosfera *Crailor de Curtea Veche*. Și ne-am obișnuit repede unul cu altul, cu ușurința tinereții care are de împărtășit, avidă de comunicare. Așa, unul cu altul cum zic, am început să ne ridicăm la înălțimea eliberatoare a soțiilor care ne îndulcesc încă amarul amintirilor perspectivei. Mai auzai pe-atunci, pe ici pe colo, *Domnule Coleg*, în ciuda faptului că toți eram *tovarăși* – titlul ăsta fiind, prin acord unanim tacit, rezervat numai în cadru oficial. Ne aducem acum aminte cu duioșie, cum unii mai zvăpăiați dintre noi făceam un du-te-vino pe culoarul Facultății, pur și simplu pentru a da un „bună ziua”, respectuos de altfel, Profesorilor Th. V. Ionescu de la Electricitate și N. Bărbulescu de la Moleculară – angajați într-o discuție pe culoar – numai și numai pentru a-i vedea cum ridică pălăriile și răspund cu veche reverență nobiliară, așa cum se răspunde unui om. Era poate, în acest du-te-vino, o primă senzație ciudată de a te fi simțit om, și evident că noi voiam s-o trăim din plin! Eram concentrați asupra momentului, ce trebuia să se repete până la saturație, poate pentru că n-aveam încă tăria trăirilor interioare, conclusive. Ne aducem aminte cu duioșie cum ne ridicam în vârfurile picioarelor – pe același culoar – pentru a putea citi în susul peretelui „*Loc de dat cu capul pentru Liviu Giurgiu și alții peste 1,89 m*”. Și suntem fericiți acum, către amurgul vieții, că suntem în măsură să rezumăm trăirile noastre interioare, care au căpătat tăria necesară de a se exprima în cuvânt, în semnificativă măsură prin acele vinovate sau nevinovate pozne, prin acei divini dascăli, prin acei minunați colegi...

Asta-i poezie dulce, nu-i așa?! Și poate că-i mai bine să rămână poezie. Joe a fost totuși neinspirat să ne recomande ca model raportul Silviei Șilaev. Putem vedea cu toții că ea are într-adevăr ce spune, chiar cu bucurie mare, de la un capăt la altul. E handicapant când mă gândesc la Silvia, trecând pe culoarul facultății cu pasul ei de gimnastă „mândră’n toate cele”, vorba aia. Ea are, într-adevăr, ce spune, pentru că are ce-și aminti cu drag, era atenția tuturora! Dar unul ca alde mine „mic, slab cu bube’n cap, toți îl bat și-i pică și ștrampii” – ce să spun de mine? N-am fost nici măcar urmașul celebrului Stan Popescu „galibardistul”, „dușmanul aprig al ciocoilor, prieten înflăcărat al „boborului”...”. N-am avut nici demnitatea calmă a lui Florică Manea sau Nicușor Iacob, nici aplombul lui Cristi Florea, nici inteligența calmă și suverană a lui Joe, nici obstinția lui Dan Macovei, nici... nimic. Poate e totuși bine să spun că, de atunci și până acum, am ceva realizări: nu mai sunt slab, nu mai sunt mic, nu mai am ștrampi să pice – realizări într-adevăr de marcă, pe bani grei, cum ar zice Mircea Porumbreanu – dar de bătaie și de bube’n cap, slavă Domnului, încă n-am scăpat, și nici nu văd că oi scăpa!

Și totuși, e o bogăție imensă în amintirile de-atunci. Poate chiar rivală amintirilor Silviei, și a tuturor colegelor noastre de altfel, din imaginile ce ne-au rămas frumoase și mândre ca gândul cel răzleț, cum ar zice poetul. În ultimă instanță, asta ține de individ, și cred c-aș da orice să-l mai aud odată pe Cristache zicându-mi „Neculai dar-ar bengă’n tine!”, sau să-l văd pe Joe terminând de învățat și declarând satisfăcut: „Am făcut *o dată* toată Căldurica!”, sau pe cine știe cine răcnind cât îl țineau răunchii: „Liniște mă, gagiul se hodinește!”, de la geamul dormitorului vecin de la Regnault, atunci cufundat în liniștea de pajiște însorită a prânzului, când toți dormeam fără de grijă, într-un *dolce far niente* de care atunci n-aveam grijă că s-ar termina vreodată. Acolo la Regnault, pe intrarea Costache Negri, aproape de arena Progresul, am petrecut clipe de neuitat, pentru care în ultima jumătate de veac am vărsat multe lacrimi, dulci ca și vinul pe care-l beam în libațiunile bogate pe altarul amintirilor. Ne mutase, v’aduceți aminte?, de la Carpați din buricul târgului, de la kilometrul zero, unde-i acuma Ministerul Metalurgiei, că-ncepusem a ne face de cap. Ce viață mai fusese și-acolo! Dormeam ici, ne sculam când ne sculam, ne uitam pe geam dacă s-au strâns ăia la curs, și dacă era vânzoleală însemna că încă nu venise profesorul, ne îmbrăcam repede și-n două minute eram și noi în amfiteatru! Dar a fost să se termine: borcaniadele multe, ciorapii aruncați la milițianul ce dansa în intersecție etc. Așa ne-am trezit la Regnault. Noi eram treisprezece în cameră, cea mai mică dintre toate: Joe, Cristache, Mihai Lupu, Piști, Romică – Dumnezeu să-l hodinească! – nenea Inocențiu, Ticuță, Costel Boca, Sorin, Bebe Covaci între alții, și la urmă și eu. O grămadă de șotii, mult de făcut, mult de aspirat și asimilat pentru un spirit virgin... Conviețuiam, și compăttimeam, cum zice nenea Iancu, împreună cu o bucurie împartășită, și mă întreb acum: cum Dumnezeu de ne suportam? Dar, tot eu vin și răspund, știi, din înțelepciunea senectuții, de colo: era altă viață, o viață tânără, bucuroasă de trăiri, nu de bătrân ranchiunos cu apucături fixe, bine fixate în ciolane, care se umflă din te miri ce! Era în luna mai pe-atunci, iar luminile becurilor de-afară țeseau parcă o pânză discretă verde-gălbuie, semitransparentă, în frunzele teilor ce le ascundeau în curtea de la Regnault. Nu ne apucase încă turbarea iubirilor, asta a venit mai târziu. Mă aud chemat la poartă de cineva – eram în pijamale, programul de seară, citit și somn, că de învățat, slavă Domnului nu m-am prea omorât – și n-am mai catadixit să pun altceva pe mine; ca

mai toți colegii, consideram pijamalele destul de decente. Cobor, și mă trezesc acostat de un individ dubios: mustață, ochelari fumurii, raglan cu guler ridicat sus ca securiști, pălărie pe ochi. Nici una nici două, insinuează către mine o cutiuță pătrată, din cele în care erau vândute aparatele de ras demontabile, dacă v-duceți aminte, și mă întrebă fonfăit dacă recunosc obiectul. Desigur, l-am recunoscut: „E un aparat de ras” reușii eu, de colo, să îngăimesz. „Desfă-l și recunoaște-l!” fonfăi individul din nou la mine cu o voce voit ascunsă, parcă special pentru a nu fi recunoscută. L-am desfăcut, dar nu l-am recunoscut. Trebuie să vă spun că pe-atunci aveam doar 18 anișori, și prima dată m-am bărbierit la 22, în anul cinci de facultate. Asta m-a făcut să gândesc rapid atunci, cum că individul voia să mă șantajeze cu ceva, mai ales că fonfăi din nou: „Cu aparatul ăsta de ras s-a comis ieri o crimă îngrozitoare, și tu ești suspect!” „Dar eu nici nu mă bărbieresc!” am îngăimat aproape pierdut. Vă dați seama cât de mult bravează un tânăr la vârsta aia, însă în atare situație ori ești brav, ori nu ești. Iar eu, ce să spun, nu prea eram. Știind totuși că, alunecând la vale s-ar fi putut să cad pe mâini nu tocmai oneste – Cristi și Piști mă școliseră doar bine despre conținutul urbelor mari în materie de moralitate – și apreciind că individul nu-i cu mult mai voinic decât mine, m-am gândit să-i reped un genunchi sub foale și s-o tai la sănătoasa: după mine nu putea veni, că n-avea la ce, de asta mi-am dat seama imediat. Și el și-a dat seama – nu știa că nu mă bărbieresc, aici greșise! Simțind probabil gânduri disperate în licărirea ochilor mei, individul și-a luat precauție: uitându-mă în jurul meu dacă-s numai eu cu el, în dreapta și nițel în spate văd un alt individ, la fel de funebru, că se apropie calm, ca din întâmplare; la fel și din stânga, un alt cioclu. Am răcit cu totul, m-am lipit de un tei, așteptând ce-o da Dumnezeu, cum așteaptă mielul cuțitul. Se vede însă că individul a înțeles că n-are rost să continue cu mine, pentru că nu avea cauză, și m-a eliberat trimițându-mă să-l chem, pe Mihai parcă. Am răsuflat ușurat, și cu vinele tremurând violent m-am îndreptat către clădire, din care tocmai ieșea chemat și el, tot în pijamale ca și mine, Nelu Popa, care era tot în dormitor cu noi după câte-mi amintesc. Am avut puterea să stau pe scări ca să văd ce se întâmplă. Nu de alta, dar vocea fonfăită mă intriga, parcă o recunoșteam de undeva.

Istoria cu aparatul de ras se repetă întocmai. Însă Nelu, spirit analitic exasperant pentru oricine, ca să nu mai vorbim de milițieni, se apucă de o îndeaproape cercetare care l-ar fi scos din sărite până și pe securistul cel mai tare de cerbice. După câteva minute lungi de analiză vizuală detaliată, întorcând pe toate părțile obiectul cu pricina, el declară triumfător: „E un aparat de ras!” Indivizii își cam pierduseră răbdarea, cum spuneam, și se insinuau din ce în ce mai aproape, ca să scurteze odată interviul. Orice prelungire le putea aduce ceva pagubă, băgai eu de seamă. La întrebarea dacă l-a folosit în comiterea crimei, Nelu a intrat în răcori: el se bărbierea, existau antecedente! Aud deodată „Bă, acumă, numără! Da’ numără odată!” la care Nelu se lasă încet jos, aproape leșinat, și mie-mi pică în sfârșit fisa: „Măi Mircea, tu ești? Fir-ai tu să fii de dobitoc, cât pe ce să mă scap pe mine!” Cinstit să fiu, mă cam trecuse. În urmă de tot am aflat ce se întâmplase, parcă de la Dan Macovei, care vă poate povesti mai pe’ndelete.

Nae Doboș, Babacu’ nostru, îi mascase pe trei dintre cei de la ei din dormitor: Mircea Porumbreanu, Dan Macovei și Aurelian Vulpe, care-i acumă la Arad. Le făcuse mustați, găsiseră niște ochelari de soare, Dan Macovei n-avea nevoie, că-i avea deja și erau fumurii, pălării și raglane – trei securiști pe cîste, în căutarea criminalului. Crima ar

fi fost comisă, dragă doamne, cu aparatul de ras al lui Florică Manea – vă închipuiți reacția lui Florică, doar l-au ,anchetat’ și pe el! Distracția a fost pe cînste, precum vă pot povesti personal, și mult mai bine decât o fac eu aici, eroii principali. Dar eu am satisfacția că i-am recunoscut cu o secundă înainte de a se demasca, atunci când Nelu era cât p’aci să leșine. Pentru că, abia în urmă, am aflat că aveau consemn: dacă vreunul dintre cei „anchetați” devine violent, sau dă semne vizibile de slăbiciune, trebuia să înceapă să numere până la trei, ca să se demaște toți imediat. Când a văzut că Nelu intră-n panică, Mircea a strigat „Bă, numără!”, iar Nelu a crezut atunci că vor nici mai mult nici mai puțin decât să-l împuște, până acolo i-a fost! Dar tot atunci atunci am fost în stare să recunosc vocea lui Mircea, pentru că, de frică și el, uitase să mai fonfăie. A fost, și este încă, un răs de-a mai mare dragul, care s-a prelungit peste timpuri, în vinul dulce care taie amarul iubirilor tinereții și al amintirilor frumoase!

Unele ca astea, și-ncă multe altele, bune și rele, le-am dus cu mine să-mi facă lumea în care trăiesc. Greu de tot, și târziu foarte, am realizat că diploma îți dă un ascendent în violentul congres social, fapt pe care cu bucurie constat că majoritatea dintre noi l-au recunoscut și folosit imediat. Eu am fost mai... retardat, v-aduceți aminte, ca potențialele Liénard-Wiechert ale Profesorului Vrejoiu! Am rămas printre cei pentru care există un singur adevăr, în ciuda mării producții de adevăr a ultimei jumătăți de veac, și am avut de tras în consecință. Dar acum, aproape de final, pot spune, cu mîna pe inimă, că mă consider binecuvântat pentru faptul că v-am avut în lume, de partea asta a ierbii verzi. Cu binecuvântarea asta m-am realizat, într-un târziu cum zisei, în formă profesională – profesor, cercetător etc. – cu ea mi-am făcut datoria biologică – doi băieți, nu aștept încă nepoți, dar există speranțe – cu ea sper să mă rotunjesc om în clipa de pe urmă, și să v-o întorc înzecit de partea cealaltă a ierbii verzi...

Curriculum Vitae: Nicolae Mazilu

Data și locul nașterii: 22 mai 1948, Beciu, comuna Vârteșcoi, județul Vrancea

Studii

– 1954-1959: Școala primară de 4 ani, Beciu. În limba română. Am început să învăț limba rusă de prin clasa a treia, prin accident. Era ordin de sus să se bage limba rusă din clasa a patra, iar la noi clasa a patra și clasa a treia făceau orele în aceeași sală de clasă (unde se făcea și serbarea de sfârșit de an, sau cu alte ocazii festive și bețive) din lipsă de spațiu și de învățători. Cât timp făceau ăia o juma’ de oră, noi trebuia să stăm cuminți că ne mânca gaia, și vice versa. A venit o domnișoară frumoasă de la școala din centru din Vârteșcoi, ca să facă rusă cu ăia dintr-a patra, și așa am izbutit să stau cuminți în ora respectivă. Nu de domnișoară, nu vă gândiți la rele, că eram mititel. Dar eram neastâmpărat din fire. Am luat bătaie de la învățător, cu varga de gutui asortată din grosime, încă din prima zi de școală, că mă luasem să bat cu pietre cuiburile de rândunici de la streășina clădirii școlii. Din aceleași motive m-au și dat la școală de la șase ani – eram mezinul vostru, vă amintiți? Motivul era cu totul altul, nou în viața mea: nu înțelegeam cum ăia nu pot pronunța cuvintele rusești, că eu parcă mă născusem cu ele, și

am ridicat și eu, dintr-a treia, mâna la ocazie... Așa am început să învăț rusa, care s-a continuat până în clasa a unsprezecea. Îmi amintesc și acum crâmpie sau chiar lecții întregi din manualul de rusă. Vă mai amintiți? „Земля озарённая в светом коммунизма была ярче чем солнце!” În facultate am învățat să folosesc rusa de la Ion Corcoțoi: toate lucrările esențiale fizice și matematice din vest, erau la dispoziție, în rusește, la biblioteca Kretzulescu, pe banii de buzunar ai unui student ca noi...

– 1961-1965: Liceul în limba română, la Odobești, în părțile cele bețive ale țării de jos a Moldovei. Eram vedetă la rusă și la istorie, am continuat cu bătaia – la palmă, cu stinghia de data asta – am început să învăț franceza, din clasa a cincea până la terminarea liceului. A fost atunci un incident pe care nu mi-l explic decât prin faptul că, fie dascălii noștri erau de modă veche, cum am ajuns să pricep mai târziu, fie se dorea crearea unor locuri de muncă pentru profesorii care altfel ar fi rămas șomeri. Erau instrucțiuni clare să se termine cu franceza și toate prostiile reacționare capitaliste, însă țin minte că ne-a pus să semnăm o petiție cum că noi dorim să învățăm și franceza. Pe-atunci ne păsa de franceză cam cât îi pasă măgarului de bătă, vorba aia, dar în urmă am ajuns să binecuvânteze acei oameni minunați care s-au insinuat astfel în viața noastră. Că numai la facultate, printre voi, am ajuns să folosesc franceza cu profit: lucrările lui Cartan, Le Roux, Einstein, Lorentz, Langevin și ale altora mi-au fost accesibile direct în original. Nu mai pun la socoteală literatura porno, sau faptul că la librăria Kretzulescu începuseră să apară traducerile în franceză ale clasicii ruși ai fizicii. Apropós de clasici și franceză: vă aduceți aminte? Fetele erau pe-atunci frumoase și zglobii ca... les légères hirondelles!

Acolo, la Odobești, încă din clasa a șaptea, m-au robît fizica și matematica. Dar un incident a pus capacul la toate, prin clasa a zecea sau a unsprezecea. Cred că era clasa a zecea totuși, că noi făceam atunci calculul diferențial, iar într-a unsprezecea treceam deja la calculul integral după câte-mi amintesc. Țin minte ca acum: revenise proaspăt, de pe băncile facultății de matematică din Timișoara domnul Dumitriu al nostru, după o absență de doi sau trei ani, până și-a perfectat studiile începute în forma institutului pedagogic, și ne-a făcut o lecție – despre elipsă – înlocuindu-l pe domnul Enache care, momentan, lipsea. A pornit de la ecuația elipsei... și-a terminat lăsându-mă cu gura căscată de câte se pot spune în limbajul matematic al diferențialelor, dacă problema este ținută în logică strânsă. Atunci am hotărât că altfel nu mai trăiesc! S-a întrecut maestrul pe sine în acea lecție, dar a avut și pentru cine. Eram câțiva care ne-am format pornind de acolo, de la acel moment, și ori de câte ori m-am abătut de la regulă am încurcat-o... precum spiritul uman, de altfel. Abia târziu, după ce-ați plecat voi la Cluj în '70, studiind încă odată (pentru a câta oară!) relativitatea generală, din cartea lui Einstein, tradusă de domnul Hristev al nostru de la moleculară, pe care mi-o dăduse cu lepădare de sine Mihai Lupu al nostru, am înțeles cu adevărat cât de limitată poate fi logica, și până unde poate ea acționa efectiv în matematică.

Nu că până atunci n-aș fi știut, însă un spirit labil nu-și pune problema critic: el învață s-o pună critic numai când ajunge la o ananghie a maturității, de care omul, în general, se ferește de obicei. Nu de maturitate, că n-are șansă, ci de ananghie! Dar atunci, în liceu, ce să te faci cu noi, niște țâști-bâști, care mai mult ne îngrijeam de coșii de pe față și să facem rost de țigări, decât de matematică. V-aduceți aminte? Apăruse Aroma, și ce aromă era! Uneori ne puteam permite și câte un Golf, 25 de bani țigara, o avere, tot

aromate. Mi-aduc aminte ca acum, la sfârșitul clasei a unsprezecea, mai aveam cam o lună, o lună și jumătate până la maturitate. Parcă turbasem! Pe la sfârșitul lui aprilie, începutul lui mai... pe-atunci înflorea liliacul, și noaptea cădea parfumată... numai de lecții nu-ți mai ardea. Domnul Enache, Dumnezeu să-l hodiească în pacea eternă, cel care ne-a dus prin toată matematica liceului, zice: „Hai domnule, să facem niște integrale, nu de altceva, dar ca să scoatem niște oameni din situație!” Asta însemna o șansă pentru cei dintre noi care erau „în situație”, știți și voi. Dar erau vreo câțiva dintre noi care, departe de a fi în situație, erau vedete, și ne întreceam în a pune rezultatul integralei direct. Că era pe întrecute, care termină mai întâi. Mi-aduc aminte că încă mai lucram, cu gândul aiurea, poate la sărutul din florile înalte ale cimitirului de-alături, poate la albinele zumzând pașnice, sau poate la mirosul liliacului în floare, în cimitir și în păduricea din spate, al cărui parfum ne lua mințile. Simt pași pe intervalul dintre rândul de bănci și fereastră, că eram la marginea dinspre fereastră, și salt capul brusc: domnul Enache trecea tiptil, atent la ce se întâmplă în banca din spate, unde derbedeul cu pricina, nici mai mult, nici mai puțin... fuma o Aromă, dând rotocoalele de fum pe geam, că geamurile erau deschise, și admirând absent priveliștea însorită a cimitirului înflorit și a bisericii de alături. A stat așa, lângă mine, domnu' Enache, și l-a privit prin geamul deschis care-i bară trecerea pe interval, că se deschidea înăuntru, preț de vreo două minute, timp în care toată clasa a înlemnit. Se lăsase o liniște mormântală, parcă și albinele tăcuseră, o liniște atât de grea, că până și nepricopsitul a început a fi stânjenit. Trăgând din țigară, s-a întors către geamul ce bară intervalul, numai ca să vadă pe domnul Enache cum îl studia atent, ca sub microscop...

Acum, vă închipuiți și voi ce putea să însemne asta la regulile școlare de atunci: exmatriculare sigură, o viață distrusă când abia se pregătea să înceapă. Tăceam cu liniște de mormânt, cum zisei, în timp ce domnul Enache a închis partea de geam dintre el și amicul cu pricina, pentru o mai îndeaproape cercetare. Îi cere amicului pachetul cu țigări, abia început, că ăla tocmai strânsese niște bani din mărunțiș, îl analizează vizual și olfactiv, și-i cere nepricopsitului să-i arate unde a rezolvat el integrala pe care unul dintre noi, 'în situație' o măcelărea la tablă. Răspunsul, cum zisei, fusese pus de eroul nostru direct pe hârtie, dar domnul Enache vrea să știe ce și cum, că mai văzuse el săracu' multe la viața lui. Amicul își ia inima-n dinți, și plin de speranță eliberatoare, se lansează în detalii, și-l lămurește pe profesor. Într-un târziu, după ceva cumpănire, mai mult interioară, a faptelor, domnul Enache emite judecata: „Da, domnule, e corect! Ce vrei: dacă termină omul integrala își poate permite și el o pauză de țigară, pentru o papiroasă!” Am izbucnit toți în râs, gheața s-a spart! Dar domnul Enache bagă țigările în buzunar, și se întoarce la catedră, fără să mai facă nici un comentariu, parcă nici nu s-ar fi întâmplat ceva. Când se sfârșește ora, toți tăbărâm pe amicul, fiert de spectrul exmatriculării: „Du-te mă și cere-i iertare că te ia dracu', te exmatriculează ăștia acuma, când trebuie să termini liceul!” S-a dus băiatul, și nu i-a părut rău. „Fii, domnule, liniștit” a zis calm domnu' Enache, pronunțând acel 'domnule' cu toată gura, cum îi era obiceiul, de ieșea un fel de 'duomnuulee', „dar să n-o mai faci, nu de altceva dar, știi, colegii...” Nimeni din cancelarie n-a aflat, și nici până acum nimeni n-a aflat de ispravă. Știa sărmanul domnu' Enache cât de proști putem fi la o vârstă ca aceea, la care educația școlară se lua la trântă cu natura, și trânta nu era tocmai dreaptă. Fie-i țărâna la fel de ușoară pe cât ne-a făcut el

viața noastră! Derbedeul de care vorbii e acum mare inginer constructor de avioane. „Nu spui ține frățicule”, că are copii încă nematuri! Iar instinctele rele... ce să mai discutăm, se și cultivă, că știți și voi mai bine poate ca mine!

În general, în liceu mă văd printre derbedei. Numai că n-am avut spirit de competiție, ba chiar m-am ferit de ea cât am putut. Deh, poate bățile!... Așa se face că media mea la fizică și matematică a fost de nespus. Și nici n-o spun, că n-o știu. Tot ce știu e că la maturitate am fost așa și așa, dar că la examenul de intrare la fizică trebuie să fi făcut ceva, pentru că am intrat cu 8,28 și, vă amintiți și voi, s-a adunat ce-am avut de la liceu cu ce-am făcut la examen. Iar la liceu nu cred c-am avut mai mult de șapte. Dar, am intrat la fizică, și iată-mă mândru printre voi!

– 1965-1970: Studiul fizicii pe unde-am apucat, la Universitatea din București, pân'la urmă secția teoretică, iar la urma urmelor plasmă și spectroscopie. Aici am făcut engleză, vă amintiți de Romulus Căplescu. L-am auzit apoi la radio, transmitea de la ONU, mi se pare când Corneliu Mănescu era președintele sesiunii. Mi-amintesc prima carte care am citit-o în engleză, prin anul doi, era cea a rusului Sokolnikoff despre analiza tensorială, necesară pentru a-l înțelege pe Einstein. Că vorba lui Costică Spé Stoicescu: cine nu s-a dus la fizică pentru că se suspecta de oleacă de geniu în forma unui Einstein? Atunci când, prin anul patru, Spé m-a luat c-un plan subțire: „Spune tu, sincer, măi Neculai, nu te-ai suspectat de oleacă de geniu, atunci când te-ai decis să vii la fizică?” m-am eschivat să răspund, dar de fapt așa era. Întrebarea lui Spé cădea grea peste constatarea unanimă că una visasem, atunci, în copilăria noastră, și alta era realitatea pe care o trăiam. Esențialul ni se prezenta acum în forma dresajului: trebuia să fim utili, și pentru asta antrenament ne trebuia, spre care ne ducea acest dresaj, bine făcut e drept, însă departe de înțelegerea sublimă a universului pe care o visasem. Cred că Florică și Nicușor s-au maturizat primii dintre noi, poate sub influența lui Nea Inocențiu, că-mi tot ziceau mereu, cu mult înainte de Spé: „Mă, ce dracu te strofoci atâta? Esențialul e să faci acum tot ce ți se cere, ca să fii capabil să te prinzi cu o secundă mai înainte de ăia cum se face o problemă.” Pasă-mi-te ei decisese dinainte că profesori vor fi, și uite c-au avut dreptate. Și ce profesori! Eu am rămas același visător la care se referea Spé, nedresabil, cătând să văd, ce? Sper să nu mă duc înainte de a v-o spune! Dar aveți grijă să nu vă duceți nici voi, ca să am cui spune. Nu vă grăbiți că, vorba lui Mircea Porumbreanu, este timp destul!

Cu voi am învățat că franceza e o limbă de cultură înaltă. Îmi amintesc și acum ce liber o vorbea Cristache, și cum cita Joe texte venind parcă din curți odihnitoare cu fotolii burgheze de răchită la umbră deasă de nuc, unde se beau cafele la șuete intelectuale și se ia „un dulce!” cu apă rece de fântâni boierești. Iar ca glumă, tot intelectuală, recita: „Que votre majesté a tout empesté/Cochon, lui dit le roi / Tu pètes et tu dis que c'est moi?!” Târziu încoace, am aflat că citatul face parte din populara poveste a bătrânului rege Dagobert, taina legendelor de nuanță creștină, și bucuria glumelor copilărești din Franța. Dar ce n-am învățat cu voi? Mai totul. Las deoparte dragostea, că m-ar duce la adâncimi prea mari pentru un simplu CV, și mă iau să vă spun de momente științifice, că vorba aia, despre știință vorbim într-un asemenea caz.

Prima dată m-a izbit la Moleculara profesorului Nicolae Bărbulescu, simplitatea statisticii maxwelliene legată de modelul molecular al gazului perfect. Am rămas atunci cu prima îndoială în ce privește știința, pentru că nu-mi puteam închipui de ce ea n-a

putut merge mai departe pe linia raționamentului pur. Abia în urmă, am aflat că acel moment al științei a intrigat toate generațiile de fizicieni care și-au pus aceeași întrebare ca și mine, la care evident nu au putut răspunde, dar au negat-o, împingând astfel fizica înainte, dar pe ocolite. Spre deosebire de ei, eu am rămas agățat ca un gândac în acul insectarului, dar acum știu răspunsul, dac-o mai folosi la ceva: Maxwell s-a referit la puncte materiale, fapt ce are repercursiuni importante în relația dintre impuls și viteză.

A doua izbitură am avut-o la Termodinamica și Fizica statistică a profesorului Șerban Țițeica. Totul părea așa de simplu, poate pentru faptul că Țițeica vorbea așa de sigur și de curgător, cu glasul lui graseind („să facem un ‘triuć’ matematic”, v-adeceți aminte?). Gurile rele șopteau că el repetă în fața oglinzii lecția, și vedeau în asta ceva reprobabil. Se vede că acele guri rele nu erau de loc interesate în a vedea că mesajul nou, pe care facultatea se presupune că-l transmite studentului, nu poate fi perceput oricum de mintea fragedă a acestuia. Țițeica înțelesese, se vede că din familie (quod licet Jovis...), ce înseamnă să... înțelegi la o vârstă fragedă. Mi-aduc aminte de un omagiu inedit la adresa lui, venind de la Dranca, materialistul, cu care am făcut Radiotehnica, prin anul patru mi se pare. Domnul Dranca a fost cineva, într-adevăr! De la el am învățat teoria oscilatorilor electromagnetici locali, însă deoarece n-a insistat prea mult pe aspectul matematic al problemei oscilațiilor locale – el era un practician, și ce bun practician! așa că ne-a învățat numai fenomenologia – n-am prins importanța ei decât în urmă de tot, când am studiat oscilatorul armonic de toate nuanțele, și stările coerente legate de el. Cum ziceam, domnul Dranca, ne uimea vorbind liber și construind cu ușurință schemele circuitale ale oscilatorilor locali când, la un moment dat, a scos din buzunar o fițuică cu cifre exemplificatoare, la care noi am ridicat capul, uimiți parcă de gest după vorbirea-i liberă. Poate de data asta, poate cu alt prilej, nu-mi aduc bine aminte, el s-a sesizat de schimbarea atitudinii noastre, și ne-a ținut un scurt speech, cam așa: „Dom’le eu sunt un om practic. Nu pot să fiu teoretician, și-mi cunosc măsura. Mulți din jur pretind să fie teoreticieni, dar eu nu-i iau în seamă. Singurul teoretician pe care-l accept ca atare e Șerban Țițeica. Ați văzut? Vine în clasă, cere unuia din primele bănci să-i citească ultima frază din ora trecută, după care’ncepe să vorbească, cu mâna-n buzunar, și nu se oprește decât la sfârșitul orei. Dac-ai reușit să iei note, nu-i necesar să mai redactezi: te poți duce să tipărești cursul direct. Ăsta-i teoretician! Eu nu pot fi, și nici n-am pretenție, așa că mă folosesc liber de fițuici.”

Mulți ne-am adus aminte de vorbele astea, mai ales când vedeam ‘teoreticienii’ uitându-se la tablă ca și noi din bănci, dar eu am avut parcă noroc mai mare: am văzut ‘teoreticieni’ care nu puteau explica ce-au scris pe tablă, nu citind din fițuici, că asta n-ar fi fost nimic, ci din manualul larg deschis pe catedră! Dar, să revenim la ce-am vrut să spun: ce m-a frapat din cursul lui Țițeica a fost faptul că și probabilitatea – un concept practic, introdus anterior, v-adeceți aminte, încă de la Moleculară – se supune canoanelor mecanicii analitice în forma sa hamiltoniană. Faptul subtil că densitatea de probabilitate trebuie să fie integrală de mișcare m-a șocat ca ceva ieșit din comun, și din nou am rămas agățat acolo ca un gândac, „pe frontispiciul veșniciei” cum ar zice poetul, pentru că nu-mi puteam explica de ce trebuie să se folosească funcția lui Dirac pentru a defini probabilitatea pe „coaja” din spațiul fazelor, când există așa de multe integrale de mișcare. În urmă de tot, am învățat că nu eram singurul gură-cască pe-acolo: generații de fizicieni s-au strofocat să înțeleagă. Problema pornea de la Gibbs și Poincaré, și părea insurmontabilă,

pentru că exista ideea că probabilitatea este un element obiectiv universal. Cei care au făcut câte ceva în fizică au fost nevoiți să meargă pe drum ocolit. Eu am rămas acolo, și încă mai sunt. Dar am învățat cel puțin cum să construiesc probabilități în mod rațional, așa cum ne învățase Țițeica acum o jumătate de veac, dac-o mai folosi cuiva la ceva.

Nu mai pomenesc de Electrodinamica profesorului Vrejoiu, unde pentru prima dată m-a frapat simplitatea, exprimabilă prin teoreme de calcul vectorial, și continuitatea lumii redată în potențialele retardate ale lui Liènard și Wiechert, despre care în urmă de tot am aflat că de fapt au fost descoperite mult înainte de ei de către Lorenz (nu Lorentz!). Sunt încă și acum sub impresia simplității explicației colapsului atomului clasic al lui Rutherford, prezentată cu ajutorul potențialului Hertz ca potențial Liènard-Wiechert în etalonarea Lorentz, de actualul profesor Adrian Costescu, pe atunci proaspăt asistent, căruia niciodată nu-i suna deșteptătorul – totdeauna întârzia și se scuza astfel – probabil că lucra mult noaptea. Dar ce analiză vectorială ne-a făcut! Am și acum caietul de seminar. Nu mai pomenesc de Mecanica cuantică, unde atunci când odată profesorul Mihai Gavrilă – din linia pedagogică a lui Țițeica – a lipsit, a venit să-l înlocuiască doamna Florescu, pe atunci lector, să ne predea postulatele, și m-a șocat cu afirmația de încheiere „descrierea în acest mod este completă și exhaustivă!” Am rămas din nou agățat, am crezut că-i vorba de o afirmație personală, că ce știință poate fi atât de subiectivă încât să afirme ceva despre sine?! Chiar m-am enervat, dar am aflat mai târziu că nu-i așa, iar astăzi știu pozitiv că-i vorba despre un punct de mare gâlceavă a teoreticienilor ultimului veac. Cât despre subiectivism, am aflat, contrar declarațiilor oficiale, că acesta e de fapt la el acasă de-a lungul și de-a latul fizicii...

Am rămas așa, agățat ca un gândac ținut de un ac în insectar, în multe situații, din care n-am avut nici o ieșire. Dacă ar fi să le povestesc pe toate, ar mai lua multe pagini, dar mă tem că și-așa am cam întrecut măsura. Ce vreți, nu sunt dresabil, și pace bună! N-am putut să mă despart de ele, trăiesc cu ele, și cred c-am să mor cu ele. O fi și asta ceva, dar ce anume – nu-i pentru mine s-o pot spune. Dar iară vin și spun și eu că, așa cum zicea Cristache, în traducerea olteanului „To be or not to be!” sună „Ce-o fi, o fi!” și cine-i mai mult ca olteanul în viața asta?!...

Locurile de muncă din România:

1973 – 77 Profesor, Școala Generală Vrâncioaia, Vrancea

1977 – 92 Cercetător, Institutul de Reactori Nucleari Energetici, Pitești

Locurile de muncă din Statele Unite ale Americii:

1993 – 97 Akron University, Akron, Ohio USA

1997 – 2010 Bridgestone Firestone, Akron, Ohio USA

2010 – ? (Dumnezeu cu mila) Pensionar

Situația familială: 1974 – ? căsătorit cu Ioana Mazilu; doi băieți: Alin, 35; Daniel, 31; treaba lor ce fac, mereu mi-o repetă.

Hobbies: un pahar de vin bun într-o zi fericită și însorită ca zâmbetul pruncului în leagăn.

ADRIANA LIVIA MIHĂILESCU (ȘTEFĂNESCU)

În anii pre-liceu, fizica a fost pentru mine o descoperire. Profesoara de matematică și fizică, d-na Năstase (Școala 127), tânără, energică, pretențioasă, cu o judecată foarte clară, părea să știe tot și ne dădea impresia că am putea să ajungem și noi la starea aceasta. Cum și la liceu d-l Rădulescu a continuat cu aceeași distincție, nu mi-am schimbat ideile. Surpriza a fost anul întâi de facultate: experiențele de laborator nu vroiau să confirme legile, matematica cursurilor atinsese brusc sfere înalte. Dar așteptările mele naive au evoluat și ele și a rămas cu timpul o amintire a unor ani activi și plăcuți. Constat, privind înapoi, că am avut ocazia să cunoaștem printre profesori persoane strălucite și de mare prestanță. Amintesc, fără pretenții de completitudine, pe d-na Marta Stan, cu un curs excelent de chimie, pe d-l Gheorghe Marinescu, în a cărui matematică te pierdeai regulat după un sfert de oră de curs, dar ale cărui notițe erau de o claritate absolută, și pe d-l Mihai Gavrilă, iradiind autoritate și ținând un curs șlefuit până la perfecțiune.

Cum cei mai mulți dintre colegii noștri nu erau din București, centrul „aventurilor” pare să fi fost căminul. Noi – bucureștenii – trăiam mai „izolați”, și numărul amintirilor din timpul semestrelor este mai mic decât cel de la școală.

Vacanțele la munte de atunci sunt însă încă „de parcă ar fi fost ieri”. Prima a fost la terminarea anului I, la Plaiul Foi, unde am avut compania de neuitat de simpatică a lui „campese” Ani Murtaza (profit de ocazie să-i transmit salutări) și a lui Valentina Vlad (de care nu pot crede că ne-am despărțit). Au urmat, grație apropierii munților de București, nenumărate alte excursii; ele ne-au lăsat (mie și lui Ionică) amintiri comune cu mai mulți colegi, mai ales cu Șerban Georgescu (Joe) și cu Ștefan Vajda (Pisti).

Un alt moment, care ne este prezent, este vizita la Malul cu Flori, la casa părintească a lui Costică Stoicescu (multe salutări!). L-am cunoscut atunci pe tatăl lui, o personalitate foarte afirmată și originală în gândire, care ne-a rămas la toți în minte și cu care am dezbătut într-o seară lungă problemele importante ale globului.

Doresc să transmit tuturor colegilor întreaga mea simpatie și cele mai sincere urări de viață lungă și mulțumită, împreună cu familiile lor.

Cu Alexandra și Roxana.

Adriana-Livia Mihăilescu (Ștefănescu)

Câteva date:

9 aprilie 1947: data nașterii

Iunie 1965: Bacalaureat la Liceul „Nicolae Bălcescu” (Sf. Sava)

1965-1970: Facultatea de Fizică (Universitatea București)

1970: Licențiată în fizică, Universitatea București

Iulie 1981: Doctor rerum naturalium, Universitatea din Karlsruhe

Teza de doctorat:

„Messung des kritischen Exponenten β am idealen Heisenberg-Antiferromagnet $RbMnF_3$ mit Hilfe der optischen Doppelbrechung” (Măsurarea exponentului critic β pe antiferromagnetul Heisenberg ideal $RbMnF_3$ prin birefrință optică)

Din 1970 sunt căsătorită cu Ion Sabba Ștefănescu.

Avem două fete:

Alexandra (n. 1982): doctorand în științe juridice.

Roxana (n. 1987) : studentă la Conservator.

Despre coerența destinului uman

Există o categorie de reacții chimice de echilibru care pot merge în ambele sensuri, în funcție de presiunea în mediul de reacție și de temperatura acestuia. Îmi pare această cunoscută realitate termodinamică a fi una din cele mai bune metafore ale reversibilității proverbului cu prioritatea dintre fruntașul de la sat și codașul de la oraș. În realitate nu există o regulă, ci, de la caz la caz, o ipostază sau cealaltă devine punctual avantajoasă.

Plasat în ultimii doi ani de liceu în spatele plutonului fruntaș, compus, mai mult sau mai puțin întâmplător din progenitura protipendadei locale, mi-am luat revanșa odată cu ultimul examen local, care atunci se numea, cu totul impropriu, de altfel, *de maturitate*. Două luni am gustat cu falsă modestie din deliciile condiției de vedetă locală. Dar am constatat pe teren că acea parte dintre colegii

de an, la facultate, proveniți din elevi nu mediocri, nuanța ar fi greșită, ci de condiție mijlocie, dar absolvenți cu brio ai școlii străzii, care, în capitală, era, comparativ cu micile orașele, de nivel postdoctoral, că proverbul mi se aplică integral, în forma invers celei clasice, distanța de recuperat față de masa colegilor bucureșteni părând irecuperabilă. Senzație accentuată de meciul cu orașul însuși, ale cărui clădiri mult mai puțin înalte decât cele care acum îl urătesc, mi se prăbușeau, mai ales în lumina crudă a neoanelor serii, în cap.

Prima șansă în confruntarea de neevitat cu balaurul urban, luptă la care nu mă chemase nimeni și nici nu se întrevedea, la capătul ei, vreo mână gingașă de prințesă băștinașă, drept răsplată și motivație, fu primul drum făcut de unul singur. Trăsesem la familia unui văr, care începea anul IV la matematică, în aceeași clădire în care avurăm sărbătorirea celor 40 de ani. Acela, văzându-mă năuc, plecase pâș-pâș de acasă, lăsându-mă cu un braț de culegeri în față, îmi cumpăraseră loc la căminul de la Grozăvești și mă dăduse pe mâna unui prieten, între timp dispărut, care venise să-și convertească singurul 9 din 3 ani la electrodinamică, în decar. Cum de la Gara de Nord ajungeam direct la familia vărului, ăsta îmi indică la telefon să iau, de la doi pași de casă, tramvaiul 13 și să cobor la stația numită ICECHIM2, unde mă va aștepta. Fără a bănui atunci batâr o clipită că voi coborî zeci de ani la stația anterioară pentru a intra la servicii.

Meciul cu orașul l-am abordat... cartezian. Observând că bulevardele principale formează un soi de axe de coordonate, orientate natural față de punctele cardinale. Primele mele incursiuni de *cercetare prin luptă*, cum voi afla la armată că se numește tehnica, erau de un caraghioslâc de care nu puteam fi inconștient, diploma de lider al orașelului asociată fiind și cu o medalie a regelui miștocarilor provinciali. Cu atât mai greu de înfruntat, dar a funcționat. Împărțisem Bucureștii în 4 zone, prin sistemul bulevardelor – axe de coordonate, căci nu plecam fără ghidul străzilor în tolă. Dacă

aveam de făcut un drum dintr-un punct A, să zicem situat pe la Pitar Moș (unde se concentra vânatul de soi) la un cinematograf din Floreasca, o luam de-a mboalea, direct prin pădurea de blocuri, cu busola, până ce întâlneam cea mai apropiată axă, pe care mergeam până la *coada calului*. De acolo mă angajam pe axa perpendiculară până în proximitatea proiecției pe noua axă a punctului țintă, de unde reluam aventura prin pădurea de clădiri, pentru a ieși în proximitatea obiectivului. Tactica asta idioată a durat aproape întregul prim semestru. Duminicile luam câte un tramvai până la capăt și înapoi. Reperele de atins erau cinematografele. Astfel, până în prima sesiune devenisem birou de informații turistice. Nu era cinema de cartier, d'alea cu podele de lemn date cu creolină, la care să nu pot trasa drumul oricărui coleg de cămin interesat. Cât despre gagicile de la Pitar Moș, dacă tot începui la întâmplare cu exemplul ăsta, care nu gusta ca pe un banc bun cretinătatea metodei mele de orientare, a doua întâlnire nu mai pupa. Și mă făcusem îndeajuns de al drakkului, cu mutrișoara mea inocentă, ca, pe parcursul unicei expediții cu valoare de test s-o fac să regrete că renunță grăbită la așa un cretin.

Dar confruntarea cu orașul nu era decât cadrul scenic al adevăratei confruntări, cea cu colegii bucureșteni. Cu cât mă complexa mai abitir nonșalanța lor, cu atât strângeam din dinți și le-o coceam. Cuminte, foloseam privirea mea radiografică, la zile mari pe cea în microunde, ca să le descopăr călcâiul. Cel cu care înțelepciunea zeilor olimpici dotaseră fiecare războinic. Să nu și-o ia în cap prea mult. Prima victimă fu cel mai elegant dintre colegii de grupă. N-am să-i dau numele, nici n-a fost la întâlnire, dar îl admir și acum, pentru performanțele din țara lui adevărată, unde emigrase la timp. Un pui de lord englez, iertat fie-mi demipleonasmul, de la costumul de tweed și mustața acoperind un perpetuu zâmbet superfluu, la bunul simț plin de humor. Pe ăsta l-am cucerit invitându-l în cămin după ce fusesem vizitat de un fost vecin din alt orașel de fund de lume, cel natal, care-mi adusese produsul casei, un vin de porumb. Flăcăul a povestit în gura mare mai întâi întregii grupe, apoi dincolo de ea, ce vin nemaibăut băuse el în camera de cămin a fostului și viitorului povestaș rim.

Băgasem de seamă că majoritatea bucureșteană nu era omogenă, englezul meu (care nu putea să nu poarte un prenume în grafie britanică, pentru întregirea personajului) făcând un mișto dur de cea mai silitoare și mai lipsită de sex appeal dintre fostele lui colege de liceu. Malițiozitate gratuită, dacă stai să te gândești, la cum arăta biata fată, altă șansă n-avea în lupta dură cu viața. Dar cine se naște miștocar, miștocar va muri. Fie ca nu mai devreme de 120 de ani, conform tradiției specifice. Adevărata citadelă de penetrare era grupul abstract și snob al montagnardelor, pe care le numeam așa deoarece ocupau strategic și superior ultimele bănci ale amfiteatrelor. Nucleul dur al grupului fu numit, destui ani mai târziu, de o colegă de institut, ingineră chimistă, *fiicele nomenclaturii dejiste*. Poate nici nu proveneau din cartierele rezidențiale și oricum nici nu-mi păsa și cu atât mai puțin le-aș fi invidiat. Ce mă interesa e că eram transparent pentru ele. Priveau prin mine ca printr-o vitrină proaspăt spălată din *Timidele aventuri ale unui spălător de geamuri*. Mi-au trebuit cel puțin două luni de observații pentru a-mi stabili strategia. Până la un unic atac fulgerător făceam pe mortu'n păpușoi. Notasem unele predispoziții literare ale câtorva mai rafinate dintre ele. Acuma, când ironica soartă mi-a lăsat numai meseria de povestaș la îndemână, îmi surâd în barbă de cât de străină-mi părea propensiunea lor. Dar erau cu toatele cinefile. Singurul băiat adoptat în grupul lor

era un tip extrem de rasat, tobă de carte, care-și confecționase o mutră de elev bulă avant la lettre, fraierind pe toată lumea, și posedând un humor real, iar nu mimat. Un tip de nota 20, una peste alta. Din care am făcut punctul de sprijin cu care am mutat din loc dacă nu întreg pământul, cel puțin zona rezidențială a Bucureștilor. Într-o pauză mai lungă, am așteptat liniștit să ajungă conversația lor la eternul cinema. Cred că rulau filme britanice, într-o săptămână programatică, n-o să citez titluri, ar fi de prost gust. Cu cea mai inocentă figură le-am propus un pariu. Cine știe care a fost primul film cu Alain Delon în România e invitată la un *ischler*, la Casata, dacă nu știe nimeni îmi plătesc cu toatele făcând chetă un abonament la săptămâna filmului britanic. Ce-o vrea asta?, se întrebau demoazelele. Ce întrebare, tu vii direct din peșteră, toată lumea știe, *Rocco și frații săi*. Pe asta și mizasem. Nț..., nu asta, altul, cu aproape doi ani mai devreme. Atenția dragelor mele montagnarde se concentrează ca un ecou de spin. Care știți cât de puțin durează. Nu era de prelungit suspansul, aș fi ratat. *Lupii la stână*, cu Pierre Mondy. Niciodată, dar niciodată, până atunci, dar mai ales nici de atunci, n-am mai fost ținta privirilor multicolore a atâtor perechi de ochi mari. Frumoși, nu puțini, chiar dacă nu asta era ce mă interesa atunci. Mizasem corect pe orgoliul enciclopedic al colegului răsfățat pe merit. După un moment de reflecție, jucat cu gura deschisă, așa de tare intrase în propriul personaj, Omul glăsui sentința: daaaa, bă, gagiū' are dreptate, așa e. Rocco l-au văzut și țiganii, de aia l-ați uitat pe asta. Fix pe ce mizasem. Firesc, din momentul ăla fui adoptat.

Ceea ce se dovedi a nu conta. Un ideal atins e un înger căzut, spune Lucian Blaga. Fusesse o ambiție infantilă, un test sociologic de afirmare socială și atât. Deși, cum dădui să se înțeleagă, cel puțin trei sferturi din gagicile alea erau remarcabile, la vremea aia eram îndrăgostit de o frunză de toamnă al cărei chip de icoană îl țin minte și acum. M-am vindecat peste câteva luni, îndrăgostindu-mă de o ciocârlie, în acel mai '68, revolta mea antiprudență și antisecuritate emoțională. Pentru a sfârși prin a mă fixa la... altă colegă. Dacă regulile nescrise ale scrisului n-ar interzice personalizarea, tot n-aș identifica-o, oricum toată lumea o știe. Și una din valorile acestor 40 de ani, una din cele mai importante, e persistența conștiinței că, în afara unicei excepții pe care n-am mai ratat-o, colega cu pricina rămâne de departe depozitarea celei mai înalte valori sufletești, intelectuale și în general umane, din tot ce am întâlnit într-o viață de om. E adevărat că n-a fost să fie, dar a fost să fie în avantajul ambilor. Alla' s-o aibă în paza lui, cu toți ai ei, până ce fiecare dintre aceștia va împlini 120 de ani. Conform tradiției.

Morala fabulei? Dar e evidentă, dragii mei doctori Watsoni. Eforturile strategice de promovare socială sunt inutile. Legea lui Arhimede trebuie lăsată să acționeze liberă. Ca și toate celelalte legi, despre care rămân convins că reprezintă proiecția acelei transcendențe pe care o numim Dumnezeu în univers.

Fred Hoyle, unul din puținii astrofizicieni, autorul modelului universului pulsator, care a fost și scriitor de literatură, spune că *tot ce se întâmplă se întâmplă pentru că așa trebuie*.

13 noiembrie, asumată ca zi a casei mele, apud ziua sfântului Ioan Chrisostom.

rim El Hadji, conte de septembrie, căpitan al Speranței, Cavalier al Frunzei de Arțar

CURRICULUM VITAE

Nume: Munteanu, **Prenume:** Radu-Ilarion

Origine și evoluție profesională: Născut la 10.06.1946, în Vulcan, jud. Hunedoara, unde urmează primele 9 clase. Termină liceul la Onești, jud. Bacău, în 1964, când intră la Facultatea de Fizică a Universității București, pe care o absolvă în 1970, cu specialitatea Fizica Polimerilor. Între 01.09.1970 și 31.08.1998 activează în cadrul laboratorului de caracterizare moleculară a polimerilor în soluție a secției Elastomeri din Institutul de Cercetări Chimice ICECHIM. Fizician până la 31.12.1977, Cercetător științific între

01.01.1978 și CP III de la 01.09.1991 până la părăsirea institutului. Între 01.09.1998 și 31.05.2006 este fizician la S.C. Alchimex S.A., unitate cu capital integral românesc, specializată în cercetare, omologare, promovare, producție și comercializare de produse fitosanitare. Unde, paralel cu atribuțiile tehnice, este redactor la revista lunară *Sănătatea Plantelor*, specializată în protecția plantelor și editată de S.C. Alcedo S.R.L., acționar principal al Alchimex. De la 01.07.2000 iese la pensie la limită de vârstă, pe baza apartenenței la grupa a II-a de muncă în institut, continuând paralel activitatea. Între 01.01.2003 și 29.04.2009 este redactor voluntar la portalul cultural *Liternet.ro*, unde editează carte în format digital și contribuie la evantaiul activităților portalului online. De la 25.06.2009 este membru al Uniunii Scriitorilor din România, Asociația Scriitorilor București, secția proză. În prezent e doar pensionar și scriitor.

Activitate profesională și literară: Publică, în calitate de coautor, articole de specialitate în revista lunară *Materiale Plastice*, contribuie, tot în calitate de coautor, prin articole de specialitate, la volumele: *Cercetări în domeniul sintezei și caracterizării compușilor macromoleculari*, Ed. Academiei, 1974. *Noi cercetări în domeniul compușilor macromoleculari*, ibidem, 1981, *Cercetări în chimia și tehnologia polimerilor*, ibidem 1983, *Progrese în chimia și tehnologia polimerilor*, ibidem 1986. Toate având un singur nume pe copertă.

Între 01.09.1977 și 31.08.1998 participă la activitatea cenaclului literar *Joc Secund*, importat în institut odată cu integrarea Centrului de Chimie Fizică, în primăvara lui 1977, după cutremur. Publică proză scurtă în revista cenaclului, editată de ICECHIM. Debutează în volum la sfârșitul mileniului, în ultimele zile ale lui 2000, cu *Glissando*, Ed. Napoca Star, Cluj, 2001 (totuși), unde, pe baza unei piese și jumătate, îl ia coautor pe fiul său, Ramiro. Următoarele volume publicate: *Nisip peste bordul nacelei*, versiune prescurtată cu ilustrație diferită și semnată exclusiv a primului volum, în format digital, la Editura Liternet, 2003, *Fals tratat de alchimie onirică*, Ed. EIKON, Cluj, 2005, *Călătorul*

de serviciu, Ed. Semne & Ed. Muzeului Național al Literaturii Române, Buc. 2008, *Despre prietenie, despre bătrânețe*, Ed. Galaxia Gutenberg, Târgu Lăpuș, 2008, *Osmoze*, Ed. Limes, Cluj, 2008, *Trompetistul care seamăna cu Melchiade*, ibidem 2010.

Cele 4 volume de proză scurtă sunt ilustrate în grafică de peniță de Liviu Ovidiu Penea și prefăcute, cu excepția primului, de Horia Gârbea (două volume), Daniel Cristea-Enache, Liviu Antonesei, Radu Sergiu Ruba și Pavel Azap.

În pregătire: *Între explorare și hagialîk* (titlu provizoriu) și placheta *Mai există bizoni. Și cei care-i văzură*, cuprinzând 12 poeme ale clopotelor, parodiate de Lucian Perța și ilustrate de același Liviu Ovidiu Penea, plachetă prefăcută de Larissa Andrei, ambele predate Editurii Galaxia Gutenberg.

Numeroase articole publicate în portalul Liternet.ro, alte reviste digitale, câteva reviste tipărite, cuprinzând cronică literară și cinematografice, proză, poezie, eseuri polemice.

În rezervă, câteva volume încheiate, care-și așteaptă în liniște deschiderea căii către edituri.

Limbi utilizate: Franceză, italiană, engleză, la nivel mediu, în ordinea eficienței, lectură, scris, conversație.

Alte date personale: căsătorit de la 01.07.1976, cu Floarea Ghiță, devenită Munteanu, chimistă, fost șef de laborator la Institutul de Cercetări pentru Pesticide din cadrul ICECHIM, fost director tehnic la S.C. Alchimex S.A., pensionară de la 01.04.2010. Două fiice, Miriam Moroianu, sociolog, Raluca-Ioana Munteanu, jurist, un fiu, Ramiro Munteanu, analist programator, absolvent de Matematică, masterat în specialitate la CREDIS, București. Ambele fiice absolvente și ale Facultății de Psihologie a U.B., a doua înscrisă la masterat în domeniu. Un nepot, Matei Moroianu, născut la 22.03.2010.

Coordonate personale:

Adresă poștală: Bd. 1 Mai 43, # 27, sector 6, cod poștal 061628, of. poștal 66, București

E-mail: rimunteanu@litenet.ro

oldrimsix@gmail.com

website: <http://www.oldrimsix.info>

blog: <http://blog.oldrimsix.info>

Telefoane: fix: 021.725.7433, gsm: 0723. 298.902 (ambele cu prefix de România)

ANA ALEXANDRA MURTAZA

1964

1994

2006

M-am născut în București pe 21 noiembrie 1946. Mama era chimistă și tata era inginer.

Copilaria mea a fost fericită: aveam o curte mare plină de flori și pomi fructiferi.

Paștele și Crăciunul erau sclipitoare în curățenie și bucate specifice evenimentului, preparate de mama, o gospodină desăvârșită. Puteam primi o bucată de halva învelită în poleială sau o poză cu lebăda albă din baletul lui Ceaikovski. Mirosul de brad și lumânările aprinse creau o atmosferă de vis. N-am să uit niciodată clopoțele bisericii în Seara de Înviere, cireșii proaspăt văruiți și înfloriți, cerul înstelat și mirosul îmbietor de cozonac.

Am demarat foarte greu în ale cărții, spre disperarea părinților mei. Probabil, imaginația prea bogată îmi bloca accesul la semne abstracte și impuse. De fapt, am urât toată viața orice activitate impusă.

Nu știu să explic cum a reușit doamna învățătoare Uța să mă atragă spre studiu și teme și iată-mă în șorțul pepit cu o enormă fundă albă la gât, parcurgând fără obstacol cursul primar. Dar întâlnirea fundamentală în formarea mea intelectuală a fost cu doamna profesoară Ștefania Golopenția. Așa am devenit un cunoscător foarte bun al gramaticii limbii române și am descoperit în mine un povestitor înnăscut.

Fără a excela în științele exacte, după terminarea liceului și un insucces răsunător la facultatea de chimie, o carte, „Madame Curie” m-a hotărât să urmez fizica și, bineînțeles, o specialitate de fizică atomică și nucleară. Eram la vârsta la care aveam nevoie de stabilitate în jurul meu, ca să mă sprijin de mine însumi, deci căutam obiectivitatea neinfluențabilă micilor sau marilor necazuri.

Fericirea vieții de student se datorează și șansei de a face parte din grupa 113 cu șef de grupă Cristina Bătătorescu care, cu un talent deosebit, ne-a format ca pe o familie, așa am rămas și după terminarea facultății (Morico, Gosti, Gavrilia, Dan, Mircea, Florica, Ilie, Radu etc...).

Frumusețea universului creat de minți strălucite ne-a fost dezvăluită de profesorii noștri. Câteodată aș dori să reiau acele timpuri de student în amfiteatru sau laborator, dar tare mi-e teamă că n-ar mai avea același farmec...

Timpul trece repede și iată-mă absolventă a secției reactori nucleari. După susținerea lucrării de diplomă, m-am căsătorit cu Mircea Erhan care era cadru universitar la Politehnică și parcurgea facultatea de matematică în urma unui pariu făcut după un examen cu profesorul Șabac. Astfel, nu am putut pleca la Pitești după reactori și am ales învățământul.

Am fost profesoară de fizică de liceu întreaga mea viață profesională. M-am simțit foarte bine înconjurată de adolescenți. Nu am avut performanțe, dar a fost permanentă dorința de a explica simplu, dar cu termeni adecvați, fizica programei de liceu. Eu am dat din sufletul meu, iar ei mi-au dat satisfacția unei dezvoltări intelectuale solide.

După 1990, unii tineri au înțeles greșit libertatea. Cred că ei au gândit că este permis orice, fără a munci serios. Nu m-am adaptat acestei tranziții comportamentale, deci am profitat de legea ce permitea pensionarea la 50 de ani, dacă îndeplineai anumite condiții. Mi-am rotunjit pensia cu lecții particulare de fizică și gramatică încă vreo patru ani, până când am descoperit că nu mai aveam răbdarea convenită pentru a explica.

Cum fiica noastră, Ioana, a făcut studii economice, mă uitam cu jale la praful acumulat în cărțile de matematică și de fizică, din biblioteca familiei Erhan. Am luat o hotărâre foarte dură sufletului meu: le-am donat bibliotecii laboratorului de fizică a liceului de la care m-am pensionat. Îmi lipsesc și acum, ca niște prieteni serioși și discreți. Poate că cineva va avea nevoie de ele, poate că cineva va fi fericit să le consulte, poate...

Viața mi-a dat și mi-a luat mult...

Acum sunt bunică și mă ocup de nepoata mea Elise, care îmi umple ziua cu zâmbetul senin și bucuria manifestată când mă vede.

Mulțumiri tuturor profesorilor mei!

Mulțumiri tuturor colegilor mei că există și că rămânem mereu în contact!

Eu am plăcerea de a merge în lungi plimbări cu nepoata mea. Mă bucur de soare și de furtună, de fiecare primăvară și toamnă.

Și ca o cireasă pe prăjitură, cea mai minunată definiție: „molecula este cea mai mică parte dintr-un corp care mai păstrează dulceața la zahăr” (Rodinel).

Era o iarnă cu viscol și noi aveam un seminar cu domnul Rogai la sala 7. Veneam de suficient de departe ca să mă consolez cu o întârziere, mai ales că nu prea mă descurcam la „Ecuatii diferențiale”. Cum becul de pe culoar îmi proiecta umbra direct pe geamul givrat al sălii, la un moment dat, domnul Rogai a deschis ușa și m-a invitat înăuntru. Toată strategia mea a căzut, așa că am obiectat – roșie ca racul – că mi-e rușine să deranjez... Dânsul mi-a spus să pun mâna la ochi și să intru. Așa am și făcut.

Totdeauna primul curs cu un profesor reprezenta pentru mine o dovadă de acomodare sau de disconfort total. Citesc în orar: „Curs de analiză matematică”. Mă înființez alături de colegele mele, în primul rând, așteptând impresia.

În sală intră un bărbat tânăr, smead și ne recomandă, trecând cu privirea undeva pe deasupra noastră, să studiem cu grijă fiecare curs și să facem exercițiile adecvate, pentru că altfel..., altfel nu avem nicio șansă să promovăm. În această atmosferă glacială își aduce brusc aminte că nu s-a prezentat și, după o piruetă, scrie pe tablă: Stelian, apoi se oprește, se întoarce spre noi și ne spune că speră că ceea ce urmează să scrie să nu se transforme în renume. N-am înțeles ce vrea să spună decât după ce a terminat de scris: Turbatu. Dar spre plăcuta mea surprindere, cursurile se înlanțuiau lejer într-o magnific de elegantă ingeniozitate și logică.

Sfera Ulbricht

Ne amuza atât de mult încât am încercat să-i dăm o utilitate mai comună. Astfel, cineva cu mai multă imaginație a propus să fie utilizată ca un loc liniștit unde poți împleti din lână orice ai pofti. Au trecut vreo douăzeci de ani și într-o noapte, de Înviere, l-am revăzut pe domnul profesor Brătescu la Biserica de pe strada Olimpului. L-am salutat, i-am făcut urările cuvenite pentru Paște, gândindu-mă ce norocoasă sunt că e noapte și nimeni n-a observat că mă roșisem până în vârful urechilor în momentul în care, pe neașteptate, mi-a revenit pentru o clipă în minte sfera Ulbricht...

Mondo Cane

Prima sesiune a anului trei a debutat cu câteva colocvii, unele cursuri erau de doi ani, și îmi provocau o mare teamă. Aș minți dacă aș spune că la primul colocviu m-am prezentat bine pregătită. În consecință, domnul asistent s-a arătat nemulțumit, propunându-mi să revin la ora 18 cu altă grupă. În ăst timp, colegii, ușurați de promovarea colocviului, mă așteptau la o cafea cu frișcă la cofetăria din colț. Am apărut tristă și plânsă, cu cele două volume de lucrări de laborator de electricitate în brațe și i-am anunțat că eu mă închid în bibliotecă până la ora 18. Ei aveau însă alte planuri: aveam toți bilete, luate deja, pentru filmul „Mondo Cane”, două serii, la cinematograful Tineretului. Cu toată opoziția mea, foarte hotărâtă la început, dar care se subția pe măsură ce treceau minutele, valul colegilor m-a condus pe un scaun în sala de cinema. Strângeam în brațe lucrările de laborator, chinându-mi imaginația în găsirea unor explicații plauzibile în fața părinților dacă nu luam colocviul. N-am reținut prea multe din film, dar la ora 18 mi-am luat colocviul.

SOLANGE NAHMAN (GOLDSTEIN)

Date personale

M-am născut în 1947, în orașul Botoșani din nordul Moldovei. Și azi am nostalgia locului în care am crescut și am terminat primii unsprezece ani de școală. Îmi amintesc cu plăcere de anii copilăriei și de orașul meu natal.

Profesorul de fizică din liceu, Beno Leibovici (care a fost o persoană deosebit de înzestrată și care și în Israel s-a remarcat), a influențat mult asupra hotărârii de-a urma facultatea de fizică.

În anul 1965 am fost acceptată studentă la Facultatea de Fizică București. În anii facultății am primit baza de cunoștințe care mi-au servit mult să pot lucra și să fac față problemelor profesionale.

Prietenii și cunoștințele legate în anii facultății mi-au rămas pentru toată viața și le consider parte importantă din viața mea. Am rămas cu amintiri deosebite legate de Micky Naum, Irene Erenkrantz, Cornelia Stoleriu, Tania Polisciuc, Alice Croitoru (care, din păcate, a murit), Adriana Ștefănescu, Ionică Sabba Ștefănescu, Irina Russu..., și pot aminti încă multe nume.

Zâmbesc cu plăcere când îmi amintesc afacerile cu Sorin Borca, mâncam pe aceeași cartelă mult timp, amândoi făceam economie la 1/2 din cartelă.

Îmi amintesc de excursiile studențești de la care au rămas fotografii prezentate în iunie 2010.

Ne-am regăsit în poze tineri și veseli: Radu Munteanu, Șerban Georgescu, Ștefan Vajda, Mihai Lupu...

Profesorii de care îmi amintesc mai mult: Ionescu Bujor (mecanică), Ciudin (astronomie), Mihai Gavrilă (mecanică cuantică), Petrea (polimeri) ... Îmi amintesc de cursul de calcul numeric, a fost primul curs în care am primit noțiuni de programare și calcul numeric.

Sunt căsătorită de 39 de ani și am doi copii deja căsătoriți și două nepoate minunate. Soțul meu a lucrat în funcția de inginer mecanic în București și apoi în Israel. Ultimii douăzeci de ani a fost inginer la societatea HP Indigo.

Date profesionale

După terminarea Facultății de Fizică, Secția Fizica Macromoleculară, am fost repartizată la Piatra Neamț, unde am lucrat 6 luni.

În 1971 am făcut cursurile de informatică la ICI, după care am lucrat până în 1974 la Centrul de Calcul al Ministerului Industriei Alimentare (COPCIA).

1967

2010

În 1974 am părăsit centrul de calcul în urma cererii de emigrare în Israel.

Între 1974 și 1975 am fost profesoară de fizică la liceul seral din Floreasca.

În 1975 am emigrat în Israel împreună cu soțul meu și fiica mea în vârstă de doi ani. Puțina experiență în informatică cu care am emigrat mi-a ajutat să găsesc de lucru în domeniul IT. De treizeci și cinci de ani lucrez în probleme de informatică în domeniul economic.

Am făcut numeroase cursuri în diverse domenii: limbaje de programare, analiză, conducere de proiecte, Data Base,...

Am adunat multă experiență în domeniul IT care îmi dă posibilitatea să continui să lucrez și azi. După aproape douăzeci de ani de lucru la Telrad (societate care aparținea de Nortel), lucrez acum de doisprezece ani la HP. În cadrul HP, furnizez servicii băncii Hapoalim.

Ca să povestesc toate proiectele la care am lucrat și de care m-am bucurat, trebuie să umplu multe pagini. Am lucrat pe proiecte de salarii, de contabilitate, de centrale telefonice, proiecte bancare, Sap, Baan..., proiecte legate de prezentări pentru Banca Israel...

Am iubit și continuă să-mi placă ce fac și, mai ales, sunt încântată când lucrările la care am participat funcționează și azi.

Soțul meu a fost cel care m-a susținut moral și mi-a dat mult curaj în toată perioada din 1971 până azi; lucrul este valabil și invers.

Despre succese și insuccese se poate povesti mult, dar aștept ocazia unei întâlniri viitoare așa cum a fost cea din iunie 2010.

Acum lumea este mică, așa că sper să ne reîntâlnim.

Cu soțul meu, Nicu, la banchetul din 26 iunie 2010.

FLORINA-ALEXANDRA NANU (OPRIȘ)

CURRICULUM VITAE

Florina-Alexandra Opriș, născută Nanu, profesor universitar dr., șef de Catedră Biofizică și Fizică Medicală, Facultatea de Medicină, Universitatea „Titu Maiorescu” București.

Data nașterii: 16. 03. 1948, Pitești.

Copii: Ioan Opriș, 22. 03. 1973, medic specialist medicină dentară

Părinți: prof. Dumitru Nanu, folclorist (Dicționarul folcloriștilor, vol. I, 1983), prof. Valentina Predescu-Nanu, decorată cu Ordinul Muncii, clasa a II-a, 1962, pentru succesele deosebite obținute de elevii săi la olimpiadele de matematică.

1980

Strămoși importanți: prof. dr. I. Nanu-Muscel, poetul semănătorist D. Nanu, „merituous traducător al lui Corneille și al lui Racine” (G. Călinescu, Istoria literaturii române, 1982), frați și veri primari ai bunicului, prof. Alexandru Nanu, unul dintre fondatorii Liceului „I. C. Brătianu” din Pitești.

Instruire școlară-universitară: 1961-1965 Liceul „Nicolae Bălcescu” – Pitești, absolvit cu media 10 și Diplomă de Onoare, Școala de Muzică – Pitești, secția pian, absolvită cu media 10; 1965-1970 Facultatea de Fizică, secția Biofizică, Universitatea București, absolvită cu 10 la lucrarea de diplomă; 1985 Doctorat în științe, Fizică, specialitatea Biofizică.

Cariera: 1970-1977 Biofizician, Institutul de Medicină și Farmacie București, Facultatea de Specializare și Perfecționare a Medicilor, Clinica de Boli de Nutriție și Metabolism; 1977-1997 Biofizician Principal, Catedra de Biofizică, Fac. de Medicină, IMF / UMF Carol Davila; 1997-1999 Director de Contract de Cercetare, Colectivul de Cercetare Biofizică, UMF Carol Davila; din 1999, Facultatea de Medicină, Univ. „Titu Maiorescu” București, ocupând prin concurs pozițiile de Șef de Lucrări în iunie 1999, Conferențiar în mai 2003 și Profesor în mai 2007.

Publicații: 12 cărți de specialitate (tratate, monografii, culegeri de teste): „Compendiu de Biofizică și Fizică Medicală” (2008), „Elemente de Biofizică și Fizică Medicală” vol. I și II (2004), „Bazele Fizice ale Imagisticii Medicale” (2004), pentru care a primit Premiul

de Excelență Medic.ro, 2004 la categoria „Cea mai bună apariție editorială a anului”, „Biofizică și Fizică Medicală, Teste cu răspunsuri și indicații” (2000), „Fizică atomică și nucleară, Teste teoretice și probleme grilă, Admiterea în învățământul superior” (2000), și peste 70 de articole în reviste de specialitate naționale și internaționale.

Specializări post doc.: 1986, NATO / FEBS Advanced Study Institute, Int. Summer School on Membrane Receptors, Spetsai, Greece; 1988, NATO / FEBS Advanced Study Institute, Int. Summer School on Signal Transduction by Membranes, Spetsai, Greece; 1997, FEBS Advanced Course „Membrane Transport Processes and Signal Transduction” București; 2000, VIIth Int. Workshop of Biophysics; 1998, Centrul European de Competență Profesională Tehnică & ICIM București, curs post universitar pt. atestarea calității de elaborator de studii de impact și de bilanț de mediu; 2001, Int. Summer School of Biophysics „New trends in Biophysical method related in biomedical research”, Sovata

Vizite de documentare și schimb de experiență la universități din străinătate: sept. 1988 și iul. 1989, Centrul de Biomembrane și Enzimologie Lipidică, Universitatea de stat Utrecht, Olanda; iul.-aug. 1989 Laboratorul de Biomembrane, Universitatea de Anatomie Umană Normală, Ferrara, Italia; sept. 1990 Institutul de Biochimie Medicală, Universitatea de Medicină, Bari, Italia; sept. 1994 Laboratorul de Biomembrane, Institutul de Anatomie Umană Normală, Universitatea din Bologna, Italia; sept. 2000 Centrul de Biomembrane și Enzimologie Lipidică, Univ. de Stat, Utrecht, Olanda.

Participări la conferințe / congrese internaționale, invitată de organizatori: aug. 1979 Vth Int. Symp. Bioenergetics, Weimar; iul. 1981- VIth Int. Symp. Bioenergetics, Kyriat – Anavim, Israel; iul. 1982 UNESCO Workshop „Membranes

26 iunie 2010.

and Energy Transfer”, Bari, Italia; aug. 1990 FEBS Meeting, Budapesta, Ungaria; sept. 1990 Nat. Symp. Biochem. of Membranes, Ith Int. Conf. I.U.B.M. Bari, Italia; sept. 1991 Ith Int. Conf. Jacques Monod, Roscoff, Franța; mai 1992 XIth Symp. „Drug affecting lipid metabolism” Florența, Italia; sept. 1993 IInd Int. Conf. I.U.B.M., Cell Membranes, Bari, Italia; aug. 1997 FEBS Adv. Course „Membrane Transport Processes and Signal Transduction”, Bucharest, România; iul. 1998 FEBS Meeting, Copenhagen, Danemarca; sept. 2000 VIIth Int. Workshop „New Methods in Biology and Medicine”, Neptun, Romania; sept. 2001 Int. Summer School of Biophys., „New trends in Biophysical methods related to biomedical research”, Sovata, România; mai 2003 NATO-Advanced Research Workshop „Frontiers in Neurodegenerative Disorders and Aging: Fundamental Aspects, Clinical Perspectives and New Insights”, Antalia, Turcia; mai 2005, Sesiunea științifică de primăvară, „Apa – un miracol”, a IV-a ediție, cu participare internațională, organizată de Academia Oamenilor de Știință din România, AOȘ-R, București; oct. 2006 the 15th Congress of the European Academy of Dermatology and Venereology – EADV,

Rodos, Greece; nov. 2007 10th International Conference on Tribology, Bucharest; apr. 2008 Conf. Int. „Securitatea și apărarea în Uniunea Europeană. Strategii XXI”, București; nov. 2008, Int. Conf. „EDUCATION AND CREATIVITY FOR A KNOWLEDGE-BASED SOCIETY”- Second edition TMU Bucharest; mai 2009, XXth Int. Symp. on Bioelectrochemistry and Bioenergetics, Sibiu.

Între anii 1970–1977: Clinica de Boli de Nutriție și Metabolism, în anul 1972, a instalat și dat în funcțiune Microechipamentul Astrup Radiometer Copenhaga, (al doilea asemenea echipament existent la vremea aceea în România) esențial pentru asistarea comei diabetice. În paralel cu activitatea didactică de instruire a medicilor de la cursurile de perfecționare, a participat la studii de depistare geo-demografică a diabetului zaharat și a celui renal, a efectuat lucrări de cercetare pentru temele de contract ale clinicii și pentru teza de doctorat, atât în laboratorul din clinică, cât și în laboratorul de Electroradiofizică IFA Măgurele, Laboratorul de Biofizică, Facultatea de Fizică UB, Laboratorul Catedrei de Biofizică IMF București, cercetările fiind axate pe testarea unor produse hipoglicemizante, cu implicații în permeabilitatea membranelor biologice și procesele energetice mitocondriale în diabet.

În 1970 s-a autoexclus din UTC, prin neprezentare la organizația din IMF; nu a fost membră PCR, fapt pentru care nu a putut să promoveze, chiar dacă avea titlul de doctor în științe (1985) și o bogată activitate științifică.

În cadrul Catedrei de Biofizică, IMF / UMF Carol Davila, 1977-1999: a efectuat lucrări practice și demonstrații de laborator cu studenții, a coordonat lucrări de licență și lucrări de cercetare ale studenților, a colaborat la redactarea materialelor didactice, a participat anual la Examenul de Admitere – membră în Comisia de Fizică; a efectuat lucrări de cercetare, care au fost publicate în periodice de specialitate sau prezentate la diverse manifestări științifice naționale sau internaționale; a fost membră în Comitetele Naționale sau Internaționale de Organizare a unor manifestări științifice (Conf. Naț. de Biofizică, 1978-1998, Int. Conf. „Water and Ions in Biological Systems”, 1980-1987, Workshop Româno-Francez, 1983, 1985, membră în Comitetul Internațional de Organizare Int. Summer School of Biophys., FEBS Advanced Course, „Membrane Transport and Signal Transduction”, aug. 1997, București; a organizat achiziționarea de noi aparate din țară și din străinătate; în baza relațiilor personale, a inițiat obținerea unor donații de la FEBS (Federația Europeană a Societăților de Biochimie) constând în cărți și reviste de specialitate pentru Societatea Română de Biofizică Pură și Aplicată (1993 și 1995) și sponsorizarea FEBS a Int. Summer School of Biophys., FEBS Advanced Course, „Membrane Transport Processes and Signal Transduction”, București 1997, cu peste 250 participanți și 30 conferențieri din toată lumea.

În cadrul Facultății de Medicină UTM, din 1999 și în prezent: Șef de Catedră de Biofizică și Fizică Medicală; 2000-2004 Secretar științific al facultății.; 2004-2008 Prodecan.

În ideea realizării unui învățământ modern, a reușit să obțină pentru Facultatea de Medicină patru donații, de la Universitatea de Stat din Utrecht, Olanda & FEBS constând în aparatură de laborator, profil biochimie, imunologie, bacteriologie, biofizică, (dec. 2001), periodice, cărți de specialitate (2005, 2006, 2008), care au intrat în Biblioteca Facultății. A introdus lucrări practice asistate de calculator și din 2002, un nou curs în curricula universitară, „Bazele Fizice ale Imagisticii Medicale”, strict necesar în formarea viitorilor medici, publicând monografia cu același titlu, pentru care a primit Premiul de Excelență Medic.ro, ediția I-a, dec. 2004, Secțiunea „Cea mai bună apariție editorială a anului”. În fiecare an a susținut cursul de „Biofizică și Fizică Medicală” pentru studenții din anul I de la specializările Medicină Generală și Asistență Medicală și „Bazele Fizice ale Imagisticii Medicale” cu studenții din anul III M. G. Din 2004, a făcut parte din Comisia Centrală a Examenului de Licență, răspunzând de organizarea probei scrise; a fost șefă de Comisie la Concursuri pentru ocuparea unor posturi didactice; a condus Cercul Științific Studentesc de Biofizică, lucrările studenților respectivi fiind premiate în fiecare an, la Sesiunea Științifică a Studenților.

I s-a conferit „Diploma de Onoare” UTM, pentru merite excepționale, în anii 2000, 2005 și 2008.

Între anii 1998-2003 a fost profesor asociat la CECPT & ICIM București (Centrul European de Competență Profesională Tehnică), expert în probleme de impact ale radiațiilor electromagnetice neionizante asupra mediului; director de contract de cercetare 1997-1999, Colectivul de Cercet. Biofizică, UMF Carol Davila; din 2002 membră a Centrului de Cercetare de Excelență Chirurgie Articulară; din 2004 membră a echipei de cercetare a Organizației Internaționale de Studii Clinice Monitoring Force; 2005-2007 director de contract de cercetare de excelență VIASAN–CEEEX; expert evaluator CNCIS din 2004, PNCDI din 2006, ARACIS din 2007; expert național pentru domeniul medicină CNBSS din 2007; din 2004 redactor șef adjunct Analele UTM, seria Medicină; din 2006 membră în Comitetul Editorial al Revistei de Medicină Hipocrate; profesor invitat la Institut de Formation Interhospitalier Theodore Simon, Neuilly sur Marne, France, din iunie 2009.

În 2008 i-a fost inclusă biografia în Enciclopedia Personalităților din România, Hübners Who is Who.

Hobbyuri: muzica simfonică, lectură.

MIHAELA (MIKY) NAUM

O să încerc să vă spun o povestioară, care sper că nu va arăta ca o miniatură de „Raport de Securitate Nucleară”, în care sunt expertă de atâta amar de ani.

Un inginer petrolist macedonean și o casnică sârboaică (ambii născuți însă pe plaiuri oltenesti) au dat naștere celor două fete, Mihaela și Cristina, pe care le-au crescut la... Pitești, un târg provincial cu o „stradă mare”, bulevard și alte străduțe, cu multe case boierești, plus un trust de petrol unde lucra tata.

Eu, Mihaela, am absolvit liceul numit pe atunci „Nicolae Bălcescu” (anterior și în prezent „Ion Brătianu”) fiind, ceea ce s-ar putea numi, unul dintre elevii „premianți”. Singurul lucru care mă făcea să nu fiu antipatizată de colegi era faptul că „suflam” fără nici o jenă, fiind însă tratată cu oarece indulgență de către profesori. Îmi plăcea mult matematica dar, și mai mult, pianul pe care l-am studiat foarte serios până pe la 14 ani. Atunci familia (de fapt mama, din păcate afonă și exasperată de zilnicele mele exerciții) a decis că trebuie să mă ocup de ceva... serios, așa că am continuat să fac probleme de matematică, evident pe fond de muzică simfonică asigurat de discurile de vinil cu care mă aproviziona tatăl meu, mare iubitor de muzică „clasică”.

Am dat examen de admitere la Facultatea de Fizică (și nu la matematică, cum mi-aș fi dorit) pentru că mă gândeam că am mai multe șanse să nu ajung profesoară, meserie pentru care eram sigură că nu aveam răbdarea și devotamentul necesare. Și așa, la 18 ani, am ajuns în București, la Facultatea de Fizică și... la cămin. Trebuie să recunosc că aici am deprins multe activități foarte „plăcute”: sporovăiala, fumatul (de care m-am ținut ultra serios preț de peste 15 ani), mâncatul pe sponci (dacă voiai să-ți iei niște cizme moderne, de exemplu), dar și solidaritatea, împărțitul pachetelor de acasă, al hainelor, în general traiul în comun. M-au ajutat mult să mă adaptez Solange Nahman, Miky Chiriță, Nana Orbeșteanu și lista poate continua.

Cursurile de la facultate au fost interesante și m-au atras (mai ales cel al Teoriei Nucleului ținut de dl. prof. Țițeica, cursul de Cuantică al d-lui prof. Gavrilă, de Nucleară al d-lui prof. Petrașcu și, îndeosebi, cursul de Spectroscopie Nucleară al d-lui prof. Gelberg). Așa se face că am urmat secția de Fizica Energiilor Înalte și Particule Elementare și totul mi s-a părut chiar pasionant, inclusiv practica la IFA (ca și acelor puțini colegi din acea grupă, Cornelia Stoleriu, Romică Furtună, Victor Cautiș, Dan Galeriu, cu care am rămas mai mult sau mai puțin în legătură).

Repartiția însă mi-a hărăzit cu totul altă soartă decât IFA: am ajuns fizician la Institutul de Studii și Proiectări Energetice (ISPE), la secția nou înființată de Centrale Nucleare electrice (CNE), colectivul de Securitate Nucleară. Și acesta este domeniul în care am lucrat începând din 1970, ocupându-mă treptat de analize de accident, dispersia materialelor radioactive, evaluări de amplasamente pentru obiective nucleare, analize de securitate deterministice și probabilistice, elaborări și evaluări de documentații de

autorizare pentru centrale nucleare, depozite de deșeuri radioactive slab și mediu active și combustibil iradiat, reactori de cercetare etc. Pot spune că am lucrat încă de la începuturile programului „secret” de energetică nucleară al României, în ciuda „originii” mele nesănătoase (mai ales după plecarea în străinătate a surorii mele, în 1973). Așa că, până în 1989, am fost simplu fizician, fără nici o promovare, ba chiar a trebuit să fac... o pauză de un an („spălarea” creierului) în care am lucrat la... Întreprinderea de Pompe, până am fost rechemată la fosta secție de Centrale Nucleare, care între timp se mutase pe platforma de la Măgurele, devenind Institutul de Reactori Nucleari Energetici (IRNE).

La locul de muncă, mi-am întâlnit și companionul de viață, Costin Popa, inginer de centrale nucleare. Ceea ce ne-a apropiat la început a fost... muzica (mai ales de operă în cazul lui, ajungând, mai ales în ultimele două decenii un reputat critic muzical, cel mai bun specialist în voci din România, adică „vociolog”, cum scria un reputat și regretat muzicolog și eseist). Are deja publicate cinci cărți, patru volume de culegeri de cronici de spectacole de pe cele mai mari scene de operă din lume și interviuri cu unii dintre cei mai cunoscuți cântăreți, dirijori și regizori de operă, plus o monografie excepțională, densă și extrem de elegantă (ca stil și formă) dedicată celebrului tenor român Ludovic Spiess. Numeroasele premii primite în ultimele

două decenii marchează seriozitatea și profesionalismul cu care Costin (Coco) își urmărește această carieră paralelă. Este evidentă mândria cu care îl însoțesc și, trebuie să recunosc, beneficiaz de plimbări și minunate spectacole pe mapamond, totul concentrat în ultimii 20 de ani, de când am obținut pașapoarte turistice.

Mai am și eu ceva noutăți privind cariera mea care, iată, în ultimii doi ani se desfășoară, în același domeniu al securității nucleare, dar la o firmă privată. Sunt Safety Manager la AMEC Nuclear România, filiala românească a unei mari companii engleze. Încerc să nu mă uit prea des în... buletin și să coordonez și să formez ceva specialiști în domeniu, știut fiind că în ultimii 20 de ani nu prea ne-am înnoit rândurile (și nu numai în România).

Cât despre noua generație, deși nu am copii, am doi nepoți de la sora mea, ultima „realizare” fiind le gros-bébé Esteban, de aproape un an, al cărui zâmbet atât de asemănător cu al tatălui meu mă asigură că sângele aromân nu s-a diluat suficient și că viitorul „neamului” este pe mâini sigure.

Cam asta ar fi, în rezumat, povestea unui fizician din promoția ‘70, care regretă teribil că a ratat întrevederea noastră de 40 de ani, dar speră să fie prezent la viitoarea întrunire.

Mihaela (Miky) NAUM

CURRICULUM VITAE

Fizician

AMEC Nuclear RO

Cuvinte cheie

- coordonarea activităților legate de autorizarea din punct de vedere al securității nucleare (Evaluările Probabilistice de Securitate sunt incluse) a obiectivelor nucleare

Sumarul activității profesionale

Mihaela Eugenia Naum este fizician, cu peste 40 ani experiență în industria nucleară.

A fost implicată în diferite tipuri de colaborări (Româno-Argentiniană, Româno-Canadiană, Româno-Britanică) în realizarea unor documentații cum sunt: Evaluarea Probabilistică de Securitate pentru Centrala Nucleară de la Embalse; Rapoarte de Securitate Nucleară pentru autorizarea de funcționare a Centralei Nucleare de la Cernavodă și a Stocării intermediare uscate a combustibilului uzat de la Cernavodă; realizarea Rapoartelor de securitate pentru Depozitul final de deșeuri radioactive slab și mediu active de la Băița Bihor.

Educație

1970 – Universitatea București/Facultatea de Fizică

Locuri de muncă

Din 2009 până în prezent: Director de securitate nucleară la AMEC Nuclear ROMANIA

Principalele activități includ:

Revederea periodică a securității nucleare a Unității 1 Cernavodă – VERIFICATOR TEHNIC al tuturor Rapoartelor probabilistice de securitate elaborate de către personalul AMEC RO & DIRECTOR de PROIECT pentru AMEC RO;

Lucrări privind Documentele de bază pentru autorizări, Ghiduri și Standarde de securitate nucleară, și Rapoarte preliminare de analiză a securității nucleare, în cadrul Contractului OE pentru Cernavodă Unitățile 3 și 4 – COORDONATOR LUCRĂRI

1994 - 2009: SITON – Sucursala de Inginerie Tehnologică pentru Obiective Nucleare – Fizician principal specialist

Principalele activități includ:

Elaborarea și coordonarea documentației de securitate nucleară pentru autorizarea punerii în funcțiune a obiectivelor nucleare (Rapoarte Inițiale, Preliminare și Finale de analiză a securității pentru Centrala nucleară de la Cernavodă, Unitățile 1&2 și Stocarea intermediară uscată a combustibilului uzat de la Cernavodă);

Coordonator din partea României al grupului comun de lucru condus de Quintessa ltd. în proiectul Phare privind „realizarea raportului preliminar de securitate nucleară pentru depozitul final de deșeuri radioactive slab și mediu active de la Băița Bihor” (activitatea principală – asigurarea respectării cerințelor CNCAN);

Colaborare la studiul probabilistic de securitate pentru unitatea 1 a centralei nucleare de la Cernavodă – evenimente interne cu reactorul în funcțiune (Lista evenimentelor de inițiere, Arbori de evenimente și de defectare, Integrarea și interpretarea rezultatelor, elaborarea Rapoartelor de bază și în rezumat; acest studiu a fost subiectul reviziei Misiunii Peer AIEA, în 1995, și în perioada 1995-1998 au fost realizate câteva revizii).

Participarea, în calitate de expert AIEA, la elaborarea unui studiu probabilistic de securitate pentru centrala nucleară EMBALSE din Argentina;

Colaborarea la studiile de impact asupra mediului pentru centrala nucleară de la Cernavodă unitățile 1-4 și pentru depozitarea intermediară uscată a combustibilului iradiat de la Cernavodă.

1970 – 1994: Institutul de Studii și Proiectări Energetice – Fizician și Fizician principal specialist

Principalele activități includ:

Colaborarea la documentația de securitate nucleară (Rapoarte de Analiză a Securității) pentru centrala nucleară de la Cernavodă unitatea 1: responsabilul Capitolelor 2 – „Caracteristicile amplasamentului” și 11 – „Managementul deșeurilor radioactive”;

Colaborarea la clasificarea de securitate ssc și calificarea la condițiile de mediu pentru componentele centralei nucleare de la Cernavodă Unitatea 1;

Elaborarea matricilor de proiectare de securitate pentru Cernavodă unitatea 1;

Elaborarea documentației de securitate pentru autorizarea instalării sistemelor suport de securitate la Cernavodă unitatea 1 (Moderator, Răcirea protecției de capăt, Apa de alimentare, Alimentarea cu apă în caz de avarie);

Elaborarea analizelor de securitate nucleară (evaluarea termenului sursă pentru accidente de bază de proiect, planul de urgență, dispersia radionuclizilor, evaluarea impactului evenimentelor interne și externe și a erorilor umane asupra obiectivelor securității nucleare);

Colaborarea la rapoartele de analiză de securitate pentru alte obiective nucleare (reactorii de cercetare TRIGA și VVER, fabrica de combustibil nuclear).

LISTA LUCRĂRILOR PUBLICATE

- 1 “Experience gained in performing the Cernavoda Interim Spent Fuel Dry Storage Facility,” SIEN 2003, Authors: M. Radu, M. Naum, C. Cegăneanu, (SITON), Ihab Kachef, Marius Roscanu, AECL-Canada.
- 2 “Performing the Cernavoda Interim Spent Fuel Dry Storage Facility”, Portoroz, 2003, Authors: M. Radu, M. Naum, C. Cegăneanu, (SITON), Ihab Kachef, Marius Roscanu, AECL-Canada.
- 3 “Spent Fuel intermediate Storage Facility at Cernavoda First fuel stage, the fuel cycle”, FOREN 2004, iunie, Neptun, România, Authors: M. Radu, M. Naum.
- 4 “Low-level radioactive waste Baita Bihor Repository. Overview of the safety assessment reports”, RER/9/078 Regional Workshop on Upgrading of Near Surface Waste Disposal Facilities, Oradea, România, 2005, Authors: Mihaela Naum, Ortenzia Niculae.

VALENTIN IOAN REMUS NICULESCU (OPRIȘ)

Date personale

M-am născut pe data de 2 iunie 1946, în Câmpia Turzii, județul Cluj. Am avut o copilărie frumoasă, ca orice copil. În 1964, am absolvit Liceul Ion Luca Caragiale din București. Apoi, am urmat Facultatea de Fizică, secția Fizică Nucleară. Lucrarea mea de diplomă a avut un titlu care s-a plasat în domeniul timpului de zbor al neutronilor termici, produși în reactorul de la IFA București, sub conducerea profesorului doctor Marius Petrașcu. Limbile străine cunoscute de mine sunt franceza, engleza și rusa.

Apoi, au urmat studii de specializare. Între anii 1979 și 1980, am avut un stagiu de cercetare la Institutul Unificat de Cercetări Nucleare din Dubna, Rusia, în laboratorul de Fizică Teoretică, unde l-am cunoscut pe profesorul Bogoliubov.

În septembrie 1991, am efectuat studii de cercetare la ICI București. Între lunile octombrie și decembrie 1993, am primit o bursă PECO la Université Libre de Bruxelles, lab. de Physique de Solides Irradiés, unde i-am cunoscut pe profesorii: Marc Hou, Cristine de Möl, Jean Louis Calot. În 1995, am fost la o școală internațională: School on Multidimensional Signal Processing. Apoi a urmat Benôdet, Franța, în septembrie 1999, cu școala postuniversitară: CERN Accelerator School.

Locul meu de muncă a fost la Institutul pentru Fizica Laserilor, Plasmei și Radiației, ca cercetător principal, iar din 2005 sunt pensionar.

În viața mea, mi-a plăcut să citesc mult despre orice domeniu, mi-a plăcut poezia, m-a pasionat istoria și mi-a plăcut să călătoresc foarte mult. Într-o anumită perioadă, am practicat chiar alpinismul.

Activitatea profesională

1980

În cadrul diferitelor colective de cercetare, am făcut studii în domeniile: laseri cu electroni liberi, fizica corpului solid, geometrie analitică, transformări „wavelet”, chimie fizică, imagistică, restaurări. Am introdus un nou model wavelet care se găsește într-o bancă de date wavelet. De asemenea, am introdus noi modele FEL pentru cazul uniparticulă și pentru calculul câmpurilor magnetice aferente. Am obținut noi expresii pentru potențialele ion-solid: Lenz-Jensen, Nakagawa-Yamamura, am obținut expresii Fast-Hartley. Am aplicat metode numerice la reacții fotonucleare, calcule de hamiltoniene nucleare, programare dinamică. Am dezvoltat noi potențiale: aproximații pentru Saxon-Woods unidimensionale și bidimensionale,

1966

cu trei centre și o clasă nouă cu poli. În cadrul imagisticii, am obținut o nouă metodă de descriere a imaginilor, utilă pentru reprezentarea analitică cu ferestre, iar în cadrul restaurărilor fac cercetări pe artefacte de hârtie veche.

În aceste domenii de cercetare, am căutat să antrenez, pe cât posibil, și tinerii. Am militat pentru cercetări de fizică computațională în România. Viața mea a fost și este o viață de studiu și multă muncă în diverse domenii. Am avut ca *motto* vorbele lui Șerban Țițeica: „Ca să știi ultimul lucru, trebuie să-l știi pe penultimul.” Activitatea mea de cercetare s-a concretizat în numeroase publicații, circa 119 lucrări științifice, dintre care 19, în reviste cotate ISI.

Am avut șansa să particip la diferite conferințe de fizică computațională; Praga, Coreea de Sud, Bruxelles, conferința de „Free electron laser”, Edinburgh, Scoția și la diferite conferințe în țară.

Am fost cotate în baza de date pentru Wavelets: „Discovery Wavelets”.

Sunt membru al Societății Române de Fizică și în European Physical Society.

*La Physics Computing Conference CCP
Aug.- Sept. Gyeongju, Coreea de Sud, 2006.*

Am fost citat în diverse reviste cu factor de impact, cum sunt: Nuclear Physics, Canadian Journal of Chemistry, Technological Report Series 156. Sunt referent la Romanian Journal of Physics, care este cotate ISI. Am introdus în premieră un model de ondulator cu două fascicule simultane citat de prof. Mishra. Un impact deosebit pentru continuarea activității de cercetare a avut participarea la „Physics Computing Conference CCP”, Gyeongju, Coreea de Sud, august-septembrie, 2006.

În prezent, fac parte din diverse grupuri de cercetare științifică pluridisciplinară, situate în diferite centre ca: București, Ploiești, Brașov.

Amintiri despre studenție

În anul I de studenție, l-am avut, ca profesor la cursul de Mecanică, pe profesorul Mihu, care mi-a făcut o perspectivă a fizicii. Ulterior, făcând o vizită, l-am cunoscut mai bine și mi-am dat seama că era un om de cultură, având chiar mai multe facultăți. În anul următor, am urmat cursurile de Matematică ale profesorului Ilie Popescu, cursurile profesorului Novacu, cunoscut ca fiind foarte sever. Cursul de referință este cursul de Termodinamică și Fizică Statistică al profesorului Șerban Țițeica. Era un curs pe care îl înțelegeai, de o logică perfectă, părea ca un glob de cristal, dar după ce plecai de la curs, îți dădeai seama că mai ai multe de înțeles. Profesorul avea, pe vremea studenției

2010

mele, o poreclă de alintare și anume „răușca”. Altă poreclă folosită era „foca” pentru profesorul Brătescu, care predă cursul de optică. Cursul de căldură l-am făcut cu profesorul Bărbulescu. Un curs deosebit de util a fost cel de Ecuații Diferențiale, ținut de profesorul Rogai. Cursul de Complemente pentru Matematică era predat, cu rigurozitate matematică, de academicianul Marinescu. Cursul de Ecuațiile Fizicii Matematice, care era un curs didactic, era predat de profesorul Teodorescu. Un curs care era predat cu mult entuziasm, ce se transmitea la studenți, era cel de Fizică Atomică, preluat de la academicianul Horia Hulubei de către profesorul Marius Petrașcu. De asemenea, îmi amintesc de cursul de Mecanică Cuantică ținut de profesorul Gavrilă. Teoria Nucleului a fost predată un semestru de către profesorul Șerban Țițeica. La examenul acestui profesor, nu conta parcursul problemei, dacă nu obțineai corect soluția finală. Am reușit să rezolv subiectul presupunând valori simbolice pentru prima parte a problemei. În final, am reușit să iau nota 9. Apoi, cursul de Particule Elementare l-am făcut cu profesorul Mihul. Partea a doua de Teoria Nucleului am făcut-o cu academicianul Aurel Săndulescu și țin să menționez că a fost un curs ultramodern. Profesorul puneă întrebări ca de exemplu „ce este infinitul” și ți se părea cursul foarte dificil. La întrebarea mea „când o să știi fizică?” sau „după cât de mult timp o să știi fizică?”, profesorul mi-a răspuns: „ori urci până în vârf și apoi cobori în valea următoare, sau găsești o fisură și treci în valea următoare” (vezi efectul Tunel). Cursul de Chimie-Fizică l-am făcut cu academicianul Rodica Vâlcu, iar ca asistent l-am avut pe Tudor Marian, colegul nostru și apoi profesor la Fizică Teoretică. Cursul de Calculul Numeric și Calculatoare a fost predat de profesorul Toth.

Prima întâlnire cu fizicienii de pe platforma IFA, printre care se afla și viitorul academician Aurel Săndulescu, a fost în anul 1963. Am avut plăcuta onoare să-l cunosc pe deosebitul Fizician Dr. Aurel Săndulescu, în particular. Tot acolo l-am întâlnit pe Kapița, laureat al premiului Nobel și pe prof. Kapița junior, creatorul microtronului.

Gânduri pentru colegi

„Fără prietenie nu există viață!” a spus Cicero în scrisoarea sa „Către Laelius”. Aceste vorbe reprezintă un superb elogiu adus prieteniei.

A scoate prietenia din viață e ca și cum am scoate soarele din lume. Cicero spunea că prietenia înseamnă un suflet în două trupuri. Aristotel arăta că prietenia sfârșește acolo unde începe neîncrederea.

Urez colegilor sănătate, realizări în continuare și le dedic o poezie proprie:

Drumul școlii

În ceața dimineții de septembrie, / În desfătarea florilor și al vacii muget, / Copilul pleacă pe uliță spre școală, / A colegilor cristaline voci răsună la școală, / Învățătorul începe forjarea minții și a imensului suflet. (Dumbrava, jud. Cluj, sept. 2009)

CURRICULUM VITAE

Valentin Ioan Remus Niculescu (Opriș)

Cercetător științific gr. III până în 2005

Institutul Național pentru Fizica Laserilor, Plasmei și Radiației,

Str. Atomistilor 409, C.P. MG-36, Măgurele, județul Ilfov, România

filo_niculescu@yahoo.com

telefon: +40-021-2316678, mobil: 0733244489

Educație:

Facultatea de Fizică, Universitatea București, Diploma de Licență în Fizică (echivalent cu MS), cu lucrarea „*Timpul de zbor al neutronilor termici*”, conducător prof. Dr. M. Petrașcu, specializare: Centrul de Calcul ASE, iul. – oct. 1971, (programare ASSEMBLER, FORTRAN), cursuri: Centrul de Perfecționare IFIN, 1981-1988, (metode numerice, programare); Stagiu ICI: o lună în 1991 (sisteme de operare, C), „School on multidimensional signal processing”, prof. Patrick Flandrin, Franța, Politehnica București, 1995.

Profil profesional:

Programe pentru reacții fotonucleare.

Elaborarea de modele: interacția ion – solid, ondulate și wigglere.

Construcția de noi funcții matematice pentru evaluarea semnalelor.

Contribuții la cercetări pentru restaurarea hârtiei vechi.

Programare: ALGOL, FORTRAN, ASSEMBLER, PL I, C, limbaje simbolice: Maple, Matematica.

Contribuții originale în domeniile:

Potențiale nucleare de tip Saxon-Woods uni-, bidimensionale cu 3 centre și o clasă de potențiale cu poli complecși.

Metodă de calcul a câștigului laserilor cu electroni liberi (FEL).

Modele de ondulate FEL cu fascicule simultane.

Modele FEL unifascicul cu 3 și n frecvențe.

Noi expresii pentru potențiale de interacție ion-solid, funcții wavelet de tip sigma, delta, fracționare cu caracteristici analitice.

Experiența profesională în principalele stagii de lucru în străinătate:

IUCN (Institutul Unificat de Cercetări Nucleare), Laboratorul de Fizică Teoretică, prof. Malov, Dubna, Rusia, Oct.1979 - Feb. 1980, programe pentru reacții fotonucleare.

Bursa PECO câștigată, Lab. des Solides Irradiées, Université Libre de Bruxelles, prof. Marc Hou, oct. – dec. 1993.

Curs de teoria semnalului, prof. Christine de Möel.

Curs de limbaje simbolice: Maple, Matematica, prof. Jean Louis Colot.

School of High Computing Techniques in Physics, Cern Dvur, 1995.

CERN Accelerator School, Benôdet, Bretania, Franța, 1999.

Membru în societăți internaționale: membru al „European Physics Society”, EPS (1999)

Alte activități:

Îndrumare, colaborare cu studenții și facilitarea obținerii de burse pentru conferințe și școli CERN; referent Rom. J. Phys.

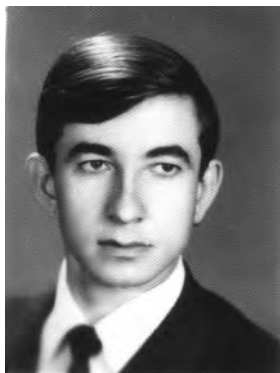
Publicații: peste 119 lucrări științifice publicate, din care 18 ISI; citări în: Nucl. Phys., Can. J. Chem., Techn. Rpt. Series nr. 156 (Handbook Nucl. Activation Cross-Section).

Premii și recunoașteri internaționale:

Funcție wavelet în baza de date: Discovery Wavelets (prof. Edwards Abudafel), <http://www.gvsu.edu/>

În premieră, model de ondulator FEL cu două fascicule simultane, citare în Romanian J. of Physics, nr. 2, 2011.

ION OPREA

1971

1985

2011

Despre mine

Localitatea Beuca, acolo unde m-am născut, este în județul Teleorman la o distanță de 18 km de orașul Roșiorii de Vede, pe calea ferată ce unește acest oraș de Pitești.

Am văzut lumina zilei în timp ce luna ianuarie a anului 1947 se pregătea să predea ștafeta. Se pare că a fost într-o zi de vineri. La eliberarea certificatului de naștere (1952), eronat, a fost înscrisă data de 03.03.1947.

Am avut o copilărie fericită. Încă de când îmi aduc aminte, am simțit căldura iubirii trainice, sfinte, atotînțelegătoare și îngăduitoare a părinților mei, a sorei și a bunicii cu care locuiam. Am fost crescut în cultul dragostei și iubirii față de semenii, față de tot ce ne înconjoară.

Mi-a plăcut mult să trăiesc în mijlocul naturii, să colind văi și câmpii, să mă bucur de miraculosul peisaj al pădurilor, în care verdețea copacilor și covorul albastru-violet al florilor de primăvară mă atrăgeau continuu.

Îmi aduc aminte de minunăția de pâine coaptă în țeșt, de ciorba fiartă pe îndelete, în oale de pământ, lângă focul care încălzea țeștul, de mâncărurile pregătite în zilele de duminică sau sărbători religioase. Îmi amintesc de jocurile copilăriei (ceva asemănător cu hocheiul pe iarbă, oina, voleiul și nelipsitul fotbal), de cursele de cai, de târgurile (iarmaroacele) din luna septembrie, la care mergeam cu căruța cu cai cu zurgălăi.

Clasele I-VI le-am frecventat la școala din comuna natală. Mi-a plăcut mult să învăț. Profesoara Bădăuță Elena mi-a insuflat dragostea pentru matematică.

În anul 1961 am fost admis la liceul din orașul Roșiorii de Vede, pe care l-am absolvit în 1965. Anii de liceu au fost frumoși, obțineam medii bune care mă situau pe locul 2 sau 3 din clasă. Am participat la Olimpiadele de fizică și matematică cu rezultate bune.

Profesorii de care m-am atașat cel mai mult au fost: de fizică, Dl. Buzu Iulian și Dl. Angelescu, iar de matematică, D-na. Angelescu. Au fost cei mai buni pedagogi de care am avut parte în liceu.

În vacanța mare a anilor de liceu mai munceam pe la CAP (Cooperativa Agricolă de Producție) sau pe la IAS (Întreprinderea Agricolă de Stat) Dobrotești, în sectorul construcții.

Bacalaureatul l-am trecut cu bine.

Mă gândeam să urmez Facultatea de Fizică încă din clasa a X-a, și m-am hotărât în clasa a XI-a, când am simțit o atracție mai mare pentru partea de fizică atomică și nucleară. În cererea de înscriere la facultate am menționat că doresc să urmez specialitatea fizică nucleară.

La terminarea facultății am fost repartizat profesor la Liceul Pogoanele din Jud. Buzău, unde am stat doar două luni. Din noiembrie 1971, am urmat cursurile postuniversitare cu durata de un an, organizate de CSEN prin CPSCDN pe platforma Măgurele, secțiunea de Fizica și tehnica reactorilor nucleari. Am câștigat o experiență enormă. Am avut profesori renumiți: prof. dr. docent ing. Ionel Purica la Fizica și tehnica reactorilor nucleari (asistent Ilie Paul), ing. dr. Haiduc la Proiectarea reactorilor nucleari, prof. dr. Stoian la Transferul de căldură în reactorii nucleari, prof. dr. Grigoriu la Protecția împotriva radiațiilor nucleare și Calculul protecțiilor biologice, fiz. Dr. M. Pavelescu la Calculul reactorilor rapizi reproducători, Dl. Zamfirescu, la Limbajul FORTRAN și Dl. Popa Petre. Aceste cursuri erau deosebite de cele din facultate. Unele aveau un caracter aplicativ pronunțat. Prelegerile erau urmate de discuții și dezbateri a unor probleme tratate la curs. Profesorii erau pedagogi desăvârșiți. Bursa era cât salariul din învățământ.

Transferul la ITN (Institutul de Tehnologii Nucleare), al cărui sediu era pe platforma Măgurele, l-am obținut în luna mai 1973.

În anul 1977 am promovat în funcția de cercetător științific, în 1989 am promovat în funcția de cercetător științific principal gradul 3, iar în 1996 în funcția de cercetător științific principal gradul 2.

Am fost membru AREN (Asociația Română Energia Nucleară) și SRR (Societatea Română de Radioprotecție).

În martie 1976 m-am căsătorit cu colega mea de serviciu, Maria. A lucrat ca stenodactilograf și acum este pensionară. Fetița noastră Oana-Mădălina s-a născut în 19.08.1980. Oana a urmat cursurile Facultății de Finanțe și Contabilitate la Universitatea Constantin Brâncoveanu din Pitești. S-a căsătorit, în 2001, cu Felix, amândoi studenți. În 2002 s-a născut Cătălin-Andrei, iar în 2004 Iustina-Daniela. În anul 2007 Oana s-a despărțit de Felix, copiii rămânând în grija ei. Oana lucrează ca economist la o firmă privată.

În 1998 am cumpărat loc de casă în comuna Bascov lângă pădure și aproape de Pitești. În documentația de construcție este prevăzut: o locuință P+1, un garaj și o anexă gospodărească. Construcția casei am demarat-o în anul 2000.

Activitatea profesională

Activitatea profesională este prezentată în CV; aici voi trece în revistă doar câteva momente.

Ajuns la ITN (mai 1973, pe platforma Măgurele), am fost repartizat la Grup Reactor unde era șef Dl. Horia Ștefan. Era de profesie fizician, un bun experimentator și teoretician. Lucrase la reactor în colectivul de date nucleare, determinări experimentale.

Inginer șef era Dl. Iordănescu. Avea multă experiență practică. Venise din producție. Din acest grup mai făceau parte Anania Laurian, tânăr absolvent al Facultății de Energetică Nucleară din cadrul Politehnicii București și Sburlan Mihai, inginer electronist, cu 3-4 ani vechime în câmpul muncii.

În ITN începuse să se contureze tipul de combustibil ce urma a se folosi în viitoarele centrale nucleare românești. Erau constituite două grupuri: cel al D-lui Stelian Lungu, care se ocupa de un anumit tip de combustibil și cel al D-lui Spinzi, care se ocupa de combustibil pe bază de bioxid de uraniu (uranu natural). Reactorul ce urma să fie construit, avea drept scop studiul comportării la iradiere a elementelor combustibile și a materialelor de structură.

Se întrevedea că vom opta pentru sistemul TRIGA, deoarece pe lângă sistemul de securitate extrem de convenabil, mai avea și avantajul că în aceeași piscină se montau doi reactori: unul cu funcționare continuă (SSR) pentru studiul comportării la iradiere a elementelor combustibile și a materialelor de structură, iar cel de al doilea pentru studiul comportării aceluiași tipuri de materiale, dar în condiții de accident (reactorul pulsant ACPR).

Fac câțiva pași în timp, mai precis până în iunie 1976. Ne mutasem deja la Pitești. Eram tânăr căsătorit. Dl. Horia Ștefan și Laurian ne părăsiseră. Grupul Reactor, era acum Secția Reactor. Se stabiliseră compartimentele din cadrul secției, erau numiți șefii. Eu am fost numit șeful Compartimentului de Dozimetrie Radiațiilor. Șef de secție era Dl. Marin Ciocănescu, un mare tehnician. Metodele de lucru cu subalternii nu difereau de cele ale D-lui Horia. Pentru mine a fost ca un frate mai mare.

Ajuns la Pitești am primit responsabilitatea turnării betonului în jurul reactorului, realizare practică a unei protecții biologice importante. Am acceptat. A fost schimbată procedura de aplicare a pâslei impregnate pe tancul reactorului și s-a început turnarea betonului. Totul s-a terminat cu bine. Am avut satisfacții, inclusiv financiare. Mi-am pus semnătura pe multe documente ale reactorului.

Mai fac un salt în timp, de trei ani, perioadă în care a fost proiectat, achiziționat, montat și pus în funcțiune și sistemul de dozimetrie al reactorului. Amintesc aceasta deoarece pentru dozimetria radiațiilor, răspunzător din partea IRNE a fost subsemnatul, iar din partea ISPE (Institutul de Studii și Proiectări Energetice), proiectant de specialitate a fost regretatul nostru coleg Furtună Constantin (Romică). Între noi a fost o colaborare exemplară.

În luna iunie a anului 1979, la Secția Reactor, a fost în inspecție un grup ISCAN-ACN din CSEN, pentru a face o evaluare a stadiului de realizare a sistemelor reactorului. A doua zi am primit o decizie prin care Compartimentul de Dozimetrie Radiațiilor a fost denumit Compartimentul de Dozimetrie Radiațiilor și Radioprotecție, iar eu am fost numit șef de compartiment și responsabil cu radioprotecția în UN „T” (Unitatea Nucleară T).

Până la sfârșitul lunii octombrie a anului 1979, toate documentațiile erau terminate și obținute autorizațiile necesare, s-a instruit personalul UN „T” (personalul Secției Reactor și personalul din alte secții implicat în teste preoperaționale și PIF a sistemelor reactorului). S-au organizat două sau trei exerciții de intervenție în caz de accident nuclear. La începutul lunii noiembrie au fost stabilite echipele care participau efectiv la pornirea reactorului. Eu făceam parte din echipa de români care avea ca sarcină

determinarea masei critice. Mai era și o echipă de americani cu aceeași sarcină. Echipele trebuiau să lucreze independent, confruntarea rezultatelor calculelor era făcută de responsabilul cu pornirea reactorilor.

Printre cei patru americani veniți pentru testele preoperaționale a sistemelor nucleare și punerea în funcțiune a reactorilor, era și Dl. Withmore, părintele reactorilor TRIGA. Aveau totul pregătit, inclusiv procedura de încărcare a zonei active și de determinare a masei critice.

În săptămâna pornirii reactorilor, săptămâna de foc, am ajuns la serviciu luni dimineața, m-am dus acasă joi seara, m-am reîntors la serviciu vineri dimineața și am plecat acasă duminică seara. A fost mult de muncă. Unii colegi au rămas permanent la serviciu. Dormeam pe unde apucam.

Cu o zi înainte de începerea pornirii reactorului, responsabilitatea Compartimentului de Dozimetrie și Radioprotecție a preluat-o un tânăr absolvent al Facultății de Fizică, Simionov Vasile, repartizat la acest compartiment de câteva luni.

Pregătirea încărcării zonei active cu casete de combustibil a început sâmbătă 17 noiembrie 1979. Era deja duminică 18 noiembrie 1979. Trecuseră 17 minute peste ora două noaptea. În zonă era introdusă prima casetă. Am atins masa critică la ora 10 și 53 de minute în aceeași zi. Reactorul era pornit. Toți aveam ochii umezi.

Activitatea a fost reluată peste câteva zile. S-a făcut prima calibrare a barelor de control, apoi s-a continuat încărcarea zonei cu casete de combustibil, până când excesul de reactivitate a atins valoarea impusă. Activitatea de PIF reactor SSR s-a încheiat după ce s-au făcut măsurătorile de flux de neutroni și o serie de calibrări.

Dreptul de operare al reactorilor se obține în urma promovării unui examen susținut în fața unei comisii CSEN. Am fost rugat să particip la examen pentru obținerea licenței de operare a reactorilor. Am participat la examen, l-am trecut cu bine și am obținut licența de operare a reactorilor. Am fost numit șef de tură. Am reușit să formez o tură (14 operatori de circuite și sisteme) unită, bine încheiată.

Am rămas în tură până pe la jumătatea lunii nov. 1983 și sporadic până la sfârșitul lunii martie 1984.

În perioada aprilie – noiembrie 1984 am participat la „Cursul Internațional de Specializare în Radioprotecție și Securitate Nucleară”, în Argentina. La venirea în țară, în raportul de stagiu, am cerut înființarea unui grup pentru realizarea unui sistem (cod) de calcul al dozelor la accident nuclear. Sistemul de calcul a fost finalizat în vara anului 1985. A fost primul sistem din țară care făcea calcule de doze la accident nuclear. Am făcut o mică reorganizare, am înființat un grup de exploatare al sistemului de dozimetrie în frunte cu un tehnician, un grup care se ocupa cu probleme privind mediul înconjurător și altul care se ocupa cu calculul de doze la încorporarea substanțelor radioactive. Ultimele două grupuri se ocupau în special cu probleme de cercetare.

La solicitarea CRIAN-ului (Comandamentul Republican de Intervenție la Accident Nuclear), am determinat zonele de intervenție pentru diverși reactori energetici din țările vecine. Mi-am adus contribuția la întocmirea Planului Național de Intervenție la Accident Nuclear precum și la cel al Autorității Publice Locale (Argeș).

În perioada 1991-1998 am fost adjunct șef secție (Secția V Dozimetrie, Radioprotecție, Protecția Mediului Înconjurător și Protecție Civilă). Mi-am păstrat licența de

operare a reactorilor, așa că ori de câte ori era nevoie, trebuia să las totul baltă și să trec, ca șef de tură, la Reactor. Era greu pentru mine, trebuia să mă decid: ori Secția a V-a, ori Reactor. Am optat pentru ultima. Eram prea mult legat de reactor. Crescusem împreună. În 1998 mi s-a aprobat cerearea de transfer.

Personalul de operare al reactorului a început să se pensioneze. Era nevoie de noi operatori de reactor. O perioadă m-am ocupat de pregătirea lor. Atunci am scris patru manuale necesare pregătirii. Tot în această perioadă, am participat la elaborarea documentației de dezafectare a reactorului în conformitate cu legislația recent apărută.

Am deținut permis de operare a reactorilor până în anul 2005, când am primit sarcini legate de retehnologizarea reactorului, fiind responsabil cu sistemul dozimetric. Am întocmit documentația necesară (ca beneficiar) și am participat la elaborarea proiectelor.

Am participat la montajul tuturor lanțurilor de măsură, la verificările preoperaționale, punerea lor în funcțiune și la testarea cu sursele de radiații.

Amintiri despre profesori și colegi

În timpul facultății am avut un moment de cumpănă și o perioadă de rătăcire. Nu pot să-l uit pe Dl. conf. Popescu Ilie, care m-a promovat la examenul de Calcul diferențial și integral, numai datorită D-lui asistent Ichim, care a intervenit arătându-i caietul în care erau trecute notele mele de la lucrările scrise și aprecierile răspunsurilor din timpul seminariilor. Nu pot să uit discuția pe care a avut-o cu mine Dl. Ichim după ce grupa a terminat examenul, de încurajările și exemplele pe care mi le-a dat.

Profesorii sunt profesori. Toți doresc ca studenții lor să-și lărgască orizontul cunoașterii. Că reușesc sau nu, depinde 10% de talentul lor pedagogic și 90% de munca și puterea de receptie a studentului. Cum să nu îndrăgești astfel de oameni? Ar fi păcat să-ți rămână în memorie un profesor privindu-l dintr-un unghi a cărui deschidere tinde la zero. Așa că mă înclin în fața tuturor cadrelor noastre didactice.

Iertată să-mi fie greșeala că, în continuare, voi trece doar câteva nume. Sunt doar amintiri. Cred că prin darul de a transmite ceva studenților, de a te privi, de a gesticula, de a crea complexa relație profesor-student, unele cadre didactice reușesc să pătrundă până în adâncul sufletului, să realizeze legături neuronale indestructibile.

Îmi amintesc de Dl. lector I. Stroe, ale cărui prelegeri aveau o logică care te ținea permanent treaz (era lector de Materialism dialectic), de Dl. acad. Th. V. Ionescu care ne îndemna: „În viață trebuie să fiți ordonați, ca femeia de la țară care pune chibritul numai în firidă, îl ia pe întuneric și aprinde focul”, de Dl. acad. Șerban Țițeica al cărui talent pedagogic era de neegalat. La unul din cursuri, a venit îmbrăcat de sărbătoare, și-a pus pe catedră, la un capăt al ei, geanta mare, închis colorată, și cu fața plină de lumină ne-a spus, parcă într-un fel de scuză: „Astăzi nu terminăm cursul, voi pleca mai devreme pentru că trebuie să particip la ședința Marii Adunări Naționale”.

Îmi aduc aminte de calmul D-lui prof. dr. doc. Gh. Marinescu și de Dl. lector Dranca Petre care pusese bazele transmisiei radio în țara noastră, de Dl. conf. Marius Petrașcu și de D-na Gavrilăș, cu care am făcut laboratorul de Fizică atomică și nucleară.

Eram atras de toate materiile care aveau ca obiect atomul și nucleul, iar cunoașterea reactorilor nucleari era un vis frumos pentru mine.

Multe am învățat de la Dl. conf. dr. Alexandru Berinde despre reactorii nucleari, iar de la Dl. conf. Aretin Corciovei despre iradierea substanței. Dl. Corciovei avea un stil aparte, avea ceva care îl diferenția de ceilalți profesori.

La Dl. prof. Grecu Voicu am apreciat calmul, vocea caldă și prietenoasă, puterea de a te apropia și dorința de a fi alături de tine. Mulțumesc D-le. Profesor pentru răbdarea pe care ai avut-o la corectarea lucrării mele de diplomă RMN, pentru ajutorul pe care l-am primit de la Dvs. pe tot parcursul elaborării ei, pentru cursurile pe care le-am audiat cu mult interes. Mulțumesc că m-ai prezentat D-lui. Demco, șef al laboratorului RMN din IFA, unde am făcut partea experimentală.

Întâlnirile pe care le-am avut cu Dvs. după terminarea facultății, au fost momente deosebite pentru mine, pline de bucurie, au fost părți ale unor frumoase zile de sărbătoare.

La începutul facultății, am fost aproape de grupă și în afara orelor de curs și seminarii. Îmi amintesc de cozile pe care le făceam împreună cu Zoița Vasile și Florescu Nicolae, ca să cumpărăm bilete la unele filme bune, unde mergeam mai mulți colegi și colege și de plimbările odihnitoare de care uneori aveam atâta nevoie.

Prietenia cu Nicușor Luca este un capitol aparte al vieții mele. Ce amintiri frumoase! Câte probleme ale tinereții discutam!

Frații mei în perioada de rătăcire au fost Mitică Popescu și Costică Stoicescu. Vă mulțumesc pentru tot ce ai făcut. Nenea Ion Chinciușan ne înveselea cu povești și bancuri, iar alții cu nestemate ale folclorului nostru popular. Îmi aduc aminte de „spectacolele” din parcul Operei Române unde am cunoscut interpreți ca: Nicolae Mazilu, Constantin Soare, Mircea Popov (este cu un an mai mare ca noi) și alții. Nu mai știu dacă Mitică Popescu era interpret sau dirijor. Uneori mergeam cu Liviu Giurgiu la poștă să ridicăm pachetul primit de el, de acasă. Ce palincă, ce bunătați găseam înăuntru! Biblia pe care mi-a dat-o, este lăsată în casa de la Beuca, acum nelocuită. De fiecare dată când merg acolo, citesc din ea câteva pagini luate la întâmplare. Până acum nu am avut probleme cu hoții, gospodăria nu a fost prădată.

O perioadă de timp destul de lungă, am stat în cameră la Grozăvești cu Dan Macovei. Primise un radiocasetofon, cu care, în multe dimineți de primăvară, când începea să se lumineze de ziuă, înregistra concertele păsărilor. Parcă știau, că de fiecare dată schimbau repertoriul.

Îmi amintesc de optimismul lui Covaci Ștefan și de mobilizările lui din ziua examenului. Încerca să ne convingă astfel: „tragi un loz în plic, dai 3 lei, tragi un bilet la examen, nu dai nimic, dar îl poți trece”.

Gânduri pentru colegi

Dragi colegi, vă doresc sănătate în minte, trup și suflet. Să vă bucurați de nepoți și strănepoți. Să le oferiți trăiri cu putere de amintire.

Să fiți înconjurați de dragoste și iubire, să oferiți dragoste și iubire.

Dacă au fost vorbe sau fapte ale mele necugetate, care v-au necăjit, vă rog să le dați uitării. Cu respect,

Oprea Ion, ianuarie 2011

*Oana-Mădălina, bucuria părinților
Maria și Ion Oprea (decembrie 1982)*

*Nepoții Andrei și Iustina împreună
cu bunicii Maria și Ion (ian. 2011)*

CURRICULUM VITAE

1. **NUME:** Oprea
2. **PRENUME:** Ion
3. **DATA NAȘTERII:** 03.III.1947
4. **DOMICILIUL ACTUAL:** PITEȘTI, Str. Craiovei, Bl. 38, Sc. A, Ap. 18, Jud. ARGEȘ
5. **DOMICILIUL FLOTANT:** Com. BASOV, Str. Gâmboc Deal, Nr. 3, Jud. ARGEȘ
6. **LOCUL DE MUNCĂ:** Pensionar
7. **ULTIMA FUNCȚIE AVUTĂ:** C.S.P.II
8. **ADRESA ULTIMULUI LOC DE MUNCĂ:** Sucursala de Cercetări Nucleare, Pitești-Mioveni, Str. Câmpului nr. 1, Jud. Argeș, POB 78, FAX: 40 48 262449, sau 40 13 125896, TEL: 40 48 213400, sau 40 48 262610.
9. **SARCINI ȘI RESPONSABILITĂȚI ÎN ULTIMA PERIOADĂ DE MUNCĂ:**
Dozimetria radiațiilor și responsabil cu securitatea radiologică în Obiectivul Nuclear REACTOR TRIGA, responsabil re tehnologizare sistem dozimetric reactor TRIGA SCN Pitești, calcule dozimetrice în caz de accident nuclear pe platforma SCN/FCN-Pitești (pentru exerciții), responsabil cu reactualizarea planului de intervenție în caz de accident nuclear la reactor, întocmirea de scenarii, organizarea și desfășurarea exercițiilor (numai pentru entitatea de exploatare), membru în CASN (Comisia de Analiză a Securității Nucleare la reactorul TRIGA-SCN) și în CTE (Comisia Tehnico Economică).
10. **TITLURI ȘTIINȚIFICE/DISTINCȚII/CERTIFICATE:**
 - Cercetător Științific Principal gradul II.
 - Certificat de Inventator Nr.90510/28.05.1986
11. **STUDII / PREGĂTIRE DE BAZĂ:**
 - **Facultatea:** Fizică, **Universitatea:** București
 - **Anul absolvirii:** 1971,

- **Titlul lucrării de diplomă:** „Rezonanța magnetică nucleară”,
- **Specialitatea la absolvire:** Fizica Reactorilor Nucleari,
- **Diploma de absolvire:** Nr. 10835/14.XII.1971

11. STUDII/SPECIALIZĂRI POSTUNIVERSITARE:

- Cursuri în țară în domenii de interes pentru securitatea nucleară:

- a-Curs postuniversitar de specializare „Fizica și Tehnica Reactorilor Nucleari”, cu durată de un an, organizat de CPSCN, absolvit în anul 1972,
- b- Program de perfecționare, Adeverința CPSCDN Nr. 22/105 din 22.04.1982
- c- Curs de perfecționare, Certificat CSEN, Nr. 201/29.12.1987.

- **Specializări în străinătate:** Curs Internațional de Specializare în Radioprotecție și Securitate Nucleară, organizat de Comisia Națională de Energie Atomică (CONEA), Argentina, în cooperare cu Agenția Internațională de Energie Atomică cu sediul la Viena, desfășurat la Facultatea de Inginerie a Universității din Buenos Aires și la Centrul Atomic Ezeiza-Argentina în perioada 03.04.1984 - 30.11.1984, Certificat Nr. 7/152/7808/30.11.1984.

12. EXPERIENȚA PROFESIONALĂ/ACTIVITĂȚI DESFĂȘURATE:

- Am fost angajat al SCN Pitești (inițial ITN, apoi IRNE și ICN), din 1973 până în 2009, când am ieșit la pensie. De la angajare, am fost cooptat în rezolvarea unor probleme foarte diverse, impuse de construcția reactorului de încercări de materiale și elemente combustibile TRIGA. Printre activitățile desfășurate amintesc:

- studii privind performanțele unor reactori de încercări de materiale și elemente combustibile, și studiu comparativ de oferte;
- elaborarea datelor necesare proiectării unor circuite aferente reactorului, stabilirea dotărilor cu aparatură, materiale și echipamente, precum și a noxelor radioactive rezultate atât în funcționarea normală, cât și de avarie a reactorului și a circuitelor anexă;
- calcule de protecții biologice pentru reactor și dispozitivele de iradiere, calcule de debite de ventilație, evaluarea cantității de hidrogen rezultat din radioliza apei la reactorul TRIGA. Datele obținute au fost incluse în raportul inițial de securitate;
- în perioada 1974-1975 am fost responsabil cu importul materialelor, utilajelor și aparaturii prevăzute în devizele proiectelor de execuție;
- în 1976 am fost numit responsabil al sectorului dozimetric, unde am urmărit montajul sistemului de dozimetrie și am răspuns de punerea lui în funcțiune;
- calcule neutronice utilizând coduri de ardere și de rețea;
- impregnarea cu gudron de huilă a pâslei utilizate la acoperirea componentelor reactorului înglobate în beton;
- testarea sudurilor tancului reactorului utilizând lichide penetrante și heliu, urmărirea lucrărilor de realizare a protecțiilor biologice din beton ale tancului reactorului, a fabricării unor componente din circuitul primar al reactorului, a montării unor componente ale circuitelor reactorului;
- întocmirea de regulamente, proceduri și instrucțiuni pentru: – probe preoperaționale și de funcționare la putere zero pentru sectorul dozimetric, reactori, sistemul PSI și parțial sistemul de ventilație, asigurarea funcționării reactorilor în condiții de siguranță, în cazul unei avarii;
- participare la pornirea efectivă a reactorilor (SSR în noiembrie 1979 și ACPR în martie 1980), unde am făcut parte din grupul de determinare a masei critice. În același an am obținut permisul de operator principal la reactorii nucleari TRIGA și permisul de nivel doi

pentru personalul care desfășoară activități în domeniul nuclear, în baza căruia am fost numit responsabil cu radioprotecția în unitatea nucleară T (Reactor), responsabilitate pe care am avut-o până la ieșirea la pensie;

- întocmirea documentațiilor de amplasare, construcție și funcționare a Unității Nucleare „T”, în anul 1979, precum și a documentațiilor ulterioare de reautorizare, participare la elaborarea rapoartelor preliminar și final de securitate a reactorului, elaborare de proceduri și instrucțiuni pentru decontaminarea circuitului primar al buclei A, în cazul unor incidente de contaminare posibile, coautor la elaborarea rapoartelor anuale de exploatare; șef de tură la exploatarea reactorilor (1979-1984 și în caz de necesitate până în anul 2005), elaborarea sistemului de calcul pentru evaluarea dozelor în caz de accident nuclear (variantele DOZIM și EDAN2D, 1985), aplicabil inițial la reactorul TRIGA-ICN și apoi generalizat la toate tipurile de reactori;

- evaluări de doze de contaminare internă și iradiere externă, folosind date de măsurători, în perioada post Cernobîl, întocmirea planurilor de intervenție pentru entitatea de exploatare și platforma institutului, elaborarea documentațiilor, întocmirea scenariilor și organizarea exercițiilor de intervenție în caz de accident nuclear la reactorul TRIGA ICN, coordonarea activităților Secției de Dozimetrie, Radioprotecție și Protecție Civilă (adjunct șef secție în perioada 1991-1998), coordonarea activităților de retehnologizare a sistemului dozimetric de la reactorul TRIGA SCN;

- elaborarea manualelor: Fizica reactorilor nucleari, Dozimetria radiațiilor, Radioprotecție și protecție fizică, Planul de intervenție în caz de accident nuclear la Reactorii TRIGA-SCN.

Activități de pregătire a personalului

Am fost profesor sau lector la cursuri de specializare postliceală organizate de CSEN (prin CPSCDN), de pregătire operatori de circuite reactor TRIGA și de Dozimetrie și Radioprotecție, de pregătire a personalului în vederea obținerii licenței de operare a reactorilor TRIGA, a personalului cu studii medii și cu studii superioare de la FCNE-Cernavodă, responsabil cu pregătirea și autorizarea personalului U.N.„T”.

13. LUCRĂRI/RAPOARTE INTERNE:

Până în anul 1994 am elaborat 69 de rapoarte interne, iar până la ieșirea la pensie, încă aproximativ 20.

14. LUCRĂRI PUBLICATE SAU PREZENTATE LA CONFERINȚE SAU ÎNTÂLNIRI INTERNE ȘI INTERNAȚIONALE:

- Am prezentat lucrări la mai multe întâlniri interne și internaționale.

- Am publicat 30 de lucrări care sunt incluse în proceedings-urile întrunirilor, în domeniul securității nucleare și radiologice, metode de evaluare a dozelor în caz de accident nuclear, metode de calcul al limitelor derivate de evacuare în mediu a noxelor radioactive gazoase etc.

VLAD GHEORGHE OPRIȘ (1947-2004)

CURRICULUM VITAE

Cercetător Principal gradul II, fizician

n. 27. 11. 1947, București – d. 12.06. 2004 București

Copii: Ioan Opriș, n. 22. 03. 1973, medic specialist medicină dentară

Părinți: Valentin Opriș, inginer, Veturia Opriș, filolog

Strămoși importanți: preot Ioan Opriș, bunic, erou național, luptător pentru Marea Unire, împușcat de jandarmii austro-ungari în mai 1918.

Instruire școlară-universitară: 1961-1965 Liceul „I. L. Caragiale” – București; 1965-1970; Facultatea de Fizică, secția Corp – Solid, Universitatea București, examen de licență cu nota 10.

Cariera: 1970 - 1977 IPRS Băneasa; 1977 - 1982 ICCE Băneasa; 1982 - 1996 Microelectronica; febr. 1996 demisionat; 1996 - 1999 liber profesionist; apr. 1999 - pensionat medical.

Specializări: dispozitive optoelectronice: febr. – mart. 1972, Franța; iul. – sept. 1982 Japonia, iulie 1990 Japonia.

Hobby-uri: vânătoare, yachturi, apicultură.

1980

1970, ultima zi de facultate. În ultimul rând: Costică Stoicescu, Lulu Cădere, **Vlad Opriș** și Dan Macovei.

GEORGETA (GETA) PĂTRANĂ

Numele meu este GEORGETA PĂTRANĂ. Sunt născută la 24 iunie 1947. Abia la vârsta de 40 de ani am aflat că 24 iunie este ziua de „Sânziene” – zi mare în calendarul ortodox.

Am urmat cursurile școlii generale din cartier și apoi Liceul Ion Neculce. Am prins totdeauna tot felul de „reforme” în învățământ. Din acel an, s-au introdus experimental numai la acest liceu cursurile practice – așa că am învățat să Țes covoare!

Apoi la facultate, a fost primul an în care, la rezultatele admiterii, s-a introdus și nota de la fizică din liceu. Norocul meu, că încă nu se lua în considerare și nota de la bacalaureat (aceasta s-a introdus mai târziu). Vă spun asta, pentru că la fizică am pe diplomă nota 5!!! (de fapt 4, pentru că 5 am obținut prin comisie, având note foarte bune la celelalte probe).

Asta a făcut ca secretara facultății de fizică din 1965 să refuze să mă înscrie la examenul de admitere în facultate. A stat cu mine aproape 30 minute să mă convingă să renunț, că este păcat să pierd un an.

În vremurile acelea, nu te puteai înscrie la mai multe facultăți și nici nu se dădeau mai multe sesiuni, ca acum. Încăpățânată cum am fost totdeauna, nu am cedat!

După admitere, am mers la secretariat să ridic legitimația de student. Secretara, care mă ținea minte, mai să mă scoată afară, întrebându-mă ce mai vreau. Când a aflat că sunt studentă, a avut un adevărat șoc: – Dumneata? Nu se poate! – și a verificat din nou să vadă dacă nu cumva încerc să o păcălesc.

La întâlnirea de 10 ani de la absolvire, unde a participat și dânsa, m-a recunoscut imediat și și-a cerut scuze pentru incidentul petrecut cu 15 ani în urmă!

Vă spuneam că am avut parte de tot felul de „ reforme”. 1965 era al doilea an în care funcționa o secție de BIOFIZICĂ cu specializare din primul an. Am optat pentru aceasta. Mare greșeală! Și asta pentru că nu am făcut cursuri de pedagogie și nici practică pedagogică. La absolvire, nimeni nu știa ce „știm noi să facem”! Așa că, în afara unui post la Institutul de Cercetări Marine, toate posturile au fost în învățământ.

La repartițiile din 1970, când au fost și primele inundații foarte mari pe care ni le amintim, printre absolvenți circula zicala cum că în acel an, vocabularul limbii române s-a îmbogățit cu trei noi cuvinte: „viitură”, „calamitate” și „PRIORITATE”! Era vorba de prioritatea la repartiție, indiferent de medie!

Deși am avut medie mare și „buletin de București”, nu am avut dreptul să aleg un post în capitală sau în orașe mari (fiind închise) și a trebuit să iau ceva la „țară”. Îndrăgostită de munte și de zona Sibiului, am ales, fără nici o ezitare, LICEUL SADU. Evident, eu aveam în minte Sadu de Sibiu. Așa m-am trezit la Liceul Sadu din Județul GORJ! Norocul meu că acest liceu este situat în Bumbești-Jiu, o localitate de la care începe defileul Jiului. Localitatea este tot zonă de „munte”, adică are o așezare excelentă în dealurile subcarpatice. În plus, este o zonă total lipsită de poluare și unde vântul bătea de două ori pe an, dar ținea câte șase luni!

Astăzi, nici vântul nu mai este ca altădată!

1980

Așa că am funcționat la acest liceu ca titular până în 1999, când, conform legilor în vigoare atunci, am solicitat ieșirea la pensie.

Școala, care mi-a adus extrem de multe satisfacții de-a lungul atâtor ani, devenise după 1989 un calvar. Nimeni nu mai făcea nimic:

- elevii nu mai învățau,
- profesorii nu mai erau la fel de serioși ca altădată,
- schimbările timide din învățământ la acea dată nu prevesteau nimic bun.

Când mă apropiam de școală, mă întrebam: ce caut eu acolo?

Eu sunt și am fost un om serios, un profesor cu rezultate foarte bune pe plan profesional și social. Ajunsesem să înțeleg zicala: „mai bine primul la sat decât ultimul la oraș”! Numai că, din 1989, localitatea Bumbesti-Jiu a devenit Oraș!-SÎC!!!!

Cred că pot fi un exemplu național de ce înseamnă continuitate în învățământ! – 29 de ani la aceeași școală în care mi-am început activitatea și de unde am ieșit la pensie! Acum sunt la pensie de 11 ani – evident o pensie de „nimic” – așa cum a fost și salariul în toată această perioadă. Citesc, călătoresc, îmi vizitez copiii și îi ajut atunci când au nevoie de mine. Și fiindcă a venit vorba: am doi copii: un băiat pe nume Dragoș născut în 1972 și o fată pe nume Daniela, în 1974.

După evenimentele din 1989 (personal refuz să le numesc revoluție) am fost aleasă de comunitate primar al localității – era în 1990 pe vremea CPUN! – pentru o perioadă scurtă de timp, în care cei de la „centru” au văzut cât pot fi de incomodă în încă-pățânarea mea de a face bine localității și oamenilor.

De „altfel” de oameni aveau „ei” nevoie. În plus, pentru că nu am acceptat să intru în politică – crezând cu fermitate că funcția de primar este o funcție administrativă – colaborarea a luat sfârșit.

Regret că nu am putut participa la întâlnirea de 40 de ani de la absolvire. Acum, că am reușit să iau legătura cu câțiva dintre colegi, voi fi mai bine informată pentru următoarea întâlnire și îmi promit, în primul rând mie, să nu mai lipsesc.

Să ne revedem sănătoși cât mai curând și mai ales, cât mai „mulți”.

2007

MARIANA PĂTRU (IVAN)

196...

1983

2010

Date personale

Sunt născută în Pitești, un orașel mic de provincie, cu o Stradă Mare pe care se plimbau tinerii ... dus-întors... trecând unii pe lângă alții... De la Pitești aveai nevoie de trei ore ca să ajungi cu trenul la București! Dar era curat, cu oameni politicoși și cu licee care au dat mulți oameni de vază României.

Școala primară am început-o cu o doamnă, Sabina Băcanu, soția profesorului de geografie, Ion Băcanu, diriginte în ultimii ani de liceu. Deci, pot spune că am început și am terminat condusă de aceeași familie. Cel care și-a pus însă amprenta pe felul meu de a fi ca elevă a fost un învățător, Păunescu, exigent, dar drept.

Liceul pe care l-am ales era unul experimental, prin faptul că avea o zi pe săptămână dedicată disciplinelor tehnice și practicii în ateliere și întreprinderi. Așa am învățat să fiu „practică”, să pot rezolva multe probleme pe care o femeie nu prea le are pe agendă sa: mici reparații, spirit întreprinzător în tot ceea ce face, dexterități în a lucra cu un ferăstrău, cu un strung! Detaliile desenului tehnic mi-au devenit familiare! Mi-aduc aminte că una dintre probe era să obținem dintr-o vergea cilindrică o sferă! La strung! Credeți că e ceva ușor?

Mulți profesori au fost minunați și adevărați dascăli: istorie cu Adameșteanu, tatăl scriitoarei Gabriela Adameșteanu, limba română cu o adevărată doamnă, doamna Sărăcăceanu, matematica a fost predată de mai mulți profesori, toți unul și unul! Dar fizica a fost cea care mi-a dat calea în viață. Profesorul Boia Eugen și profesorul Oprea Adrian au reușit să îmi fie modele și eu am „copiat” modul lor de a fi și de a predă.

Am fost foarte ambițioasă și dornică de performanță! Mereu premiantă, cu dragoste egală pentru matematică, limbi străine sau desen. Mi-a plăcut și-mi place dansul! Mi-a plăcut și-mi place muzica! Pictura, desenul de orice fel! Visam să dansez... În Pitești nu puteai decât să visezi! Visam să urmez arhitectura! Cu orele de desen tehnic din liceu... nu am avut curaj să încerc! Am fost o elevă cu foarte bune rezultate la matematică și fizică (olimpiade). La matematică... pentru că așa se pare că am structura gândirii, la fizică dragostea a venit pe parcurs! Din cauza profesorului de fizică! Semăna cu un actor care îmi plăcea: Mell Ferrer! Și tot fiind atentă la ceea ce spunea (s-a dovedit un profesor

talentat și dedicat meseriei!) am devenit una dintre cele mai bune eleve la această disciplină. Exact în același an, s-au despărțit matematica de fizică în două facultăți separate... sau înainte cu un an sau doi! Mi-ar fi plăcut să le fac pe amândouă! Așa... am ales fizica! Citisem că după facultate poți să fii cercetător sau profesor. Am întrebat ce înseamnă cercetător... și nu mi s-a dat un răspuns cumsecade! Așa că... am „dat” și am „luat”!

La facultate am avut mai mulți colegi din orașul meu, chiar și colegi de liceu. Dar am format de la început un trio cu Pietricică (Gica) și Șilaev (Silvia). Cu Silvia, chiar dacă nu am fost colege de grupă toți cei cinci ani, am fost colege de cameră și prietenia noastră a fost și este una bazată pe sinceritate. Cu Gica, a fost o altă legătură... proveneam din mâna aceluiași profesor de fizică, aveam amintirile din liceu comune, chiar și tradiții (tatăl meu era din aceleași locuri de unde venea ea!). De aceea ni se zicea Pietricelele!

Primii ani de studenție au fost „plini” de matematică, după cum îmi amintesc toți colegii! De aceea, mi-am dorit o secție de specializare care să fie mai „pământeană”. Am ales secția celor cu capul în nori și cu picioarele în scoarța terestră! Cu „Moș Ploaie”! Puteam alege meteorologie sau învățământ. Având de ales, nu am stat pe gânduri: profesor, pentru că nu-mi plăcea să fiu legată mereu de același program, de același birou, de aceiași oameni. Și la fel aș alege și astăzi!

Am luat dispoziția de repartitie la o școală generală în cartierul Berceni, unde am stat până la „revoluție”. Mi-am dorit întotdeauna să predau la liceu, dar de abia în 1990 m-am putut transfera la Colegiul Național Gh. Șincai, de unde am și ieșit la pensie. Vreau să cred că elevii m-au iubit, eu fiind o nonconformistă prin definiție! Chiar dacă predam aceeași lecție de 2-3 ori... nu ar fi putut să fie asemănătoare! Mi-era drag să intru la ore, să le propun experiențe, să le explic fenomenele, să le răspund la întrebări, să le citesc curiozitatea din priviri și să mă bucur împreună cu ei de reușite! Am ieșit la pensie înainte de vreme, din motive medicale, la 52 de ani, conform statutului. Dar și azi, pe la ora 11, îmi vine să mă îmbrac și să plec spre școală... iar apropierea lui 15 septembrie în fiecare an îmi dă fiori și un sentiment care mă face să mă simt tot tânără! Vise... iluzii... Îmi amintesc prima zi de școală: 15 septembrie 1970. Eram toată plină de emoții! Îmi luam în primire clasa de fete unde eram deja numită dirigintă! S-a nimerit să fie și o ziaristă care mi-a făcut o poză și am apărut pe prima pagină a unui ziar pentru tineret. Habar nu aveam ce să fac, cum să mă comport la clasă, cu elevele mele sau cu alți elevi cărora doar le predam! Știți ce practică pedagogică se făcea și ce însemna cursul de pedagogie! Așa că... amintirile din liceu și intuiția mi-au ghidat primii pași! Și am reușit ca fostele mele eleve să mă caute și după 40 de ani! Le-am iubit ca pe fetele mele și cred că prețuirea a fost reciprocă. În plus, am avut și stima părinților! Așa m-am îndrăgostit de meseria de dascăl! Pentru totdeauna!

Examene, inspecții... la 33 de ani eram directoare la școala mea! Am putut realiza foarte multe împreună cu colegii mei în privința performanțelor elevilor, ale colectivului didactic, în dotarea școlii! A fost prima școală care a „inventat” olimpiada copiilor de clasa a IV-a, la limba română și la matematică!

M-am căsătorit în ultimul an de studenție, cu un fost coleg de liceu, Ion Ivan, actualmente profesor la Academia de Studii Economice. Și el este un om atașat de locul

unde a avut repartiție de la început și este devotat serviciului, cum sunt puțini pe lumea asta! Își iubește meseria și se simte mereu tânăr printre tineri!

Avem doi copii: Anca și Laur. Sunt minunați! Care mamă nu-și laudă puii? Laur, căsătorit, lucrează acum la Luxemburg, pentru Comunitatea Europeană. Anca, recent căsătorită, are doctorat la NYU, lucrează la IBM ca cercetătoare, în SUA. Amândoi au fost elevi ai Liceului Tudor Vianu (cel mai bun liceu în matematică și calculatoare) și au absolvit Universitatea Politehnică București, firește, Facultatea de calculatoare! Ei sunt și vor rămâne rațiunea mea de a trăi! Îmi este foarte greu cu amândoi copiii departe de mine! Mă gândesc însă că sunt multe mame și mulți tați ca noi. Și când copiilor le este bine, și noi suntem mulțumiți. Problema este că înaintăm în vârstă și, mai devreme sau mai târziu, a-i vedea devine o problemă! Există internet, dar mie mi se pare ceva rece. Cu alte cuvinte, să fim sănătoși... „și la pungă groși”!

Activitate profesională

Profesoratul presupune o „ardere” zilnică! Te pregătești pentru o inspecție, pentru un examen de grad! Dar ceea ce reprezintă în ochii copiilor, când intri pe ușa clasei, trebuie să fie, pe cât posibil, un model. Dacă îți place ceea ce faci și-ți iubești meseria, totul devine ceva absolut natural. Mi-am dorit să urmez a doua facultate: matematica! M-am înscris și m-am dus să văd ce examene mi se pot echivala, știind că am avut cursuri care se făceau și la facultatea de matematică și la noi, chiar cu aceeași profesori! Surpriză! Doar examenul de socialism! Ei bine, oricât îmi doream, mi s-a părut absurd să reiau aceleași cursuri! Am renunțat. Am dorit să fac doctoratul! M-am înscris și mi s-a refuzat pe motiv că nu aveam serviciul într-un institut, deși obținusem acceptul de a lucra la Institutul de Meteorologie. Am aflat, după aceea, că locul era de fapt pentru cine trebuia să fie! Așa că am avut gradul I și m-am resemnat cu ideea de a avea cinci ani de facultate și toate examenele, la fel cu colegii mei din licee și de a funcționa într-o școală generală!

Directoratul mi-a deschis noi oportunități! Puteam să îmi arăt personalitatea. Deși am fost o persoană introvertită, timidă, nu prea vorbărească... am devenit comunicativă, sociabilă, cu posibilitatea de a-mi arăta inventivitatea și capacitatea de organizare. În decursul celor peste șase ani, s-au realizat cabinete de specialitate, s-au modernizat laboratoare, s-au folosit două clase pentru săli de sport (astfel, pe timp friguros, elevii aveau unde să-și desfășoare orele de educație fizică), s-a împrejmuit curtea școlii, s-a înființat semiinternat pentru copiii care rămăneau după cursuri. Era una dintre școlile cele mai bine cotate și căutate din cartier. Profesorii erau tineri și am avut colegi care erau șefi de promoție la limba română și la matematică. Mulți au obținut grade didactice cu note maxime în acea perioadă. Pe motiv de „rude în străinătate” a trebuit să mă întorc la catedră!

Au venit marile schimbări din anii 1990 și în continuare. S-a ivit oportunitatea de a trece la o catedră la liceu. Am depus dosar și am ales liceul cel mai bun apropiat de casă. Locuiam deja în Berceni de șaisprezece ani. Am avut colegi minunați în catedra de fizică! Iar elevii erau respectuoși, îmi știau corectitudinea față de ei și m-am înțeles minunat cu tinerii! Am pregătit elevi pentru olimpiade și m-am bucurat de unele reușite ale lor.

Ieșind la pensie, am avut mult timp liber și m-am gândit atunci la un vechi vis al meu: să scriu o carte! Și așa au apărut două culegeri de probleme pentru gimnaziu, un

dictionar de fizică, un manual de fizică pentru clasa a X-a și... țineți-vă bine... un Ghid al nunții și al botezului! Edituri? Aramis, Teora, Nemira, Editura Didactică și Pedagogică... Este minunat sentimentul când îți vezi numele pe coperta unei cărți! Dar atât! Orice beneficiu financiar a fost derizoriu și mai mult dădeai pe biletele de mașină decât luai „drepturi” de autor! De aceea, am preferat ca ultimele cărți să fie cu cedarea drepturilor de autor editurii care îmi publica acea carte.

Amintiri despre colegi și profesori

Amintiri...! Sunt foarte multe! Nu pot uita cursurile domnului profesor Șerban Țițeica! Nici examenele! „Veniți cu orice carte sau curs doriți!” Cum să uiți așa ceva? Prestanță la catedră, jovialitatea, respectul față de meserie...! Cu un astfel de model, care a completat pe cel al profesorului meu din liceu, Boia Eugen, am pornit și eu la drum!

Colegii? Îi simțeam foarte apropiați pe cei care locuiau în cămin! Bucureștenii aveau o lume a lor! Nefiind prea comunicativă, nu am intrat prea mult în vorbă cu ei. Dar ceilalți... erau ca frații mei! Cel care m-a impresionat prin felul lui de a fi, deloc cu aere de superioritate, a fost Valentin Ceaușescu. Atât cât am avut cursuri sau seminarii împreună i-am remarcat dorința de a nu ieși în evidență prin comportarea sa, sau să-și aroge niște drepturi pe care alții nu le aveau! Sau, cel puțin, eu așa l-am văzut! Decebal Popa era un mucalit, Doboș Ioan era sfătos, Gavrilă era preocupat de limba esperanto, Năstase era muzician... Silvia Șilaev constituia un model pentru mine: elegantă, întotdeauna îngrijită până la detaliu, sinceră și optimistă! Gica Pietricică dorea mereu mai mult de la viață și nu m-a mirat decizia ei de a o schimba radical, pentru acea vreme. Am avut multe prietene, din același an cu mine, sau mai mari: Lizuca Ardeleanu, Mihaela (Meme), Dorina, actual Goicea...

Viața era dură chiar dacă eram studenți, tineri și optimiști! Adesea nu aveam nici un ban în buzunar, dar ceea ce ne doream era taxat pe loc: „nu-i bun, nu se potrivește...!” Și treceam mai departe, așteptând ca la viitoarea bursă să ne mai rămână cei 30 de lei de cheltuit! Dar eram tineri, mergeam la întâlniri, ne îmbăta mirosul salcâmlor sau al teilor din parcurile din apropierea căminelor. Eram invincibili și ne credeam veșnic tineri!

Gânduri pentru colegi

Dragii mei! Poate că studenția a fost pentru oricare dintre noi ceva special! Am trăit vremuri care au dat posibilitatea și celui din provincie, și celui sărac să facă o facultate! Eram tineri, cu multe speranțe! Multora dintre noi ele s-au împlinit! Se spune că este om cel care plantează un pom, construiește o casă și crește un copil! Mulți am realizat mai mult decât atât! Dacă sănătate există, nu trebuie decât să ne bucurăm de ceea ce am trăit, de copiii noștri, de succesele lor! Și de nepoți, cine îi are! Trăim pentru ei și prin ei! Imi doresc teribil să ne vedem la aniversarea de 50 de ani! Și putem să ne bucurăm și alături de prieteni, chiar dacă evenimentele nu sunt comune! Să fiți sănătoși și să ne vedem cu bine!

Acum am prins gustul cunoașterii altor meleaguri! Am văzut multe locuri de vis și mă minunez de fiecare dată și de frumusețile naturii, dar și de ceea ce a putut face mâna omului. Pasionată de arhitectură, sunt îndrăgostită de New York, pe care îl cunosc mai bine decât Bucureștiul! Anul acesta am văzut însă Dubai. Ceea ce au putut realiza oamenii acolo mi-a

întrecut orice așteptări! Este magnific! Și nu știu de ce am simțit o mândrie că sunt om, probabil! Că omul a putut subjuga natura! Efemer, dar a putut! Europa este totuși istorie și nu orice pământean poate avea așa ceva! Îmi doresc să văd Egiptul, Mexicul, India, China, Japonia! Mai îmi trebuie însă niște vieți! Știe careva unde se pot găsi?

CURRICULUM VITAE

Adresa: Anastasie Panu 10, bloc B7, ap. 58, sector 3, București
Telefon: 0040213220544, Email: mau.ivan@gmail.com
Data nașterii: 4 feb. 1947

Experiența profesională:

Perioada: 1970-1980 profesoară de fizică, Școala generală 194, sect. 4, București
1980-1986 directoare Școala generală 194, București
1986-1990 profesoară de fizică, Școala generală 194, București
1990-1999 profesoară de fizică, Colegiul național „Gheorghe Șincai”.

Educație și formare:

1970 diploma de licență, Universitatea București, Facultatea de Fizică
1972-1973 cursuri de formare definitivat
1973 Gradul didactic Definitiv
1977-1978 cursuri de formare pentru gradul didactic al doilea
1978 Gradul didactic al doilea
1982-1983 cursuri de formare pentru gradul didactic I
1983 Gradul didactic I
1990, 1995 cursuri de perfecționare CCD

Aptitudini și competențe profesionale:

limbi străine: limba franceză stadiu mediu
limba rusă stadiu mediu
limba engleză stadiu începător

Abilități sociale și organizatorice:

- foarte bune, conducând o școală cu 1200 de elevi și 70 de cadre didactice, cu multiple realizări și premii obținute, cu program prelungit pentru supravegherea elevilor în afara orelor de curs, cu modernizări și înființări de cabinete și laboratoare, cu o bază sportivă bine pusă la punct.
- permis de conducere categoria B.
- aptitudini artistice: desen decorativ, pictură, decorațiuni interioare.

Alte competențe:

- autoare de dicționare de fizică, de culegeri de probleme și ghid practic pentru nunți și botezuri, manual de fizică pentru clasa a X-a filiera I, Editura Aramis, în colaborare cu Michaela Logofătu (n. Georgescu).

ILEANA VENERA PELIVAN (PIȚURESCU)

Date personale

Despre mine, ... așa cum îmi amintesc eu, ...un copil cu capul plin de năzbâtii, născută în Craiova – fosta BĂNIE, oraș cu case mic-burgeze și grădini pline de pomi fructiferi pe străzi liniștite, străbătute extrem de rar de câte o „droașcă” de camion – un adevărat eveniment pentru noi, copiii... Un copil cu capul plin de năzbâtii, alături de un frate puțin mai mic, de care trebuia „să am grijă”, dar care, bineînțeles, „nu vroia să mă asculte”.

Am avut parte de o copilărie adevărată, condimentată cu toate ingredientele „vremilor”.

Dar splendoarea ei m-a ajutat să nu-mi pierd bucuria de copil sau curajul de a nu renunța la continua „mișcare de rezistență”, împreună cu prietenii de joacă, cu prietenii și cu colegii de școală – toți, surse inepuizabile de energie și tenacitate.

Îmi amintesc verile fierbinți în „șpilhosen”, care ne frigeau tălpile goale, iernile cu troiene imaculate, trosnind sub talpa gerului, cu cârnați înghețați-tun sub streșinile caselor, casele colindate în ajunul Crăciunului de cei mai frumoși și mai sănătoși copii și nu pot uita stânjeneii de Paște, aproape cât noi de înalți, în care căutam nerăbdători cadoul „iepurășului”.

Toate acestea, sub ocrotirea unor OAMENI drepti, buni și calzi, care ne-au crescut și ne-au educat, cum și cât au putut mai bine, străduindu-se să conștientizăm cât mai puțin grozăvia „vremilor”.

Toți, începând cu părinții și cu bunicii noștri, atât cât i-am mai „apucat”, precum și cu dascălii noștri, generația lor, au procedat „aproape” consensual și chiar „aproape” au reușit în strădaniile lor.

Așa se face că, în pofida grozăviei acelor „vremi”, „mi-a fost permis” să candidez la examenul de admitere în clasa a VIII-a, la Liceul Frații Buzești, din Craiova (1961) și mai apoi, la Facultatea de Fizică a Universității București (1965).

Numai așa îmi pot explica faptul că trecând „vremile”, noi am reușit să le „petrecem” și să ne aflăm astăzi în situația de față.

M-am căsătorit în 1970 cu Ionel Pițurescu, craiovean, absolvent al Facultății de Electrotehnică, din Institutul Politehnic, Timișoara.

Avem doi băieți:

- Vlad Alexandru – 38 ani, locuiește în zona Parisului și lucrează în domeniul informaticii, ne-a dăruit o minunăție de nepotel, care va împlini în curând doi ani, și,
- Ionuț Cristian – 31 ani, în prezent doctorand în antropologie culturală la SNSPA, București; cercetările lui se concentrează pe construcția identității în zona Balcanilor, având ca studiu de caz aromânii, ca sinteză culturală sud-est europeană.

A fost premiat la Festivalul de la Cannes 2010, pentru realizarea filmului de scurt metraj „Căutare”.

1970

1972

1996

Activitatea profesională

După ce dosarul meu de recomandare pentru cercetare la IFA a fost declarat de către șeful „CADRELOR” în plenul Comisiei de Repartiție de la Cluj, ca fiind „necorespunzător din punct de vedere politic”, am devenit profesoară, desigur de fizică, străduindu-mă continuu să mă opun, mai întâi DEGRADĂRII MULTILATERALE a învățământului și mai apoi, reformelor de tranziție nesfârșită. Rezultatul – observabil numai la nivel local, extrem de restrâns.

M-am bucurat, totuși, de câteva reușite, mici și insignifiante în raport cu resursele consumate și cu dimensiunile efectelor PROGRAMELOR, parcă EXPROGRAMATE, de la care nu ni se permitea să ne abatem.

În ordine cronologică, în 1983 am realizat, sub îndrumarea domnului profesor Dumitru Ciubotaru, pentru acordarea gradului didactic I, lucrarea cu tema „*Fuziunea termonucleară – sursă alternativă de energie*”. De altfel, după cum veți vedea, tema surselor de energie utilizabilă se repetă și în alte lucrări realizate mult mai târziu, bineînțeles în scopuri didactice.

În anul 1999 am coordonat un proiect european de formare profesională, în cadrul programului „Leonardo da Vinci” și în colaborare cu alți colegi, între care am plăcerea s-o anunț pe draga noastră colegă Rodica Gavrilă, acum Ionescu, am realizat lucrarea „Ghid de adaptare a conținuturilor și metodelor de predare-învățare pentru formarea competențelor-cheie în învățământul tehnic preuniversitar”.

În anul 2000, am întocmit o sinteză de „*Criterii și standarde de evaluare a progresului în predarea – învățarea fizicii în învățământul preuniversitar*”.

Revenind la tema surselor de energie utilizabilă, în perioada 1999-2002, am coordonat în cadrul programului european „Socrates-Comenius”, în parteneriat cu alte școli similare din Germania și Italia, proiectul „*Sistem fotovoltaic de încălzire solară*”.

Și în sfârșit, în anul 2004, am finalizat proiectul „*Surse regenerabile de energie – energia fotovoltaică – SOLTRAIN*”, realizat în cadrul programului „ALTENER”, coordonat de Universitatea din Freiburg, Germania. Toate lucrările au fost puse la dispoziția cadrelor didactice și a elevilor din învățământul preuniversitar din București, în scopul promovării utilizării surselor de energie regenerabile. De exemplu, în școala în care

lucram, a fost introdus în „curriculumul la decizia școlii” studiul avantajelor utilizării surselor de energie regenerabile ca surse complementare de energie.

Amintiri despre profesori și colegi

Am avut parte, inclusiv în facultate, de dascăli adevărați, profesioniști exigenți și responsabili pentru tot ce-au făcut pentru noi și, bineînțeles de colegi minunați, pe care m-am bucurat să-i reîntâlnesc și să-i redescopăr. Tuturor le port o deosebită recunoștință și le mulțumesc pentru că am avut ocazia să îi am aproape.

1970

lui profesor Novacu, care ne provoca la examene stări de fior intens. Fericiți se chemau cei care „luau” examenul de „Electrodinamică” din prima sesiune. Personal m-am bucurat de această șansă, deși nereușind să parcurg toată materia, la examenul oral am tratat un subiect de teorie, de fapt o aplicație la un caz particular, ca pe o problemă, „rezolvând-o”, evident, după priceperea mea.

Așadar, ...un copil cu capul plin de năzbâții, dar cu mare noroc cu cei-cele din preajma-mi, mai mari, mai mici sau chiar de o vârstă cu mine, ca voi toți, dragilor colegi-colege, dragă Vero, dragă Ancule, dragă Rodicule G&G, dragă Zoicule, dragă Migri, dragă Socrate, dragă Esenin, dragă Lili, dragă, dragă tatalor.

Îmi amintesc mai ales, delicatețea comportamentală a doamnei profesoare Giurgea Margareta, însoțită de precizia de mare finețe a fiecărui gest didactic-spectroscopic, de asemenea spiritul enciclopedic al doamnei profesoare Marta Stan, precum și sobrietatea impecabilă a domnilor profesori Gavrilă (mecanică cuantică), Popescu (calcul diferențial și integral), Claudiu Ionescu-Bujor (mecanică teoretică); apoi, calmul extrem de blajin al domnului profesor Brătescu, complementar temperamentului opus al domnu-

CURRICULUM VITAE

Informații personale

Nume / Prenume	Pelivan Ileana Venera-Pițurescu	
Adresa(e)	247, Șos. Pantelimon, cod poștal 021611, București	
Telefon(-oane)	004 021 628 79 04	Mobil:0740 300 503
E-mail(uri)	<u>ipiturescu@yahoo.com</u>	
Naționalitate	Română	
Data nașterii	11 octombrie 1947	

Experiența profesională

Perioada	01.09.1970-31.08.1975: Școala Generală nr. 16, sector 3, București, profesor de fizică;
Funcția sau postul ocupat	01.09.1975-31.08.1980: Școala Generală nr. 76, sector 3, București, profesor de fizică și director adjunct;
Principalele activități și responsabilități	01.09.1980-31.08.1982: Grupul Școlar Industrial „UNIREA”, sector 3, București: profesor de fizică;
Numele și adresa angajatorului	01.09.1982-31.01.1990: Grupul Școlar Industrial „UNIREA”, sector 3, București: profesor de fizică și director adjunct;
	01.02.1990-31.08.2006: Grupul Școlar Industrial „UNIREA”, sector 3, București: profesor de fizică.

Educație și formare

Perioada	1965-1970
Calificarea / diploma obținută	Diploma de Licență în Fizică – Universitatea București, Facultatea de Fizică
Discipline principale studiate / competențe dobândite	1972-1973, 1977-1978, 1982-1983: cursuri de formare profesională pentru acordarea gradelor didactice – Gradul Definitiv-1973, Gradul Didactic al II-lea –1978 - Gradul Didactic I – 1983
Numele și tipul instituției de învățământ / furnizorului de formare	Casa Corpului Didactic București, Universitatea București, Facultatea de Fizică
Nivelul în clasificarea națională sau internațională	1997 – cursuri de formare pentru coordonarea proiectelor educaționale europene, Agenția Națională SOCRATES 1998 – cursuri de formare pentru coordonarea proiectelor educaționale europene, Agenția Națională LEONARDO da VINCI

GHEORGHÎA PIETRICICĂ

1970

1987

2006

Date personale

M-am născut pe data de 28/07/1947, în localitatea Dorobanțu, județul Teleorman. Am avut o copilărie în plină natură, care mi-a impregnat sufletul și simțirea cu liniștea, puritatea și frumusețea naturală. Părinții m-au înconjurat cu dragostea lor nemărginită și pură. Impactul cu orașul a fost în 1960 și de atunci nu m-am oprit din „drumul” spre depărtări. Înainte de a pleca, la serbarea de sfârșitul clasei a șaptea, am ales să recit pe scenă „Balada chiriașului grăbit” de Topârceanu.

Între 1960 și 1965 am urmat liceul la Pitești. Am avut o echipă pedagogică formidabilă, care ne-a transmis adevăratele valori de cultură generală, care m-au acompaniat de-a lungul vieții. Am fost repartizată într-o clasă cu elevi provenind din aceeași școală, deci la „ei” acasă. Se cunoșteau aproape toți între ei, elevii și profesorii. Am trecut cu bine acest „botez” de integrare, terminând printre primii. Am locuit la internat, unde disciplina și strictețea erau la ele acasă. Nu de puține ori, întârziam seara la masă (internatul era la celălalt capăt al orașului față de școală). Pentru a fi acceptați la masă, trebuia să ne așezăm în rând și să cântăm Internaționala din toată „foamea”. Am învățat, astfel, ce este adaptarea și toleranța.

Între 1965 și 1970 am urmat Facultatea de Fizică din București. Am fost repartizată într-o grupă unde majoritatea studenților veneau de la liceul de prestigiu „Doctor Petru Groza” din București. Componenta grupei a rămas aceeași timp de trei ani, având, pe rând, numerele 112, 212, 312. A fost o ambianță antrenantă, plină de tinerețe, veselie și prietenie.

Ca specializare pentru următorii doi ani, am ales „Fizica Atmosferei”. De ce? Răspunsul este foarte „obiectiv”. Copil fiind, în oceanul de liniște de la Dorobanțu, priveam cerul și mișcarea neîncetată în Univers. De multe ori, credeam că zăresc figura ocrotitoare a lui Dumnezeu cu barba albă, care face semne pe pământ. Poate inconștient, am vrut ca acum, la Facultatea de Fizică, să descifrez acest „miracol”.

Am avut o primă căsătorie în România între 1970 și 1993. M-am recăsătorit a doua oară în Franța cu un francez, cu care am trăit într-o perfectă armonie și am fost foarte fericiți împreună. O moarte rapidă l-a secerat la începutul anului 2010, la vârsta de 62 ani.

Am un singur copil din prima căsătorie, Iustin Popescu (36 ani). A venit în Franța cu mine de la vârsta de 13 ani. A făcut toată școlarizarea în Franța. A urmat studii superioare de inginerie și, în prezent, lucrează ca inginer în Franța. Este căsătorit și are o fetiță în vârstă de doi ani.

Activitatea profesională

Între 1970 și 1989 am lucrat la Institutul de Meteorologie și Hidrologie din București ca meteorolog, apoi cercetător și cercetător principal. Am prezentat o perioadă buletinul meteo la TV. Am ocupat și funcția de șef al „Laboratorului de Prevedere a Vremii pe Scurtă Durată”. Am reprezentat România la conferințe internaționale în domeniul meteorologic.

Din 1989 am început viața în Franța, la Paris. Prietenii și foștii colegi din România știu că atunci când eram întrebată de unde sunt, spuneam, bineînțeles total în glumă, că din Dorobanțu colț cu Paris. De asemenea, la petreceri le spuneam să aibă grijă cum se comportă cu mine, că sunt contesa de Dorobanțu colț cu Paris. Oare această schimbare în viața mea să fi fost deja de mult, acolo sus, scrisă?!!

În Franța, am început viața de la zero. Am început activitatea în domeniul informatic (era cererea pieței). Mai târziu, prin concurs, am devenit inginer, lucrând în Ministerul Național al Educației și Cercetării francez și girând regiunea Centru din Franța. Din ianuarie 2010, sunt pensionară. Activez, însă, în continuare, ca profesor colaborator extern la universitate, pentru studenți.

Amintiri despre colegi și profesori

Am locuit la Căminele Grozăvești și 6 Martie. Față de experiența internatului de la Pitești, noua viață la cămin era un mare lux. La Grozăvești, în primele săptămâni, colega mea de cameră, Mariana Pătru, a început să „discute”, pe geam, în scris cu mâna, cu studenții de la Petrol și Gaze, din blocul de vis-à-vis. Era o fază premergătoare discuției de astăzi prin internet, în direct. Cu nostalgie și tandrețe îmi vin în minte câteva secvențe din viața de studenție în grup. Împreună cu Silvia Șilaev și Mariana Pătru făceam zilnic drumul între cămin și universitate („cele trei grații”, cum ne numeau unii colegi în glumă). Am fost găzduită cu multă căldură sufletească în anul II, în vacanța de iarnă, de familia Silviei, pentru că am fost operată de urgență de apendicită la spitalul din Plopeni, unde locuia. M-a marcat ca un gest nobil și de suflet. Ultima oară când m-am văzut cu Silvia în anii '70, am schimbat fotografiile cu copiii noștri mici. Anul acesta, când ne-am revăzut, am schimbat fotografiile cu nepoții.

Am nostalgia timpului trecut, al ambianței din amfiteatru, unde comportarea studenților și a profesorilor era impresionantă. Printre multele amintiri despre colegi, cele care îmi vin acum în minte sunt cele despre Rodica Gavrila – stătea întotdeauna în primul rând în amfiteatru și făcea remarci hazlii, despre Rodica Gostian – avea un răs molipsitor care ne făcea să fim optimiste pe toate fetele din cămin, și, în mod special, port în minte eleganța, generozitatea și buna cuviință a Silviei. În cadrul seminariilor de grupă, au

rămas de neuitat intervențiile și discuțiile lui Focșăneanu, care întotdeauna avea ceva de completat.

Am amintiri de neuitat privind schimbarea sălilor de curs de la Schitu Măgureanu la Universitate, când treceam prin Cișmigiu, de unde aproape uitam să plecăm, făceam pasul și minutul. De asemeni, mă gândesc la cunoștințele „exacte” acumulate în timpul excursiei de studiu din anul III de la Craiova. Elocventă a fost discuția între un student și responsabilul de la uzină: Studentul întreabă: „Câte locomotive se fabrică pe lună?”. Responsabilul răspunde: „Multe”. Studentul: „Dar pe an?” Responsabilul: „Foarte multe”. Și acum, după 42 de ani, îmi vine să zâmbesc de „exactitatea informației”. Noroc pentru noi, că la fizică erau în majoritate științe exacte.

Profesorii și asistenții, în cea mai mare parte, m-au impresionat prin pregătirea și personalitatea lor. În primul rând, Șerban Țițeica, care predă foarte logic și aveai impresia că ai înțeles totul, iar la revizuire la seminar, problemele păreau de neatins! Profesorul Gavrilă era foarte sobru, profesorul Turbatu era tânăr, dar bine pregătit, exigent dar omenos. Profesoara de chimie-fizică, Marta Stan, m-a impresionat prin specificitatea personalității sale.

Dintre asistenți, Georgescu și Tudor aveau o remarcabilă calitate umană și pedagogică, ca să citez numai câțiva.

Gânduri pentru colegi

Am văzut fotografiile de la întâlnirea de 40 de ani. Îmi pare rău că nu am putut veni și eu. În orice caz, felicit din toată inima inițiativa și tenacitatea organizatorilor. Mă gândesc că cel ce nu-și uită sau nu-și neagă rădăcinile nu se comportă în viață ca o frunză purtată de vânt.

Aștept cu nerăbdare următoarea întâlnire și urez curaj organizatorilor.

CURRICULUM VITAE

Gheorghița PIETRICICĂ (gpietricica@yahoo.fr)

Naționalitate: Română, Franceză

Născută: 28/07/1947

FORMAȚIE - EXPERIENȚĂ PROFESIONALĂ

1965-1970	Facultatea de Fizică – Universitatea București
01/08/1970 – 07/07/1989	Institutul de Meteorologie și Hidrologie București România
01/08/1970	Meteorolog
01/05/1979	Cercetător Științific
01/01/1987	Cercetător principal gr. III
01/11/1987	Șef de laborator – Laboratorul de Prevedere a Vremii
07/07/1989	Sfârșitul activității în România

Activitate în domeniul meteorologiei. (Câteva detalii)

- Între anii 1970-1972 am lucrat în cadrul colectivului de meteorologie aeronautică pe aeroportul București - Băneasa.

- În anul 1972 am trecut în cadrul colectivului de „Prognoză pe Scurtă Durată”.
- În anul 1973 am urmat cursurile post-universitare de programatori analiști. M-am ocupat de unele lucrări de cercetare ale colectivului din care făceam parte, îndeosebi privind elaborarea unor metode obiective de prognoză a vremii.
- În anul 1977 am fost numită expert în problema codurilor meteo pentru secția sinoptică.
- În anul 1979 am susținut examenul de Cercetător Științific și am fost încadrată în această funcție. Am participat ca delegat al IMH la consfătuirea de la Moscova a experților în problema codurilor meteo.
- În anul 1980 am participat, ca expert, la întrunirea internațională de la București.
- În principal, am participat cu lucrări științifice la sesiuni de comunicări, simpozioane și conferințe în țară și în străinătate și, totodată, am contribuit la editarea de broșuri de sinteză meteo și de coduri meteo. Am contribuit la îmbunătățirea calității informațiilor utilizate pentru diagnoza și prognoza meteorologică pe scurtă durată.
- Pentru o perioadă de timp, am popularizat starea vremii la TV (buletin meteo).
- Începând cu anul 1987, ca șef al Laboratorului de Prognoză a Vremii pe Scurtă Durată, am putut să pun în practică experiența în meteorologia sinoptică, în meteorologia dinamică și în problematica sistemelor meteorologice de bază, și, totodată, calitățile dobândite de previzionist, cercetător și organizator.

01/08/1989 -01/01/2010 Franța – Paris

Activitate în domeniul informaticii (detalii)

- Între anii 1989-1993 am lucrat ca analist-programator, șef de proiect și, ulterior, ca inginer în cadrul unor societăți informatice private (SSII).
- Sarcinile mele principale au fost în cadrul unor proiecte de gestiune pentru Primăria Parisului, Ministerul de Finanțe Bercy, TV France 2 etc.
- Între anii 1994-2010 am lucrat în cadrul Ministerului Educației Naționale și Cercetării din Franța.
- Până în anul 2001 am lucrat în cadrul Rectoratului Universității din Creteil ca responsabil al celei micro-informatică și apoi al Centrului Informatic pentru Inspecție Academică.
- În 2001 am promovat concursul de inginer și, în consecință, am avut activități de conducere și administrare pe un domeniu mai larg. În principal, am avut în supraveghere „Regiunea Centru” din Franța (cu reședința în orașul Orleans).
- De la data de 01/01/2010 am devenit pensionară.
- În paralel cu activitatea principală, începând cu anul 1994 și până în prezent, am lucrat și lucrez în continuare ca profesor extern în domeniul metodologic al informaticii industriale (robotică), pentru proiectele de diplomă BTS (2 ani de studiu după bacalaureat), licență și masterat.

Activități preferate

Lectura, călătoriile, pictura, muzica, sportul, comunicația.

MAGDALENA (MADY) PLOPEANU (MÂINEA)

Date personale

După 2 x 20 ani, am oportunitatea acestui proiect să fac un exercițiu de memorie – și nu doar atât! Merg departe în timp.

În 1947 – an cunoscut generației noastre – m-am născut la Târgoviște, apoi am locuit la Găești (acum în județul Dâmbovița). Găești – cunoscut ca centru urban – este așezat la răscruce de drumuri, 70 km până la București, 40 km până la Pitești și 28 km până la Târgoviște – toate puternice centre culturale. În mod firesc, orașul a trăit sub influența lor pe tot parcursul existenței sale. De altfel, până în 1967, Găești aparținea regiunii Argeș, iar la Pitești participasem în timpul liceului la fazele Olimpiadelor (română, matematică, fizică).

Părinții mei aveau o experiență de viață – ca să nu spun o vârstă – când m-au născut și pentru ei am fost o „primavera”. În clasa unei doamne învățătoare spre sfârșit de carieră, am prins gustul studiului, al compunerilor, al recităților, și tot așa până la terminarea liceului, ca șefă de promoție.

Clasele gimnaziale și de liceu n-au adus schimbări majore, în afara unui mare interes pentru matematică (am avut permanent diriginte profesor de matematică), pentru încă o limbă străină și pentru fizică.

Atenția profesorului de fizică față de elevii cu aptitudini avea să-mi determine orientarea spre facultatea de fizică (promova emisiuni radiofonice cu noi elevii, concursuri cu tematică științifică, rezolvarea de probleme din reviste de fizică și chimie).

Și au urmat anii de facultate (1965-1970)... ..

În 1971 m-am căsătorit cu un tânăr profesor de fizică, coleg la liceul unde predam, Nicolae Măinea, absolvent al facultății unde, de asemenea, am fost colegi la diferență de trei ani. Până în 1997 a fost profesor la acest liceu teoretic, apoi director al liceului devenit în acea perioadă Colegiul Vladimir Streinu (în perioada 1997-2005); în perioada 2005-2007 a fost director al Corpului Didactic Dâmbovița și în prezent profesor-pensionabil.

Copiii – Marius (născut în 1972) și Virgil (născut în 1976) au crescut în grija noastră și a bunicilor, iar în perioada vârstei școlare și-au „suportat” părinții și ca profesori.

Marius, absolvent al Facultății de Matematică, Universitatea București, este profesor de matematică la Colegiul Vladimir Streinu și cunoscut pentru pregătirea de performanță a elevilor la concursurile școlare.

Virgil, absolvent al Facultății de Contabilitate al ASE București, expert contabil, lucrează încă de la absolvire în București, în prezent este Director Financiar la o companie de servicii în domeniul aviației. Soția lui, Valeria este și ea economistă, amândoi fiind preocupați de ascensiunea în profesie.

1971

Activitatea profesională

Impactul cu învățământul l-am simțit când am mers în 1970 la postul repartizat – un liceu teoretic în apropiere de Găești. Liceul avea numărul minim de clase, câteva cadre didactice experimentate, câteva debutante și un director sever.

Nu am pierdut momentul să mă transfer, după un an, la Liceul Teoretic din Găești. Tocmai se serba semicentenarul, în prezența unor invitați oficiali și a familiei lui Nicolae Iordache (Vladimir Streinu) fost profesor al liceului. După 1990, liceul a devenit colegiu și a primit numele Vladimir Streinu.

1988

Curând postul mi s-a restructurat (dezavantajul tinereții și al transformărilor din sistemul de învățământ) și am avut de ales între un liceu nou în platforma industrială a orașului (cunoscuta fabrică de frigidere) și o școală ce cuprindea treapta I-a de liceu – astăzi școala Șerban Cioculescu. Am optat pentru a doua – poate am greșit! Perioada ce a urmat a fost foarte densă pentru evoluția mea didactică – atunci am obținut gradele didactice II (1978) și I (1983), în urma unor examene cu exigența impusă de profesorii noștri de facultate, ca membri ai comisiilor examinatoare.

Am pregătit multe generații, unele chiar „de aur”, unde se simțea liantul dintre clasă și profesor, era perioada când se recunoștea valoarea fizicii în învățământul preuniversitar.

Elevii mei au confirmat în toate ocaziile temeinice cunoștințe, mai ales la Olimpiadele de Fizică (între 1982 și 1990 am avut cele mai multe participări la faza națională).

Activitatea de profesor nu este ușoară, știam asta, pentru că în familie am avut, mai ales, profesori (alții m-au urmat!).

În ciuda multor responsabilități pe care le-am primit odată cu experiența dobândită, am avut suficientă răbdare și energie până în 2005 – anul pensionării. Ba chiar am mai predat câțiva ani la colegiul V. Streinu unde am întâlnit liceenii zilelor noastre (o parte dintre ei încă își mai doresc să învețe!).

Amintiri despre colegi și profesori

Într-un București aproape necunoscut mie și în atmosfera universitară de la facultate, m-am acomodat ușor (mai greu a fost la cămin, pentru că eu locuisem până atunci numai acasă, unde eram și singurul copil).

Prima sesiune a fost un succes dorit și, în același timp, neașteptat. Astfel, am primit multă încredere de la dl. profesor Stelian Turbatu (anii I și II), pe care l-am apreciat și respectat, apoi, în anii următori pe Gheorghe Brătescu (anul II) – optică, Nicolae Bărbulescu (anul II) – fizica moleculară, P. Teodorescu – mecanica teoretică, Gheorghe Ciobanu – elemente de teoria solidului, Cristian Constantinescu – semiconductori, pe atunci decan al facultății, și la care am avut și lucrarea de diplomă.

În acea perioadă, frecventam des sala de lectură, bibliotecile recomandate, dar, de asemenea, ne făceam timp și pentru spectacolele de operă, teatru, concerte, mai târziu și întâlniri în grupuri după gradul de amicitie sau după afinități sentimentale.

De-a lungul anilor de facultate, am găsit multe în comun până la „rezonanță” cu Mihaela Naum, Rodica Nicoleta Racicovschi, Mihaela Georgescu, Rodica Gostian, Mariana Chiriță, Lia Baci, Florina Nanu și nu înseamnă că am încheiat rememorarea.

Le-am cunoscut părinții – oameni amabili și generoși, mai ales când pe unii i-am vizitat acasă, în diferite zone geografice ale țării. După facultate, am mai păstrat legătura o perioadă!

Pentru mine, rămâne de neuitat deschiderea primului nostru an universitar în aula Universității, ca și relația de solidaritate pe care am avut-o până la încheierea anului V, cu colegii de la grupa de corp solid, în ciuda faptului că atunci fiecare își crea un viitor personal.

2006

Gânduri pentru colegi

Pentru vârsta „acceptabilă” pe care o avem, cred că am alergat cu gândul destul de mult, încât bucuria revederii să nu se transforme în nostalgie.

Revederea a arătat o atmosferă efervescentă care ne garantează în viitor alte întâlniri, fără să ne rugăm însă „toamnei – lasă-mi pomii verzi”!

Să fiți răsplătiți sufletește!

CURRICULUM VITAE

MARIA MAGDALENA MÂINEA

DETALII PERSONALE

- Nume: Maria-Magdalena Ploeanu (Mâinea)
- Căsătorită, doi copii
- Naționalitatea: Română
- Data nașterii: 31 octombrie 1947

ADRESA

- Adresa: Găești, str. N. Titulescu nr. 80, jud. Dâmbovița

CONTACT

- 0730225375 , mariusmainea@gmail.com

EDUCAȚIE

- 1965 - 1970 Universitatea București, Facultatea de Fizică;
Secția: Fizica Corpului Solid
Diploma de licență: 1970
- 1961- 1965 Liceul de Cultură Generală Găești

CARIERA DIDACTICĂ

- 1974 - 2005 Profesor – Școala Șerban Cioculescu – Găești
- 1971 - 1974 Profesor – Liceul Teoretic – Găești
- 1970 - 1971 Profesor – Liceul Teoretic Vișina, Județul
Dâmbovița

DEZVOLTARE PROFESIONALĂ

- 2000 – 2004 Obținerea gradației de merit
- 1999 – 2000 Perfecționarea pe probleme de reformă
(curriculum național, management)
- 1998 - 1999 Cursuri de perfecționare continuă
- 1983 Obținerea gradului didactic I cu lucrarea
„*Conductibilitatea electrică a semiconductorilor*”,
Conducător științific – prof. univ. Iona Dima
Universitatea București
- 1978 Obținerea gradului didactic II, specialitatea
Fizică I, Institutul Central de Perfecționare a
Personalului Didactic București
- 1974 – 1975 și 1987 Cursuri de perfecționare: la Târgoviște și
la Universitatea București
- 1973 Promovarea examenului de definitivare în
învățământ

ACTIVITATE METODICĂ - ȘTIINȚIFICĂ

- 1997 – 2005 responsabilă a Cercului Metodic – zona Găești
- 1975 – 1985 responsabilă a Comisiei Metodice a profesorilor de fizică din orașul Găești
- Profesor metodist în cadrul Inspectoratului Școlar Dâmbovița
- Membră în comisiile pentru efectuarea inspecțiilor pentru obținerea gradelor didactice I și II
- Profesor evaluator în comisiile de admitere în treapta a II-a de liceu
- Profesor desemnat pentru pregătirea lotului județean al elevilor participanți la faza națională a olimpiadei de fizică (tabere speciale) și participări la faza națională (1985 – Galați, Târgoviște)
- Pregătirea propriilor elevi pentru faza națională a Olimpiadei de Fizică
- Elaborarea unor articole de specialitate pentru Revista de Fizică și Chimie, pentru simpozioane și publicații județene
- Elaborarea planului managerial și organizarea activităților propuse pentru Comisia Metodică (în sensul implementării reformei: selectarea manualelor, metode de evaluare, metode de învățare)
- Susținerea de lecții demonstrative.

ALTE ACTIVITĂȚI

- Amenajarea și dotarea laboratorului de fizică
- Membră în Consiliul de Administrație a Școlii Șerban Cioculescu
- Profesor diriginte în perioada 1970-2005
- Parteneriat educațional cu comitetul de părinți
- Activități de orientare școlară și profesională a elevilor
- După pensionare, în perioada 2005-2010 – profesor la Colegiul Vladimir Streinu și Școala Dumitru Apostol din Găești
- Membră în Comisia pentru desfășurarea Concursului național de evaluare la fizică, evaluator – Colegiul V. Streinu.

DECEBAL CORNELIU POPA

Dragi colegi și dascăli,

M-am născut în anul 1947, în orașul Vulcan, județul (pe atunci, regiunea) Hunedoara.

Aici am copilărit și am urmat cursurile claselor I-VII și liceul (pe atunci, școala medie mixtă), clasele VIII-XI, pe care l-am absolvit în anul 1965, promovând și examenul de bacalaureat (pe atunci, de maturitate).

Părinții mei, Radu și Sabina, au dorit să mă numesc Decebal-Corneliu, probabil ca să mă am bine și cu dacii și cu romanii.

Mi-am ales viitoarea profesie încă de foarte devreme: la șapte ani eram hotărât să devin aviator, la 14 ani nu mă putea opri nimeni să devin astronom. Dar în liceu m-am hotărât! La chioșcurile de ziare ale Vulcanului din acea vreme, pe lângă ziare, reviste, țigări și ciocolată, se mai găseau și niște broșurele pe care acum le numim SF, iar altele erau de „știință popularizată”. Știind de la Eminescu cum că e mai bine să fii muritor decât varianta „nemuritor și rece”, mi-am zis că fizica, în special cea nucleară, mă va ajuta chiar și la pensie să mă uit la bolta înstelată cu alți ochi. Dar până atunci, olteanul Arghezi a remarcat că „cel ce gândește singur, a aflat că secunda-ntrece veacul și timpul se-ncovoaie, urmașul lui Prometeu, el omul, a prins și taina cea mare a tainelor, atomul”. Eu, de felul meu, eram o fire foarte curioasă, așa că am vrut și eu să aflu măcar mici frânturi (fragmente) din această taină.

1981

Am „lucrat” la IFA – Măgurele timp de 6 ani, apoi 1,25 ani la IRNE-Pitești-Colibași de unde am demisionat. Apoi a urmat INMB-Laboratorul de Metrologia

1965

Îmi doream să lucrez la reactorul nuclear de la Măgurele, iar apoi la o centrală nuclearo-electrică. Cineva acolo sus m-a iubit și am ajuns exact acolo unde mi-am dorit, pentru început.

Modelul meu profesional a fost, totuși, Thomas Alva Edison.

Dar Cernavodă a venit cam prea târziu pentru mulți reactoriști, printre care mă număram, mai ales că acum eram cu șapte ani mai puțin naiv. 15 februarie 1977 a fost și rămâne o dată de referință în biografia, cartea de muncă și CV-ul fiecărui reactorist care a trăit evenimentul.

În 1981, m-am căsătorit cu o matematiciană – Cristina „mică” – cu care împart și astăzi și bune și grele, exersând și celelalte trei operații aritmetice rămase, cu o restanță la înmulțire.

Radiațiilor Ionizante, unde am activat ceva mai mult de șase ani și unde am fost cel mai bine apreciat.

În fine, în ultimii 25 de ani, începând cu 4 octombrie 1984, am făcut parte din colectivul „Laborator de Igiena Radiațiilor Ionizante” (LIRI), direct sau indirect aparținător de Ministerul Sănătății.

La IFA, IRNE și INMB, toate institute de cercetări, am depus o activitate majoritar experimentală, dar am făcut și ceva cercetare științifică conexă. La LIRI, am trăit experiența urmărilor accidentului nuclear de la Cernobîl. Se spunea la un moment dat: „cernobîl, cernobudet” (negru a fost, negru va fi). Atunci noi am fost „vioara întâi”, având la ora aceea o foarte performantă aparatură de măsurare.

Satisfacția mea profesională era atinsă însă atunci când participam la măsurările de intercomparare, sau „proficiency test”, când se ajungea la o participare uneori de peste 150 de laboratoare din toată lumea. Eu consideram asta ca pe un „moment al adevărului”, poate singurul care mă făcea să cred că am învățat și știu să fac ceva bine.

Despre profesorii și colegii mei am numai amintiri plăcute, pe care le re trăiesc cu bucuria pe care am avut-o și cu ocazia întâlnirii din 26 iunie 2010. Indiferent de vârstă, grad didactic, severitate sau toleranță, de la fiecare dascăl am avut ceva de învățat, nu numai fizica sau celelalte materii, dar și lecții de viață.

În anul III, sesiunea din vară, examen la „Electrodinamică”, peste 70 de cursuri, acumulate în trei semestre

Cu Cristina, în 1981.

(record absolut de cursuri!). Timp rămas de la precedentul examen: 4-5 zile.

Cursuri parcurse până la examen: cca. 60. Decizie: risc! Rezultat: nota 5! Conversație:

- Dl. prof. Vrejoiu, având în față carnetul meu de note: „Nu doriți să veniți la toamnă? Sunt de acord să nu vă trec nota asta în carnet!”

- Subsemnatul, cu o voce neconvingătoare: „Mă mulțumesc și cu 5!”

- Dl. prof. Vrejoiu: „Atunci vă rog să nu fiți așa de trist! Vă spun un secret, dar vă rog să nu-l mai spuneți la nimeni: și eu când am fost student, la materia asta am luat tot 5!!!”

La sfârșitul sesiunii, se căutau cu lumânarea doritori integraliști pentru tabăra studențească de la Costinești, unde m-am înscris plin de năduf, deși mai fusesem și în anul precedent!

Fraze remarcabile rostite de marii noștri dascăli:

- „Dacă cineva îmi spune că a aruncat cu o monedă de 100 de ori și de 90 de ori i-a ieșit aceeași față, nu-l cred, pentru că probabilitatea să fie mincinos este mult mai mare!!!” (Acad. prof. Șerban Țițeica, anul II, cursul de termodinamică și fizică statistică).

- „Legătura neutron-proton este slabă, strănuți și se desface!” (Acad. prof. Șerban Țițeica, anul IV, cursul de teoria nucleului).

Mi-au plăcut toți dascălii, dar mai ales d-nii S. Turbatu, V. Mișu, Ș. Țițeica, E. Rogai, G. Vlăduță, M. Rusu, C. Vrejoiu, M. Gavrilă, M. Petrașcu, A. Berinde, A. Corciovei, d-nele M. Stan, A. Caraiman, V. Ionescu, R. Vâlcu, M. Sion.

Dintre foștii colegi, i-am cunoscut mai bine pe cei căminiști, unde ne puteam cunoaște mai îndeaproape. Ne-am făcut și multe farse unii altora. Eu am fost pe post de victimă la una singură, dar „bună!” Colegul Mircea Porumbreanu, în mod sigur o va relata, el fiind „tartorul”, (anul I, căminul „Regnault” din Cotroceni). Ca model, l-am avut pe Mihail Lupu poreclit „Misai Lupone” care avea o fire blândă și sfătoasă. Mi-a plăcut mult stilul lui de a învăța, pe care am încercat să-l urmez și eu, dar cu mai puțin succes. „Joe” Georgescu, șeful nostru de promoție în varianta „integrală”, mi-a confirmat „bănuiala” că e „băiat deștept” mai ales că lua mereu nota 10. Alt „băiat deștept” căminist a fost și este timișoreanul „Piști” Vajda, care părea mereu că se distrează, avînd o mare ușurință în gândire.

2010

Sunt de acord, totuși, că nici necăminiștii nu erau mai prejos, iar fetele erau în medie „mai deștepte” decât băieții. O oarecare diferență se vedea la lucrările de laborator.

Cei mai apropiați eram, se înțelege, cei din aceeași grupă. În anul IV, ne-am „redistribuit” pe secții și era un eveniment „rar” să ai colegi și în ultimii doi ani din aceeași grupă; Silvia Șilaev (Mateescu) și Yvonne Enculescu sunt numele care îmi vin în minte, îndeplinind această condiție.

Concluzia ultimilor 50 de ani de viață: trecutul, prezentul și viitorul sunt în continuă modificare!!!

CURRICULUM VITAE

Nume: Popa

Prenume: Decebal Corneliu

Data nașterii: 10 iunie 1947;

Prenumele părinților: Radu și Sabina;

Starea civilă: Căsătorit în 1981 cu Rădulescu Cristina, născută în 1948, absolventă a Facultății de matematică, Universitatea București, promoția 1972.

Nu avem copii.

E-mail: decpopa@yahoo.com

Pensionat cu data de 1.01.2010

Ultimul loc de muncă: Laboratorul de Igiena Radiațiilor Ionizante din Direcția de Sănătate Publică București.

Profesiune: Fizician

Studii:

1965-1970: Universitatea București, Facultatea de Fizică, cursuri de zi, secția Fizică Nucleară / Fizica Reactorilor Nucleari; Titlul lucrării pentru examenul de diplomă: „Parametrul de material al unui sistem Uraniu natural - H_2O ”. Măsurările experimentale au fost făcute pe ‘Ansamblul subcritic HELEN’ la IFA; Conducătorul lucrării de diplomă: Conf. Univ. Dr. Alexandru Berinde; Coordonatorul lucrării: Cerc. științific Gheorghe Lăzărescu.

Repartizare guvernamentală la Institutul de Fizică Atomică, București-Măgurele.

Activitate profesională:

1984-2009: Laboratorul de Igiena Radiațiilor Ionizante, cu funcția de fizician principal;
1978-1984: Institutul Național de Metrologie, laboratorul de Metrologia Radiațiilor Ionizante, cu funcția de cercetător științific;
1977-1978: Institutul de Reactori Nucleari Energetici-Pitești-Colibași, cu funcția de cercetător științific;
1970-1977: Institutul de Fizică Atomică București-Măgurele, secția Reactor, colectiv fizica rețelelor, cu funcția de fizician.

Work-shop-uri:

Atelierul național de lucru: „Protecția radiologică și Asigurarea Calității în Diagnosticul Radiologic”, 18-21 octombrie 1994, București, România.

Lucrări (publicate, prezentate, rapoarte interne, realizări practice etc.) în domeniile:

a. Igiena radiațiilor:

- radiometrie-spectrometrie (măsurări ale activității specifice a aerului, depunerilor atmosferice, apei, alimentelor, materialelor de construcție și a bunurilor de larg consum);

b. Metrologia radiațiilor:

- constituirea etaloanelor primare și secundare în domeniu; radiometrie alfa, beta, gama, X și neutroni; dozimetrie gama; dozimetrie beta; densitatea fluxurilor de neutroni; încercări aprobare de model pentru prototip și serie zero;

c. Fizica reactorilor nucleari:

- lucrări de fizică experimentală (măsurarea distribuțiilor spațiale a densității fluxurilor de neutroni termici, epitermici și rapizi în zone de interes ale reactorului V.V.R.-S de la IFA-Măgurele, utilizând diferite tipuri de detectori, în special, detectori de activare, detectori autoalimentați etc.).

Intercomparări

A. Intercomparări internaționale;

***Cu Agenția Internațională pentru Energia Atomică (IAEA-Viena) / Serviciile analitice pentru controlul calității:**

2007, 27 martie-3 aprilie; *Proficiency test*: „IAEA-CU-2007-09 Determinarea Poloniului 210 din apă”; situație de urgență; măsurare rapidă (5 probe);

2002, *Proficiency test*: „Determinarea radionuclizilor antropogenici emițători gama într-o matrice minerală” (2 probe); Radionuclizii determinați: ^{54}Mn , ^{57}Co , ^{60}Co , ^{65}Zn , ^{88}Y , ^{134}Cs , ^{137}Cs , ^{152}Eu , ^{241}Am .

1999, *Proficiency test*: „Determinarea Stronțului 90 într-o matrice minerală” (9 probe).

***Cu EML/New-York/N.Y./U.S.A.**

1997 –2 probe matrici sol și vegetație. Radionuclizii determinați: ^{40}K , ^{60}Co , ^{90}Sr , ^{137}Cs .

***Cu Departamentul Energiei (DOE)/USA, programul MAPEP (Mixed Analyte Performance Evaluation Program);**

1997-2003, 2 probe anual la interval de 6 luni, împreună cu LIRI-ISP-București; matrici de apă și sol. Radionuclizii determinați: ^{40}K , ^{54}Mn , ^{57}Co , ^{60}Co , ^{65}Zn , ^{134}Cs , ^{137}Cs ; ocazional, ^{241}Am , ^{238}U .

***Cu UVVVR/ fosta Cehoslovacie:**

1983-INMB-Sursa închisă de mare activitate de ^{60}Co măsurată în camera de ionizare cu puț.

***Cu ASMW/fosta RDG,** comparație între etaloanele primare de activitate;

1980-La ASMW-Berlin, sursa spectroscopică de ^{60}Co , măsurată cu etalonul primar de activitate prin metoda coincidențelor 4π (beta-gama).

B.Intercomparări naționale;

***Cu IFIN-HH / CPR / Colectivul L. Grigorescu-M. Sahagia;**

1998 - Măsurarea activității unei soluții de Cobalt-57 (simulator de Tc99m) la nivel de cca. 5 MBq, prin spectrometrie gama de înaltă rezoluție, în flacon închis;

1994 - Măsurarea activității unei soluții-de Iod-131, la nivel de cca. 10 MBq, prin spectrometrie gama de înaltă rezoluție, în flacon închis;

1993 - Măsurarea activității unei surse de volum cilindrice de Eu-152, în recipient de tip Sarpagan și matrice polimerizată;

1992 - Măsurarea activității unei surse de volum cilindrice de Cs-137, în recipient de tip Sarpagan și matrice polimerizată;

1992 - Măsurarea activității unei surse de volum cilindrice de Cs-134, în recipient de tip Sarpagan și matrice polimerizată.

Preocupări extraprofesionale, sporturi practicate, hobby-uri;

- Lecturi, cu subiecte: istorie antică, geografie, paleontologie, astronomie, astrofizică, cosmologie, mai ales la nivel de știință popularizată.

- Audiții muzicale; compozitori clasici preferați: Edvard Grieg, Bedrich Smetana, George Enescu;

- Cântăreți preferați de muzică ‘ușoară’: Gilbert Becaud, Ella Fitzgerald, Adriano Celentano;

- Cântăreți preferați de muzică ‘folclorică’: Tudor Gheorghe;

- Formații muzicale: The Beatles, Abba, I Dik-Dik;

- Sporturi practicate (nivel recreativ): volei, tenis de masă.

- Sporturi preferate la vizionare: tenis de câmp, fotbal, handbal feminin, gimnastică feminină, atletism.

- Hobby: drumeții montane în: Bucegi, Retezat, Parâng, Făgăraș, Ciucaș, Vâlcău, Șurianu, Apuseni, Iezer-Păpușa, Baiului, ș.a.

DUMITRU POPESCU

I. Câteva date personale

M-am născut în ziua de Sf. Dumitru (26 oct. 1947), în satul Hălăngești din județul Gorj. Tata fiind băiat de popă, mi-a pus numele Dumitru. La 16 iulie 1959, mama a murit trăsniță. Așadar, la vârsta de 12 ani (clasa a V-a) am rămas orfan. Acasă mai erau două surori mai mici, de opt și patru ani. Mai aveam un frate (23 ani) la Oradea și o soră (19 ani) la Craiova. Situația era groaznică. Mă înțelesesem, prin scrisori, cu frate-meu, să continui școala la Oradea. Așa încât, la începutul lui septembrie 1959, am fugit de acasă ca să ajung la Oradea. Cu complicitatea sorei mai mari, am fost prins la Craiova și m-am întors acasă. În gimnaziu, am fost foarte bun la matematică și vroiam să ajung profesor de matematică. După terminarea gimnaziului în sat, am dat examen de admitere la Liceul Emanoil Gojdu din Oradea.

1965

Până la urmă, tot am ajuns la Oradea, dar pe o cale normală și la momentul potrivit. Tata a fost un om înțelept. Cu toate că îi eram de mare ajutor, nu s-a opus nici un moment plecării mele la școală. Am stat mult pe gânduri dacă să amintesc sau nu această etapă din viața mea. Întotdeauna am evitat să vorbesc despre acești trei ani de gimnaziu. Dar m-am gândit că rostul acestei cărți este să ne cunoaștem mai bine. Ca fizician, pot spune că acestea au fost condițiile inițiale ale evoluției mele.

La Liceul Emanoil Gojdu, am avut niște profesori excepționali atât profesional, cât și pedagogic. Astfel de oameni merită mai mult, atât din partea societății, cât și din partea noastră, a foștilor elevi. Am păstrat mult timp legătura cu ei, dar, din cauză că nu eram din regiune, am întrerupt-o. Acum, chiar îmi pare rău. Cea mai mare influență asupra mea au avut-o profesorii de fizică (Rusu Coriolan), matematică (Moza Gavril) și chimie (Ciorbă Elisabeta). În clasa a VIII-a am ratat calificarea la olimpiada de fizică pe țară din cauză că am copiat greșit valoarea densității la o problemă. Algoritmul de rezolvare a fost bun. Dacă nu era această greșeală, câștigam locul întâi pe regiune și mă calificam mai departe. Așa, am luat locul doi și am rămas acasă. Mi-aduc aminte că profesorul meu de fizică suferea mai mult decât mine din cauza acestei greșeli. Această olimpiadă m-a convins că fizica este mai frumoasă decât matematica. În clasa a XI-a m-am calificat la faza pe țară, care s-a ținut la Iași. Din motive independente de mine, nu am putut să-mi folosesc tot timpul pentru pregătire și nu am luat nici un premiu. Dacă aș fi putut să iau diploma de maturitate și să plec acasă, poate că nu mă prezentam la olimpiadă. În tren, la întoarcere, profesorul care ne însoțea (nu era profesorul meu de fizică) m-a admonestat destul de dur pentru faptul că nu am luat nici un premiu, spunându-mi: „erai singurul de la care se aștepta să obții un rezultat bun”.

După terminarea facultății mi-am luat rolul de „părinte adoptiv” în serios. Așa cum frate-meu m-a ajutat pe mine să termin liceul, și eu am ajutat-o pe sora mea cea mai mică, Eleonora, să-și termine liceul și facultatea. Acum este în SUA cu toată familia. Are deja o nepoată născută în SUA.

În 1976 m-am însurat cu o olteancă din Craiova. În 1977 s-a născut primul băiat, Popescu Romulus Mihai. A terminat Facultatea de Știința și Tehnologia Materialelor (pe vremea noastră, se numea Tehnologia Construcțiilor de Mașini) de la Universitatea Politehnică din București și este director la reprezentanța Ausburg International din România. Este căsătorit cu o fostă colegă de facultate din Câmpulung Muscel. De la el, am o nepoțică de o lună (din 12 sept. 2010). În 1983, s-a născut al doilea băiat, Popescu Alin Gabriel. A terminat Facultatea de Automatică și Calculatoare, Universitatea Politehnică din București. Împreună cu trei colegi a înființat o firmă de soft. Nu este însurat.

II. Întâmplări din studenție (selecție)

În acea perioadă (1965-1970), nu prea aveai multe variante de a-ți petrece timpul liber și nici posibilități multe de manifestare. Facultatea de Fizică era o facultate grea, cu multe ore. Mi-aduc aminte că în anul I aveam seminarul de analiză matematică sâmbata, la ora 17.

Am părerea că noi, studenții de la fizică, eram cuminți. Majoritatea eram născuți în 1947, adică în timpul societății socialiste. O întâmplare ciudată s-a întâmplat în anul I, când am fost mutați (numai noi) la căminul din str. Costache Negri, după ce un student de la drept (parcă îl chema Munteanu) a avut o ieșire împotriva regimului. Aceasta a fost o măsură preventivă, de a nu fi „contaminați” de elementele reacționare (așa se zicea atunci).

Manifestația studențească și nasturele Zoiei Ceaușescu

Cel mai important eveniment a fost manifestația studenților din decembrie 1968, înainte de Crăciun. De fapt, eu nu sunt convins că a fost o manifestație. M-aș fi dus și eu, dar am renunțat deoarece niciunul dintre colegii care erau atunci în cămin nu a vrut să meargă. De la Facultatea de Fizică a participat până la finalul acțiunii și a fost exmatriculat, un student din anul V, Păsăreanu Nicolae. Am pomenit de el deoarece, fiind din același județ cu mine, l-am ajutat să fie reînscris. Acum îmi dau seama cât de naiv eram. Eu l-am ținut la mine în cameră pe toată perioada cât a luptat să fie reînscris, ducându-se în audiență și depunând memoriile. Atunci nu mi-am dat seama că mă expuneam la suspiciuni. Cu toate audiențele și memoriile depuse, n-a făcut nimic. Tot eu l-am ajutat. I-am spus să facă un memoriu (nu mi-aduc aminte dacă am contribuit cu ceva la scrierea lui) că îl dau eu Zoiei Ceaușescu. De fapt, acest lucru l-am spus de multe ori, dar a fost de acord abia după ce s-a convins că nu va obține nimic prin audiențe și memoriile la secretarul de partid de la facultate și de la Centrul Universitar București.

După ce a scris memoriul, am așteptat ziua când Zoe avea ore după masă. Nu-mi aduc aminte data. Am mers amândoi. Ea avea ore în amfiteatrul Spiru Haret. Păsăreanu a rămas înaintea ușii care separa holul din fața amfiteatrului de restul coridorului ce ducea spre poarta de la intrare, iar eu stăteam în hol și așteptam să apară Zoe. Când a ieșit în pauză, m-am dus direct la ea și i-am spus povestea petentului. Ea a fost foarte de treabă și mi-a primit memoriul. De fapt, toți copiii lui Ceaușescu s-au comportat absolut normal cu colegii. I-am mulțumit și am plecat spre Păsăreanu, dar Păsăreanu nu era nicăieri. L-am căutat și l-am găsit la capătul coridorului din aripa cealaltă a clădirii, râzând de mama

focului. Mă uitam la el și nu înțelegeam de ce râde. Am așteptat să termine de râs. Când s-a oprit, nu m-a întrebat ce a zis Zoe, ci mi-a explicat de ce a râs cu atâta poftă. Eu nu mi-am dat seama că, în timp ce-i explicam, răsuceam nasturele de la haina lui Zoe. Acesta era motivul râsului lui Păsăreanu. Când mi-a spus, de ce râdea, am zâmbit și eu, i-am povestit cum a decurs întrevederea și am plecat. La mai puțin de o săptămână, cei de la facultate îl căutau pe Păsăreanu ca să-l reînscrisă. A pierdut un an dar, mulțumită Zoei Ceaușescu și mie, a terminat facultatea. După absolvire a dispărut. Nu am mai aflat nimic despre el. Se spunea că a plecat din România în Franța.

Era să rămân repetent

Eram în anul III. Vă mai amintiți de Valer Novacu, profesor la electrodinamică? El lăsa în jur de 75% restanțieri, dar nu lăsa repetenți. Ceilalți 25% din studenții care luau examenul primeau, majoritatea, nota 5, iar cei mai puțini primeau 7.

Era sfârșitul semestrului II, înainte de sesiunea de examene. Profesoara de franceză anunțase că nu primește la examen pe cei care au absentat foarte mult de la ore. Printre aceștia, mă aflam și eu. Dacă tot aveam restanță la franceză, am decis să întrerup pregătirea pentru examenul de electrodinamică și să-l amân pentru toamnă. Între timp, profesoara de franceză s-a răzgândit și a anunțat că-i primește pe toți la examen. Totuși, nu m-am prezentat la examen, din „solidaritate” (am zis eu, atunci) pentru electrodinamică, pe care am lăsat-o în toamnă, din cauză că aveam restanță la franceză. Era prima dată când aveam restanță.

Știam de la cei care avuseseră restanțe în anii precedenți, că secretariatul anunță cu două săptămâni înainte, printr-o scrisoare, planificarea examenelor restante. Era în august 1968, când armatele țărilor socialiste, membre ale Tratatului de la Varșovia, cu excepția României (atunci Republica Socialistă România) au invadat Cehoslovacia. Eram acasă, în satul natal. În București, Ceaușescu a ținut un miting fantastic la care și-a afirmat dezacordul cu acțiunea sovieticilor. Se pare că rușii planificaseră și o invazie a României. La acel miting, Ceaușescu, speculând sentimentele foboruse ale poporului român, și-a atras simpatia întregii națiuni și a reușit să o aducă pe picior de război. S-au format gărzi patriotice înarmate, chiar și în comune. Eu m-am înscris în detașamentul de la mine din comună, dar nu am primit armă, pentru că nu făceam parte din garda patriotică. Aș fi venit la București, dar nu aveam unde să stau. Datorită acestor evenimente, am uitat de examen. Până la acea dată, nu învățasem nimic, pentru că mi-a fost rușine să spun că am restanțe. Trebuie să spun că eu am fost unul dintre elevii cei mai străluciți ai acestei comune și, dacă aș fi spus că am restanță, ar fi știut tot satul. Așteptam scrisoarea de la facultate din care să aflu când am examen. Îmi făcusem calculul că în două săptămâni voi învăța electrodinamica relativistă, partea pe care nu o știam deloc. Era deja septembrie și scrisoarea nu mai venea. Ceva nu era în regulă. M-am dus la Craiova să iau legătura cu Joe (Georgescu Șerban), care își lăsase și el examenul în toamnă. Nu l-am găsit acasă. Mama lui, foarte amabilă, mi-a spus că Șerban este plecat în oraș. M-a cuprins un fior de teamă. Dacă Joe nu învață, înseamnă că examenul s-a dat. M-am întâlnit cu el ziua următoare. Mi-a spus că examenul s-a dat, dar că se mai ține o sesiune peste două zile. Aveam 2/3 din materie (electrodinamica clasică) învățată în timpul

perioadei de predare, înainte de sesiunea normală și 1/3 (electrodinamica relativistă), pe care nu o citisem nici măcar o dată. Și asta, tocmai la un examen cu Novacu. Eram distrus. Mă vedeam repetent. Dacă erai repetent, nu mai primeai bursa, ceea ce era esențial pentru mine, ca de altfel, pentru mulți studenți. Nici sora mea mai mare, din Craiova, nu știa că am restanțe. M-am dus în pădurea din Lunca Jiului să încerc să repet partea pe care o învățasem și să învăț cât voi putea din partea pe care nu o învățasem. Am făcut un lucru bun. Am reușit să mă sustrag gândurilor rele și să învăț aproximativ o treime din electrodinamica relativistă. Am aplicat principiul „ce știu, să știu bine”, în speranța că nu-mi vor cădea subiecte din partea pe care nu o știam. Pe un bilet de examen erau trei subiecte. De obicei, profesorii nu te lăsau să termini prezentarea subiectului dacă vedeau că îl știi. Mai ales, în cazul ultimului subiect pe care-l prezentai. Dar, oare, era valabil și la Novacu? În starea psihică în care mă aflam, nu puteam să mai stau în Craiova. Ziua următoare, dimineața, am plecat la București. Aici i-am găsit pe ceilalți colegi într-o cu totul altă stare de spirit decât a mea. Toți erau veseli, de parcă nu aveau examen la electrodinamică. În colectivitate, starea de spirit individuală s-a schimbat într-o stare complet opusă. Seara, înainte de examen, am plecat la plimbare prin București.

Ideea plimbării a fost excepțională, deoarece am reușit să mă odihnesc bine. Dimineața, la examen. Am tras biletul și am avut noroc. Știam toate subiectele. Subiectul din electrodinamica relativistă era din partea pe care o citisem. Am tratat toate subiectele pe hârtie, în bancă. Speram să iau o notă bună, nu mare, că la examenul acesta era aproape exclus. Novacu m-a invitat la tablă. Am transcris pe tablă primul subiect și așteptam liniștit, cu fața spre amfiteatru, să mă asculte.

La un moment dat, Novacu se uită la mine cu o figură încruntată și mă întreabă răstit:

- Dumneata te uiți la clasă ca să te inspire? Dacă nu răspunzi la toate întrebările, te pic.

Degeaba i-am explicat că-mi scrisesem subiectele și că așteptam să fiu ascultat. A început șirul întrebărilor, fără legătură cu subiectele de pe bilet, fiecare fiind însoțită cu amenințarea: „dacă nu știi să răspunzi, te pic”. Nici nu știu câte întrebări mi-a pus și cum am răspuns. La sfârșit, îmi spune în scârbă: „Ți-am dat 5”. Am luat carnetul și am plecat. Eram într-o stare nedefinită. Nu mă bucuram că am luat examenul. Nici nu știam ce-i cu mine. Abia pe seară, am uitat de examenul de electrodinamică și mi-am îndreptat atenția spre cel de limba franceză.

Acum, cred că metoda de examinare a lui Novacu era aleasă conștient, cu scopul de a părea al dracului și de a ne face să învățăm mai bine electrodinamica (o disciplină grea), pentru că el nu era om rău, din moment ce nu lăsa repetenți.

Chiar dacă nu era unul din domeniul fizicii, examenul de franceză era serios. De fapt, toate examenele de la disciplinele auxiliare erau serioase. La acest examen eram doi restanțieri: eu și tovarășul Iepure Xenofon. Nu auzisem de el. Probabil, era din seria cealaltă. El a răspuns înaintea mea. Nici eu nu eram grozav la franceză, dar Iepure Xenofon stabilise nivelul de referință.

1985

El a luat 5, eu am primit 7. Și astfel, am trecut în anul IV. Oricum, m-am învățat minte. Nu am mai lăsat niciodată un examen pentru toamnă. De fapt, la examenele restante din anul trei nu am fost mai pregătit decât înainte de sesiunea normală, din primăvară. Și am mai fost și în pericol să rămân repetent.

Obligativitatea prezenței studenților la ore?!

Când eram în anul IV, a apărut o dispută, probabil în tot învățământul superior, despre obligativitatea prezenței la ore. Pentru fiecare alternativă, existau argumente și contra-argumente, atât în rândul studenților, cât și în rândul profesorilor. Noi, fiind în anul IV, evident că nu eram de acord cu obligativitatea prezenței la ore, ci pentru varianta care fusese până atunci. Acum, mi se pare curios că nu eram obligați să venim la ore. Chiar dacă nu eram obligați, era o prezență foarte bună la ore. La secretariat, nici nu se urmărea prezența, încă o dovadă că aceasta nu reprezenta o problemă. De altfel, eu am condica din anul IV sau V completată numai pentru o singură săptămână. Tocmai de această dispută este legată întâmplarea pe care o povestesc.

S-a întâmplat într-o după amiază, când aveam un seminar. S-au prezentat doar doi-trei studenți din grupă. Eu eram șeful de grupă și am lipsit. Sigur, a fost o întâmplare nefericită pentru că, așa cum v-am spus, studenții se duceau la ore. Această afirmație este valabilă pentru toate grupele. Asistentul a venit și, după câteva minute de așteptare, timp în care nu a mai venit nimeni, s-a dus și ne-a reclamat la secretariat. A venit secretara adjunctă, a încercat să se lămurească dacă este vreun motiv întemeiat al acestei situații și le-a spus celor prezenți să-mi comunice să mă prezint ziua următoare cu condica. Am aflat știrea tocmai când am venit la curs. Noroc că aveam condica la mine. N-am completat nimic, nici pentru săptămâna în curs, nici pentru celelalte săptămâni, pentru că așa am decis că este mai bine. Nu aveam timp suficient să completez condica. Oricum, eram destul de panicat. Acum îmi dau seama că nu aveam de ce să mă panichez, pentru că nu aveau cum să mă pedepsească. Singura pedeapsă era să mă schimb, ceea ce nu reprezenta o pierdere mare. Era o chestiune de orgoliu. Dar, probabil, că țineam la această funcție de șef de grupă. Ceea ce a fost extraordinar, și din acest motiv povestesc această întâmplare, a fost solidaritatea tuturor colegilor de grupă. Toți au sărit în ajutorul meu ca să găsim o minciună salvatoare. În sfârșit, în timpul scurt pe care l-am avut înainte de venirea profesorului la curs, a venit și minciuna. Nu știu a cui a fost, dar a fost surprinzătoare, deșteaptă și utilă. Care a fost minciuna? Să spunem că toți ceilalți ne-am dus în altă sală de seminar. Cei doi-trei studenți care s-au întâlnit cu asistentul s-au dus într-o sală greșită și l-au indus în eroare. M-am dus însoțit de câțiva dintre colegi (nu m-au lăsat singur) la secretariat. Secretara ne-a ascultat și nu a zis nimic. Nu are rost o explicație pentru noua atitudine a secretarei. Nu are importanță. Importantă a fost solidaritatea dintre noi, colegii de grupă. De altfel, nu-mi amintesc să fi fost ceva necolegial și lipsit de eleganță între noi, colegii promoției 1970.

III. După absolvire am avut parte de nedreptăți și obstrucții

În 1970, am fost repartizat la Institutul de Fizică Atomică (IFA) de la Măgurele. În 1971, s-a înființat, la Pitești, Institutul de Reactori Nucleari Energetici (IRNE). Majoritatea angajaților noului institut proveneau de la IFA. Unii s-au dus la cererea lor, alora li s-a propus, în schimbul unor avantaje, să se transfere la IRNE. Cel mai mare avantaj era plecarea la o specializare în străinătate. Culmea a fost că s-au ținut într-adevăr de promisiune. Dintre cei care s-au transferat de la IFA, unul singur nu a plecat la specializare. Eu nu m-am dus pentru că am dorit foarte mult să rămân în București, la IFA. Asta a fost scopul meu în viață, așa putea spune. Mi l-am realizat, și nu puteam să plec la Pitești. Dacă nu m-am dus la Pitești de bună voie și cu avantaje, m-am dus mai târziu obligat și cu pierderi, pentru că, în februarie 1977, am fost transferat, împreună cu alți 250 de cercetători de la IFA, la IRNE Pitești.

În 1980, mi-am dat demisia și m-am angajat la Institutul de Științe Biologice din București (ISBB), într-un colectiv de biofizică, nou înființat.

Am pierdut primul concurs de promovare

Primul lucru pe care l-am făcut după ce am fost angajat la ISBB, a fost să mă recalific. Mi-am dat o jumătate de an. Am citit o carte de biofizică și una de biochimie. Le-am ales pe cele mai bune la vremea aceea, dintre cele care erau în țară. Am avut și primul eșec din viață, la un concurs de promovare. Prin demisie, mi-am pierdut titlul de cercetător științific și am fost angajat ca biofizician principal, ca să mi se dea un salariu mai apropiat de cel pe care îl avusesem la IRNE. Funcția de biofizician principal, cu diferite gradații, era o funcție pe care o ocupau persoanele care „îmbătrâniseră”, fără să câștige titlul de cercetător. În 1982, s-a organizat, în institut, concurs pentru promovare. Colectivul de Biofizica Membranelor (CBM) avea repartizat un post de cercetător științific. La ședința de colectiv pentru stabilirea candidatului, eu m-am înscris primul, imediat după ce șeful făcuse anunțul. Nu vroia să se mai înscrie nimeni, dar șeful a forțat-o pe o colegă să se înscrie, argumentând că stătea mai bine ca mine în realizarea sarcinilor de cercetare. Șeful a specificat clar și deschis că o susține pe ea. Cu un an înainte, îmi promisese că mă va susține la primul concurs, pentru recâștigarea titlului de cercetător științific. Chiar aveam o lucrare împreună, publicată în *Bioelectrochemistry and Bioenergetics*, ceea ce era un lucru mare pentru acele timpuri. Concursul a fost foarte serios. S-au dat două probe scrise (un examen de specialitate și unul de limba engleză) și una orală. A câștigat colega mea. Am fost foarte supărat. Era primul eșec. Până atunci, nu pierdusem nici un examen la care participasem. Era evident că am fost nedreptățit. Eu eram locțiitorul șefului de colectiv. Mi-am anunțat demisia. Unul din directorii institutului mi-a spus că se vor face demersuri ca să se suplimenteze cu un post. Atunci am crezut. Mai târziu mi-am dat seama că era un gest de consolare. Ce naiv erai, coane Mitică?, îmi spun acum, dar mă consolez rapid, gândindu-mă că datorită naivității, viața mea a fost mai interesantă.

În urma acestui examen, s-a produs o ruptură între mine și șeful meu. S-a distrus ceea ce putea fi o colaborare frumoasă și rodnică pentru amândoi și pentru știință. Eu aveam potențial de cercetare, iar el era un tip foarte bine pregătit (era domeniul lui) și ordonat. Am rămas doi colegi care s-au respectat reciproc și atât.

Am rămas biofizician principal până după revoluție, pentru că nu s-a mai organizat nici un concurs de promovare.

Șeful Laboratorului de Microscopie Electronică

În septembrie 1985 am luat o păcăleală. Directoarea mi-a propus să preiau funcția de șef al Laboratorului de Microscopie Electronică până la sfârșitul anului, când se va angaja cineva. N-am mai scăpat de această funcție până în 1990, deși am făcut nenumărate acțiuni în acest sens. De fapt, directoarea n-a vrut niciodată să angajeze pe cineva la acest laborator. S-a bazat pe faptul că eram fizician și puteam să am grijă de o instalație foarte complexă, cum era microscopul electronic. N-a fost așa, pentru că microscopul era vechi, cumpărat în 1967, piese de schimb nu mai erau și nici nu se mai fabricau, dar nici nu era valută pentru a le cumpăra.

Cum am ajuns cercetător principal III

Înainte de 1989, promovările în cercetare și învățământ s-au făcut foarte greu. Nu am înțeles de ce s-a frânat atât de mult promovarea. După 1989, în debandada postrevoluționară, s-au promovat toți, legal sau nelegal, meritat sau nemeritat. Fiecare, după cum a avut șansa. Pentru mine, n-a fost chiar așa. Puteam să promovez de la biofizician principal numai la cercetător științific. La momentul acela, aveam rezultate extraordinare în comparație cu ceilalți: devenisem doctor în fizică; primisem Premiul „Emil Racoviță” al Academiei Române; aveam o mulțime de lucrări publicate, mai ales în reviste externe. Cu toate acestea, nu am primit acceptul să mă înscriu la concurs pentru C.P.III, deși eu avusesem titlul de cercetător științific când eram la IRNE Pitești și-l pierdusem, datorită demisiei. Mi-a venit ideea să mă duc în audiență la Președintele Academiei. Am fost primit de vicepreședintele Constantinescu care, după ce i-am explicat situația, mi-a aprobat să mă înscriu la concursul de C.P. III. Fiind un concurs de acte și având rezultate foarte bune, am reușit să devin, în sfârșit, C.P. III.

Marele eșec al vieții mele

Așadar, eram un cercetător de 40 ani, cu 17 ani experiență, matur, cu rezultate recunoscute pe plan intern și internațional, talentat, optimist și poate în perioada de maximă energie și putere de creație. Am fost ales democratic șef al Laboratorului de Biofizica Membranelor. Înainte de 1989, colega mea Constanța (Ela) Rucăreanu și Andrei Iacobaș de la Facultatea de Medicină din București au participat la o Școală Internațională de Biofizică de două săptămâni, organizată în Polonia. Ela, fiind o femeie deșteaptă și frumoasă, el un tip cu tupeu, ambii animați de patriotism și de dorința de a face ceva nou în știință, au reușit să-l convingă pe un profesor englez, Usherwood, să-i ajute să introducă tehnica „patch clamp” în România. Profesorul a venit în București pregătit cu aparatură de măsură și material de experiență și a făcut o demonstrație în cele două instituții. I-am lăsat cu gura căscată pe conducătorii celor două instituții. Cine a trăit în perioada de dinainte de 1989 știe că era aproape imposibil să aduci pe cineva din lumea capitalistă în România.

Alături de „patch clamp”, era la modă în Europa și SUA metoda de simulare moleculară dinamică. Deoarece renunșasem la cercetări experimentale, această metodă

modernă îmi convenea de minune. Am scris o scrisoare profesorului Martin Karplus de la Universitatea Harvard, SUA și i-am cerut programul creat de colectivul lui și cunoscut sub numele CHARMM. Mi-a răspuns afirmativ și mi-a trimis lista cu lucrările lui (m-am mirat când am văzut că avea 232 lucrări publicate), cu solicitarea să-i scriu ce lucrări vreau să-mi trimită. Mi-a trimis programul, licența și cele 150 lucrări solicitate de mine. La fel de amabil a fost și olandezul W. F. Gunsteren. Mi-a trimis programul, licența, manualul de utilizare și lucrările lui. Trebuie să recunosc că am rămas foarte plăcut impresionat de gestul celor doi oameni de știință de mare valoare. Datorită lor, eram singurul cercetător din România care avea cele mai complete programe de simulare din lume și licența de utilizare. Nu era suficient. Mai îmi trebuia o stație grafică de calcul pe care să le rulez. La noi, abia începuseră să apară niște calculatoare personale. În România era o singură astfel de stație, la IFA Măgurele, primită prin donație.

Am început lupta pentru a face rost de bani să cumpăr o stație grafică de lucru. Singura cale era obținerea unor granturi. Am depus granturi peste tot unde am putut. Am pierdut, dar am și câștigat unele granturi, însă de valori mici. În 1998, am câștigat un grant cu MCT, care avea prevăzut în anul al doilea o sumă de 40 milioane, cu care puteam să-mi ating scopul. Dar nu a fost să fie.

Totuși, continuam să public. În 1998, s-a organizat concurs de promovare. Pentru C.P. II erau două locuri. Mi-am depus și eu dosarul. Mai erau trei bioloage. Nici una nu avea lucrări publicate în străinătate. Eram sigur că voi câștiga. Dar, iar nu a fost să fie. Am ieșit al patrulea, adică ultimul.

De la biofizică la matematică

Tot răul a fost spre bine. În final, trecerea de la cercetarea experimentală la cercetarea teoretică a fost în avantajul meu. Mi-a permis să trec de la un institut de biologie, via Facultatea de Biologie, la Institutul de Matematică Aplicată al Academiei Române. S-a petrecut în anul 2001. După o perioadă de adaptare, am început să am lucrări care au apărut în cărți publicate în SUA și reviste prestigioase din lume. Acum pot spune că am găsit un loc care mi se potrivește, dar, din păcate, va trebui să mă gândesc la pensie.

IV. Considerații finale. Gânduri pentru colegi

Scriind acest capitol, îmi dau seama că viața mea profesională nu a fost deloc ușoară, nici dreaptă. În același timp, realizez că nu am simțit-o nici grea. Această aparentă contradicție ar trebui explicată, dar este prea puțin loc aici. Poate că este de natură psihologică, dar poate și faptul că am fost fizician, o poate explica. Mi-a fost dat să trec, cu voie sau fără voie, de la fizică la biofizică (într-un institut de biologie), la neurobiologie, și, în final, la matematică.

Am gestionat cu succes și un laborator de microscopie electronică. Cred că faptul că am absolvit un liceu foarte serios și facultatea de fizică, unde se făcea multă matematică, m-a ajutat să înving cu succes toate obstacolele. M-a mai ajutat să muncesc în plus, dând meditații.

Concluzia? Ca fizician, poți să lucrezi cu foarte mare succes în orice domeniu. Poți să faci aproape orice, de la biologie la electronică și informatică.

Permanent am urmărit să fiu sănătos și să nu mă dezechilibrez financiar. Văd o ură groaznică pe bănci. Singura bancă pe care o accept este CEC-ul, pentru că este bancă de stat, este corectă și este banca noastră de la A. I. Cuza. Am fost și sunt un mare patriot. Ca mine cred că sunt mulți. Nu suport să aud ceva urât despre România, chiar dacă ce se spune este adevărat. M-am bucurat enorm de mult că s-a înființat Uniunea Europeană și că include și țara noastră. Este cea mai mare construcție după formarea SUA. Doresc ca noi fizicienii 1965-1970 să trăim, să vedem UE un stat bine asamblat, unitar, puternic, armonios și prosper.

2010

CURRICULUM VITAE

POPESCU Gh. DUMITRU

Data și locul nașterii: 26 oct.1947, sat Hălăngești, com. Dănciulești (denumire veche: Zeicoiu), jud. Gorj

Adresa:

- acasă: Str. Garoafei, nr. 2, bl. 5, sc. B, et. 3, ap. 18, sector 5, București. **Tel:** (021)4206473

- serviciu: Calea 13 Septembrie, nr.13, sector 5, București. **Tel.:**(021)3188106 int 3415;

Mobil: 0723 628 626

E-mail: dumitru.popescu@bio.unibuc.ro; popescu1947@yahoo.com

Stare civilă: Căsătorit. Doi copii:

- Popescu Romulus Mihai absolvent al Facultății de Inginerie Mecanică, Universitatea Politehnică București.

-Popescu Alin Gabriel, absolvent, al Facultății de Automatică și Calculatoare, Universitatea Politehnică București.

Studii:

Instituția	Școala Generală, com. Dănciulești, județul Gorj	Liceul „Emanoil Gojdu” Oradea	Facultatea de Fizică Universitatea din București	Facultatea de Fizică Universitatea din București
Perioada:	15 sept. 1954- iun. 1961	15 sept. 1961- iun. 1965	oct. 1965- iun. 1970	1982- 27 nov. 1990
Diplome obținute	Diploma de absolvire	Diploma de maturitate	Diploma de licență	Diploma de doctor

Locul de muncă actual și funcția:

Departamentul de Modelare Matematică în Științele Mediului și Vieții, Institutul de Statistică Matematică și Matematică Aplicată „Gh. Mihoc-C. Iacob”, București; C.S. gradul I.

Titluri și premii:

- Doctor în fizică, specialitatea biofizică, al Universității București, din 1990.
- Premiul „Emil Racoviță” al *Academiei Române* pe anul 1990.

1. Experiența profesională

Nr. crt.	Instituția	Domeniul	Titlul/post didactic; Perioada	Mod de angajare/ Mod de plecare
1	Institutul de Fizică Atomică, București-Măgurele	Fizică nucleară	Fizician (1.08.1970-15.02.1977)	Repartiție guvernamentală / Decret Prezidențial de transfer în interes de serviciu
2	Institutul de Reactori Nucleari Energetici, Pitești	Fizica reactorilor nucleari	Cercetător științific (16.02.1977-12.07.1980)	Transfer în interes de serviciu / Demisie
4	Institutul de Științe Biologice, București	Biofizica Membrane- lor, Microscopie electronică	Biofizician principal (13.07.1980-31.03.1991) Șef Laborator Microscopie Electronică (1.12.1985-31.03.1991)	Concurs / Demisie

5	Institutul de Biologie, București, Academia Română	Simulare moleculară dinamică; Modelarea transportului prin biomembrane	Cercetător pr. III (1.04.1991-30.11.1993) Cercetător pr. II (1.12.1993-31.08.2000) Șef Laborator de Biofizica Membranelor. Membru al Consiliului Științific al IBB. (1.04.1991-15.11.1999)	
6	S.C. Optcon Impex srl		Director (16.11.1999 - 31.08.2000)	Concurs / Transfer în interes personal
7	Universitatea București, Facultatea de Biologie, Catedra de Fiziologie Animală și Biofizică.	Elasticitatea biomembranelor artificiale și naturale	Cercetător șt. gradul I, Profesor asociat (1.09.2000-31.08.2001)	Concurs / Transfer în interes personal
8	Institutul de Statistică Matematică și Matematică Aplicată. Departamentul de Modelare Matematică în Științele Mediului și Vieții.	Elasticitatea biomembranelor artificiale.	Cercetător șt. gradul III (1.09.2000-31.08.2001)	Concurs 1/2 normă
9	Institutul de Statistică Matematică și Matematică Aplicată. Departamentul de Modelare Matematică în Științele Mediului și Vieții.	Fenomene Elastice și de Transport în Biomembrane	Cercetător șt. gradul I (1.09.2001 – prezent)	Concurs

10	Universitatea București, Facultatea de Biologie, Catedra de Fiziologie Animală și Biofizică.	Rețele Neuronale Artificiale și Simulare Moleculară	Cercetător șt. gradul I (1 sept. 2001- Profesor asociat (1.10.2003-31.07.2007)	1/2 normă
----	--	---	--	-----------

Alte activități și competențe:

- Conducător de doctorat
- Expert evaluator pentru proiecte științifice: CNCSIS; ANCS
- Referent de specialitate în 15 comisii de doctorat

2. Lucrări publicate

	Total	
	Pb	IP
– TEZE DE DOCTORAT	1	
– CAPITOLE PUBLICATE ÎN CĂRȚI editate în SUA	3	
– CĂRȚI PUBLICATE ÎN ROMÂNIA	2	
– LUCRĂRI PUBLICATE ÎN:		
• Reviste științifice externe cotate ISI	19	4
• Reviste științifice interne cotate ISI	17	
• Reviste științifice interne recunoscute de CNCSIS	27	
• Proceedings and annual reports (recunoscute, cu ISSN/ISBN)	18	
• Reviste științifice interne cu circulație internă	20	
– LUCRĂRI PREZENTATE LA CONFERINȚE ȘTIINȚIFICE:		
• Lucrări prezentate la conferințe și simpozioane interne:	88	
• Lucrări prezentate la conferințe internaționale:	34	
-BREVETE	1	
TOTAL GENERAL: 234	230	4

Pb = publicat; IP = în curs de publicare

GHEORGHE (GIGI) POPESCU

Date personale

De loc, sunt din Târgu Jiu, județul Gorj. Aici am apărut pe lume în iarna anului 1947, la 30 ianuarie. Din copilărie, îmi aduc aminte cu multă plăcere, de vremurile când, împreună cu alți copii de vârste apropiate, am petrecut verile pe malul și în apa Jiului, unde, de fapt, am și învățat să înot.

Școala generală și liceul le-am urmat tot la Târgu Jiu. Materiile care m-au atras de la început și au constituit, pentru mine, chiar o pasiune, au fost fizica pe primul loc, urmată de matematică. Datorită acestui fapt, am fost ferm hotărât chiar înainte de a intra la liceu, să urmez cursurile facultății de fizică. După absolvirea Liceului Tudor Vladimirescu în anul 1965, am dat examenul de admitere la Facultatea de Fizică din București.

Aici, după primii trei ani, m-am înscris la secția de fizică nucleară, grupa reactori nucleari. În anul 1970, după examenul de licență, la repartiția care s-a desfășurat la Cluj, am ales să lucrez la Institutul de Fizică Atomică – Măgurele.

În toți anii de studenție, mi-a plăcut să fac și sport: canotaj academic în anul I; scrimă de performanță (floreță și sabie) din anul I până în anul V inclusiv; judo în anii IV – V. Datorită practicării scrimii de performanță (antrenor – maestrul prof. Rădulescu) am avut unele „avantaje” față de colegi, în sensul că din anul II până în anul V am avut cartela de sportiv și am fost cazat în cameră de două locuri în blocul N din REGIE, din anul II până în anul IV inclusiv.

Întâmplări din facultate

Voi povesti un lucru mai puțin sau deloc cunoscut de către colegi. Cred că toți colegii își mai amintesc de faptul că în anul IV, după Sf. Nicolae, toți studenții Facultății de Fizică am fost convocați și ni s-a impus să votăm, fără prea multe explicații, excluderea din anul V al facultății de fizică a studentului Nicolae Păsăreanu, de loc din județul Gorj, care participase la o manifestație a studenților în ajun de Sf. Nicolae, ce fusese împrăștiată de către Securitate în timpul nopții. Deși studenții, în marea majoritate, nu au vrut să voteze exmatricularea din facultate a studentului Nicolae Păsăreanu, acesta a fost exmatriculat fără drept de a se mai înscrie la Facultatea de Fizică a Universității București; avea obligația să se încadreze într-o întreprindere ca muncitor timp de doi ani, după care se putea reînscris la facultate, dar numai în alt oraș din România.

Până în acel moment eu nu-l cunoscusem pe Nicolae Păsăreanu, deși terminase liceul tot la Târgu Jiu înaintea mea cu un an, dar la un alt liceu. Prin luna martie sau aprilie 1969, într-o seară, la căminul din Regie, am primit vizita colegului nostru – Mitică Popescu – coleg și de grupă cu mine, care mi l-a prezentat pe Nicolae (Nicu) Păsăreanu și astfel, am aflat direct de la sursă, ce s-a întâmplat cu acea așa-zisă demonstrație și de la care s-a ales cu exmatricularea din facultate musiu Nicu Păsăreanu. Acesta a povestit cum a fost arestat de către agenții securității și cum a fost anchetat timp de trei zile în stare de arest. Nicu Păsăreanu, în discuțiile purtate cu cei care-l anchetau, a reușit să-i convingă de

1970

faptul că studenții nu au făcut o manifestație împotriva regimului și că aceștia s-au speriat fără motiv. Astfel, a povestit băieților ce-l anchetau că, de fapt, la el în sat, lângă Târgu Jiu, în ajun de Sf. Nicolae, tinerii se strâng și merg prin sat să facă urări celor care poartă numele de Nicolae sau Nicoleta, iar aceștia, de regulă, servesc urătorilor câte un păhărel de băutură – țuică sau vin – ce are omul prin casă disponibil. În cazul studenților acuzați de revoltă împotriva regimului, aceștia au pornit inițial să facă urări pe la căminele de studenți și în special de studente și unii au făcut propuneri să se meargă la reședința tovarășului Nicolae Ceaușescu pentru a-i ura de sănătate cu ocazia Sf. Nicolae. Nu se știe dacă Nicu Păsăreanu a fost crezut de către băieții cu ochii albaștri, dar a constatat că aceștia au fost bucuroși de această explicație referitor la manifestația studenților din București, pe care organele abilitate au transmis-o și ambasadelor străine din București.

Cert este faptul că Nicu Păsăreanu a fost eliberat după trei zile fără întocmirea vreunui dosar penal, fără amendă și fără nici o interdicție. Cu toate acestea, conducerea Facultății de Fizică l-a exmatriculat în condițiile expuse mai sus. Având în vedere situația în care se afla, i-am sugerat să încerce să transmită un memoriu cu cele petrecute în noaptea de ajun a Sf. Nicolae și, respectiv situația în care se afla, tovarășului Nicolae Ceaușescu, dar nu oficial prin Cancelaria C.C. al P.C.R., ci prin d-ra Zoia, care era studentă în anul III la Facultatea de Matematică. Nicu Păsăreanu a promis că va face memoriul respectiv, dar a zis că nu are curaj să se adreseze d-rei Zoia. A rămas ca această acțiune să o efectuăm subsemnatul și cu Mitică Popescu.

La câteva zile după această discuție, Nicu Păsăreanu a adus memoriul și în dimineața următoare, eu și cu Mitică Popescu am așteptat-o pe Zoia în holul de la intrarea comună a Facultății de Matematică și a Facultății de Fizică. Când Zoia a sosit, am rugat-o să ne acorde câteva minute. I-am povestit pe scurt Zoiei despre evenimentele care au dus la situația în care se află Nicu Păsăreanu în acel moment și am rugat-o dacă poate să-l ajute într-un fel. Zoia a spus că i-ar trebui un memoriu care să arate cum s-au desfășurat evenimentele. În acel moment, Mitică Popescu a scos la vedere memoriul și l-a înmănat Zoiei. După circa două săptămâni, decanul, secretara și toți cei din conducerea facultății care îl ocoleau pe Nicu Păsăreanu după exmatriculare ca pe un ciumat, îl poșteau să stea jos și îl tratau ca pe un oaspete de onoare încercând să se scuze în diverse feluri pentru sancțiunea de exmatriculare din facultate. Pe de altă parte, se credea că Nicu Păsăreanu are o rudă într-un post înalt în C.C. al P.C.R. Pe scurt, Nicu Păsăreanu a fost reînscris în Facultatea de Fizică din București în anul IV (cu noi) pentru că nu mai putea să recupereze examenele din iarnă și a absolvit facultatea cu promoția noastră în anul următor – 1970.

În anul V, am ales lucrarea de licență la D-nul profesor dr. Alex. Berinde, având ca temă: „DETECTORI SOLIZI DE URME”.

În anul 1970, după examenul de licență, la repartiția care s-a desfășurat la Cluj, am ales să lucrez la Institutul de Fizică Atomică – Măgurele.

Activitatea profesională

Din august 1970 și până la 31 august 1985, am lucrat în cercetare în cadrul Laboratorului nr. 7 de Dozimetria Radiațiilor Nucleare, de la Institutul de Fizică Atomică – Măgurele, devenit Institutul de Fizică și Inginerie Nucleară – Măgurele (I.F.I.N.). Din ianuarie 1971, timp de un an de zile, am urmat la zi, un curs post-universitar de fizica și tehnica reactorilor nucleari energetici. În cadrul Laboratorului nr. 7 de Dozimetria

Radiațiilor Nucleare, m-am ocupat cu cercetarea tehnologiilor de realizare a diverselor tipuri de detectori de radiații: γ , α , și neutroni.

Pe parcursul activității, am fost propus de către colectivul laboratorului și am întocmit toate documentele necesare pentru a pleca la trei burse în străinătate: una în Franța, una în Germania și a treia, la Dubna. De plecat, nu am plecat la nici una din cele trei burse. Motivul nu l-am aflat decât întâmplător, după mai mulți ani: deși nu eram membru al P.C.R., pentru a pleca la o bursă în străinătate, era necesar avizul Secretarului de Partid al B.O.B. din Laboratorul unde îmi desfășuram activitatea, iar acesta, după cum am aflat ulterior, s-a opus plecării mele, motivul invocat fiind faptul că, nefiind căsătorit (la acel moment), nu prezintă suficiente garanții morale. Adevăratul motiv al acestei opoziții a fost cu totul altul și anume faptul că în acea perioadă eram student la fără frecvență la Facultatea de Filosofie a Universității din București, pe care am absolvit-o în anul 1980 și colegul (secretar al B.O.B.) se temea că voi căuta să-i iau locul după terminarea facultății de filosofie.

1980

După aproximativ un an de la absolvirea facultății de filosofie, m-am înscris la doctorat la domnul profesor Alexandru Mihul, de la Facultatea de Fizică, având ca temă „Spectrodozimetrul de neutroni cu detectori solizi de urme”. După susținerea celor două examene și a referatelor prevăzute în planul de desfășurare a doctoratului, am decis să plec prin transfer din I.F.I.N. la I.C.P.M.S.; aceasta, datorită apariției unor relații încordate între personalul laboratorului și noua conducere a Laboratorului nr. 7, instalată după plecarea doamnei dr. ing. Marieta Nicolae de la conducerea acestui laborator, tot la I.C.P.M.S. Aici, m-am ocupat de cercetări privind doparea siliciului prin iradiere cu neutroni, timp de un an și patru luni.

În luna februarie 1987, m-am transferat la ELECTROMAGNETICA București, în cadrul Fabricii de Producție Specială, unde am organizat un Laborator de optoelectronică pentru cercetarea și proiectarea dispozitivelor speciale cu laseri. În ianuarie 1990, am fost numit Șef de Atelier Dispozitive Speciale cu Laser, unde au fost cercetate, proiectate și introduse în fabricație dispozitive speciale cu laseri și, în special, teletre cu laseri în impuls. În luna martie 2001, luând în considerare anii lucrați în grupa I și, respectiv, grupa II de muncă, m-am pensionat pentru limită de vârstă în temeiul Legii nr. 3/1977. După pensionare, am continuat să lucrez până în prezent la societatea cu capital privat S.C. OPTOTECHNOLOGIES S.A, unde mă ocup tot de cercetare, atât în domeniul optoelectronicii, cât și în cel al energiilor neconvenționale.

Curriculum vitae

Informații personale

Nume / Prenume

POPESCU GHEORGHE

Adresa

Str. Calea Ferentari nr. 15, bl. 95, sc. 3, et. 2, ap. 75, sect. 5, București, România

Telefon(-oane)	021 – 6685233	Mobil: 0744503329
E-mail	Popescu_g47@yahoo.com	
Naționalitate	Română	
Data nașterii	30 ianuarie 1947	
Locul de muncă	S.C. OPTOTECHNOLOGIER S.A.	
Domeniul ocupațional	Cercetare – dezvoltare: optoelectronică; energii neconvenționale;	
Experiența profesională		
Perioada	2002 iunie - ianuarie 2011	
Funcția sau postul ocupat	Șef atelier cercetare – proiectare	
Numele și adresa angajatorului	S.C. OPTOTECHNOLOGIER S.A; str. Arh. Gh. Mandrea, nr. 4, sect. 2, București	
Tipul activității sau sectorul de activitate	Optoelectronică; energii neconvenționale;	
Perioada	1987 februarie – 2000 mai	
Funcția sau postul ocupat	Șef atelier cercetare – proiectare; SC Electromagnetica SA – Fabrica de Producție Specială: Calea Rahovei, nr. 266-268, sect. 5, București, Dispozitive speciale cu laseri;	
Perioada	1985 septembrie – 1987 februarie	
Funcția sau postul ocupat	Fizician principal	
Numele și adresa angajatorului	Institutul de Cercetare Proiectare Materiale Speciale; Șoseaua Cățelu, București;	
Tipul activității sau sectorul de activitate	Doparea siliciului prin iradiere cu neutroni:	
Perioada	1970- 01 august – 1985 -31 august	
Funcția sau postul ocupat	Fizician; fizician principal; Institutul de Fizică Atomică, București-Măgurele Dozimetria radiațiilor nucleare;	
Educație și formare		
Perioada	Septembrie 2008 - prezent (ianuarie 2011)	
Calificarea / diploma obținută	Student anul III – cursuri I. D. (învățământ la distanță);	
Discipline principale studiate	Drept	
Numele și tipul instituției de învățământ	Universitatea Titu Maiorescu	

Perioada	1987 – septembrie - 1988 iunie
Calificarea / diploma obținută	Diploma specializare postuniversitară – laseri
Discipline principale studiate	Laseri pentru aplicații speciale
Numele și tipul instituției de învățământ	Institutul de Fizică și Inginerie Nucleară „Horia Hulubei” (IFIN-HH), București-Măgurele
Perioada	1981 mai – 1985 iunie
Calificarea	Doctorat specialitatea dozimetria radiațiilor nucleare
Discipline principale studiate	Dozimetria neutronilor, particulelor α , utilizând detectori solizi de urme
Numele și tipul instituției de învățământ	Institutul de Fizică și Inginerie Nucleară „Horia Hulubei” (IFIN-HH), București-Măgurele
Perioada	1971 ianuarie - 1972 decembrie
Calificarea	Specializare postuniversitară
Discipline principale studiate	Fizica și tehnica reactorilor nucleari energetici
Numele și tipul instituției de învățământ	Institutul de Fizică Atomică, București-Măgurele
Perioada	Septembrie 1965 - iunie 1970
Calificarea	Diploma de licență. Fizician
Discipline principale studiate	Fizică atomică și nucleară; Reactori nucleari
Numele și tipul instituției de învățământ	Univ. București – Facultatea de Fizică, Secția „Fizică nucleară – Reactori nucleari”
Limba maternă	Română
Limbi străine	Franceză, Engleză
Competențe și aptitudini tehnice	Electrician (inginer) autorizat. Obținut prin examen.
Competențe și cunoștințe de utilizare a calculatorului	Da. Prin autoinstruire
Permis de conducere	Dețin permis categoria B din martie 1977.

MIRCEA PORUMBREANU

1965

1987

2008

Reconstituire

Mă întreb cine (nu ce) ar fi cel din aceste poze dacă Cel de Sus nu m-ar fi luat de mână și – cu toată opoziția celor din familie – nu m-ar fi smuls din Șimleu Silvaniei (poate cel mai liniștit orașel din țară la ora aceea) și nu m-ar fi abandonat în „înfricoșătorul” București al insuportabililor „Mitici”... Și nu oriunde în București, ci taman în centrul lui, mai exact la Facultatea de Fizică a Universității de aici!

Ce așteptam oare să primesc de acolo? Să mi se deschidă calea spre Nobel? (o adolescență dorință la vremea aceea nu numai pentru mine). Să inventez vreo teorie care să unifice pe cei patru cavaleri ai Apocalipsei? Poate că acestea și multe altele încă. Nici o clipă însă nu m-am gândit că acolo o să descopăr lucruri incomparabil mai importante.

În primul rând, v-am descoperit pe voi, dragii mei colegi... Mi se face frig când mă gândesc că ar fi fost posibil să vă ratez!

Nae Doboș (inspirat poreclit de noi „Babacu”) a devenit rapid îngerul meu păzitor, fără de care nu știu cum aș fi făcut față tumultosului oraș. Îl respect și îl iubesc până în ziua de astăzi ca pe un frate.

Pe Nae (Nicu) Mazilu l-am descoperit într-o noapte pe la ora 3, când bântuit de insomnie și de spaime metafizice, căutam o rază de lumină pe culoarele căminului din Regie ca să împărtășesc cuiva frământările mele. Pe sub o singură ușă am zărit raza căutată și cu oarecare reținere am bătut.

– Ce-i bă? N-ai somn?

– Caut pe cineva cu care să pot vorbi...

– Ești omul meu!

Am dezbătut Scrisorile lui Eminescu până mult după răsăritul soarelui și am rămas omul lui până în ziua de astăzi... Respectul și admirația mea pentru el sunt greu de cuantificat. Pentru mine este prototipul omului cu adevărat de știință. Îmi este imposibil să spun cât de încântat și de mândru am fost când mi-a propus să fiu coautor la trei (deocamdată) dintre cărți: ȘTIINȚA CA PĂCAT, apărută în anul 2008 la Editura Dacia,

PRINCIPIILE EVANGHELICE ALE FILOZOFIEI NATURALE, apărută în 2009 la Editura Limes și DEVENIREA MECANICII CUANTICE (titlu provizoriu), care sperăm să apară în acest an 2010. Este o relație de frățească prietenie care durează de 45 de ani fără întrerupere, el fiind și nașul de botez al unuia dintre cei doi fii ai mei.

Rodica Gavrila – rămasă în sufletul meu ca o soră geamănă – pe al cărui umăr am fost acceptat să-mi plâng trecătoarele necazuri – a fost prima și cea mai iubită colegă de bancă. În toți acești 45 de ani am păstrat și cu ea legătura, practic, fără întrerupere.

Prin draga de Ani Murtaza am descoperit-o pe Amalia Rodrigues pe care, după mai mult de 12 ore de stat la coadă la bilete, am avut privilegiul de a o asculta la Sala Palatului. Aș putea oare uita serile petrecute împreună la recitalurile oferite la Teatrul Țândărică de Emil Botta și Niki Voltz, spectacole care începeau aproape de miezul nopții și se încheiau în zori? După un astfel de spectacol, pe la 4-5 dimineața, ședeam amândoi pe treptele casei ei din strada Maria Cunțan nr. 8 și comentam cele văzute, când, pe neașteptate, a apărut ca o fantomă un vecin – elev de liceu – care, fără să scoată o vorbă, ne-a pus o pătură pe umeri și apoi a dispărut în noapte la fel de enigmatic cum a apărut.

Stau și mă întreb cum aș fi evoluat dacă n-aș fi fost timp de doi ani coleg de cameră cu Adam, dragul de el (cum se adresa el prietenilor). În nenumărate și plăcute nopți cu interminabile discuții, i-am descoperit cu adevărat pe Kafka, Urmuz, Eugen Ionescu, Ingmar Bergman, Modigliani, Van Gogh etc. etc. El a fost, fără nici o îndoială, cel care a pus bazele brumei de cultură generală cu care m-am procopsit până acum.

Eterna șefă de grupă, Cristina Bățătorescu, a rămas până în ziua de astăzi coplesitoare prin entuziasmul ei debordant...

Mă simt cu adevărat îngrozitor că, din motive spațio-temporale, trebuie să mă opresc aici cu evocarea relațiilor mele cu mulți alți colegi, relații care au însemnat mult mai mult pentru mine decât își pot imagina chiar ei înșiși! În mintea și în inima mea sunteți bine și definitiv ancorați.

În al doilea rând, i-am descoperit pe Dascălii Facultății de Fizică. Sunt convins că în modestia lor nu și-au putut imagina toată amploarea rolului jucat de ei în viețile noastre! Ei nu țineau cursuri, seminarii sau laboratoare. Ei oficiau. Iar examenele cu ei erau adevărate sărbători... (chiar dacă uneori mai existau și rateuri). Exigențele lor m-au tras mult în față. Poate mai mult decât m-am așteptat sau de cât eram eu însumi în stare. Înarmat cu cele căpătate de la ei am făcut relativ ușor față pretențiilor Institutului de Tehnologie Izotopică și Moleculară (ITIM) din Cluj unde am funcționat cam douăzeci de ani, sau ale Facultății de Matematică pe care am absolvit-o prin 1978. Niciodată nu am pierdut ocazia să-mi exprim mândria sau recunoștința de a-i fi avut ca Dascăli.

Acum stau și mă întreb dacă, având asemenea colegi și asemenea dascăli, am făcut suficient dintre cele pe care trebuia să le fac. Nu cred că răspunsul ar putea fi afirmativ.

Perioada de la ITIM a fost pentru mine o fericită continuare a atmosferei de la Facultate. Aici am participat la proiectarea și realizarea unor aparate tip Gazcromatograf sau a unor diferite tipuri de aparate pentru controlul radioactivității apei destinate uzinelor de apă din marile orașe (pentru contracararea unor prezumtive atacuri teroriste puse la cale de dușmanii poporului, dușmani care, evident, nu aveau somn în vremurile acelea). Niște satisfacții mai aparte mi-au produs participarea – în cadrul unui colectiv – la construirea unui aparat miniatural de analiză a gazelor care a fost lansat în spațiu de o

rachetă sovietică având ca misiune studiarea straturilor superioare ale atmosferei sau realizarea primului Program complet de fiabilitate pentru aparatele produse la noi și care făceau parte din lanțul de securizare a Centralei de la Cernavodă. Poate și mai interesantă pentru mine a fost participarea la Seminarul organizat de Observatorul Astronomic din Cluj pe teme de astrofizică, unde am prezentat douăsprezece referate privind diferitele tipuri de radiații care bântuie de când lumea prin tot Universul, provocând multe insomnii unora. Au fost doi ani de care îmi amintesc și acum cu multă plăcere.

În 1992, în urma multor frământări și chiar procese de conștiință, mi-am dat demisia de la ITIM. Motivul principal a fost, din păcate, legat de bani, care la ITIM au devenit o foarte mare problemă, iar eu aveam în casă o soție șomeră și doi băieți încă elevi. Dar tot răul a fost spre bine – și chiar spre foarte bine. Am hotărât să trec în învățământul preuniversitar, unde salariile erau mici, dar sigure (la vremea aceea, nu acum). Nemulțumit fiind de atmosfera din cancelariile liceelor clujene, nu m-am gândit nici o clipă să rămân aici. Parcă special pentru mine, a devenit vacant postul de profesor de matematică de la Școala Generală din Someșu Rece* – un sătuc la 15 km de Cluj – unde încep Munții Apuseni. Înainte să-mi cer transferul, am zis că stau acolo un an, de probă. Dar am stat mai mult de zece. Este locul în care am simțit, poate pentru prima oară, că sunt cu adevărat util.

Le rămân îndatorat copiilor din acest sat pentru că mi-au oferit cu neașteptat de multă dărnicie inocența lor, puritatea lor sufletească, dorința lor de cunoaștere, incredibila lor cumințenie, căldura lor sufletească și, mai ales, dragostea lor...

În final, îmi dau seama, o dată în plus, că în astă trecătoare viață am fost dus de mână, cu multă grijă și dragoste, în momentele importante ale ei.

Singurul meu merit a fost că nu m-am împotrivit tot timpul. Când totuși am făcut-o, nu a fost bine...

*) www.youtube.com/watch?v=qtC73hzVrpQ

Liftul lui Einstein (în loc de CV)

Anul 1947, minus vreo șase luni și plus vreo șase luni este o perioadă care pentru mine reprezintă o clipă a istoriei noastre, clipă în care noi toți am văzut lumina zilei – simultan! Îmi este greu să spun cât de încântat sunt că am reușit să mă strecor și eu printre voi într-o zi toridă de 9 iulie și că în corul celor aproape 200 de scâncete ale viitorilor profesori, fizicieni, scriitori etc., încerca să se facă auzit și un fel de mieunat slab care, chiar și azi o spun cu timiditate, îmi aparținea.

Am fost botezat la vârsta de 8 zile, în pripă – nașă fiindu-mi chiar preoteasa – fiindcă le era teamă, atât părinților, cât și preotului, că n-am să supraviețuiesc și nu puteam muri nebotezat. Ei nu știau că era doar o farsă de-a mea. Nu sunt sigur, dar cred că era una dintre primele.

Odată farsa încheiată, întregul Univers a răsuflat ușurat. Iar când zic „întregul Univers” nu exagerez deloc, deoarece pentru mine acesta se rezuma la tot și la toți cei din vecinătatea mea (considerată ca interval deschis centrat pe mine). Vecinătatea avea și un

nume: Sanislău, și poate fi localizată și azi undeva între Carei și granița cu Ungaria. Se pare că era deja prestabilit să fiu marginalizat încă de la naștere. Eu am tratat însă problema din alt p.d.v. (adică punct de vedere – pentru Ani Murtaza) și anume, dându-mi seama că în unele sisteme deschise orice punct poate fi considerat ca centru, m-am mai liniștit o vreme.

După ce am trecut de faza lunilor, a început derularea anilor, pentru care am hotărât pe la 5 – 6 ani, după ce am învățat să număr, că se va opri pe la 160. Nu știu de ce am ales acest număr, dar deocamdată trebuie să recunosc că sunt în grafic.

Începând cam tot de pe la această vârstă, mi-au fost revelate câteva lucruri care mi-au marcat sufletul și pe care, evident, le-am analizat mult mai târziu. Am să mă opresc doar la două. Pentru primul îi rămân recunoscător părintelui Pordea – Dumnezeu să-l odihnească între cei drepti – un preot greco-catolic care a devenit prin forța împrejurărilor preot ortodox, a fost cel care a început să se ocupe de educația mea religioasă și a vreo încă douăzeci de copii. E greu de crezut că, după venirea comuniștilor și până spre sfârșitul anilor '50, el ținea în fiecare sâmbătă lecții de religie în biserică! Era încă vremea lui Stalin – considerat un fel de nou Dumnezeu.

Trebuie să deschid aici o mică paranteză și să povestesc o întâmplare petrecută anul trecut la școala unde eram, până de curând, profesor. Nu mai știu în ce context i-am întrebat pe copii dacă au auzit de cuvântul „Stalin”. Spre mirarea mea, unii au pufnit în râs, iar alții au rămas de-a dreptul stupefiați că le pun o asemenea întrebare. La insistențele mele, un elev mai îndrăzneț mi-a răspuns: păi este o ... înjurătură! Cam atât se mai știe după nici 60 de ani despre cel care trebuia să rămână definitiv în istorie ca „părinte al popoarelor”...

Pe lângă cunoștințele religioase prezentate într-un mod deosebit de emoționant, am primit și o lecție de viață care mi-a folosit și îmi folosește până în ziua de astăzi: trebuie să te poți detașa de vremi și să-ți vezi de treaba ta încercând cu orice preț să-ți duci la bun sfârșit misiunea.

Al doilea lucru, care a fost mai mult decât tulburător pentru mine, mi-a fost revelat de Loțica Oloioșului, un copil din vecini, mai mare decât mine cu vreo doi ani, și pe care îl admiram pentru că le știa pe toate. După ce a trecut pe deasupra noastră o barză, iar eu am zis că o fi lăsat pe undeva un copilaș, el a zâmbit, apoi mi-a explicat foarte serios – deși folosea un limbaj mai mult decât spurcat – în ce constă „tehnologia” în urma căreia apare un copil în pântecul mamei, și cum se produce apoi nașterea. Am rămas – vorba unuia – perplex. M-am închis în mine și plângeam de câte ori îmi veneau în minte cele auzite de la prietenul meu, că mama a vrut să mă ducă la medic crezând că-s bolnav...

Trebuie să mărturisesc că mi-am prezentat, poate în prea multe cuvinte, această primă perioadă a vieții cu gândul că unii doritori în a-și explica de unde vine felul meu de a fi, caracterul meu etc., să poată apela la Jung sau Freud pentru a afla răspunsurile.

Dar să trec mai departe.

Perioada de la 9 la 18 ani am trăit-o în Șimleul Silvaniei. Un oraș mai liniștit, mai molcom, mai blând n-am mai întâlnit nici în realitate, nici în filme, nici în literatură. Rodica Gavrilă, care a fost de două ori acolo, o poate confirma.

Unul dintre primele contacte pe care le-am avut în Șimleu a fost cel cu biblioteca de la Casa Pionierilor. Consecințele au fost dramatice. Cam după un an, tata, care a fost o

vreme deținut politic, și care avea o aversiune atât de puternică față de comunism, încât la noi în casă erau interzise obiectele ce conțineau culoarea roșie, s-a trezit că are lângă el un pui de comunist mai mult decât fanatic, și care era hotărât să-l aducă și pe el pe drumul „cel bun”! Eram atât de îndoctrinat de literatura sovietică, încât îmi venea să plâng de ciudă că sunt român și nu rus. Pe la 13 – 14 ani, când mi-am dat seama că tata avea dreptate, am suferit cea de-a doua mare dezamăgire a vieții mele, după cea cu barza. Partea pozitivă a fost că datorită intensității extraordinar de mari a acestor dezamăgiri – lucru normal de altfel pentru vârstele acelea – prea puține lucruri m-au mai mirat în perioadele ce au urmat.

Anii de liceu au trecut ca un vis. Au fost primele iubiri, primele suspine, primele încercări literare, primele gânduri serioase despre viitor – parcă tot ce făceam era pentru prima dată. De fapt așa și era. După cum spunea un bun prieten din acei ani „credeam că suntem logodiți cu tinerețea veșnică”... Simt și acum foarte clar senzațiile de atunci ale unui pui care stă pe marginea cuibului cu aripile larg desfăcute, căruia nu-i era frică de hăul din față, ci de faptul că odată cuibul părăsit nu-l va mai revedea niciodată ca pe un loc în care era ocrotit de toate relele.

1965. Debut în studenție. Cu stângul, ziceam atunci. Eram pe locul... 44 pe lista de admitere și asta era greu de acceptat pentru unul care până atunci fusese abonat la premiul întâi în fiecare an. Cred că atunci a apărut prima îndoială în ce privește Nobelul. A doua îndoială s-a transformat într-un mod brutal, pe care am să-l povestesc în continuare, într-o binevenită certitudine. S-a întâmplat în primele zile ale semestrului al doilea, după prima noastră sesiune de examene. Trecusem binișor peste această sesiune, și încercam să înving timiditatea provincialului ajuns în capitală, timiditate care îmi permitea să fiu iscoditor cu tot ce se întâmpla în jurul meu, dar care mă împiedica să comunic cu persoanele, unele de-a dreptul stranii, printre care îmi era dat să mă mișc. Așteptându-l pe Florică, mă plimbam prin holul de la intrarea în Facultate, trăgând cu urechea la cele ce se discutau în diferitele grupuri de studenți, aflați probabil în pauză. Am zăbovit mai mult lângă patru colegi care erau ori de la noi, dar ceva mai mari, ori de la Matematică, și care discutau foarte aprins despre unu’... Cioran de care eu nu auzisem până atunci. Trei dintre ei pledau în favoarea unor afirmații, care mie mi se păreau inadmisibile, făcute de acest Cioran la adresa României, iar celălalt era total împotriva. Având la un moment dat impresia că acesta din urmă nu e suficient de vehement în a-i pune la punct pe ceilalți, am îndrăznit să-i sar în ajutor dându-mi și eu cu părerea. După câteva momente de liniște, cel pe care voiam să-l ajut îmi spune că „dacă mai ești și prost, cel mai bine e să taci”. Să repet cuvântul perplex folosit mai sus? Mai bine nu-l repet că e prea puțin zis. Am avut meritul, sau neputința? de a nu avea nici o reacție. Am stat în continuare, tăcând, lângă ei și încercând să ascult urmarea discuției, dar ei au trecut la alt subiect. I-am salutat și am dat să plec, când tipul cu pricina m-a cuprins pe după umeri și mi-a spus că nu a vrut să mă jignească, dar ei dezbat subiectul de vreo săptămână, documentându-se de la nu mai știu ce surse, și m-a întrebat dacă am citit ceva de Cioran. La răspunsul meu negativ, mi-a explicat că în toiul unei discuții aprinse în legătură cu un subiect îndelung pregătit, e greu să accepți un punct de vedere venit de la unul care ține să-și dea și el cu părerea, habar neavând, de fapt, despre ce este vorba. Dar dacă doresc să mă pun la punct cu acest subiect, sunt binevenit oricând la orice dezbateră. Ne-am despărțit fără resentimente. Mult

mai târziu, mi-am dat seama că atunci nu m-am despărțit numai de el, ci și de mine însumi sau, mai binezis, de o parte din mine, nu tocmai plăcută, numită orgoliu. Pe de altă parte, e bine de reținut că e mai bine să taci și să dai numai impresia că ești prost, decât să vorbești și să înlături orice dubiu. Nu ne-am mai întâlnit niciodată. Dacă cine știe, printr-o stranie, sau mai degrabă dubioasă, coincidență ar da peste aceste rânduri, să știe că îi rămân și recunoscător și îndatorat pentru acea brutală și sinceră reacție, care m-a făcut să mă privesc cu alți ochi.

Cam în aceeași perioadă, am mai trecut printr-o întâmplare de-a dreptul incredibilă. Este vorba de o călătorie cu liftul din binecunoscutul experiment imaginar al lui Einstein. Poate nu vă vine să credeți, dar chiar s-a întâmplat!

Totul a pornit din același hol de la intrare. Văzând că liftul era jos și că nea Toader lipsea de la poartă, mi-am zis că nu mi-ar strica să urc cu liftul – lucru interzis studenților. Am apucat să deschid pe jumătate ușa, când, de după colț, dinspre biblioteca Facultății de Matematică, și-au făcut apariția trei personaje. Și ce personaje! Erau profesorii Hulubei, Moisil și Țițeica! O clipă am crezut că am halucinații. Fără să-mi revin, am continuat printr-un gest reflex să deschid ușa și să-i poftesc în lift. Totul s-ar fi terminat aici dacă profesorul Moisil n-ar fi avut ideea năstrușnică de a mă pofti și pe mine în lift. Am mulțumit, refuzând politicos. Dar Profesorul nu s-a lăsat și apucându-mă de braț m-a tras înăuntru spunându-mi: „Vino drrragă! Să nu-mi spui că ne-ai așteptat pe noi în mod special, și că matale nu voiai să urrci cu liftul, că nu te crred. E loc pentrru toți.” În clipa următoare eram în mijlocul liftului înconjurat de trei extraterestri care continuau o discuție începută probabil mai înainte. Aveam impresia că vorbeau o limbă necunoscută mie. Percepeam cuvintele, dar nu și sensul lor. Spațiul s-a contractat atât de mult încât mă simțeam strivit, iar timpul s-a dilatat în așa măsură că după mai multe ore de călătorie m-am trezit brusc, precum în experimentul Philadelphia, în fața Amfiteatrului Curie care era închis, iar eu nu știam ce caut acolo. Persista, totuși, pe retină imaginea celor trei, care la ieșirea din lift s-au întors zâmbind spre mine în momentul în care i-am salutat: „Săru’ mâna!” Păstrez această imagine în suflet chiar și acum, după aproape jumătate de veac, ca pe un cadou făcut de Providență.

Astăzi, când am aproape vârsta lor de atunci, mă înclin cu smerenie și recunoștință, spunându-le încă o dată:

„Săru’ mâna, Domnilor Profesori!”

SILVIA SETNIC

M-am născut la Dorohoi și la vârsta școlii m-am mutat cu familia în casa noastră din Botoșani. Am avut părinți grozavi, iubitori și inteligenți. M-am jucat în copilărie cu multe animale și le iubesc și acum.

Școala mi s-a părut ușoară (zic eu acum!) și am avut profesori remarcabili. Le mulțumesc și acum, deși sunt demult plecați dintre noi.

Am făcut Facultatea de Fizică pentru că asta am dorit. Câțiva dintre profesorii noștri au fost remarcabili (Șerban Țițeica, Mihai Gavrilă, Aretin Corciovei, Marius Petrașcu).

M-am angajat în învățământ (sper ca ți-neți minte „Repartiția de la Cluj”) dar, în câteva luni, am trecut în industrie. Pe atunci, eram și căsătorită.

Am lucrat mult în cercetare în industria semiconduc-torilor la Băneasa și la Fabrica de Siliciu.

20 iulie 1980

26 iunie 2010

După ‘89, am citit și am aflat multe chestii despre profesorii de la facultate, colegi și locul meu de muncă. Am trăit o viață cunoscută 25-50%? Am un sentiment nelămurit de nemulțumire.

Dar nu m-am plictisit niciodată!!! Am lucrat cu cele mai avansate substanțe, aparate, echipamente, în camere albe și alte minuni care nu sunt în România nici după 20 de ani. Și din ‘85, eram chiar buni!

În 1999 m-am pensionat, am stat un an la pensie și m-am angajat la Hofigal unde fac cromatografie de înaltă perfor-manță în gaze și lichide. Și aici lucrez cu aparatură de ultimă generație în mediu curat și fac chesii foarte interesante.

Îi salut cu drag pe toți colegii de promoție și sper să ne ne mai întâlnim în grup mare. (Asta este partea care-mi place!!)

CURRICULUM VITAE

1. **Nume:** SETNIC
2. **Prenume:** SILVIA TEODORA
3. **Data, locul nașterii:** 30 decembrie 1947, Dorohoi, Jud. Suceava
4. **Cetățenie:** Română
5. **Stare civilă:** Necăsătorită

6. Studii:

Instituția	Școala generală, clasele I-VIII, Alexandru Ioan Cuza, Loc. Botoșani, Jud. Botoșani	Liceul Teoretic Nr.2, Clasa reală, Botoșani	Universitatea București, Facultatea de Fizică
Perioada:	15.09.1953 15.06.1960	15.09.1960- 15.06.1965	1965 - 1970
Grade sau diplome obținute	Absolvent școală generală I-VII	Diploma de Bacalaureat	Diploma de fizician

7. Titlul științific: Cercetator CP I

8. Experiența profesională:

Perioada:	1970 - 1986	1986 - 1990	1990 - 1999	2002 - prezent
Locul:	București	București	București	București
Instituția:	Institutul Cercetare Componente Electronice, București	MATPUR, București	Tehnofina S.A., București	S.C. HOFIGAL EXPORT – IMPORT S.A
Funcția:	Șef Atelier Microproducție	Șef Secție	Președinte comisie CTC Director Calitate	Specialist Controlul Calității
Descriere:	Coordonare tehnologie pentru dispozitive semiconductoare.	Coordonare activitate secție producție, secția plachete siliciu	- Control de calitate pentru linia de producție utilaje pentru industria de semiconductoare - Avizarea fazelor de cercetare și producție din punct de vedere calitativ Implementare program ISO 9000	Efectuarea analizelor prin cromatografie de gaz și HPLC

9. Locul de muncă actual și funcția: S.C. HOFIGAL S.A., Specialist Controlul Calității

10. Vechime la locul de muncă actual: 8 ani

11. Brevete de invenții: nr. 73188/1979

12. Lucrări elaborate și / sau publicate (se anexează lista lucrărilor publicate):

Comunicări științifice la conferințe naționale / internaționale (43)

Lucrări științifice pentru contracte de cercetare (65)

13. Membru al asociațiilor profesionale:

14. Limbi străine cunoscute: Engleza, Franceza

15. Alte competențe: operare calculator

16. Specializări și calificări:

Curs Calculatoare - 6 luni – Facultatea Automatică U.P.B.

Lista lucrărilor elaborate și publicate (selectie)

- 1 MANEA S., TAMAȘ V., MAZILU E., **SETNIC S.**, RĂDULESCU N., NEAGU M., BĂLAN T., IVOPOL G., PĂTRUGAN V., BRAȘOVEANU M., NEMȚEANU M., MINEA R., POPESCU M., RISTEA R., IONESCU I. „Acțiunea radiațiilor ionizante asupra conținutului în compuși biologic activi existenți în fructul de cătină albă și asupra proprietăților antioxidante ale acestuia” Simpozion Chiminform și Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Chimie și Petrochimie”, vol. abstracte, Ediția a IV-a, Mai 2005, București, România.
- 2 MANEA S., TAMAȘ V., MAZILU E., RISTEA C., NEAGU M., **SETNIC S.**, POPESCU M., IVOPOL G., TĂNASE C., ALBULESCU R., ALBULESCU M. „Antioxidanți naturali și activitate antioxidantă în sucurile proaspete de plante medicinale” A 14-a Conferință Internațională de Chimie și Inginerie Chimică din România, Septembrie 2005-București, vol. abstracte.
- 3 MANEA S., **SETNIC S.**, POPESCU M., CREȚU I., ISPAS A., „Determinări simultane de carotenoizi și acizi grași în materiale vegetale” Congresul Național de Farmacie, vol. abstracte, Ediția a 13-a, 28-30 septembrie 2006, Cluj-Napoca, România.
- 4 MANEA S., MAZILU E., POPESCU M., **SETNIC S.**, DUNE A., ISPAS A., TAMAȘ V., RĂDULESCU N., « Carotenoizi, interesanți agenți Antiaging în preparate fitoterapice » - ANATECOR ed. a X-a, Arad.
- 5 MANEA S., MAZILU E., POPESCU M., **SETNIC S.**, ISPAS A., BRAD I., TAMAȘ V., CREȚU I., RĂDULESCU N., TĂNASE C., « Frunzele de cătină, interesantă sursă de principii active fitoterapice » - Expoziția și Simpozionul « Noi biomaterii prime pentru chimie, energetică și domenii conexe » Ed. a III-a 24-25 mai 2006, București, Chiminform și ICECHIM.
- 6 MANEA S., IONESCU D., RIZEA G., RĂDANȚĂ V., **SETNIC S.**, MAZILU E., POPESCU M., TAMAȘ V., RĂDULESCU N., 2007 – „Sea buckthorn juice a valuable raw material for food supplement and natural drug industry” – The Conference with International Participation „Agriculture and Food Industry within

the Context of European Integration.”, vol. abstracte, pag. 241, 26-28 Aprilie, Sibiu, România.

- 7 MANEA S., POPESCU M., MAZILU E., **SETNIC S.**, HUȚANU A., DUNE A., TAMAȘ V., RĂDULESCU N. „Antociani, antocianidine și proantocianidine, agenți captatori de radicali liberi, în fructele indigene”, Romanian Biological Sciences, vol. V, No. 1-2, 2007, pag. 71.
- 8 MANEA S., , MAZILU E, RISTEA C, **SETNIC S.**, I. CREȚU, M. NEAGU., G. IVOPOL., POPESCU M. „Comparative determination of certain antioxidants in sea buckthorn (*Hippophae rhamnoides*) leaves, fruits, juice, oil and oil extraction residues”, Farmacia Nr. 4 , Iulie-August 2006, pag. 97.
- 9 MANEA S., IONESCU D., POPESCU M., MAZILU E., **SETNIC S.**, BELALA D., CRUCEANU L., TAMAȘ V., RĂDULESCU N. „Azeotropic distillation, efficient proceeding, of some biologic active compounds from vegetal sources”, International conference on intensifying proceedings of biomaterial processings, Sinaia, România, 20-23 august 2007.

DAN SLĂVESCU (1947 – 2002)

În 1965, șase colegi de la Școala Centrală / Grădina Icoanei din București, dintre care trei din aceeași clasă, au reușit la examenul de admitere la Facultatea de Fizică. Printre ei Dan Slăvescu, care a urmat anul întâi alături de noi și a preferat, după aceea, să treacă la Conservator. Proiectul său era să devină inginer de sunet. Am făcut muzică împreună încă din liceu și am rămas prieteni buni pe mai departe. A plecat în Germania la începutul anilor '70 unde s-a specializat în informatică, a fondat o familie și a avut doi copii – un băiat și o fată. Ne-am văzut ultima oară, în 1995, la Paris, când am petrecut un sfârșit de an de neuitat, la care s-au alăturat și alți prieteni veniți de departe pentru Crăciun și Anul Nou.

Dan s-a stins în 2002 după o lungă și grea suferință, lăsând un gol imens în inimile celor care îl îndrăgeau. Era talentat, generos și înțeleghător, apropiat și primitor, zâmbitor și glumeț. Știa să-i asculte pe ceilalți și era gata întotdeauna să-i ajute în necazurile de tot felul. Un om deosebit, un suflet ales, o amintire de neșters.

Dan se interesa de tot ce era nou și curiozitatea sa îl îndruma spre soluții originale, mai ales în domeniul tehnicilor legate de muzică. La începutul anilor '60 electronica începuse să-și facă apariția prin magnetofone, amplificatoare și – mai apoi – prin chitarele electrice și înregistrările în studiourile profesionale. Dan învățase singur să monteze circuite și să se descurce cu un pupitru de mixaj. Deși nu sunt numai amintiri din facultate, tot ce am făcut împreună ar putea umple multe pagini, care poate vor fi scrise vreodată... Proiecte mai mult sau mai puțin realizate, dar urmărite cu încrederea născută din sentimentul că totul este posibil atunci când vrei cu adevărat să faci ceva. Momente de destindere, vacanțe, serile de dans între colegi și prieteni – de multe ori la Dan, care locuia chiar pe strada Icoanei, lângă școală. Casa lui era deschisă oricând celor care vroiau să învețe împreună, să asculte muzică, sau – pur și simplu – să stea de vorbă. Dan înseamnă tot ce este prietenie, har împărtășit cu puțini, pe care într-o viață îi numeri pe degete și pe care îi simți frați.

Dănuț, vom fi mereu împreună, ca atunci, în 1967, îți amintești?

*D. Cădere
decembrie 2010*

COSTEL SOARE (1947-1987): Omagiu obligatoriu

Îmi sună și acum în urechi vorbele degajate ale lui Cristache Florea: „Măi CB, hai, mergi la masă?” invitându-l pe Costel Soare la masa de seară de la cantina „6 Martie” unde mâncam pe-atunci, fiind cazați fie la Regnault, fie la Grozăvești. Dacă Cristache adresa o chemare de genul ăsta cuiva, apoi trebuia să știi că are un respect deosebit pentru individul cu pricina, și nu rețin ca el să se fi adresat ca atare la prea mulți dintre noi: de fapt numai lui Costel Soare și Viorel Tomescu. Eu unul nu puteam aspira la așa ceva! CB sunt inițialele titlului indicibil dat unei doamne în vârstă, puțin libertină în raport cu moravurile la zi ale societății românești, cu state grele de viață, din care a tras însă concluziile necesare pentru a se folosi cu prisosință de ele în construcția zilei de mâine: inteligentă, versată, șireată... Cum l-o fi convins Costel pe Cristi de abilități ca acelea e greu de spus. Destul că noi toți am împrumutat titlul, așa încât Costel era îndeobște cunoscut printre noi ca „măi CB”. Eu, cel puțin, așa l-am știut și așa l-am apelat deseori.

1966

În 1977 Nae Doboș m-a chemat la IRNE, și m-am dus, urmându-i chemarea: IRNE avea nevoie de cadre, era o ocazie! Acolo i-am găsit pe mulți dintre noi, despărțiți în ‘70 de repartizare. Costel Soare era printre ei, lucra la reactor; el fusese mai perspicace ca mine, venise mai dinainte. De fapt el s-a grăbit totdeauna și în toate cele esențiale: în viață ca și în moarte. El a fost primul dintre noi care s-a însurat, și primul care a murit. Și mă grăbesc să-i aduc aici un omagiu meritat, pentru că, atunci când ne-a părăsit, deși îi eram în preajmă, n-am fost în stare să i-l aduc, din lașitate și prostie.

Îmi amintesc cum proorocea Cristi uitându-se gânditor pe fereastra camerei de la căminul „6 Martie” unde eram cazați în anul trei. Eram pe partea interioară a blocului din dreapta cum te uitai către cantină, v-duceți aminte? Costel Soare trecea pe alee către cantină, ținând strâns brațul pe după mijlocul brunetei cu ochelari, cu care era în mare dragoste declarată și împărtășită, posesivă prin impulsul tinereții asertive și mai ales totdeauna nerăbdătoare. Cristi îi privea absent, vorbind tot la fel de absent: „CB o să fie primul dintre noi care se însoară!” Și așa a și fost. Curând s-a însurat cu bruneta, și așa l-am găsit la Pitești în ‘77. Avea doi copii – un băiat și o fată – sau, mai bine, viceversa, că fata era prima în ordine temporală.

Mi-amintesc că era o plăcere să-l ascult vorbind, chiar îl provocam: „Ce mai zici băi CB?”. El accepta provocarea cu vreo observație pertinentă asupra situației generale, un proverb sau o înțepătură adresată direct și la obiect. Nu puteai să te superi: avea acea vorbă clară calmă și sfătoasă pe care te-ai fi așteptat s-o găsești la vreun vâj bătrân cu mare experiență de viață. Se cunoștea însă după limbaj, că spusele nu erau rezultatul trăirilor ci al lecturilor bine asimilate, care trebuie să fi fost foarte bogate, pentru că acopereau o paletă culturală considerabilă.

Aveam o geantă pe-atunci, o mai am și-acum dacă n-o fi putrezit prin cele poduri de case străvechi, stil diplomat, dar mult mai largă și mai încăpătoare. Grea, foarte grea, că

Jos: Nicolae (Ticuță) Florescu și I. Chinciușan; sus: Dan Macovei, Mitică Popescu și Costel Soare.

și asta dădea probabil imaginea unui coropcar, că-mi aduc aminte ca acum observația lui Costel Soare, cu vorba-i calmă, plină de rusticitatea cultivată, educată, oricum ar fi fost, însă inconfundabilă. El se așezase la șeptic pe unul din locurile din fund ale autobuzului, și când am trecut prin fața lui să mă așez, m-a întrebat cu glas tare, spre hazul întregului autobuz: „Bă n-ai scăpat nici acum de coropca aia?!” Am înghițit în sec și am tăcut, uimit de faptul că el știa, și chiar foarte bine după cum o arăta comparația, ce e aia o coropcă! Este ultima mea amintire de la el, și-l omagiez mulțumindu-i încă odată. Acum văd că acea comparație mă avantaja de fapt: meseria coropcarului e nobilă! El duce celor ce-s legați de locuri prin muncă, obiectele necesităților mărunte ale vanității umane, făcându-i astfel să părăsească gândul că ar fi robi...

Asta era în iarnă. În vară a venit odată nevastă-mea să-mi spună de Costel Soare că a murit: atac de inimă sau așa ceva. M-am ascuns, nu m-am dus să-i ofer ultimul omagiu. Frică, ce vreți, dar mai mult prostie! În urmă am aflat că nu-s chiar singur. Mă întâlnesc într-o zi cu Bebe Covaci, pe alee la institut, și pornim amândoi unul lângă altul către birou, tăcând sub impresia morții lui CB. Mă ia Bebe: „Ai fost bă la Costel Soare...?” „Nu...” „Nici eu...” „...????” „Mi-e frică, bă!” „Sincer să fiu, și eu tot de-aia n-am fost.” După un timp de tăcere grea, Bebe a oftat adânc: „*De ce ți-e frică nu scapi!*” și ne-am despărțit să ne ducem fiecare la locul lui. Adevărul e că la vârsta aia moartea încă te izbește cu noutatea ei absolută: n-ai avut timp să te gândești, ci doar să fugi (unde?), așa cum fug puii să se ascundă când dă uliul în găini. Iar pe-atunci eram sigur că pot fugi, cel puțin o vreme... În urmă de tot am învățat că de fapt este necesară o întreagă știință ca să fugi de moarte măcar pentru puțin timp.

Oricum, Costel Soare prea s-a grăbit în toate! Fie-i țărâna ușoară ca și gândul meu cel răzleț!

*Neculai Mazilu
noiembrie 2010*

Soare Constantin (Grig)

Scriu aceste rânduri cu ochii înlăcrimați. Costel era un băiat inteligent, serios și foarte cumsecade. Era suporter al echipei de fotbal Petrolul, dar niciodată nu l-am auzit să șicaneze vreun coleg care ținea cu altă echipă. Mi-aduc aminte două lucruri, din multe altele.

1. În anul III, la examenul scris de „Ecuatiile fizicii matematice”, am stat unul lângă altul. Examenul se ținea într-o sală și eram destul de înghesuiți. La un moment dat, mă pomenesc că m-a atins cu cotul. După ce am ridicat ochii de pe foaia de hârtie, Grig mi-a șoptit: „Vezi că ai greșit și mi-a arătat cu creionul locul unde am greșit”. El avea astigmatism și permanent ochii lui vibrau în direcție orizontală. Probabil că într-un moment de relaxare a ochilor, fără să vrea și fără intenția de a copia, se uitase pe ciorna mea. Putea să nu-mi spună, dar așa cum am scris, era un coleg foarte bun. Datorită lui, am luat o notă bună la examen.

2. Tot în anul III, s-a îndrăgostit de o fată, Popescu Doina, studentă în anul III la franceză. Era o fată brunetă, minionă, care l-a „botezat” Grig. Din puțin cosmopolitism și ca să-i facă pe plac fetei, și-a însușit acest nume. În final, Grig s-a însurat cu Doina. După absolvirea facultății s-au stabilit în Argeș. Nu mai știu detalii, dar am auzit că, la scurt timp după aceea, a murit.

Dumnezeu să-l odihnească în pace!

*Dumitru Popescu
decembrie 2010*

Cum s-a dus Costel să ceară mâna viitoarei soții

Mi-aduc aminte perfect o întâmplare petrecută cu mulți ani în urmă (vreo 43) la căminul de la Facultatea de Drept. Eram în anul III. Într-o zi îl văd pe Costel umblând prin cămin cu cămașă albă, cravată, haină, dar fără pantaloni. „De ce umbli așa?” „Păi caut să împrumut niște pantaloni, să mă duc să-i cer mâna viitoarei soții”. A găsit, s-a dus și s-a însurat! Fericite vremuri când lipsurile materiale nu ne stăteau în cale! Atunci, să spun drept, l-am invidiat puțin. Ce putea fi mai frumos?

*Șerban Georgescu
decembrie 2010*

ALEXANDRU DAN STOICA

1970

1985

2007

M-am născut în București, la maternitatea Steaua, lângă atelierele Grivița și probabil că mai păstrez în pieptul meu ceva funingine ceferistă de la primul tipăt. În lumea sfântului Vasile Roaită, bunica m-a educat de mic copil să nu ridic prea tare capul că mi-l taie ‘tovarășii’. Îmi aduc și acum aminte tonul din glasul tatălui meu când venea acasă și mă întreba: ce faci tovarășu? Grădinița și școala în care am copilărit erau peste drum de maternitate. În școală, parterul era al băieților. Fetele mergeau la etaj pe o intrare separată. Nu-mi amintesc mare lucru din vremea aceea. Am aflat prima dată despre atomi de la profesorul de fizică / chimie Antipov și dintr-o carte primită de la bunicu: „Geochimia atractivă”. De fapt, nu era un profesor de profesie, tot timpul în conflict cu șefii și cu părinții copiilor care se plâneau că-i maltratează. Semăna cu „profesorii distrați” din filme; am auzit că l-au dat afară după ce am plecat din școală.

Am urmat Liceul Bălcescu (Sava). N-am amintiri ‘bacoviene’ despre perioada liceului, dar nici vesele nu sunt. Eram considerat ‘matematicianul’ clasei, deși aveam cu totul alte dorințe și vise. Fizica nu era în nici un caz în lista mea de priorități. Nu știu ‘de ce’ am ajuns la facultatea de fizică și am devenit fizician mulți ani mai târziu. Aveam un prieten la toartă (Marcel Dobrilă – a terminat și el fizica) care voia să ‘dea’ la fizică și cu care patrolam de-a lungul Căii Griviței (acum în ruine). În plus, s-a întâmplat că președintele comisiei de bacalaureat (un profesor politehnist) să mă felicite cu pompă pentru felul cum am răspuns la fizică. Interesant că ‘lungile coridoare’ de la Bălcescu au scuipat în acel an (1965) o șleahță gureșă de ucenici în ‘curtea de miracole’ a fizicii: Mihai Șubă (de la A, s-a lăsat de fizică după primul an și a devenit maestru de șah via Cișmigiu), Ionică Ștefănescu (de la B, clasa de elită), Adriana Mihăilescu (am uitat clasa), Nicolae Luca (idem), Lucian Ghițescu (de la H), Alexandru Stoica (de la J).

Fapt e că m-am trezit într-un amfiteatru de la fizică / matematică și am început să urc și să cobor scările fără prea multă tragere de inimă. Supliciu examenelor s-a șters iremediabil din memoria mea. Din primii ani de facultate nu revăd decât scrisul citeț al lui Lucian Ghițescu (cu care am fost coleg din clasa I-a și de la care împrumutam cursurile) și murmurul discuțiilor interminabile pe care le aveam cu Gherd Muller despre superioritatea / inferioritatea mașinilor asupra oamenilor. Nu îmi amintesc ce făceam cu

timpul ‘liber’ obținut prin nefrecventarea cursurilor (Cristina Bătătorescu ajusta prezența în grupa noastră, 113). Îmi vin în minte: „Pierot le Fou” văzut în picioare la un club (Grigore Preoteasa?), „Calea Regală” și romanele lui Leonida Neamțu, vocea lui Ani Murtaza care îmi zicea ‘Rilu-Crocodilu’ și vocea lui Becaud mârâind ‘Nathalie’. Nu vreau să spun că am trăit în cea mai bună dintre lumile posibile, dar nu pot să imaginez o existență alternativă în care nu aș fi cunoscut-o pe Migri. Viața e minunată în orice circumstanțe. Sună ca dracu (vorba lui Petre Roman), dar chiar dacă se poate spune că am trăit într-un lagăr de concentrare, am trăit sub același soare și ochii noștri au văzut aceeași lumină. Puteam să citesc Voiculescu și Bulgakov, puteam să hoinăresc pe străzile Bucureștiului în noapte.

Și apoi a venit fabulosul an ‘68; anul care a schimbat soarta întregii planete și pe a mea în particular. M-am căsătorit cu Migri în ultima zi a acelui an, o zi senină și călduroasă, iar a doua zi ne-am trezit într-o lume diafană acoperită de zăpadă. Eram în anul IV și trebuia să mă las de ‘șotii’. Șirul examenelor nu îmi trezise prea mult entuziasm pentru fizică. Nu aveai timp să aprofundezi nimic și, cum memoria mea este esențial afectivă, cunoștințele asimilate din obligație dispăreau fără urmă după trecerea examenului. Cea mai plăcută experiență am avut-o la cercurile științifice unde am constatat că poți să experimentezi și să înțelegi lucruri noi fără să fii împins de la spate de un examen. Era un sentiment nou pentru mine, iar cunoștința cu Cojocar (un om admirabil) m-a făcut să capăt încredere în mine. Lucram împreună cu Cosma Bucur și Cojocar ne lăsa singuri în laborator. N-am reușit să dăm foc la facultate, deși am încercat. Făceam descărcări luminescente în amestecuri de gaze și aveam nevoie de un generator de curent continuu, care a început să fumege la un moment dat. La specializare, n-am urmat însă fizica plasmei. Eram terorizat de perspectiva de a deveni profesor. Am făcut socoteala că am mai multe șanse să scap dacă urmez o specialitate mai ‘lucrativă’. Fizica reactorilor părea să fie ceva de perspectivă. Într-un fel, a și fost. Am făcut cunoștință cu neutronii în ‘butoiul lui Meșter’. Specializarea a fost scurtă și sumară. De fapt, contactul cu reactorii nucleari s-a făcut numai prin cursul lui Berinde, participarea la demonstrațiile de la expoziția Americană și, în final, lucrarea de diplomă la reactorul din Măgurele. Am făcut lucrarea de diplomă împreună cu Pisti Vajda în grupul lui Seferian, la secția I-a a IFA, care era condusă de Purica.

După ce am fost repartizați la IFA, secția I-a (reactori) nu a luat neapărat absolenții de la fizica reactorilor. Am ajuns în laboratorul lui Dorel Bally care se numea pe vremea aceea ‘Fizica neutronilor’ (a fost desființat la reorganizarea din 1977). Ulterior, toată viața mea profesională a rămas legată de neutroni (condimentați cu raze X). În perioada de ucenicie am avut șansa să cunosc oameni minunați (Mihai Popovici, la IFA și Sașa Strelkov, la Dubna) cu care am rămas prieten toată viața. Am lucrat la Dubna patru ani, până în 1980. Întors acasă, am fost transferat la IRNE, Pitești, de unde am reușit cu greu să mă detașez la IFTM în 1983 și să mă transfer în 1987 (dacă nu mă înșeală memoria). Am părăsit România în 1997. În prezent, locuiesc în SUA, Knoxville, Tennessee, și lucrez la Spallation Neutron Source, Oak Ridge National Laboratory, unde probabil am atins nivelul meu de ‘incompetență’. În mod paradoxal, am rămas ‘încremenit în proiect’ (vorba lui Liiceanu): nu mi-am părăsit nici soția, nici meseria. Este un merit sau o dovadă de tâmpenie? Părerea mea este că viața unui om nu este un proiect,

ci o ‘soartă’ și încăpățânarea cu care te ‘agăți’ de lucrurile pe care le consideri importante nu este ‘încremenire’, ci ‘credință’. Rămâne problema exilului, la care nu știu să răspund. Mă socotesc un cetățean al lumii, dar rămân în același timp un absolvent al Facultății de Fizică, București.

Curriculum Vitae

Nume: Alexandru Dan Stoica
Data nașterii: 27 Aprilie, 1947
Locul nașterii: București, România
Cetățenie: Română
Limbi: Română, Rusă, Franceză, Engleză
Statut social: Căsătorit; doi băieți, două nuri și două nepoțele

EDUCAȚIE:

1983: Doctorat în fizică, Institutul de Fizică și Inginerie Nucleară, București, România
Titlul tezei: „Contribuții privind fizica neutronilor ultrareci”
1970: Absolvit Facultatea de Fizică, Universitatea București, România, Specialitatea Fizică nucleară
Titlul lucrării de licență: „Răcirea fluxului de neutroni prin difuzie în moderatori cristalini”

OCUPAȚIE:

- Fizician / Cercetător

LOCURI DE MUNCĂ:

Oct. 2000 - prezent Laboratorul Național Oak Ridge, Sursa Spallation de Neutroni, Oak Ridge, Tennessee, SUA
Oct. 1997-Sep.2000 Reactorul Universitar Missouri, Universitatea Missouri, Columbia, Missouri, SUA
Oct. 1986-Sep.1997 Institutul Național de Fizica Materialelor, București, România
Ian. 1980-Sep. 1986 Institutul de Cercetări Nucleare, Pitești, România
Dec. 1975-Dec. 1979 Institutul Unificat de Cercetări Nucleare, Dubna, Rusia
Aug. 1970-Dec. 1975 Institutul de Fizică Atomică, București, România

EXPERIENȚA PROFESIONALĂ:

- Proiectare în domeniul opticii neutronilor pentru difractometrele VULCAN (inginerie) și TOPAZ (monocristal)
- Studiul comportării mecanice a nano-materialelor (oțel, nano-Ni, sticle metalice etc.) cu neutroni și radiație sincrotronică

- Proiectare, execuție și testare a oglinzilor Bragg pentru imagine cu neutroni
- Studiul stresului intergranular și a substructurii de dislocații induse prin deformare ciclică a materialelor
- Testarea configurațiilor optice Bragg cu monocromatoare focalizate pentru aplicații în difracția de neutroni și spectrometrie cu trei axe
- Proiectare și execuție monocromatoare de siliciu multistrat
- Studiul opticii neutronilor și aplicații ale cristalelor perfecte curbate pneumatic
- Configurații focalizate de înaltă rezoluție pentru difracția de neutroni
- Proiectare și execuție camera topografică de raze X
- Metode de analiză profile de difracție
- Generarea neutronilor ultrareci la sursele de neutroni pulsate
- Tehnici de focalizare în împrăștierea de neutroni
- Optica și difracția de neutroni
- Studiul neutronilor ultrareci: stocare, extragere, detecție
- Experimente cu neutroni ultrareci și interpretare date
- Calculul funcției de rezoluție în experimentele cu neutroni

MEMBRU ÎN SOCIETĂȚI PROFESIONALE:

- Societatea Americană de Fizică, membru din 1999
- Societatea Americană pentru Împrăștierea Neutronilor, membru din 1999
- Societatea de Minerale, Metale și Materiale, membru din 2003

REFERENT LA REVISTE DE SPECIALITATE:

- Nuclear Instruments & Methods in Physics Research
- Journal of Applied Physics – Applied Physics Letters

PUBLICAȚII:

- Peste 150 de publicații în reviste de specialitate, prezentări și postere la conferințe naționale și internaționale

CORNELIA STOLERIU (GRAMA)

Date personale

M-am născut la data de 13 septembrie 1947 și am locuit până la 18 ani într-un mic oraș de provincie (Dorohoi), aflat la extremitatea nordică a țării, încât venirea la Facultatea de Fizică a Universității București a reprezentat o schimbare majoră în viața mea, aproape un șoc. De ce fizica și de ce la București și nu la Iași, aproape de casă? În liceu am fost o elevă conștiincioasă și am

1967

2009

învățat la toate materiile, dar matematica și fizica mi-au plăcut în mod deosebit. Cum fizica mi s-a părut mai apropiată de viața reală, am ales fizica, spre dezamăgirea multor profesori care mă vedeau urmând medicina (la care se intra cel mai greu, dar care era cea mai lucrativă la vremea aceea).

La București, am venit deoarece aici locuia mătușa mea, un fel de a doua mamă pentru mine. Începutul de viață bucureșteană, departe de familie, fără prieteni, colegii mei de liceu mergând în totalitate să studieze la Iași, a fost foarte greu. Am strâns din dinți și am încercat să mă adaptez unei vieți cu totul noi. La absolvirea secției de „Energii înalte și spectroscopie nucleară” am primit repartiție la Institutul de Fizică Atomică, unde am lucrat până la pensionarea la cerere. În institut, l-am cunoscut pe cel ce mi-a devenit soț, Nicolae Grama, tot fizician, care absolvise facultatea cu cinci ani înaintea mea. Am devenit și colaboratori, oficial până la reorganizarea institutului în 1977, apoi neoficial până în prezent.

Avem un fiu, Florin, care a absolvit Facultatea de „Automatică și calculatoare” a Universității Politehnice București, iar acum lucrează la o companie multinațională în București. E căsătorit cu Roxana, medic, și are doi copii (Ștefan de trei ani și jumătate și Maria-Adriana în vârstă de un an). După ieșirea la pensie, dedic o mare parte din timp acestor copii. Mă bucur de fiecare ceas petrecut cu ei și mă gândesc că e o compensație pentru faptul că n-am avut timp în tinerețe pentru propriul copil, profesia și gospodăria acaparându-mă cu totul. După căsătorie, sub influența soțului meu, am descoperit frumusețea muzicii clasice și timp de 30 de ani am urmărit săptămânal concertele de la Ateneu. Îmi amintesc de vremuri trecute, când în condiții extrem de vitrege, am beneficiat de concerte excepționale. Iarna spectatorii în sală tremurând în paltoane, iar instrumentiștii pe scenă cu mănuși speciale care le lăsau degetele libere și cu paltoane peste fracuri, eram, vorba unui rus care ne-a vizitat în acea perioadă și pe care l-am dus la un spectacol „ca în Leningradul sub asediu”. Dar ce concerte minunate!

Activitatea profesională

Am străbătut toate etapele în evoluția unui cercetător, de la fizician până la cercetător principal grad I. Începutul meu a fost în fizică nucleară experimentală la acceleratorul Tandem, unde am studiat reacții (d,p) pe stări legate și nelegate, ceea ce a implicat dezvoltarea instrumentației pentru un fond scăzut al particulelor împrăștiate și pentru o rezoluție înaltă de detecție, precum și extragerea informațiilor spectroscopice despre mecanismele de reacție. Pe baza acestor rezultate, în 1984, am obținut titlul de doctor în fizică cu teza „*Informații spectroscopice obținute din reacții de transfer pe stări legate și rezonante*” sub conducerea științifică a prof. M. Petrașcu. După reorganizarea institutului în 1977, soțul meu, cu care colaborasem fructuos în activitatea la Tandem, s-a mutat în secția de Fizică Teoretică, conform unuia din principiile pe baza cărora s-a făcut reorganizarea: nu trebuiau să rămână perechi soț-soție în aceeași secție. Bineînțeles că principiul a fost aplicat românește, adică s-au admis excepții în funcție de interese și pile, dar noi n-am fost în categoria exceptată.

Deoarece reorganizarea a reprezentat dezintegrarea grupului nostru experimental, am fost obligată să mă alătur unui alt grup, în care m-am ocupat cu investigarea rezonanțelor în secțiunea de reacție în reacții induse de ioni grei; studiul transferului adânc inelastic în reacții induse de ioni grei, studiul stărilor nucleare înalt excitate (rezonanțe multipolare gigante, excitații de gaură protonică și neutronică adânc legată). Împreună cu grupul, am avut satisfacția să obținem premiul „Dragomir Hurmuzescu” al Academiei Române pe 1983, pentru o serie de lucrări privind determinarea absolută a fluxurilor de neutroni termici.

După reorganizare, am colaborat cu N. Grama și I. Zamfirescu, cu care am elaborat pentru prima oară în literatură o metodă de tratare a stărilor legate și rezonante cu ajutorul suprafețelor Riemann, metodă care a permis identificarea unei clase noi de stări rezonante. Am stabilit proprietățile stărilor de clasă nouă și am arătat că stările de prag și stările parent cuasimoleculare reprezintă un caz particular de stări rezonante din noua clasă.

Am elucidat problemele apărute în descrierea stărilor cuasimoleculare, legate de potențialul care suportă stările cuasimoleculare, deviația de la linearitate a dependenței energiei de excitație de momentul cinetic orbital, stabilitatea stărilor față de dizolvarea în stările de nucleu compus învecinate, probleme care rămăseseră deschise în ciuda eforturilor teoretice depuse timp de trei decenii. S-au obținut expresii analitice pentru energiile și lărgimile stărilor cuasimoleculare. Acestea permit prezicerea energiilor stărilor cuasimoleculare și dau o indicație asupra observabilității lor. Lucrarea „*Global method for all S-matrix poles identification. New classes of poles and resonant states*” a fost apreciată prin acordarea Premiului „Horia Hulubei” al Academiei Române pe 1992.

Începând cu 1996, m-am desprins din grupul Petrașcu și am abordat o direcție nouă de cercetare, astrofizică nucleară, în colaborare cu Universitatea Ruhrului din Bochum, Germania. În cadrul rețelei „Human Capital and Mobility” a Comisiei Europene intitulată „*Astrofizică Nucleară: măsurători și evaluare de viteze de reacție și impactul lor asupra evoluției stelare și a nucleosintezei*” am participat la o evaluare a vitezelor de reacție care a fost publicată ca număr special al Nuclear Physics și a devenit o lucrare de referință în modelarea de astrofizică. Am fost invitată să prezint contribuții la simpozioanele

internaționale „Nuclei în the Cosmos”, la alte conferințe cu secțiune de astrofizică nucleară și la seminariile anuale „*Annual Meeting of Nuclear Physicists and Astrophysicists, Bruxelles*”.

Tot în domeniul astrofizicii nucleare, am elaborat, în colaborare cu Institutul de Astronomie și Astrofizică al Universității Libere din Bruxelles, un nou potențial global de model optic pentru particule α la energii subcoulombiene, în scopul prezicerii teoretice a vitezelor de reacție, pentru acele reacții a căror secțiune nu poate fi măsurată la energiile relevante pentru astrofizică și care sunt necesare în calcule mari de rețea.

Pe plan experimental, am participat alături de alte laboratoare (Ruhr University Bochum, CSNSM-Orsay, IfS-Univ. Stuttgart) la investigarea procesului de captură rapidă a protonului și la experimentul de determinare a secțiunii reacției $^{12}\text{C}(\alpha, \gamma)^{16}\text{O}$, reacție cheie pentru înțelegerea proceselor stelare.

Până în 1989, am putut să circul numai în limitele lagărului socialist, dar am colaborat foarte bine cu Institutul Kurceatov din Moscova și cu IUCN Dubna. După 1989, am beneficiat de o serie de burse, obținute prin concurs (DAAD Germania, SSTC Belgia, CIES Franța, NATO Belgia). Bursele au venit, din păcate, datorită condițiilor specifice României, la o vârstă târzie, când este mult mai dificil de suportat despărțirea pe termen mai lung de familie (părinți în vârstă, copii la școală), așa că bucuria câștigării concursurilor de bursă și perspectiva de a vedea o altă lume a fost mereu întunecată de gândul că mi-am lăsat familia de izbeliște. Din fericire, și acest aspect negativ a fost compensat de posibilitatea de a-i oferi fiului meu ocazia de a vizita o parte a Europei pe care eu n-am putut s-o cunosc decât la vârsta maturității târzii.

În prezent, deși pensionară, continui să lucrez și să public în colaborare cu cel mai vechi și mai bun partener științific, soțul meu, în atmosfera liniștită a căminului nostru.

Amintiri despre colegi și profesori

Cum am spus la începutul poveștii, am picat în București dintr-un prăfuit oraș de provincie, „locul unde nu s-a întâmplat nimic”, dar unde fiecare se cunoștea cu tot restul populației. Accentul meu puternic moldovenesc mi-a atras zeflemeli din partea unor colegi. Nici trecerea de la sistemul de predare-notare din liceu la cel din facultate n-a fost ușoară. Normal că am fost destul de descumpănită. Atmosfera din căminul Grozăvești, unde am locuit în primii ani de facultate, înconjurată de fete simpatice, vesele, cu care mergeam în cârd la cursuri și cu care, tot în cârd mă întorceam la cantină și la cămin, mi-a mai alinat dorul de casă. Cu timpul, m-am apropiat de noii colegi și m-am obișnuit cu luatul peste picior pentru accentul meu. Complexele mele de provincială rădăcită în metropolă s-au risipit mai ales datorită prieteniei pe care mi-au arătat-o doi bucureșteni get-beget, Adriana Mihăilescu și Ionică Ștefănescu, cu Adriana fiind și parteneră la orele de laborator din primii ani de facultate.

Îmi amintesc cu drag din perioada cât am stat în cămin de veselele nedespărțite Nana Orbeșteanu și Michi Chiriță, de serioasele „oltence” Veronica Lăcătușu și Ileana Pelivan, de colegele mele de grupă Anca Ștefănescu, Liliana Ghinea și Bubu Antal, de colega mea de cameră Solange Nahman. În anii de specializare, am apreciat mult prietenia și colegialitatea Mihaelei (Michi) Naum și Silviei Șilaev. Piști Vajda mi-a fost

un bun coleg din primul până în ultimul an de facultate și apoi și la IFA pentru o perioadă.

Profesorii pe care i-am avut de-a lungul timpului merită tot respectul și considerația. Dar profunda mea recunoștință vreau s-o exprim pentru cei care în perioada noastră de studenție aveau grade didactice mai mici, care ne-au fost asistenți și care ne-au ajutat în seminarii și la consultații să înțelegem și să aprofundăm cursuri uneori foarte dificile: Lucian Burlacu (Dumnezeu să-l odihnească!) la „Electrodinamică”, Dan Constantinescu și Viorica Florescu la „Mecanică cuantică”, Anișoara Constantinescu la „Fizica Nucleului”, Ion Leucă la „Metode experimentale în Fizica nucleară”. Cu unii din foștii profesori și asistenți m-am reîntâlnit de-a lungul activității mele la IFA sau la unele conferințe, congrese, seminarii, iar cu unii chiar am colaborat (M. Petrașcu și Anișoara Constantinescu).

Gânduri pentru colegi

Nu aș fi crezut că reîntâlnirea cu colegii, după prea mulți ani plini de evenimente, poate să-mi producă atâta emoție și să-mi redeștepte atâtea amintiri. Sper din tot sufletul ca inimoșii organizatori ai actualei întâlniri să ne mai adune laolaltă și peste cinci, zece, cincispezece ani și cât ne-o mai țină Dumnezeu. Până atunci, vă doresc tuturor ceea ce la orice vârstă e necesar, dar la bătrânețe e mai greu de realizat: Multă sănătate!

DORIAN ȘARU (1947-2002): Omagiu tardiv

Dacă ar fi fost să scriu o dare de seamă extensivă, cu date certe și precise despre viața lui Dorian Șaru, în mod sigur nu mă angajam. Nu mă angajam pentru că nu l-am cunoscut îndeaproape, și desigur nu eu sunt cel mai îndreptățit să dau amănunte despre viața sa. Dar... l-am cunoscut în câteva ipostaze, pentru mine demne de luat în seamă, și care mă obligă să-i amintesc prezența printre noi, și pe acest Pământ. L-am cunoscut de două ori. Prima dată a fost pe culoarele Facultății, în schimburi accidentale de opinii și păreri, care la el se vroiau întotdeauna cumva revoluționare, în afara liniei obișnuite de gândire. Se vedea clar că ele reflectau o anumită neliniște intelectuală, de factură deosebită, vag boierească, de sorginea căreia, pe atunci, nu-mi prea dădeam seama. A rămas așa pentru mine, cu ochii aceia parcă mirați totdeauna, cu barba-i vag stufoasă, parcă împinsă înainte pentru a deschide cale largă ființei care urma. Și l-am uitat...

2001

...Până i-am făcut cunoștință, a doua oară, printr-un concurs de împrejurări care, cel puțin pentru mine, a avut darul să-i explice o anumită latură a personalității. Aveam la IRNE, unde lucram pe-atunci, pe unul Ionel Mola, fizician, prieten la cataramă, căruia din când în când îi împărtășeam opiniile mele în privința fizicii, cu care el începuse să aibă tangențe insolite, venind din partea psihologiei. Era, și încă mai este se pare, o modă printre marii fizicieni, bine ilustrată de Schrödinger și Feynman, care au și impus-o ca elitism intelectual, ca la deplinătatea social recunoscută a carierei lor să se lanseze în speculații asupra mecanismului vieții. Mola adoptase linia de vedere dar, după câte-mi dădeam seama, numai pentru că era elitistă, și se căznea s-o promoveze și s-o impună cumva, lovindu-se însă totdeauna de o rezistență acerbă, care i-a și adus frustrări dincolo de orice închipuire. Cert este că pe o asemenea platformă el își exercita ceea ce aș numi un al șaselea simț personal, simțul sângelui albastru.

Mola era de viță vag boierească din părțile Focșanilor. Familia lui avusese oleacă de moșie prin împrejurimile Odobeștilor, și asta ne-a apropiat foarte mult: străini în lumea largă, ne unea locația de baștină. Ceea ce mă uimea cel mai mult la el era rețeaua de legături care cuprindea aproape exclusiv personalități de aceeași factură, dar mai ales de sânge albastru, ca și el. Mi-amintesc cum odată l-am întrebat, probabil într-un context adecvat, dar nu-mi aduc aminte precis, căci impresia era permanentă: „Ia zi, signor Giovanni (că așa-i ziceam, după numele de familie, tipic italian) dacă n-ar fi fost situația asta socială, cu democrația populară și alte alea, oare ne-am fi întâlnit?” „Niciodată! Eu nu mă amestec în ghiolbănime!” Pentru cei care, poate, nu înțeleg termenul tehnic, „gheolban” sau „ghiolban” – nu s-a precizat încă grafia cuvântului – este echivalentul caragialescului „râtan” sau a universalului „mitocan” – Radu Munteanu poate explica totul mai cu șart decât o fac eu aici. Prin Mola am ajuns așadar să cred că vechiul adagiul ‘cine se aseamănă se adună’ are de fapt realitate fizică, este lege obiectivă, nu numai o observație bazată pe o statistică a experienței umane. Fapt este că fiind odată în delegație pe platformă la Măgurele, mă întâlnesc cu Mola, și el în delegație, care îmi face

cunoștință cu... Dorian Șaru! Ne strângem mâinile, eu îl salut ca pe o veche cunoștință... el se prezintă: Șaru.

În excursie: Rodica Gostian, Nelu Georgescu, Neli Babineac, **Dorian Șaru**, Nana Orbeșteanu.

Nu-și aducea aminte c-am fost colegi. I-am explicat, a schițat o vagă aducere aminte, de complezență. Mola a rămas ca la dentist: nu se aștepta la așa relație! De atunci am devenit, dacă se poate spune așa, prieten de idei cu Șaru. Avea simțul acut al faptului că Facultatea nu ne-a dat cât a trebuit și, mai ales, ce ar fi trebuit. Și studia, sau cel puțin aduna, cărți de valoare de care și eu aveam nevoie. Nu că, dragă doamne, aș fi studiat cu aplicațiune,

dar... așa, la ocazie... Nici acum nu i-am înapoiat *Introduction Mathématiques aux Théories Quantiques* a lui Gaston Julia, pe care mi-a împrumutat-o cu dărnicie. Motivul e simplu ca de când lumea: am dat-o unuia s-o citească, fără să notez cui...

Impresia asupra selectivității lui Mola acționa așa de puternic asupra mea, încât când m-am întors la Pitești, primul lucru care l-am făcut a fost să-l caut și să discut: „Cum de te-ai ajuns mă și cu Șaru?” „Nae, Șaru e mare, da’ n-am știut c-ați fost colegi! Ai crescut în ochii mei.” „Se vede din discuție că-i mare” caut eu să-i convin, „da’ nu asta întrebam!” „Aaa, face el intuind ce vroiam, pentru că adusesem de multe ori chestiunea în discuții, nu știai? *E fiul marelui pictor Gheorghe Șaru!*” Iată deci! Nasul lui boieresc dibăcise pe un altul de sânge albastru, de noblețe construită recent, e drept, dar noblețe de urbe, nu ghiolbănie de mitoc. Asta explică multe din cele ce observasem la Șaru în anii de facultate...

În urmă de tot, mă văd cu Dorian și cu Nelu Georgescu, colegul nostru, actualul profesor de la Paris, stând la o cafea și-o țigară la cofetărie, tot pe platformă la Măgurele. Ei se cunoșteau, își întreținuseră relația, încă din timpul facultății. Din una-alta, vine vorba despre anii din Elveția ai lui Nelu, și-l întreb dacă i-a plăcut cursul lui Jauch. „Ai făcut Cuantică cu Jauch?” sare Șaru de colo, „Bă, te știam mare, da’ nu credeam că ești chiar așa de mare!” Nelu s-a lansat în detalii despre viața boemă a lui Jauch, despre moartea sa fericită – la 62 de ani, persoanele excluse sunt (încă) de față – despre viața din Elveția. Aia a fost ultima dată când i-am văzut pe amândoi, dar nu și ultima dată când i-am conversat.

Târziu, după „loviluție” norocul, sau nenorocul, că nu știi ce să mai zici și cum să te mai împaci cu tine însuși, m-a purtat în băjenie pe meleaguri depărtate. Când am venit odată în țară m-am dus și pe la Pitești, unde l-am întâlnit pe Mola. Același peste timpuri, întreținuse relații cu Șaru, care acum era, ghiciți unde? la New York! Mi-a dat chiar și un

telefon la care să-l sun și să-l chestionez. Și l-am sunat și chestionat, în clipele de plictiseală ale *lunch*-ului american, la birou. Era bine, lucra la o companie mare – mi-amintesc că m-a impresionat momentan numele unui gigant în asigurări sau finanțe, nu mai țin minte care – cu sediul în World Trade Center. Am discutat de câteva ori, el părea preocupat de simetriile de oglindire (să mă ierte teoreticienii, dacă nu folosesc bine termenul românesc pentru englezescul „mirror symmetries”!), o ducea bine. Nu l-am întrebat prin ce împrejurări s-a băjenit, însă țin minte c-a venit odată vorba, ca din întâmplare: toată familia lui era în Statele Unite.

Într-o dimineață din 2001, văd că vine boss-ul, Bruce Lindenmuth, agitat peste măsură: un idiot intrase cu avionul în World Trade Center. „Du-te, îmi zice, în sala de conferințe de la doi. E dat la televizor!” Mă duc destul de repede, ca să ajung să prind imaginea avionului care intra acum în celălalt turn, și flacăra colosală care a urmat pe partea opusă a turnului. Am rămas cu gura căscată: oameni făcând semne disperate de la ferestre, unii aruncându-se pe geam la moarte sigură... Doamne ferește! Apoi turnurile prăbușindu-se vertical, în ele însele, întâi unul, apoi celălalt, într-un nor impenetrabil de praf și... gata! Într-un ceas de vreme turnurile nu mai erau!

Stăruia în mine o vagă neliniște ‘de origine necunoscută’, cum ar zice Leonida Neamțu, și nu-mi explicam faptul decât prin grozăvia în sine a întâmplării, când într-un târziu am realizat, cu răcorile adecvate, că nu era numai atât. Aveam un motiv personal: Șaru! Să-l chem, să nu-l chem?! Nu îndrăzneam, în fața morții am fost totdeauna sfios: cum reacționezi dacă nu-ți răspunde, sau dacă-ți răspunde altcineva și zice că-i mort? Mi-am luat totuși inima-n dinți, și-ntr-un târziu am sunat: dincolo vocea cunoscută, slavă Domnului! „Mă nu-ndrăzneam să te sun!” „Credeai că-s mort, nu-i așa?” „Ca să fiu sincer, da. Și nu știam cum o să reacționez, ce să zic.” „Nu, n-am murit, am avut noroc: nu eram acolo.” Asta a fost ultima noastră convorbire, vreo zece-cincisprezece minute, că se grăbea nu știu pentru ce.

Apoi n-am mai dat telefon o lungă perioadă de timp, să tot fi fost vreo doi-trei ani.

Târziu de tot, prin 2004 sau 2005, m-apucă din nou amocul, și-n clipe de plictiseală iar încep să sun ici și colo. Găsesc în arhiva de la Los Alamos pe Nelu Georgescu, merg în pagina sa de la universitate și-i găsesc telefonul de la birou. Sun și... mirare: îmi răspunde, era în birou! Nu-și mai aduce aminte de mine, dar mă acceptă ca atare, că aveam amintiri comune, chit că nu știe de unde să mă ia ca figură. Pomenesc eu de nasul mare – dar pace să-și aducă aminte care dintre nasuri. Din una în alta aflu că o duce bine, că pe vară pleacă în vacanță în Sardinia cu familia, și câte altele, chestii de șuetă. Îi spun, așa ca pentru a reînoda o veche discuție pe care eu n-o uitasem, că nu l-am mai sunat pe Șaru demult, și că mi-e jenă să-l mai sun acum așa netam-nesam. „Șaru-i mort demult!”, aud de dincolo vocea lui Nelu, liniștindu-mă. Asta a fost ultima noastră discuție...

Dorian Șaru a murit în 2002. Tatăl său, pictorul Gheorghe Șaru, i-a supraviețuit un an. Fratele său Horia Șaru, și copiii săi, întrețin o pagină a pictorului Șaru, unde se poate găsi imortalizat, în câteva forme, portretul fiului său, Dorian, la vârsta copilăriei. Aceiași ochi mirați, mai puțin barba-i cunoscută care-i corecta ovalul ascuțit al feței. Copiii, „Ama și Aki” caută să-i păstreze memoria: i-au publicat și o încercare literară a sa (<http://www.petitemort.org/issue02/20/>). Analizând-o, împreună cu producțiile pictorului-tată, m-am lămurit în fine: formația intelectuală a lui Dorian Șaru coboară din spiritul pictorului Gheorghe Șaru! Fie-le țărâna ușoară!

*Neculai Mazilu
noiembrie 2010*

ADRIANA GABRIELA ȘERBAN (DELIBALTOV)

1965

1980

2010

Curriculum vitae

Data și locul nașterii: 08.11.1947, Oradea

Stare civilă: căsătorită, un copil – o fată, în prezent doctorand în Electrical and Computer Engineering la University of California, Santa Barbara, CA, SUA.

Titluri științifice:

- Doctor în fizică al Universității București – Facultatea de Fizică – Catedra de Electronică și Biofizică, cu tema „*Implantarea ionică și efecte de canalizare*”,
- Cercetător științific principal, gr. II,
- Brevet de invenție nr. 115392 – Procedeu de fabricație a circuitelor integrate de tip CMOS.

Studii :

- Curs postuniversitar: Chimie analitică – metode analitice de caracterizare a suprafețelor, interfețelor și straturilor subțiri, 1994,
- Absolventă a Universității București, Facultatea de Fizică, secția Corp Solid, promoția 1970,
- Absolventă a Școlii Medii nr. 4 – Oradea, promoția 1965.

Afiliere profesională:

- Membru IEEE,
- Trezorier IEEE – Secțiunea România (1994-1999).

Locuri de muncă:

- În prezent: pensionară,

- Microelectronica București,
- Institutul Național de Cercetare Dezvoltare pentru Microtehnologie – IMT București,
- Institutul de Cercetare pentru Componente Electronice – ICCE Băneasa, București.

Domenii de interes:

- Tehnologii avansate de fabricație circuite integrate MOS,
- Senzori inteligenți compatibili CMOS / NMOS,
- Influența procesului de canalizare asupra distribuției spațiale a ionilor implantați în siliciu,
- Efectul implantărilor de canal asupra parametrilor de ordin superior ai tranzistorului MOS,
- Modelarea bidimensională a procesului de redistribuție a impurităților implantate în siliciu mono- și policristalin.
- Lucrări științifice susținute la conferințe din țară și internaționale precum și articole publicate în reviste din țară și străinătate.

SILVIA ȘILAEV (MATEESCU)

Date personale

Nu știu cu ce aș putea începe; dacă o iau din copilărie, s-ar putea auzi „voci” că o iau de la ‘48 (deși n-ar fi decât cu un an înainte, și doar din secolul trecut!) Așa că am să vă spun doar că, deși sunt născută la Brașov, eu nu mă consider ardeleană, pentru că de la cinci ani am locuit la Plopeni, la 12 km de Ploiești. Așa că, sunt o „republicană” de-a lui Caragiale, o luptătoare (cu morile de vânt!) și o optimistă prin excelență.

Localitatea Plopeni (pe atunci Mărgineanca), nu era nici sat, nici oraș, toată lumea locuia în vilele construite de nemți în timpul războiului, odată cu uzina cu caracter „special”, cu câte patru apartamente de două sau trei camere, vopsite în culori de camuflaj și situate într-o pădure de stejari; dar aveam și teatru-cinematograf, și spital, și două școli, una elementară și alta profesională, și ștrand, și stadion, și restaurant – dar și un club, cu bibliotecă și „cercuri”, unde noi copiii care eram pe atunci luam lecții de pian, vioară, balet etc. Dar nu avea biserică, abia după ‘90 s-a construit una. Acum, de când uzina a devenit o paragină și tinerii au plecat, au rămas acolo numai bătrânii. Bineînțeles că am luat și eu lecții de pian, de franceză și am fost și în echipa de jocuri populare, cu care câștigam mereu diverse premii pe la concursuri.

D-nei Șerban, învățătoarea mea, de felul ei foarte exigentă, îi datorez scrisul caligrafic pe care l-am avut mulți ani, chiar și după facultate. I-am purtat un respect deosebit și o recunoștință pe măsură, astfel încât, regăsind-o prin anii ‘90 singură, bătrână și bolnavă, și cu unicul băiat plecat definitiv în America, nu am ezitat să-i duc săptămânal mâncare și medicamente în mica garsonieră în care locuia, dintr-un bloc de la capătul Căii Victoriei, ani buni, până când a trecut în neființă.

Liceul l-am urmat la Ploiești, făcând zilnic naveta cu autobuzul, fapt ce implica trezitul la o oră foarte matinală, adică la 5, „înaintea găinilor”, de cele mai multe ori era noapte încă, pentru că la 7,30 începeam orele. Liceul „I. L. Caragiale”, renumit pe atunci între cele 6 licee din oraș, se mândrește și acum cu elevii deosebiți pe care i-a avut, dintre care îi amintesc doar pe Nichita Stănescu și Eugen Simion.

La Facultatea de Fizică am nimerit mai mult din întâmplare, în anul acela fiind singura facultate unde se lua în considerare nota de la „examenul de maturitate” în proporție de 50%, și pentru „siguranță” (visul de a deveni studentă mi se părea chiar irealizabil!) am renunțat la facultatea de matematică, unde voiam inițial să dau – influențată probabil și de tatăl meu care își dorea să calc pe urmele bunicului, tatăl lui, profesor de matematică la un liceu în Tighina, pe vremea României Mari. Iar visul meu acum, este să apuc ziua când am să aprind câte o lumânare pe mormintele bunicilor mei, aflate dincolo de Nistru, ceea ce deocamdată mi se pare imposibil. În orice caz, parcă destinul mi-a îndreptat pașii spre fizică, pentru că în anul IV când am descoperit fizica nucleară, a fost „coup de foudre”, cum se spune! Și apoi, nu am regretat nici un moment

1967

alegerea făcută. Când, acum câțiva ani, am vizitat Panthéonul în Paris, în fața mormântului Mariei Curie, i-am adresat în gând câteva cuvinte de mulțumire.

În 1970 m-am căsătorit, iar băiatul s-a născut exact la un an de la acea dată, adică pe 29 iulie serbăm două evenimente. De altfel, coincidențele din viața mea au fost destul de numeroase, unele chiar bizare, și am să amintesc doar încă una dintre ele: subiectul unic pe care l-am avut la fizică la bacalaureat, la admitere și la examenul de optică – „ochiul”. Soțul meu, Valeriu, cu un an mai mare, inginer petrolist, și tot „găzar” cum suntem numiți toți din acea zonă petrolieră, e de fel dintr-un sat de lângă Ploiești. A lucrat în proiectarea utilajului petrolier până în ‘86 (ultimii cinci ani făcând naveta zilnic cu trenul la Ploiești unde se mutase IPCUP-ul), apoi a renunțat la domeniu și a lucrat ca inginer șef la Combinatul Apicol, iar din 2000 este director la o firmă particulară.

Băiatul, Cristian Tiberiu, a terminat „Energetica nucleară” la Politehnică, a fost câțiva ani coleg cu mine la CITON-Măgurele, după care în 2003 a beneficiat de un contract de muncă temporar (special pentru străini) în Franța, la „Institute de Radioprotection et Sûreté Nucléaire” – Fontenay aux Roses, lângă Paris. Ulterior a fost angajat permanent și lucrează acolo și în prezent. S-a căsătorit în 2001 cu Claudia, economistă, iar copiii lor s-au născut în Franța (Dănuț are deja 5 ani, și Irina – 3 ani). „Știi Buna?” – îmi zice Irinuca, „tu ești cea mai frumoasă Bună din lume”, și văzând zâmbetele lor, simt cum îmi luminează viața! (Câteva poze cu familia mea:

<http://picasaweb.google.com/mateescusilvia/FamiliaMea#>).

Activitatea profesională

După șapte ani de cercetare la Institutul de Fizică Atomică-Măgurele (IFA), în domeniul „datelor nucleare pentru calcule de reactori” – o noutate pe atunci în lume, și după ce prinsesem ceva experiență și aveam deja și câteva mici realizări, conform legilor

1987

lui Murphy, am fost mutată în 1977 prin Decret Prezidențial la Institutul de Reactori Nucleari Energetici (IRNE) cu sediul în Mioveni – Pitești, la Compartimentul Proiectare de pe Platforma Măgurele. Am lucrat – până la ieșirea la pensie (în ianuarie 2009) – în secția de „securitate nucleară” colectivul de „protecție a mediului și protecția contra radiațiilor nucleare”, la proiectarea, modernizarea sau dezafectarea unor obiective nucleare: centrala atomică de la Cernavodă, depozite de deșeuri radioactive etc.

Cei 12 ani de experiență în domeniul datelor nucleare (primii 5 ani la IRNE tot asta am lucrat) s-au concretizat într-o teză de doctorat, cu titlul „*Contribuții la evaluarea secțiunilor eficace ale unor nuclee trans-actinice, în domeniul termic și de rezonanță, pentru reactori nucleari*”, susținută în 1987. „Târziu”, vor zice unii, sau „mai bine niciodată decât prea târziu”, vor zice alții! Adevărul este, că privind retrospectiv, nu mi se mai pare târziu, ce n-aș da acum, să mai am o dată 40 de ani! Spuneam cu acea ocazie că, după mine, specializarea atât de specifică, pe un domeniu

foarte îngust, este ca o rezonanță cu o lărgime din ce în ce mai mică, tinzând către zero, astfel încât, ajungi în final să știi totul despre „nimic”!

Cartea *„Protecția biologică contra radiațiilor nucleare”*, publicată în 2001 împreună cu Marcela Stanciu, colega mea, după șapte ani de muncă, și alți patru ani de alergătură pe la diverse edituri, reprezintă o încercare de sintetizare a principalelor metode de calcul al surselor de neutroni și de radiații gama, precum și al ecranelor de protecție a acestora, și se adresează în egală măsură studenților (inclusă în bibliografia unui curs la facultatea noastră, și asta mă bucură cel mai mult!), cât și proiectanților de centrale nucleare sau de depozite de deșeuri radioactive. Am lăsat-o „moștenire” celor două colegi de la CITON care se ocupă în continuare cu aceste probleme, pe post de „manual de utilizare”.

Ca „tânără” pensionară (nu am decât un an și nouă luni!) profit de faptul că încă mai sunt membră în diferite „comitete și comiții” – Asociația Română „Energia

Nucleară” (AREN), Women in Nuclear (WIN) sau „femeile atomice” – cum zice cineva, Societatea Română de Fizică (SRF), Societatea Română de Radioprotecție (SRR), și particip la diferite adunări și conferințe, cum sunt și cele ale Secției de Fizică a Academiei Oamenilor de Știință (AOȘ). Și în afară de toate acestea, mă lupt, cum spuneam mai devreme, și cu morile de vânt: sunt la al treilea proces cu Casa de Pensii!

2010

Amintiri despre colegi și profesori

Grupa 112

Grupa 112

Mi-amintesc toamna anului 1965, când am început cursurile anului I: o toamnă deosebit de frumoasă, caldă, cu mult soare, cu struguri mulți și multe mustării – acum au dispărut din București! Din grupa 112, în care am fost repartizată, amintesc doar câteva nume: Any Adam-szky, Lucian Diamandescu, Nae Doboș, Oana Dumitrescu, Ivon Enculescu, D-l. Focșăneanu (mai mare ca noi cu aproape zece ani și

deci noi ceilalți, nu ne puteam adresa decât cu „Domnule”), Gavrilă Alexandru, Mihaela Mateescu, Marin Inocențiu, Decebal Popa, Mariana Pătru, Gica Pietricică,

Valentin Ceaușescu. Ne-am înțeles foarte bine, avem și câteva poze din Cișmigiu, eram deja în primăvara anului II, într-o „fereastră”. Eram tineri, veseli și plini de speranțe și vise! Cu Inocențiu (profesor la un liceu în Breaza) m-am reîntâlnit în toamna anului ‘73 la Sinaia, unde eram cu băiatul de doi ani, bolnav de tuse convulsivă, la recomandarea medicilor. Am conversat cu Inocențiu la o masă, la un suc, pe o terasă lângă trotuar, și mulți dintre cei care treceau se minunau „cât de mult seamănă copilul cu tata, are aceiași ochi albaștri!” Iar sâmbăta următoare, Tibișor (așa-i ziceam) i-a raportat din primul moment lui taică-său: am fost cu „Nenea Malian”, și am băut „in” (vin)!

Secția de Fizică Nucleară

În anii IV și V, la Secția de Fizică nucleară, am avut colegi noi: Milica Axinte, cele două Miky, Chiriță și Naum – pe ele le știam deja din cămin – Nely Stoleriu, Cristi Florea, Dan Galeriu, Victor Cautiș, Mihai Lupu, Pisti Vajda, Mitică Popescu, Gigi Popescu, Ducu Stoica, Romică Furtună, iar dintre cei vechi, numai trei: Ivon, Lucian și Decebal. Cu Miky Naum am lucrat împreună în aceeași secție de securitate nucleară din IRNE, din ‘77 până în 2008, când am ieșit deodată la pensie și am făcut „petrecerea de adio” împreună. Și cu Romică, pe care-l știam din liceu, ca șef al colectivului de dozimetrie din același institut, am colaborat foarte bine din ‘77 până când s-a prăpădit săracu’, de un atac de cord. Colegi de Platformă, la Măgurele, i-am avut pe mulți din secția noastră: Nely, Dan, Pisti, Lucian, Mitică, în afară de cei menționați deja.

Căministele

Noi, studentele din provincie am stat la căminele de la Grozăvești și de la Drept. Numai în primul semestru al anului I și în sesiuni, am mâncat la cantină, toate fetele făceau la fel (ca să nu ne îngrășăm!) și așa am făcut și eu. În schimb, erau la mare preț pachetele de acasă – cele mai căutate erau ale fetelor din Ardeal (Any, Bubu – Antal Maria, Migri – Coban Grigoreta), care primeau de la părinți un salam de casă – o minunăție, un caș „frecat” cu sare la borcan, și niște prăjituri grozave, cum nu mai mâncasem până atunci. Pe Bubu am apreciat-o foarte mult pentru frumusețea ei și pentru simțul umorului foarte dezvoltat. La început nu vorbea bine românește (era unguroaică), și chiar și asta era destul de amuzant. Nu ne-am mai revăzut după facultate, deși, am aflat târziu, a fost profesoară la Liceul IMGB din Berceni, la margine de București, unde locuiesc și eu de 35 de ani.

Îmi amintesc cu plăcere de cele două „Pietricele” cum erau numite Mariana și Gica, ambele vesele tot timpul, Mariana mai „hâtră”, iar Gica mai expansivă, ca și acum. Pe Meme (Mihaela Georgescu), o „consăteancă” de-a mea, fiind și ea tot ploieșteancă, mi-o amintesc cum se lega la ochi cu o bentiță, de fiecare dată înainte de a pune capul pe pernă, și cum îl certa pe Chițu, prietenul ei, mai de fiecare dată când treceam pe lângă ei în holul căminului.

Bucureștenii

Eu i-am perceput pe colegii din București ca fiind mai distanți față de noi, „provinciali”. Nu-i vorbă, că petreceam și mai puțin timp împreună decât cu colegele care stăteau la cămin. Excepție a făcut Ivon, veșnic îmbujorată, cu care eram prietenă și pentru care am făcut toate eforturile să o regăsesc cu ocazia revederii noastre din iunie, dar fără succes.

Am petrecut o săptămână într-o însorită vacanță de vară la ea acasă, undeva prin spatele Liceului Șincai, și ne-am distrat de minune vizitând orașul.

La fel, Valentin, care, de când l-am cunoscut și până în prezent, a fost atât de apropiat de colegi, în pofida „poziției” sale privilegiate. Cu Valentin am făcut echipă la toate laboratoarele în primii doi ani, ne înțelegeam foarte bine, era de-a dreptul încântat de caietele mele cu rezultate. Apoi el a plecat la studii în Anglia. Ne-am revăzut la IFA și vorbeam de câte ori ne întâlneam. Cu Oana m-am împrietenit ulterior, în cei doi ani cât a lucrat și ea la IRNE, după care destinul ei a fost să ajungă în Franța, acolo unde cred că îi era locul dintotdeauna, pentru că, după mine, era o franțuzoică „get-beget”!

Expoziția „Atoms in action”

În octombrie 1969, s-a deschis la București, într-un cort uriaș, pe amplasamentul hipodromului, o expoziție americană de popularizare a domeniului nuclear. Câțiva dintre noi, studenții de la secția de nucleară, am fost aleși ghizi. Eu făceam echipă cu Cristi – pe o anumită zonă din expoziție – cu care m-am înțeles de minune, și mai erau Miky Naum, Nely, Victor și Romică. De pregătirea noastră s-a ocupat Miss Sandy, de origine română (cred că era Sanda toată ziua!), care era tare simpatcă, și nostimă, vorbind românește „cântat” cu accentul ei inimitabil. În echipa americană mai erau doi ingineri nucleariști, Bob și Julian. Am admirat la toți trei extraordinarul spirit de organizare și simțul practic, precum și deviza după care se conduc americanii în general: „Time is money”! Din păcate, nici unul nu știa măcar o limbă străină. A fost primul meu contact cu limba engleză și în această perioadă am învățat primele cuvinte – știți cum se spune „am vorbit atât de mult, încât am făcut febră musculară la mâini”! Atomii or fi fost ei în acțiune, dar nici noi nu ne-am lăsat mai prejos și nu ne-am pierdut timpul: a fost prima dată când am mers la concerte la Ateneu și la Operă și am descoperit muzeele și monumentele din București, împreună cu americanii. Mult timp după aceea, visul meu a fost să văd America! Acum, mi-a trecut și credeți-mă, nu pentru că „strugurii sunt prea acri!”

Profesorii noștri

Am avut pentru toți profesorii un respect deosebit. Sunt puțini, de exemplu, cei care se pot lăuda că l-au avut la Termodinamică pe „marele” Șerban Țițeica (a fost singurul care ne-a lăsat la examen cu toate cărțile și caietele pe masă, dar degeaba, tot n-am făcut mare brânză!). Dar am să-i amintesc doar pe cei care m-au impresionat în mod deosebit: Stelian Turbatu (Calcul diferențial & integral), Viorica Ionescu (Matematici superioare), Mihai Gavrilă (Mecanică cuantică), Marius Petrașcu (Metode experimentale în fizica nucleară), sau, pe atunci asistenții L. Georgescu (Mecanică), G. Vlăduță (Reactori nucleari) și A. Constantinescu (Fizică nucleară) – cu care am colaborat ulterior, în special la conducerea unor lucrări de diplomă. Exceptând cursurile de specialitate, mă refer la cele de fizică nucleară, nu pot să spun că „m-am dat în vânt” după celelalte cursuri de fizică – în afară de Optică, Mecanică cuantică și Astronomie, care nu putea să nu-mi placă, de mică fiind pasionată de Jules Verne și de SF-uri, în general. După mine, Jules Verne și Leonardo da Vinci, cu aproape 400 de ani mai devreme, au fost cei mai mari vizionari de vreo 2010 (!) ani încoace, (nu mă hazardez să spun ai tuturor timpurilor!), e aproape incredibil, ceea ce mă face să pun la îndoială originea lor terestră. Dar să revin la

anii '60. În anul I, înainte de examenul de „Mecanică” din vară, am fost la consultațiile D-lui Lucian Georgescu, pe atunci asistent, care mi-a dat să rezolv 10 probleme. Când am revenit cu ele rezolvate total sau parțial, a avut răbdare să le vadă pe fiecare și să mi le explice. Apoi, bineînțeles că le-am răspândit în cămin. Surpriza a venit la examen, când problemele de la teză au fost chiar unele dintre cele zece. Nu i-am mulțumit niciodată, decât în gând! Iar acum e prea târziu, am aflat că a murit anul trecut – odihnească-se în pace!

Cursul de „Reactori nucleari” (cu durata de două semestre) m-a fascinat pur și simplu, dar acest lucru se datora nu numai teoriei ca atare, legate de fisiunea nucleară, dar și în mare măsură D-lui profesor Alexandru Berinde, care, cu un talent pedagogic deosebit, știa să explice totul cu o mare claritate. Mi-a fost și conducător la lucrarea de diplomă, pentru care am lucrat cot la cot cu cercetătorii grupului său la Ciclotron-IFA, încă din primăvara anului IV. Cu această ocazie am văzut ce înseamnă cu adevărat munca de cercetare. A fost și momentul care mi-a schimbat viața, pentru că de atunci știam clar ce îmi doresc să fac după terminarea facultății: cercetare! Dacă cineva m-ar întreba care este cursul din facultate care mi-a folosit cel mai mult în activitatea profesională ulterioară, atunci aş răspunde fără ezitare, cu mâna pe inimă, că a fost cursul de Reactori nucleari. Și pentru asta, țin să-i mulțumesc în mod special D-lui profesor. Am ținut întotdeauna la îndemână cartea dânsului „Reactori nucleari”, ca și pe cea de „Reacții nucleare” a D-lui G. Vlăduță – care, în calitate de asistent pe atunci – m-a ajutat foarte mult la lucrarea de diplomă.

Un alt curs deosebit de interesant și modern a fost cel de „Teoria nucleului”, ținut de D-l. profesor Aurel Săndulescu, ulterior academician, care predă foarte degajat și veșnic cu zâmbetul pe buze. Cu D-l. profesor Stelian Lungu, care ne-a învățat cât de importante sunt „materialele nucleare”, am colaborat ulterior la IRNE la multe lucrări, în calitate de colegi.

L-am lăsat la urmă pe D-l. profesor Corciovei, la cursul de Fizica iradierii substanței, care mă considera, printre alte fete, „feblețea” lui. Cu el, ca președinte de comisie, am dat cel mai greu examen din viața mea, cel de cercetător, în '75. Pentru că trebuia să răspund prima, am rămas blocată când mi-a spus: „expuneți totul într-o limbă străină”! Franceza nu puteam s-o aleg, necunoscând termenii științifici. Rusa, la fel. Documentația noastră la institut era în engleză, adică știam să citesc, dar să vorbesc, prea puțin, cât am putut învăța în cei câțiva ani de la terminarea facultății în două ore/săptămână la IFA. Așa că, vrând-nevrând, am răspuns în engleză și m-am descurcat totuși, cu mari emoții, pentru că, în final, am luat examenul.

Gânduri pentru colegi

„Viața este precum o melodie frumoasă, numai versurile sunt o încurcătură” spunea H. C. Andersen. Nici pe mine necazurile nu m-au ocolit, dar important cred că este să vedem partea plină a paharului și, în plus, să ne bucurăm de tinerețe, ca stare de spirit! M-a emoționat mult revederea noastră și sper că ne vom mai vedea și vom menține legătura pe internet.

Și, în final, un sfat: Nu încetați să zâmbiți, chiar și atunci când sunteți triști – face bine și la ten! Parol!

CURRICULUM VITAE

Nume: SILVIA ȘILAEV (MATEESCU)

Naționalitate: română

Data nașterii: 18 octombrie 1947

EXPERIENȚA PROFESIONALĂ

Perioada: august 1994-decembrie 2008 (când am ieșit la pensie)

Numele angajatorului: Sucursala de Inginerie Tehnologică Obiective Nucleare București (SITON), Str. Atomistilor 409, Măgurele, jud. Ilfov, CP 5204-MG-4

Funcția: Cerc. princip. III, Fiz. princip. (≡ CP.II), Fiz. princip. specialist (≡ CP.I)

Activitate: Protecția contra radiațiilor nucleare în cadrul Secției de Securitate Nucleară

Principalele tematici: Securitate nucleară și protecția contra radiațiilor:

Analize inițiale de securitate. Rapoarte preliminare și finale de securitate. Studii suport privind protecția contra radiațiilor nucleare. Analize de Securitate Nucleară. Studii suport de securitate nucleară. Studii de impact asupra mediului, documentații de mediu pentru obținerea acordurilor și avizelor de mediu, pentru unitățile U1, U2, U3 de la CNE Cernavodă și Depozitul Intermediar de Combustibil Ars. Studii de fezabilitate pentru modernizarea Stației de tratare deșeuri radioactive (STDR)-IFIN-HH. Documentație de securitate pt. dezafectarea reactorului VVR-S-IFIN. Documentație suport de securitate pt. instalația de detritiere ICSI Rm. Vâlcea. Documentație de securitate la Depozitul Național de Deșeuri Radioactive Băița. Documentație de securitate nucleară în vederea obținerii autorizației de construcție pentru implementarea proiectelor de reabilitare a sistemului de ventilație și a instalației de măsurare a nivelului apei din bazinele Depozitului de combustibil nuclear uzat (DCNU) de la IFIN-HH.

Perioada: 1) Februarie 1977– aprilie 1990; 2) aprilie 1990 – august 1994.

Numele angajatorului: 1) Institutul de Reactori Nucleari Energetici-Pitești, str. Câmpului nr. 1, Mioveni, cod 115400, jud. Argeș, Compartimentul Proiectare-Măgurele

2) Institutul de Studii și Proiectări Energetice, B-dul Lacul Tei, nr. 1-3, sect. 2, CP 30-33, cod 020371, București – Compart. Proiectare-Măgurele.

Funcția: Cercetător științific.

Activitate: Securitate nucleară și protecția contra radiațiilor.

Principalele tematici: Protecția contra radiațiilor la CNE CANDU, și alte obiective nucleare. Calculul inventarului de radionuclizi, intensității surselor, debitelor de doză, grosimilor ecranelor de protecție, activării materialelor. Calcule de ecranare a neutronilor și radiațiilor gama, baza de date privind ecranarea radiațiilor în încăperile CNE Cernavodă U1, U2 etc. – responsabil lucrări.

Perioada: august 1970 – februarie 1977

Numele angajatorului: Institutul de Fizică Atomică, București-Măgurele

Funcția: Cercetător științific.

Activitate: Date nucleare pentru reactori

Principalele tematici: Date nucleare pentru calcule de reactori: calculul secțiunilor eficace cu modele teoretice (modelul optic, statistic, Breit Wigner Single Level și Multi

Levels), calcule multigrupale, calcule de celulă în zona activă, biblioteci de date nucleare, coduri de calcul etc. – responsabil lucrări.

STUDII ȘI CURSURI DE SPECIALITATE

Perioada: mai 1981-martie 1987

Instituția de învățământ: Institutul de Fizică și Inginerie Nucleară „Horia Hulubei” (IFIN-HH), București-Măgurele

Subiecte și calificări însușite: Doctorat, Specialitatea „Constante nucleare pentru fizica reactorilor”, Titlul tezei de doctorat: „*Contribuții la evaluarea secțiunilor eficace ale unor nuclee transactinice, în domeniul termic și de rezonanță, pentru reactori nucleari*”.

Calificarea primită: Doctor în fizică

Perioada: septembrie 1965-iunie 1970

Instituția de învățământ: Univ. București – Facultatea de Fizică – Secția „Fizică nucleară – Reactori nucleari”

Subiecte și calificări însușite: Fizica atomică și nucleară; Reactori nucleari; fizician

Calificarea primită: Diploma de licență

ALTE APTITUDINI ȘI COMPETENȚE

Membră a asociațiilor profesionale: Asociația Română „Energia Nucleară” (AREN), Women in Nuclear (WIN), Societatea Română de Fizică (SRF), Societatea Română de Radioprotecție (SRR).

INFORMAȚII SUPLIMENTARE

Lucrări elaborate și/sau publicate: 227 lucrări proiectare; 45 lucrări cercetare; 69 lucrări prezentate la conferințe naționale și internaționale; 45 lucrări publicate în reviste de specialitate; publicarea cărții „Protecția biologică contra radiațiilor nucleare”, Editura Democrația, București, 373 pagini, 2001.

Am efectuat următoarele tipuri de activități:

- Determinarea inventarului de radionuclizi, a termenului sursă și a spectrelor de radiații din zona activă a reactorului nuclear;
- Determinarea surselor de radiații și ecranarea acestora pentru studiile de impact pentru CNE Cernavodă U1, U2 și pentru Depozitul Intermediar de Combustibil Uzat (DCNU) de la Cernavodă;
- Elaborarea unor documentații și lucrări de cercetare referitoare la depozitarea intermediară și finală a deșeurilor radioactive (inclusiv combustibil nuclear ars) și la dezafectarea obiectivelor nucleare;
- Evaluarea stării de criticitate a configurațiilor de combustibil proaspăt și ars tip CANDU la centrală, precum și în timpul transportului și depozitării la DCNU;
- Calculul parametrilor de ardere pentru combustibilul îmbogățit C-36 utilizat la reactorul VVR-S de la IFIN-HH în vederea transferului acestuia în Federația Rusă. Idem pentru combustibilul slab îmbogățit.

ANCA MÎNDRA CRISTINA ȘTEFĂNESCU (IORDĂNESCU)

Despre mine

... M-am născut în orașul Câmpina, un oraș „cuminte”, curat, select și sigur, numai bun pentru a crește și educa copii.

Se pare că, printre ursitoarele venite să-mi traseze parcursul vieții cu baghetele lor magice, a fost și una mai țâfnoasă sau cu „spirit de contrazicere”; în pofida lucrurilor frumoase și pozitive hărăzite de primele două, aceasta a aruncat un pumn de nori negri și de obstacole, care au căzut cumva, pe unde s-a nimerit. Așa s-a făcut că... viața mea nu a fost tocmai... „lineară”...

Și-acum, o să mă întorc în timp și... cântă, amintire, cântă...

Copilăria mea a fost ca o poveste, aidoma celor din romanele lui Ionel Teodoreanu. Totul era aproape perfect: o familie cu oameni frumoși la chip și suflet, deștepți și „școliți”, aveam de unde alege „exemple”. Școala, cu profesori excepționali, de la care am învățat nu numai materia predată, ci și ce înseamnă să fii OM, vacanțe în care înotul, bicicleta, tenisul, dealurile și munții și mai ales cărțile făceau ca zilele să fie pline de farmec. Am luat lecții de pian, cânt cu plăcere și acum la o pianină care este în familia noastră de peste 100 de ani, din 1905.

Cam asta a fost până la finele liceului, în 1959, când tatăl meu, Călin Ștefănescu, de profesie jurist, a fost arestat politic pentru că ar fi complotat împotriva statului comunist.

Nu intru în detalii; a fost o „vânătoare de vrăjitoare” – Securitatea de atunci se temea să nu se întâmple și în România ce se întâmplase în Ungaria în 1956 și au fost sacrificați intelectuali de diferite profesii, considerați periculoși, pentru că „gândeau”. Ce-a urmat?

În primul rând, m-am maturizat peste noapte. Am înțeles că în lume există urătenie și ură, nedreptate și ticăloșie. Mi-a fost interzis accesul în învățământul superior, așa că am intrat la Școala Sanitară din București, secția Fizioterapie. Ce a urmat apoi, a fost dominat de un singur sentiment: „frica”.

Cât am urmat cursurile școlii sanitare, „dosarul” meu a fost „dosit”, când se făceau așa numitele „razii”, de către D-ra Maican, secretara principală, dovadă că faptele bune au ecouri peste ani. D-ra Maican a recunoscut-o pe mama când m-a înscris la examen și nu știa cum să-i mulțumească pentru că-l aprovizionase cu insulină pe tatăl ei, diabetic, în timpul războiului. (Am uitat să vă spun că mama a fost farmacistă.) Și așa am reușit să termin Școala Sanitară.

Ca șefă de promoție, am fost „cerută” de Spitalul Elias, care era al Securității, dar am refuzat „cu grație”, motivând întoarcerea la locurile natale. Eram îngrozită să nu cumva să-mi anuleze diploma! Am lucrat ca asistentă medicală de fizioterapie, 2 ani la Spitalul nr. 2 din Ploiești, făcând zilnic naveta de la Câmpina și apoi un an la Spitalul Unificat din Câmpina.

În toată această perioadă de cumpănă, probabil că, fără să-mi dau seama, aveam un aer „ușor-tragic”, pentru că mulți oameni m-au înconjurat cu dragoste și m-au protejat.

N-am să-l uit niciodată pe Dl. Finteșteanu, fratele actorului, arhitect, de-o vârstă cu tata, cu care făceam naveta la Ploiești; îmi ținea loc în trenul de 5 și 45 dimineața, iarna mă învelea cu pufoaica lui, hăinuța mea fiind destul de subțirică de roasă ce era. De asemenea, profesorii de la Școala Sanitară, care erau medici și se mirau, cu voce tare, de ce nu sunt la facultate, iar eu nu știam cum să schimb vorba mai repede...

Cât timp am lucrat ca asistentă medicală, mi-am făcut treaba bine și conștiincios, dar mai ales, am fost apreciată și iubită de colegii din spital.

Pe la sfârșitul anului 1963, începuse să se mai „relaxeze” situația în țară, începuse eliberarea deținuților politici prin diverse decrete prezidențiale și m-am hotărât să dau examen la facultatea de fizică. Tata a fost eliberat în 1964, după 5 ani de detenție din cei 6, cât fusese condamnarea.

Când am început să învăț pentru examen – trecuseră 5 ani de la terminarea liceului – mi-am dat seama ce temeinic a fost aprofundată materia, fizica și matematica, la școală! N-a fost nici o problemă să mă pregătesc pentru examen și să intru la facultate cu o medie foarte frumoasă...

Profesorilor mei din liceu, D-nei Elena Dimulescu de fizică și D-lui Tudose Tănase de matematică, ambii duși în altă lume, le-am trimis mulțumirile mele și sper că le-au auzit.

În loc de încheiere pentru această prezentare succintă, pentru a vă putea face o idee despre mine, voi mai puncta câteva lucruri, care, cred eu, mă caracterizează:

- îmi place armonia, sub toate formele ei, în familie, în artă, pe stradă;
- nu-mi place polemica generatoare de ură, nu cred în războare, sunt convinsă că UNIVERSUL are modul său propriu de a face dreptate;
- îmi plac oamenii cu imaginație, deci și literatura SF, pe care am descoperit-o împreună cu Bogdan, băiatul meu, pe când era el licean. De fapt, Jules Verne m-a fascinat și în copilărie, dar și mai târziu;
- îmi place să citesc și să mă cufund în lumea eroilor imaginari;
- îmi place să fac gimnastică (credeți-mă că nu mă laud!), îmi place să înot, mai ales dimineața devreme, când sunt singură cu marea și soarele care o aurește;
- îmi plac copiii, îmi place să-i văd crescând și descoperind lumea, să intru în lumea lor, să mă bucur cu convingere de victoria binelui și înfrângerea „balaurlui”!;
- îmi place... culoarea verde!

Pe tot parcursul vieții mele de om matur, m-am străduit să mențin un echilibru între „mine” – cea văzută din afară – și „eu” – cea din spatele „măștii afișate”. Hotărârile majore din viața mea au fost luate pentru păstrarea acestui echilibru.

Despre familia mea: soțul meu, Anghel-Sergiu, este inginer electronist, lucrează în domeniul microundelor / echipamente de radiocomunicații, iar băiatul meu, Bogdan-Alexandru, este tot inginer electronist, lucrează în domeniul IT și este căsătorit cu Roxana-Andreea, economistă. Am o nepoțică frumoasă și deșteaptă, Ilinca; în iunie, anul acesta, a împlinit 5 ani.

... Și, ca o concluzie, în toate etapele vieții mele, am avut senzația că am lângă mine un „înger păzitor”, astfel încât am fost și sunt sănătoasă și puternică, greutățile și nedreptățile nu m-au înrăit, am avut norocul să întâlnesc oameni ALEȘI, care m-au convins să păstrez încrederea și speranța.

Despre viața de studentă, despre colegi și profesori

Am o memorie foarte bună, așa că ați putea crede că ar trebui să-mi fie ușor să vorbesc despre studenție. Doar că îmi vin în minte atâtea imagini, instantanee cu chipuri, zâmbete, cuvinte rostite, ca atunci când dai pe „repede înainte” un film. Cum să fac o selecție care să încapă într-o pagină?!

Așa că nu știu ce va ieși...

Când am venit la cămin, la Grozăvești, eram timidă și speriată. Nu cunoșteam pe nimeni și-apoi, mă obseda ideea că nu puteam spune tuturor de ce am ajuns să fiu „studentă” cu o întârziere de 5 ani! (Ulterior m-am dumirit că temerile mele au fost fără rost.) În primul an de facultate, am stat în cameră cu Ani Adamszki; de cum am văzut-o, m-a cucerit prin siguranță și franchețe. Știu că nu ne vom uita una pe cealaltă, niciodată. După ce s-au format grupele, Liliana Ghinea m-a luat sub „aripa ei ocrotitoare”. (Din anul II, am stat împreună, în cameră, la cămin.) Liliana era de-o veselie debordantă, sigură că totul se rezolvă, simplifica tot ce era complicat pentru alții, o persoană tonică și fermecătoare. „Musafirii” cei mai frecvenți la noi în cameră erau Migri Coban, plină de viață, cu ochi rotunzi și albaștri, cu o mutrișoară de copil pus pe șotii, și Bubu (Antal Maria – Magdalena), o „păpușă” frumoasă și teribil de amuzantă. Nu le pot uita nici pe Veronica Lăcătușu, pedantă și elegantă (suntem prietene bune și astăzi), Ileana Pelivan, plină de energie, Rodica Gostian, bună și generoasă, mereu cu zâmbetul pe buze, Carmen Anghel și Milica Axinte – erau mai tot timpul împreună, așa că le menționez ca atare – mai retrase și puțin timide, dar drăguțe și amabile întotdeauna. Am petrecut multe clipe frumoase și cu Sanda Sterie, care venea de multe ori la cămin, la noi.

Liliana, Anca și Migri

Am menționat doar câteva nume, dar, într-un fel sau altul, toate colegile mele de la cămin mi-au plăcut și mi s-au părut interesante.

După cum știm cu toții, facultatea de fizică nu a fost una ușoară. Mai tot timpul, învățam, rezolvam probleme, ordonam notițele de la cursuri. Așa că, să mă scuze colegii pe care nici măcar nu i-am cunoscut! N-am avut nici când, nici cum. Ne intersectam pe culoare, ne știam din vedere... dar... cam atât.

Despre profesori, în mare, numai de bine. Am apreciat profesorii care ne-au predat cursuri „cu-cap-și-coadă” și care aveau și dreptul să ne pretindă să știm ce ne-au învățat!

Mi-au plăcut cursurile D-lui C. Ionescu-Bujor, Mecanică Teoretică, D-lui M. Gavrilă, Mecanică Cuantică, D-lui D. Bally, Spectroscopie RX, D-nei M. Giurgea, Spectroscopie Atomică și Spectroscopie Moleculară. M-a îngrozit de-a dreptul Dl. Novacu, Electrodinamică, iar examenul a fost teroare... Cred că știam materia mai bine decât asistenții profesorului! Cartea de electrodinamică ajunsese să aibă o grosime dublă, după ce lipisem pagini cu demonstrații și corecturi. (O am și acum, pe undeva.)

Despre D-na Giurgea, un cuvânt aparte: a fost o DOAMNĂ a fizicii! Nu numai o profesionistă desăvârșită, dar și un pedagog minunat. Am admirat-o și am iubit-o fără rezerve. Am încă vii în minte zilele și nopțile de „învățat” din sesiune, „pauzele amuzante”, când Liliana mă „obligă” să mănânc (nu puteam mânca din cauza emoțiilor), vizitele fetelor pentru o cafea și (uneori) și o țigare, „petrecerile” pe care le organizam ad-hoc, cu ocazia primirii vreunui pachet sau a unor zile aniversare.

... A fost frumos...

Activitatea profesională

După repartitia de pomină de la Cluj – cred că nimeni nu a uitat ce s-a întâmplat atunci – cu „hârtia mult visată” în mână, am venit la Institutul de Fizică București.

L-am cunoscut pe Dl. Prof. I. Ioviț Popescu, căruia Liviu Zoita, de-abia întors din Anglia, i-a propus inițierea unui domeniu de cercetare complet nou la noi în țară, domeniul „plasmelor fierbinți”. Dintre toate instalațiile de acest fel care funcționau în diferite laboratoare din lume, cele cu „plasmă focalizată” erau cele care se puteau construi și studia apoi, aici, cu un minim de efort material și financiar... Deh, fonduri sărace în cercetare...

Și, datorită insistenței îndârjite, entuziasmului și pasiunii cu care s-a angrenat Liviu în acest proiect, a luat naștere un colectiv de cercetare a plasmelor focalizate în cadrul Laboratorului de Fizica Plasmei, ulterior, Laborator Plasmă și Optică, din care am făcut parte și eu. (Plasmele focalizate sunt plasme fierbinți cu temperaturi de ordinul kiloelectronvolților și durate de viață de ordinul sutelor de nanosecunde.)

S-au construit mai multe instalații de plasmă focalizată (IPF), funcționând la energii înmagazinate din ce în ce mai mari și s-au aplicat, pentru studiu, metode de diagnostică complet noi la noi în țară. Tot ce s-a făcut a pornit de la zero și, spre satisfacția noastră, cei care am fost artizanii acțiunii, am avut și rezultate.

A fost un timp... „magic”. Toți munceam cu entuziasm, fiecare mic succes valora cât o „cucerire”, faptul că nu exista un precedent în institutele noastre de fizică ne ambiționa, a fost minunat...

Să nu credeți însă că, odată cu trecerea timpului, am scăpat de amenințarea... „dosarului”! Am trăit cu „sabia lui Damocles” deasupra capului până după 1989.

Un efect al acestei amenințări a fost și respingerea cererii de susținere a tezei de doctorat. (Știți că era necesar avizul cabinetului de securitate – poate că se chema altfel, nu-mi mai amintesc.) Trecusem de toate etapele pe care le știți, fixasem și data de susținere a tezei, doar că răspunsul de la „organe” a fost negativ.

N-are rost să vă spun ce am simțit; mi-am dat seama că nu se schimbă nimic în țară, că „nulițăile” ne dominau destinele, că era mai bine să pleci aiurea și să trăiești cu amintirea a „ceea ce ar fi trebuit să fie”...

Am reușit să anulez „verdictul” dat de „tăietorii de capete” din institut, mergând în audiență la comitetul de partid al municipiului București, unde un cuvânt greu de spus (în afară de toate „hârtiile” după care a trebuit să alerg) l-a avut socrul meu, medic la Spitalul Elias. (Noroc cu sistemul „pilelor”...)

Așa am reușit ca, în 29 februarie 1980, să-mi susțin teza de doctorat cu titlul: „*Determinarea parametrilor plasmei prin studiul radiației electromagnetice de lungime de undă scurtă*”. Chiar dacă „totul e bine când se termină cu bine”, gustul amar rămâne.

1997 – Cu părinții și copiii.

era sediul editurii. Mi s-a propus să scriu o carte despre fuziunea termonucleară controlată, după ce am mai explicat o dată subiectul, unei comisii formate din vreo 7 inși. (Când vă spun că am un „înger păzitor”, credeți-mă!)

Am scris cartea „*Fuziunea Termonucleară Controlată – Trecut, Prezent și Viitor*”, cu mare drag. Cartea a fost publicată, inițial, în 1983, în 80.000 de exemplare și-apoi a fost reeditată un an mai târziu.

În afară de munca frumoasă și „elevată”, de cercetare, am avut „treabă” și cu contractele economice, așa-zisa microproducție, care nu a fost chiar „total insipidă”. Am avut câteva provocări tehnologice, chiar interesante! Și, am întâlnit printre tehnicienii și muncitorii cu care am avut de-a face oameni „bogați sufletește”, chiar dacă nu aveau diplome, în rame, pe pereți. Deci, nu a fost chiar un timp irosit.

Dacă puteam face mai mult?! Cu siguranță.

Dar am muncit cu plăcere și interes și... a și ieșit câte ceva bun...

Înțelegeți de ce, în următoarea perioadă, îmi cam pierise entuziasmul și munceam destul de „tern”, când, întâmplător, fiind în vizită la niște prieteni, m-a abordat un domn, rugându-mă ca, în calitatea mea de „om al fizicii”, să-i spun și lui ce-i cu „fuziunea nucleară”. Mi-a precizat că nu-și amintește nimic din fizica din școală, așa că să încerc să simplific cât se poate de mult. Și... am încercat.

După vreo săptămână, m-am pomenit cu un telefon prin care eram invitată la Editura „Albatros”, pentru niște discuții. Habar n-aveam despre ce era vorba! M-am dus, chiar speriată puțin, la Casa Scânteii, unde

2006 – Cu Ilincuța și morcovul

Un îndemn pentru noi, toți

Dragii mei, fericirea se adună din „clipe”, din trăiri, extraordinare sau banale, dar pline de dragoste.

Eu sunt fericită când întâmpin soarele dimineții „zburând” prin apa mării, când ascult „Preludiile” lui Liszt pe fond de ploaie molcomă, când merg cu Ilincuța în expediții imaginare, (construim un iglu, discutăm cu crocodilii întinși la soare pe malurile Nilului, explorăm peșteri sau mergem în locuri unde nici-cu-gândul-nu-gândești și construim o lume „perfectă”) când cei dragi mie „savurează” o mâncare pe care le-am pregătit-o, sau... Sunt lucruri mici, dar care-mi încântă sufletul. Haideți să fim tineri de-a pururi! Să uităm de vârsta din buletin, să ne bucurăm de fiecare clipă a vieții, să visăm cu ochii deschiși, să tratăm cu „umor” micile neplăceri care ne mai sâcăie.

Haideți să fim fericiți!

2010

CURRICULUM VITAE

„Atmosfera” specifică fiecărei perioade din viață poate fi sugerată foarte bine asociindu-i una sau mai multe „culori”! Eu le-am perceput într-un mod propriu, nu respectând, neapărat, un anumit „cod al culorilor”... și,... iată-le!

NUME: Iordănescu (studentă – Ștefănescu)

PRENUME: Anca - Mîndra - Cristina

DATA ȘI LOCUL NAȘTERII: 17 februarie 1942, Câmpina, Județul Prahova.

NAȚIONALITATE: Română

STAREA CIVILĂ: Căsătorită, un copil.

STUDII: Liceul Nicolae Grigorescu din Câmpina, absolvit în 1959 – *perioada alb - verde*;

Școala Sanitară din București, 1959-1962 – *perioada violet închis*;

Facultatea de Fizică București, 1965-1970 – *perioada roz*.

LOCURI DE MUNCĂ:

Ca asistentă medicală de fizioterapie, 1962-1965, la Spitalul nr. 2 din Ploiești și la Spitalul Unificat din Câmpina – *perioada violet cu nuanțe roz*;

Ca fizician, la Institutul de Fizică București, 1970-1975;

Ca cercetător științific, la Institutul de Fizică București până în 1977, apoi la Institutul de Fizica și Tehnologia Aparatelor cu Radiații, în colectivele de „Plasme Focalizate” și „Diagnostică Plasmelor Fierbinți” din cadrul Laboratorului de Plasmă și Optică, până în 1994 – *perioada curcubeu*.

ÎN PREZENT: Colaborator la proiecte care-mi sunt „pe plac” – *perioada bleu cu nuanțe aurii*.

LUCRĂRI ȘTIINȚIFICE: Lucrări publicate în reviste științifice și lucrări prezentate la conferințe de profil din țară și străinătate;
Cartea „Fuziunea termonucleară controlată – trecut, prezent și viitor”.

ION SABBA ȘTEFĂNESCU

De ce m-am înscris la facultatea de fizică? Acciden-tele joacă un rol, dar în linii mari, responsabile sunt atât optimismul care înconjură știința la vremea aceea, cât și faima deosebită – pătrunsă până la mine – a fizicii „noi” a secolului XX, care răstoarnă toate intuițiile normale ome-nești. Cert este că până acum, nu am regretat nici o secundă alegerea făcută atunci.

Amintiri: în laboratorul de „fizică moleculară și căldură” trebuia să aducem (Solange Nahman și cu mine) un vas cu apă la fierbere cu ajutorul unui bec Bunsen: a durat trei ceasuri, pentru că nu învățasem, încă, să punem un capac peste vasul cu apă.

Mihai Șubă – el a luat, după un an de fizică, o traiec-torie cu totul aparte și impresionantă în lumea șahului – era fascinat de dinamica picăturilor unei lumânări de ceară aprinse, care cad într-un pahar cu apă de la o înălțime variabilă.

Dacă lumânarea este ținută lângă suprafața apei, picăturile răcite tind să fie convexe, când cad de sus, sunt concave: cele convexe tind să fie respinse de marginea paharului, celelalte sunt atrase; ele interacționează și între ele – în experiențele mele recente, nu în mod reproductibil (altă ceară?).

Munca „voluntară” de la Urleasca, la sfârșitul anului doi, mi-a lăsat amintiri speciale: în timp ce „operam” porumbul, ne întrețineam despre integrala lui Lebesgue și alte lucruri la fel de intelectuale, ceea ce producea o atmo-sferă similară dialogurilor grecești. Barba și praful de pe noi trebuie să fi fost impresionante: la un capăt de lan se găsea un puț cu cumpănă din a cărui găleată am băut rând pe rând. Un țăran localnic a venit și el să-și adape calul, s-a uitat la noi, a scos o cârpă din buzunar, a șters bine de tot marginea găleții și, numai după aceea, a dat calului să bea.

Privind înapoi la cursurile din primii doi ani, nu pot decât să aduc laude integrale profesorilor noștri. Având ocazia să mă uit și la alte universități, pot zice că nivelul facultății de la București ținea piept oricărei concurențe. Ba trebuie adăugat că lecții ca cele de matematică ale lui Gheorghe Marinescu erau adevărate rarități în educația fizicienilor europeni. Alte cursuri care mi-au lăsat urme speciale sunt cel de mecanică rațională, ultra-clar și organizat, al lui Claudiu Ionescu-Bujor și cel de termodinamică al lui Aretin Corciovei.

La sfârșit, propun să nu luăm prea în serios pe „Gaudeamus igitur” în partea lui cu „Vita nostra brevis est, brevi finietur” și să înlocuim aceasta cu „La mulți ani!”

Curriculum vitae

Ion Sabba Ștefănescu

Câteva date:

4 mai 1947: data nașterii
Iunie 1965: Bacalaureat la Liceul „Nicolae Bălcescu” (Sf. Sava)
1965-1967: Facultatea de Fizică (Universitatea București)
1967-1970: Imperial College (Londra) ca stipendiat al statului român
Iunie 1970: Bachelor of Science, Imperial College
1974-1976: Stipendiat al lui Gesellschaft für Kernforschung, Karlsruhe

1978: Doctor rerum naturalium, Universitatea din Karlsruhe

1987: Doctor habilitatis, Universitatea din Karlsruhe

Teza de doctorat:

„Eine Untersuchung der Nullstellen Trajektorien der π -N Streuamplituden” (Un studiu al traiectoriilor zerourilor amplitudinilor de împrăștiere π -N)

Lucrarea de habilitare:

„Zero trajectories and the problem of the reconstruction of the phase” (Traietoriile zerourilor și problema reconstrucției fazei) (Fortschritte der Physik, 35 (1987) 573)

Din 1970 sunt căsătorit cu Adriana-Livia Ștefănescu (n. Mihăilescu).

Avem două fete:

Alexandra (n. 1982): doctorand în științe juridice

Roxana (n. 1987): studentă la Conservator

Alte date private și științifice: www.ionsabbastefanescu.de

LUCIA GABRIELA TATIANA TOMA (CEPOI)

1970

1977

1988

2001

M-am născut într-o zi de vară în orașelul Codlea situat la 15 km de Brașov. Deoarece familia nu se hotăra asupra numelui meu, verișoara mamei, funcționară la serviciul Evidența Populației, m-a înregistrat cu trei nume. Așa am ajuns să port trei prenume. Am urmat cursurile școlii (primare, gimnaziale și liceale) în orașul natal. În clasa a cincea, eram tare mândră de orașul meu deoarece, în manualul de literatură am avut o nuvelă (dacă vă mai aduceți aminte) care descria tradiția cultivării florilor în sere de către sași, Măgura Codlei care, cu căciula ei prevestea timpul probabil. Toate orașele din țară aveau cel puțin un magazin Florăria Codlea. Florile din Codlea erau cunoscute în toată Europa. Acum, serele din Codlea nu mai există.

Am ales Facultatea de Fizică din București deoarece aveam o verișoară deja studentă la această facultate. Fiind timidă, eram tare speriată să mă duc într-un loc unde nu cunosc pe nimeni. M-am acomodat repede cu viața de cămin. Îmi amintesc cu plăcere de timpul petrecut cu colegile mele care mi-au devenit prietene dragi. Îmi sunt dragi amintirile despre excursiile făcute la munte: Predeal, Vârful Omu, Lacul Sf. Ana, Munții Rodnei etc.

După terminarea facultății, am rămas doi ani la Liceul Economic Târgoviște, unde am primit repartiția, apoi, m-am întors în orașul natal, la Liceul Simion Mehedinți Codlea, de unde am ieșit la pensie. Nu a fost visul meu să fiu profesoară, dar nu aveam altă opțiune la acel moment, având în vedere situația familială. Pot să spun că am avut satisfacții profesionale în activitatea de dascăl la catedră. În anul 2006, m-am mutat cu domiciliul la Brașov, unde mă simt foarte bine.

Felicitări celor care au făcut posibilă întâlnirea noastră, astfel, amintirile noastre n-or să se piardă. Sper să ne revedem cu bine.

Date personale

Toma Lucia Gabriela Tatiana

Data nașterii: 10.06.1947, Codlea

Adresa: Brașov – str. Ștefan cel Mare, nr. 15, bl. 13, sc. D, et. 4, ap. 19.

Telefon: fix: 0368450384, mobil: 0730934169; e-mail: tatiana_2008brasov@yahoo.com

Studii: Facultatea de Fizică – Universitatea București, Secția: Fizica corpului solid.

Activitate: profesor la Liceul „Simion Mehedinți” din Codlea.

ȘTEFAN (Pisti) VAJDA

1965

1980

2010

Viața personală

M-am născut la 11 februarie 1948 la Timișoara și mi-am petrecut copilăria în orașul natal. Școala elementară și liceul mi-au arătat că îmi plac științele exacte (matematica, fizica, chimia), deci m-am hotărât ca facultatea să o „fac” într-una din aceste discipline. La banchetul de bacalaureat, profesoara de matematică m-a îndrumat să dau examen de admitere la Universitatea din București, și nu la cea din Timișoara, argumentându-mi că este cea mai bună din țară. Acest sfat mi-a schimbat radical viața. Studenția la București mi-a deschis ochii (în multe privințe), iar viața de la căminul studențesc m-a învățat realitățile vieții, dar mi-a oferit și prilejul de a mă împrieteni cu mulți colegi, prietenii care au supraviețuit vicisitudinilor vieții.

La câțiva ani după terminarea facultății, m-am căsătorit cu Nana Orbeșteanu. Această căsătorie nu a rezistat încercărilor care ne-au întâmpinat în viața cea nouă din Statele Unite. La câțiva timp după divorț, am întâlnit o bucureșteancă care-și termina lucrarea de masterat la universitatea la care lucram, și ea (Mariana) mi-a devenit soție și tovarășă de viață, care-mi suportă o mare parte din ciudățeniile mele. După câțiva ani de căsnicie, am reușit să ne definim preferințele, drept care ne-am mutat într-o casă aproape de plajă la Oceanul Atlantic, în Statul New Jersey. Fata noastră, Monica, a urmat cursurile unei facultăți de arte plastice în New York, s-a căsătorit cu un „băiat bun” (editor de film) și, când a venit sorocul de a ne face bunici, s-a mutat și ea în New Jersey. Nepotul nostru Gabriel are doi ani și a început să vorbească, noi făcând eforturi de a-l învăța și românește.

Din păcate, distanțele din țara asta sunt foarte mari și eu nu am reușit să-mi găsesc prietenii cu care să petrecem timp împreună în mod regulat. Așa că activitățile mele săptămânale se reduc la jocul de golf (care e o plimbare de vreo trei ore la pășune, plimbare întreruptă ocazional de încercarea de a introduce o biluță într-o gaură în gazon lovind-o cu o măciucă), și la gătit (care m-a salvat până acum de urmările unei moșteniri nedorite din familie, diabetul). Ne lipsesc munții, așa că iarna mergem la schi în Canada.

În sezoanele nu prea calde am călătorit (de multe ori cu cortul) în multe locuri de pe glob (cele mai frumoase campinguri le-am găsit în Noua Zeelandă).

Profesie

După terminarea facultății, în 1970, am avut șansa să fiu repartizat la IFA, la colectivul lui Dr. Eugen Ivanov, la Ciclotron. Acolo, am făcut o ucenicie extraordinară, în cursul căreia am învățat o mulțime de lucruri practice care mi-au susținut cariera atât în țară, cât și în străinătate. Dr. Ivanov (acum academician) mi-a condus și lucrarea de doctorat pe care am susținut-o în 1979. Lucrarea de doctorat a fost în domeniul izomerilor nucleari cu viață scurtă (microsecunde). Metodele experimentale folosite (pregătirea țintelor, implantarea de ioni în diferite materiale, detectoarele de radiații gama, sistemele de vid, prelucrarea computerizată a datelor, fascicol pulsant de particule încărcate) mi-au folosit în cele mai neașteptate momente din viață.

În 1980, după o scurtă activitate la IRNE Mioveni și una și mai scurtă la Facultatea de Stomatologie din București, am plecat în lumea mare. Am ajuns în Statele Unite în 1981 și am avut din nou o șansă extraordinară, de a fi angajat la o facultate tânără în apropierea New York-ului, la Stony Brook. Am lucrat extrem de intens, cu două grupuri la facultate și cu un grup la Laboratorul Național Brookhaven (în apropiere). A fost perioada cea mai fructuoasă în activitatea mea științifică. După terminarea stagiului, am obținut o poziție la Universitatea Rutgers din New Jersey.

După câteva luni la această nouă facultate, am văzut un anunț în ziar despre o întreprindere industrială locală care caută un fizician nuclearist pentru secția de cercetare. Curiozitatea m-a împins să „văd” ce poate face un fizician într-o fabrică și am fost surprins să aflu că se folosește fizica nucleară în prospecțiunile petrolifere. Oferta pe care am primit-o a fost generoasă și așa a început o direcție complet nouă în viața mea. Am intrat la Schlumberger, o companie multinațională care oferă instrumentație de explorare geologică de înaltă calitate. Filiala în care lucrez se ocupă de instrumentația nucleară și optică, fabricând generatoare pulsate de neutroni și detectoare de radiații gama și de neutroni. Spre deosebire de instrumentația cu care lucrasem în laborator, cerințele erau ca aceste instrumente să lucreze în găurile de sondă, la temperaturi de până la 200°C și la șocuri și vibrații care sunt greu de imaginat. Am participat la dezvoltarea detectorilor gama care lucrează chiar în spatele frezei de sondă, la șocuri de peste 1000 g, fără diminuarea calităților. Menționez câteva instrumente cu performanțe deosebite:

- Spectrometru gama care lucrează la 1,2 milioane de evenimente pe secundă, de la -55°C la +150°C, și care permite măsurarea densității rocilor cu precizie de 0,01 g/cm³.
- Spectrometru gama de stabilitate extremă (cel puțin 10 ani) care măsoară densitatea unui fluid cu precizia de 0,001 g/cm³ și evaluează procentul de petrol, apă și gaz metan în conducte maritime (în 45 milisecunde, înlocuind sisteme de decantare care făceau măsurătoarea în aproximativ 24 ore).
- Generator pulsant de neutroni de peste 10⁹ neutroni pe secundă. Diametrul, sub 3 cm, funcționează în condiții de forare.

Aceste performanțe m-au ajutat și într-o altă direcție neașteptată: cercetarea spațiului cosmic. Instrumentația care se lansează cu rachete trebuie să supraviețuiască

vibrațiilor de la lansare și să aibă fiabilitate extraordinară în condiții extreme. Având datele de fiabilitate la îndemână, ne-au ajutat să obținem câteva contracte interesante cu Agenția Spațială NASA:

- Sistemul de ghidare ultrafină a telescopului spațial Hubble (precizie de orientare de 0,007 secunde de arc, timp de peste 10 ore);
- Spectrometrul de ultraviolet pe naveta Cassini, care în prezent explorează sistemul din jurul planetei Saturn (detecția aurorelor polare de pe Saturn s-a făcut cu spectrometrul nostru, atmosfera fiind bogată în hidrogen);
- Spectrometru gama anti-Compton pentru misiunea N.E.A.R. către un asteroid (Eros). În timpul celor 5 ani de navigație către asteroid, detectorul a fost folosit în triangulație pentru găsirea surselor de erupții de raze gama (Gamma Ray Bursts);
- După un alt an de funcționare ca satelit al asteroidului, naveta a fost „trântită” pe asteroid (nu avea tren de aterizare), și singurul instrument care mai funcționa era spectrometrul nostru. Misiunea a fost prelungită cu două săptămâni, pentru a culege un spectru gama cu statistică extraordinară.

Aceste proiecte (și altele) m-au făcut să merg cu plăcere la lucru, și încă nu m-am plictisit după 26 de ani cu această companie.

Gânduri pentru colegi

Revederea după 30 de ani (eu am participat și la întâlnirea din 1980) a fost extrem de plăcută și am fost impresionat de realizările colegilor în lungile lor cariere. Educația pe care am primit-o la Facultatea de Fizică a fost extrem de folositoare și ne-a pregătit pentru o varietate remarcabilă de domenii de activitate. Mi-a făcut plăcere să-mi readuc aminte de anii petrecuți în facultate, la diversele cămine studențești, de prietenii pe care le-am făcut, fie cu colegii de cameră Sergiu Borca, Șerban (Joe) Georgescu, Decebal Popa, Nae Mazilu (și încă mulți alții, fiindcă la căminul Renault stătusem 13 în cameră), cât și cu colegii de an. După terminarea facultății și repartizarea la IFA, am petrecut timp cu colegii de apartament (Lucică Diamandescu, Mitică Popescu, Decebal Popa, Costică Stoicescu) și avem multe amintiri și despre această perioadă. Am continuat să mergem la munte, și am avut ocazia să întâlnim colegi care au fost repartizați în alte localități.

Acum, țin legătura cu colegii din „apropiere”: Mihai Lupu (doar la 100 km), Migri și Ducu Stoica (1100 km), Simona (Ioniță) Popa (120 km), dar și cu Solange (Nahman) Goldstein, la vreo 7000 km depărtare. Cu alții, mă văd și mai rar, dar ne bucurăm la fel de mult.

În încheiere, aș vrea să mă alătur și eu celor care au propus să ne întâlnim mai des. Încă o dată, mulțumiri celor care au organizat întâlnirea din 2010.

LAURA VICOL (ȚUGULEA)

Amintiri din facultate (din vremea studenției)

Grupa de Biofizică

După examenul de admitere, am optat pentru Grupa de Biofizică; de fapt, mă hotărâsem să dau admitere la FIZICĂ pentru că m-a incitat o conferință pe teme de Biofizică, prezentată la liceu de unul dintre absolvenți (Liceul Dr. Petru Groza, actualmente Vianu).

Grupa de Biofizică, de-a lungul celor 5 ani de facultate, a avut o caracteristică: numărul fetelor a fost mult mai mare decât cel al băieților (raportul de $14 \div 16$: $2 \div 4$ e neobișnuit în orice facultate de fizică din țară, să nu mai vorbim de țările occidentale!). Doi colegi ne-au însoțit în toți cei 5 ani: Eugen Marica (Gheniu, cum ne plăcea să îl numim pe cel mai îndrăgit dintre colegii noștri) și Lucian Ghițescu. Gerhardt Müller ni s-a alăturat în anul II, iar alții ne-au fost alături în unul sau doi ani (Pierre Goldenstein, Xenofont Epure, Nicoară Badea). Cu trei dintre colege „m-am reîntâlnit” în facultate: cu Margareta Niculescu (Greta) am fost colegă în școala primară (nr. 11, în prezent Ion Heliade Rădulescu), iar cu Doina Olteanu și Gabriela Horia-Dunăreanu învățasem la același liceu (dar în clase paralele). Puține/i dintre colege/colegi nu erau bucureșteni (Eliza Ardeleanu, Marga Ciobănaș, Florina Nanu, Nicoleta Racicovski, Gheniu). Nu știu dacă toți au locuit în cămin; mărturisesc că nu am fost niciodată în vizită la cămin, în perioada studenției. Geta Pătrână, era bucureșteancă, dar spre deosebire de Dana Blidaru, Daniela Covrig (tot bucureștence) era mult mai comunicativă cu toți colegii.

Dar nu puține au fost evenimentele de socializare extra-școlare în grupă: excursiile de la sfârșit de săptămână (organizate de Greta), spectacolele de teatru la care eu aduceam bilete de la Casa de Cultură a Studenților (eram responsabil cultural), excursii în vacanțe (cu Nicoleta am fost într-o excursie studențească minunată, în munții Rodnei, urmată de o aventuroasă excursie „în două”, la mănăstiri), chefurile după ultimele cursuri (în 1970).

Păstrez amintiri deosebite din timpul activităților didactice pe care noi, cei de la Biofizică, le aveam în atâtea locații din București. Prima locație a fost bineînțeles cea din Edgar Quinet, colț cu Academiei – Facultatea de Fizică și Facultatea de Matematică. Apoi, au fost laboratoarele de Chimie (an I) și Chimie Fizică (an IV) de la Facultatea de Chimie („coada calului”) și Laboratoarele de Biochimie (an II) în clădirea de pe Splai (vis-à-vis de Biologie, clădire care nu mai există). Începând cu anul III, majoritatea cursurilor și lucrărilor practice au fost în alte locații decât Fizica, motiv pentru care pe mulți dintre colegii de la Fizică (mai ales pe cei din seria B) nu îi prea întâlneam. Am și „reclamat” pe această temă. În anul V, profesorul Ion Bunget s-a supărat pe mine atunci când m-am făcut mesagerul grupei și am spus (într-o ședință) că grupa de Biofizică este cam „uitată” de către cei de la Facultatea de Fizică. Consideram că apartenența noastră, de studenți la Facultatea de Fizică, nu este tratată cum se cuvine de către profesorii de la Biologie și Medicină (cursurile erau identice cu cele predate studenților de la Biologie, iar pe noi ne

Iunie, 1970.

deranja accentul pus pe memorare și nu pe logică!). Morfologia și fiziologia animalelor, Biologia generală le-am făcut la Facultatea de Biologie (Splaiul Independenței), iar Morfologia și Fiziologia plantelor, Genetica – în clădirea Universității din Grădina Botanică. Iar cursurile speciale de Biofizică, seminariile științifice aveau loc la Catedra de Biofizică de la Facultatea de Medicină și Farmacie. Ne plimbam, nu glumă!

Trebuie să mărturisesc, totuși, că deosebite au fost orele noastre de biologie desfășurate la Grădina Botanică. Nu apreciam prea mult cursurile – după cum am mai spus, profesorii nu ne tratau diferențiat (noi eram fizicieni, nu biologi!), deși cursul de genetică a fost foarte interesant, iar cel de fiziologia plantelor s-a dovedit ulterior, a-mi fi util. Dar Grădina Botanică ne surprindea în fiecare săptămână, și asta timp de doi ani de zile! Ne bucuram atât de mult de frumusețea plantelor, florilor, pomilor încât mai și chiuleam. Țin minte că la Fiziologia plantelor, unde se făcea o prezență strictă, chiuleam câte o oră (din cele 2 ore de curs), pe rând...

Au fost și multe cadre didactice, de la Facultățile de Chimie, Biologie și Medicină, care ne-au cucerit, făcându-ne să descoperim frumusețea structurilor și proceselor din lumea vie. La cursul de Fiziologia animalelor, profesorul Strungaru ne-a captivat. Florentina Mosora, frumoasa biofiziciană și actriță de film, ne încânta cu zâmbetul ei; o poreclisem „Smile”. Îmi amintesc cu plăcere de cursurile și lucrările cu profesorul biochimist Grigore Turcu, de la Medicină. Domnul Turcu, cu care am fost mulți ani colegă de catedră la Facultatea de Fizică, Secția de Biofizică, „m-a salvat” la examenul de Biofizică, când profesorul V. Vasilescu voia să îmi scadă nota pentru că am avut curajul să îl contrazic pe o problemă legată de membranele biologice.

Grupa de Biofizică a făcut separat cursul și laboratorul de Chimie fizică (cursul cu Doamna profesor E. Constantinescu). Am avut foarte multe cursuri (45, examen dificil), dar am beneficiat de „sprijinul” colegului nostru – Tudor Marian, care atunci era asistent la Facultatea de Chimie, dar și student la Facultatea de Fizică. Cu profesorul Tudor Marian am făcut toate lucrările practice, într-un laborator organizat impecabil. Am lucrat cu mult entuziasm și plăcere la acel laborator, parcă aș fi știut cât de utile îmi vor fi cunoștințele și acea experiență peste ani – când am realizat experimente de foto – și electro-chimie!

În Facultatea de Fizică, din prima săptămână, m-au cucerit laboratoarele! Laboratorul de mecanică – ținut în condiții nu prea atrăgătoare (mutat temporar la „Sorbonica”) – mi-a deschis totuși apetitul pentru experiment. Nu mai plecam din laborator. Domnul profesor Plăvițu avea răbdare cu noi; subgrupa noastră (eu și Raluca) plecam ultimele! Apoi Electricitatea! Laboratorul de Electricitate, care mi-a plăcut mult, a debutat nu chiar plăcut pentru mine. Întrebarea mea la prima lucrare de laborator a primit răspunsul Domnului profesor Marinescu: „Domnișoară, când te duci să îți cumperi pantofi îți măsoari diametrul capului?” M-am speriat – ce întrebare idioată am putut pune! M-am ambiționat. Din acel moment, am făcut experimente impecabile și în final, am intrat fără colocviu în examen; promisem 10 la colocviu, din oficiu. Reușisem să mă „reabilitez” în ochii Domnului Marinescu și să fiu recomandată cu căldură profesorului Th. Ionescu, cu care am dat examenul.

Îmi amintesc vag despre cursul de Căldură, unde titular de curs a fost profesorul Bărbulescu, pe atunci Decan al Facultății de Fizică. La laborator, parcă a fost singurul în

care grupa de Biofizică, sau o parte a ei, lucra împreună cu colegi de la alte grupe. Îmi amintesc că lucram (măsurători calorimetrice, cred) împreună cu Adriana Mihăilescu, Dan Galeriu, Sabba-Ion Ștefănescu.

În privința Matematicilor, pot spune că mi-au plăcut cel mai mult orele de Analiză – cu profesorul Turbatu, cu care am făcut atât cursul, cât și seminarul. Ne atrăgea cu poveștile din proaspăta sa experiență în Germania și ne-a făcut să parcurgem cu ușurință teoria și exercițiile de analiză.

Păstrez o amintire unică de la cursul de Mecanică analitică; am adormit câteva secunde, cu stiloul în mână (care a lăsat o dără, pe foaie) în timpul cursului susținut de profesorul P. P. Teodorescu (avea un timbru jos și o cadență monotonă). La seminar era diferit; profesorul Șandru, cu statura sa înaltă, ne dinamiza.

Cursul de Optică l-am făcut cu profesorul Brătescu, iar laboratorul cu două doamne foarte plăcute și apropiate de studenți: Alexandrina Ioan și Leontina Nasta, asistente în acea vreme. Mi-amintesc și că examenul s-a desfășurat în aceeași notă relaxată și plăcută, ca și toate orele de optică.

Electrodinamica: cursul cu profesorul Vrejoiu, iar seminarul l-am făcut cu profesorul Adrian Costescu. Urmăream cu atâta încântare demonstrațiile de la tablă ale profesorului Vrejoiu, însoțite de atâta imprevizibil, dar trebuie să mărturisesc că Electrodinamica este singurul examen pe care l-am amânat în toamnă – pentru a aprofunda și pentru a lua o notă mai mare. A fost o experiență pe care am regretat-o; nu am reușit să aprofundez, dar mi-am diminuat vacanța din acea vară.

Fizica atomică și nucleară a fost o disciplină pe care mi-o amintesc din două motive: numărul mare de cadre didactice cu care am făcut laboratorul (profesorii Tatiana Angelescu, I. Franz, Mircea Andreescu) și ora târzie la care aveam programate lucrările practice – terminam pe la ora 21! La seminar, ne-am înțeles excelent cu Mariana Gavrilaș, tânără și atât de entuziastă. Profesorul Marius Petrașcu, titularul de curs, ne surprindea prin vocea scăzută contrastând cu statura sa înaltă.

Amintiri deosebit de plăcute am de la orele de cuantică – seminarul din anul III, cu profesorul Dan Constantinescu (mă scotea la tablă aproape la fiecare seminar) și apoi seminarul din anul IV, cu Doamna profesor Viorica Florescu. Cursul profesorului Gavrilă nu îl pot uita! Își începea cursul în momentul când închidea ușa amfiteatrului și îl termina când ieșea pe ușă. Excelent în conținut și deopotrivă, în prezentare! În 1990, ne-am reîntâlnit cu profesorul Gavrilă în facultate – după ce a putut să revină în țară. I-am audiat prelegerea cu același interes ca în vremea studenției. Nu cred că am audiat un profesor mai bun, nici chiar la multele manifestări științifice la care am participat din 1968 și până astăzi. Dar examenul de cuantică a fost extraordinar. Știu că s-a desfășurat pe durata a două zile. Îmi amintesc și subiectele de la oral (Operatorul moment cinetic și molecula de hidrogen) și faptul că Doamna Florescu avea emoții alături de mine. Dorea mult ca profesorul Gavrilă să îmi acorde o notă mare; fusesem favorita dânsei la seminar. De fapt, mecanica cuantică a fost disciplina mea preferată; am învățat-o cu deosebită plăcere. Am și predat câteva ore la seminarul de cuantică – când l-am substituit pe soțul meu, care avea piciorul imobilizat! Am continuat să utilizez cunoștințele dobândite la cuantică în activitatea didactică ulterioară (la cursurile de Tehnici cu aplicații în biofizică).

Dar cea mai frumoasă perioadă a studenției o consider cea dedicată pregătirii Lucrării de diplomă. Subiectul „semiconductibilitatea acizilor nucleici” mă pasiona încă din anul IV. Am început să mă documentez și m-am ambiționat să realizez și experimente (măsurători de conductibilitate pe pastile de acizi nucleici), construindu-mi singură dispozitivul (set-up) experimental. Am colindat bibliotecile Bucureștiului: Academiei, BCU, BCS, CDM, Cantacuzino, institute de documentare. La Bibliotecile Facultății de Fizică mă împrietenisem cu bibliotecarele, care mă ajutau să găsesc bibliografie sau au împrumutat publicații de la alte biblioteci din țară. Am beneficiat de sprijinul și încurajarea profesorilor de la Catedra de electricitate: profesorul Victor Gheorghe (cel care mi-a apreciat în mod deosebit strădaniile), asistentul Ion Băianu, profesorii Radu Pârvan și Ion Spânulescu (m-au ajutat în realizarea experimentelor), iar mecanicul (Domnul David) și sticlarul (Domnul Goagă) de la catedră m-au ajutat să îmi realizez dispozitivul de măsură.

Îmi amintesc de lungile discuții cu Rodica Gostian, pe teme de Corp solid (grupa de Biofizică nu a făcut cursul de Solid!). Am realizat măsurători, în condiții deloc simple (conductibilitatea compușilor organici și biologici este foarte scăzută comparativ cu a celor anorganici și deci, găsirea unor instrumente de măsură adecvate mi-a pus probleme) și am reușit să obțin rezultate interesante. Pentru corelarea cu date teoretice, am audiat cursuri suplimentare: Complemente de cuantică, cu profesorul Șerban Țițeica (ale cărui cursuri m-au fermecat atunci mai mult decât cursul de Termodinamică, poate pentru că eram o studentă ceva mai „bătrână” și îndrăgostită de cuantică), câteva cursuri de Solid, cu Bunget. Deci, am reușit să „suplinesc” lipsuri din programul de învățământ al secției de Biofizică (cursuri de Solid, Fizica moleculei, spectroscopie) și până la urmă (adică în anii de maturitate profesională), „solid state biophysics” a devenit domeniul meu de expertiză. Am continuat să fac măsurători electrice, dar pe dispozitive fotovoltaiice sau dispozitive fotoelectrochimice pe bază de semiconductori biologici. Am trecut de la acizi nucleici la clorofile, dar din 2009 sunt implicată într-o acțiune COST care are o temă legată și de proprietățile electrice ale acizilor nucleici! Dar acum se lucrează la nivel „nano”, pe un singur lanț de acid nucleic!

Excursiile noastre

Excursia de studii, de la sfârșitul anului III, mi-o amintesc cu deosebită plăcere. Am plecat din București pe o căldură infernală, într-un autobuz plin până la refuz, ne-am potolit setea cu sifon la Fabrica de aluminiu de la Slatina (unde era și mai cald și din cauza focurilor). Ajunși la Craiova, țin minte că am căutat ștrandul. Nu mai știu dacă l-am găsit și dacă ne-am răcorit cu o baie, dar știu că ne-am întors la locul de cazare cântând noaptea pe străzile Craiovei. Umblam desculți și ne lătrau câinii! Nu mai știu când am făcut poza (care este în albumul cu poze pregătit de Șerban Georgescu), cred că era dimineața ulterioară, prea arătam cu toții refrișați și fericiți.

Excursia din vacanța de iarnă din anul IV, de la Lacul Roșu, este de neuitat! *Lemne rupte dintr-un gard, Mai e mult pân'la Suhard?* – era Refrenul nostru. Mircea Ghiordunescu și Puiu Păunică, alături de grupul celor 4 fete (Bebi, Irina, Laura și Raluca) alcătuiau o echipă pusă pe șotii și voie bună. Mărturisesc că zilele și nopțile petrecute

acolo au fost cele mai vesele din studenție. Atâta veselie, glume, voie bună încontinuu – mai rar. AVIOANE! La auzul acestei exclamații, fiecare dintre noi avea datoria să se arunce pe jos. Și așa făceam, fie că eram în cabană, în sala de mese sau în zăpada de pe stradă sau poteci! Lumea se uita ciudat la noi, mai ales când grupul cuprindea vreo 6-7 tineri care se lungeau simultan la pământ sau podea.

Prietenii din vremea studenției

Prietenii din facultate s-au legat repede. Prima – cu Raluca Dumitrescu-Barteș, cu care am fost parteneră de subgrupă la toate laboratoarele din facultate. Apoi cu Marta Iliescu (Bebi) și cu Irina Russu. Din combinațiile două câte două, prin anul II a rezultat „grupul celor 4 fete” de la Biofizică: prietene nedespărțite în timpul școlii și al vacanțelor. Amintiri deosebite mă leagă de toate cele trei prietene (Raluca, Bebi și Irina) din vremea studenției și nu numai. Am descoperit împreună frumusețea fizicii și biofizicii (a experimentului – cu Raluca, și a teoriei – cu Irina), am beneficiat de căldura sufletească neasemuită a scumpei noastre Bebi (factorul nostru de coeziune), am petrecut împreună aniversări în familiile noastre, revelioane (de neuitat a fost cel de la Câmpina, în casa familiei Dumitrescu-Barteș), drumeții pe munte (eu și Irina eram poreclite „muntistele” de către Puiu Păunică!), excursii la mare, la munte și în țară, vizionări de spectacole de teatru, concerte, filme... Ni se alăturau colegii sau rudele/prietenii fiecăreia dintre noi, dar nucleul celor 4 a rămas „nedeintegrat” până la terminarea studiilor. După terminarea facultății, preocupările diferite și familiile (Bebi și Raluca s-au căsătorit primele) și, mai ales, distanțele au distrus grupul, dar întâlnirile în formule restrânse (două sau trei) ne-au bucurat imens și au fost întotdeauna încărcate de multă emoție. Ne-am împărțit reciproc bucuriile și necazurile, în multe dintre momentele decisive din viața noastră.

Amintiri din facultate (perioada post-studenție)

Primul meu loc de muncă a fost Institutul de Fiziologie Normală și Patologică „D. Danielopolu”. Localizat în curtea Spitalului Filantropia, mă reîntorceam în cartierul în care am copilărit și am trăit până la vârsta de 20 de ani. Acolo am legat și o prietenie extraordinară: cu Rodica Dușoiu (Chiș). Activitatea în acel institut de cercetare (3 ani și jumătate) a însemnat întâlnirea profesională cu medici, chimiști, biologi, biochimiști. A fost o întâlnire utilă, mai ales pentru cariera mea didactică – care a urmat. Deși la 22 de ani și jumătate, când am terminat facultatea, consideram că cercetarea este vocația vieții mele, la 24 de ani eram geloasă pe sticlarul din institut: munca lui avea un rezultat concret, palpabil, iar activitatea mea de cercetare, la acel moment, mi se părea incorect motivată, socialmente inutilă. Voiam să fac ceva util celorlalți! Moment decisiv în viața mea – am descoperit că activitatea în învățământ îmi putea satisface acea dorință. Am revenit la facultate, întâi ca voluntar, apoi ca suplinitor și apoi a venit anul 1974!

Profesorul Victor Gheorghe m-a selectat să îi fiu alături în misiunea asumată de a clădi și dezvolta secția de Biofizică la Facultatea de Fizică a Universității din București, mi-a acordat încredere și m-a sprijinit continuu, în dezvoltarea mea profesională. De fapt, anul 1974 a fost un an decisiv în viața mea: am revenit în facultate, dar pe o poziție diferită – ca asistent (martie), am început doctoratul cu profesorul Victor Gheorghe (martie), m-am măritat cu Mircea Țugulea (iunie), m-am mutat la Măgurele: în casă nouă, în facultate nouă.

Au urmat 8 ani de muncă plină de provocări, dar și de satisfacții profesionale. Odată cu noile spații ale secției de Biofizică, au venit echipamente noi, contracte noi, un domeniu nou de cercetare (fotosinteza), sarcini didactice multiple: cursuri, laboratoare noi (montare echipamente și lucrări practice cu studenții), activități suplimentare – cele culturale! Viața mea s-a derulat între cele două case din „campusul Măgurele”: apartamentul nostru și laborator. Deși termenul „campus” este cam pretențios pentru Măgurele, totuși... Studenți pasionați, căminiști mai ales (deci locuitori pe platformă) lucrau în laborator până noaptea târziu; mă chemau și duminica!

Iunie 1974

Îmi amintesc că în anii 1976-1978 am realizat „recorduri” de a fi îndrumat câte 10-15 studenți, în fiecare an universitar, în realizarea de experimente sau/și redactarea lucrărilor de diplomă. Cu mulți dintre acei studenți am rămas în relații de prietenie; ne-a legat pasiunea „lucrului împreună”. Eram invitați în căminele studențești și la chefuri (pașnice) și am avut studenți (ai mei și ai lui Mircea) printre invitații de la aniversările noastre. Îmi amintesc de o întâmplare hazlie, prin 1978: vizita în cămin la ordinul conducerii facultății, în sesiune. Eu, cadru didactic cu sarcini precise (să văd cum învață studentele în căminul G4, să fac ordine și să invit băieții să nu își mai deranjeze colegele), am fost interpellată pe coridor de câțiva studenți mai solizi: „ce cauți tu fetiço pe aici?”. Dar după câțiva ani, când unele studente mă întâmpinau cu „sărut mâna”, am realizat că erau primele semne că nu mai puteam să intru în căminele studențești și să mă simt în largul meu. Împreună cu colegii (mi-i amintesc acum pe Mariana Gavrilăș, Zoltan Csiki, Mircea Rusu, Toma Vescan) și studenții am organizat Serata Fizicienilor în 1976 (la care au fost invitați nu numai profesorii și studenții facultății, dar și cercetătorii din institutele de pe platformă) și am pregătit-o pe cea de-a doua (plănuită pentru 8 martie 1977), dar cutremurul a stopat seria acestor serate.

Aș îndrăzni să afirm chiar că acel cutremur a marcat viața pe platformă, pregătindu-ne pentru anii grei de după 1980. Nu mai aveam voie să stăm în laboratoare după ora 17, nici duminica (economie de energie). Aveam nevoie de aprobări speciale, excepționale, în lunile mai-iunie (când se lucra intens pentru diplome). Totuși, am mai reușit să avem câteva activități culturale interesante: cu sprijinul sindicatului universității și al studenților, am adus filme de Arhivă în Aula facultății sau spectacole de film și teatru, unele urmate de dezbateri (întâlniri cu actori dragi generației noastre: Irina Petrescu, Mircea Albulescu, regizorul Mircea Danieliuc).

În septembrie 1982, a apărut în această lume fiul nostru, Andrei Mircea Țugulea. Mai ales în primii săi ani de viață (4, mai exact) el mi-a focalizat energia și preocupările. Întotdeauna, mi-a adus bucurii imense. Datorită lui, am trecut mai ușor prin anii '80 și amintirile despre studenții din acei ani sunt mai estompate. Când am început să împart sarcinile educației fiului meu cu grădinița și școala, Andrei a avut de multe ori frustrări că acordam cam mult timp studenților... Mai ales după 1993, când în calitate mea de responsabil cu mobilitatea studenților fizicieni în programe europene (EMSPS / European Mobility Scheme for Physics Students / TEMPUS, ERASMUS) am sprijinit peste 150 de studenți fizicieni (pe parcursul a 12 ani) să beneficieze de burse pentru stagii de mobilitate în prestigioase instituții de învățământ superior din Europa. Am fost convinsă că voluntariatul meu, chiar în ciuda unor acuzații că încurajez „brain-draining”-ul, vine în sprijinul tinerilor pasionați de fizică și îi ajută să beneficieze de „sistemul deschis” din care și România făcea parte, în sfârșit.

Februarie 1999, cu Andrei.

Organizarea de concursuri de selecție, consilierea studenților, corespondența cu studenții și gazdele lor (zeci de Giga Bytes de corespondență electronică, în cei 12 ani), acreditarea perioadelor de stagiu în străinătate la întoarcerea acasă, proiectele europene pe care le-am coordonat sau la care am participat, mi-au „umplut” timpul, dar mi-au adus mari satisfacții. Am avut posibilitatea să vizitez multe universități europene, să împărtășesc principii și aspirații comune cu colegi din spațiul european și chiar să leg prietenii deosebite. Dar cea mai mare satisfacție vine din partea foștilor studenți, pe care îi întâlnesc realizați profesional în țară sau pe alte meleaguri. Și când recunoștința lor este manifestă, nu pot să nu cred că mi-am ales bine profesia și locul de muncă și că am făcut ce trebuia.

Gânduri pentru viitor

În instituția UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI mi-am petrecut 42 de ani din viață. Am avut privilegiul ca relația mea cu această instituție să fi fost biunivocă: îi datorez formarea mea profesională din timpul studenției și din anii tinereții și am servit-o cu loialitate, în anii maturității. Anii buni sau mai puțin buni au trecut, parcă prea repede...

Am speranța că această carte a noastră, care va fi găzduită pe pagina web a Universității la ALUMNI, să stârnească imbolduri în rândul celor mai tineri decât noi. Poate... ne vor urma exemplul în a scrie despre anii studenției în această universitate sau... poate, pe cei mult mai tineri, îi va determina să aleagă drumul mai dificil, dar atât de frumos al studiilor în domeniul FIZICII, al științelor.

Mi se pare chiar nemaipomenit că NOI, fizicienii, autori ai acestei „cărți-jurnal”, ne-am hotărât să publicăm acest volum chiar în anul în care aflăm că se lansează proiectul ELI și că se vorbește de „brandul Măgurele” pentru cercetarea românească... Oare, viitorul sună *totuși* bine?!

Și.... în viitor, mai ales vara, VĂ INVITĂM LA TILIȘCA !

2001, cu Mircea la Tilișca.

CURRICULUM VITAE

Date personale:

Nume și prenume: ȚUGULEA LAURA

Data și locul nașterii: 4 ianuarie 1948, București

Cetățenie: Română

Stare civilă: Căsătorită, 1 copil

Studii: Facultatea de Fizică, secția Biofizică;

Doctorat în Fizică, specializarea Biofizică

Limbi străine: engleza (f. bine), franceza (f. bine), germana (bine), rusa și italiana (slab)

Experiența profesională:

August 1970 – Martie 1974: Biofizician la Institutul de Fiziologie Normală și Patologică

Martie 1974 – prezent: Cadru didactic la Facultatea de Fizică, Universitatea din București (1974: asistent, 1981: lector, 1999: conferențiar, 2003: profesor)

Activitate științifică, în domeniile: Fotosinteza plantelor superioare – aspecte biofizice; Modele artificiale de membrane biologice (lipozomi); Spectroscopie de absorbție și emisie în domeniul UV-VIS, IR; Semiconductori biologici și organici; Educație în fizică (nivel universitar).

Activitate didactică:

Cursuri și lucrări practice (Tehnici experimentale în biofizică, Tehnici avansate în biologie și medicină, Sisteme de bioconversie a energiei, Sisteme și procese biofizice, Biofizica sistemelor excitabile, Introducere în biofizică, Bazele biofizicii).

Conducător științific: peste 300 lucrări de diplomă și dizertație în domeniul biofizicii și fizicii medicale (în cei 37 de ani de activitate didactică), peste 35 lucrări științifico-metodice pentru obținerea Gradului didactic I în fizică (începând cu 1982), 3 doctoranzi în prezent și co-tutorat pentru realizarea a 5 teze de doctorat, un stagiu post-doctoral.

Lucrări elaborate și / sau publicate: peste 100, din care: 6 cărți (3 manuale universitare, 2 manuale de liceu), 6 capitole în publicații din țară și străinătate, 46 lucrări în reviste cu referenți (32 ISI), 30 în volume ale unor manifestări științifice internaționale, un brevet național de invenție, studii în proiecte europene privind educația universitară în fizică: (EUPEN, TUNING, STEPS) și 12 prelegeri invitate (6 în universități europene, 6 la conferințe din țară și străinătate).

Experiența în programe naționale/internaționale:

- Contracte de cercetare naționale (CNST, CNCSIS, CEEEX, PNII) și în Rețele naționale (în 10 contracte – având calitatea de director sau responsabil partener).
- Contracte de cercetare în cadrul unor programe europene: Federation Arrangement ICTP Trieste (coordonator 1990/92), Reseau Formation-Recherche, COST Action MP0802
- Proiecte/contracte în cadrul unor programe europene din domeniul educației la nivel universitar: Tempus (3), TUNING (2), EUPEN, STEPS, Core2 și coordonator proiecte finanțate de CE: EMSPS cu România (1995/1998), STEPS TWO (2008/2011).

Alte activități: Organizarea și monitorizarea mobilității (studenți și cadre didactice) în cadrul proiectelor europene (Tempus, Socrates/Erasmus), participant la inițierea și acreditarea mai multor programe de învățământ: Licența și Master (Biofizică, Fizică Medicală), Master (Nanoștiințe), Expert evaluator național: CNCSIS, Oficiul Național de Burse al MEC, Expert evaluator în programe europene: Tempus, FP6, FP7; Referent științific (5 reviste) și teze doctorat.

Membru al asociațiilor profesionale: Societatea Națională de Fizică; Societatea Națională de Biofizică Pură și Aplicată; International Society of Photosynthesis Research.

Pasiuni: turism intern (munte, Delta Dunării, mănăstiri), turism internațional (mai ales Europa), Tilișca (sat din Mărginimea Sibiului, în care avem o casă mică) și tradițiile satului ardelean, Dilema veche și literatură română contemporană, balet și teatru, bucătărie și grădinărit.

Anii mei buni: 1974 (căsătoria și mutarea la Măgurele), 1982 (nașterea fiului), 1999 (am devenit proprietari în Tilișca), 2008 (proiectul STEPS TWO/77 parteneri, reușit în competiția europeană).

Anii mei dificili: 1992/93 (confruntarea și lupta cu boala), 1998 (dispariția mamei), 2007 (dispariția tatălui).

<http://www.fizica.unibuc.ro/fizica/prezentare/cadre/files/ProfID7/index.html>

FLORINA VALENTINA VLAD (1947-1985)

Cu Valentina am vorbit, cred, prima oară în anul IV, când am venit din serii diferite la secția de Solid. Mi-a plăcut grozav pentru că era vioaie și isteță, comunicativă – legai repede amicitie cu ea. Era din București; aveau o casă cu curte pe o stradă între Șoseaua Pantelimon și Șoseaua Iancului, unde ne-a invitat odată pe toți din grupa de Solid să mâncăm cireșe.

Deși visase cu totul altceva, a fost repartizată la un liceu industrial din Boldești-Scăieni, județul Prahova, unde s-a și căsătorit, dar căsnicia a fost de scurtă durată. A rămas acolo mai mulți ani, până când s-au scos posturi la concurs în învățământul bucureștean.

A luat concursul și a venit profesoară la Liceul Sanitar din București. Aici și-a dat gradul II, apoi și gradul I didactic.

Prin '71 aveam o lecție în cartierul în care locuia și mergeam pe jos pe lângă casa în care stăteau; cum ea venea deseori din Prahova, ne-am întâlnit și am vizitat-o acasă. Era mare amatoare de drumeții la munte, așa că într-o iarnă, când am fost cu elevii într-o tabără, m-a vizitat, a dormit o noapte sau două cu mine în dormitor și am povestit o gramadă.

*Cu Adriana Mihăilescu și
Ionică Ștefănescu în 1965.*

*Valentina (stânga) cu grupa de Solid
la banchetul din 1980.*

Prin 1974 au fost demolați și s-au mutat în Șoseaua Pantelimon, la un bloc distanță de noi. Ne vizitam destul de des, avea părinți destul de în vârstă, erau pensionari deja. Acasă îi spuneau Florina; o iubeau și o ocroteau în mod deosebit, cred că din cauza problemelor cu ochii.

Cam prin '81-'82 s-a recăsătorit cu un tânăr diplomat din Ministerul de Externe, absolvent de chineză și coreană. Erau foarte potriviți ca statură, ca fire, ca preocupări, se înțelegeau din priviri. Din păcate, nu au avut copii.

În 1984 i s-a descoperit o cumplită tumoare la creier, care îi afecta din ce în ce mai mult vederea. A fost operată dar, din păcate, tumoarea a recidivat și Valentina s-a stins în 1985, pe o iarnă cumplită. Este înmormântată la cimitirul Bisericii Capra de pe Șoseaua Pantelimon.

Pe părinții ei i-am mai vizitat o singură dată și ne-am mai întâlnit în cartier, erau complet distruși, nu cred că mai trăiesc.

Să o pomenim în rugăciunile noastre, să vărsăm o lacrimă și să aprindem o lumânare pentru cea care a fost Florina Valentina.

Rodica Gostian (Bena)
ianuarie 2011

Profesorii noştri

PROFESORII NOȘTRI, cu recunoștință

Profesor (titular curs)	Curs	Grupe (serie)	An
Marta Stan	Chimie	110 ÷ 117	I
Vasile Mihu	Fizică mecanică și acustică	110 ÷ 117	I
Nicolae Bărbulescu	Fizică moleculară și căldură	110 ÷ 117	I
Stelian Turbatu	Calcul diferențial și integral	110 ÷ 113	I
Ilie Popescu	Calcul diferențial și integral	114 ÷ 117	I
Ilie Popescu	Geometrie analitică și elemente de algebră liniară	110 ÷ 113 (A)	I
George Vrânceanu	Geometrie analitică și elemente de algebră liniară	114 ÷ 117 (B)	I
	Cunoștințe industriale	110 ÷ 117	I
Ludmila Andreescu	Limba rusă		I
Romulus Căplescu	Limba engleză (avansați)		I
Elena Niculescu	Limba engleză		I
F. Bradiu	Limba germană		I
Sanda Reinheimer	Limba franceză		I
A. Georgescu	Limba franceză		I
C. Bejenaru	Limba franceză		I
Al. Bolintineanu	Limba franceză		I
A. Caraiman	Educație fizică		I
I. Stroe	Materialism dialectic	210 ÷ 217	II
Victor Gheorghe	Cunoștințe industriale	210 ÷ 217	II
M. Comănescu	Electricitate	210 ÷ 213	II
Acad. Th. V. Ionescu	Electricitate	214 ÷ 217	II
Gh. Brătescu	Optică	210 ÷ 217	II
P. P. Teodorescu	Mecanică teoretică	210 ÷ 213	II
Claudiu Ionescu – Bujor	Mecanică teoretică	214 ÷ 217	II
Acad. Șerban Țițeica	Termodinamică și fizică statistică	210 ÷ 213	II
Acad. Aretin Corciovei	Termodinamică și fizică statistică	214 ÷ 217	II
Viorica Ionescu	Matematici superioare	210 ÷ 213	II
Acad. Gh. Marinescu	Matematici superioare	214 ÷ 217	II
Cleopatra Samborschi	Limba rusă		II
Margareta Sion	Limba franceză		II
F. Bradiu	Limba germană		II
Romulus Căplescu	Limba engleză		II
Sanda Retinschi	Limba engleză		II
Gheorghe Stănilă	Astronomie	310 ÷ 317	III
Petre Dranca	Bazele electrotehnicii și radiotehnicii	310 ÷ 317	III
V. Dinu	Socialism științific	310 ÷ 317	III
G. Șerbănescu – Jitariu	Morfologia plantelor	310	III
Marius Petrașcu	Fizică atomică și nucleară		III

Profesor (titular curs)	Curs	Grupe (serie)	An
I. Franz	Fizică atomică și nucleară		III
Constantin Vrejoiu	Electrodinamică	A	III
Valer Novacu	Electrodinamică	B	III
E. Blideanu	Pedagogie	310 ÷ 317	III
M. Radu	Genetica și ameliorarea plantelor	310	III
M. Coroi	Ecuațiile fizicii matematice	A	III
Veronica Teodorescu	Ecuațiile fizicii matematice	B	III
Margareta Sion	Limba franceză		III
Romulus Căplescu	Limba engleză		III
G. C. Eckert	Limba germană		III
Jolanda Bremer	Limba germană		III
L. Andreescu	Limba rusă		III
Marin Teodorescu	Morfologie animală	185	IV
Elena Constantinescu	Chimie fizică și coloidală	185	IV
O. Munteanu	Biologie animală	185	IV
Vasile Vasilescu	Biofizică	185	IV
Călin Beșliu	Fizica nucleului	186,187	IV
Stelian Lungu	Materiale nucleare	186, 187	IV
Florin Ciorăscu	Măsurî electrice și magnetice	188	IV
Acad. Margareta Giurgea	Spectroscopie instrumentală și atomică	189	IV
Acad. Mihai Gavrilă	Complemente de matematici superioare	190	IV
Mihai Rosenberg	Introducere în fizica corpului solid	191	IV
D. Isăcescu	Chimia fizică a macromoleculelor	192	IV
Alex. Grigoriu	Fizica atmosferei și meteorologie	193	IV
Rodica Vâlcu	Chimie fizică	187 ÷ 193	IV
Liviu Todor	Calcul numeric și mașini de calcul	185 ÷ 193	IV
Acad. Mihai Gavrilă	Mecanică cuantică	185 ÷ 193	IV
Aurel Meșter	Fizică nucleară	187	IV
Vasile Vasilescu	Biofizica	185	V
M. Ionescu – Varo	Citologie și citofiziologie	185	V
C. A. Picoș	Fiziologie animală cu noțiuni de fiziopatologie	185	V
Jean Popescu	Fiziologia plantelor	185	V
Marius Petrașcu	Metode experimentale în fizica nucleară	186, 187	V
Alexandru Mihul	Fizica particulelor elementare la energii înalte	186	V
Adrian Gelberg	Spectroscopie nucleară	186	V

Profesor (titular curs)	Curs	Grupe (serie)	An
Acad. Aretin Corciovei	Fizica iradierii substanței	187	V
Acad. Aurel Săndulescu	Teoria nucleului atomic	186, 187, 190	V
Radu Pârvan	Electronica nucleară	186, 187	V
Alexandru Berinde	Fizica reactorilor	187	V
Acad. Aretin Corciovei	Fizica iradierii substanței	187	V
Gh. Brătescu	Electronică în gaze	188	V
Voicu Dolocan	Fizica ionilor moleculari	188	V
Gheorghe Cosma	Propagarea undelor electromagnetice	188	V
Gheorghe Cosma	Tuburi electronice	188	V
Gh. Brătescu	Optică electromagnetică	189	V
Dorel Bally	Spectroscopia razelor X	189	V
Acad. Margareta Giurgea	Spectroscopie moleculară	189	V
Toma Vescan	Teoria particulelor elementare	190	V
Acad. Aretin Corciovei	Teoria solidului	190	V
Constantin Vrejoiu	Teoria cuantică a câmpului	190	V
Cristian Constantinescu	Semiconductori	191	V
Mihai Rosenberg	Proprietăți magnetice ale corpului solid	191	V
Dorel Bally	Metode fizice în studiul structurii corpului solid	191	V
Gheorghe Ciobanu	Elemente de teoria solidului	191	V
Mihai Cojocaru	Relații între structura și proprietățile macromoleculelor	192	V
Lucian Georgescu	Termodinamica statistică a macromoleculelor	192	V
Ion Petrea	Structura macromoleculelor	192	V
Ștefan Pătrașcu	Magnetism terestru	193	V
Alex. Grigoriu	Fizica atmosferei și meteorologie	193	V
Toma Vescan	Istoria fizicii	186 ÷ 193	V
Dumitru Ionescu	Metodica predării fizicii și Practica pedagogică	186 ÷ 193	V
Voicu Dolocan	Semiconductori (lab)	191	V
Zoltan Csiki	Metode experimentale în fizica solidului (lab)	191	V
Ion Bunget	Proprietăți magnetice ale corpului solid		V
Cadre didactice	Catedra / specializare		
Voicu Grecu, Mircea Rusu, Tatiana Angelescu, Anișoara Constantinescu, Mariana Gavrițaș, Ștefan Muscalu, Cornel Nistor, Ioan Leucă, Octavian Duliu, Mircea Andreescu, Gh. Vlăduță	Fizică atomică Fizică nucleară		

Profesor (titular curs)	Curs	Grupe (serie)	An
Viorica Florescu, Dan Constantinescu, Mircea Țugulea, Adrian Costescu, Basarab Nicolescu, Lucian Burlacu, Mircea Zaharia	Fizică teoretică		
Ion Spânulescu, Nicolae Marinescu, Nicolae Gherbanovschi, Teodor Bohățiel, Dorin Gheorghiu, Nicolae Popescu, Constantin Botezatu	Electricitate Electronică		
Iancu Iova, Athanasie Truția, Ștefan Levai, Alexandrina Ioan, Valentina Nasta, M. Prodan, D. Ciubotaru	Optică		
Constantin Plăvițu, Cleopatra Gherbanovschi	Mecanică Fizică moleculară și căldură		
Tudor Marian	Chimie fizică		
Minola Leonovici	Corp Solid		
Ștefan Lascu	Geofizică		
Cornel Stănescu	Polimeri		
Grigore Turcu, Doru Mărgineanu, Ion Băianu, Florentina Mosora	Biofizică		
Nicolae Șandru, Eliferie Rogai, Ion Ichim, Ion Suliciu, C. Ciudin	Matematică		

În loc de concluzii

DESPRE COLEGI, OLTENI ȘI NU NUMAI

Oltean ești ori un'te-ai duce!

Când am plecat de-acasă să dau examen de admitere la liceu, nu am știut că port pe umeri responsabilitatea de a fi oltean. Am devenit conștient de acest lucru în urma unor întâmplări, din care, aici, voi povesti câteva.

Prima am trăit-o în clasa VIII-a, la scurt timp după începerea anului școlar. Atunci era o regulă internă a liceului ca alături de portar să fie și un elev de serviciu. Unul dintre portari, baciul Mitru, era invalid de război, nu avea copii și stătea cu soția în două camere situate chiar la intrarea principală din clădirea școlii. Am amintit de el pentru că face parte din categoria oamenilor care nu trebuie înlocuiți din funcția pe care o ocupă. Liceul „Emanoil Gojdu” din Oradea era o clădire în formă de O, avea două etaje plus parter și era ocupată de școală, internatul de băieți, internatul de fete și sala de sport. Paza era asigurată de baciul Mitru, care își făcea atât de bine datoria, încât conducerea școlii era complet absolvită de această grijă. Elevii de la internat făceau de serviciu după amiaza și duminica (atunci sâmbata era zi de școală). În prima zi de serviciu, m-am nimerit chiar cu baciul Mitru. Ne-am împrietenit foarte repede și pentru că aveam amândoi același prenume: Dumitru. Când a aflat că sunt oltean, mi-a spus foarte convins de justetea spuselor lui: „Dacă ești oltean, nu mai pleci de aici. Toți oltenii care vin în Ardeal rămân aici”. Evident, eu l-am contrazis, spunându-i că am venit de nevoie în Oradea și că, după ce termin liceul, voi pleca. Mi-a replicat scurt: „Bine, o să vedem” și discuția s-a încheiat.

Și totuși, baciul Mitru avea dreptate. În cei patru ani de liceu am cunoscut, din întâmplare, mulți olteni rămași în Oradea. Puțin a lipsit ca să dau examen la Cluj și atunci cred că rămâneam în Ardeal, pentru că și acum port respect orașului Oradea, la fel ca locului unde m-am născut și sunt dominat de nostalgia perioadei de liceu. Și totuși, ceva am lăsat în Ardeal. Sora mea cea mai mică, de care am avut grijă în perioada liceului și a facultății, s-a căsătorit cu un coleg de facultate, un ardelean, și s-a stabilit în Zalău. Ea era ca un copil al meu și am dorit foarte mult să rămână în București, împreună cu soțul ei, dar a fost imposibil să-i conving. Cu o lună înainte de repartizare, nu au mai trecut pe la mine și au venit abia după repartizare. Când mi-au spus că au ales Zalăul, ca să fie împreună, deși el avea posibilitatea să aleagă Bucureștiul, am rămas foarte dezamăgit și trist. Dar nu mai aveam ce face și la urma urmei era viața lor și nu puteam să decid pentru ei. Atunci mi-am adus aminte de ceea ce mi-a spus baciul Mitru: „Oltenii care vin în Ardeal nu mai pleacă” și mi-am zis în gând: probabil că ăsta este un „blestem” al Ardealului. Dacă am beneficiat de educația de acolo, atunci probabil că trebuie să plătesc într-un fel. N-am rămas eu acolo, dar „am trimis” pe cineva la care țineam foarte mult.

Am spus această poveste adevărată pentru că îmi place să cred că acest „blestem” al Ardealului există, și chiar doresc să existe.

S-a întâmplat la înscrierea pentru examenul de admitere la facultate. În acea perioadă facultatea de fizică avea o secretară șefă care intra în categoria oamenilor devotați locului și funcției pe care o ocupă: Doamna Munteanu. Era la fel ca baciul Mitru. Înscrierea, probabil ca și acum, consta în depunerea unui dosar cu acte de identificare, de atestare și de origine. Mai era o secretară. Dar fiind mulți candidați, participa la înscriere și Doamna Munteanu. Eu am nimerit chiar la ea. I-am dat dosarul și așteptam să-l

verifice. Dacă dosarul era complet, îți dădea o legitimație și îți spunea când și unde se va afișa programarea la examen.

Citește cererea de înscriere, se uită pe diploma de maturitate și pe celelalte acte din dosar. Când ajunge la copia de pe certificatul de naștere, după ce-l citește, exclamă brusc: „Și tu ești oltean? Bine că vă face universitate la Craiova”. Într-adevar, în acel an se votase legea de înființare a unei universități la Craiova. Probabil că doamna Munteanu a fost surprinsă că și eu, absolvent al Liceului nr. 1 (acum Emanoil Gojdu) din Oradea, eram oltean. Emoțiile examenului de admitere fiind foarte puternice, nu am dat importanță la această întâmplare. În anul I, după ce mi-am cunoscut colegii, am constatat că la facultatea de fizică erau mulți olteni. Din câte știu eu, toți au fost studenți buni. Mai mult, fără a avea intenția de a-i lăuda mai mult decât trebuie, am constatat că studenții olteni știau ce vor de la viață. Spun acest lucru, deoarece doi au renunțat la facultate, (unul în anul II și s-a dus la ASE, altul în anul III, și a dat examen la Politehnică) pentru că nu erau mulțumiți de șansele pe care le aveau ca fizicieni.

Așa cum am spus, nu am dat importanță întâmplării de la înscriere, dar „greșeala” a fost repede îndreptată de colegul meu de grupă, Costică Stoicescu, care avea o vorbă: „Bă, oltenii ăștia, nu mai are lumea loc de voi”. Nu l-am întrebat niciodată care este originea acestei afirmații, dar gândindu-mă că era din regiunea Argeș, vecină cu regiunea Oltenia, probabil că avea motive suficiente să ajungă la această concluzie. În plus, afirmația lui era susținută de realitatea din grupa noastră în care, din 15 studenți, 3 erau olteni.

De ce nu o fi lumea ca noi de bună?!

Întâlnirea la 40 de ani de la terminarea facultății mi-a oferit ocazia să constat că am fost o serie compusă din studenți de o calitate excepțională. Nu este o exagerare. Poate că cineva care nu este coleg cu noi, ar spune: „săracu’ (referindu-se la mine) l-au copleșit emoțiile revederii”. Așa este! M-au copleșit emoțiile revederii din 26 iunie 2010, dar la concluzia aceasta am ajuns după ce m-au copleșit amintirile acelor ani și am revăzut imaginile din acea perioadă stocate în memorie. Am revăzut pe toți colegii de grupă, de cămin și pe cei pe care i-am cunoscut din seria cealaltă. Am constatat că oricât efort aș depune, nu aș putea găsi nimic rău la niciunul. N-am găsit, nici măcar un coleg sau colegă care să fi fost „atins” de acest răspândit sentiment de invidie.

Atunci, mi-a venit ideea să scriu câte ceva despre fiecare și m-am decis să scriu ceea ce mi s-a părut mai special. Îi voi face o favoare Silviei Șilaev și voi vorbi întâi despre ea, pentru că mi-a fost și colegă de serviciu 10 ani. Nu vorbesc despre frumusețea ei, ci de faptul că avea o voce deosebit de blândă și un calm desăvârșit. I-am scris un mail și am întrebat-o „cum arată ea când se enervează și dacă poate să se răstească la cineva”. Răspunsul ei a fost: „mă enervez foarte greu, iar când mă enervez, plâng”. Răspunsul Silviei mi-a confirmat o ipoteză a mea, conform căreia o fată cu voce blândă trebuie înzestrată cu mult calm. Altfel, ea va fi predispusă la o stare de stres psihic pentru că îi lipsește o cale de exteriorizare și eliberare nervoasă. În plus, din perioada în care am fost colegi de serviciu, am constatat că are mult talent organizatoric. În partea opusă, se situa Neli Babineac. Parcă avea un surplus de energie. Ea se putea enerva, se putea exterioriza verbal, dar civilizată.

Și acum, după 40 de ani de la terminarea facultății, Veronica Lăcătușu și Ileana Pelivan, oltence din Craiova, se întreabă „de ce unii colegi ziceau despre ele că sunt egoiste, pentru că ele nu sunt egoiste”. Și, într-adevăr, au dreptate. Eu, care am fost mai apropiat de ele, spun sigur că nu erau egoiste. Din contră. Și atunci, care este explicația? Explicația este simplă. Ele erau foarte bune prietene, și toate problemele de școală sau personale le discutau între ele, încât, cu celelalte colege, comunicarea era foarte slabă, și s-a creat o barieră fictivă în jurul lor.

Costică Stoicescu avea uneori un râs care, într-o „descompunere Fourier”, reprezenta un amestec ponderat de ironie, glumă și seriozitate. Cu acest zâmbet, Costică te putea și înjura, dar nu te puteai supăra pe el. Uneori, mai ales când se îndepărta de tine, acest zâmbet era însoțit de un mers adecvat. El avea două probleme: oltenii și colectivizarea agriculturii. Altfel, era un coleg bun, agreabil și admirabil.

Alt „cuplu” oltenesc, dar mai flexibil, era format din Georgescu Șerban (Joe) și Florea Cristian. Amândoi erau din Craiova. Nu știu dacă au fost colegi de liceu. Se vedea că prietenia lor era un amestec de sentimentalism concitadin și respect reciproc elevat. Erau două tipologii diferite.

Joe era un tip sobru, scump la vorbă. Răspunsurile lui erau întotdeauna scurte și precise. La prima vedere îți crea impresia ca este un tip distant. Când îl cunoșteai mai bine îți dădeai seama că este un om extraordinar, dominat de o ambiție ascunsă și capabil de a face lucruri importante. Realizarea întâlnirii noastre la 40 de ani de la terminarea facultății și elaborarea cărții de față reprezintă o confirmare.

Cristi Florea era un tip foarte volubil, mereu vesel și accesibil. Mi-amintesc că s-a îndrăgostit de o fată, studentă la facultatea de limbi slave, cu care s-a căsătorit. Mă veți întreba: „Și ce este anormal în asta?”. În toată această poveste este ceva specific și frumos, despre care, din păcate, nu pot să-mi permit să scriu aici, fiind o chestiune a lui personală. Cristi a eliminat toate obstacolele ca să-și împlinească dragostea. Obstacolele nu au fost mici. Povestea de dragoste a lui Cristi îmi aduce aminte de acele mari iubiri din literatură și-mi confirmă că nu este de glumă cu „dragostea oltenească”.

Aș fi nedrept dacă nu aș spune ceva despre nașul Gheorghe (Gigi) Popescu. Mie mi-a plăcut foarte mult această desinență „-escu”, și l-am botezat pe Gigi în Gigescu. La rândul lui, el a fost nașul meu la cununie, substituindu-l pe nașul adevărat, care, fiind militar, nu avea voie să intre în biserică. Pentru cititorii mai tineri ai acestei cărți, în regimul trecut, anumite categorii de persoane nu aveau voie să intre în biserică. Nu era o regulă strictă, dar putea să-ți aducă prejudicii în anumite situații. Gigi a fost colegul meu de cameră începând din anul V până în anul 1976. Era un gorjean convins. De la el știu următorul joc enigmatic de cuvinte, de fapt o șaradă, care este greu de interpretat: „Nu-i oltean precum gorjeanu, nici gorjean precum olteanu”. În plus, nu prea stătea prin cămin. Îi plăcea să se creadă despre el că-i plac femeile. Ceea ce era adevărat, dar nu în sensul degradant al cuvântului. Generalizând, cred că nu greșesc, dacă afirm că un student la fizică, din generația noastră, avea bun simț și inteligență chiar și în comportamentul față de femei.

Nu aș putea încheia fără să mi-l amintesc pe camaradul meu de armată, Dan Macovei. Era un tip la care se vedea că primise o educație atentă în familie. Dan era un băiat fin, pedant, disciplinat, conștiincios și foarte atent în comportamentul față de

persoanele din jur. Dacă aş fi fost fată, m-aş fi îndrăgostit de el. Am făcut armata împreună. Trecuseră patru ani de la terminarea facultăţii şi încă nu făcusem armata. În iunie 1974 am fost încorporaţi amândoi pentru o unitate înfiinţată la Medgidia, care apoi a fost desfiinţată. Până la urmă am reuşit să fim încorporaţi la o unitate din Bucureşti, dar la trupă. Am fost repartizaţi în batalioane diferite. A fost o experienţă destul de grea pentru că noi aveam 26 de ani şi eram absolvenţi de facultate, iar ceilalţi soldaţi aveau 18 ani şi avuseseră eşec la admiterea în facultate. Trebuia să adoptăm un comportament şi o strategie ca să participăm la instrucţie, dar în acelaşi timp să beneficiem de respectul cuvenit. Nu a fost un lucru uşor. În fiecare seară ne întâlneam, ne povesteam ce am păţit şi ne sfătuiam cum să ne comportăm faţă de anumiţi ofiţeri, sau în anumite situaţii. A fost o colaborare excelentă şi am reuşit să ne impunem statutul nostru, fără a perturba programul de pregătire al celorlalţi soldaţi. De fapt, nu cred că se putea altfel.

Încerc o stare de nemulţumire că din restricţii tipografice, nu pot să scriu şi despre ceilalţi colegi. Am făcut un exerciţiu de memorie şi de imaginaţie şi am încercat să văd ce aş fi putut scrie despre colegii pe care i-am cunoscut suficient de bine. Ce credeţi că am constatat? Fiecare poate fi caracterizat de o combinaţie de calităţi pe care le găsim la cei despre care am scris. Excepţia se numeşte Vajda Ştefan (Pisti) la care am găsit cel mai mare grad de altruism şi solicitudine. Dacă-i cereai ajutorul, era incapabil să te refuze.

Aş vrea să „dărm” o părere care dezavantajează colegele noastre. Se spunea că la facultăţile de fizică şi de matematică găseşti fete deştepte, dar nu frumoase. Am convins-o că dacă colegele noastre ar fi participat la un concurs de Miss Univers, sigur ar fi câştigat primele 10 locuri.

Am studiat distribuţia geografică a tuturor studenţilor de la facultatea de fizică, admişi în anul I în 1965. Ce credeţi că am constatat? Erau studenţi din toată ţara, din sate de care nu a auzit nimeni, în afară de locuitorii lor. Ce putem spune, dacă ne gândim că la Facultatea de Fizică din Bucureşti examenul de admintere era foarte greu? Că sunt români deştepti în orice colţ al ţării. Trebuie ca inteligenţa lor să fie cultivată. Am mai constatat că erau şi unguri, şi evrei şi poate alte naţionalităţi. N-am auzit niciodată să vorbească cineva cu ură despre un coleg de altă naţionalitate. Azi auzim de obiceiuri relaţionale numite „pile”, de metode de a fura, cum este copiatul la examen, de violenţe fizice şi verbale, de bârfă etc. Eu nu îmi amintesc de aceste lucruri din perioada cât am fost noi studenţi. Şi îmi pun întrebarea:

De ce nu o fi lumea ca noi de bună?!

Îmi cer scuze faţă de colegii de mai sus, că am îndrăznit să scriu ceva despre ei. De fapt, fiecare dintre noi ar fi putut scrie ceva despre ceilalţi, dar sunt sigur că nu ar fi putut să scrie ceva rău despre colegii lui, pentru că nu ar fi găsit.

*Dumitru Popescu
ianuarie 2011*

ÎNTOARCEREA FIULUI RĂTĂCIT...

Cu șarmul ei inimitabil, dublat de o fin-mascălă alură intelectuală în expresie, Silvia mi-a răsturnat prima mișcare – îmi făcusem promisiunea să nu mai particip cu nimic la cartea noastră, ‘am proiecte grele cu care lupt’! ș.c.l. – și să-ncep a vă spune chiar de pe acum ce-am căutat să văd în lumea asta. Vorba aia: dacă tot am promis, c-o fi acum, c-o fi alt’dată... ce-i sigur e sigur! Cine știe ce-aduce ziua de mâine!? A „aruncat mănusa” Silvia, cum s-a exprimat chiar ea, iar pentru mine tentația-i mare. Ar fi fost mare tentația și dacă nu v-aș fi văzut în vară, dar acum că v-am văzut mi se pare chiar o obligație să răspund invitației: ea devine o poruncă emanând de la foruri interioare, veți vedea!

V-am văzut într-o lumină care-mi spune multe. Mulți dintre noi mi-au arătat același traiect spiritual cu al meu, poate nu pe aceleași coordonate, însă în direcție cert paralelă, mergând către același infinit, subiectiv sau obiectiv. Nu vorbesc de Mircea, care-i lângă mine încă de-atunci, dar Lulu Cădere, Joe, Radu Munteanu, Dan Galeriu, Mitică Popescu, Nae Doboș și mai toate fetele noastre mi-au revelat-o: toți avem înclinarea spre a accepta religia, mulți dintre noi Cuvântul, ca parte a vieții noastre, cu mărturisire explicită și deschisă a faptului! Atunci, printre zburdăciunile tinereții asta ne-ar fi adus, în mod sigur, priviri piezișe aruncate unul altuia. Acum e titlu de glorie. Ce ți-e și cu viața asta... cum ne-a transformat!

Poate fi din cauză că am devenit mai atenți, pentru că nu mai avem de unde pierde. Căci atunci când ești tânăr pierzi cu dărnicie. Ca să-l parafrazez pe Zorba, înțeleptul de referință a unui cumătru filozof ce-l am prin părțile Piteștilor: „Când ai treizeci și doi de dinți în gură nu te mai gândești la nimic!” Există totuși și ideea unei economii imanente, naturale, pe care noi n-am observat-o și n-am respectat-o atunci când trebuia, și asta-mi dă speranța că noi n-am pierdut de fapt, ci am investit, că totul e natural, și nu forțat de împrejurări descrise în romane străvechi, deși și acestea își au șarmul lor, mai ales în apropierea oamenilor unul de altul. Fiecare avem rezonul nostru în viață, dar cum nu-l știu pe-al vostru, am să-l detaliez aici pe-al meu, spre achitare de promisiunea-mi interioară. Să-ncep, așadar, cu-nceputul!

Eu n-am venit printre voi întâmplător: *am vrut să învăț fizică!* Nu neapărat pentru ideea de geniu a lui Spé, deși asta a stat o vreme în fundal. S-a pierdut însă rapid în cursul tinereții, rodată fiind de faptul că, socialmente vorbind, geniul este judecat prin perspicacitate, iar nivelul meu de perspicacitate este cel al unui idiot. Eu sunt dintre aceia despre care tot Spé zicea odată, că dacă-i întrebi cât fac unu și cu unu, stau să se gândească mult dacă fac doi, și dacă-și dau într-un final răspunsul, se mai întreabă o vreme de ce anume fac doi!? Întrebare care, evident, n-are răspuns mai elaborat decât cel al ciobanului care-ți arată două oi, una ici și una colo, ca să-ți demonstreze că-s două. Nu am nici măcar perspicacitatea bunului contabil din bancul cunoscut care, atunci când a fost întrebat cât fac unu și cu unu, și-a scos condeiul și tăblița și-a scris disciplinat: $1+1=2$, ca să aibă dovada scrisă. Înțelesese el, bag seamă, că omul se lasă lămurit de abstracții, și că simbolurile contabilicești se referă la ideea de număr, indiferent de produsul material pe care-l exprimă, ca să vorbim în limbajul lui Virgil Stancovici. Înțelesese că expresia practică a acestei abstracții era banul, spre care expresie se îngrămădesc toți, indiferent de educație și alte alea... Înțelesese, mai ales, că îngrămădeala aceea – științific, o ‘convergență la

distanță finită’, cum ar zice Joe cu modul lui original de a aduce cotidianul la limbajul matematic ales – este socialmente esențială, și că educația o elimină din capul locului: educația duce cel mult la paralelism, adică aruncă punctul de îngrămădeală la infinit!

Lipsa mea de perspicacitate lasă mult în urmă, și pe jos, până și pe cea a idiotului lui Spé! La mine, ea a mers, încă din fragedă tinerețe, chiar până la subminarea temeiului contabilicesc: *de ce adică omul crede dacă stă scris?* Asta-i revoltător! Știința întâi de toate! Îmi peroram eu parafrazând sloganul la modă printre pionierii timpului nostru: „Știința învinge!” Prin urmare, îmi ziceam eu, primul pas ar fi să mă îndoiesc întâi de cele scrise. Pe-atunci n-aveam nevoie de certitudini, aveam încă treizeci și doi de dinți... plus sau, mai degrabă, minus... Dar am constatat că îndoiala nu-ți aduce întotdeauna bine capului, mai ales când interacționezi cu cei din jurul tău, pentru majoritatea cărora ceea ce stă scris fiind literă de lege.

Țin minte că, pe când făceam armata, m-a chemat odată colonelul care avea probleme cu un militar în termen, adventist de ziua a șaptea. Mă ia, că nu cumva vreau să stau eu de vorbă cu el, să-l lămuresc?! Băiatul nu mișca sâmbăta, suportând toate pedepsele cu stoicism, cum fac fanaticii de obicei. Îndoctrinat în mod comunist, știți și voi, dar mai ales datorită obișnuinței comune cinului militar, colonelul credea că o discuție intelectuală, cu un intelectual neaș, care mă întâmplam eu a fi în acel timp și loc, va avea darul să-l aducă pe calea cea bună, pentru colonel fiind cea a armatei. Mi-amintesc s-o fi lăsat-o moale de tot, nefiind eu însumi convins care ar fi calea cea bună. Dar ce m-a frapat era faptul că băiatul nu se putea lăsa convins de faptul că denumirile zilelor erau o convenție depinzând de originea timpului și că sâmbăta putea la fel de bine fi luată ca miercuri, sau ca oricare altă zi din săptămână. Asta era o chestiune legată de convențiile bisericești obișnuite, pe care el le nega prin educație. *Faptul că el trebuie să respecte sâmbăta ‘sta scris’!* N-am putut să-l fac, nici pe el să treacă dincolo de ‘stă scris’, nici pe colonel să priceapă că eu, care am învățat oleacă de carte, am învățat de fapt cum să mă îndoiesc de cele scrise, și n-am nici o șansă să ajung la percepția celui ce nu se îndoia de loc de ele. N-am putut să-l fac să vadă că educația momentului înseamnă tocmai faptul că trebuie să te îndoiești de cele scrise. El însuși nu făcuse altceva toată viața decât să *urmeze cele scrise ad literam*, dar avea norocul să fie de cealaltă parte a barierei care-l despărțea inevitabil de soldatul cu pricina.

Incidentul, care, evident, m-a făcut să cad în dizgrația colonelului, ca și multe altele până atunci și după aceea, mi-a arătat însă că nu în ceea ce ‘stă scris’ e pericolul, ci în aroganța omului ca individ. Eu aveam diplomă – sta scris! – însă colonelul decisese că asta mă făcea capabil de orice, *conform cu ideea sa de ‘orice’*. În asta el nu se deosebea de fapt prin nimic de nefericitul soldat, care decisese, el însuși sau prin adopțiune religioasă, n-are importanță, că sâmbăta cădea... sâmbătă, adică atunci când și calendarul unității militare zicea că trebuie să cadă. El nega armata, dar îi accepta senin calendarul! N-am reușit să-l conving de faptul că asta-i o greșeală conceptuală de căpetenie, datorată aroganței noastre, pentru că el decisese deja până și că-i umil...

Eu am fost educat de mic în credință, așa cum era înțeleasă ea de către țărani, nu bazată pe ‘stă scris’ ci credință religioasă sănătos neînchizitivă, eventual inoculată cu bățul de vreun popă zbanghiu la orele de religie. Centrul conceptual era materializat de biserica din sat, știut fiind că omul simplu nu poate abstractiza decât până la prezența materiei, fie

în forma icoanei, fie în forma banului. În ultimul timp icoana a decăzut și poate n-aș face observația, dacă banul n-ar fi urcat ca s-o înlocuiască chiar în lăcașul de cult. Dar, iar vin și zic și eu ca ăla: niciodată n-a fost altfel; nu i-a izgonit oare Hristos pe zarafi din templu?! Am spus o vreme chiar Crezul în biserică spre mândria părinților – când dădeau pe la biserică, e drept, pentru că nu se îngâmădeau cine știe ce... Pot chiar să recit Crezul și-acum: „Cred într-unul Dumnezeu, Tatăl atotțiitorul, făcătorul cerului și al pământului, văzutele tuturor și nevăzutele...”

Dar nu m-am omorât prea mult cu biserica. Curând m-am plictisit, eram în căutare de altceva. Trăiam poate spiritul satului, ușor înclinat spre libațiuni podgorene – era un regal sufletească imaginea toamnei bogate! – cu aplecare spre gluma sănătoasă. Țin minte ca acum, că, jucându-mă cu alți copii în colbul drumului, îl vedem odată pe popa Anton, fie-i țărâna ușoară!, că venea pe uliță-ncoace. Noi luăm poziție: „Săru-mâna părinte!”, el ne dă mâna să i-o sărutăm, se apleacă și ne face să simțim îndeaproape mătușoiul de barbă mirosind a tămâie, sărutându-ne pe obraji și mângâindu-ne pe ciuful fie blond, fie roșcat din vârful capului. Apoi se duce mai departe, și trece pe lângă poarta lui moș Petrache, de-i zicea lumea și Cotroc, „un hâtru bun de glume”, cum ar zice bardul de la Mircești. „Să trăiești Petărchiță, Domnul cu tine!” își ridică popa glasul a binecuvântare, că gospodarul era în bătaură trebăluind ceva pe la căruța pe care o pregătea ca să plece, poate la pădure, poate în altă parte, că adusesse și boii care stau gata să-i înjuge. „Săru-mâna, părinte!” își ia moș Petrache pălăria din cap, venind către poartă, să și procedeze în consecință. „Petrăchiță dragă, nu te-am mai văzut pe la biserică de mult! De ce nu dai și tu pe-acolo, nu te mai îngrijești oare de suflet?”

Replica lui moș Petrache a stârnit râs peste timpuri: „Ba da părinte, mă îngrijesc și tocmai de-aia mă și sfiesc să viu la biserică. Dacă se fură ceva de p-acolo, și dă vina pe mine?” A râs bietul popă, cam într-o jumătate de gură, dar a râs, luându-l pe moș Petrache cu vorbe bune și blânde, cum îi era șartul. Nu l-am mai văzut pe ulița satului până prin '70, când a venit să officieze la moartea lui moș Costache, zis și Bunghi, unchiul meu, un alt hâtru al satului.

À propos, nu-mi prea dau seama bine ce conotație aveam noi copiii pentru apelativul ‘moș’, însă în nici un caz nu se referea la vârstă, așa cum ar putea îndeobște sugera cuvântul luat ca atare. Moș Petrache să tot fi avut vreo patruzeci de ani la întâmplarea cu pricina, iar moș Costache a murit la șaiszeci. Fie-le țărâna ușoară! Și mie, c-am ajuns să scriu asta! Printre noi n-avem nici un moș, nuuu!...

Replica lui moș Petrache mi-a rămas însă înfiptă multă vreme în memorie, împrăștiată la ocazii de mama – Dumnezeu s-o hodiească! – în adunări de familie. Dar abia în urmă am ajuns să-mi explic și de ce, după ce-am văzut îndeaproape procedeul „credincioșilor” dintotdeauna de a-și cumpăra liniștea sufletească pe bani, după ce-am aflat că în timpuri vechi liniștea spirituală ajunsese să se neguțeze în așa măsură că a prilejuit, de exemplu, schisma bisericii apusene. Nu era asta de așteptat după modul în care se cumpăra liniștea în Templul de la Ierusalim, sau oriunde pe Pământ? Biserica n-a moștenit numai religia, ci și modul în care ea se practică. Liniștea sufletească nu se poate cumpăra decât dacă n-o dorești, dacă îi ești indiferent, ca un negustor, limitându-te la convenția socială. Popa își dorea de fapt enoriași, gospodarul își dorea viață, și în urmă am aflat că astea două sunt uneori incompatibile. E o învățătură care m-a făcut să văd în adevărata ei lumină atât

primejdia adusă de ceea ce ‘stă scris’ cât și cea adusă de ‘îndoială’ așa cum o acceptam eu pe-atunci. Am ajuns să conceptualizez și cauza: ultima instanță în decizie e chiar omul, iar conceptul ce servește acțiunii nu-i niciodată bine definit conform determinațiilor lui.

Astea par elucubrații care, probabil, v-au făcut să ridicați ușor din sprânceană, dar hai să elaborez conform celor ce v-am povestit mai înainte, ca să vedeți pe unde m-au purtat eresul, și-o să-mi dați dreptate. Nefericitul soldat luase sâmbăta din practica socială, așa cum și moș Petrache, zis Cotroc, luase liniștea sufletească tot din practica socială. Ambele sunt concepte incomplet definite. Soldatului nu i s-a spus: „Fii atent cum iei sâmbăta, că au fost deja în istorie două reforme calendaristice, bașca faptul că nu se știe cu precizie momentul de timp când s-a născut Hristos!” Și n-a avut puterea să învețe din faptul că Hristos însuși a fost judecat de farisei pe același temei: sta scris că de Sabat să nu se miște omul! Deși se declara creștin, el n-a avut puterea să vadă răspunsurile lui Hristos, care toate frizau definiția veacurilor, și arătau cum trebuie să-l urmăim pe Dumnezeu: muncește întâi, crează, și apoi odihnește-te, contemplându-ți creația, căci tu însuși ești măsura timpului! Nu cred că n-ați încercat senzația măcar o dată, pentru că mi-ați arătat-o: e așa de confortabil și de odihnitor, că te îndeamnă să mai vezi încă o dată Cartea Facerii, sau ce-a zis și ce-a făcut Hristos, iar voi se pare c-ați făcut-o repetat. Așa mi-am dat seama că scrisul nu-i pentru oricine: alfabetizarea aduce numai posibilitatea de a citi, nu și de a înțelege. Cel alfabetizat rămâne la nivelul înțelegerii lui Dumitrache Titircă zis Inimă Rea pentru „sufragiu universale”... Iar din nefericire cel ce dă explicația, precum ipistatul Nae Ipingescu, nu-i deasupra lui în înțelegere. Marele dramaturg a fost un geniu: el a sesizat cu claritate izvorul tragediei lumii moderne!... Și deodată m-am luminat! Aia trebuie să fie poanta: *facultatea te face să înțelegi, nu să te îndoiești!* De-aia vechii egipteni aveau oameni dedicați citirii celor scrise, la care norodul n-avea acces direct. Dar cum menținerea unității sociale cerea concert social, scrierile sfinte se cereau interpretate, și aici și-a spus condiția deplină natura umană, prin luarea deciziilor. Templul, de-o pildă, decisese că sabbatul cade atunci, și că deci toată lumea trebuie să respecte sabbatul, în modul în care tot templul decisese că trebuie respectat, și nu altfel!

Soldatul meu era dintre cei care citesc Biblia până ameteșc, în ‘slujbe’ pe care le prelungesc în viață fără să știe de ce, cât și cum. Dar iar vin și zic, ăștia-s mult deasupra ălor care se duc s-asculte cuvântul Domnului citit de-un specimen pomădat, în pantofi de piele fină, neapărat în Armani sau Gucci, etalându-și butonii, neapărat de aur încrustat cu diamante, cu coafuri neapărat hollywoodiene. Pe ăștia din urmă-i înțeleg: averile gigibecalilor trebuie folosite rațional!... Ar fi păcat, dacă ești cât de cât inteligent, să nu profiți. Dar n-am reușit să-i înțeleg pe primii: cum se face că se duc să le citească ăla, sau aia, după caz, când au cartea la dispoziție și pot citi ei înșiși? E posibil să le fie viața atât de goală, încât să simtă nevoia să le citească alții ce trăiesc? Pentru mine e o enigmă pe care nu pot s-o explic decât conform ideii de spectacol, atât de necesar omului social. În mod sigur asta explică toaletele opulente și circul, care uneori atinge înălțimi curat lichteriene!

Mai cinstit mi se părea moș Petrache Cotroc. El realizase că socialul îl copleșește dacă-i dă atenție prea mare, că pentru asta biserica nu-i putea oferi confort spiritual, și respecta ideea de a nu ofensa pe altul în drumul vieții tale, ca să fii liniștit la rândul tău. Mai adăuga la îngrijirea de suflet faptul că la sfârșit de săptămână trebuia neapărat să te

cureți fizicește într-o copaie, că trebuie să-ți schimbi cămașa și izmana, dacă le aveai, și că duminică trebuie să ieși să te arăți societății satului, care să te perceapă și pe care s-o percepi cumva, cu ocazia asta. După ce ai fost saturat cu percepții, se cuvine să le cimentezi în suflet, la o galeată de vin bun, băut din ulcele de lut, după care, spre seară, să te tragi cătinel spre casă, unde să te bucuri de odihna binecuvântată a nopții, care să te remonteze pentru săptămâna ce urmează. Mai în glumă, mai în serios, cam asta era în mare condiția țăranului, și datorită ei satul era un suflet, avea unitate spirituală și morală: aveam prostul satului, deșteptul satului, hâtrul satului, nebunul satului; îl vedeai pe unul, vorbeai cu el și știai și din care cotlon al satului cutare era. In pluribus unum! Comparați cu jaful spiritual pe care l-a adus civilizația contemporană la sate, și vă veți da seama dacă am sau nu dreptate.

Hristos ne-a dat o religie, pe care la început, când am venit la Facultate, am negat-o cu ardoarea ignoranței tinerești, hrănit din plin de tezele materialiste cărora cu greu le puteam găsi atunci crăpături conceptuale. Dar am realizat în timp util că ceea ce respingeam era nu teza în sine ci religia ca temei social. Poate că-i bine să mă explic puțin pe calea unui exemplu din afara universului sătesc. Există, mai ales prin vest, o sumedenie de nimicuri în care este târâtă religia, în spirit pur comercial, iar reprezentanții ei se lasă antrenați în discuții și colocvii aproape fără sens, fără a cerceta mai îndeaproape dacă este sau nu de resortul religiei să intervină în chestiunile discutate. Așa, de pildă, chestia cu proiectul lumii, chipurile făcut de Dumnezeu înainte de a crea lumea, tocmai pentru a avea după ce o crea, pentru că e natural să ai un proiect când faci ceva mai de amploare, nu?! I s-a luat lui Dumnezeu ceea ce i se dăduse prin Biblie, adică nemijlocirea dintre cuvânt și lucrul desemnat de el, punându-i-se în cârcă chiar și sarcina, de sorginte curat omenească, de a avea un proiect după care să acționeze. Nu-i natural? Dacă între cuvânt și lucrul desemnat de cuvânt se insinuează acțiunea, apoi asta trebuie disciplinată de un proiect preexistent!

Omenescul se infiltrează aici, puțin câte puțin, exact în maniera în care dictatura se insinuează în viața unui popor: prin logica lui Koto Yoto! Poate știți povestea, poate nu, însă am să v-o spun pentru că veți înțelege bine, uitându-vă înapoi, episoade din viața voastră. Mie mi-a spus-o unu' Marinovici, cumătrul lui Costel Soare al nostru, când eram la IRNE, sub forma unui banc, la un miting din centrul Piteștiului, unde stăteam cu ziarul în cap să nu ne tâmpească soarele, întrebându-ne ce rost are chinul la care eram supuși, că nici dracu' n-asculta ce citea ăla. Tocmai făceam observația că e irațional, că mai bine ne duceam acasă să ne vedem de treburi, că tot una era: decizia se adopta oricum în unanimitate, scrisoarea se trimitea oricum la comitetul central cu mulțumiri, șcl. Se uită Marinovici la noi și-ncepe să râdă cu glas tare, ceea ce ridică un nor de înjurături spurcate: „Nu vă dați seama, bă proștilor, cât sunteți de importanți?” Și se ia să ne spună bancul cu Koto Yoto.

Ăsta era, pasă-mi-te, vraciul unui trib de pe undeva din America, n-are importanță unde, la care au venit oamenii să-l consulte cum va fi iarna care se apropia: „Koto Yoto, avem nevoie de lemne, cum va fi iarna?” Koto Yoto își cercetă medicamentele, aprinse pipa, trase fum pe nări, visă o vreme, și-ntr-un târziu se exprimă: „Grea, ca orice iarnă!” Pleacă ăia mulțumiți, și se-apucă să taie pădurea de pe coasta dealului, până-ncep să realizeze că riscă să lase dealul chel, și se întorc la Koto Yoto cu întrebarea naturală: „Koto

Yoto, cât de grea va fi iarna?” „Foarte grea!” veni de data asta imediat răspunsul. Se întorc ăia și se-apucă din nou să taie la pădure, ca să strângă lemne pentru iarna foarte grea care se-apropia. Taie ei ce taie, îndepărtându-se o bună distanță de sat, până când realizează că satul nu mai are nici un fel de pădure în jur, și se întorc la vrăjitor să-l întrebe din nou: „Koto Yoto, totuși, cât de grea va fi iarna?” „Foarte, foarte grea! Insuportabilă!” veni și de data asta răspunsul, tot instantaneu, fără ca vrăjitorul să se uite măcar la medicamente sau la pipă. Din nou s-au întors oamenii să-și vadă de treabă. Unul dintre ei, mai inchizitiv bag seamă, s-a întors însă înapoi la vrăjitor: „Koto Yoto, nici măcar n-ai consultat pipa sau medicamentele! Cum poți să spui așa, dintr-o dată, cum va fi iarna?” „Logică!” – replică Koto Yoto, trăgându-l pe curios către despicătura cortului. „Vezi tu pe ăia care taie la pădure colo-n deal? N-o fac degeaba! Iarna va fi foarte, foarte grea!”

Atunci m-am prins de ce zicea Marinovici! V-amintiți cum erau luate hotărârile neapărat ‘unanime’? Ne strâneau cu arcanul într-o piață unde așteptam vreo câteva ceasuri în frig, ploaie sau soare, ce da Dumnezeu, să se decidă ăla să-și termine odată friptura și șprițul, și să vină să ne binecuvânteze cu bălăcăreala de două parale, neapărat aceeași de fiecare dată, pisată până la exasperare. Dacă nu te duceai, dracu’ te lua, nu mai erai om! Apoi pleca individul satisfăcut că și-a mai bătut o dată joc de noi, iar noi ne duceam murați pe la cotețele noastre, așteptând să apară a doua zi în ziare cum poporul s-a strâns spontan reclamând augusta prezență și s-a luat în unanimitate decizia pe care ilustrul a girat-o văzând poporul așa de avid de progres... Scriu acum, și-mi fierbe sângele, ridicându-mi inima la gât, la gândurile de-altă dată, la gândul că un analfabet de la partid a trebuit să-mi dea girul ca să-mi pot susține doctoratul în fizică: țoapa știa mai bine ce-mi trebuie mie-n viață, pusese etichetele pe clopotul sufletului meu, cum ar zice Gib Mihăiescu! „Boborul” lui Caragiale făcea o notă mult mai demnă din ironia pusă în carte de marele scriitor: era mult mai demn, mai personal, și mai la alegere, să stai la Lipănescu-n grădină unde se consumau fleici și cârnați, și se da cu ulcelele de pământ, împreună cu ‘ilustrul’ venit un moment să-și vadă poporul, rostogolind apoi balercile golite precum vechile legi ca să facă loc celor noi...

Dar, să mă calmez, apoplexia nu-i bună de nimic până n-am terminat ce-aveam a vă spune. Așa a fost și cu Dumnezeu: s-a hotărât pe undeva, probabil chiar de prin sinagogă sau biserică, faptul că Dumnezeu trebuia să fi acționat cumva, și apoi s-a luat lumea să discute dacă-i așa, dacă-i bine, dacă teoriile fizice la modă, marea explozie, găurile negre, holografia sau existența certă a skymionilor o permit într-adevăr. S-a neglijat, în mod cât se poate de sfruntat, faptul că Biblia ne spune scurt și direct: „Dumnezeu a zis: Să fie lumină! Și a fost lumină.” Unde încapă acțiunea aici? Unde spune că Dumnezeu s-ar fi apucat să facă lumina urmând proiectul pe care-l făcuse noaptea trecută, consumând probabil cafeaua și țigările care-l țineau treaz? O fi poate în vreo altă Biblie pe care eu n-o știu. Oricum ar fi, se procedează exact cum v-am spus, conform logicii lui Koto Yoto. Acolo mi-era frică să ridic glasul, aveam familie, copii, și partidul nu se gândea de loc la asta: eram pur și simplu parte dintr-o statistică, ce putea fi corectată la moment! Dar aici se schimbă macazul: am învățat carte cu voi împreună, pot să-mi dau seama că un concept științific nu se cade să fie folosit ca referință pentru că este incomplet prin definiție. Știința se naște cu păcat și din păcat! Pot să-mi dau seama că discuțiile cu pricina frizează nimicul în lumea care, ajunsă la o oarecare opulență, n-are ce face cu timpul, și că trebuie să și-l

omoare cumva într-o formă sau alta: în colocvii, pe teme... Ceea ce nu înțeleg este că exponenții religiei se lasă târâți aici, acceptând cu supunere faptul că argumentele științifice sunt irefutabile, în loc să spună cu franchețe: „Du-te dom’le dracului și lasă lumea-n pace cu imbecilitățile, că religia nu servește și n-a servit niciodată așa ceva! Statutul ei este Biblia sau Noul Testament, după caz. Învață să le citești întâi, nu mă pune pe mine să-ți accept elucubrațiile...”

... Așa cum știința îndrăznește să spună cu franchețe prin glasul unuia dintre stâlpii modei științifice curente. Într-adevăr, onest de tot mi se pare Steven Weinberg, ateu declarat, acerb și de opinie căutată în Statele Unite și Anglia, când declară, la o conferință lămuritoare asupra subiectului cu proiectul, din 1999:

... am aflat că scopul acestei conferințe este să se aibă un dialog constructiv între religie și știință. Sunt fără rezerve în favoarea unui dialog între știință și religie, dar nu unul constructiv. Religia a făcut câteva lucruri bune în lume, dar puse-n balanță efectele sale asupra vieții noastre sunt teribile. Asta-i o problemă mult prea mare pentru a fi discutată aici, așa încât n-am decât de spus opinia personală: cu sau fără religie oamenii buni tind să se comporte bine, iar oamenii răi fac fărădelegi, dar contribuția specială a religiei în istorie a fost aceea de a permite oamenilor buni să facă fărădelegi. Una dintre marile cuceriri ale științei a fost nu să facă imposibil pentru oameni să fie religioși – exemplul lui John Polkinghorne arată că asta nu-i ceva imposibil – dar cel puțin să facă posibil ca ei să nu mai fie religioși. Să nu ne dăm înapoi de la această cucerire.

Vedeți? Religia să-și vadă de treabă, dar și știința să-și vadă de treabă! Omul e același cu sau fără religie. Însă numai religia i-a permis băbuței, care se grăbea să arunce un mănunchi de vreascuri pe rugul lui Ian Huss, s-o și facă, cu inima împăcată, știind ea de la popă că face un bine omenirii. Și poate c-a și făcut un mare bine, într-adevăr, pentru că nenorocitul a exclamat celebrul „O sancta simplicitas!”, care a rămas în cultura lumii, îmbogățind-o astfel prin semnificații subtile... Totuși, parcă rezultatul nu justifică prețul plătit!

Dar care-i prețul plătit pentru ‘certitudinile’ științei promovate de popii academiei, nimeni nu se-ntreabă. Să luăm un exemplu, tot de la profesorul Weinberg, ateul declarat, popă sau, dacă vreți, rabin de reputație. V-aduceți aminte de *Primele trei minute*? A fost tradusă și la noi. După ce descrie pe scurt în introducere devenirea lumii potrivit legendei nordice *Edda*, arătând că orice afirmație a legendei aduce cu sine necesitatea unei ipoteze în plus, Weinberg notează:

N-ar trebui să ofensez sensibilitățile religioase, mai ales sensibilități religioase vikinge, dar cred că este firesc să spunem că asta nu-i o imagine prea satisfăcătoare asupra originii universului. Chiar lăsând la o parte toate obiecțiile asupra evidenței din auzite, povestea ridică tot atât de multe întrebări pe câte răspunsuri dă, și fiecare răspuns cere o nouă complicație în condițiile inițiale.

Și profesorul Weinberg, zâmbind cu condescendență, ne prezintă mai întâi un sumar al facerii științifice, în limitele modelului standard, cu promisiunea de a ne arăta pe parcursul lucrării care sunt rațiunile științifice ale credinței într-un asemenea scenariu. Iată sumarul:

La început a fost o explozie. Nu o explozie ca cele obișnuite de pe pământ, ce pornește dintr-un centru bine definit și se extinde ca să înghită tot mai mult din aerul ambiant, ci o explozie care a apărut simultan oriunde, umplând tot spațiul începutului, cu orice particulă de materie depărtându-se de oricare altă particulă. ‘Tot spațiul’ în acest context ar putea însemna fie totul dintr-un univers infinit, fie totul dintr-un univers finit care se curbează în sine ca suprafața unei sfere. Nici una dintre aceste posibilități nu-i ușor de înțeles, dar asta nu ne oprește din drumul nostru; în universul timpuriu contează prea puțin dacă spațiul este finit sau infinit.

Ce precizie! Ce claritate! Nu-i ca bălăcăreala din Biblie „La început Dumnezeu a făcut cerul și pământul”, nuuuu! „La început a fost o explozie!” Însă știința este foarte precisă aici, merge mai departe în detalii conceptuale: să nu care cumva să credeți că-i o explozie din cele pe care le poate închipui orice rătănit, nuuu! E o explozie ce umple tot spațiul! Și ca nu cumva să credeți că ‘spațiul’ e ce-și poate închipui orice ghiolban, avem o precizare științifică a conceptului care ne arată *ce-ar putea însemna* ‘tot spațiul’! Mai mult, suntem asigurați că ce-nseamnă ‘tot spațiul’ contează prea puțin. Ce precizie! Ce claritate! Lasă pe jos Biblia, legenda nordică, sau oricare altă legendă creată ‘din auzite’. Dar, ce-i mai important, lasă pe jos începuturile științei, prin claritatea explicației. Daaa! Să vă arăt...

Vă amintiți de Newton? Hai să-l cităm oleacă, pentru ca să vedeți și voi diferența, cât se poate de clară, dintre primitivul Newton și perfectă gândire modernă:

... îmi pare mie că dacă materia soarelui și a planetelor noastre, ca și materia întregului univers, ar fi fost uniform împrăștiată în ceruri, cum fiecare particulă are o gravitație naturală către toate celelalte, dacă întregul spațiu în care această materie a fost împrăștiată este finit, materia din afara acestui spațiu ar tinde, datorită gravitației, către materia din interiorul spațiului și, în consecință, ar cădea către centrul întregului spațiu și acolo ar forma o mare masă sferică. Dar dacă materia a fost uniform distribuită într-un spațiu infinit, ea nu poate în nici un caz să se strângă într-o singură masă, ci o parte se va strânge într-o masă și altă parte într-alta, în așa fel ca să facă un număr infinit de mari mase împrăștiate la mari distanțe unele față de altele în întregul spațiu infinit. Și astfel ar putea fi formate soarele și stelele fixe, dacă admitem că materia e de natură luminoasă. Dar, cum se divide materia în două feluri, și cum acea parte a ei proprie formării unui corp luminos se strânge într-o singură masă și formează soarele, iar restul, care e propriu formării unui corp opac, se strânge nu într-un singur corp mare ca materia luminoasă, ci într-o mulțime de corpuri mici; sau dacă soarele a fost la început un corp întunecat ca și planetele, sau planetele luminoase ca soarele, și el singur s-a schimbat într-un corp luminos pe când planetele au trebuit să rămână opace; sau dacă ele toate s-au schimbat în corpuri opace în timp ce soarele a rămas neschimbat, nu cred că se poate explica prin cauze naturale numai, ci sunt forțat să atribui aceasta direcțiunii și mijloacelor unui Agent Voluntar.

Nu era normal ca Newton să-și arate neputința, și să se refere la ‘agentul voluntar’? Sigur că da! Nici măcar nu ne poate spune ce este acela ‘spațiu întreg’, așa cum o face profesorul Weinberg, din Everestul științei moderne. Observați ce pas uriaș: la Newton

faptul că spațiul era finit sau infinit, conta extraordinar de mult, dar era judecat din perspectiva celor văzute. Ce rudimentar! Știința modernă, a începuturilor nevăzute și neauzite, ne asigură că nu contează de loc. Sesizați nuanța? Miturile facerii folosesc evidență ‘din auzite’. Primitivul Newton le-a negat direct, într-un mod cu totul neșlefuit: s-a referit la cele văzute și auzite pentru a crea știința. Dar ce pas uriaș a făcut aceasta de atunci încolo! Nu primitiva ‘evidență din auzite’ contează astăzi, ci evidența din neauzite și nevăzute, evidența din închipuite! Câtă depărtare de *Edda*!

Apoi observați că Newton, probabil sub impresia descoperirii sale a forței universale vorbește de atracție reciprocă – ce primitivism! – în timp ce știința modernă vorbește de depărtare a particulelor una față de alta, care se face așa, ca atare, că ce-i aia forță!? Totul se face datorită exploziei, care mărește temperatura universului în care nu exista nimic. Dar să nu vă închipuiți că temperatura este cea sugerată nouă de foc, nuuu! Ehe, aceea ar putea fi cuprinsă de orice terchea-berchea, asta însă e o temperatură convențională, folosită de fizicieni pentru a exprima culoarea, ca să nu poată oricine pătrunde... șcl, șcl. Citiți bine *Primele trei minute*, și vă veți lămurii.

Dar să lăsăm șaga, că nu-i de loc de șagă! Nu l-am luat pe Weinberg de exemplu pentru c-aș avea neapărat ceva cu el, sau pentru că vreau să fiu luat în seamă că m-am legat de el, să-mi etalez valoarea în mod nedemn. De altfel, cu spiritul umorului pe care i-l percep din scrieri, cred că, chiar dacă va auzi vreodată de asta, ceea ce mă îndoiesc, puțin îi va păsa. În fond are scrieri științifice de mare valoare – eu mă folosesc în mod curent de clasică *Gravitation and Cosmology* – iar cât privește valoarea mea, eu sunt deja la centenar, și nu mai ține. Aaa, nu știți povestea? e din Topârceanu, *Fabule mici pentru oameni mari*: „Pe marele Enea îl pișc-un mic țânțar/ Morala: valoarea nu așteaptă s-ajungi la centenar!/ Eu sunt un țânțar deja ajuns la centenar, iar valoarea înseamnă prea puțin acum, pentru mine. Nu, nu mă gândesc la asta, ci la onestitatea consistentă și unică printre fizicienii de marcă, a profesorului Weinberg, croit parcă să aducă incertitudinea conceptuală la rangul de lege. Când îl citesc îmi aduc aminte de incompletitudinea educației noastre universitare, pe care lumea din jur o privea ca pe ceva foarte înalt, dar care se dovedea de fapt nimic pe lângă practica necesară pentru a scoate o cifră mai mult după virgulă în experimente extrafine care n-aveau nici în clin nici în mână cu principiul sublim predat la curs. Asta m-a convins încet-încet că, de fapt, fizica n-are legi, că știința nu-i bazată pe mai mult decât convenții de tip parlamentar, pe care, dacă vrei să le numești legi e bine, dar dacă insiști în a le afla sorgintea... Domnul cu tine! Iar acestei idei i-a pus capacul studiul lui Weinberg. Să vă dau un alt exemplu, ca să nu ziceți că vorbesc prostii, sau dacă vorbesc prostii să-mi spuneți și voi unde, că nu-mi dau seama.

Să discutăm pe un text concret, luat dintr-un articol din 2004 al lui Steven Weinberg, unde autorul se întreabă: *Există Oare un Proiectant al Universului?*, aruncând mănuașă științifică argumentelor canonice despre designer și anihilându-le cu contraargumentul acordului fin al constantelor neapărat existente în structura ‘observată’ a universului. Iată textul:

În orice caz, există o constantă a cărei valoare pare remarcabil de bine ajustată în favoarea noastră. Este densitatea de energie a spațiului liber, cunoscută de asemenea drept constanta cosmologică. Ea poate avea orice valoare, dar din primele principii s-ar putea ghici că această constantă trebuie

să fie foarte mare, și poate fi pozitivă sau negativă. Dacă-i mare și pozitivă, constanta cosmologică acționează ca o forță repulsivă crescătoare cu distanța, o forță care ar împiedica materia să se îngrămădească în universul timpuriu, proces care a fost primul pas în formarea galaxiilor și stelelor și planetelor și oamenilor. Dacă ar fi mare și negativă, constanta cosmologică ar acționa ca o forță atractivă ce crește cu distanța, o forță care ar inversa aproape imediat expansiunea universului determinându-l să recadă în sine, aproape nelăsând timp pentru evoluția vieții. De fapt observațiile astronomice arată constanta cosmologică a fi foarte mică, cu mult mai mică decât am fi ghicit din primele principii.

Mărturisesc că, atunci când am văzut textul ăsta, mi-am adus aminte de poezia lui Coșbuc, în care romanul Caligenes s-a dus să consulte pe augurul Aristofil despre recolta sa, după ce și-a semănat ogorul. Seamănă, într-adevăr, cu răspunsul lui Aristofil:

De cumva e sămânța destul de roditoare / Și bine semănată, la caz dacă e soare / Și cald, pe câtă vreme sub brazde ea va sta, / Pe loc ce ploi mănoase și calde vor uda / Câmpiile, îți iese sămânța toată plină; / Fii sigur că de cumva nu vei avea neghină / Și alte ierbi, grâul va crește ca un râu / La caz că n-o să bată furtuna peste grâu, / Rupându-i paiul; însă de vei avea norocul / În orice fel să-ți aperi de cerbi și vite locul, / Ca nu cumva să-ți pască din grâu presupunând / Că piatra nu te-o bate, nici bruma, și scăpând / De paseri să nu-ți fure din boabe semănate / Oricum, orice... În fine, spun zeii că tu poate / Avea-vei grâu, căci anul va fi dintre cei buni; / Dar ține minte bine: necopt să nu-l aduni! / Atunci ți-or fi desigur grânarele înguste / De-or vrea din ceruri zeii să scapi fără lăcuste! /...

Cum am mai zis, eu sunt un idiot și am venit la fizică nu ca să învăț să ghicesc – poate era mai bine, făceam și eu avere! – ci ca să știu și să înțeleg. Care-or fi acele prime principii ale științei mele care te lasă să ghicești că o constantă a universului pe care o declari fundamentală, ca pe sarcina electronului de exemplu, are valoare foarte mare și poate fi, conform acelor principii, la fel de bine pozitivă ca și negativă?

Când J. J. Thomson a descoperit electronul, principiile mecanicii clasice i-au spus precis că sarcina are un anumit semn, nu că poate fi pozitivă sau negativă, iar curbura traiectoriei din tubul Crookes cu vid înalt i-a spus, conform aceluiași principii, cam care ar fi valoarea sarcinii, fapt confirmat mai târziu de experimentele quasistatice ale lui Milikan. Alea da principii! Am convenit să le dau deoparte, ca să construiesc o nouă știință, pentru ce? Ca să mă transform în ghicitoare? Aici nu-i vorba de probabilități. Aici e vorba de ... „cam așa ar trebui să fie, dacă ar fi să poată fi” șcl. Și cu asemenea argumente eu, ca fizician, să mă duc să-l lămuresc pe ăla să-și lase Biblia în care ‘stă scris’? E mai cinstit să procedezi ca Stalin: știi că n-ai șansă să-l lămurești, pune mitraliera pe el, și-ai închis cazul!

Știu ce-o să-mi spuneți: „Stai mă, n-o lua pe miriște! Nu te grăbi să latră ca dulău’n lanț, că n-ai cauză! Omul vrea să spună că acea constantă este bine ajustată, în așa fel că nu-i nici prea-prea, nici foarte-foarte, ci exact atât cât trebuie ca să ne asigure existența.” Dar cât trebuie să fie acea constantă ca să ne asigure existența? Citiți și voi despre constanta cosmologică, și-o să vedeți. Și apoi, eu mă refer la știința mea: cum poate ea

să-mi spună că o constantă declarat-fundamentală „are orice valoare”? Cum pot să mă duc eu cu asta și să-l lămuresc pe ăla care știe că ‘stă scris’, și n-are altă grijă, să-și lase credința spiritual-confortabilă și să dea curs incertitudinilor științei astfel promovată? Ceva nu e-n regulă! Trebuie să înțelegem știința odată cu Biblia, nu să ne îndoim de Biblie, am decis eu. Dar de unde s-o iau?

Până una-alta, am luat-o pe urmele constantei cosmologice. Asta a fost introdusă de Einstein prin 1917, pentru că nu vedea cum relativitatea generală, așa cum o formulase el cu un an în urmă, ar putea satisface exigențele cosmologice, în forma dominanței materiei în determinarea metricii spațio-temporale, șcl. În urmă de tot și-a dat maestrul seama că a comis o greșală, că relativitatea generală *în sine* este o teorie cosmologică, dar scăpase untul pe gâtul câinelui! Protipendada științifică europeană preluase conceptul, și de-atunci fizica la modă n-a mai scăpat de el. Ca și ‘constanta lui Hubble’, care și-a schimbat valoarea de nenumărate ori în secolul trecut, pornind de pe la 500 de unități specifice și ajungând până pe la 50 de unități specifice (mi se pare că km/sec/megaparsec, n-are importanță acum), de până la urmă a ajuns să fie acceptată prin convenție, constanta cosmologică a ajuns, cum ați văzut, în citatul de mai înainte. Și asta n-ar fi nimic, dar să vezi cum răspund popii și rabinii la asta, ceva de genul: „Dacă asta (constanta cosmologică adică) e așa de bine ajustată, apoi numai Dumnezeu etc...”. Stă mintea-n loc! Țștia acceptă neputincioși incertitudinea științei, numai pentru că-i... știință! Unde să încapă dialog constructiv între știință și religie, dacă religia urmează știința precum câinele credincios pe stăpân!? Avea dreptate profesorul Weinberg: dacă nu poți să mă convingi de existența lui Dumnezeu, nici să mă-mpuști, lasă-mă dom’le-n pace să-mi văd de știință-n tihnă. Totul e monolog în pisălogeală, despre faptul că Dumnezeu ar fi făcut una și alta, așa cum arată știința – asta-i un dat, nu se discută! Iar știința arată cu precizie că... „dac-ar fi să fie, așa ar trebui să fie, și nu altfel!”

Mi-am zis: „du-te mă și vezi ce-a vrut de fapt Einstein cu teoria relativității generale!” O vedeam acum în altă lumină, îmi făcusem deja ideea că ea este o teorie intrinsec cosmologică. Și unde să-i găsești rădăcinile adevărate decât în locurile în care ea friza cosmologia în mod explicit?! Einstein a scris prea puțin pentru publicul larg, și chiar și articole științifice, dar acolo unde a scris, chiar și prin traducere i se simte trăirea prin cuvântul plin, apanajul marilor spirite. Mie nu mi-e accesibilă germana decât cu dicționarul. În afară de „Geschichte der kukkurigu und die grosse kotkodac” luată de pe la Valentin Silvestru, nu-s în stare să încheg o frază în nemțește. Pentru ce mă interesează am rugat-o pe Cristina noastră să-mi traducă, și ea s-a oferit cu amabilitate, ba chiar și-a oferit și fratele, profesorul Anton Bătătorescu de la Matematică, ea traduce, el corectează și dă girul academic. Știți cum e’n familie: fratele mai mic n-are voie să sufle’n front!... Sunt deci asigurat la caz de nevoie.

Am apelat așadar la traduceri, din care să vă... traduc și vouă acum, ca să vedeți unde am văzut eu că-i buba. Este unul dintre fragmentele care arată unde a văzut Einstein necesitatea ieșirii din canoanele clasice ale mecanicii newtoniene, extras din *Relativity: the Special and the General Theory*, apărută în 1920 la Methuen în Londra:

... în mecanica cerească clasică mai este prezentă și o a doua dificultate fundamentală care, după toate cunoștințele mele, a fost pentru prima dată discutată în detaliu de astronomul Seeliger. *Reflectând asupra chestiunii cum*

trebuie văzut universul ca un tot, primul răspuns ce ni se sugerează e în mod sigur cel ce urmează. În privința spațiului (și timpului) universul este infinit. Există stele oriunde, de așa manieră că densitatea materiei, deși foarte variabilă în detaliu, e totuși în medie aceeași peste tot. Cu alte cuvinte: Oricât de departe am putea călători prin spațiu, trebuie să găsim peste tot un roi rarefiat de stele fixe de aproximativ același tip și densitate.

Această viziune nu este în concordanță cu teoria lui Newton. Aceasta din urmă cere mai degrabă ca universul să aibă un soi de centru în care densitatea stelelor e maximă și că, pe măsură ce ne îndepărtăm de acest centru, densitatea de grup a stelelor trebuie să se diminueze până când, în final, la distanțe mari, urmează o regiune infinită de vid. Universul stelar ar trebui să fie o insulă finită într-un ocean infinit de spațiu...

Această concepție nu este în sine prea satisfăcătoare. Ea este încă și mai puțin satisfăcătoare deoarece conduce la rezultatul că lumina emisă de stele precum și stelele individuale ale sistemului stelar sunt continuu trecătoare în spațiul infinit, fără a se întoarce niciodată și fără a intra în interacție cu alte obiecte ale naturii. Un asemenea univers material ar fi destinat să devină, încetul cu încetul, sărăcit sistematic.

Pentru a rezolva dilema, Seeliger a sugerat o modificare a legii lui Newton, în care el presupune că la distanțe mari forța de atracție între două mase scade mai rapid decât ar rezulta din proporționalitatea inversă cu pătratul distanței. Astfel e posibil ca densitatea medie a materiei să fie constantă peste tot, chiar și la infinit, fără ca astfel să fie produse câmpuri gravitaționale infinite de intense. Ne eliberăm astfel de concepția dezagreabilă că universul material trebuie să posede ceva de natura unui centru. Desigur, ne cumpărăm emanciparea din dificultățile fundamentale menționate, cu prețul unei modificări și complicări a legii lui Newton, *care n-are nici fundament empiric nici teoretic. Ne putem imagina nenumărate legi care pot servi aceluiași scop, fără a fi capabili să articulăm un motiv pentru care una dintre ele e de preferat celorlalte; într-adevăr, oricare dintre aceste legi ar fi tot atât de puțin întemeiată pe principii teoretice generale ca și legea lui Newton.*

Are aici maestrul, cuprinse pe scurt, toate punctele pe care trebuie să le atingă știința, atunci când vrea să se refere la chestiunea cosmologică „a universului ca un tot”, la care și cartea sfântă, oricare-o fi ea, se referă. Luați însă în seamă mai ales părțile subliniate, nu pentru că sunt subliniate de mine, Doamne ferește, ci uitați-vă la conținutul lor, mai ales la penultima frază: „n-are nici fundament empiric, nici teoretic”. Pe mine m-a șocat: când un corifeu al științei afirmă despre producția altui corifeu al științei că n-are nici fundament empiric nici teoretic, se cade să ciulești urechea și să deschizi ochiul! Cum zicea Silviu Angelescu în *Calpuzanii* lui, se cade să ieși afară când latră câine bătrân!...

Poate vă mai aduceți aminte de paradoxul lui Seeliger, de pe la astronomie. Dacă nu, fragmentul de mai sus redă esențialul problemei, intenției și corecturii aduse de Seeliger legii lui Newton asupra forței invers proporționale cu pătratul distanței. Pentru iubitorii de ecuații este poate indicat să reamintesc faptul că Seeliger a înlocuit de fapt ecuația lui Laplace a cărei soluție este potențialul newtonian, cu ecuația lui Helmholtz, care-i adaugă ăstuia un factor exponențial real adecvat. De ce? Pentru că densitatea materiei trebuie să fie constantă, ca să ne eliberăm de senzația dezagreabilă că universul

ar trebui să aibă un centru pe undeva. Democrație! Iar dacă Seeliger dă un paleativ, Einstein merge direct la sursa bolii: *legea lui Newton n-are fundament empiric și teoretic!*

Aici, cu inima bătând să-mi spargă pieptul, cuprins de acea emoție a înțelegerii sublime, rezervate spiritelor rare, care te face să apropii emoția intelectuală de cea a iubirii turbate de tip eminescian, mai ales după o lectură în noaptea liniștită, eminesciană și ea prin trăiri visânde, m-am oprit să cuget. „Ia uite-te mă unde era hiba lui Newton!” Păi, de-aici încolo e ușor să înțelegi totul: forța newtoniană e legată de ecuația lui Laplace, și, dacă e s-o judecăm din punctul de vedere al densității materiei, exprimabilă prin potențial conform ecuației lui Poisson, ea corespunde unei densități nule a materiei locului în care ea acționează. De-aia lucrează ăștia cu puncte materiale! Și cum zice maestrul, legea n-are nici fundament empiric, și nici teoretic, iar densitatea trebuie să fie neapărat nenulă. Ergo, să înlocuim legea! Cu ce? Păi ce-i mai natural decât ecuația care a dărmănat-o, adică ecuația lui Poisson?! Și astfel, ecuația lui Poisson, adecvat și genial generalizată de maestru, devine baza relativității generale, care a dat atâta libertate spirituală științei secolului trecut. Doamne, ce simplu!

Dându-mi palme să-mi revin, chiar mi-am și revenit într-un târziu. A mai trecut ceva timp să mă și răcoresc, ba chiar să mă și răcesc, în dușul întrebărilor de genul: „Mă, dacă-i atât de logic și de încheșat, de ce dracu face fiecare ce vrea în relativitatea generală?” Că vorba lui Ion Corcoțoi, care o cita nu mai știu de unde: a zis Dumnezeu „să fie lumină!” și s-a născut Newton; a zis Dumnezeu „să fie întuneric!” și s-a născut Einstein; fiecare inventa, punând ba o virgulă ici, ba un punct colo... cerul se spunea cu stele, marea se mânjea cu valuri... vorba poetului *Epigonilor*. La o îndeaproape cercetare, primul lucru care te frapează, începând încă de la critica timpurie a lui Schwarzschild, imediat după apariția relativității generale, este faptul că se poate jongla cu... densitatea, cea care trebuie să fie neapărat nenulă! Prin 1922 Fridman arăta cât de sensibilă este natura universului, descris în maniera lui Einstein, la acest parametru, pe care însuși maestrul a sesizat că nu l-a luat chiar așa cum s-ar cuveni pentru considerații cosmologice, și a introdus buclucașa constantă cosmologică, de care vă pomenii mai înainte. Dar cum ar trebui luat? Einstein zice: din măsurători! Dar când vezi cum se ‘măsoară’ te-apucă durerea de cap. Se presupune o structură a materiei – puncte materiale – se numără punctele, se evaluează densitatea lor numerică presupunându-se că spațiul s-ar extinde cam până unde presupunem că se extinde, se ia o densitate a unuia mai cunoscut, șcl. Nu-i *densitatea newtoniană* presupusă de ecuația lui Poisson, și asta-i cheia tuturor elucubrațiilor științifice!

Aici am trăit ceea ce trebuie să fi trăit eroul lui Gib Mihăiescu, când l-a răcorit donna Alba cu vestea bună a averii lăsate de superbul Tudor Buzescu în preziua morții lui, v-duceți aminte?! o poezie:

Îmi căută miezul ochilor cu miezul ochilor ei, iar când tocmai exultam mai intens, pregătindu-mă să-i explic în ce chip m-a putut câștiga nu aliat, dar rob – donna Alba reluă cuvântul amuțindu-mă și precipitându-mă din vârful înălțimilor pe care le cucerisem în fundul celei mai sinistre și mai lipsite de ieșire văgăuni prin destăinuirea ce-mi făcu.

E într-adevăr dulce-dureroasă robia la vârsta când încă poți căuta ‘miezul ochilor’ femeii adorate! Eu însă mi-am pus ochelarii, că trecusem binișor de vârsta cu pricina, și nu mai căutam miezul ochilor, ci miezul problemei, și-am mai citit odată: *densitate newtoniană*. Mă ce dobitoc: de Newton uitasem, de parcă nici n-ar fi fost! Luasem de capital că Einstein zicea „n-are nici bază empirică nici teoretică” și nu mă mai interesasem care putea fi această bază empirică și teoretică la Newton. În febra înțelegerii unilaterale îl neglijasem pe celălalt maestru, care acum se răzbuna cumplit.

Călcasem astfel unul dintre sfaturile profesorului Șerban Țițeica – mentorul nostru spiritual – pe care bătrânul ni le oferise odată în atare calitate. Era prin anul patru sau cinci, și grupa de teoretică: Ion Corcoțoi, Doina Negulescu, Eugen Badralexe, Rodica Gavrilă, Anghelide și eu (mai era cineva? uite că nu-mi aduc aminte!) luăm două sticle de șampanie, niste pișcoturi, și ne ducem să-i facem bătrânului o vizită la catedră, în biroul său de la etajul trei, probabil ca să-l înștiințăm ce noroc l-a pălit, că-l alesesem noi ca mentor. Intrăm acolo, profesorul ne primește realmente bucuros, fetele întind pișcoturile pe o tavă sau două, noi ne îngrijim de vinațuri. Între timp intră și Dan Constantinescu, asistentul, și se angajează respectuos într-un dialog cu profesorul, chestii personale sau de catedră, nu mai țin bine minte. Ion ia o sticlă de șampanie, care știți că avea dop mare de plastic, rotunjit în afară pentru a putea fi căpăstruit cu sârmă, desface sârma, se aude un pocnet grozav, și instantaneu dopul se izbește de tavan într-o ciocnire perfect elastică, după care trece sfârâind pe la urechea profesorului care, știți și voi, avea o chelie cam ca a noastră acum, lucitoare și rotunjită ca un glob. Am înlemnit cu toții! Scuze, dacă mai încăpeau, șcl. Face profesorul: „Tinere, ai grijă! Eu n-am ciuful vostru, ca să am cum ascunde cucuiul, bașca faptul că s-ar putea ca și căciula să nu mă mai încapă!” Un râs de mai mare dragul, atmosfera s-a destins, conversația a început să salte sprintenă de la una la alta. Anghelide s-a oferit să desfacă sticla a doua, pretindea că are practică, și într-adevăr, nu s-a mai întâmpnat nici un incident compromițător. Am stat oarecât la profesor, și țin minte că, printre altele, ne-a repetat sfatul pe care nu ezita să-l dea învățăceilor ori de câte ori i se ivea ocazia: „*Citiți pe cei care-au avut ceva de spus!*” Newton avusese totul de spus în știința pe care mă străduiam s-o învăț, dar eu pace să mă gândesc măcar că el ar fi existat! Și m-am întors umil, cu coada-ntre picioare, să văd ce-o fi zis Newton.

Îl citisem eu demult, încă din studenție, din traducerea cunoscută a lui Victor Marian, dar numai prin locurile prin care-l putusem citi. Că era greu să citești pe Newton peste tot, cu limbajul lui vechi și învechit, atunci când ești îmbuibat de modernism. Așa că amânăm, ca omul care mai degrabă n-ar face-o... Țin minte că m-a impresionat Hegel prin critica sa adusă metodei primelor și ultimelor rapoarte, pe care el le lua ca momente, care trebuiau să existe și să nu existe totodată, conform definiției pe care, aparent, le-o dăduse Newton. Și avea dreptate, în ce privește interpretarea, pe care el o hotărâse deja, care, cel puțin pentru diferențiale, era corectă, conform definiției explicate a lui Newton însăși. Probabil, ca să-și satisfacă ceva vanități filozofice, Newton se întinse, într-adevăr, oleacă mai mult decât plapoma filozofiei naturale, iar Hegel se lega mai ales de asta: fiind filosof speculativ, îl intriga peste măsură filosofia naturală care a întemeiat democrația de peste Canalul Mânecii, al cărei spirit tindea să domine-n lume. Vă amintiți că am făcut și istoria fizicii, cu Toma Vescan. I-am propus critica lui Hegel, cu documentarea de rigoare și aluzia la teoria operatorilor din cuantică, într-un eseu, pentru notă, dar și în speranța că-i

va captura atenția. Nota am luat-o, dar atenția a rămas total necapturată și mi-am văzut în continuare de neliniști de origine necunoscută... Vescan era proverbial prin aserțiuni care-ți tăiau curajul, dar avea marele dar de a scoate în evidență problema, cum scoate gazul lindina din păr. Îmi amintesc cum odată m-a izbit faptul că a afirmat, și-a insistat chiar, asupra faptului că operatorii de impuls trebuie cuantificați numai în reprezentarea carteziană. Pe-atunci eram perfect conștient ce trivializare extraordinară însemnau coordonatele carteziene în raport cu realitatea. Insist: nu abstractizare, trivializare! Să vă arăt și vouă: vă dau un reper fix, sau alegeți-l voi cum vreți, ca să vă fie bine. Măsurați-mi, insist, *măsurați-mi* coordonatele carteziene ale nebuloasei spirale din Andromeda, sau ale Proximei din Centaur, că-i mai aproape. Dar ce zic eu: ale lui Jupiter, sau ale unui electron. Veți zice, stai oleacă, ce faci! Măsor distanța, ceva unghiuri sferice, și calculez! Asta nu-i măsurătoare pentru mine, *e calcul*. Când mi s-a introdus sistemul cartezian, mi s-a dat exemplul cu muchiile măsurabile ale paralelipipedului ce-nchipuie reperul fizic. Așa ia și Einstein coordonatele carteziene, și conform unor asemenea rațiuni justifică el necesitatea relativității generale. Confuzia a pus amprenta măsurătorii pe calcule: pentru mine sarcina electronului, de exemplu, nu e măsurată, e rezultatul unui calcul elaborat. Dar, de gustibus... să mă întorc la Vescan. M-am dus să-l întreb: „de ce adică numai coordonate carteziene? Alelalte ce-au?” Mi-a răspuns scurt și sec, ținându-și buzele, cum îi era obiceiul: „Nu știu, dar așa este!” În urmă am văzut că are dreptate, dar târziu de tot am găsit explicația: în oricare alt sistem, formalismul matematic implică geometria lumii în cuantificare. Sistemul fizic nu mai e pur, așa cum îl vrea mecanica cuantică. De-asta nici gravitația nu poate fi cuantificată, cel puțin conform canoanelor obișnuite. Și pentru că tot suntem la Vescan, poate vă mai aduceți aminte remarca sa realistă care mie mi-a tăiat de atunci curajul veleității, pentru că n-aveam nici un fel de spirit de competiție: „Dom’le, fizicienii se împart în două: cei care au voie să viseze – și ne-a înșirat aici o listă de exemple, nume de rezonanță – și ceilalți. Ceilalți să-și vadă de treaba mărunță, zilnică!”

Dar să revenim la ce ne luarăm să discutăm: Newton. În facultate n-am avut acces la zecile de lucrări care în vest ‘traduceau’, care mai de care, *Principia* în limbajul zilei, însă abia acum îmi dau seama că, chiar dac-aș fi avut acces la ele, ar fi fost un fel de frecție la un picior de lemn. Nici una dintre lucrări nu atinge ceea ce eu căutam, erau mai mult interpretări din punctul de vedere al calculului analitic la zi. Târziu încoace, când am constatat asta, m-am lăsat în voia Domnului care, în bunătatea lui, nemăsurată nici chiar de fantezia omenească, mi l-a scos înainte pe Joseph Bertrand.

Îl cunoșteam pe maestrul academiei franceze din a doua jumătate a secolului al nouăsprezecelea, poate de la Plăcănțeanu al nostru, poate din altă parte, nu-mi aduc aminte. Ce vreți, nu poți ține minte chiar totul: „*La culture c’est ce qui reste quand on a tout oublié!*” cum bine zicea unul în limba culturii universale. Am prins de undeva ideea asupra faptului că numai două dintre forțe au darul de a avea orbite închise: forța lui Newton (sau Coulomb) și forța elastică izotropă, și că acest fapt ar fi fost demonstrat de Bertrand într-un articol din *Comptes Rendus* din 1873. M-am dus să umblu cu săru-mâna (știți că studenții n-aveau acces la periodice pe-atunci!) și m-am împrietenit cu bibliotecarele, care mă lăsau la periodice în sala de vizavi de amfiteatrul Bacaloglu. Am citit tremurând articolul, l-am copiat în românește, dar nu l-am putut înțelege complet încă, eram prea

ignorant în ale matematicii pe-atunci. Oricum, nu de el e vorba aici, ci de cu totul altă producție a lui Bertrand, aproape nicăieri menționată.

Bertrand era obsedat, într-un anumit fel, de Newton, iar articolul de care vă spusei este numai primul poate dintr-un șir de producții care au analizat problema forțelor dintr-un punct de vedere complet newtonian. Prin 1877 când noi ne băteam ici cu turcii, el arunca mănuașă academiei franceze, cu problema următoare:

En sachant que les planètes décrivent des sections coniques, et sans rien supposer de plus, trouver l'expression des composantes de la force qui les sollicite, en fonction des coordonnées de son point d'application.

Fericite vremuri și locuri, când academicienii își aruncau mănuașile ideilor și-și încrucișau spadele argumentelor în mod civilizat! Dar, iar vin și zic: cine știe câți mureau de foame și mizerie, pentru ca să-și țină academia ședințele în tihnă, că asta nu prea răzbate din dările ei de seamă. Norocul nostru cu un Hugo, de exemplu, care a descris colorat răscolirile și tormentul care avusese loc cu șase ani mai înainte de povestea noastră, că numai așa am ajuns și eu a spune: cine știe câți mureau de foame și mizerie! Că-i vorba de gloanțele și mizeria de la Plevna, sau de foamea și mizeria din alte părți ale lumii, rezultatul net e același pentru omul de rând... Iar știința nu face nici un pas ca să-i explice ăstuia rostul sacrificiului său!

La provocarea lui Bertrand au răspuns imediat unele dintre cele mai strălucite minți ale lumii care ne-au dat știința modernă: Darboux, Appell și Halphen din Franța, Battaglini, Dainelli și Siacci din Italia, Glaisher din Anglia, mai târziu Cyparissos Stephanos din Grecia, și încă mulți alții, nu-i mai scriu aici ca să nu lungesc inutil pomelnicul, că nu asta-i ideea. Ideea era că legea ariilor, a doua dintre cele trei ale lui Kepler, are două aspecte diferite: unul vectorial și unul diferențial, iar aici se insista mai ales pe aspectul diferențial al problemei. Dacă, zicea Bertrand, nu știi nimic decât ce vezi – chipurile se vedea mai ușor că planeta urmează o elipsă decât că vectorul său de poziție mătură arii egale în timpuri egale – ce poți să spui despre forță? Târziu de tot mi-am dat seama că dacă mișcarea-i plană și mi se dă că traiectoria-i elipsă, nu-i neapărat necesar să am satisfăcută legea ariilor. Dar este necesar ca, dacă o forță acționează aici, ea să fie centrală – să tragă adică spre un punct în mod constant – și eu pot să recunosc centrul forței prin faptul că față de el este respectată legea diferențială a ariilor, așa cum este folosită ea în mecanică.

Acum, însă, eu eram în drum către Newton, nu-l atinsesem încă, tot de frica vechiturilor, cum vă spusei, dar se vede că-i eram drag, că nu mă lăsa din mână: făceam ce făceam, și tot acolo mă trezeam, ca un copil la oala cu smântână sau punga cu zahăr... Toate răspunsurile la provocarea lui Bertrand aveau la bază, explicit sau implicit, legile lui Newton, iar eu, sub impresia momentului Einstein doream să-l ocolesc cu orice preț, ca să ocolesc și vechiturile. Citesc, (pentru a câta oară?!) unul dintre rezumatele lui Bertrand la răspunsurile celor ce ținuseră să-și spună cuvântul în problema pe care el o formulase, și de data asta mă izbește un nume dintr-un paragraf de sfârșit de articol, pus acolo parcă din obligație academică: Yvon Villarceau.

Notre confrère M. Yvon Villarceau, dans ses belles recherches sur les étoiles doubles, avait été conduit à l'expression de la force centrale qui, dirigée vers

un point donné du plan, peut faire décrire une ellipse, et l'expression qu'il a obtenue, et insérée dans les Additions à la *Connaissance des Temps* pour 1852, coïncide précisément avec une des solutions du problème que j'ai proposé.

Villardeau! Cine-o mai fi și ăsta? Avertizat fiind de Vescan, cum vă spusese mai sus, asupra formei teribile pe care o ia în știință adagiul „Quod licet Jovi non licet bovi”, am mers totdeauna spre cele mai obscure nume, și nu mi-a părut rău. Nu că Yvon Villardeau ar fi fost chiar obscur, puteți constata și singuri bățându-i numele în *Google*, dar episodul de aici se leagă de un alt fapt care mă face fericit că trăiesc acum pe acest Pământ, în afară de voi!

M-am dus în Statele Unite cu dorința secretă să mă deschid lumii, pe care s-o deschid către mine în același timp. Și una și alta dintre aceste doleanțe depind în mare măsură de inerția mea în a percepe lumea și de inerția lumii în a mă percepe. Omu-i în general ca cioara: stă cu ochii pe ce sclipește și se-agită! Eu nu fac opinie separată, mărturisesc, dar sunt conștient de asta, și de-aceea am căutat știința mai ales în locuri ce par obscure pentru omul de știință obișnuit. Așa, cu sclipiri și agitări, s-a constituit Hollywood-ul, așa se face politica, și-n urmă am văzut că asta-i tendința și-n știință, mai ales că se vrea neapărat pentru toți. Mă uitam la ăștia de la televizor cum se strofoacă săracii să lămurească lumea de o catastrofă iminentă, asteroizi, comete, întâmplările din Jupiter cu cometa Levy-Schumacher, și alte alea. Lumea, pace să bage seamă! Ia s-o pună pe Angelina Jolie, bine dezbracă, să le spună, să vezi cum toată lumea știe și pricepe! S-au prins ei de chestie, dar n-au ajuns decât până la Morgan Freeman deocamdată, pe care, oricum l-ai dezbrăca nu-i atât de bine dezbrăcat încât să-l facă pe omul de rând să priceapă legea științifică... Cred că cineva face bani buni în spatele acestor avertizări 'științifice', altfel nu se explică insistențele. Că lumea n-are conștiința sfârșitului! Lumea îl trăiește numai, vă amintiți ce zicea poetul:

Tu vrei un om să te socoți,
Cu ei să te asameni?
Dar piară oamenii cu toți,
S-ar naște iarăși oameni.

Genial! Lumea are mai degrabă conștiința rezilienței vieții, fapt pe care știința a ajuns să-l palpeze numai în ultimul timp, prin tehnologie, dar pe care Biblia ni l-a adus în prim plan de nenumărate ori, în episoade al căror prototip este cel cu Sodoma și Gomora. Morala nu-i chestia cu păcatul pentru care te pedepsește ploaia de pucioasă șcl, cum caută să ne lămurească scrierile și amenințările canonice, ci faptul că mulțimea nu renunță la plăcere pentru că nu crede-n moarte. Și are dreptate: viața e rezilientă, numai individului îi e frică, nu de moarte, ci de moartea sa...

Dar mă luasem să vă spun de Yvon Villardeau și de bucuria mea. Ați încercat vreodată bucuria de a dori o referință și de a o avea pe birou în următoarele cinci minute? Am încercat-o de nenumărate ori încă din momentul când am călcat pe teritoriul Statelor Unite. Universitățile sunt aici locuri publice, unde cetățeanul se duce la bibliotecă, reclamă o informație și i se răspunde cu toată reverența și cu tot detaliul, conform bunei credințe. Asta va și distruge societatea asta: deschiderea și buna credință! Căci omul nu-i deprins

încă cu buna credință universală, el are încă buna credință de acasă... Așa și eu: trăiam un vis! Tot ce visasem în materie de lucrări fundamentale de fizică am putut aduna... fizic, la iuțeală, în tone de hârtie. La un moment dat am distrus tonele de hârtie, și port cu mine ceva ca un telefon celular, în care am sutele de mii de articole și cărți, întinse pe vreo 50 GB dintr-un total de 250 GB. Lumea întreagă s-a deschis lumii prin internet, marile universități și-au deschis bibliotecile. *Google* îmi aduce vechiturile, *Gallica* deschide Biblioteca Națională de la Paris, Göttingen-ul e ici, *Gigapedia* îți dă cărți pe degeaba, numai să vrei să citești. Așa am dat de Yvon Villarceau!

Am găsit lucrarea de care vorbea Bertrand, la *Gallica*, care expune multe colecții vechi de marcă, o am și-acum în față. De fapt e o colecție de lucrări făcute de Villarceau de-a lungul timpului și publicată în acel număr din 1852 din *Connaissance des Temps*. Iar lucrarea teoretică asupra stelelor duble era cam din timpul revoluției de la 1848. Despre ce era vorba? Odată cu perfecționarea telescoapelor, lumea astronomică a ajuns să dea din ce în ce mai mult atenție sistemelor vizuale de câte două stele, în care una părea că stă pe loc, în timp ce cealaltă se rotea în jurul ei: companionul se rotea în jurul stelei principale. Din pozițiile succesive ale companionului se putea deduce că orbita sa este o elipsă, și că steaua principală conține centrul de forță, din cauză că vectorul de poziție al companionului în raport cu ea mătură arii egale în intervale de timp egale. Un lucru e însă din cale-afară de straniu: *steaua principală nu se găsește niciodată în focarul orbitei companionului!* Câte sisteme duble – tot atâtea poziții ale stelei principale! Vă puteți uita în internet, există o colecție impresionantă de asemenea sisteme, e catalogată pe undeva, și puteți vedea și voi ce mare diversitate există în pozițiile stelei principale. Nu-mi amintesc chiar nimic despre stelele duble de la astronomie, probabil că nici nu le-am băgat în seamă la cursul domnului Stănilă.

Poate că nici nu le-a predat, sau dacă le-a predat n-a știut să mă facă să înțeleg esențialul. Și-apoi esențialul ăsta-i foarte personal, de unde să știe omul ce vreau, când toată lumea științifică nu-l băga-n seamă din cauză că poate fi tratat prin teoria perturbațiilor și a centrului de masă. Nici măcar eu nu știam pe-atunci că asta era cheia sciziunii dintre Biblie și știință!

Villarceau era preocupat dacă teoria newtoniană a gravitației merge încă pentru asemenea sisteme, dacă gravitația este universală cum se pretindea. Răspunsul său era pozitiv, cu condiția să considerăm că stelele duble sunt, cum să spun... ‘aproximativ’ newtoniene. A procedat simplu, maniera de procedură modernă se găsește foarte bine redată în Plăcințeanu și pornește de la ecuația lui Binet, care a fost adusă în prim plan încă de Ampère prin 1830, într-un articol clasic asupra forțelor centrale. În scurte cuvinte, maniera de procedură este următoarea: se ia ecuația elipsei în forma cea mai generală, comportând cinci coeficienți arbitrari în cazul în care se cunoaște planul în care ea se află, și se calculează accelerația pe componente. Conform dinamicii newtoniene, forța este proporțională cu accelerația – ergo forța! Partea proastă-i că ea depinde de minimum patru coeficienți arbitrari, și gata cu gravitația newtoniană... s-a dus... însă, e trist s-o spun, gata și cu relativitatea einsteiniană... s-a dus și ea! Să vă arăt...

M-am hotărât în fine, să iau taurul de coarne și să mă duc, în sfârșit, la Newton. Aveam și curaj acum: două trivializări în spirit modern, una a lui Chandrasekhar, cealaltă a lui Brackenridge, apărute cam în același timp, pe la mijlocul ultimei decade a mileniului

trecut, și găsite prin Google sau Gigapedia, nu-mi aduc bine aminte, mă asistau acum, sprijinindu-mă de subsuori, pe înălțimile newtoniene. Doamne, ce simplitate, ce regal sufletesc! Newton folosește forța obișnuită, forța distrugerii, a morții și a progresului social, pentru a-și dovedi că o forță este ceea ce abate planeta către Soare, sau Luna către Pământ. Odată ajuns aici, se pune problema cum să se descrie această forță în limbaj geometric. Răspunsul lui Newton mi-a arătat că problema măsurătorii e la fel de acută în mecanica clasică pe cât este în mecanica cuantică: aici ea este postulatată explicit, acolo este conținută implicit în expresia forței. Să vă dau însă un extract din Principia, care-mi este mie și lui Mircea drag în mod special, și să vă explic pe el, și-o să-mi dați dreptate. Este Corolarul 3 al Propoziției VII din prima carte a *Principiilor*:

Forța prin care corpul P evoluează pe *orice orbită* în jurul centrului de forță S, este față de forța prin care același corp poate evolua pe *aceeași orbită* și în același timp periodic, *în jurul oricărui alt centru de forță R* precum volumul $SP \times RP^2$, format de distanța corpului în raport cu primul centru de forță S și pătratul distanței lui în raport cu al doilea centru de forță R, față de cubul liniei drepte SG dusă de la primul centru de forță S paralel cu distanța RP de la corp la al doilea centru de forță R ce întâlnește tangenta PG la orbită în G. Căci forța de-a lungul acestei orbite este aceeași ca într-un cerc de aceeași curbură.

Băgați de seamă cele subliniate: o aceeași orbită poate fi descrisă prin forțe acționând către centre diferite: *în orbită citim nici mai mult nici mai puțin decât raportul acestora!* Ați dedus vreodată ceva măsurat prin laboratoarele voastre altfel? Newton ridică aici principiul care stă la baza funcționării praștiei cu sfori, cu care în anii copilăriei spărgeam capetele și geamurile oamenilor de la distanță, ca să putem fugi, la rangul de principiu de măsurătoare. Cu cât o piatră era mai grea, cu atât o simțeam mai tare la mână când învârteam praștia deasupra capului: din instinct știam să mă limitez la pietre pe care le puteam învârti și pe care sforile le puteam ține. Aici greutatea – forța care ne robește Pământului – este comparată cu forța centrifugă. Ele trag perpetuu pe direcții cert diferite. Newton avansează ideea că armonia cerească este manifestă prin aceea că raportul unor asemenea forțe este conținut în elementele orbitei.

Apoi vedeți?... oricare alt centru de forță! Ai fi tentat să-ți pui problema ca în mecanica cuantică: *dată fiind această orbită, care este probabilitatea să existe un centru de forță*. Aici decizia că aparențele experimentale ar indica ceea ce noi știm de pe băncile facultății a dus la erezii și contradicții care au sublimat în mecanica cuantică, pe care noi am învățat-o axiomatic, dezvoltând-o mai ales ca aparat matematic. Dar să vă spun altceva, mult mai important, și să-n cerc să scurtez povestea, că o poveste oricât de frumoasă, dacă-i întinsă prea mult, iar nu face, cum ar zice nenea Iancu. Vreau să vă fac referințe la forța de care zicea Einstein că n-are nici bază empirică nici teoretică. Poate că avea dreptate maestrul să fie și mai violent, pentru că puțin a lipsit ca Newton să nu omoare-n fașă, ca spartanii odinioară, teoria relativității generale...

Dacă el ar fi știut câte se știau la numai jumătate de secol după ce-a murit despre stelele duble, poate că noi am fi învățat altă fizică. De ce? Calculul mărimii forței ce trage către un anume punct, depinde de mărimea forței ce trage către *un alt punct*. Prin urmare trebuie să ne alegem un punct către care cunoaștem forța centripetă, pentru a avea o forță de referință. Newton, și cu el toți mai târziu, aleg centrul orbitei: forța centripetă către

acel punct este proporțională cu distanța, este *forța elastică izotropă*. De-aici pornește totul: în centrul orbitei poate să se afle materie sau nu, dar dacă forța ar trage către centru, ea ar fi proporțională cu distanța. Cu această cunoaștere... tranzitorie, ca să zic așa, se poate calcula mărimea forței către oricare alt punct, în care există efectiv materie, de exemplu către focar, unde-i Soarele în cazul planetelor. Așa rezultă că forța ce trage către focar este invers proporțională cu pătratul distanței. Ca beneficiu al acestei proporționalități inverse și-a introdus Newton produsul maselor planetei și Soarelui în expresia forței, insistând cu obstinație parcă asupra acestei ipoteze, cum am avut odată impresia la una dintre lecturile *Principiilor*: parcă special pentru a da unui Einstein posibilitatea de a fi... Căci din asta a provenit ecuația lui Poisson, care a stat la baza rațiunilor pentru care Einstein zicea că forța lui Newton n-are nici teme empiric nici teoretic. Acum pot să spun cu mâna pe inimă: *forța lui Newton are mai mult teme empiric și teoretic decât tot ce-am învățat eu la fizică...*

Dar dacă Newton ar fi avut datele de mai târziu asupra stelelor duble, cauza lui Einstein ar fi fost pierdută din capul locului, pentru că ecuația lui Poisson pur și simplu n-ar mai fi fost. Ce se întâmplă? Mărimea forței centripete newtoniene depinde exclusiv de distanță, numai într-o mulțime cel mult numărabilă de cazuri, cum ar zice Joe. Mai precis, le numeri pe degete! Este absolut necesar ca punctul către care trage forța să ocupe o poziție geometric privilegiată față de orbita planetei care indică forța: centru, focar, un punct de pe orbită – cam astea. Dacă punctul spre care trage forța este arbitrar în planul orbitei, se schimbă complet macazul: forța depinde în general de cel puțin patru parametri fizici! De-aia zic: dacă Newton ar fi avut șansa să aibă la dispoziție date certe despre stelele duble, pentru care punctul de atracție este arbitrar în planul orbitei, probabil că n-ar fi insistat atât de mult asupra introducerii maselor printr-un produs particular care, într-adevăr că n-are rezon teoretic, iar ecuația lui Poisson cu tot ce-a adus ea după sine n-ar fi existat! Așa, filosofia naturală a făcut tot posibilul să acomodeze această ipoteză arbitrară a lui Newton, acum aproape zeificat: a apărut optica prin Fresnel, electromagnetismul prin Maxwell, termodinamica prin Clausius, relativitatea prin Einstein și toată fizica pe care noi am învățat-o, toate bazate nu pe ideea că forțele sunt centrale, că asta ar fi naturală, ci pe aceea că, fiind centrale, *trebuie să aibă mărime depinzând exclusiv de distanță*.

Ce poți să spui? Asta-i soarta științei, de a rătăci departe de Biblie! N-a început ea cu detalii asupra universului pornind de la planete?! Unde se pomenesc planetele în Biblie? Acum însă eu știu că Biblia are dreptate, și Newton mi-a arătat unde. E drept că dacă nu făceam fizică împreună cu voi, poate marele Dascăl n-avea cui arăta. Dar să vă spun ceva și mai și, că n-o să vă vină să credeți: pentru calculul forței în manieră newtoniană e necesară o forță de referință. Dacă se ia oricare alta decât forța elastică izotropă ce trage către centrul orbitei planetei, rezultatele despre forțele universului nu mai sunt cele pe care noi le-am învățat, și care sunt atât de bine verificate în astronomie. De când cu Fresnel, știm că forța elastică izotropă este cea care *caracterizează lumina*. Și-acum ghiciți unde v-am adus: a zis Dumnezeu undeva „să fie forță?” Nu! Dumnezeu a zis: „Să fie lumină!” Newton a arătat de fapt că gnoseologic – iar cu sprijinul Bibliei noi bănuim că și ontologic – *lumina este temeiul forței*, și nu altfel! Nu-i cum am învățat noi la facultate! Ca și Stan Pățitul, când unul și altul vin la mine să-mi demonstreze c-ar fi așa

și nu așa, eu le replic senin, de pe umerii de gigant ai taicăului Newton: lasă-mă-n pace că... est modus in rebus!

Mai rămâne să vă spun de ce sunt creștin în mod specific. V-am dat ceva detalii mai înainte: așa am fost crescut. Însă, zbanghiu cum eram, am luat-o la sănătoasa pe miriște, ca alde Toader Jipa. Țăla săracu' s-a dus să facă armata, și știți cum e: de la comisarariat te duce la unitatea militară, însă la liberare te lasă să te descurci singur. Iar Toader Jipa nu știa, săracul, unde trebuie să se dea jos din tren ca s-ajungă-n sat. Știa satul, atât. Țăla fusese tot universul lui, armata nu-i spusese nimic! Aia da trăire interioară! În urmă, povestea lumii la o cană de rachiu marea lui experiență extra-sătească, realizând parcă faptul ca universul e mult mai mare ca satul, de-aia și stârnea ilarități: „Era o lună numa' bună de tăiat păpușoi! Și trenu' mă ducea repede p-o miriște...” Așa a intrat el în proverb! În urmă de tot am ajuns să fac niște conexiuni inedite: noi toți călătorim cu Pământul, exact ca Toader Jipa cu trenul, și n-aș zice că suntem prea departe de el, nici cu impresia noutății și nici cu explicația științifică... Dar să revin la mine, că mă luasem să vă spun de creștinism: acum veneam înapoi, cu coada-ntre picioare. Motivele se pot prezenta chiar și în ordine logică, nu neapărat științifică. Și mă bucur, că altfel trebuia să mă întind mai mult! Țin minte că primul lucru care m-a frapat la o lectură a Noului Testament a fost universalitatea, și nu în sensul religios al valabilității sale pentru „neamuri” în general, nu numai pentru evrei, ci în sensul logic pur. Hristos nu s-a exprimat niciodată direct, ci în parabole, gesturi, atitudini, acțiuni. Motivul nu este cel învățat la lecțiile de materialism ale profesorului Stroe, care se certa cu Călina Mare în limitele permise de lupta de clasă, neapărat obiectiv neantagonistă, adusă forțat de dictatura proletariatului pe plan conceptual, ci altul foarte profund, ca fiind natural. Anume, tot omul posedă adevărul, dar nu tot omul îl poate exprima în cuvânt. Însă tot omul, ca moș Petrache și moș Costache, îl poate înțelege dacă îi este relevant în fapte și pilde care poartă marca experienței sale de viață. Noul Testament n-ar fi fost pentru „neamuri” dacă nu s-ar fi referit la o asemenea experiență. Și cum, în calitate de Creator, atunci când ai venit în mijlocul poporului care te-a revelat lumii, și care însuși are o anumită experiență, poți oare să atingi o altă experiență, decât prin ceea ce are ea independent de timp și loc, adică universal?! Numai parabola și atitudinea sunt aceleași pentru om, indiferent că-i un zulu sau un eschimos, Zacharias Lichter sau Rockefeller, că a trăit în Egiptul frumoasei Nefertiti, sau în America frumoasei Liz Taylor.

De-a lungul acestei linii am ajuns să-mi dau seama mai târziu de semnificația profundă a Genezei, așa cum apare ea în Noul Testament, descrisă pe scurt în Evanghelia după Ioan: „La început a fost Cuvântul. Și Cuvântul era cu Dumnezeu, și Dumnezeu *era Cuvântul!*” Cuvântul nu este accesibil oricui! Țsta-i un mesaj important, al Noului Testament: trebuie să faci pași importanți către Dumnezeu, de aceea Hristos n-a obligat pe nimeni, ci chiar i-a avertizat în mod dur: „Ia-ți crucea și urmează-mi!” Nu te duci oricum după El, ci preparat ca să fii răstignit, și deci conștient de ce te așteaptă! Facultatea nu ne-a învățat asta: nu numai că nu s-a îngrijit să ne sugereze importanța Cuvântului, dar nici măcar nu ne-a învățat pe cea a... cuvântului. Din înălțimile amănitoare ale științei ea l-a negat pe Hristos cu seninătatea indiferenței. Mulți dintre noi am găsit confort ca atare în constatarea că știința promovată de ea nu era chiar... la înălțimea trebuitoare unei asemenea pretenții! Am avut noroc să ne naștem în România, și

încă și comunistă. Dacă ne nășteam în SUA și făceam fizica la MIT, probabil că nu mai aveam ce spune, tăceam mîlc...

Îmi amintesc de Anghelide – Dumnezeu să-l hodiească! Am aflat în urmă de la Eugen Badrălexe că a murit pe munte într-un accident – cum argumenta pe culoarul Facultății, înainte de seminarul de Cuantică al lui Dan Constantinescu, la sala zece de la etajul trei (sau sala șase, nu mai țin minte). Discutau, cei ce fuseseră pe la biserică de Paști, cum văzuseră indivizi din protipendada comunistă aprinzând smeriți lumânări pe la sfeșnice dosnice, iar printre ei fizicieni care ne învățau pe noi despre lumea fizică, materială, obiectivă. Am ridicat glas de mirare, enervat de lipsa de credință în știință a acelor fizicieni, cu siguranța ignoranței, ca determinatie a conceptului de prost al lui D. D. Roșca – bine descris și documentat în *Existența Tragică* pe care i-o lecturam din mers lui Mitică Popescu, mai mult ca s-o înțeleg eu decât el – cum de este posibil așa ceva?! Răspunde Anghelide: „Dom’le când tragi o viață, scrijelind hârtoage ca să descoperi ceva acolo, cât de mic, și vezi că nimic nu se lipește, te mai aduni și mergi să aprinzi o lumânărică la biserică, chirie pentru speranță!” Atunci a fost răs mare, dar am avut decența să nu insist în a mă exprima prea mult, pentru că mi-am adus aminte de Radu Munteanu...

...El arunca bani, la modul propriu: arunca vreo monedă de cinci bani sau zece bani, prin vreo grădină, prin vreo pajiște, unde se nimerea. L-am surprins odată și l-am întrebat de ce aruncă banii, că-i bine să-i strângă, pentru vreun pachet de țigări, sau ceva.

Mi-a zis: „*Chirie pentru speranță*, nu știi!” Nu știam, eram ignorant ca băta în zilele ei cele bune, și Radu s-a luat să mă lămurească de scrierile lui Leonida Neamțu, de *Aventura și Contraaventură*, de bătrânul Salamanca, amiralul. Mi-a povestit atunci, țin minte, pe întinderea câtorva zile *Aventura și Contraaventura*, udând la ocazii degetul în gură și ridicându-l în sus, ca să vadă dacă bate vînt de aventură sau de contraaventură, așa cum făcea bătrânul Salamanca, idolul său. În urmă am citit și eu cartea lui Leonida Neamțu, dar lectura a fost fadă ca mîncarea de dietă. Litera romanului n-avea savoarea povestirii lui Radu, care a rămas de atunci pentru mine: *bătrâne Salamanca!*

Amiralul arunca bani necunoscutului, plasându-și speranța ‘în chirie’, dar gestul friza incertitudinea și inutilitatea, de care Salamanca era perfect conștient: el era mereu în aventură, chit că aceasta se putea afla și în determinația de contraaventură! Să fi fost oare tot asta și rațiunea fizicianului ce aprindea lumânarea la Înviere?! Nu părea: după Anghelide, fizicianul era învins și apela la ajutorul, pe care-l vedea sigur, al Creatorului, negându-și convingerea pe care o perora de la înălțimea catedrei în fața noastră, a studenților; care convingere devenea astfel șaradă politică de circumstanță. Era o dedublare între simțire și gândire care, cum am aflat în urmă, este comună printre savanți: nu toți sunt din cinul lui Steven Weinberg! În general nu s-a ajuns, în breasla practicanților științei, să se pună în practică năzuința optimistă sănătoasă a lui Lulu Cădere exprimată în paginile de aici: „Sunt pasionat de relația dintre simțire și gândire, de căutarea și aflarea căii care leagă inima și mintea.”

Fraza lui Lulu sugerează inima ca sediu al simțirii și mintea ca sediu al gândirii. Dar cel puțin o parte din această gândire, anume gândirea pe care o practică fizicianul provine din simțuri. Eu am găsit care parte, în fundul cufărului copilăriei! Căci, așa cum zice eroul lui Eric-Emmanuel Schmitt toată viața suntem copii, ea ne adaugă numai bărbi, burți, chelii, pretenții și alte alea. Dar, ca și copilul risipitor din poezie pot spune:

Eu, tată, am plecat
și te rog să nu fii supărat,
căci dac-aș fi rămas
n-ai fi tăiat acum vițelul cel mai gras.
Am colindat flămând pământurile,
și m-au bătut în față vânturile,
și m-a pârlit soarele,
și m-au durut picioarele...
Acum te văd și-mi pare bine,
așadar
te rog să nu te uiți urât la mine
că plec iar.
Eu sunt stâlpul de care inima ta se razimă.
Poruncește să-mi aducă niște poame
și-o bucată mai mare de azimă,
că până s-o frige vițelul mor de foame...
Phi! câte lucruri ciudate am văzut
pe unde-am trecut.

Numiți-l voi pe tată, că e al nostru...

*Nicolae Mazilu
decembrie 2010*

PLEDOARIE PENTRU INTELIGENȚĂ

Dă Doamne robului Tău o inimă înțeleaptă,
ca să () deosebească binele de rău !

(1 Regi 3, 9.)

Luni 26 iulie, la fix o lună după întâlnirea la București a promoției « Fizică 70 », trebăluind prin casă, m-am trezit fredonând o melodie care nu face parte din topul șlagărelor mele preferate. Ascultându-mă atent am recunoscut « Gaudeamus » și am înțeles imediat lucrarea ritmată a subconștientului care îmi amintea prima lună – aniversare a evenimentului.

Organizatorii întâlnirii au dorit ca ea să fie continuată printr-un volum, mai mult sau mai puțin virtual, al cărui titlu să fie « NOI »; înțeleg prin asta *tot noi, totuși noi, noi toți*... Noi, nu putem fi decât *noi înșine*, mai ales acum, după ce morfingul operat prin suprapunerea fotografiilor despărțite de 40 de ani a fost făcut și putem să recunoaștem sub numele de demult noile chipuri, la fel de dragi.

Am venit la această întâlnire cu inima strânsă, nu știam pe cine am să văd, pe cine am să recunosc și cine mă va recunoaște. Pe cei mai mulți nu-i mai văzusem chiar de la terminarea facultății, eram plecat din țară de mai bine de 30 de ani, multe se schimbaseră între timp, chiar și noi... Nu mică mi-a fost surpriza când întâlnind primul grup, în fața intrării, figurile au început să iasă din ceața amintirilor. Surâsul și buna dispoziție ne-au încurajat pe toți, astfel că după câteva minute vorbeam ca și cum ne-am fi despărțit zilele trecute...

M-am întrebat de ce legătura s-a restabilit atât de repede și am realizat că avem de fapt puncte comune mult mai numeroase și mult mai vechi decât amintirile de acum 40 de ani. În diversitatea noastră, afișată în prezentările care au urmat în amfiteatru, se vedea clar cine este (sau a fost) profesor, cercetător, sau a lucrat în alte domenii. Nu am găsit însă diferențe de stil între cei rămași în țară și cei plecați pe alte meleaguri. Cu atât mai bine! Fundamentalele sunt deci mai solide decât aporturile ulterioare, cu alte cuvinte ceea ce e înăscut e mai temeinic decât ceea ce e dobândit, pe planul personalității, bineînțeles. De ce oare? Omul european preocupat de locul său în lume este modelat de două tendințe distincte, în aparență contradictorii dar în fond perfect complementare, care fac parte din moștenirea sa tradițională. Ele sunt:

- *Spiritualitatea iudeo–creștină*, act de credință, care se trăiește în suflet, bazată pe învățămintele Bibliei, și
- *Civilizația greco–romană*, intelectuală, care se adresează rațiunii, sprijinindu-se pe modelele filosofice și reprezentările geometrice ale antichității.

Diferențele dintre *Orient* – izvor al spiritualității iudeo–creștine și *Occident* – mai înclinat spre raționalitatea modelului greco–roman se contopesc în tradiția românească, aflată la răscruce de drumuri. În acest loc binecuvântat se regăsesc echilibrate și împăcate multe răspunsuri la marile întrebări, *eternul și sacralul* în armonie cu *temporalul și cu materialitatea*. Pe plan general, cei care se întreabă încotro se îndreaptă sunt conștienți că deschiderea lor spirituală nu are limite perceptibile, pe când perspectivele raționale sunt ades orientate spre datele concrete ale existenței. În măsura în care legile primordiale ale

Creației sunt respectate, *duhul* și *materia* pot însă sta alături, într-un fel de « respect reciproc » bine rânduit.

Pentru a păstra acest echilibru, drumul de urmat este cel al căutării sensului existenței dincolo de aparențe. E cazul să ne întrebăm dacă o parte din tulburările prezente în lumea de azi nu sunt datorate ocultării progresive a valorilor sufletești, singurele capabile să trezească și să întrețină structurile profunde ale conștiinței. Calea arătată mai sus îi poate totuși scoate la liman pe cei care doresc să iasă din confuzia în care ne-a cufundat o cultură omogenizantă care pretinde că toate valorile pot fi puse pe același plan. Mircea Eliade a arătat că « *desacralizarea neîntreruptă a omului modern a alterat conținutul vieții sale spirituale* ». Tot el ne spune însă că « *sacru este înscris în natura omenească și că, în pofida sărăcirii progresive care a transformat valorile culturii în simple fapte diverse supuse efectelor de modă, bazele imaginației creative nu sunt complet pierdute. Dincolo de vechile imagini șterse se află punctul de plecare posibil spre reînnoirea sufletului omenesc* » (*Imagini și Simboluri*).

Acest punct de plecare poate fi analiza critică a « Secolului Luminilor », în care se înrădăcinează multe obiceiuri intelectuale moderne. Moștenirea sa are părți bune dar și limite primejdioase. Un gânditor francez original și greu de catalogat, René Guenon, spune următoarele: « *Descartes a limitat inteligența la rațiune și a conferit metafizicii un rol unic, acela de a servi de fundament fizicii. Tendințele pe care le afirma în acest fel nu sunt oare aceleași care se regăsesc în lumea modernă? A nega sau a ignora orice cunoaștere () supra-rațională însemna a deschide calea ce conduce în mod logic la pozitivism și la agnosticism* » (*Orient și Occident*). Cu alte cuvinte, raționalitatea a condus în ultimele trei secole la materialitate, cu aspectul ei pervers – materialismul, care ne-a răvășit existența și ale cărui tare sunt încă prezente pretutindeni.

Inteligența nu este așadar numai rațiunea pură, care – singură – se poate rătăci pe căi încâlcite, ci mai curând ***suma rațiunii cu spiritualitatea***, împletite într-o deplină armonie. La rândul său, spiritualitatea nu trebuie ruptă de credință, oricare ar fi ea. În acest fel fiecare categorie își găsește locul, *religia ocupându-se de scopul și finalitatea Universului*, iar *știința de structurile sale și de modul lor de funcționare*. Religia oglindește valorile, știința fenomenele. Știința lucrează prin intuiție, iar credința prin revelație. Știința modernă de altfel - și mai ales fizica prin complexitatea sa: cuante, atomi, quarci, bozoni, relativitate, semiconductori – ne ridică la un nivel de abstractizare care îi face pe mulți savanți să perceapă și să afirme legătura cu prezența divină. Un singur exemplu: Einstein, care spunea că « *Scara științei e ca scara lui Iacob; ea nu se oprește decât la picioarele lui Dumnezeu* » și, încă, « *Știința fără religie e șchioapă, religia fără știință e oarbă* ». Putem deci reveni cu seninătate și încredere la adevărata inteligență bipolară propusă mai sus, încurajați – în plus – de continuitatea metodologică din gândirea marilor fizicieni: să ne amintim că Newton spunea acum ~ 300 de ani în *Principiile Matematicale ale Filosofiei Naturale* că « *Dumnezeu nu este nici eternitatea nici infinitul, dar este etern și infinit. El nu este nici timpul nici spațiul, dar este dintotdeauna și este prezent pretutindeni* ». Într-adevăr, ce om de știință ar putea nega infinitatea spațiului și a timpului, fiind perfect conștient pe de altă parte că nu le poate înțelege? Supranaturalul nu este altceva decât naturalul încă inaccesibil nouă, minunile fiind încrucișări ale coordonatelor spațiu-timp cerești și pământești – locuri geometrice unde timpul întâlnește

eternitatea. Legende și basmele românilor care ne-au fermecat copilăria, dar care merită recitate la orice vârstă, sunt o invitație permanentă de a păstra intact darul de a ne minuna. *Tinerete fără bătrânețe...*

Ajunși aici, putem să privim anumite lucruri în față, cunoașterea lor permițându-ne să tratăm cu rezerva cuvenită miturile lumii moderne, mai ales cel al *progresului infinit*. Progresul nu este *noutatea*, ci *mai binele*! Chiar dacă orice progres implică o schimbare, nu orice schimbare e un progres. Pericolul vine din faptul că mitologia tradițională a *fundamentelor* este pe cale de a fi înlocuită în zilele noastre de o nouă mitologie, cea a *schimbărilor cu orice preț*.

Cum ne-am schimbat *NOI*? Ce am făcut de 40 de ani încoace? Am mers pe drumuri mai mult sau mai puțin trasate, mai mult sau mai puțin croite, mai mult sau mai puțin paralele. Am învățat noi înșine câte ceva și am învățat pe alții. Avem norocul să fim născuți în jurul paralelei 45, mijlocul zonei temperate – cea care prin alternanța anotimpurilor dă diversitate naturii și echilibru sufletesc. În pofida istoriei vitrege care ne-a măcinat o parte din tinerețe am mers mai departe, bazele noastre fiind temeinice – universale și eterne. « *Să nu uităm că democrația și drepturile omului s-au născut în spațiul european și nu în India, China sau Imperiul Otoman. De ce ? Pentru că acest spațiu este creștin, iar creștinismul este nu numai o religie* » ci și o formulă liberatoare. (Frédéric Lenoir – *Hristos Filosof*). În acesta zonă privilegiată e mai lesne să căutam cele câteva calități care ne fac oameni adevărați, mai ales stăpânirea de sine, cultivarea bunelor maniere, îngăduința și înțelegerea față de ceilalți, aflarea sensului culturii, simțul umorului, precum și satisfacția datoriei împlinite. De asemenea, ne străduim să nu confundăm relativitatea cu relativismul, bucuriile cu plăcerile, esența și contingenta, fondul și forma. Toate astea ne permit să trecem de la *a ști* (ce am învățat) la *a cunoaște* (ce am înțeles), adevăratul drum de la *fizică* la *metafizică*.

Singure, formulele fizicii și ale matematicii nu sunt suficiente pentru a opera această metamorfoză. Ele sunt un *mijloc*, nu un *scop* și aparțin *metodei analitice* a descoperirilor succesive – ordonate și ierarhizate – de la alfabet și primele cifre până la ecuațiile binecunoscute din facultate. Viața ne învață însă și o altă metodă, cea *analogică*, unde elementele se leagă prin similitudinile pe care le au, se întrepătrund în mod subtil și se construiesc reciproc, dând naștere – deseori în mod surprinzător, chiar paradoxal – la situații și rezultate neașteptate. Cel mai bun exemplu sunt Evangheliile, care spun: « *precum în cer, așa și pe pământ* ».

Pentru cei care care n-am făcut-o încă, a venit poate timpul să ne reprogramăm – să ne transformăm din *cercetători* care își propun un *obiectiv* în *căutători* care urmăresc o *metodă*, adăugând ecuațiilor savante un nou sistem tot atât de complex dar diferit și altfel organizat – pe baze sufletești mai curând decât pe cele raționale. Totul în perfectă coerență – *să fim inteligenți*! Omul inteligent este *homo sapiens* al timpurilor moderne. Dificultățile înconjurătoare au, e drept, tendința de a restrânge specia, transformându-o într-o diasporă. În plus, forțele răului lucrează întru ruperea inteligenței de dragoste. Putem însă urma îndemnul Sfintei Tereza de Avilla care spune că « *ce este esențial nu este a gândi mult ci a iubi mult* ». Dragostea este *inteligența inimii*.

Să ne oprim acum... Avem, în viață, două baze de timp: una aparentă – constantă, cronologică, care îl măsoară pe ceas și ni-l arată în scurgerea sa lineară, inexorabilă și

ireversibilă. A doua, mai adâncă și mai fină, privește timpul interior – variabil și imprezvizibil, resursa trăirii fiecăruia – care funcționează ca un metronom; aici contează ritmul și rezonanța. NOI, după 40 de ani, suntem diferiți și totuși uniți; așa am fost de fapt de la început. Sau de la începuturi? Oricum ne-am pregăti pentru viitor nu știm în fond ce ne mai așteaptă și nu cred că ar fi potrivit să-i întrebăm încotro s-o luăm pe cei care cunosc deja drumul; riscăm să nu ne pierdem! Să nu alungăm îndoiala, căci numai ea ne conduce la certitudini. Dacă nu ne vom uita și ne vom mai vedea, vom vorbi din ce în ce mai puțin despre știință și din ce în ce mai mult de noi înșine, de viața noastră, de ce am mai putea face împreună într-o colegialitate prietenească regăsită. Și vom depăna amintiri... Lupta memoriei cu uitarea este o formă de speranță și reînnoire; ca să știm unde mergem, trebuie mai întâi să știm de unde venim, iar cel mai bun mijloc de a prevedea viitorul este, până la urmă, acela de a-l construi. Citându-l pe Victor Hugo, « *să adăugăm viață anilor noștri, nu numai ani vieții noastre* » și să ne străduim să rămânem tineri oricâți ani am avea!

Ultimele preziceri milenariste anunțând că sfârșitul lumii se apropie, ar fi poate prudent să ne întâlnim din nou cât mai repede, să transgresăm *imanentul* prin *iminent*.

*Cu drag, cu bine și pe curând,
Dimitrie (Lulu) Cădere*

CE VA FI ?!

...La început a fost neantul sau un haos de particule umblând fără scop printr-un întineric etern. Era de așteptat ca, la un moment dat, **Cineva** sau... **Ceva** să se plictisească de „hoinăreala” asta generală și să vrea să facă puțină ordine; așa cum știm cu toții, dorința de ordonare duce la complicații ulterioare, care, de asemenea, trebuie să fie simplificate și puse în concordanță cu ceea ce s-a aliniat inițial și... tot așa. Particulele fără nume au început să se miște după reguli precise, s-au mai și ciocnit, inevitabil, s-au combinat și s-au despărțit, dar și asta făcea parte din scenariu. Și apoi, pentru că procesul era cam prea lent, **Cineva** sau... **Ceva** a hotărât:

„*acum!*”... și „*poc*” sau „*pac*” sau... un mare „*bang*”... și sâmburii planetari erau gata! Și, pentru că nu era îndeajuns, mai trebuia sunet și culoare, mai simplu spus, „*viață*”, plante, animale și *omul*, cel care trebuia să fie suveran, să aibă grijă de toate minunile apărute din neant.

Planul era simplu și frumos și toate s-au creat în milioane și milioane de ani, cât o tresărire de pleoapă pentru **Cineva** sau... **Ceva**...

(Peste veacuri, niște oameni foarte curioși, numiți fizicieni, au descoperit toate câte s-au întâmplat, au dat nume sugestive particulelor începutului, iar momentului-zero de naștere a *Universului*, belgianul Georges Lemaître i-a spus „*Big-Bang*”).

Perfecțiune... Nu poate fi definit altfel acest cuvânt, decât prin el însuși.

Doar *Universul* a fost perfect din prima clipă a vieții sale.

„Întinericul este materia primă a luminii” a spus Rembrandt, referindu-se la arta de a scoate la lumină o armonie de forme și culori.

Universul a fost creat din întineric și neființă și geniul lui Mihai Eminescu a redat cum nu se poate mai sugestiv acest început al începuturilor, în Scrisoarea I:

Fu prăpastie? Genune? Fu noian întins de apă?

N-a fost lume pricepută și nici minte s-o priceapă,

Căci era un întineric ca o mare făr-o rază,

Dar nici de văzut nu fuse și nici ochi care s-o vază.

Umbra celor nefăcute nu-ncepuse-a se desface,

Și în sine, împăcată, stăpânea eterna pace!

Dar deodat-un punct se mișcă... cel dintâi și singur, iată-l

Cum din chaos face mumă, iară el devine tatăl!

Punctu-acela de mișcare, mult mai slab ca boaba spumii,

E stăpânul fără margini peste marginile lumii...

De-atunci negura eternă se desface în fâșii,

De atunci răsare lumea, lună, soare și stihii.

(1881 - 1 februarie)

...Și omului, cea mai complexă realizare a tuturor timpurilor, i s-au dat în stăpânire toate câte sunt.

Omul a depășit mult „planul inițial”, s-a diversificat, uneori apropiindu-se de perfecțiune, alteori coborând spre abjecție, încât nu știu dacă **Cineva** sau... **Ceva** și-a mai recunoscut opera. Poate s-a uitat cu curiozitate, spunându-și șmecherește, „măi, să fie”... sau, dezamăgit, și-a întors ochii – „ăsta nu-i al meu”... Nu știu și nu cred că poate ști cineva.

Au existat prooroci, vizionari, există și azi, ce și cum văd ei „peste timp” este un mister nedezlegat.

Poate că absolut toate lucrurile se întâmplă după legi precise, așa cum am învățat noi la Facultatea de Fizică; atunci ar trebui să se poată ști precis ce se întâmplă la un moment din viitor pe axa timpului, cu o entitate „A” care se află acum la niște coordonate spațiale date. A admite că mintea unui vizionar ar fi capabilă să calculeze pe baza acestor legi, evoluția entității „A”, ar însemna o complicație de neimaginat!

Nostradamus, cel mai vestit vizionar, (sec. XVI) spunea despre sine că este doar un releu, un transmițător, că ceea ce i se relevă în viziunile sale nu are niciun înțeles pentru el, dar sigur va avea pentru generațiile viitoare. Deci, un receptor! Să credem că vizionarii primesc, pe canale la care are acces doar mintea lor, informații de la ființe cu aceleași capacități extraordinare, dar care trăiesc în viitor? Ne-am putea imagina atunci lumea organizată pe niște etaje temporale, unde toate evenimentele sunt determinate precis, de la viața celei mai mici furnici până la evoluția planetelor?... Destul de greu de imaginat. (De fapt, ne putem imagina „eternitatea”?) Este mai simplu să credem că a existat o „mașină a timpului”, care a fost folosită de niște indivizi șmecherași și curajoși, care și-au spus apoi, vizionari!

Fără să zâmbim de data asta, nici n-ar fi imposibil! Să ne amintim de experimentul Philadelphia (care se pare că n-a fost ficțiune), în care, în încercarea de a ecrana față de radarul inamic distrugătorul USS Eldridge, s-a obținut de fapt extragerea acestuia din continuumul spațio-temporal, în anul 1943. Doar că oamenii de la bordul navei, cei ce au supraviețuit experimentului, au suferit traume psihice considerabile, explicate de cercetări ulterioare ca fiind datorate desprinderii de linia temporală de care este atașată ființa umană încă din momentul nașterii sale.

Experimentul Philadelphia a fost continuat totuși, pare-se, în pofida groazei insuflăte de efectele asupra celor implicați, culminând cu deschiderea unei porți în continuumul spațio-temporal, în cadrul proiectului Montauk, în 1983. Preston Nichols, inginer electronist, specialist în fenomene electromagnetice, susține, în cartea sa despre proiectul Montauk, că persoana lui a existat în „două dimensiuni temporale distincte”.

Cercetătorii implicați în proiectul Montauk (numit astfel după localitatea în care s-a aflat baza militară a Forțelor Aeriene Americane, care a fost gazda experimentului) au obținut, se pare, niște rezultate uimitoare în ceea ce privește „vizualizarea” gândurilor unui subiect, prin intermediul unui dispozitiv de „citire” a minții. De aici până la posibila manipulare a minții oricărui individ sau a unui grup de oameni, era doar un pas. Se pare că s-a și dezvoltat un echipament capabil să schimbe modul de gândire al unei persoane, identificându-se „frecvențele-fereastră” prin care se poate pătrunde în conștiința umană. Justificarea „morală” a acestor cercetări era protejarea persoanelor care, ca și în cazul experimentului Philadelphia, ar fi putut fi afectate în cursul unui eventual transfer temporal. Transformând dispozitivul de „citire” a minții într-un transmițător, se putea

transfera subiectului care călătorea în timp, o realitate alternativă, împiedicând o eventuală dezorientare sau rătăcire. Să credem, să nu credem?! Știm că nu iese fum fără foc, așa că... Putem presupune chiar, că cercetările au continuat; cu ce rezultate vom afla, poate, cândva, când vom avea acces la aceste informații.

Revenind la vizionarii de care vorbeam, explicația revelațiilor lor rămâne în ceață, cel puțin deocamdată sau cel puțin pentru unii dintre noi. Ar trebui să-l întrebăm pe unul dintre aceștia ce se va întâmpla cu Terra în următorii, să zicem, 100 de ani...

Deocamdată, să vedem cum trecem de anul fatidic 2012!

Că Sistemul nostru Solar va trebui, vrând-nevrând, să traverseze „Centura Fotonică”, este una, dar că oamenii cu un „comportament egoist” nu vor supraviețui radiației de înaltă frecvență existentă în centură, este foarte greu de crezut! (Centura Fotonică, denumită inițial „Nebuloasa Aurie”, cunoscută de astronomi încă din anul 1961, se află pe proiectata orbită a Sistemului nostru Solar; acesta din urmă face o rotație completă în $24.000 \div 26.000$ de ani în jurul centrului galactic).

Logic, vom fi spectatorii efectelor radiațiilor intense emise de Centura Fotonică, atât în spectrul vizibil, cât și în cel al frecvențelor înalte, incluzând razele X. Cum Centura Fotonică are oscilații neregulate, nu se poate preciza cu exactitate care va intra primul sub incidența sa, Soarele sau Pământul. De aici, speculații legate de efectele asupra climei, materiei și implicit asupra oamenilor, ca: șoc electric, fluorescența corpurilor, telepatia la îndemâna tuturor, aura energetică vizibilă, modificarea periodicității zi-noapte etc. Dar... o experiență spirituală?! Vom vedea.

Apoi, mai este și inevitabila inversare a polilor magnetici tereștri! Cum se va face, în cât timp și ce efecte va avea asupra climei și vieții terestre, este iarăși un subiect care naște controverse.

Mai nou, am aflat și că s-au detectat 3 nave extraterestre care ar ajunge la Terra în decembrie 2012! Altă dandana! Sau... poate chiar vin!

Unde ne sunt acum cititorii în stele, în bobi, în tarot sau vizionarii conectați la antenele viitorului?... (Întrebare retorică.)

De fapt, cred că este inutil să ne facem griji. Ce va fi, va fi!

Noi nu știm bine nici ce a fost, ce rost are să ne batem capul cu „ce va fi”?

Noi, toți, am încercat să știm din ce în ce mai mult. Doar că, pe măsură ce am aflat mai multe, am devenit conștienți de cât de neștiutori suntem!

De fapt, nu cred că **Cineva** sau... **Ceva** s-a lepădat de noi, oamenii. Poate că, uneori, se întristează la gândul că suntem departe de a fi perfecți.

Cineva sau... **Ceva** ne-a dat o lume minunată, căreia noi, oamenii, tot încercând s-o explorăm și s-o deslușim, i-am întinat frumusețea. Mai sunt multe, multe enigme de descifrat, dar dacă moare „subiectul”, ce facem? Regretele târzii sunt cele mai amare.

Poate că, din greșelile noastre, vor învăța cei ce vin după noi; contrar părerii unor analiști pesimiști, poate că nu este totul pierdut. Este adevărat că înțelepciunea nu se învață, dar sper să se poată transmite unei generații viitoare dornică să o accepte. Sper ca greșelile să nu se repete, pentru că, la un moment dat, „tăvălugul” nu va mai putea fi oprit.

Iar noi, cei ce știm să explicăm de ce este cerul albastru, de ce apare curcubeul, ce se ascunde în spatele minunatelor aurore boreale, tocmai pentru că știm, ar trebui să ne bucurăm de toate câte sunt, infinit mai mult decât alții. Să vedem frumusețea!

Ați auzit vreodată cântecul stelelor? Sau, ați ascultat vreodată glasul copacilor? Nu este timpul trecut! Să privim cu ochii sufletului, să ascultăm cu atenție și vom afla mult mai multe decât am învățat vreodată din cărțile de fizică.

Să nu distrugem poezia minunată a acestei lumi, dăruită nouă de **Cineva** sau...
Ceva...

Anca Iordănescu (Ștefănescu)
decembrie 2010

Albumul cu poze

Muntele Rosu, 1965

Excursie la Muntele Roșu

Sinaia 1966

Excursie la Sinaia

Revelion 1965-1966

Excursia de studii la Craiova, 1968

Excursia de studii în deltă, 1968

Cu vapoarașul prin deltă, 1968

Cișmigiu, 1967

Tot în Cișmigiu

Excursie la Lacul Roșu, 1969

7 ianuarie 1969. De ziua lui Nae Doboș

Ultima zi de facultate. Grupa de Corp solid

Banchet 1970

Banchet 1970

Banchet 1970

Banchet 1970

Revedere după 10 ani (6 iulie 1980)

Casa Oamenilor de Știință – (6 iulie 1980)

Revedere după 10 ani (6 iulie 1980)

Banchet 1980

Banchet 1980

Din nou în băncile amfiteatrului după 40 de ani

Amfiteatrul Spiru Haret – 26 iunie 2010

Mircea prezintă „raportul de activitate”

Șerban face oficiile de gazdă. Pe ecran, o poză de la întâlnirea din 1980

Pe ușa aceasta intram în facultate în perioada studenției. Ea a rămas la fel.

Edgar Quinet colț cu Academiei – 26 iunie 2010, ora 13,30

Poza de grup cu doi lămâi – Casa Universitarilor, ora 14

Înainte de banchet – Casa Universitarilor

Și după... prietenii regăsiți!

catalogul

Nr. crt.	Numele	Data nașterii	Locul nașterii	Grupa an I/ Grupa an V*	Domiciliul
1	Achimenco Gh. Petru Viorel	23.05.1948	Piatra Neamț, Bacău	113 / -	
2	Adamszky F. Ana Maria	7.03.1946	Oradea	112 / 192 macromolecule	Budapesta, Ungaria
3	Adorian Gh. Ana	23.06.1947	Cluj	114 / 191 corp solid	
4	Alexandru Constanța			- /193 geofizică	
5	Anghel E. Carmen Sofia	17.09.1947	Metis/ Agnita, Sibiu	115 / 189 spectroscopie	Timișoara
6	Anghelide Gh. Nicolae	9.10.1935	București	116/190	
7	Antal F. Maria Magdalena	10.03.1946	Sfântu Gheorghe	teoretică	
8	Apostol C. Elena	15.04.1947	Bălțați / Roșiorii de Vede	116 / 189 spectroscopie	București
9	Ardeleanu N. Eliza	1.12.1947	Focșani / Galați	110 / 185 biofizică	Newton, MA, SUA
10	Axinte Gh. Maria	8.04.1947	Onești / Bacău	114 / 187 reactori nucleari	Onești
11	Babineac N. Nicolina	7.12.1947	Dorna Codreștilor / Dorna Mâneciu	114 / 191 corp solid	
12	Baciu I. Elena	5.08.1947	Ungureni / Teleajen / Ploiești	111 / 191 corp solid	București
13	Badralexe P. Eugen Emilian	14.06.1947	București	111 / 190 teoretică	SUA
14	Bătătorescu Gh. Cristina	21.07.1947	Codlea	113 / 188 electroradio-fizică	Brașov
15	Blidaru Dana Micaela	7.11.1947	București	110 / 185 biofizică	Perugia, Italia
16	Boca P. Constantin Teodor	21.12.1947	Gheorghiuța / București	115 / -	
17	Borca I. Sergiu	12.01.1947	Satulung / Brașov	115 / 191 corp solid	București
18	Borischievici Elena-Galina	1.01.1941	Iași	116 / -	
19	Botoș F. Clara	20.04.1947	Baia Mare	- / -	
20	Bradler V. Mariana	17.07.1947	Turnu Severin	113 / -	
21	Brătulescu Gh. Sofia	27.09.1947	București	113 / 188 electroradio-fizică	
22	Brezeanu Sp. Semerad Dan	21.07.1945	Filipeștii de Târg	116 / -	București
23	Broti I. Anca-Irina	14.08.1947	Iulian / Suceava	114 / -	București
24	Buciu M. Radu	9.02.1947	București	115 / -	
25	Caliniuc T. Maria	9.10.1947	București	111 / -	

Nr. crt.	Numele	Data nașterii	Locul nașterii	Grupa an I/ Grupa an V*	Domiciliul
26	Cautiș N. Constantin Victor	18.06.1946	Brăila	113 / 186 energii înalte	
27	Cazacu Gh. Zoe	9.12.1940	Călărași / București	117/189 spectroscopie	
28	Cazacu Adela Speranța	8.02.1947	Craiova	112/ -	
29	Cădere R. Dimitrie Cosmin	1.07.1947	București	115 / 191 corp solid	Versailles, Franța
30	Ceaușescu N. Valentin	17.02.1948	București	112/ -	București
31	Chelu Salomeea	12.05.1945	Giurgiu	- /189 spectroscopie	
32	Chiriță M. Maria-Ana	11.08.1946	Alba Iulia	114 / 187 reactori nucleari	Sibiu
33	Chinciușan A. Ioan	23.06.1938	Feișa, Târnăveni	111 / 188 electroradio- fizică	
34	Ciobănaș A. Maria	26.10.1946	Râmnicu Sărat	110/ - biofizică	
35	Cioroiu M. Dan Cristian	27.11.1947	Craiova	112/ -	
36	Coban M. Grigoreta- Mihaela	30.01.1947	Codlea	116 / 191 corp solid	Knoxville, SUA
37	Constantinescu F. Dan Andrei	17.03.1948	București	117/ -	
38	Corcoțoi J. Ioan	14.06.1946	Vaslui	- /190 teoretică	București
39	Cosma T. Bucur	22.12.1946	Sora / Făgăraș	111 / 188 electroradio- fizică	Italia
40	Covaci St. Ștefan	4.01.1945	București	116/ -	
41	Covrig C. Daniela	17.08.1947	București	110 / 185 biofizică	
42	Croitoru S. Alice	26.02.1948	București	110/ 185 biofizică	
43	Culică V. Hristina Domnica	9.01.1948	Călărași / București	116/ -	Călărași
44	Curtiev D. Ioan	1.02.1948	Timișoara	113/ -	
45	Dan P. Petru Dionisie	15.09.1947	Cluj	111/ -	
46	Dăscălescu Valentina	15.07.1946	București	- /185 biofizică	
47	Diaconescu Mihail			- /187 reactori nucleari	
48	Diamandescu Lucian Constantin	10.05.1947	Cărpiniștea / Buzau	112 / 186 Fizică nucleară / Energii înalte	București
49	Dinovici Sorin Vasile	12.06.1945	Drăgășani	112/ -	
50	Dogariu N. Octavian	29.01.1947	Sannicolaul Mare	117/ -	Timișoara
51	Dolinski M. Angela	24.01.1948	București	112/ -	
52	Doboș C. Ion	12.01.1943	Săscut sat / Adjud	112/ - electroradio- fizică	București
53	Dumitrescu I. Barteș Raluca	13.05.1947	Câmpina	110 / 185 biofizică	București

Nr. crt.	Numele	Data nașterii	Locul nașterii	Grupa an I/ Grupa an V*	Domiciliul
54	Dumitriu Nicolae			- /188 electroradio- fizică	
55	Dumitrescu I. Maria-Oana	3.11.1947	București	112/ -	Franța
56	Dușoiu I. Rodica-Elena	13.05.1947	Piatra Neamț	115/ -	București
57	Ehrenkranz I. Irene	3.04.1946	București	115/189 spectroscopie	Haifa, Israel
58	Enculescu M. Marilena Ivon	26.10.1947	București	112 / 187 reactori nucleari	
59	Filip Gabriel			- /190 teoretică	
60	Florea St. Cristian	23.12.1947	Craiova	117 / 187 reactori nucleari	Evry, Franța
61	Florescu I. Nicolae	24.05.1947	Ciofringeni / Arges	116/189 spectroscopie	
62	Focșăneanu I. Ioan Octavian Moțoc	30.09.1938	București	112 / 188 electroradio- fizică	
63	Fulea Adrian Octavian	27.08.1941	București	117/192 macromolecule	
64	Furtună C. Constantin	17.02.1947	Târgu Ocna / Bacau	113 / 186 energii înalte	
65	Gațtoi I. Ana Violeta	15.07.1947	Ploiești	117/-	Mexic
66	Galeriu-Covrig Dan Călin Constantin	1.12.1947	București	116 / 186 energii înalte	București
67	Gavrilă C. Rodica Ileana	22.02.1947	București	113/190 teoretică	București
68	Gavrilă V. Alexandru	14.11.1945	Jidreni / Ploiești	112/ -	
69	Georgescu I. Ion Vladimir	27.11.1947	București	114/ -	Franța
70	Georgescu S. Filofteia Mihaela	1.03.1947	Ploiesti	111/191 corp solid	București
71	Georgescu V. Vasile- Șerban	15.01.1947	Craiova	117/191 corp solid	București
72	Gheordunescu Mircea	26.01.1947	București	- / 192 macromolecule	București
73	Ghinea J. Liliana	23.02.1946	Flitelnic / Sângeorgiu de Pădure	116/189 spectroscopie	București
74	Ghițescu D. Dorin Lucian	23.08.1947	Constanța	110 / 185 biofizică	Montréal, Canada
75	Giurgiu C.L. Constantin- Liviu	23.08.1947	Brad	113/ 188 electroradio- fizică	București
76	Goldenstein Pierre	17.03.1946	București	- /185 biofizică	
77	Gostian I. Eleonora- Rodica	8.12.1947	Ghelar / Hunedoara	113/191 corp solid	București
78	Grimani P. Doina-Mariana	9.11.1946	București	111/193 geofizică	
79	Hellinger Adolf			- /190 teoretică	

Nr. crt.	Numele	Data nașterii	Locul nașterii	Grupa an I/ Grupa an V*	Domiciliul
80	Henning K Ingeborg-Gerda	2.10.1947	Cisnădie	117/193 geofizică	Stuttgart, Germania
81	Horia-Dunăreanu M. Gabriela Martha	1.08.1947	Galați	110 / 185 biofizică	SUA
82	Hossu E. Alexandru Andrei	14.11.1945	Sibiu	112/ -	
83	Iacob A.Nicolae	24.12.1946	Grădinari - Mihăilești	112/193 geofizică	Buzău
84	Iliescu V. Marta Ioana	19.03.1948	Chitila	110 / 185 biofizică	Montreal, Canada
85	Ionescu F. Elena	2.01.1948	București	117 / 188 electroradio-fizică	
86	Ionescu P. Constantin Dumitru	22.04.1937	București	115 / 187 reactori nucleari	
87	Ioniță P. Victoria Simona	26.07.1947	București	113 / 192 macromolecule	SUA
88	Ivanov N. Ilie	5.07.1947	Tepolu / Giurgiu	113/189 spectroscopie	București
89	Ivănescu M. Viorica	16.08.1947	București	117/189 spectroscopie	
90	Julla Maria-Vasilă	19.05.1947	Seni / Maramureș	115/ -	București
91	Lăcătușu N. Veronica-Rodica	17.12.1946	Craiova	116/189 spectroscopie	București
92	Luca Gh. Nicolae	1948	Găești / Argeș	116 / 188 electroradio-fizică	
93	Lupu E. Mihail	28.03.1947	Tulgheș / Harghita	111 / 187 reactori nucleari	NJ, SUA.
94	Macavei P. Gheorghe	14.02.1947	Roșiorii de Vede	114 / 192 macromolecule	
95	Macovei Dan	26.07.1947	Hârșova	117/191 corp solid	București
96	Manea Gh. Florea	4.11.1946	Beiu / Alexandria	113/193 geofizică	Alexandria
97	Mangu Maria	3.08.1946	București	- /187 reactori nucleari	
98	Marcus Eduard	19.09.1946	București	- /189 spectroscopie	
99	Marica I. Eugen-Ioan	1.01.1947	Harghita	110 / 185 biofizică	
100	Marin P. Inocențiu	20.10.1943	Perieți / Slobozia	112/193 geofizică	Breaza
101	Mateescu M. Mihaela-Gabriela	11.08.1946	Craiova	112/ -	
102	Mazilu Gh. Nicolae	22.05.1948	Vârteșcoiu / Focșani	111/190 teoretică	SUA
103	Mihăilescu V. Adriana-Livia	9.04.1947	București	116/191 corp solid	Karlsruhe, Germania
104	Miron I. Elena	12.08.1947	Dâmbu / Cluj	114 / 192 macromolecule	

Nr. crt.	Numele	Data nașterii	Locul nașterii	Grupa an I/ Grupa an V*	Domiciliul
105	Mocanu I. Rodica	21.05.1947	București	115/ -	
106	Moțoc N. Ioan	8.12.1947	Stoienesti / Muscel	116/193 geofizică	
107	Munteanu Radu	10.06.1946	Vulcan - Petroșeni	- / 192 macromolecule	București
108	Murtaza Ana-Alexandra	21.11.1946	București	113 / 187 reactori nucleari	Paris, Franța
109	Mutu Anca	5.10.1946	Brebu, Câmpina	- /193 geofizică	
110	Müller Gerhardt-Johannes	30.08.1947	București	111 / 185 biofizică	Germania
111	Nahman M. Solange	7.08.1947	Botoșani	115 / 192 macromolecule	Rishon le Zion, Israel
112	Nanu D. Florina- Alexandra	16.04.1948	Pitești	110 / 185 biofizică	București
113	Naum P. Eugenia Mihaela	22.09.1947	Plenița / Dolj	111/186 energii înalte	București
114	Neacșu Emil			- /187 reactori nucleari	
115	Negreanu Mircea	18.09.1946	Constanța	- /186 energii înalte	
116	Negulescu N. Doina	04.09.1947	București	114/190 teoretică	București
117	Nicolau I. Silvia-Ileana	20.06.1947	București	116/189 spectroscopie	București
118	Niculescu E. Margareta	20.12.1947	București	113 / 185 biofizică	
119	Niculescu (Opriș) Valentin Ioan Remus	2.06.1946	Câmpia Turzii	- /186 energii înalte	București
120	Niță V. Elena	3.04.1947	Titu	111 / 192 macromolecule	
121	Olteanu I. Doina Anastasia	17.08.1947	Cluj	110 / 185 biofizică	
122	Oprea A. Ion	3.04.1947	Beuca / Roșiori de Vede	116/ -	Pitești
123	Opriș V. Vlad-Gheorghe	27.11.1947	București	111/191 corp solid	
124	Orbeșteanu I. Maria	24.11.1947	Alexandria	114/189 spectroscopie	NJ, SUA
125	Panait Mircea	5.02.1947	București	- /189 spectroscopie	
126	Păsăreanu Nicolae Dorin	13.08.1946	Tr. Severin	- /186 energii înalte	
127	Pătrână Georgeta	24.06.1947	București	110 / 185 biofizică	Bumbesti- Jiu
128	Pătru M. Mariana- Alexandrina	4.02.1947	Pitești	112/193 geofizică	București
129	Păunică Tudor (Puiu)	24.06.1946	București	- / 192 macromolecule	București
130	Pelivan V. Ileana Venera	13.11.1947	Craiova	114/189 spectroscopie	București
131	Petcu E. Nicolae	19.11.1947	București	115/ -	

Nr. crt.	Numele	Data nașterii	Locul nașterii	Grupa an I/ Grupa an V*	Domiciliul
132	Petrașcu Radu	27.12.1947	București	117/ -	
133	Petre M. Tiberiu	11.10.1947	Cocioc-Snagov	114/ -	
134	Petriș I. Elena	10.12.1947	București - Băneasa	111/189 spectroscopie	
135	Pietricică F. Gheorghița	28.07.1947	Dorobanțu – Drăgănești-Olt	112/193 geofizică	Champigny sur Marne, Franța
136	Plopeanu P. Maria Magdalena	31.10.1947	Târgoviște	111/191 corp solid	Găești
137	Polisciuc V. Tatiana	1.11.1946	Chișinău	111/189 spectroscopie	
138	Pop Eugen Honoriu	18.03.1945	Agnita	114/ -	
139	Popp I. Liliana-Mariana	18.08.1947	Bughea de Sus – Muscel	117/ -	
140	Popa R. Decebal-Corneliu	10.11.1947	Vulcan	112 / 187 reactori nucleari	București
141	Popescu Gh. Dumitru	26.10.1947	Zăicoiu - Oltenia	114 / 187 reactori nucleari	București
142	Popescu Gh. Gheorghe	30.01.1947	Târgu Jiu	115 / 187 reactori nucleari	București
143	Popescu Greaca Anca			112/ -	
144	Porumbreanu Mircea Claudiu	10.07.1947	Sanislău, Carei	113/ -	Cluj
145	Racikovski N. Nicoleta	27.06.1947	Orăștie	110 / 185 biofizică	
146	Reghinstreif Irinel Jonny	1.03.1946	Buzău	110/ -	
147	Reisler V. Eugen	1.01.1948	Dărăști - Mihăilești	114/ -	
148	Robu H. Viorica	28.07.1946	Stoenești - Muscel	117/ -	
149	Roman C. Valeriu	20.02.1941	Sibiu	115/ -	
150	Russu E. Irina Maria	15.08.1948	București	110 / 185 biofizică	Middletown CT, SUA
151	Schacher Anne-Maria	3.07.1944	București	111/ -	
152	Setnic Teodora Silvia	30.12.1947	Dorohoi	114/191 corp solid	București
153	Slăvescu Dan	9.07.1947	București		
154	Smărăndache E. Eugenia	14.10.1947	Comanca, Caracal	113/ -	
155	Soare I. Constantin	26.10.1947	București	114/186 energii înalte	

Nr. crt.	Numele	Data nașterii	Locul nașterii	Grupa an I/ Grupa an V*	Domiciliul
156	Solomon A. Andrei	26.11.1946	Brașov	112/ -	
157	Spânu Mihail-Mircea	28.05.1947	Craiova	116/ -	
158	Spânu Nicolae Virgil	1.12.1946	Havirna, Suceava	113/ -	
159	Stancu N. Vasile	22.02.1947	Doicești Pucioasa	117/ -	
160	Stănciulescu Vernel	21.11.1946	Poiana, Câmpina	- /193 geofizică	
161	Sterie S. Sanda Gabriela	29.08.1947	București	115/189 spectroscopie	
162	Steriu Ștefan	1.01.1947	București	113/ -	
163	Stihi E. George	28.09.1947	București	117/ -	
164	Stiniguță P. Valentina	22.11.1947	Făgăraș	111/ -	
165	Stoica A. Alexandru Dan	27.04.1947	București	113 / 187 reactori nucleari	Knoxville, TN, SUA
166	Stoicescu Sp. Constantin	26.10.1945	Micloșani – Malu cu Flori	114/191 corp solid	București
167	Stoleriu E. Cornelia	13.09.1947	Dorohoi	116/186 energii înalte	București
168	Ștrul Adam	4.06.1947	Târgu Mureș		Israel
169	Szakas F. Ioan	29.04.1939	Mica, Târnăveni	117/ -	
170	Șaru Gh. Dorian George	3.06.1947	Iași	114/ -	
171	Șerban I. Adriana Gabriela	8.11.1947	Oradea	117/191 corp solid	București
172	Șerban V. Lidia	19.05.1946	Giurgiu	115/ -	
173	Șilaev Gh. Silvia	18.10.1947	Brașov	112 / 187 reactori nucleari	București
174	Ștefanescu C. Anca- Mândra-Cristina	17.02.1942	Câmpina	116/189 spectroscopie	București
175	Ștefanescu S. Ion-Sabba	4.05.1947	București	115/ -	Karlsruhe, Germania
176	Șubă E. Mihai	1.06.1947	București	114/ -	
177	Teodoriu E. Rodica	17.04.1947	Bivolari / Iași	114 / 187 reactori nucleari	
178	Toma N. Lucia Gabriela Tatiana	10.06.1947	Codlea	117/191 corp solid	Brașov
179	Tomescu St. Viorel	23.03.1947	București	117/ -	
180	Tomovici D. Marilena	14.01.1947	Corbeanca	116 / 192 macromolecule	

Nr. crt.	Numele	Data nașterii	Locul nașterii	Grupa an I/ Grupa an V*	Domiciliul
181	Tudor Costel	21.04.1947	N.Chercea, Brăila	- /186 energii înalte	Ottawa, Canada
182	Untea M. Mihai	22.01.1948	Ghelvegioaia, Tr. Severin	117/ -	
183	Vajda A. Ștefan	11.02.1948	Timișoara	116 / 187 reactori nucleari	NJ, SUA
184	Vasile I. Ștefan-Alexandru	30.07.1947	Cluj	111/186 energii înalte	Newton, MA, SUA
185	Velicu Octavian	18.04.1945	Inești / Galați		
186	Vicol Gh. Laura	4.01.1948	București	110 / 185 biofizică	Măgurele- București
187	Vlad C. Florina- Valentina	6.03.1947	București	115/191 corp solid	
188	Vulpe Aurelian	22.09.1947	Roșia Jiu, Tg. Jiu	115/ -	
189	Zaița Adriana	20.02.1946	Nitchidorf, Hunedoara	- /189 spectroscopie	
190	Zala A. Maria Ana	19.01.1947	Arad	113/189 spectroscopie	Arad
191	Zoița Vasile Liviu	25.02.1947	Horodniceni, Suceava	116/ -	Oxford, Anglia

***LEGENDĂ**

185 – Biofizică

186 – Fizică nucleară / Energii înalte

187 – Fizică nucleară / Reactori nucleari

188 – Electroradiofizică

189 – Spectroscopie

190 – Fizică teoretică

191 – Fizica corpului solid

192 – Fizica macromoleculelor

193 – Geofizică

În loc de bibliografie

Albume cu poze (și filme) "Intâlnirea după 40 de ani" ...

Film "Gaudeamus" 26 iunie 2010:

http://www.youtube.com/watch?v=enM_w9QjbEM

Dupa (câtiva...) 40 de ani:

picasaweb.google.com/lh/photo/RRaQ6J2EZiel25d1KBQ7g

sau: poru8012 pe youtube

Intâlnirea - un scurt filmulet:

<https://picasaweb.google.com/Porumbreanu47/Dupa40DeAniScurtFilmulet#5489443493855461426>

<https://picasaweb.google.com/mateescusilvia/26Iunie2010PromotiaFizica1970#>

<http://www.youtube.com/user/silviamateescu#p/u/6/URF4roRECI>

<http://www.youtube.com/user/silviamateescu#p/u/7/2TZp7AWK6tg>

<http://www.youtube.com/user/silviamateescu#p/u/8/UVg5NVaEL60>

<https://picasaweb.google.com/Porumbreanu47/CapturiPoze#>

<http://community.webshots.com/album/578021125tYMK>

www.fizica.asoc.ro

Promotia Fizica 1970

<http://picasaweb.google.ro/ion.dobos/POZEINTALNIRE40Ani?authkey=Gv1sRgCLOMOPyrt7KRJA#>

Albumul cu poze "Generatia viitoare de ...fizicieni?!"...

<https://picasaweb.google.com/mateescusilvia/GeneratiaViitoareDeFizicieni#>

Albume cu poze "Lansarea cartii lui RIM'...

<https://picasaweb.google.com/mateescusilvia/LansareCarteradu#>

<http://entertainment.webshots.com/album/579714232hqTVWB>

Albumul cu poze "Lansarea cartii NOI"...

<https://picasaweb.google.com/mateescusilvia/LansareCarteanoastra#>

Grupul Fizica '70:

fizica70@googlegroups.com

fizica70@gmail.com

CUPRINS

<i>PREFAȚĂ</i>	7
<i>În loc de introducere</i>	8

*
* *

<i>PAGINI PERSONALE</i>	11
NAE ANGHELIDE (1935-1975).....	13
MARIA ANTAL (BUBU) (1946-2009).....	14
MARIA AXINTE (MILICA).....	17
NICOLINA (NELI) BABINEAC.....	22
CRISTINA BĂTĂTORESCU (LUCA).....	26
ANCA BROTE (MUSTĂȚEA).....	31
DIMITRIE CĂDERE.....	36
MARIA-ANA (MIKI) CHIRIȚĂ (MANU).....	40
GRIGORETA MIHAELA COBAN (STOICA).....	45
HRISTINA-DOMNICA (CRINA) CULICĂ.....	50
LUCIAN DIAMANDESCU.....	54
DOBOȘ ION.....	61
RODICA-ELENA DUȘOIU (CHIȘ).....	69
IRENE EHRENKRANZ (FISHLER).....	73
CRISTIAN FLOREA.....	78
FOCȘĂNEANU I. IOAN OCTAVIAN MOȚOC (TAVI) (1938 - 1995).....	82
CONSTANTIN (ROMICĂ) FURTUNĂ (1947-2000).....	84
DAN GALERIU.....	88
RODICA GAVRILĂ (IONESCU-ANDREI).....	93
ȘERBAN (JOE) GEORGESCU.....	99
LILIANA GHINEA (DRAGOMIR).....	108
CONSTANTIN-LIVIU GIURGIU.....	113
ELEONORA-RODICA GOSTIAN (BENA) (zisă Gosty, zisă Căpitanul).....	120
INGEBORG HENNING (MÜLLER).....	125
ILIE (ILIUȚĂ) IVANOV (fizikant).....	128
VERONICA-RODICA LĂCĂTUȘU, un CV atipic.....	134
NICOLAE LUCA (1948-1994).....	136
MIHAIL LUPU.....	141
DAN MACOVEI.....	143
EUGEN-IOAN MARICA (1947-2005).....	148
NICOLAE MAZILU.....	152
ADRIANA LIVIA MIHĂILESCU (ȘTEFĂNESCU).....	161
RADU ILARION MUNTEANU (RIM).....	163
ANA ALEXANDRA MURTAZA.....	168
SOLANGE NAHMAN (GOLDSTEIN).....	171
FLORINA-ALEXANDRA NANU (OPRIȘ).....	173

MIHAELA (MIKY) NAUM.....	177
VALENTIN IOAN REMUS NICULESCU (OPRIȘ).....	182
ION OPREA.....	187
VLAD GHEORGHE OPRIȘ (1947-2004).....	196
GEORGETA (GETA) PĂTRANĂ.....	197
MARIANA PĂTRU (IVAN).....	199
ILEANA VENERA PELIVAN (PIȚURESCU).....	204
GHEORGHÎȚA PIETRICICĂ.....	208
MAGDALENA (MADY) PLOPEANU (MÂINEA).....	212
DECEBAL CORNELIU POPA.....	217
DUMITRU POPESCU.....	222
GHEORGHE (GIGI) POPESCU.....	234
MIRCEA PORUMBREANU.....	239
SIL VIA SETNIC.....	245
DAN SLĂVESCU (1947 – 2002).....	249
COSTEL SOARE (1947-1987): Omagiu obligatoriu.....	250
ALEXANDRU DAN STOICA.....	253
CORNELIA STOLERIU (GRAMA).....	257
DORIAN ȘARU (1947-2002): Omagiu tardiv.....	261
ADRIANA GABRIELA ȘERBAN (DELIBALTOV).....	265
SIL VIA ȘILAEV (MATEESCU).....	267
ANCA MÎNDRA CRISTINA ȘTEFĂNESCU (IORDĂNESCU).....	275
ION SABBA ȘTEFĂNESCU.....	282
LUCIA GABRIELA TATIANA TOMA (CEPOI).....	284
ȘTEFAN (Pisti) VAJDA.....	285
LAURA VICOL (ȚUGULEA).....	288
FLORINA VALENTINA VLAD (1947-1985).....	297

*
* *

PROFESORII NOȘTRI.....	299
În loc de concluzii.....	305
D. POPESCU - DESPRE COLEGI, OLTENI ȘI NU NUMAI.....	307
N. MAZILU - ÎNTOARCEREA FIULUI RĂTĂCIT.....	311
D. CĂDERE - PLEDOARIE PENTRU INTELIGENȚĂ.....	334
Anca ȘTEFĂNESCU - CE VA FI?!.....	338
ALBUMUL CU POZE.....	343
CATALOGUL.....	355
În loc de bibliografie.....	365

